Preot Dumitru Păduraru

EVANGHELIA ZILEI

Comentarii la pericopele evanghelice de peste an

COLECȚIA
MEDIA
CHRISTIANA

SERIA RADIO TRINITAS

Editura TRINITAS

eBook

EVANGHELIA ZILEI

Comentarii la pericopele evanghelice de peste an

COLECȚIA MEDIA CHRISTIANA | SERIA RADIO TRINITAS

Preot DUMITRU PĂDURARU

EVANGHELIA ZILEI

Comentarii la pericopele evanghelice de peste an

Ediția a doua – revizuită

Carte publicată cu binecuvântarea
Preafericitului Părinte
DANIEL
Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române

Editura TRINITAS a Patriarhiei Române
București – 2020

Copertă:
Pilda Semănătorului, icoană realizată de Atelierul *Panselinos*

Coordonator de colecţie
Pr. Nicolae Dascălu

Redactor
Protos. Siluan Ionaşcu

Corectori
Constantin Spăimuş, Maria State,
Adina Niţu, Carmen Falon, Elena Tăbuş

Tehnoredactor
Daniela Gabriela Pascu

ISBN 978-973-155-184-5 (pdf)
© Editura TRINITAS a Patriarhiei Române, 2020,
pentru prezenta versiune (ediția digitală)
editurilepatriarhiei.ro
editura@patriarhia.ro

„Cercetați Scripturile, de vreme ce socotiți că în ele aveți viață veșnică. Și acelea sunt care mărturisesc despre Mine”.

(*Ioan* 5, 39)

Aleasă recunoștință mamei Viorica (maica Filofteia)
și tatălui (ieromonahul Elefterie)!

Profund respect profesorilor!

Cu dragoste soției Mariana
și copiilor Anastasia și Teodor Dumitru!

GLASUL CELUI CE STRIGĂ... ŞOPTIT!

Autorul cărţii acesteia de Bunevestiri radiofonice a fost dintâi un glas. Molcom şi cald, puternic în a te ţine lângă puntea nevăzută de unde radio a postului Radio TRINITAS ce emitea din Iaşi. Atent la nuanţe şi viu, sunt convins că a inspirat sute de preoţi în lucrarea lor propovăduitoare, a mângâiat cu inteligenţa spuselor sale zeci de suflete, a marcat în cuvinte de duh ore întregi de ascultare de către credincioşi a mesajului său. Mesaj care s-a unit, prin Evanghelie, cu al Ortodoxiei întregi.

În timp, lucrând eu însumi în situaţii de „mesagerie" radio-difuzată, am înţeles greutatea unor astfel de tablete omiletice: să spui în câteva minute, ori în 2500 de semne, ceea ce socoteşti că trebuie să constituie miezul de editorial al Evangheliei, fără a te pierde în amănunte şi fără a te speria de critica acelora care confundă jurnalismul şi regula sa mărturisitoare cu amvonul. Părintele Dumitru Păduraru a fost unul dintre primii dascăli de predică la radio din vremea din urmă, aducând mereu dinainte verbul viu şi transparent al cugetării la Împărăţia lui Dumnezeu.

Vremea din urmă ne-a obligat, ca Biserică, la identificarea cât mai multor mijloace pastorale. Este clar că *Radio-TV TRINITAS*, complexul de comunicare *Basilica* şi ziarul *Lumina* constituie una dintre marile provocări pastorale ale momentului şi a viitorilor 20 de ani de misiune media a Ortodoxiei româneşti. În echipa primară a acestui demers, autorul paginilor pe care le veţi citi a fost omiletul, predicatorul Evangheliei.

Cu osârdie şi tenacitate vrednică de orice emisiune de top, Părintele Dumitru Păduraru a făcut din Evanghelie ştire,

ştire despre mântuirea noastră. În toamna anului 2011, Părintele Zaharia Zaharou spunea auditoriului său de la Iaşi: „Pentru a dobândi darurile duhovniceşti omul are trebuinţă să păzească vie amintirea smeritei vederi a Chipului lui Hristos şi să nu se abată de la calea Domnului. Acestea două: pilda şi calea Domnului, sunt izvorul a toată însufleţirea şi puterea pentru ucenicul care râvneşte la desăvârşirea duhovnicească, „*după harul ce ne-a fost dat în Hristos Iisus mai înainte de începutul veacurilor*" (*2 Timotei* 1, 9)" [1].

Cartea Părintelui Păduraru corespunde măcar uneia dintre exigenţele uceniciei dinamice a propovăduirii. Păzeşte vie amintirea smeritei alcătuiri cuvântătoare a Evangheliei Domnului Iisus Hristos. Lucrarea se propune ca o înflorire de sensuri minore, la prima vedere, dar grabnic roditoare în ţarina virtuală a Propovăduirii radio-difuzate. De aceea, înmiresmează asemeni unui crin conştiinţa mărturisitoare a ascultătorului transformat în cititor.

De cele mai multe ori când transcrii predicile, fie cât de scurte, în parametrii unei cărţi scrise, efortul se dublează. Este un efort de cenzură, evitând stereotipiile vorbirii ori bruiajul actualităţii în textul ce-l vrei neperimat de lumesc, dar şi un efort al sintetizării şi opririi din corectură. Sigur că, de fiecare dată, cauţi formula cea mai potrivită, dar intervenţiile repetate pot duce la ştrangularea respiraţiei duhovniceşti care a dat viaţă, cândva, rostirii dintâi. Aceasta este una dintre greutăţile recompunerii pe hârtie a ceea ce ai propus în spaţiul virtual al rostirii „ON AIR – în direct".

[1] Arhimandrit Zaharia Zaharou, *Merinde pentru monahi*, col. *Crinii Ţarinii*, 1, Ed. Nicodim Caligraful, Sfânta Mănăstire Putna, 2012, p. 11.

Părintelui Păduraru nu i se taie respirația, în scris, asta și pentru că lucrează tare mult la alcătuirea predicii înainte de a o propune ascultătorilor. Poate că aceasta este încă una din lecțiile acestei cărți. *Evanghelia Zilei* presupune muncă la zi pentru a fi tâlcuită, presupune viață la zi pentru a fi transferată auditoriului/cititorului nu doar ca o cuantificare de teorii, ci ca un mod de viață. Iar această carte de sinteze omiletice este o astfel de construcție, smerită și puternică deopotrivă.

Dacă mai întâi a fost un glas, în timp Părintele Dumitru Păduraru a devenit un nume. De acesta s-a legat *Evanghelia Zilei*, tâlcuită cu o competență omiletică vrednică de bucuria noastră. *Tolle et lege*, ia așadar cititorule și citește. Glasul celui ce strigă... șoptit!

Pr. conf. dr. Constantin NECULA
Facultatea de Teologie Ortodoxă
„Andrei Șaguna", Sibiu

Cuvântul autorului

FĂRÂMĂ DE GÂND

Volumul *Evanghelia Zilei*, ediţia 2013, apare ca o continuare firească la primul volum editat în anul 2008, care a fost primit cu mult interes de către cititori. Criticile au fost deopotrivă şi pozitive, au fost şi constructive. Astfel am fost încurajat să adun şi celelalte materiale într-un nou volum. Am considerat că este de datoria mea să mă prezint în faţa cititorilor cu o lucrare puţin mai elaborată, privind spre neîmplinirile sau lipsurile primei ediţii.

La baza celei de-a doua ediţii a lucrării *Evanghelia Zilei* stau materialele difuzate zilnic la Radio TRINITAS şi apărute în perioada 2008-2012 la rubrica omonimă din cotidianul *Lumina* al Patriarhiei Române. M-am străduit ca în fiecare an să îndrept atenţia ascultătorilor sau a cititorilor spre o altă idee desprinsă din pasajul biblic, decât în anii precedenţi.

Citirea pericopelor evanghelice ne găseşte în fiecare zi şi în fiecare an, cu o altă dispoziţie sufletească. Am putea spune că pentru fiecare moment al vieţii, Domnul Iisus Hristos ne transmite un mesaj şi un îndemn. Este absolut impresionant să ştim că în fiecare colţ al lumii, în orice moment al zilei se citeşte un fragment evanghelic în care ni se mărturiseşte despre viaţa, învăţăturile, minunile, pătimirile, Învierea şi Înălţarea la cer a Fiului lui Dumnezeu. Într-un fel lumea este un mare amvon în care Domnul Hristos îşi rosteşte predica.

Cartea de faţă este un material didactic pus la dispoziţia preoţilor dar şi a simplilor credincioşi. Astfel, preotul poate

găsi două sau trei idei pe care să le poată folosi în pregătirea unei predici. Comentariile la pericopele evanghelice sunt doar sugestii, aici intervenind subiectivitatea, creativitatea şi talentul oratoric al fiecăruia.

Credinciosul de rând poate găsi în această lucrare câteva sugestii şi îndemnuri duhovniceşti inspirate din realitatea vieţii de zi cu zi. Sigur, nu toţi credincioşii pot merge zilnic la Sfânta Liturghie şi asculta cuvintele Mântuitorului, însă se pot folosi de acest material pentru a fi mereu în contact cu învăţăturile Domnului Hristos.

Cu multă recunoştinţă doresc să aduc mulţumiri Preafericitului Părinte Daniel, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, care a avut bunăvoinţa să binecuvinteze apariţia acestui volum.

Cartea de faţă o ofer din toată inima tuturor celor care sunt în căutarea unui cuvânt de mângâiere sau încurajare. Domnul nostru Iisus Hristos ne îndeamnă pe fiecare: „Nu vă temeţi" şi „În lume necazuri veţi avea, dar îndrăzniţi, Eu am biruit lumea"!

Cu emoţie îndrept gânduri de preţuire spre colegii mei de seminar şi de facultate. Dedic volumul *Evanghelia Zilei* tuturor colegilor din Radio TRINITAS, la împlinirea a 15 ani de la apariţia acestei instituţii radiofonice. Ei nu sunt doar simple voci, ci smeriţi mesageri ai cuvântului izvorât din Cuvânt.

Pr. Dumitru Păduraru

IAŞI
Sărbătoarea Sfinţilor Împăraţi
Constantin şi Elena
21 mai 2013

DUMINICA POGORÂRII SFÂNTULUI DUH

Evanghelia de la Ioan (VII, 37-53; VIII, 12)

„Iar în ziua cea din urmă – ziua cea mare a sărbătorii – Iisus a stat între ei și a strigat, zicând: Dacă însetează cineva, să vină la Mine și să bea. Cel ce crede în Mine, precum a zis Scriptura, râuri de apă vie vor curge din lăuntrul său. Iar aceasta a zis-o despre Duhul pe Care aveau să-L primească cei ce au crezut în El. Căci încă nu era dat Duhul, pentru că Iisus încă nu fusese preaslăvit. Deci, mulți din popor, auzind cuvintele acestea, ziceau: Cu adevărat, Acesta este Prorocul. Iar alții ziceau: Acesta este Hristos. Iar alții ziceau: Nu cumva din Galileea va să vină Hristos? N-a zis oare Scriptura că Hristos va să vină din sămânța lui David și din cetatea Betleem, de unde era David? Și s-a făcut dezbinare în mulțime pentru El. Și unii dintre ei voiau să-L prindă, dar nimeni n-a pus mâinile pe El. Deci slugile au venit la arhierei și farisei, iar aceia le-au zis: De ce nu L-ați adus? Slugile au răspuns: Niciodată n-a vorbit un om așa cum vorbește Acest Om. Deci le-au răspuns fariseii: Nu cumva ați fost și voi amăgiți? Nu cumva a crezut în El cineva dintre căpetenii sau dintre farisei? Dar mulțimea aceasta, care nu cunoaște Legea, este blestemată! A zis către ei Nicodim, cel ce venise mai înainte la El, noaptea, fiind unul dintre ei: Nu cumva Legea noastră judecă pe om, dacă nu-l ascultă mai întâi și nu știe ce a făcut? Ei au răspuns și i-au zis: Nu cumva și tu ești din Galileea? Cercetează și vezi că din Galileea nu s-a ridicat proroc. Și s-a dus fiecare la casa lui. Deci, iarăși a vorbit Iisus, zicând: Eu sunt Lumina lumii; cel ce Îmi urmează Mie nu va umbla în întuneric, ci va avea lumina vieții.”[*]

[*] Pentru lucrarea de față, citatele scripturistice au fost preluate din două surse diferite, astfel: pentru pericopele evanghelice zilnice comentate a fost citat textul ultimei ediții a *Sfintei Evanghelii* pentru cult (Ed. IBMO, București, 2011); pentru citatele scripturistice independente, invocate în tâlcuirile autorului, s-a folosit ultima ediție a *Sfintei Scripturi* (Ed. IBMO, București, 2008) [n.red.].

Duminica aceasta o numim Duminica Pogorârii Sfântului Duh, Duminica Cincizecimii, a Rusaliilor sau Duminica Mare. Şi, pe drept cuvânt, este o zi *mare*! Este ziua în care, prin Pogorârea Sfântului Duh, ia fiinţă Biserica creştină. Am putea spune că este ziua de naştere a Bisericii celei care este *„Una, Sfântă, Sobornicească şi Apostolească"* – aşa cum afirmăm şi mărturisim în Simbolul de credinţă al Bisericii, sau *Crezul* Bisericii Ortodoxe.

Biserica – această instituţie divino-umană – este condusă de Domnul nostru Iisus Hristos, Fiul lui Dumnezeu şi are la bază poruncile divine ale Mântuitorului. Ne spune Hristos Domnul: *„Unde sunt doi sau trei adunaţi în numele Meu, acolo sunt şi Eu în mijlocul lor"* (*Matei* 18, 20).

Biserica îi cuprinde pe toţi creştinii botezaţi în numele Preasfintei Treimi, adică în numele lui Dumnezeu Tatăl, Dumnezeu Fiul şi Dumnezeu Sfântul Duh. Misiunea Bisericii este aceea de a propovădui învăţătura şi poruncile Domnului Iisus Hristos, de a proslăvi pe Dumnezeu şi de a îngriji de toţi cei care sunt în neputinţe trupeşti şi sufleteşti. Odorul cel mai de preţ al Bisericii sunt credincioşii ei. Prin Sfintele Taine, toţi credincioşii primesc harul mântuitor şi pornesc pe *„calea cea îngustă"* (*Matei* 7, 14) care duce spre Împărăţia lui Dumnezeu. În Biserică ne naştem, prin Biserică ne ducem întreaga viaţă, din Biserică plecăm spre veşnicia lui Dumnezeu.

Părintele Constantin Galeriu aşa ne învaţă: *„Biserica este icoana Preasfintei Treimi, este o unitate a comuniunii şi o unitate a dragostei."*

SĂPTĂMÂNA ÎNTÂI DUPĂ POGORÂREA SFÂNTULUI DUH

LUNI - SFÂNTA TREIME

Evanghelia de la Matei (XVIII, 10-20)

„Zis-a Domnul: Vedeți să nu disprețuiți pe vreunul din aceștia mici, că zic vouă că îngerii lor, în ceruri, pururea văd fața Tatălui Meu, Care este în ceruri. Căci Fiul Omului a venit să caute și să mântuiască pe cel pierdut. Ce vi se pare? Dacă un om ar avea o sută de oi și una din ele s-ar rătăci, nu va lăsa, oare, în munți pe cele nouăzeci și nouă și, ducându-se, va căuta pe cea rătăcită? Și, dacă s-ar întâmpla s-o găsească, adevărat zic vouă că se bucură de ea mai mult decât de cele nouăzeci și nouă, care nu s-au rătăcit. Astfel, nu este voia înaintea Tatălui vostru Cel din ceruri ca să piară vreunul dintr-aceștia mici. Dacă îți va greși fratele tău, mergi, mustră-l pe el între tine și el singur. Și, dacă te va asculta, ai câștigat pe fratele tău. Iar de nu te va asculta, ia cu tine încă unul sau doi, ca din gura a doi sau trei martori să se statornicească tot cuvântul. Iar de nu-i va asculta pe ei, spune-l Bisericii; iar dacă nu va asculta nici de Biserică, să-ți fie ca un păgân și vameș. Adevărat grăiesc vouă: Oricâte veți lega pe pământ, vor fi legate și în cer și oricâte veți dezlega pe pământ, vor fi dezlegate și în cer. Iarăși grăiesc vouă că, dacă doi dintre voi se vor învoi pe pământ în privința unui lucru pe care îl vor cere, se va da lor de către Tatăl Meu, Care este în ceruri, că unde sunt doi sau trei, adunați în numele Meu, acolo sunt și Eu în mijlocul lor.”

În această zi, Părinții Bisericii au rânduit să serbăm Sfânta Treime, adică pe Dumnezeu Cel întreit în Persoane: pe Dumnezeu Tatăl, pe Dumnezeu Fiul și pe Dumnezeu Sfântul Duh. Este prima zi a săptămânii, dar este și a *„opta zi”*, acea zi a manifestării depline a lucrării și purtării de grijă a lui Dumnezeu – Cel întreit în Persoane – pentru această lume. Învățătura despre Sfânta Treime este specifică Bisericii creștine. Vorbim despre Un Dumnezeu, dar întreit în Persoane. Despre cele Trei Persoane ale Dumnezeirii avem mărturie cuvintele Mântuitorului care ne spune: *„Mergând, învățați toate neamurile, botezându-le în numele Tatălui și al Fiului și al Sfântului Duh*” (*Matei* 28, 19). Deci, trimiterea Sfinților Apostoli la propovăduire, în lumea întreagă, a fost dorința Preasfintei Treimi.

Sfântul Ioan Damaschinul în lucrarea sa *Despre Sfânta Treime,* ne explică astfel taina Preasfintei Treimi: *„Dumnezeu întreit în Persoane este o singură fire, o singură voință, o singură lucrare, o singură putere, o singură autoritate, pentru că este o singură Dumnezeire.”*

În numele Preasfintei Treimi suntem botezați și miruiți, în numele Preasfintei Treimi am primit toate celelalte Sfinte Taine, în numele Preasfintei Treimi săvârșim Sfânta Liturghie, suntem binecuvântați, la sfintele slujbe, în numele Preasfintei Treimi. Locuința în care ne ducem traiul, dar și locul de veci sunt binecuvântate în numele Preasfintei Treimi. Când se construiește o biserică ea este dăruită lui Dumnezeu și așa mărturisim: S-a ridicat *„cu vrerea Tatălui, cu ajutorul Fiului și cu împreună-lucrarea Sfântului Duh”.*

Sfântul Chiril al Alexandriei ne spune că: *„Totul este săvârșit de la Tatăl, prin Fiul, în Duhul Sfânt.”*

Să ne străduim ca viața noastră și desăvârșirea noastră să fie rodul binecuvântat al lucrării Preasfintei Treimi.

MARȚI

Evanghelia de la Matei (IV, 23-25; V, 1-13)

„În vremea aceea a străbătut Iisus toată Galileea, învățând în sinagogile lor și propovăduind Evanghelia Împărăției și tămăduind toată boala și toată neputința în popor. Și s-a dus vestea despre El în toată Siria și aduceau la El pe toți cei ce se aflau în suferințe, fiind cuprinși de multe feluri de boli și de chinuri, pe demonizați, pe lunatici, pe slăbănogi, și El îi vindeca. Și mulțimi multe mergeau după Iisus, din Galileea, din Decapole, din Ierusalim, din Iudeea și de dincolo de Iordan. Văzând mulțimile, Iisus S-a suit în munte, și, așezându-Se, ucenicii Lui au venit la El. Și deschizându-Și gura, îi învăța, zicând: Fericiți cei săraci cu duhul, că a lor este Împărăția cerurilor. Fericiți cei ce plâng, că aceia se vor mângâia. Fericiți cei blânzi, că aceia vor moșteni pământul. Fericiți cei ce flămânzesc și însetează de dreptate, că aceia se vor sătura. Fericiți cei milostivi, că aceia se vor milui. Fericiți cei curați cu inima, că aceia vor vedea pe Dumnezeu. Fericiți făcătorii de pace, că aceia fiii lui Dumnezeu se vor chema. Fericiți cei prigoniți pentru dreptate, că a lor este Împărăția cerurilor. Fericiți veți fi când, din pricina Mea, vă vor ocărî și vă vor prigoni și, mințind, vor zice tot cuvântul rău împotriva voastră. Bucurați-vă și veseliți, că plata voastră multă este în ceruri, că așa au prigonit pe prorocii cei dinainte de voi. Voi sunteți sarea pământului; dacă sarea se va strica, cu ce se va săra? De nimic nu mai este bună decât să fie aruncată afară și călcată în picioare de oameni.”

Cei interesaţi de o viaţă autentic creştină, cei doritori de a cunoaşte cuvintele divine rostite de Domnul nostru Iisus Hristos găsesc în fragmentul evanghelic de astăzi lucruri minunate. Am putea spune că Mântuitorul ne descoperă astăzi o *reţetă a fericirii*. Mulţi dintre noi orbecăim prin această viaţă în căutarea unei dorite şi aşteptate fericiri. Unii chiar au anumite standarde la care se raportează atunci când caută fericirea: O casă cu multe camere, o maşină produsă de o anumită firmă, soţul sau soţia să se asemene cu o anume vedetă. Însă, în multe situaţii, fericirea dorită de noi este doar o simplă şi dezarmantă iluzie; apoi trebuie să recunoaştem că fiecare persoană trăieşte fericirea sau nefericirea într-un mod foarte subiectiv.

Ce descoperim în *Predica de pe munte* despre fericire? Mântuitorul ne învaţă cum să devenim fericiţi, raportându-ne la veşnicia lui Dumnezeu. Un creştin este un om fericit prin excelenţă, pentru că toată viaţa sa este în relaţie, în legătură şi sub ocrotirea lui Dumnezeu, Creatorul lumii. Nu te simţi fericit şi împlinit decât atunci când ştii că Dumnezeu este lângă tine. Sunt şi fericiţii de conjunctură – adică cei care de fapt nu gustă din fericire, ci doar din fructul *dulce-amar* al unei false fericiri.

Dacă nu este legată de eternitate, de poruncile Domnului Hristos şi de viaţa morală, fericirea este doar un surogat, un înlocuitor palid şi ieftin al adevăratei fericiri. Fericirea nu este deplină dacă o trăieşti în mod egoist, doar tu. Trebuie s-o împărtăşeşti şi altora. O reţetă a fericirii este greu de conceput, deoarece Dumnezeu ţine seama de particularităţile firii şi credinţei fiecăruia dintre noi.

Sfântul Chiril al Ierusalimului aşa ne învaţă: *„Dacă stai cu tărie în credinţă, eşti un om fericit."*

Pentru a fi fericit recitește cele spuse de Domnul Hristos și să spui inimii tale zilnic: *„Sunt un om fericit, deoarece Dumnezeu mă iubește!"*

MIERCURI

Evanghelia de la Matei (V, 20-26)

„Zis-a Domnul către ucenicii Săi: Dacă nu va prisosi dreptatea voastră mai mult decât a cărturarilor şi a fariseilor, nu veţi intra în Împărăţia cerurilor. Aţi auzit că s-a zis celor de demult: «Să nu ucizi!»; iar cine va ucide, vrednic va fi de osândă. Eu însă vă spun vouă: Oricine se mânie pe fratele său, vrednic va fi de osândă; şi cine va zice fratelui său: Netrebnicule! vrednic va fi de judecata soborului; iar cine va zice: Nebunule! vrednic va fi de gheena focului. Deci, dacă îţi vei aduce darul tău la altar şi acolo îţi vei aduce aminte că fratele tău are ceva împotriva ta, lasă darul tău acolo, înaintea altarului, şi mergi întâi şi împacă-te cu fratele tău şi apoi, venind, adu darul tău. Împacă-te cu pârâşul tău degrabă, cât eşti cu el pe cale, ca nu cumva pârâşul să te dea judecătorului, iar judecătorul slujitorului şi să fii aruncat în temniţă. Adevărat grăiesc ţie: Nu vei ieşi de acolo până ce nu vei fi dat cel de pe urmă ban."

Învăţăturile şi îndemnurile pe care Domnul nostru Iisus Hristos le-a oferit urmaşilor Săi sunt principii de viaţă echilibrată, autentic creştină. Cele mai multe le găsim în cuvântarea numită *Predica de pe munte*. Pe parcursul a trei capitole, Sfântul Apostol şi Evanghelist Matei ne îndreaptă atenţia spre sublimele învăţături pe care ni le-a dat Domnul Hristos. Trebuie să precizăm că, la începutul activităţii publice a Mântuitorului, tot ceea ce spunea El era asemenea unor sfaturi părinteşti, sfaturi pe care un tată responsabil le oferă fiilor săi. Întâi Domnul Hristos ne învaţă şi apoi ne prezintă şi consecinţele neascultării.

Astăzi, în fragmentul evanghelic citit, accentul cade pe felul cum trebuie să ne comportăm cu semenii noştri, cu cei din jurul nostru: Fraţi, rude, prieteni, colegi de serviciu, vecini sau simpli oameni. Cel bun vede bunătatea peste tot; cel rău nu o vede nicăieri. Bunele relaţii sunt preferabile celor tensionate. Şi Domnul Iisus Hristos ne arată că până şi darul pe care doreşti să-l oferi lui Dumnezeu trebuie să fie fructul armoniei şi al concordiei.

Atunci când nu ne putem înţelege cu cineva, se sapă o groapă adâncă în sufletele noastre. Să fim convinşi că este groapa în care vom îngropa tot ceea ce este bun şi înălţător în fiecare dintre noi. Şi dacă ceea ce este bun va dispărea, cu ce vom rămâne?

Sfântul Grigorie de Nazianz aşa ne învaţă: *„Ceea ce are omul dumnezeiesc în el este putinţa de a face binele!”*

JOI

Evanghelia de la Matei (V, 27-32)

„Zis-a Domnul: Aţi auzit că s-a zis celor de demult: «Să nu săvârşeşti adulter!» Eu însă vă spun: Oricine se uită la femeie, poftind-o, a şi săvârşit adulter cu ea în inima lui. Iar dacă ochiul tău cel drept te sminteşte pe tine, scoate-l şi aruncă-l de la tine, căci mai de folos îţi este să piară unul din mădularele tale, decât tot trupul tău să fie aruncat în gheenă. Şi, dacă mâna ta cea dreaptă te sminteşte, taie-o şi o aruncă de la tine, căci mai de folos îţi este să piară unul din mădularele tale, decât tot trupul tău să fie aruncat în gheenă. S-a zis iarăşi: «Cine va lăsa pe femeia sa, să-i dea carte de despărţire». Eu însă vă spun vouă: Oricine va lăsa pe femeia sa, în afară de pricină de desfrânare, o face să săvârşească adulter, iar cine va lua pe cea lăsată, adulter săvârşeşte."

Cuvintele pericopei evanghelice din această zi continuă să ne prezinte *Predica de pe munte* a Domnului Iisus Hristos. Cele afirmate de Mântuitorul sunt învățături pline de consistență și, totodată, constituie un îndreptar pentru o viață morală și responsabilă. Și să nu uităm că toate cele de mai sus sunt cuvintele Fiului lui Dumnezeu!

Domnul Hristos învăța mulțimile și aducea lămuriri despre gravitatea păcatului desfrânării, adică al imoralității, infidelității și neîncrederii dintre soți. Lucrurile sunt privite în profunzimea lor și prezentate cu multă claritate, pe înțelesul tuturor. Din cauza păcatului desfrânării multe inimi sunt rănite, multe familii distruse și multe suflete deznădăjduite. Cea mai mare suferință o trăiești atunci când îți vezi dragostea înșelată și distrusă, când îți vezi sentimentele trădate și încrederea umilită. De fapt, când ți-ai înșelat soțul sau soția, primul înșelat este chiar cel infidel. Dacă dai dovadă de nestatornicie uiți ceea ce ai jurat și lași frâu liber instinctelor păcătoase și degradante. Dragostea nu este o toană de moment, ci un examen de maturitate; nu este doar o atracție temporară, ci taina inimilor și a sentimentelor de durată. Este ușor a te însura, dar este greu a întemeia o familie.

Căsnicia se clădește având ca bază solidă și indestructibilă dragostea dintre soți. Uneori, în viața de familie, vin și momente mai puțin plăcute, situații în care este pusă la încercare dragostea soților. Să nu uitați de dragostea care v-a unit, să nu uitați de prima întâlnire, de prima strângere de mână și de primul sărut.

Părintele Paisie Olaru ne spunea: *„Cu ajutorul lui Dumnezeu să duceți până la capăt crucea căsătoriei."*

Să nu uitați să spuneți și astăzi soției sau soțului: *„Eu te iubesc mai presus de măriri, de căderi, de cuvânt."*

VINERI

Evanghelia de la Matei (V, 33-41)

„Zis-a Domnul: Ați auzit că s-a zis celor de demult: «Să nu juri strâmb, ci să ții înaintea Domnului jurămintele tale». Eu însă vă spun vouă: Să nu vă juraţi nicidecum nici pe cer, fiindcă este tronul lui Dumnezeu, nici pe pământ, fiindcă este aşternut al picioarelor Lui, nici pe Ierusalim, fiindcă este cetate a marelui Împărat, nici pe capul tău să nu te juri, fiindcă nu poți să faci un fir de păr alb sau negru. Ci cuvântul vostru să fie: Ceea ce este da, da; şi ceea ce este nu, nu; iar ce e mai mult decât acestea, este de la cel-viclean. Ați auzit că s-a zis: «Ochi pentru ochi şi dinte pentru dinte». Eu însă vă spun: Nu vă împotriviți celui rău; iar cui te loveşte peste obrazul drept, întoarce-i şi pe celălalt. Celui ce voieşte să se judece cu tine şi să-ți ia haina, lasă-i şi cămaşa. Iar dacă te va sili cineva să mergi o mie de paşi, mergi cu el două mii."

Domnul nostru Iisus Hristos ne-a învăţat ce este binele şi ce este înălţător, dar şi care sunt principiile de viaţă creştină autentică pe care un urmaş al Său trebuie să le respecte şi să le împlinească în această viaţă. Observăm la unii fraţi de-ai noştri că vorbesc despre Dumnezeu, despre Domnul Iisus Hristos, despre Maica Domnului sau despre sfinţi ca despre ceva banal. Astfel, putem auzi de multe ori cum numele lui Dumnezeu este luat în derâdere, sau se fac remarci batjocoritoare la adresa Sa; ori se fac glume proaste pe seama Sa. Trebuie ştiut că atunci când iei numele lui Dumnezeu în râs, de fapt, cobori mai jos decât demonii. Ei ştiu despre puterea lui Dumnezeu şi nu ar îndrăzni să facă haz pe seama Creatorului.

Apoi este interesant de precizat că demonii nu înjură, aşa cum fac unii dintre semenii noştri. Un adevărat creştin are fixat bine în conştiinţă faptul că în viaţă sunt lucruri care au aura veşniciei şi a sfinţeniei: Dumnezeu este Izvorul sfinţeniei, viaţa Domnului Hristos a fost una sfântă, Biserica Sa este sfântă. Cu sfinţenia nu ne putem juca, nu o putem trata la capitolul *diverse*. Sfinţenia este un dar de la Dumnezeu şi fiecare dintre noi este chemat să tindă spre a dobândi acest dar.

„Omul păcătos se ascunde de Dumnezeu, un om sfânt se ascunde în Dumnezeu” – ne spune Fericitul Augustin.

Să mai ţinem cont de un lucru: Sfântul care zice că e sfânt, acela nu e sfânt!

SÂMBĂTĂ

Evanghelia de la Matei (V, 42-48)

„Zis-a Domnul: Celui care cere de la tine, dă-i; şi de la cel ce voieşte să se împrumute de la tine, nu întoarce faţa ta. Aţi auzit că s-a zis: «Să iubeşti pe aproapele tău şi să urăşti pe vrăjmaşul tău». Iar Eu vă zic vouă: Iubiţi pe vrăjmaşii voştri, binecuvântaţi pe cei ce vă blestemă, faceţi bine celor ce vă urăsc şi rugaţi-vă pentru cei ce vă vatămă şi vă prigonesc, ca să fiţi fiii Tatălui vostru Celui din ceruri, că El face să răsară soarele peste cei răi şi peste cei buni şi trimite ploaie peste cei drepţi şi peste cei nedrepţi. Căci, dacă iubiţi pe cei ce vă iubesc, ce răsplată veţi avea? Oare nu fac şi vameşii acelaşi lucru? Şi, dacă îmbrăţişaţi numai pe fraţii voştri, ce faceţi mai mult? Oare nu fac şi păgânii acelaşi lucru? Fiţi, dar, voi desăvârşiţi, precum Tatăl vostru Cel ceresc desăvârşit este.”

Când începem să ne maturizăm, negreşit ne punem, printre altele, şi următoarele întrebări: Ce voi face în această viaţă, ce carieră trebuie să-mi aleg, care-mi va fi viitorul? Ne uităm în jurul nostru şi căutăm modele demne de urmat; de cele mai multe ori nu le găsim, deoarece acestea au devenit tot mai rare. Însă, dacă vom citi cu atenţie fragmentul evanghelic de astăzi, putem descoperi principalele căi pe care trebuie să mergem. Domnul nostru Iisus Hristos ne cheamă şi ne îndeamnă la desăvârşire: *„Fiţi, dar, voi desăvârşiţi, precum Tatăl vostru Cel ceresc desăvârşit este*" (*Matei* 5, 48).

Desăvârşirea se dobândeşte în timp, prin eforturi susţinute şi constante. Sfântul Grigorie de Nazianz ne îndeamnă să fim *„o mică reflecţie a unei mari Lumini."* Creştinul nu poate spune că a fost desăvârşit doar într-o anumită zi sau într-un anumit interval de timp. Desăvârşirea este conturul sfinţeniei unui om. El nu mai trăieşte după legile înguste şi materiale ale acestei lumi, ci după legile lui Dumnezeu. Trăieşte în lume, dar vede lumea prin ochii lui Dumnezeu. Nu este de ajuns să nu mai faci răul, ci trebuie să nu mai ai această pornire spre rău în inima şi-n mintea ta.

Când se referă la desăvârşire, Domnul Hristos ne arată şi cum putem ajunge la ea. Trebuie să fii un om care respectă poruncile lui Dumnezeu, care este drept şi lucrează dreptatea, nu face răul, este moral, nu jură strâmb, este sincer şi onest, nu este răzbunător, este demn, iubeşte, binecuvântează şi se roagă pentru toţi semenii săi. Poate veţi spune că sunt multe şi pretenţioase lucrurile care duc la desăvârşire. Da! Dar nu suntem singuri: Rugăciunea şi nădejdea în Dumnezeu sunt aliaţii noştri!

SĂPTĂMÂNA A DOUA DUPĂ POGORÂREA SFÂNTULUI DUH

LUNI

Evanghelia de la Matei (VI, 31-34; VII, 9-11)

„Zis-a Domnul: Să nu duceți grijă, spunând: Ce vom mânca, ori ce vom bea, ori cu ce ne vom îmbrăca? Pentru că după toate acestea se străduiesc păgânii; doar știe Tatăl vostru Cel ceresc că aveți nevoie de toate acestea. Căutați mai întâi Împărăția lui Dumnezeu și dreptatea Lui și toate acestea se vor adăuga vouă. Nu vă îngrijiți de ziua de mâine, căci ziua de mâine se va îngriji de ale sale. Ajunge zilei răutatea ei. Cine este omul acela dintre voi care, dacă îi va cere fiul său pâine, el îi va da piatră? Sau de-i va cere pește, el îi va da șarpe? Deci dacă voi, răi fiind, știți să dați daruri bune fiilor voștri, cu atât mai mult Tatăl vostru Cel din ceruri va da cele bune celor care cer de la El!"

Prima duminică după sărbătoarea Pogorârii Sfântului Duh a fost rânduită de Biserica noastră să fie dedicată „Tuturor Sfinţilor". Folosim această expresie deoarece noi nu ştim numărul celor care s-au învrednicit să ajungă sfinţi şi plăcuţi lui Dumnezeu. Acest lucru este ştiut doar de Tatăl ceresc în atotştiinţa Sa. Poate sunt mii, poate sute de mii sau milioane de sfinţi. Nu numărul contează, ci ceea ce a rămas de la ei, felul în care au trăit cuvintele Evangheliei, exemplul lor de viaţă, cuvintele şi învăţăturile rostite şi felul cum s-au rugat.

În fragmentul evanghelic de astăzi vedem cum au privit sfinţii lumea aceasta şi cum şi-au măsurat paşii acestei vieţi având dorinţa puternică de a moşteni viaţa veşnică în Împărăţia lui Dumnezeu. S-au îngrijit mai puţin de hrana trupească; ei mâncau pentru a trăi, nu trăiau pentru a mânca; erau mai puţin preocupaţi de ceea ce vor bea sau cu ce se vor îmbrăca. Dumnezeu ştia mai bine de ce şi cât aveau ei nevoie; El le ştia şi limitele. Cei sfinţi nu sunt indiferenţi la lumea aceasta, ci au conştientizat care sunt priorităţile unui urmaş al Domnului Iisus Hristos. Sfinţii nu au fugit de lume, ci de prea lumescul acestei lumi.

Cum trebuie să privim sfinţenia astăzi? În niciun caz ca o piesă de muzeu; dar nici ca o simplă trăire de moment. Sfinţenia nu prezintă extreme, ea este normalitatea înduhovnicită. Sfinţii sunt oameni credincioşi, cu respect pentru Dumnezeu, pentru semeni şi pentru propria persoană. Sfinţii sunt casnicii lui Dumnezeu, rugătorii şi mijlocitorii noştri în faţa lui Dumnezeu.

Sfântul Ioan Gură de Aur ne învaţă că *„Sfinţenia vine din dragoste. Toţi cei care cred şi iubesc pe Dumnezeu, cu adevărat sunt sfinţi."* Deci, să rostim din adâncul inimii: *„Sfinţilor mucenici, cuvioşi şi mărturisitori, rugaţi-vă către Preabunul şi Milostivul Dumnezeu, pentru mântuirea sufletelor noastre!"*

MARȚI

Evanghelia de la Matei (VII, 15-21)

„Zis-a Domnul: Feriți-vă de prorocii mincinoși, care vin la voi îmbrăcați în haine de oi, iar pe dinăuntru sunt lupi răpitori. După roadele lor îi veți cunoaște. Oare culeg oamenii struguri din spini sau smochine din mărăcini? Așa că orice pom bun face roade bune, iar pomul rău face roade rele. Nu poate pomul bun să facă roade rele, nici pomul rău să facă roade bune. Orice pom care nu face roadă bună se taie și se aruncă în foc. De aceea, după roadele lor îi veți cunoaște. Nu oricine Îmi zice: Doamne, Doamne! va intra în Împărăția cerurilor, ci acela care face voia Tatălui Meu Celui din ceruri."

Predica de pe munte a Domnului nostru Iisus Hristos abundă de cuvinte, expresii sau de situaţii cunoscute de ascultătorii Săi. Prin lucruri aparent simple, Mântuitorul a oferit, acelora şi nouă, învăţături înalte şi pline de înţelepciune dumnezeiască. Când Domnul Hristos vorbeşte despre pom şi despre roadele pomului, te simţi aşezat în centrul atenţiei. Iată, eşti chiar tu acel pom despre care vorbeşte Mântuitorul. Deci, priveşte la tine şi la roadele vieţii tale! Cu siguranţă vei susţine că ai roade, iar acest fapt de a ne supraevalua este comun tuturor oamenilor. Mai mult, vrei să arăţi tuturor că roadele vieţii tale sunt bune. De exemplu, este o mare deosebire între pomul care creşte în pădure, în sălbăticie, şi pomul care este altoit. Dacă vei gusta mai întâi din roadele unuia şi apoi din ale celuilalt, vei vedea care este diferenţa. Dacă roadele tale, faptele tale, sunt asemenea unui măr nealtoit, vei avea soarta aceluia: negreşit tăiat şi aruncat în foc.

Domnul Hristos, Fiul lui Dumnezeu, a făcut din tine un port-altoi al învierii, te-a altoit cu mugurii veşniciei şi ai divinităţii. Oare, nu te-ai bucura deplin să ştii că şi cei din jurul tău pot gusta din roadele faptelor bune şi ale credinţei tale? Un pom rău nu poate face poame bune, iar unui pom bun nu-i stă în fire să facă poame rele. Roadele vieţii tale, din care pom putem să le culegem?

MIERCURI

Evanghelia de la Matei (VII, 21-23)

„Zis-a Domnul: Nu oricine Îmi zice: Doamne, Doamne! va intra în Împărăția cerurilor, ci acela care face voia Tatălui Meu Celui din ceruri. Mulți Îmi vor zice în ziua aceea: Doamne, Doamne, oare nu în numele Tău am prorocit și nu în numele Tău am scos diavoli și nu în numele Tău minuni multe am făcut? Și atunci voi mărturisi lor: Niciodată nu v-am cunoscut pe voi. Depărtați-vă de la Mine, cei ce lucrați fărădelegea."

Citind cu atenţie fragmentul evanghelic de astăzi, destul de lesne putem conchide, mai ales în ceea ce priveşte preocupările noastre religioase, că este o mare deosebire între ceea ce promitem şi ceea ce împlinim sau lucrăm pentru sufletul nostru. Nu oricine zice *„Doamne, Doamne!"* va intra în Împărăţia lui Dumnezeu, ci doar cel care face voia Lui. Aceasta este clarificarea Domnului nostru Iisus Hristos; aceasta este şi o atenţionare care poate îmbrăca diverse forme.

Sunt destui cei care fac paradă cu ceea ce numesc ei credinţă, doar din dorinţa de a lăsa o bună impresie, de a ne arăta cât de evlavioşi sunt ei sau, de ce nu, din dorinţa de a mai smulge un oarecare favor sau un vot în plus. În ultimul timp, din goana unora de a face profit din orice şi prin orice mijloace, s-a ajuns să fie folosite însemne sau reprezentări care au legătură cu viaţa creştinului. Astfel, eşti îndemnat să mergi la terase sau restaurante care se numesc pompos *„Grădina Raiului"* sau *„Colţ de Rai"*. Este o impietate şi o năstrușnicie să-ţi imaginezi că Raiul ar putea arăta asemenea unei crâşme.

Suntem îndemnaţi să folosim detergenţi sau deodorante care au denumiri legate de numele Maicii Domnului sau care amintesc de viaţa monahală. Eşti ademenit chiar să-ţi procuri ţigări care au numele unui sfânt cunoscut. Privind la toate acestea constaţi că nu există limite în ceea ce priveşte falsa credinţă şi necunoaşterea reală a vieţii duhovniceşti. Ei bine, cei care procedează astfel nu au nimic de-a face cu Dumnezeu şi nici cu poruncile Sale; ei caută să speculeze buna noastră credinţă şi sensibilitatea religioasă a creştinilor.

Să fim convinşi că şi pentru ei a rostit Domnul Iisus Hristos: *„Niciodată nu v-am cunoscut pe voi. Depărtaţi-vă de la Mine, cei ce lucraţi fărădelegea"* (*Matei* 7, 23). Împărăţia lui Dumnezeu nu se vinde, nici nu se cumpără, ci se dobândeşte cu eforturi susţinute!

JOI

Evanghelia de la Matei (VIII, 23-27)

„În vremea aceea, intrând Iisus în corabie, ucenicii Lui L-au urmat. Și, iată, furtună cumplită s-a ridicat pe mare, încât corabia se acoperea de valuri; iar El dormea. Și, venind ucenicii la El, L-au deșteptat, zicând: Doamne, mântuiește-ne, că pierim! Iisus le-a zis: De ce vă este frică, puțin credincioșilor? S-a ridicat atunci, a certat vânturile și marea și s-a făcut liniște deplină. Iar oamenii s-au mirat, zicând: Cine este Acesta, că și vânturile și marea ascultă de El?”

Pericopa evanghelică citită în această zi nu este o parabolă sau o istorioară imaginată de Domnul nostru Iisus Hristos, ci este o situație concretă, desprinsă din viața de zi cu zi. Fiul lui Dumnezeu, împreună cu ucenicii Săi, a urcat într-o corabie, o barcă pescărească ceva mai mare, așa cum putem vedea și astăzi în zonele piscicole de la noi din țară. Din senin, s-a stârnit o mare furtună, iar vântul puternic a format valuri mari care aproape acopereau corabia. Ucenicii se căzneau să scape din furtună și să ajungă cu bine la mal.

Apostolii erau pescari încercați care, în mai multe rânduri, au fost nevoiți să treacă prin momente asemănătoare. Acum, însă, situația părea fără ieșire. Au început să strige la Învățătorul lor: *„Doamne, mântuiește-ne, că pierim!"* (*Matei* 8, 25) El era singura lor scăpare! Ca și cum nu ar fi văzut ce se întâmplă în jur, Domnul Hristos i-a mustrat: *„De ce vă este frică, puțin credincioșilor?"* (*Matei* 8, 26) Nu i-a numit necredincioși așa cum îl numise pe Petru. Sfinții Apostoli, după cum putem lesne observa, se temeau de valurile mari, cu toate că lângă ei era chiar Cel ce stârnește sau potolește furtunile.

Somnul Domnului Iisus Hristos era de fapt *somnul* ucenicilor Săi; ei erau vulnerabili pentru că încă nu aveau o credință puternică. Să reținem următorul lucru: la glasul Său, și valurile, și marea, se potolesc. Acest lucru îl știe inima noastră care, atunci când se întețesc furtunile din sufletele noastre, ne îndeamnă să strigăm: *„Doamne, miluiește-ne!"*

VINERI

Evanghelia de la Matei (IX, 14-17)

„În vremea aceea, au venit la Iisus ucenicii lui Ioan, zicând: Pentru ce noi și fariseii postim mult, iar ucenicii Tăi nu postesc? Și Iisus le-a zis: Pot, oare, nuntașii să fie triști câtă vreme mirele este cu ei? Dar vor veni zile când mirele va fi luat de la ei, iar atunci vor posti. Nimeni nu pune un petic de postav nou la o haină veche, căci peticul acesta se va desface de haină și se va face o ruptură și mai rea. Nici nu pun oamenii vin nou în burdufuri vechi; altminteri burdufurile crapă, vinul se varsă și burdufurile se aruncă; ci pun vin nou în burdufuri noi și amândouă se păstrează împreună."

Unii dintre ucenicii Sfântului Ioan Botezătorul I-au reproşat Domnului Iisus Hristos că ucenicii Săi nu postesc, aşa cum postesc ei şi fariseii. Răspunsul Mântuitorului i-a surprins, şi poate mulţi nici nu L-au înţeles pe dumnezeiescul Învăţător. Când Hristos Domnul este împreună cu Sfinţii Apostolii, aceştia au bucuria nuntaşilor care simt prezenţa Mirelui. Dar, atenţionează Mântuitorul, va veni o vreme când Mirele va fi luat de la ei. Atunci ei vor posti.

În aceste cuvinte noi avem încă un argument pentru perioadele de post dintr-un an. Cele patru posturi rânduite de Biserică, împreună cu alte acte şi fapte ale credinţei, ne pregătesc pentru întâlnirea cu Dumnezeu. Sigur că, pentru a posti ai, în primul rând, motive duhovniceşti. Mulţi resping postul deoarece nu înţeleg şi nu pot să vadă dincolo de abstinenţa de la anumite alimente. Postul nu te face un om nou, ci te transformă interior; îţi pune rânduială în gânduri, în gesturi şi manifestări. Îţi arată adevăratele priorităţi ale vieţii.

În aceste zile, prin post şi rugăciune, retrăim viaţa şi activitatea celor doi mari apostoli: Sfântul Petru şi Sfântul Pavel, care ne sunt exemple, de post, de rugăciune şi jertfelnicie, dar şi de nădejde în Dumnezeu. Să ne facem timp să ne spovedim şi să ne împărtăşim. Posturile sunt rânduite pentru cei ca tine şi ca mine; adică pentru cei în căutarea desăvârşirii.

SÂMBĂTĂ

Evanghelia de la Matei (VII, 1-8)

„Zis-a Domnul: Nu judecați, ca să nu fiți judecați; căci cu judecata cu care judecați veți fi judecați, și cu măsura cu care măsurați vi se va măsura. De ce vezi paiul din ochiul fratelui tău, iar bârna din ochiul tău nu o iei în seamă? Sau cum vei zice fratelui tău: Lasă să scot paiul din ochiul tău și, iată, bârna este în ochiul tău? Fățarnice, scoate întâi bârna din ochiul tău și atunci vei vedea să scoți paiul din ochiul fratelui tău. Nu dați cele sfinte câinilor, nici nu puneți mărgăritarele voastre înaintea porcilor, ca nu cumva să le calce în picioare și, întorcându-se, să vă sfâșie pe voi. Cereți și vi se va da; căutați și veți afla; bateți și vi se va deschide. Că oricine cere ia, cel care caută află și celui care bate i se va deschide."

Când citim pericopa evanghelică de astăzi rămânem uimiți de cuvintele Domnului nostru Iisus Hristos. Sfaturile pe care Fiul lui Dumnezeu ni le oferă sunt profunde și directe, fără cuvinte de prisos sau fraze alambicate. Hristos Domnul pune pe fiecare dintre noi în situația de a face primul pas. Eu să fiu cel care nu judec, eu să fiu cel care nu denigrez pe fratele meu; trebuie ca eu să nu fiu prilej de sminteală pentru semeni. În fața provocărilor vieții eu trebuie să cer, eu să fiu cel ce caută, eu să fiu cel ce bate la ușa veșniciei.

Înțelegem că Dumnezeu nu-i apreciază pe cei etern tânguitori, pe cei care se arată nemulțumiți și frustrați, pe cei ce văd lumea doar prin prisma propriei persoane. Ne mai îndeamnă Mântuitorul ca noi să fim cei dintâi care să ne dorim pacea și armonia. Vom avea parte de pace dacă suntem făcători de pace, vom avea liniște dacă aducem și căutăm liniștea.

Ultimul verset ne arată faptul că un adevărat creștin este un om de acțiune. El caută, el cere, el întreabă. Nu așteaptă totul de-a gata, ci se implică. Când obții ceva prin efort personal satisfacția este mai mare și rezultatul îl vei prețui mai mult. Să nu uităm: Ceea ce vom cere, aceea vom primi; dacă vom căuta, cu siguranță vom afla; dacă vom bate ni se va deschide! Eu, tu, noi, toți trebuie să facem acestea toate. Nu stați pe gânduri; viața de aici nu este eternă, iar clipa-i mai scurtă decât pare!

SĂPTĂMÂNA A TREIA DUPĂ POGORÂREA SFÂNTULUI DUH

LUNI

Evanghelia de la Matei (IX, 36-38; X, 1-8)

„În vremea aceea, văzând Iisus mulțimile, I s-a făcut milă de ele, pentru că erau necăjite și rătăcite ca niște oi care n-au păstor. Atunci a zis ucenicilor Lui: Secerișul e mult, dar lucrătorii sunt puțini. Rugați, deci, pe Domnul secerișului ca să scoată lucrători la secerișul Său. Și, chemând la Sine pe cei doisprezece ucenici ai Săi, le-a dat lor putere asupra duhurilor celor necurate, ca să le scoată și să tămăduiască orice boală și orice neputință. Iar numele celor doisprezece Apostoli sunt acestea: întâi Simon, cel numit Petru, și Andrei, fratele lui; Iacov al lui Zevedeu și Ioan, fratele lui; Filip și Bartolomeu, Toma și Matei vameșul, Iacov al lui Alfeu și Levi ce se zice Tadeu; Simon Cananeul și Iuda Iscarioteanul, cel care L-a vândut. Pe aceștia doisprezece i-a trimis Iisus, poruncindu-le și zicând: În calea păgânilor să nu mergeți și în vreo cetate de samarineni să nu intrați; ci, mai degrabă, mergeți către oile cele pierdute ale casei lui Israel. Și, mergând, propovăduiți, zicând: S-a apropiat Împărăția cerurilor! Tămăduiți pe cei bolnavi, curățiți pe cei leproși, înviați pe cei morți, pe diavoli scoateți-i; în dar ați luat, în dar să dați.”

Cuvintele pericopei evanghelice de astăzi ne îndeamnă să reflectăm mai profund la viaţa, faptele şi misiunea Sfinţilor Apostoli, adică a ucenicilor Domnului nostru Iisus Hristos. Primul verset este o constatare a Domnului Hristos: Mântuitorul, privind la mulţimile care-L urmau, le-a comparat cu *„nişte oi care n-au păstor"* (*Matei* 9, 36). Poate şi noi am avut ocazia sa vedem vreodată o turmă de oi fără păstor; am avut impresia că s-a adunat acolo toată neorânduiala. Fiecare are drumul şi ritmul său. Însă, atunci când acele oi sunt conduse de un păstor, totul se schimbă. El le disciplinează, le mână la locurile cele mai bune de păşunat şi de adăpat.

Plecând de la aceste cuvinte şi de la această comparaţie înţelegem de ce Mântuitorul Şi-a ales un număr de doisprezece Apostoli. Misiunea ucenicilor a fost de a învăţa mulţimile, de a vesti Evanghelia Domnului Iisus Hristos şi de a tămădui orice neputinţă. Activitatea Apostolilor a fost călăuzită de binecuvântarea lui Dumnezeu şi ei s-au aflat sub ocrotirea Sfântului Duh. În urma misiunii şi a predicii lor, lumea s-a schimbat, minţile şi inimile s-au luminat, conştiinţele s-au curăţit. Roadele muncii Sfinţilor Apostoli le vedem la tot pasul. Putem spune că misiunea lor continuă şi astăzi prin fiecare creştin din această lume. În fiecare dintre noi este un apostol, un misionar al Mântuitorului Hristos. Să fim vrednici ucenici ai Blândului Păstor!

MARȚI

Evanghelia de la Matei (X, 9-15)

„Zis-a Domnul către ucenicii Săi: Să nu aveți nici aur, nici argint, nici bani în cingătorile voastre; nici traistă pe drum, nici două haine, nici încălțăminte, nici toiag; că vrednic este lucrătorul de hrana sa. În orice cetate sau sat veți intra, cercetați cine este în el vrednic și acolo rămâneți până ce veți ieși. Și, intrând în casă, urați-i, zicând: «Pace acestei case!» Și, dacă este casa aceea vrednică, să vină pacea voastră peste ea. Iar de nu este vrednică, pacea voastră să se întoarcă la voi. Și dacă nu vă va primi pe voi, nici nu va asculta cuvintele voastre, ieșind din casa sau din cetatea aceea, scuturați praful de pe picioarele voastre. Adevărat grăiesc vouă: Mai ușor va fi pământului Sodomei și Gomorei, în ziua judecății, decât acelei cetăți.”

Din vremea copilăriei am fost deprinşi să facem alegerile cele mai potrivite. Părinţii şi cei din jurul nostru ne-au explicat că este foarte important să fii şi să mergi pe drumul cel bun în viaţă. Astfel ne-am ales cariera, locul de muncă, localitatea unde ne ducem viaţa de zi cu zi; ne-am ales soţul sau soţia. Însă, pentru un creştin, este important să ştie şi ce să aleagă pentru sufletul său. Vedem că Domnul nostru Iisus Hristos Şi-a ales doisprezece ucenici. Dar această alegere nu a fost una întâmplătoare, ci a răspuns dorinţei lor. Toţi Apostolii au dorit să-L urmeze pe Mântuitorul.

În jurul Său erau mulţi oameni, însă doar asupra celor doisprezece S-a oprit Mântuitorul. Dumnezeu fiind, a privit în inimile lor şi a ştiut felul de a fi al fiecăruia. Ne putem întreba: A ştiut Mântuitorul Hristos faptul că unul din ucenici Îl va trăda, că Îl va vinde? Cu siguranţă că da! Dar, cu inimă de Părinte fiind, a aşteptat întoarcerea şi pocăinţa *„vânzătorului”*.

Noi, cei de astăzi, suntem ucenici ai Domnului Hristos, iar fiecare dintre noi trebuie să aibă devotamentul şi spiritul de sacrificiu al Sfinţilor Apostoli. Ucenicilor li s-a dat puterea de a binecuvânta casa în care vor fi primiţi şi ascultaţi; noi, prin faptele vieţii noastre, să binecuvântăm şi să aducem pace măcar în casele noastre. Uneori un cuvânt bun sau o vorbă înţeleaptă fac mai mult decât cel mai valoros diamant din lume. Oare, nu prin cuvinte Mântuitorul a mângâiat, a încurajat, a vindecat?

Sfântul Antonie cel Mare aşa ne învaţă: *„Viaţa şi moartea mea depind de ceilalţi. Dacă l-am câştigat pe aproapele meu, L-am câştigat şi pe Dumnezeu.”*

MIERCURI

Evanghelia de la Matei (X, 16-22)

„Zis-a Domnul către ucenicii Săi: Iată, Eu vă trimit pe voi ca pe niște oi în mijlocul lupilor; fiți, deci, înțelepți ca șerpii și nevinovați ca porumbeii. Feriți-vă de oameni, fiindcă vă vor da pe mâna soboarelor de judecată și în sinagogile lor vă vor bate cu biciul. La dregători și la regi veți fi duși pentru Mine, spre mărturie lor și păgânilor. Iar când vă vor da pe voi în mâna lor, nu vă îngrijiți cum sau ce veți vorbi, căci se va da vouă în ceasul acela ce să vorbiți; fiindcă nu voi sunteți cei care vorbiți, ci Duhul Tatălui vostru este Cel Care grăiește întru voi. Va da frate pe frate la moarte și tată pe fiu și copiii se vor ridica asupra părinților și-i vor ucide. Și veți fi urâți de toți pentru numele Meu; dar cel care va răbda până la sfârșit, acela se va mântui."

Capitolul al X-lea din Evanghelia după Sfântul Apostol şi Evanghelist Matei este dedicat alegerii Sfinţilor Apostoli de către Domnul nostru Iisus Hristos. După alegere, ucenicii au primit sfaturi în legătură cu misiunea de propovăduitori ai Evangheliei. Totodată, Sfinţii Apostoli au primit puterea de a scoate duhurile cele necurate şi de a vindeca orice boală şi orice neputinţă. Altfel spus, misiunea lor era aceea de a reabilita duhovniceşte pe cei care s-au îndepărtat de Dumnezeu.

Viaţa dusă fără respectarea legilor divine duce, în timp, la înlănţuirea sufletelor noastre în viclenele mreje ale demonilor. Întâi se pierd sufletele, iar mai apoi se risipesc şi trupurile. Învăţăturile Domnului Hristos aduc în sufletele celor rătăciţi pe căile pierzării lumină, pace şi binecuvântare. Din acest motiv, propovăduirea Mântuitorului viza, în primul rând, pe cei care erau păcătoşi, pe cei bolnavi trupeşte şi sufleteşte. Activitatea ucenicilor nu va fi una uşoară şi, din acest motiv, Mântuitorul le-a vorbit despre încercările prin care vor trece.

Hristos Domnul nu ne cheamă la un trai trândav şi lipsit de responsabilităţi. El pune pe umerii fiecărui urmaş al Său o cruce. Şi când ne vorbeşte de fericire în *Predica de pe munte*, Domnul Hristos ne aminteşte de fericirile călite şi dobândite prin purtarea crucii. Să reţinem cuvintele ultimului verset din pericopa evanghelică din această zi: *„Cel care va răbda până în sfârşit, acela se va mântui”* (*Matei* 10, 22). Un creştin ştie că uşa Raiului se deschide doar cu cheia răbdării!

Scriitorul Leon Bloy spunea: *„O, Hristoase, care te rogi pentru cei care Te răstignesc, şi-i răstigneşti pe cei care Te iubesc.”*

JOI

Evanghelia de la Matei (X, 23-31)

„Zis-a Domnul către ucenicii Săi: Când vă vor prigoni în cetatea aceasta, fugiți în cealaltă; adevărat grăiesc vouă: Nu veți sfârși cetățile lui Israel, până ce va veni Fiul Omului. Nu este ucenic mai presus de învățătorul său, nici slugă mai presus de stăpânul său. Destul este ucenicului să fie ca învățătorul și slugii ca stăpânul. Dacă pe stăpânul casei l-au numit Beelzebul, cu cât mai mult pe casnicii lui? Deci nu vă temeți de ei, căci nimic nu este acoperit care să nu iasă la iveală și nimic ascuns care să nu ajungă cunoscut. Ceea ce vă grăiesc la întuneric, spuneți la lumină; și, ceea ce auziți la ureche, propovăduiți de pe case. Nu vă temeți de cei ce ucid trupul, iar sufletul nu pot să-l ucidă; temeți-vă mai curând de Acela care poate și sufletul și trupul să le piardă în gheena. Oare nu se vând două vrăbii pe un ban? Și nici una din ele nu va cădea pe pământ fără știrea Tatălui vostru. La voi însă și perii capului toți sunt numărați. Așadar, nu vă temeți; voi sunteți cu mult mai de preț decât păsările."

De câteva zile, pericopele evanghelice care se citesc la Sfânta Liturghie ne amintesc despre alegerea celor doisprezece Apostoli, dar și despre sfaturile pe care aceștia le-au primit din partea Domnului nostru Iisus Hristos. Misiunea ucenicilor a fost aceea de a face cunoscute, în toata lumea, cuvintele și activitatea Domnului Hristos. Propovăduirea lor avea ca mesaj central Învierea Mântuitorului. Pe această piatră tare și de neclintit s-a conturat și s-a înălțat Biserica creștină.

Nu ne putem imagina cum ar fi arătat lumea fără jertfa Fiului lui Dumnezeu și fără misiunea sfinților Săi ucenici. Imaginați-vă că, oameni simpli fiind, și-au lăsat familiile, ocupațiile cotidiene, confortul zilnic și au plecat să vorbească unor necunoscuți despre viața unui iudeu din Nazaret. Nu pare verosimil! Și totuși, în inima lor duceau bucuria Învierii Domnului Hristos; în ochii lor purtau chipul senin al Învățătorului; în urechile lor răsunau cuvintele *„Pace vouă!"* ale Mântuitorului (*Luca* 24, 36); în sufletul lor păstrau, cu sfințenie, tot ceea ce le spusese Fiul lui Dumnezeu. Ei nu vorbeau despre un simplu om, ci mărturiseau despre Cel ce a venit în lume pentru mântuirea neamului omenesc. Iar mântuirea era rodul copt al Jertfei de pe Sfânta Cruce.

Cei de acum două mii de ani vorbeau despre răstignirea lui Iisus din Nazaret; ucenicii mărturiseau despre Iisus Hristos Cel Înviat și Înălțat. Pentru un răstignit, probabil că ucenicii nu ar fi răbdat și înfruntat atâtea, însă, pentru Domnul Hristos Cel Înviat, ei nu au precupețit nici un efort. Când au fost alungați, au revenit cu mai multă determinare; când au fost prigoniți, și-au amintit că și Învățătorul lor a fost prigonit. Când au fost loviți, au revăzut toate umilințele și batjocura îndurate de Mântuitorul. Când au fost condamanți, și-au amintit de crucificarea de pe Golgota. Când au plecat din această lume, au privit cu multă nădejde spre Înviere.

Sfântul Ioan Gură de Aur așa ne învață: *„Cine vrea să împărtășească slava lui Hristos, trebuie să-I împărtășească și viața."*

VINERI

Evanghelia de la Matei (X, 32-36; XI, 1)

„Zis-a Domnul către ucenicii Săi: Oricine va mărturisi pentru Mine înaintea oamenilor, mărturisi-voi şi Eu pentru el înaintea Tatălui Meu, Care este în ceruri. Iar de cel ce se va lepăda de Mine înaintea oamenilor şi Eu Mă voi lepăda de el înaintea Tatălui Meu, Care este în ceruri. Nu socotiţi că am venit să aduc pace pe pământ; n-am venit să aduc pace, ci sabie. Căci am venit să despart pe fiu de tatăl său, şi pe fiică de mama sa, şi pe noră de soacra sa; iar duşmanii omului vor fi casnicii lui. Sfârşind Iisus de dat aceste învăţături celor doisprezece ucenici ai Săi, a trecut de acolo ca să înveţe şi să propovăduiască mai departe, prin cetăţile lor."

Cuvintele Domnului nostru Iisus Hristos din pericopa evanghelică de astăzi ne atrag atenţia asupra faptului că trebuie să devenim responsabili pentru viaţa noastră duhovnicească şi, mai ales, să fim cu luare-aminte la cele pe care le lucrăm pentru sufletul nostru. Mântuitorul ne arată care sunt priorităţile în această viaţă, care sunt lucrurile cu adevărat importante. În primul rând, un creştin este un misionar care, prin viaţa şi prin faptele sale, trebuie să facă cunoscute numele şi învăţăturile Mântuitorului. Apoi cei care se leapădă de Domnul Hristos duc o viaţă fără orizont. Depărtarea de Dumnezeu aduce doar lacrimi, durere şi disperare.

Hristos Domnul este mai presus de tot ceea ce ne poate oferi această viaţă. Ne iubim părinţii şi copiii; însă mai presus de ei stă Cel care este Izvorul acestei iubiri. Din iubire, Dumnezeu a creat lumea; prin dragoste, lumea ajunge la Dumnezeu. Toate acestea le realizăm în viaţa noastră prin puterea Sfintei Cruci, simbolul supremei iubiri şi dăruiri ale Fiului lui Dumnezeu pentru neamul omenesc.

Viaţa fiecăruia dintre noi este o Golgotă, fiecare secundă a vieţii poate fi o crucificare, iar fiecare zi este o mărturie a Învierii Domnului Hristos.

Sfântul Ioan Gură de Aur ne spune aşa: *„A fi aproape sau departe de Dumnezeu depinde doar de om, deoarece Dumnezeu este pretutindeni.”*

SÂMBĂTĂ

Evanghelia de la Matei (VII, 24-29; VIII, 1-4)

„Zis-a Domnul: Oricine aude aceste cuvinte ale Mele și le îndeplinește asemăna-se-va bărbatului înțelept care și-a clădit casa pe stâncă. A căzut ploaia, au venit râurile mari, au suflat vânturile și au bătut în casa aceia, dar ea n-a căzut, fiindcă era întemeiată pe stâncă. Iar oricine aude aceste cuvinte ale Mele și nu le îndeplinește, asemăna-se-va bărbatului nechibzuit care și-a clădit casa pe nisip. Și a căzut ploaia și au venit râurile mari și au suflat vânturile și au izbit casa aceea și a căzut; și căderea ei a fost mare. Iar când Iisus a sfârșit cuvintele acestea, mulțimile erau uimite de învățătura Lui. Că îi învăța pe ei ca Unul care are putere, iar nu cum îi învățau cărturarii lor. Deci, coborându-Se El din munte, mulțimi multe au mers după El. Și, iată, un lepros, apropiindu-se, I se închina, zicând: Doamne, dacă voiești, poți să mă curățești! Și Iisus, întinzând mâna, S-a atins de el, zicând: Voiesc, curățește-te! Apoi, îndată s-a curățit lepra lui. Și i-a zis Iisus: Vezi, nu spune nimănui, ci mergi, arată-te preotului și adu darul pe care l-a rânduit Moise, spre mărturie lor.”

În înțelepciunea patristică se spune că cel mai lung drum este cel de la ureche la inimă. Adică, este un drum lung pentru că, din momentul când primești o informație și până iei o decizie și, mai apoi, te pui în mișcare pentru a realiza sau a întreprinde un anumit lucru, durează ceva timp. Din realitatea vieții de zi cu zi, putem vedea că acest drum este mai anevoios atunci când este vorba de viața noastră spirituală. Domnul Iisus Hristos a rostit următoarele: *„Oricine aude aceste cuvinte ale Mele și le îndeplinește asemăna-se-va bărbatului înțelept care și-a clădit casa pe stâncă"* (*Matei* 7, 24). Cuvintele acestea au fost rostite spre sfârșitul *Predicii de pe munte* și pot fi considerate ca o concluzie la tot ceea ce Domnul Hristos a dorit să transmită mulțimilor. La urma urmei, ar fi fost zadarnice toate sfaturile și osteneala Mântuitorului, dacă cei care au auzit cele spuse nu ar fi dus la îndeplinire sfaturile și povețele primite.

Dacă privim în jurul nostru vedem că sunt multe urechi dornice să asculte tot felul de lucruri nefolositoare, de genul micilor bârfe și răutăți, dar găsim puține inimi dornice să ne îndemne spre a lucra binele. Să ne gândim că în fiecare zi se citește în biserici Sfânta Evanghelie, cuvintele Mântuitorului se explică la fiecare slujbă, se transmit la radio și se scriu în ziare învățăturile Domnului Hristos; și, cu toate acestea, inimile ne rămân tot reci.

Trăim într-o lume a pretextelor și a scuzelor de complezență. Având o asemenea atitudine superficială nu sunt șanse să rodim faptele cele bune și plăcute lui Dumnezeu. Ne zădărnicim viața, ostenindu-ne să clădim case fără temelie, și ne sleim puterile înălțând efemere castele din nisip. *Neînțeleptul zidește ce știe, înțeleptul știe ce zidește!* Un prim pas este o spovedanie sinceră. Astfel începem să lucrăm la proiectul casei în care va locui sufletul meu!

SĂPTĂMÂNA A PATRA DUPĂ POGORÂREA SFÂNTULUI DUH

LUNI

Evanghelia de la Matei (XI, 2-15)

„În vremea aceea, auzind Ioan în închisoare despre faptele lui Hristos, a trimis pe doi dintre ucenicii săi ca să-L întrebe: Tu eşti Cel ce vine sau să aşteptăm pe altul? Şi Iisus, răspunzând, le-a zis: Mergeţi şi spuneţi lui Ioan cele ce auziţi şi vedeţi: Orbii îşi capătă vederea şi şchiopii umblă, leproşii se curăţesc şi surzii aud, morţii înviază şi săracilor li se binevesteşte. Şi fericit este acela care nu se va sminti în privinţa Mea. După plecarea acestora, Iisus a început să vorbească mulţimilor despre Ioan: Ce aţi ieşit să vedeţi în pustie? Oare trestie clătinată de vânt? Dar de ce aţi ieşit? Să vedeţi un om îmbrăcat în haine moi? Iată, cei ce poartă haine moi sunt în casele regilor. Atunci, de ce aţi ieţit? Să vedeţi un proroc? Da, zic vouă, şi mai mult decât un proroc. El este acela despre care s-a scris: «Iată, Eu trimit înaintea feţei Tale pe îngerul Meu, care va pregăti calea Ta, înaintea Ta». Adevărat zic vouă: Nu s-a ridicat între cei născuţi din femei unul mai mare decât Ioan Botezătorul; totuşi, cel mai mic în Împărăţia cerurilor este mai mare decât el. Din zilele lui Ioan Botezătorul până acum Împărăţia cerurilor se ia prin străduinţă şi cei ce se silesc pun mâna pe ea. Toţi prorocii şi Legea au prorocit până la Ioan. Şi, dacă voiţi să înţelegeţi, el este Ilie, cel ce va să vină. Cine are urechi de auzit să audă."

„*Cine are urechi de auzit, să audă!*” (*Matei* 11, 15) – Cu aceste cuvinte Domnul nostru Iisus Hristos încheie pericopa evanghelică din această zi. Ucenicii Sfântului Ioan Botezătorul au venit la Mântuitorul să-L întrebe dacă El este Mesia, Cel prezis de prorocii din Vechiul Testament. Domnul Hristos le-a dat un răspuns indirect: le-a îndreptat privirile spre faptele săvârşite de El. Orbii vedeau, şchiopii umblau, leproşii se curăţau, surzii auzeau, morţii înviau, iar săracilor li se binevestea. Pentru toate acestea Domnul Hristos nu mai putea fi considerat un om oarecare, un învăţător din acele timpuri. „Om” era, însă lucra ca Dumnezeu. Dumnezeu era, dar pentru oameni Se smerea. Prin cuvinte mângâia, prin cuvinte vindeca, prin cuvinte făcea ucenici, prin cuvinte alunga puterea morţii şi a demonilor.

Noi ce dorim să auzim despre Domnul Hristos şi învăţătura Sa? Mai suntem dispuşi să-I ascultăm poruncile şi să le împlinim? Ne-am deprins doar a vorbi despre Hristos şi nu cu Hristos. Frumos se spune: *Cel mai lung drum este cel de la ureche la inimă*. Multe auzim, multe vedem, însă nu toate ne sunt de folos. Ne trebuie ceva maturitate pentru a putea discerne şi alege între cele utile şi cele de prisos. Ne zgândărim auzul cu tot felul de lucruri nefolositoare şi degradante. *Binele nu face zgomot şi zgomotul nu face bine!* Mântuitorul nu ofensează prin cuvintele Sale pe nimeni. Doar stă la uşa sufletelor noastre şi bate foarte discret!

Părintele Dumitru Stăniloae ne spune: *„Mântuirea noastră se lucrează în spaţiul dintre grăirea lui Dumnezeu – adică acea chemare care ne-o adresează Părintele ceresc – şi răspunsul nostru.”*

MARȚI

Evanghelia de la Matei (XI, 16-20)

„Zis-a Domnul: Cu cine voi asemăna neamul acesta? Este asemenea copiilor care șed în piețe și strigă unii către alții, zicând: V-am cântat din fluier și n-ați jucat; v-am cântat de jale și nu v-ați tânguit. Căci a venit Ioan, nici mâncând, nici bând, și spun: Are demon. A venit Fiul Omului, mâncând și bând, și spun: Iată om mâncăcios și băutor de vin, prieten al vameșilor și al păcătoșilor. Dar înțelepciunea s-a dovedit dreaptă din faptele ei. Atunci a început Iisus să mustre cetățile în care se făcuseră cele mai multe minuni ale Sale, pentru că nu s-au pocăit."

Să fim convinşi de un lucru: Dumnezeu poate mângâia, poate şi mustra, poate şi pedepsi. Însă, înainte de toate acestea, El are inimă de Părinte iubitor şi responsabil; pune înaintea noastră binele şi răul şi ne lasă ca noi să facem această alegere. Dumnezeu mustră cu măsură şi mângâie cu toată dragostea. Domnul Iisus Hristos a mustrat pe locuitorii unor cetăţi, cum ar fi Capernaum sau Horazin care, în ciuda faptului că au fost martori ai multor minuni săvârşite de El, nu s-au dezis de viaţa păcătoasă în care se aflau. Cei care nu s-au pocăit, în ziua judecăţii vor fi îndepărtaţi de la faţa lui Dumnezeu. Această îndepărtare înseamnă să trăieşti veşnic *„în întunericul cel mai din afară; acolo (unde) va fi plângerea şi scrâşnirea dinţilor”* (*Matei* 8, 12), după cum citim în Sfânta Scriptură.

Să ne imaginăm următorul lucru: Dacă Domnul Hristos ar trece astăzi prin satele şi prin oraşele în care locuim şi ar privi la faptele pe care le săvârşim, oare ce cuvinte ar avea de spus la adresa noastră? Ne-ar privi cu bunătate sau suntem pasibili de mustrare? Trebuie făcută precizarea că, atunci când vorbim despre pocăinţă şi de cei care se pocăiesc, nu ne referim la cei care se autointitulează pocăiţi; la cei care fac paradă şi spectacol dintr-o falsă pocăinţă, la cei care vor cu tot dinadinsul să ne arate cât sunt ei de pocăiţi. Pocăinţa nu se autoproclamă, nu se pune pe tarabă. Pocăinţa înseamnă spovedanie sinceră, renunţare la păcatele săvârşite şi angajarea într-o viaţă plăcută lui Dumnezeu. Pocăinţa este un proces lăuntric şi tainic.

Un om care se pocăieşte va arăta acest lucru lui Dumnezeu prin frângerea inimii şi prin părerea de rău pentru păcatele săvârşite. Noi ştim că Dumnezeu este bun şi milostiv. Să ne facem şi noi vrednici de bunătatea şi milostivirea Sa!

MIERCURI

Evanghelia de la Matei (XI, 20-26)

„În vremea aceea a început Iisus să mustre cetățile în care se făcuseră cele mai multe minuni ale Sale, pentru că nu s-au pocăit: Vai ție, Horazine! Vai ție, Betsaida! Că, dacă în Tir și în Sidon s-ar fi făcut minunile ce s-au făcut în voi, de mult s-ar fi pocăit în sac și în cenușă. Dar zic vouă: Tirului și Sidonului le va fi mai ușor în ziua judecății decât vouă. Și tu, Capernaume, care ai fost înălțat până la cer, până la iad vei fi coborât. Căci, dacă s-ar fi făcut în Sodoma minunile ce s-au făcut în tine, ar fi rămas până astăzi. Dar zic vouă că pământului Sodomei îi va fi mai ușor în ziua judecății decât ție. În vremea aceea, răspunzând, Iisus a zis: Te slăvesc pe Tine, Părinte, Doamne al cerului și al pământului, căci ai ascuns acestea de cei înțelepți și pricepuți și le-ai descoperit pruncilor. Da, Părinte, căci așa a fost bunăvoința înaintea Ta.”

Cuvintele pericopei evanghelice din această zi ne aduc mărturie despre mustrările Domnului nostru Iisus Hristos adresate locuitorilor din cetăţile Horazin şi Betsaida. Mustrarea Mântuitorului atrăgea atenţia asupra faptului că, deşi în cele două localităţi El a săvârşit mai multe minuni, cei de acolo au rămas insensibili, nu s-au pocăit şi au continuat să facă aceleaşi păcate.

Parcă, atunci când citim aceste cuvinte, privim cu oarecare detaşare la cele spuse de Domnul Hristos. Suntem convinşi de faptul că mustrările îi vizau doar pe cei de atunci şi nu ne implică şi pe noi. Să nu ne amăgim! Oare nu am citit sau nu am auzit, în nenumărate rânduri, cuvintele şi poruncile Domnului Hristos, dar ne-am văzut de viaţă ca şi mai înainte? Am trăit cu falsa impresie că cele scrise în Noul Testament au cel mult valoare istorică. Atunci era o lume, acum este una cu totul alta; toate au evoluat, oamenii şi concepţiile despre viaţă s-au schimbat. Şi chiar dacă ar fi aşa, oare ne opreşte cineva să fim morali? Ne este interzis să ne ducem viaţa în conformitate cu valorile moralei creştine? Suntem obligaţi să ne trăim viaţa fără niciun orizont, fără principii şi în mod iresponsabil? Mântuitorul ne vorbeşte părinteşte şi despre o zi a judecăţii. În faţa lui Dumnezeu nu putem tăinui nimic; nu putem ascunde nimic din cele săvârşite în viaţa noastră.

Să ne întrebăm cu maturitate şi în mod responsabil: Care va fi soarta sufletului meu? Se va bucura el de vederea lui Dumnezeu sau va merge la osânda veşnică? Aceste întrebări ne vor duce la concluzia că trebuie să-L iubim pe Dumnezeu. Cei care-L iubesc nu se pierd, ci se înveşnicesc!

JOI

Evanghelia de la Matei (XI, 27-30)

„Zis-a Domnul către ucenicii Săi: Toate Mi-au fost date de către Tatăl Meu şi nimeni nu cunoaşte pe Fiul, decât numai Tatăl, nici pe Tatăl nu-L cunoaşte nimeni, decât numai Fiul şi cel căruia va voi Fiul să-i descopere. Veniţi la Mine, toţi cei osteniţi şi împovăraţi, şi Eu vă voi odihni pe voi. Luaţi jugul Meu asupra voastră şi învăţaţi-vă de la Mine, că sunt blând şi smerit cu inima, şi veţi găsi odihnă sufletelor voastre. Căci jugul Meu e bun şi povara Mea este uşoară."

Fiecare om bine intenționat, când citește cuvintele rostite de Domnul nostru Iisus Hristos, nu poate afirma că acestea sunt cu anevoie de înțeles. Cuvintele Sale divine sunt foarte directe și vizează situații concrete. Ce s-ar mai putea spune sau adăuga atunci când auzim cuvintele Domnului Hristos: *„Veniți la Mine, toți cei osteniți și împovărați, și Eu vă voi odihni pe voi!"* (*Matei* 11, 28)

Ostenelile și poticnelile amintite sunt, de fapt, păcatele și urmările acestora. Ducem în spate povara neascultării și a îndepărtării de Dumnezeu. Ne mai îndeamnă Mântuitorul*: „Luați jugul Meu asupra voastră și învățați-vă de la Mine, că sunt blând și smerit cu inima, și veți găsi odihnă sufletelor voastre"* (*Matei* 11, 29). Oare să fie exprimat un paradox în cuvintele acestea: Să fii sub jug și totuși să te poți bucura de tihnă? Da, este mult adevăr în aceste cuvinte, pentru că jugul amintit este cel al unei vieți trăite cu și în Domnul Hristos. Mai afli odihnă și tihnă pentru că simți împlinirea vieții tale: *„Căci jugul Meu e bun și povara Mea este ușoară*" (*Matei* 11, 30). Înțelegem din aceste cuvinte că sunt și juguri care nu sunt bune; și știm prea bine că sunt, și încă nu puține! Doar un singur jug este bun și ușor, cel al Domnului Iisus Hristos. Restul sunt grele, ostenitoare și nu duc la zidirea noastră.

Cuvintele acestea sunt prea directe și pe înțelesul oricui pentru a mai spune că nu pot fi pricepute. Bine ar fi să le recitim și să le ducem la împlinire!

Sfântul Irineu de Lugdunum așa ne învață: *„Fără Hristos nu este posibil a-L cunoaște pe Dumnezeu."*

VINERI

Evanghelia de la Matei (XII, 1-8)

„În vremea aceea, mergea Iisus într-o zi de sâmbătă printre semănături, iar ucenicii Lui au flămânzit și au început să smulgă spice și să mănânce. Văzând aceasta, fariseii au zis Lui: Iată, ucenicii Tăi fac ceea ce nu se cuvine să facă sâmbăta. Iar El le-a zis: Oare n-ați citit ce-a făcut David când au flămânzit el și cei ce erau cu el? Cum a intrat în casa Domnului și a mâncat pâinile punerii-înainte, pe care nu se cuvenea lui să le mănânce, nici celor ce erau cu el, ci numai preoților? Sau n-ați citit în Lege că preoții, sâmbetele, în templu, calcă legea sâmbetei și sunt fără de vină? Ci grăiesc vouă că aici se află Acela care este mai mare decât templul. Dacă știați ce înseamnă: «Milă voiesc, iar nu jertfă», n-ați fi osândit pe cei nevinovați. Pentru că Fiul Omului este Domn și al sâmbetei."

Cei din timpul activităţii publice a Domnului Iisus Hristos erau persoane crescute şi educate în spiritul legilor şi preceptelor religioase ale Vechiului Testament. Ei se străduiau să-şi pună viaţa şi rosturile în conformitate cu ceea ce Dumnezeu a transmis prin proroci. De aici a plecat mirarea, dar şi întrebarea unora dintre farisei în legătură cu faptul că ucenicii smulgeau spice şi le mâncau într-o zi de sâmbătă. Era interzisă orice activitate fizică în ziua de odihnă. De exemplu, era interzis să mergi mai mult de 2000 de coţi, adică aproximativ 1000 de metri. Accentul trebuia să cadă pe respectul pe care-l datorai lui Dumnezeu prin preocupările religioase, prin participarea la rugăciune şi la jertfele care se aduceau. Însă cu toţii uitau un lucru! În faţa lor Se afla chiar Domnul Hristos, Fiul lui Dumnezeu, Cel care poate să lege şi să dezlege ziua sâmbetei.

Iudeii serbau şi serbează sâmbăta ca amintire a momentului când au ieşit, cu ajutorul lui Dumnezeu, din robia egipteană, în vremea lui Moise. Dacă iudeii respectau ziua sâmbetei să nu uităm că sunt unii care se numesc creştini, deci urmaşi ai Domnului Iisus Hristos, dar ţin ca zi de odihnă tot sâmbăta. Or, pentru un creştin, mai importantă este ziua duminicii; ziua în care Domnul Hristos a înviat şi ziua în care S-a pogorât Sfântul Duh şi a fost întemeiată Biserica creştină.

Pentru un creştin, centrul vieţii şi al cultului divin public este ziua duminicii, ziua Învierii Domnului Iisus Hristos. Cei amintiţi mai sus nu muncesc sâmbăta când evreii au ieşit din robia egipteană, însă muncesc, în mod ostentativ, duminica, zi în care Domnul Hristos a înviat şi ne-a scos din robia păcatului. Strâmbă logică! Au multă râvnă, însă puţină pricepere.

SÂMBĂTĂ

Evanghelia de la Matei (VIII, 14-23)

„În vremea aceea, venind Iisus în casa lui Petru, a văzut pe soacra acestuia zăcând, cuprinsă de friguri. Și S-a atins de mâna ei și au lăsat-o frigurile, iar ea s-a ridicat și Îi slujea Lui. Și, făcându-se seară, au adus la El mulți demonizați și a scos duhurile cu cuvântul și pe toți cei bolnavi i-a vindecat, ca să se împlinească ceea ce s-a spus prin Isaia prorocul, care zice: «Acesta neputințele noastre a luat și bolile noastre le-a purtat». Și, văzând Iisus mulțime împrejurul Lui, a poruncit ucenicilor să treacă de cealaltă parte a mării. Și, apropiindu-se un cărturar, I-a zis: Învățătorule, Te voi urma oriunde vei merge. Dar Iisus i-a răspuns: Vulpile au vizuini și păsările cerului cuiburi; Fiul Omului, însă, nu are unde să-Și plece capul. Un altul dintre ucenici I-a zis: Doamne, dă-mi voie întâi să mă duc și să îngrop pe tatăl meu. Iar Iisus i-a zis: Vino după Mine și lasă morții să-și îngroape morții lor. Și, intrând El în corabie, ucenicii Lui L-au urmat.”

Multe şi diverse erau preocupările celor de acum două mii de ani, adică din vremea activităţii publice a Domnului nostru Iisus Hristos. Vedem în fragmentul evanghelic de astăzi că Apostolul Petru era mâhnit deoarece soacra sa era bolnavă. Un învăţător de Lege, impresionat de vindecările miraculoase făcute de Domnul Hristos, a dorit să-L urmeze; un alt ucenic era trist şi preocupat de cele necesare înmormântării tatălui său. Alţii erau chinuiţi de demoni ori aveau diferite boli sau infirmităţi. În versetul 17 vedem că Sfântul Evanghelist Matei citează un text din Cartea profetului Isaia, capitolul 53: *„Acesta (adică Domnul Hristos) neputinţele noastre le-a luat şi bolile noastre le-a purtat”* (*Matei* 8, 17, cf. *Isaia* 53, 4). Deci, putem spune că Mântuitorul era în mijlocul acelora pentru care venise: bolnavi, demonizaţi, trişti, înspăimântaţi sau cu false preocupări religioase.

La fel ca atunci şi astăzi există multe suflete în căutarea mângâierii şi a tămăduirii. Fiul lui Dumnezeu a mângâiat şi a vindecat atunci, dar vindecă şi mângâie şi acum pe cel aflat pe patul unui spital care este în aşteptarea unei operaţii grele; pe cel cu obrazul înlăcrimat şi pe cel uitat de copii sau de cei apropiaţi; pe cel singur şi însingurat, dar şi pe cel încurcat şi împovărat de multe păcate. Când Domnul Hristos ne atinge cu binecuvântarea Sa, toate neputinţele dispar. Deci, să nu deznădăjduim. Mântuitorul nu ne-a uitat, ci ne aşteaptă ca un Părinte iubitor.

În „Patericul egiptean” se spune: *„Urmează pe Domnul Hristos nu doar la Înviere, ci şi la purtarea Crucii.”*

SĂPTĂMÂNA A CINCEA DUPĂ POGORÂREA SFÂNTULUI DUH

LUNI

Evanghelia de la Matei (XII, 9-13)

„În vremea aceea, a venit Iisus în sinagoga iudeilor. Şi iată, era acolo un om având mâna uscată. Şi L-au întrebat, zicând: Se cuvine, oare, a vindeca în zi de sâmbătă? Ca să-L învinuiască. Iar El le-a zis: Cine va fi între voi omul care va avea o oaie şi, de va cădea ea sâmbăta în groapă, nu o va apuca şi o va scoate? Dar cu cât se deosebeşte omul de oaie! De aceea se cade a face bine sâmbăta. Atunci i-a zis omului: Întinde mâna ta. El a întins-o şi s-a făcut sănătoasă ca şi cealaltă."

Fiind acuzat de farisei că încalcă poruncile divine, Domnul Iisus Hristos le-a atras atenţia acuzatorilor Săi să nu uite de dreptatea şi milostivirea lui Dumnezeu. Înainte de a fi drept, Dumnezeu este milostiv. Ţinând cont de acest adevăr, era o situaţie ridicolă ca să fii acuzat de săvârşirea unui bine, că ai redat cuiva sănătatea. Cei de atunci se întrebau: Cum de a îndrăznit cineva să facă o vindecare în ziua de odihnă? Cu alte cuvinte interziceau lui Dumnezeu să vindece şi să mângâie. Ceea ce Vechiul Testament doar promitea, Noul Testament a şi împlinit. Domnul Hristos a săvârşit minunea vindecării unui paralitic într-o zi de sâmbătă, aflându-Se într-o sinagogă. Astfel, a oferit celor de atunci prilejul de a vedea sâmbăta plinită prin Duminica Învierii, iar jertfele din templu plinite prin jertfa nesângeroasă a Fiului lui Dumnezeu de pe altarul Bisericii.

Învierea Domnului Hristos Domnul şi Biserica Sa sunt cele care îndreaptă mâini şi picioare, cele care încălzesc inimi şi suflete, cele care schimbă conştiinţe şi întăresc credinţa, prin fapte plăcute lui Dumnezeu. Când Mântuitorul a săvârşit vindecarea, inimile acuzatorilor Săi s-au învârtoşat. Acum cel bolnav avea mâna vindecată, însă cei sănătoşi aveau inimile „uscate" şi fără viaţă. Cel bolnav era plin de recunoştinţă, în schimb cei „sănătoşi" erau plini de ură. Cel însănătoşit îi mulţumea lui Dumnezeu; potrivnicii Mântuitorului ridicau mâinile ameninţător. Uneori oamenii sunt ciudaţi şi greu de înţeles. Să ne străduim a ne număra, prin credinţă şi fapte bune, printre cei rugători şi recunoscători.

Sfântul Ioan Gură de Aur aşa ne învaţă: *„După cum ne purtăm noi cu aproapele, aşa şi Dumnezeu se va purta cu noi!"*

MARȚI

Evanghelia de la Matei (XII, 14-16; 22-30)

„În vremea aceea, fariseii s-au sfătuit împotriva lui Iisus cum să-L piardă. Iisus însă, cunoscându-i, S-a dus de acolo. Și mulți au venit după El și i-a vindecat pe toți. Dar le-a poruncit să nu-L dea în vileag. Atunci au adus la El pe un demonizat, orb și mut, și l-a vindecat, încât cel orb și mut vorbea și vedea. Iar mulțimile toate se mirau zicând: Nu este, oare, Acesta Fiul lui David? Fariseii însă, auzind, ziceau: Acesta nu scoate pe demoni decât cu Beelzebul, căpetenia demonilor. Cunoscând gândurile lor, Iisus le-a zis: Orice împărăție care se dezbină în sine se pustiește, orice cetate sau casă care se dezbină în sine nu va dăinui. Dacă Satana scoate pe Satana, s-a dezbinat în sine; dar atunci, cum va dăinui împărăția lui? Și dacă Eu scot pe diavoli cu Beelzebul, feciorii voștri cu cine îi scot? De aceea ei vă vor fi judecători. Iar dacă Eu cu Duhul lui Dumnezeu scot pe diavoli, iată, a ajuns la voi Împărăția lui Dumnezeu. Cum poate cineva să intre în casa celui tare și să-i jefuiască lucrurile dacă nu va lega întâi pe cel tare și pe urmă să-i prade casa? Cine nu este cu Mine, este împotriva Mea, și cine nu adună cu Mine, risipește.”

Fragmentul evanghelic de astăzi l-am putea sintetiza, folosindu-ne de cuvintele rostite de Domnul Iisus Hristos: *„Cine ce nu este cu Hristos este împotriva Sa, şi cine nu adună cu Hristos, risipeşte”* (*Matei* 12, 30). În aceste înţelepte cuvinte descoperim profunzimea învăţăturilor creştine şi sensul vieţii noastre. Noi nu doar ştim că există Dumnezeu, ci, mai mult decât atât, ne dedicăm viaţa noastră lui Dumnezeu. Doar trăind cu El şi prin El vom putea dobândi viaţa cea veşnică.

În lipsa Mântuitorului şi a credinţei în El, devenim repede risipitori, egoişti şi autosuficienţi. Dacă privim în jurul nostru vedem mulţi fraţi de-ai noştri care, prin viaţa şi faptele lor, sunt împotriva Mântuitorului şi a învăţăturilor Sale. Deşi se declară creştini, ei duc o viaţă lipsită de valori creştine şi chiar, am putea spune, împotriva lui Dumnezeu. Pentru aceştia a fi creştin înseamnă, cel mult, doar o spovedanie superficială, o vizită la biserică cu ocazia unei înmormântări sau a unei cununii, o rugăciune fugitivă şi doar în vreme de necaz. Unii ca aceştia chiar afirmă că Dumnezeu nu stă în lucrurile exterioare, ci este doar în inima omului.

Aşa şi este, dar dacă inima ta poate face doar atât, dacă te îndeamnă doar la a face cele rele, oare, cu adevărat Dumnezeu sălăşluieşte în tine? Cine iubeşte pe Dumnezeu va arăta acest lucru şi prin faptele sale.

Un învăţat aşa spunea: *„Cine-L cunoaşte pe Domnul Iisus Hristos, cunoaşte rostul tuturor lucrurilor.”*

MIERCURI

Evanghelia de la Matei (XII, 38-45)

„În vremea aceea, au venit la Iisus unii dintre cărturari și farisei, zicând: Învățătorule, voim să vedem de la Tine un semn. Iar El, răspunzând, le-a zis: Acest neam viclean și desfrânat cere semn, dar semn nu i se va da, decât semnul lui Ionà prorocul. Că precum a fost Ionà în pântecele chitului trei zile și trei nopți, așa va fi și Fiul Omului în inima pământului trei zile și trei nopți. Bărbații din Ninive se vor ridica la judecată cu neamul acesta și-l vor osândi, că s-au pocăit la propovăduirea lui Ionà; și, iată, aici este mai mult decât Ionà. Regina de la miazăzi se va ridica la judecată cu neamul acesta și-l va osândi, căci a venit de la marginile pământului ca să asculte înțelepciunea lui Solomon; și, iată, aici este mai mult decât Solomon. Iar când duhul necurat a ieșit din om, umblă prin locuri fără apă, căutând odihnă, și nu găsește. Atunci zice: Mă voi întoarce la casa mea de unde am ieșit; și, venind, o află golită, măturată și împodobită. Atunci se duce și ia cu sine alte șapte duhuri mai rele decât el și, intrând, sălășluiesc aici, și se fac cele de pe urmă ale omului aceluia mai rele decât cele dintâi. Așa va fi și cu acest neam viclean."

Cei din partida cărturarilor şi a fariseilor au cerut un semn din partea Domnul nostru Iisus Hristos prin care să le poată dovedi că El este Fiul lui Dumnezeu. Probabil s-au aşteptat să fie martori la o minune sau, oricum, la ceva care ar fi depăşit limitele banalului cotidian. Cu siguranţă au auzit de minunile săvârşite de Mântuitorul cu alte prilejuri şi doreau să vadă cu ochii lor un astfel de eveniment. Tratau minunea ca pe un spectacol; aveau şi ei nevoie de *„pâine şi circ"*. Răspunsul Mântuitorului a fost descurajant şi oarecum ciudat: Ei voiau o minune, El le vorbea de Ionà. Ei se doreau spectatori privilegiaţi ai unui eveniment miraculos, El le vorbea despre demoni.

De fapt, Domnul Hristos le-a atras atenţia asupra vieţii şi a faptelor lor. Fiind *„neam viclean şi desfrânat"* (*Matei* 12, 39) trăiau cu falsa impresie că Dumnezeu este un fel de jucărie personală; Unul care face minuni la comandă, oferind un spectacol ieftin.

Ce le-a oferit Domnul Hristos în loc de minuni? Le-a adus aminte de minunea pe care a făcut-o Dumnezeu cu profetul Ionà, cel care a stat trei zile şi trei nopţi în pântecele unui chit. Prin aceste cuvinte, Mântuitorul i-a pregătit pentru marea minune a Învierii. El, Fiul lui Dumnezeu, a înviat după trei zile, biruind puterea Iadului.

Dacă în Vechiul Testament Dumnezeu a dat un semn prin minunea săvârşită cu Ionà, în Noul Testament semnul este Învierea lui Iisus Hristos. Firea umană este mereu în căutare de senzaţional. Acest lucru este un semn al slăbirii credinţei în Dumnezeu.

Trăim cu impresia că doar o minune ne mai poate face credincioşi. Oare, cei din vremea Mântuitorului nu L-au văzut înviat şi totuşi s-au îndoit de Învierea Sa? O minune o înţelegi doar dacă ai credinţă.

JOI

Evanghelia de la Matei (XII, 46-50; XIII, 1-2)

„În vremea aceea, vorbind Iisus mulțimilor, iată Mama și frații Lui stăteau afară, căutând să-I vorbească. Cineva I-a zis: Iată, Mama Ta și frații Tăi stau afară, căutând să-Ți vorbească. Iar El i-a zis: Cine este mama Mea și cine sunt frații Mei? Și întinzând mâna către ucenicii Săi, a zis: Iată mama Mea și frații Mei. Că oricine va face voia Tatălui Meu Celui din ceruri, acela Îmi este frate și soră și mamă. În aceeași zi, ieșind Iisus din casă, ședea lângă mare. Și s-au adunat la El mulțimi multe, încât intrând în corabie ședea în ea și toată mulțimea stătea pe țărm. Și le-a grăit lor multe, în pilde."

Atunci când am fost botezaţi în numele Preasfintei Treimi, am devenit fii ai lui Dumnezeu şi membri ai Bisericii Sale. Ne regăsim în această filiaţie faţă de Dumnezeu împreună cu toţi credincioşii din lumea întreagă, cu toţi cei care se numesc creştini şi mărturisesc acest lucru prin viaţa şi faptele lor. Astfel, înţelegem cuvintele rostite de Domnul nostru Iisus Hristos în fragmentul evanghelic de astăzi: *„Oricine va face voia Tatălui Meu Celui din ceruri, acela Îmi este frate şi soră şi mamă”* (*Matei* 12, 50). Uneori ne poticnim când este vorba de voia lui Dumnezeu. De ce ar trebui să ascult şi să fac voia altcuiva? Păi, eu sunt un om liber şi, oare, nu pot singur decide asupra faptelor mele şi a modului cum vreau să-mi duc viaţa? Doar pot face ce vreau!

Aşa este: Suntem liberi şi putem decide ce vrem sau nu vrem să facem. Sau, aşa ar trebui să fie! Însă, nu trebuie să uităm, totodată, să fim şi responsabili pentru faptele noastre. Se poate lesne constata că, atunci când ne depărtăm de poruncile divine, cădem uşor în păcate, scădem în virtuţi şi decădem de la statura de moştenitori ai Împărăţiei lui Dumnezeu.

Ne-am deprins ca, atunci când săvârşim un rău sau când dăm peste obstacole, să aruncăm vina pe soartă, pe duşmani, pe lipsa norocului. Uităm prea uşor că atunci când facem voia lui Dumnezeu suntem fii ascultători şi plinitori ai poruncilor Domnului Hristos. Abia atunci nu mai suntem robi ai nimănui, ci cu adevărat suntem fiii lui Dumnezeu. Cine ne mai face o asemenea onoare? Doar Iisus Hristos, Cel Înviat din morţi, ne numeşte fraţi ai Săi!

VINERI

Evanghelia de la Matei (XIII, 3-9)

„Zis-a Domnul pilda aceasta: Iată, a ieşit semănătorul să semene. Şi, pe când semăna, unele seminţe au căzut lângă drum şi au venit păsările şi le-au mâncat. Altele au căzut pe loc pietros, unde n-aveau pământ mult, şi îndată au răsărit, că n-aveau pământ adânc; iar când s-a ivit soarele, s-au pălit de arşiţă şi, neavând rădăcină, s-au uscat. Altele au căzut între spini, dar spinii au crescut şi le-au înăbuşit. Altele au căzut pe pământ bun şi au dat rod: Una o sută, alta şaizeci, alta treizeci. Cine are urechi de auzit să audă."

Numim fragmentul evanghelic de astăzi *Pilda Semănătorului.* Domnul nostru Iisus Hristos dorea ca, prin aceste parabole, să ofere celor din jurul Său o imagine cât mai fidelă despre ceea ce este Împărăţia lui Dumnezeu şi, mai ales, cine poate ajunge acolo.

În capitolul al XIII-lea al Evangheliei după Sfântul Apostol şi Evanghelist Matei găsim şase asemenea parabole, prin care Domnul Hristos ne vorbeşte despre Împărăţia cerurilor. Deoarece era în mijlocul celor care erau cu predilecţie oameni simpli şi se ocupau cu agricultura, Mântuitorul S-a folosit de exemple din viaţa lor. Aceştia ştiau prea bine ce era semănatul, când era vremea rodirii şi când trebuiau culese roadele. Când Mântuitorul a rostit aceste cuvinte ne-a pus în vedere adevărul că, de fapt, fiecare dintre noi este o sămânţă. Pentru a rodi avem nevoie de un pământ bun, apoi de soare şi de umezeală la vreme potrivită; trebuie să fim feriţi de prădători şi de spini. Pe toate acestea Dumnezeu ni le pune la dispoziţie, ni le dăruieşte pentru a rodi.

Dar trebuie să contribuim şi noi cu ceva pentru a aduce roadele bune. Acest ceva este dorinţa de a rodi, de a ne implica personal şi de a fi responsabili pentru faptele noastre. După ce auzim Cuvântul lui Dumnezeu, trebuie să mai facem un pas. Lungul drum de la ureche la inimă îl putem parcurge într-o clipă sau într-o veşnicie. Aşteaptă Domnul Hristos de la noi roade bune şi însutite! Ni le cere pentru a ni le oferi tot nouă.

Istoricul Nicolae Iorga spunea: *„Semănaţi şi pe piatră. Va trimite Dumnezeu o adiere de vânt care va duce sămânţa în pământul cel bun."*

SÂMBĂTĂ

Evanghelia de la Matei (IX, 9-13)

„În vremea aceea, trecând, Iisus a văzut pe un om care şedea la vamă, cu numele Matei, şi i-a zis acestuia: Vino după Mine. Şi, ridicându-se, a mers după El. Şi pe când şedea Iisus la masă, în casă, iată mulţi vameşi şi păcătoşi au venit şi au şezut la masă împreună cu Iisus şi cu ucenicii Lui. Şi, văzând fariseii, au zis ucenicilor: Pentru ce mănâncă Învăţătorul vostru cu vameşii şi cu păcătoşii? Iar Iisus, auzind, a zis: Nu cei sănătoşi au nevoie de doctor, ci cei bolnavi. Duceţi-vă, aşadar, şi învăţaţi ce înseamnă: «Milă voiesc, iar nu jertfă»; că n-am venit să chem pe cei drepţi, ci pe cei păcătoşi la pocăinţă.”

Sunt două momente distincte în pericopa evanghelică din această zi, însă se leagă unul de altul în chip firesc. Domnul nostru Iisus Hristos îi spune lui Matei vameşul: *„Vino după Mine”* (*Matei* 9, 9), iar acesta Îl urmează necondiţionat. Apoi, fiind într-o casă împreună cu ucenicii Săi şi cu mai mulţi vameşi, Mântuitorul a fost mustrat de farisei că a mâncat la aceeaşi masă cu păcătoşii. Şi în primul caz şi în cel de al doilea, Domnul Hristos lucrează pentru recuperarea sufletelor celor pierduţi. Pentru Matei au fost suficiente câteva cuvinte şi o privire părintească. Pentru ceilalţi a fost nevoie ca Hristos Domnul să le ofere *hrana Sa veşnică,* cuvintele Sale divine.

Deşi, aparent, Mântuitorul a fost invitat la masă, în realitate El oferea binecuvântarea Sa celor ce aşteptau de la El izbăvirea. Era prezent în casă, la masă, dar şi în pâine, în hrana cea de toate zilele. Mustrarea fariseilor, din punctul lor de vedere, era îndreptăţită. Cum putea un om care era considerat sfânt, cineva care făcea minuni să stea la o masă înconjurat de cei care erau consideraţi cei mai păcătoşi oameni? Nu dădea bine la imagine! Însă, pe Mântuitorul Îl interesau nu păcatele celor din jurul Său, ci sufletele celor păcătoşi.

Dumnezeu urăşte păcatul, nu pe păcătoşi. Remediile păcatului sunt pocăinţa, spovedania şi iertarea. Domnul Hristos, în bunătatea Sa, pe unii îi cheamă cu un cuvânt, pe alţii îi aşază la masă; pe unii îi ospătează, pe alţii îi mângâie. El nu uită pe nimeni!

Sfântul Ioan Gură de Aur aşa ne învaţă: *„Mântuirea este în acelaşi timp şi lucrarea lui Dumnezeu, dar şi lucrarea noastră”.*

SĂPTĂMÂNA A ȘASEA DUPĂ POGORÂREA SFÂNTULUI DUH

LUNI

Evanghelia de la Matei (XIII, 10-23)

„În vremea aceea, apropiindu-se de Iisus, ucenicii I-au zis: De ce le vorbești lor în pilde? Iar El, răspunzând, le-a zis: Pentru că vouă vi s-a dat să cunoașteți tainele Împărăției cerurilor, pe când acelora nu li s-a dat. Căci celui ce are i se va da și-i va prisosi, iar de la cel ce nu are, și ce are i se va lua. De aceea le vorbesc în pilde, ca, văzând, să nu vadă și, auzind, să nu audă, nici să înțeleagă, ca nu cumva să se întoarcă. Și se împlinește cu ei prorocia lui Isaia, care zice: «Cu urechile veți auzi, dar nu veți înțelege, și cu ochii vă veți uita, dar nu veți vedea. Căci inima acestui popor s-a învârtoșat și cu urechile aude greu și ochii lui s-au închis, ca nu cumva să vadă cu ochii și să audă cu urechile și cu inima să înțeleagă și să se întoarcă, și Eu să-i tămăduiesc pe ei». Dar fericiți sunt ochii voștri că văd și urechile voastre că aud. Căci adevărat grăiesc vouă, că mulți proroci și drepți au dorit să vadă cele ce priviți voi, și n-au văzut, și să audă cele ce auziți voi, și n-au auzit. Voi, deci, ascultați pilda semănătorului: De la oricine aude cuvântul Împărăției și nu-l înțelege, vine cel-viclean și răpește ce s-a semănat în inima lui; aceasta este sămânța semănată lângă drum. Cea semănată pe loc pietros este cel care aude cuvântul și îndată îl primește cu bucurie, dar nu are rădăcină în sine, ci ține până la o vreme și, întâmplându-se strâmtorare sau prigoană pentru cuvânt, îndată se smintește. Cea semănată în spini este cel care aude cuvântul, dar grija acestei lumi și înșelăciunea avuției înăbușă cuvântul și îl fac neroditor. Iar sămânța semănată în pământ bun este cel care aude cuvântul și-l înțelege, deci care aduce rod și face: unul o sută, altul șaizeci, altul treizeci.”

Parabolele sau pildele rostite de Domnul nostru Iisus Hristos aveau şi au menirea de a descoperi celor de atunci, dar şi nouă, celor de astăzi, învăţături mai greu de înţeles. În cele aproximativ 50 de parabole rostite, Domnul Hristos a plecat de la situaţii cunoscute de ascultătorii Săi, pentru a ajunge la ceva mai profund: la lucruri pe care în primă instanţă nu le puteau sesiza. Să luăm aminte că Domnul Iisus Hristos, Fiul lui Dumnezeu, S-a coborât până la statura omului; să zicem, până la mintea lui, pentru ca acesta să poată înțelege puțin din ceea ce era dumnezeiesc.

Multe dintre aceste parabole au fost tălmăcite de Mântuitorul. Aşa s-a întâmplat şi cu *Parabola Semănătorului*. De fapt, această parabolă este asemenea unei scări pe care toţi ne regăsim. Oare, nu mă identific şi eu cu cel care aude Cuvântul lui Dumnezeu, dar inima îi rămâne rece? Oare, nu sunt eu asemenea seminţei căzute în locul cel pietros? Mă entuziasmez pe moment, dar imediat uit ceea ce mi-a animat buna intenţie. Oare nu sunt şi eu ca sămânţa dintre spini? Am crescut repede şi bine, dar m-am lăsat influenţat de tentaţiile acestei lumi. Mai aveam puţin până la rodire, însă am ajuns să fiu departe de Împărăţia lui Dumnezeu. Oare, sunt şi eu asemenea seminţei din pământul cel bun? Acest lucru îl putem vedea doar din roadele faptelor noastre. Bine am lucrat, roade bune ne-am agonisit. Rău am lucrat, celor rele ne-am făcut părtaşi.

Rodirea implică şi nădejde şi răbdare. Bucuria roadelor ne face să uităm de toate eforturile depuse până atunci. Întâi Domnul Dumnezeu seamănă, iar noi îngrijim; apoi, Bunul Dumnezeu grijeşte ceea ce noi am rodit.

MARȚI

Evanghelia de la Matei (XIII, 24-30)

„Zis-a Domnul pilda aceasta: Asemenea este Împărăția cerurilor omului care a semănat sămânță bună în țarina sa. Dar, pe când oamenii dormeau, a venit vrăjmașul lui, a semănat neghină printre grâu și s-a dus. Iar dacă a crescut paiul și a făcut rod, atunci s-a arătat și neghina. Venind slugile stăpânului casei, i-au zis: Doamne, n-ai semănat tu oare sămânță bună în țarina ta? De unde, dar, are neghină? Iar el le-a răspuns: Un om vrăjmaș a făcut aceasta. Slugile i-au zis: Voiești, deci, să ne ducem și s-o plivim? El însă a zis: Nu, ca nu cumva, plivind neghina, să smulgeți o dată cu ea și grâul. Lăsați să crească împreună, și grâul și neghina, până la seceriș, iar la vremea secerișului voi zice secerătorilor: Pliviți întâi neghina și legați-o în snopi ca s-o ardem, iar grâul adunați-l în hambarul meu.”

În fragmentul evanghelic de astăzi Domnul nostru Iisus Hristos pune în fața ochilor noștri un izbitor contrast: Grâul și neghina; de fapt, contrastul dintre roadele lor. Dacă grâul este cel care, în urma măcinării, devine făină, elementul principal al pâinii, neghina este cea care vine în contrast: nu numai că este nefolositoare, dar are și un gust amar. Grâul hrănește și întreține viata, neghina este un parazit; ea este dată ca exemplu a ceea ce nu trebuie să fim. Se observă că întâi a fost semănat grâul, apoi, în miez de noapte, adică în lipsa luminii, a apărut neghina.

Deși cele două plante au nevoie de lumina soarelui pentru a crește și a se dezvolta, neghina este cea care a ocolit lumina. De aceea, în final, grâul este cinstit prin faptul că pâinea, făcută din el, ajunge să fie un dar oferit lui Dumnezeu, iar prin pogorârea Sfântului Duh, în timpul Sfintei Liturghii, devine Trupul Domnului nostru Iisus Hristos. Neghina va arde în foc, ca orice buruiană nefolositoare.

Priviți câtă sobrietate și smerenie are un fir de grâu; priviți și la florile frumos colorate ale neghinei. Un înțelept din vechime așa spunea: *„Frumusețea este o scurtă tiranie”*. Acum fiecare dintre noi poate alege cum dorește să fie; adică poate să se asemene grâului binecuvântat sau să fie asemenea neghinei nefolositoare.

Părintele Arhimandrit Cleopa Ilie, de la Mănăstirea Sihăstria, așa ne spune: *„Munca fără rugăciune este servilism. Rugăciunea fără muncă este cerșetorie.”*

MIERCURI

Evanghelia de la Matei (XIII, 31-36)

„Zis-a Domnul pilda aceasta: Împărăția cerurilor este asemenea grăuntelui de muștar, pe care, luându-l, omul l-a semănat în țarina sa, și care este mai mic decât toate semințele, dar când a crescut, este mai mare decât toate legumele și se face pom, încât vin păsările cerului și se sălășluiesc în ramurile lui. Altă pildă le-a spus lor: Asemenea este Împărăția cerurilor aluatului pe care, luându-l, o femeie l-a ascuns în trei măsuri de făină, până ce s-a dospit toată. Toate acestea le-a vorbit Iisus mulțimilor în pilde, iar fără pildă nu le grăia nimic, ca să se împlinească ce s-a spus prin prorocul, care zice: «Deschide-voi în pilde gura Mea, spune-voi cele ascunse de la întemeierea lumii». După aceea, lăsând mulțimile, Iisus a intrat în casă."

Multe şi minunate învăţături a oferit Domnul Iisus Hristos celor care L-au urmat. Putem spune că, în cuvintele Sale, a atins întreaga gamă a preocupărilor umane. A vorbit despre căsătorie şi despre soţi, despre copii şi buna lor creştere, despre muncă şi despre răsplata muncii, despre dragoste şi iertare, despre fericire şi bucurie, despre vrăjmaşi şi prieteni, despre boli şi bolnavi, despre vindecare, milostivire şi tămăduire, despre moarte şi înviere, despre viaţa aceasta şi despre cea viitoare. Pe toate le-a prezentat în aşa fel încât cei din jurul Său să fie lămuriţi şi convinşi.

Astăzi, vorbind despre grăuntele de muştar şi despre aluatul pus la dospit, Domnul Hristos ne îndreaptă privirile spre creştere, maturizare şi rodire. Deşi muştarul are grăuntele mic, când ajunge la maturitate se face un arbust viguros. La fel şi aluatul: Cu puţină plămadă, sau cu puţină drojdie, fermentează o cantitate mare de făină, devenind aluat şi mai apoi, prin coacere, pâine. Cei credincioşi se pot regăsi în cuvintele de mai sus. Cu un gând bun, cu o vorbă bună, cu o faptă bună, te poţi înălţa şi poţi schimba ceea ce părea de neschimbat.

Oare, nu ne mirăm când vedem că un mic grup format doar din cei doisprezece ucenici ai Mântuitorului, a schimbat, prin misiunea acestora, faţa lumii întregi? Domnul Hristos nu are nevoie de arme şi de armate pentru a cuceri lumea. El doar sădeşte o mică sămânţă în inima ta. Din ea va creşte pomul crucii, iar pe ramuri vor apărea roadele învierii!

JOI

Evanghelia de la Matei (XIII, 36-43)

„În vremea aceea, Iisus a intrat în casă, iar ucenicii Lui s-au apropiat de El, zicând: Lămureşte-ne nouă pilda cu neghina din ţarină. El, răspunzând, le-a zis: Cel ce seamănă sămânţa cea bună este Fiul Omului; Ţarina este lumea, sămânţa cea bună sunt fiii Împărăţiei, iar neghina sunt fiii celui-rău. Duşmanul care a semănat-o este diavolul, secerişul este sfârşitul lumii, iar secerătorii sunt îngerii. Şi, după cum se alege neghina şi se arde în foc, aşa va fi la sfârşitul veacului: Trimite-va Fiul Omului pe îngerii Săi, care vor culege din Împărăţia Lui toate smintelile şi pe cei ce fac fărădelegea şi-i vor arunca pe ei în cuptorul cel de foc; acolo va fi plângerea şi scrâşnirea dinţilor. Atunci cei drepţi vor străluci ca soarele în Împărăţia Tatălui lor. Cel ce are urechi de auzit să audă."

Cuvintele fragmentului evanghelic de astăzi, în fapt, sunt explicaţiile pe care Domnul nostru Iisus Hristos le-a oferit ucenicilor cu privire la *Parabola Semănătorului*. Explicaţiile venite din partea Mântuitorului sunt scurte şi concise, pe înţelesul fiecăruia. Domnul Hristos vorbeşte despre lume, despre sămânţa cea bună, despre fiii împărăţiei şi despre fiii celui-rău, despre seceriş şi despre sfârşitul lumii.

Am putea spune că, în câteva cuvinte, Hristos Domnul a făcut o istorie a întregului neam omenesc. Miezul parabolei este legat de rodire şi de roade. După cum va fi rodul semînţelor, aşa şi oamenii vor fi deosebiţi. Astfel, cei care au lucrat binele şi adevărul sunt numiţi fiii Împărăţiei, adică urmaşi, dar şi moştenitori ai Domnului Hristos. În schimb, cei care au lucrat doar răul, adică cei negri la suflet, care se aseamănă neghinei, sunt numiţi fiii celui rău.

Conform planului dumnezeiesc, într-o zi va veni vremea secerişului, a adunării roadelor. Atunci, la vremea secerişului, sfinţii îngeri vor da mărturie despre viaţa şi faptele fiecăruia. Să ne întrebăm sincer! Dacă sfârşitul ar fi acum, sufletul tău unde ar merge? Va fi aflat curat, asemenea grâului, sau întunecat, asemenea neghinei? Înainte să ne cerceteze Dumnezeu, suntem datori să ne cercetăm singuri conştiinţa!

Părintele Arhimandrit Cleopa Ilie, de la Mănăstirea Sihăstria, aşa ne învaţă: *„Să aveţi către Dumnezeu inimă de fiu, către aproapele inimă de mamă şi către voi minte de judecător.”*

VINERI

Evanghelia de la Matei (XIII, 44-54)

„Zis-a Domnul pilda aceasta: Asemenea este Împărăția cerurilor cu o comoară ascunsă în țarină, pe care, găsind-o un om, a ascuns-o și, de bucuria ei, se duce și vinde tot ce are și cumpără țarina aceea. Iarăși este asemenea Împărăția cerurilor cu un negustător care caută mărgăritare bune; și, aflând un mărgăritar de mult preț, s-a dus, a vândut toate câte avea și l-a cumpărat. Asemenea este iarăși Împărăția cerurilor cu un năvod aruncat în mare și care adună tot felul de pești. Iar când s-a umplut, l-au tras pescarii la mal și, șezând, au ales în vase pe cei buni, iar pe cei răi i-au aruncat afară. Așa va fi la sfârșitul veacului: Vor ieși îngerii și vor despărți pe cei răi din mijlocul celor drepți. Și îi vor arunca în cuptorul cel de foc; acolo va fi plângerea și scrâșnirea dinților. Apoi, Iisus i-a întrebat: Ați înțeles toate acestea? Iar ei I-au răspuns: Da, Doamne. Iar El le-a zis: De aceea, orice cărturar cu învățătură despre Împărăția cerurilor este asemenea unui om gospodar, care scoate din vistieria sa lucruri noi și lucruri vechi. Iar după ce Iisus a sfârșit aceste pilde, a plecat de acolo. Și, venind în patria Sa, îi învăța pe ei în sinagoga lor."

Majoritatea parabolelor rostite de Domnul Iisus Hristos fac trimitere la Împărăţia cerurilor, la Împărăţia lui Dumnezeu şi cum putem ajunge noi acolo. Deoarece abordarea unui astfel de subiect este destul de sensibilă, pentru o mai bună şi deplină înţelegere, Mântuitorul a vorbit mulţimilor în parabole. Parabolele sunt scurte istorioare în care se pleacă de la lucruri simple şi uşor de înţeles, pentru a se ajunge la lucruri mai complexe şi, de obicei, mai presus de înţelegere.

Domnul Hristos poate ajunge la inima fiecăruia; are pentru fiecare om mijloace de înţelepţire, de luminare a minţii. Pentru aceasta este important ca şi noi să ne dorim să înţelegem ceea ce Mântuitorul ne oferă. Şi parabola comorii ascunse în ţarină şi cea a năvodului care adună tot felul de peşti, sunt reprezentări ale modului cum lucrează Dumnezeu în lume. Din mâna lui Dumnezeu pleacă, cum pleacă seminţele din mâna unui semănător, divinele Sale cuvinte care sunt împrăştiate în cele patru zări, menite să ajungă la fiecare suflet din această lume.

Toţi cei care doresc să devină moştenitori ai veşniciei Sale îmbrăţişează, cu încredere şi toată hotărârea, Sfânta Cruce şi încep să urce spre limanul cel neînviforat. La un pas pe care noi îl facem, Domnul Hristos face mulţi alţii. El doreşte ca şi tu să fii oaspete la Cina Sa.

SÂMBĂTĂ

Evanghelia de la Matei (IX, 18-26)

„În vremea aceea, a venit un dregător și s-a închinat lui Iisus, zicând: Fiica mea a murit de curând, dar, venind, pune mâna Ta peste ea și va fi vie. Atunci Iisus, ridicându-Se, a mers după el împreună cu ucenicii. Și, iată, o femeie cu scurgere de sânge de doisprezece ani, apropiindu-se de El pe la spate, s-a atins de poala hainei Lui. Căci zicea în gândul ei: Numai să mă ating de haina Lui și mă voi face sănătoasă. Iar Iisus, întorcându-Se și văzând-o, i-a zis: Îndrăznește, fiică, credința ta te-a mântuit! Și s-a tămăduit femeia din ceasul acela. Iisus, venind la casa dregătorului și văzând pe cântăreții din flaut și mulțimea tulburată, a zis: Depărtați-vă, căci copila n-a murit, ci doarme. Dar ei râdeau de El. Iar după ce mulțimea a fost scoasă afară, intrând, a luat-o de mână și copila s-a ridicat. Și a ieșit vestea aceasta în tot ținutul acela.”

Prin cuvintele pericopei evanghelice din această zi, Sfântul Apostol şi Evanghelist Matei ne-a lăsat mărturie despre două minuni săvârşite de Domnul nostru Iisus Hristos. Am fost martori la vindecarea unei femei care era bolnavă de doisprezece ani, dar şi la vindecarea fiicei unui dregător iudeu. Sfântul Evanghelist Marcu ne spune că acest dregător se numea Iair şi avea o funcţie importantă în comunitate, era slujitor la sinagogă. Iair vine plin de speranţă şi roagă pe Domnul Hristos să-i vindece copila.

Să ne oprim puţin şi să ne punem în situaţia acestui părinte îndurerat. Numai o mamă sau un tată ştie ce este în sufletul său atunci când îşi vede copilul bolnav. Mulţi dintre cei care citiţi aceste rânduri ştiti prea bine la ce mă refer. Nopţi nedormite, zile zbuciumate, situaţii la limita suportabilului. Dar toate acestea se uită la primul zâmbet al copilului. Poate că, după ce a crescut, fiul sau fiica, din păcate, ignoră sau uită tot zbuciumul părinţilor. Trebuie să fim convinşi că, aşa cum ne comportăm noi cu părinţii, la fel se vor comporta şi copiii noştri cu noi. Oferim copiilor tot ceea ce este bun, dar trebuie, deopotrivă, să-i învăţăm să preţuiască lacrima, oftatul sau obrazul obosit al mamei sau al tatălui. Altfel vom creşte copii doar deştepţi, dar cu suflete insensibile şi reci.

Dar să vedem şi cealaltă parte a lucrurilor: Copilul poate fi o mare binecuvântare atunci când aduce pace într-o căsnicie tulburată; cuviinţă şi cinste într-o căsnicie dezordonată; ordine şi economie într-o căsnicie risipitoare. În faţa unui copil patimile tac, viciile se ascund, iar familia se purifică.

SĂPTĂMÂNA A ŞAPTEA DUPĂ POGORÂREA SFÂNTULUI DUH

LUNI

Evanghelia de la Matei (XIII, 54-58)

„În vremea aceea, venind în patria Sa, Iisus îi învăţa pe ei în sinagoga lor, încât ei erau uimiţi şi ziceau: De unde are El înţelepciunea aceasta şi puterile? Oare nu este Acesta fiul teslarului? Oare nu se numeşte mama Lui Maria şi fraţii (verii) Lui: Iacov şi Iosif şi Simon şi Iuda? Şi surorile (verişoarele) Lui oare nu sunt toate la noi? Deci, de unde are El toate acestea? Şi se sminteau în privinţa Lui. Iar Iisus le-a zis: Nu este proroc disprețuit decât în patria lui şi în casa lui. Şi n-a făcut acolo multe minuni, din pricina necredinţei lor."

Păcatul îndoielii este cel care distruge sufletul celui doritor de cunoaşterea lui Dumnezeu. Locuitorii Nazaretului, concitadinii Domnului nostru Iisus Hristos, se îndoiau de înţelepciunea şi de puterile Sale divine. Într-o oarecare măsură şi noi ne asemănăm celor amintiţi. Uneori ne-am îndoit chiar de existenţa Domnului Hristos, de activitatea Sa, dar şi de cuvintele şi învăţăturile Sale; de minunile Sale şi chiar de Răstignirea şi Învierea Sa. Însă, un creştin nu se lasă doborât de astfel de gânduri, gânduri care ştim prea bine că vin de la cel-rău.

Dacă privim cu atenţie la fragmentul evanghelic de astăzi vedem că, pentru îndoiala şi necredinţa celor din jurul Său, Mântuitorul a hotărât să nu mai facă minuni în patria Sa. Cei de atunci se întrebau cu oarecare sarcasm: Oare Acesta nu este fiul lui Iosif teslarul? Ştim prea bine că este rudă cu Iosif şi Simeon! Şi, mergând pe firul acestui raţionament strâmb, respingeau divinitatea Mântuitorului.

Cu ce i-ar fi deranjat dacă din cetatea lor s-ar fi ridicat un proroc? Făcând apel la raţionamente strâmbe, clădeau strâmbe judecăţi. Numai o credinţă puternică şi bine fundamentată duce la convingeri şi fapte bune, plăcute lui Dumnezeu. În schimb, îndoiala duce la necredinţă, iar necredinţa la pierzare.

Aşa ne învaţă Domnul Hristos: *„Cel ce crede în Mine (şi în cuvintele Mele) are viaţă veşnică!”* (*Ioan* 6, 47)

MARȚI

Evanghelia de la Matei (XIV, 1-13)

„În vremea aceea, a auzit tetrarhul Irod vestea ce se dusese despre Iisus și a zis slujitorilor săi: Acesta este Ioan Botezătorul; el a înviat din morți și de aceea se fac minuni prin el. Căci Irod, prinzând pe Ioan, l-a legat și l-a pus în temniță, din pricina Irodiadei, femeia lui Filip, fratele său. Căci Ioan îi zicea lui: Nu ți se cuvine s-o ai de soție. Și, voind să-l ucidă, s-a temut de mulțime, că-l socotea pe el ca proroc. Iar, prăznuind Irod ziua lui de naștere, fiica Irodiadei a jucat în fața oaspeților și i-a plăcut lui Irod. De aceea, cu jurământ i-a făgăduit să-i dea orice-i va cere. Iar ea, îndemnată fiind de mama sa, a zis: Dă-mi aici, pe tipsie, capul lui Ioan Botezătorul. Și regele s-a întristat, dar, pentru jurământ și pentru cei care ședeau cu el la masă, a poruncit să i se dea. Și a trimis de a tăiat capul lui Ioan în temniță. Și capul lui a fost adus pe tipsie și a fost dat fetei, iar ea l-a dus mamei sale. Și, venind, ucenicii lui Ioan au luat trupul lui și l-au înmormântat și s-au dus să dea de știre lui Iisus. Iar Iisus, auzind, S-a dus de acolo singur, cu corabia, în loc pustiu; dar mulțimile, aflând, au venit după El pe jos, din cetăți.”

Cuvintele pericopei evanghelice din această zi ne mărturisesc despre Sfântul Ioan Botezătorul şi despre moartea sa mucenicească, în timpul tetrarhului Irod. Ioan I-a mustrat pe Irod pentru viaţa imorală pe care o ducea, pentru faptul că trăia în concubinaj cu soţia fratelui său. Conducătorul iudeilor a gândit că, sacrificându-l pe Ioan, nu va mai avea cine să-i atragă atenţia asupra păcatelor. De fapt, aceasta este dorinţa oricărui om păcătos, de a nu mai fi nimeni care să-i mai amintească de greşelile sau de faptele imorale pe care le-a săvârşit. Din acest motiv, păcatul umbreşte conştiinţa celui ce-l săvârşeşte şi îi creează impresia că trăieşte într-o pseudo-fericire.

Mulţi fraţi de-ai noştri îşi risipesc viaţa, familia, dragostea şi respectul faţă de sine, prin viaţa imorală pe care o duc. Câte familii se destramă din acest motiv! Câte lacrimi se varsă, câte conştiinţe se clatină, câte vieţi se distrug! Poate cea mai mare traumă în viaţa de familie este provocată de înşelarea dragostei soţului sau a soţiei. Priviţi la Irod: el, în băutură şi în interminabile petreceri, căuta să-şi adoarmă conştiinţa şi să-şi ascundă faptele păcătoase.

Cei imorali se simt deranjaţi de glasul conştiinţei. Domnul nostru Iisus Hristos ne-a lăsat porunci pentru o viaţă morală şi responsabilă, pentru o viaţă în care dragostea rodeşte dragoste.

Sfântul Ioan Gură de Aur aşa ne învaţă: *„Păcatul este nedreptate; cine păcătuieşte, fie se nedreptăţeşte pe sine, fie nedreptăţeşte pe altul."*

MIERCURI

Evanghelia de la Matei (XIV, 35-36; XV, 1-11)

„În vremea aceea, cunoscându-L pe Iisus, oamenii din ținutul Ghenizaretului au trimis în tot acel ținut și au adus la El pe toți bolnavii. Și-L rugau ca numai să se atingă de poala hainei Lui; și câți se atingeau, se vindecau. Atunci au venit din Ierusalim la Iisus fariseii și cărturarii, zicând: De ce ucenicii Tăi încalcă datina bătrânilor? Căci nu-și spală mâinile când mănâncă pâine. Iar El, răspunzând, le-a zis: Dar voi de ce călcați porunca lui Dumnezeu pentru datina voastră? Căci Dumnezeu a zis: «Cinstește pe tatăl tău și pe mama ta, iar cine vorbește de rău pe tată sau pe mamă, cu moarte să se sfârșească». Voi însă spuneți: Cel care va zice tatălui său sau mamei sale: Cu ce te-aș fi putut ajuta este dăruit lui Dumnezeu, acela nu va cinsti pe tatăl său ori pe mama sa; și ați desființat cuvântul lui Dumnezeu pentru datina voastră. Fățarnicilor, bine a prorocit despre voi Isaia, când a zis: «Poporul acesta Mă cinstește cu buzele, dar inima lor este departe de Mine. În zadar Mă cinstesc ei, învățând învățături ce sunt porunci ale oamenilor». Și, chemând la Sine mulțimile, le-a zis: Ascultați și înțelegeți: Nu ceea ce intră în gură spurcă pe om, ci ceea ce iese din gură, aceea spurcă pe om.”

Fragmentul evanghelic de astăzi se încheie cu un verset care are greutatea unei sentinţe. Ne spune Domnul nostru Iisus Hristos: *„Nu ceea ce intră în gură spurcă pe om, ci ceea ce iese din gură, aceea spurcă pe om”* (*Matei* 15, 11). Cuvintele de mai sus au fost adresate fariseilor de atunci şi, implicit, ne sunt adresate şi nouă, celor de astăzi. Cei amintiţi au venit în faţa Mântuitorului şi au adus acuze ucenicilor Lui că nu respectă datina bătrânilor, anume aceea de a-şi spăla mâinile înainte de a se aşeza la masă.

Spălarea mâinilor era un act simbolic, un obicei. Noi nu punem în discuţie aici necesitatea spălării mâinilor ca act igienic. Însă nu putem să nu observăm că Domnul Hristos este foarte tranşant; El arată că, în fapt, fariseii nu respectau poruncile lui Dumnezeu, ci puneau accentul mai mult pe obiceiuri lumeşti, pe lucrurile formale şi exterioare. Aceasta se concretiza în acea tendinţă de a neglija obligaţiile faţă de părinţi sub pretextul că ceea ce s-ar fi cuvenit ca sprijin părinţilor a fost oferit ca dar lui Dumnezeu. Astfel, cei de atunci ocoleau o poruncă dată de Dumnezeu lui Moise, care era foarte clară: *„Cinsteşte pe tatăl tău şi pe mama ta”* (*Matei* 15, 4; *Ieşirea* 20, 12).

Se vor găsi şi astăzi unii care, la auzul cuvintelor Domnului Hristos, vor găsi o scuză pentru a nu posti. Ne spun aceştia că nu este păcat ceea ce mănânci, întrucât mai păcat este ceea ce spui. Însă e doar o deducţie strâmbă. Sfânta Scriptură nu se contrazice! Oare, nu Mântuitorul ne-a spus că demonii nu ies decât cu post şi cu rugăciune? Să nu căutăm scuze puerile pentru a nu posti; şi, mai mult, să nu încercăm a găsi pseudoargumente pentru lipsurile şi insuficienţele noastre. În faţa lui Dumnezeu să mergem cu inima şi cu sufletul curate.

JOI

Evanghelia de la Matei (XV, 12-21)

„În vremea aceea, apropiindu-se ucenicii de Iisus, I-au zis: Știi că fariseii, auzind cuvântul, s-au scandalizat? Iar El, răspunzând, a zis: Orice răsad pe care nu l-a sădit Tatăl Meu cel ceresc va fi smuls din rădăcină. Lăsați-i pe ei; sunt călăuze oarbe orbilor; și, dacă orb pe orb va călăuzi, amândoi vor cădea în groapă. Atunci Petru, răspunzând, I-a zis: Lămurește-ne nouă pilda aceasta. El a zis: Acum și voi sunteți nepricepuți? Nu înțelegeți că tot ce intră în gură se duce în pântece și se aruncă afară? Iar cele ce ies din gură pornesc din inimă și acelea spurcă pe om. Căci din inimă ies: gânduri rele, ucideri, adultere, desfrânări, furtișaguri, mărturii mincinoase, blasfemii. Acestea sunt care spurcă pe om, dar a mânca cu mâini nespălate nu spurcă pe om. Și, ieșind de acolo, a plecat Iisus în părțile Tirului și ale Sidonului.”

Pericopa citită astăzi ne redă continuarea unei discuții începute de Domnul Iisus Hristos cu fariseii. Maimarii iudeilor s-au scandalizat când au auzit cuvintele rostite de Mântuitorul: *„Nu ceea ce intră în gură spurcă pe om, ci ceea ce iese din gură, aceea spurcă pe om”* (*Matei* 15, 11). Acuzatorii vedeau lucrurile simplist, doar în plan material. Domnul Hristos merge în profunzimea lucrurilor și le arată că ceea ce iese din gura omului pleacă din inimă, dinlăuntrul lui. Ceea ce spurcă pe om sunt gândurile rele, gândurile de ucidere, gândurile de desfrânare, gândurile ce duc la furt, gândurile ce te fac martor mincinos, gândurile care te îndeamnă la defăimări, bârfiri, discreditări și insinuări. Acestea toate spurcă pe om, fiindcă pleacă din inima sa.

Spălatul mâinilor aduce o curățire exterioară, însă mai importantă este curățirea interioară, curățirea inimii și a gândurilor. Acest lucru se poate realiza numai atunci când în mintea noastră vor fi gânduri bune, iar în inimă vor fi doar fapte vrednice de numele de creștin. Nu bârfa te înalță, ci vorba bună și înțeleaptă.

Dacă privim în inima noastră ce vom descoperi? Gânduri rele, pizmă, orgolii, egoism? Oare cu o asemenea zestre sufletească dorim să mergem în fața lui Dumnezeu? Omul a fost creat pentru a fi bun și spre a lucra binele. Binele este cartea de identitate a fiecărui creștin!

VINERI

Evanghelia de la Matei (XV, 29-31)

„În vremea aceea, a venit Iisus lângă Marea Galileei şi, suindu-Se în munte, a şezut acolo. Şi mulţimi multe au venit la El, având cu ei şchiopi, orbi, muţi, ciungi şi mulţi alţii şi i-au pus la picioarele Lui, iar El i-a vindecat, încât mulţimea se minuna văzând pe muţi vorbind, pe ciungi sănătoşi, pe şchiopi umblând şi pe orbi văzând, şi slăveau pe Dumnezeul lui Israel."

Sfântul Apostol şi Evanghelist Matei ne oferă un tablou complet a ceea ce înseamnă depărtarea omului de Dumnezeu şi părăsirea poruncilor Lui. În jurul Domnului nostru Iisus Hristos s-au adunat toţi cei care erau în căutarea izbăvirii. Şi atunci, ca şi acum, se poate observa la cei bolnavi o deosebită sensibilitate în ceea ce priveşte apropierea lor de Cel care este izvorul bunătăţilor şi Doctorul doctorilor. Toţi cei care trăiau drama bolii priveau la Mântuitorul ca spre unica şansă a izbăvirii. Cei de atunci erau uimiţi privind cum ciungii se vindecau, şchiopii mergeau şi orbii vedeau. Mai mult, toţi cei sănătoşi, ne spune Evanghelia, slăveau pe Dumnezeu.

Cel bolnav este predispus la însingurare. Neputinţele îl depărtează de semenii săi şi-l fac să se simtă părăsit. Pentru cel bolnav clipa de suferinţă devine o povară nesfârşită. Din acest motiv, Domnul Hristos cu mâna Sa a mângâiat, cu vocea Sa a încurajat, iar cuvintele Sale au adus lumină şi speranţă.

Fiecare vindecare făcută de Mântuitorul a fost un moment de cercetare a conştiinţei celui vindecat. Hristos Domnul privea în sufletul şi în inima fiecărui neputincios şi vedea acolo şi păcatele şi pocăinţa şi limitele, dar şi credinţa fiecăruia. Într-o clipă treceau prin supliciile Golgotei, prin bucuriile Învierii şi prin speranţele Înălţării. În faţa suferinţei Dumnezeu se arată a fi sensibil, iar în faţa vindecării omul se smereşte.

SÂMBĂTĂ

Evanghelia de la Matei (X, 37-42; XI, 1)

„Zis-a Domnul: Cel ce iubește pe tată ori pe mamă mai mult decât pe Mine nu este vrednic de Mine; cel ce iubește pe fiu ori pe fiică mai mult decât pe Mine nu este vrednic de Mine, și cel ce nu-și ia crucea și nu-Mi urmează Mie nu este vrednic de Mine. Cine ține la viața sa o va pierde, iar cine-și va pierde viața pentru Mine, acela o va afla. Cine vă primește pe voi pe Mine Mă primește, și cine Mă primește pe Mine primește pe Cel ce M-a trimis pe Mine. Cine primește proroc în nume de proroc, plată de proroc va lua, și cine primește pe un drept în nume de drept răsplata dreptului va lua. Și cel ce va da de băut unuia din aceștia mai mici numai un pahar cu apă rece, în nume de ucenic, adevărat grăiesc vouă: Nu-și va pierde plata sa. Sfârșind Iisus de dat aceste învățături celor doisprezece ucenici ai Săi, a plecat de acolo ca să învețe și să propovăduiască mai departe, prin cetățile lor.”

Pericopa evanghelică din această zi, am putea spune, se adresează cu predilecţie celor tentaţi să-şi ducă viaţa doar după intransigentele reguli ale cererii şi ofertei. Domnul Iisus Hristos Se adresează celor cu un simţ negustoresc mai dezvoltat. Filosofia lor de viaţă se reduce la: *„Atât am investit, atât trebuie să am profit"*. Mulţi dintre semenii noştri se întreabă aşa: Ce câştig am eu de pe urma faptului că merg la biserică, că postesc sau că mă rog? Pentru aceştia totul se rezumă la câştigul imediat, doar la beneficiile materiale. Oamenii, preocupările şi firea lor sunt diferite.

Însă, atunci când citim cuvintele pericopei evanghelice de astăzi, vedem că Domnul Hristos este Cel care oferă, înainte de a cere, ori fără a cere ceva de la noi. El a aceptat crucea pentru ca noi să primim bucuria Învierii. El ne oferă cheia cu care putem deschide tainiţele sufletelor noastre.

Nu poţi afirma că eşti realizat personal, dacă nu îndeplineşti anumite standarde profesionale. La fel şi un creştin: Nu poate dobândi mântuirea dacă nu îşi ghidează viaţa după anumite principii moral-religioase. Aceste principii nu sunt un cod de *„maniere elegante",* ci chiar viaţa noastră în Domnul Hristos.

Fericitul Augustin spunea: *„Doamne, fă-mă robul Tău, ca să fiu cu adevărat liber!"*

SĂPTĂMÂNA A OPTA DUPĂ POGORÂREA SFÂNTULUI DUH

LUNI

Evanghelia de la Matei (XVI, 1-6)

„În vremea aceea, apropiindu-se de Iisus fariseii și saducheii și ispitindu-L, I-au cerut să le arate semn din cer. Iar El, răspunzând, le-a zis: Când se face seară, ziceți: Mâine va fi timp frumos, pentru că e cerul roșu. Dar dimineața ziceți: Astăzi va fi furtună, pentru că cerul este roșu posomorât. Fățarnicilor, fața cerului știți s-o judecați, dar semnele vremilor nu puteți! Neam viclean și preadesfrânat cere semn, și semn nu se va da lui, decât numai semnul lui Ionà. Și, lăsându-i, a plecat. Atunci, venind ucenicii pe celălalt țărm, au uitat să ia pâini. Iar Iisus le-a zis: Luați aminte și feriți-vă de aluatul fariseilor și al saducheilor."

Când vedem semnul Sfintei Cruci pe turlele bisericilor sau pe cărţile de slujbă, când ne însemnăm cu semnul Sfintei Cruci, când vedem o icoană, când mergem în pelerinaj la mănăstiri sau la moaştele sfinţilor, în toate acestea vedem semne ale prezenţei Domnului nostru Iisus Hristos. De altfel, fiecare creştin este un semn al lucrării mântuitoare a Fiului lui Dumnezeu.

Acum două mii de ani fariseii şi saducheii au cerut un semn care să le dovedească fără nicio tăgadă că El, Învăţătorul din Nazaret, este un trimis al lui Dumnezeu. În loc de semn, cei amintiţi au primit o mustrare îndreptăţită. Oare nu văzuseră înmulţirea pâinilor? Oare nu au fost martori ai vindecărilor miraculoase sau nu au văzut învierile din morţi? Oare nu auziseră cuvinte pe care nimeni altul nu le-a mai rostit? Singurul semn pe care Domnul Hristos l-a dat a fost semnul lui Ionà. Adică, aşa cum Ionà a stat trei zile în pântecele chitului, la fel şi Fiul lui Dumnezeu, Domnul Iisus Hristos, va sta trei zile în mormânt.

Odată cu Învierea Sa, Mântuitorul ne-a arătat că El este Fiul lui Dumnezeu, Cel care are putere asupra vieţii şi a morţii. Un creştin, când se însemnează cu semnul Sfintei Cruci, Îl coboară pe Domnul Hristos în inima sa şi întreaga sa viaţă se binecuvântează!

MARȚI

Evanghelia de la Matei (XVI, 6-12)

„Zis-a Domnul către ucenicii Săi: Luați aminte și feriți-vă de aluatul fariseilor și al saducheilor. Iar ei cugetau în sinea lor, zicând: Ne zice aceasta pentru că n-am luat pâine. Dar Iisus, cunoscându-le gândul, a zis: Ce cugetați în voi înșivă, puțin credincioșilor, că n-ați luat pâine? Tot nu înțelegeți, nici nu vă aduceți aminte de cele cinci pâini, la cei cinci mii de oameni, și câte coșuri ați luat? Nici de cele șapte pâini, la cei patru mii de oameni și câte coșuri ați luat? Cum nu înțelegeți că nu despre pâini v-am zis? Ci feriți-vă de aluatul fariseilor și al saducheilor. Atunci au înțeles că nu le-a spus să se ferească de aluatul pâinii, ci de învățătura fariseilor și a saducheilor.”

Astăzi Domnul nostru Iisus Hristos le-a vorbit ucenicilor Săi despre *„aluatul fariseilor şi al saducheilor”* (*Matei* 16, 6). Această expresie este o figură de stil. Aluatul la care s-a referit Domnul Hristos era felul de a învăţa şi a se comporta al celor amintiţi.

Ucenicii ştiau că din aluat se face pâinea, de fapt se făceau nişte turte mai mari şi se coceau pe vatra fierbinte. Dacă făina nu era de calitate şi dacă aluatul nu era frământat îndelung şi cu răbdare, nici pâinile nu ieşeau bune. Turtele acestea nu se tăiau felii, ci se rupeau, se frângeau. Pâinea era nelipsită de la masă; chiar o zi de muncă se socotea, de multe ori, în cantitatea de pâine ce putea fi primită ca plată. Pâinea astâmpăra foamea pe când *„aluatul fariseilor şi al saducheilor”* (*Matei* 16, 6) nu era spre creştere şi pentru hrană, ci spre pierzare.

Pâinea-Hristos este cea care se oferă tuturor celor care doresc să se unească cu Dumnezeu, prin Sfânta Împărtăşanie, întrucât numai Mântuitorul a spus ucenicilor Săi: *„Luaţi, mâncaţi, aceasta este Trupul Meu”* (*Matei* 26, 26). Deosebirea era şi este una radicală între cele două elemente: cel care se împărtăşeşte din Pâinea-Hristos va avea viaţă veşnică. Pâinea ni s-a dat spre hrana trupului, iar Împărtăşania ni se dă spre hrana sufletului. Important este să ne străduim ca şi noi să ne împărtăşim din Pâinea-Hristos pentru a deveni asemenea unei pâini proaspete.

MIERCURI

Evanghelia de la Matei (XVI, 20-24)

„În vremea aceea, Iisus a poruncit ucenicilor Lui să nu spună nimănui că El este Hristos. De atunci a început Iisus să spună ucenicilor Lui că El trebuie să meargă la Ierusalim şi să pătimească multe de la bătrâni şi de la arhierei şi de la cărturari şi să fie omorât şi a treia zi să învieze. Şi Petru, luându-L la o parte, a început să-L dojenească, zicându-I: Fie-Ţi milă de Tine, să nu Ţi se întâmple Ţie aceasta. Iar El, întorcându-Se, a zis lui Petru: Mergi înapoia Mea, satano! Sminteală Îmi eşti; că nu cugeţi cele ale lui Dumnezeu, ci cele ale oamenilor. Atunci Iisus a zis ucenicilor Săi: Dacă vrea cineva să vină după Mine, să se lepede de sine, să-şi ia crucea şi să-Mi urmeze Mie.”

Aspre au fost cuvintele pe care Domnul nostru Iisus Hristos le-a adresat lui Simon-Petru. Discuția amintită în pericopa evanghelică de astăzi dintre Domnul Hristos și Sfântul Apostol Petru, pare a fi una purtată în zilele noastre. Petru a încercat să-L determine pe Mântuitorul să nu meargă la Ierusalim, înțelegând că acolo va fi prins și condamnat. Chiar spune Petru: *„Fie-Ți milă de Tine"* (*Matei* 16, 22). Era un sfat, o povață a unui om mai în vârstă dată unuia mai tânăr.

Astfel de povețe, evident îmbrăcate în haina bunelor intenții, putem auzi la tot pasul. De exemplu, copiii sunt sfătuiți să nu se „chinuie" cu postul, deoarece sunt în creștere și au nevoie de multe vitamine pentru a crește mari și frumoși; să nu piardă timpul cu mersul la biserică unde fie este prea cald, prea frig sau chiar obositor. Cei mai în vârstă sunt sfătuiți, evident, tot din bune intenții frumos ambalate, să nu uite că postul poate fi dăunător organismului, însă pot ține tot felul de diete sau regimuri alimentare. Sunt sfătuiți, evident tot din bune intenții, că timpul trece ireversibil și nu are sens să-l pierzi cu rugăciunea sau cu mersul la biserică. Duminica este o zi de odihnă și trebuie să te refaci; vara este prea cald, iarna prea frig sau ești în concediu. Dumnezeu poate să mai aștepte!

Cei care au astfel de gânduri, vor auzi tăioasa mustrare a Domnului Iisus Hristos: *„Mergi înapoia Mea, satano!... că nu cugeți cele ale lui Dumnezeu"* (*Matei* 16, 23).

Așa ne învață Domnul Hristos, Fiul lui Dumnezeu: *„Dacă vrea cineva să vină după Mine, să se lepede de sine, să-și ia crucea și să-Mi urmeze Mie"* (*Matei* 16, 24).

JOI

Evanghelia de la Matei (XVI, 24-28)

„Zis-a Domnul către ucenicii Săi: Dacă vrea cineva să vină după Mine, să se lepede de sine, să-şi ia crucea şi să-Mi urmeze Mie. Că cine va voi să-şi scape sufletul, îl va pierde; iar cine îşi va pierde sufletul pentru Mine, îl va afla. Pentru că ce-i va folosi omului dacă va câştiga lumea întreagă, iar sufletul său îl va pierde? Sau ce va da omul în schimb pentru sufletul său? Căci Fiul Omului va să vină întru slava Tatălui Său, cu îngerii Săi; şi atunci va răsplăti fiecăruia după faptele sale. Adevărat grăiesc vouă: Sunt unii din cei ce stau aici care nu vor gusta moartea până ce nu vor vedea pe Fiul Omului venind întru Împărăţia Sa."

Fragmentul evanghelic din această zi continuă discuţia Domnului nostru Iisus Hristos cu ucenicii Săi, înainte de Intrarea în Ierusalim. De altfel, la începutul capitolului al XVII-lea din Evanghelia după Matei, găsim mărturie despre Schimbarea la Faţă a Domnului Hristos. Mântuitorul a spus ucenicilor Săi, cu autoritatea Sa dumnezeiască, că ei trebuie să lucreze în această viaţă pentru a putea să dobândească viaţa cea veşnică.

Domnul Hristos ne arată şi nouă cum trebuie să procedăm dacă vrem să fim plăcuţi lui Dumnezeu. Astfel, suntem îndemnaţi: *„Dacă vrea cineva să vină după Mine, să se lepede de sine, să-şi ia crucea şi să-Mi urmeze Mie”* (*Matei* 16, 24).

Deducem de aici că avem de îndeplinit câteva cerinţe; mai exact patru condiţii: înainte de toate să vrei şi să-ţi doreşti cu ardoare o viaţă trăită în sfinţenie, prin respectarea poruncilor Domnului Hristos. Să te lepezi de egoism, de fapt, de egocentrism. Să îţi duci crucea în mod responsabil până la sfârşitul vieţii. Să urmezi lui Iisus Hristos printr-o viaţă curată şi autentic creştină.

Pentru un creştin devotat aceştia sunt paşii care trebuie urmaţi. Chiar dacă cineva va câştiga lumea întreagă, însă îşi va pierde sufletul, în fapt a pierdut şansa de a se întâlni cu Dumnezeu. Toate cele de mai sus au următoarea finalitate: când Domnul Iisus Hristos va veni în slava Sa, împreună cu sfinţii Săi îngeri, va răsplăti fiecăruia după faptele sale.

Sfânta Cruce este măsura paşilor pe care îi facem spre veşnicie!

VINERI

Evanghelia de la Matei (XVII, 10-18)

„În vremea aceea, ucenicii L-au întrebat pe Iisus, zicând: Pentru ce, dar, zic cărturarii că trebuie să vină mai întâi Ilie? Iar El, răspunzând, a zis: Într-adevăr, mai întâi va veni Ilie şi va aşeza la loc toate. Eu însă vă spun vouă că Ilie a şi venit, dar ei nu l-au cunoscut, ci au făcut cu el câte au voit; aşa şi Fiul Omului va pătimi de la ei. Atunci au înţeles ucenicii că Iisus le-a vorbit despre Ioan Botezătorul. Şi, mergând ei spre mulţime, s-a apropiat de El un om, îngenunchind înaintea Lui şi zicându-I: Doamne, miluieşte pe fiul meu, că este lunatic şi pătimeşte rău, căci adesea cade în foc şi adesea în apă. Şi l-am adus la ucenicii Tăi, însă ei n-au putut să-l vindece. Iar Iisus, răspunzând, a zis: O, neam necredincios şi îndărătnic, până când voi fi cu voi? Până când vă voi suferi pe voi? Aduceţi-l aici la Mine! Atunci Iisus l-a certat şi demonul a ieşit din el şi copilul s-a vindecat din ceasul acela.”

Cuvintele din fragmentului evanghelic de astăzi ne mărturisesc despre răspunsul dat ucenicilor de către Domnul nostru Iisus Hristos la întrebarea acestora în legătură cu Ilie, profetul din Vechiul Testament. Dialogul are loc imediat după Schimbarea la Faţă a Domnului Hristos. Mântuitorul explică şi arată că, prin activitatea sa, Sfântul Ioan Botezătorul poate fi considerat un nou Ilie. Evreii aşteptau pe Mesia dar ştiau că va veni întâi un proroc, care să pregătească drumul Acestuia. Ei îl aşteptau pe Ilie, iar Dumnezeu le-a trimis pe Ioan Botezătorul.

Se poate constata şi în zilele noastre că sunt fraţi de-ai noştri care, răstălmăcind textele biblice care fac referire la sfârşitul veacurilor, afirmă că Ilie a apărut acolo sau dincolo. Astfel, în zilele noastre avem tot felul de pseudo-profeţi „Ilie". Ei strâng în jurul lor câţiva adepţi cu multă râvnă dar cu pricepere puţină, şi se joacă de-a credinţa şi de-a sfârşitul lumii. Aceştia se rup de Biserică, nu se mai spovedesc, nu se mai împărtăşesc, nu mai sunt în comuniune cu ceilalţi creştini.

Dacă eşti sincer şi obiectiv poţi constata că toţi cei care iubesc pe Dumnezeu sunt în comuniune, iar cei cu mândrie diabolică se izolează şi se însingurează. Rugăciunea te înalţă prin smerenie, iar mândria în mod fals te înalţă, coborându-te, izolându-te şi îndepărtându-te de Dumnezeu.

SÂMBĂTĂ

Evanghelia de la Matei (XII, 30-37)

„Zis-a Domnul: Cine nu este cu Mine este împotriva Mea și cine nu adună cu Mine risipește. De aceea vă zic: Orice păcat și orice blasfemie se va ierta oamenilor, dar blasfemia împotriva Duhului nu se va ierta. Celui care va zice cuvânt împotriva Fiului Omului, se va ierta lui; dar celui care va zice împotriva Duhului Sfânt, nu i se va ierta lui nici în veacul acesta, nici în cel ce va să fie. Ori spuneți că pomul este bun și rodul lui e bun, ori spuneți că pomul este rău și rodul lui e rău, căci după roade se cunoaște pomul. Pui de vipere, cum puteți să grăiți cele bune, când sunteți răi? Căci din prisosul inimii grăiește gura. Omul cel bun din comoara lui cea bună scoate afară cele bune, pe când omul cel rău din comoara lui cea rea scoate afară cele rele. Vă spun că pentru orice cuvânt deșert pe care-l vor rosti, oamenii vor da socoteală în ziua judecății. Căci din cuvintele tale vei fi găsit drept și din cuvintele tale vei fi osândit.”

Orice om care dorește să cunoască pe Dumnezeu și poruncile Sale poate găsi în Sfânta Scriptură a Noului Testament povețe și sfaturi folositoare pentru viața aceasta, dar și pentru viața cea veșnică. În cele patru Sfinte Evanghelii descoperim cuvinte și învățături ale Domnului Iisus Hristos, care au uimit pe cei de acum două mii de ani și care, iată, se potrivesc foarte bine și omului contemporan.

Când citim textele Sfintei Scripturi trebuie să aplicăm un principiu rostit de Mântuitorul: *„Cine nu este cu Mine este împotriva Mea și cine nu adună cu Mine, risipește”* (*Matei* 12, 30). Domnul Hristos vine cu lămuriri. Ne explică ce păcate se pot ierta și care sunt cele ce nu se pot ierta – așa cum sunt cele împotriva Duhului Sfânt. Să nu uităm că, potrivit celor spuse și rostite, vom fi judecați de Dumnezeu; vorbele fără rost, bârfele, calomniile, defăimările, minciunile, sunt cele care ne sunt judecători.

Se spune că cel care știe să asculte are mai mulți prieteni decât cel care vorbește mult și fără rost. De aceea, să nu ne amăgim! Atunci când facem evaluări nedrepte și subiective în legătură cu semenii noștri, când îi discreditățm, când nu îi respectam – toate acestea nu rămân fără consecințe. O inimă bună va oferi vorbe bune. O inimă rea nu poate da decât răutate.

Pericopa evanghelică de astăzi se încheie astfel: *„Căci din cuvintele tale vei fi găsit drept și din cuvintele tale vei fi osândit”* (*Matei* 12, 37). Deci, atenție la ce și cum spunem! Cu un cuvânt ne putem mântui, cu un cuvânt ne putem osândi.

Sfântul Ignatie Teoforul așa ne învață: *„Bunătatea este gândirea lui Dumnezeu înfăptuită de oameni!”*

SĂPTĂMÂNA A NOUA DUPĂ POGORÂREA SFÂNTULUI DUH

LUNI

Evanghelia de la Matei (XVIII, 1-11)

„În vremea aceea, s-au apropiat de Iisus ucenicii Lui și I-au zis: Cine este, oare, mai mare în Împărăția cerurilor? Atunci Iisus, chemând la Sine un prunc, l-a pus în mijlocul lor și a zis: Adevărat zic vouă: De nu vă veți întoarce și nu veți fi precum pruncii, nu veți intra în Împărăția cerurilor. Deci cine se va smeri pe sine ca pruncul acesta, acela este cel mai mare în Împărăția cerurilor. Și cine va primi un prunc ca acesta în numele Meu, pe Mine Mă primește. Iar cine va sminti pe unul dintr-aceștia mici care cred în Mine, mai bine i-ar fi lui să i se atârne de gât o piatră de moară și să fie afundat în adâncul mării. Vai lumii, din pricina smintelilor! Că smintelile trebuie să vină, dar vai omului aceluia prin care vine sminteala. Iar dacă mâna ta sau piciorul tău te smintește, taie-l și aruncă-l de la tine, că este mai bine pentru tine să intri în viață ciung sau șchiop decât, având amândouă mâinile sau amândouă picioarele, să fii aruncat în focul cel veșnic. Și dacă ochiul tău te smintește, scoate-l și aruncă-l de la tine, că mai bine este pentru tine să intri în viață cu un singur ochi decât, având amândoi ochii, să fii aruncat în gheena focului. Vedeți să nu disprețuiți pe vreunul din aceștia mici, că zic vouă că îngerii lor, în ceruri, pururea văd fața Tatălui Meu, Care este în ceruri. Căci Fiul Omului a venit să mântuiască pe cel pierdut.”

Fragmentul evanghelic de astăzi se încheie cu o frază rostită de Domnul Iisus Hristos, şi anume: *„Fiul Omului a venit să mântuiască pe cel pierdut”* (*Matei* 18, 11). Descoperim aici esenţa activităţii Fiului lui Dumnezeu: El a venit în această lume pentru a căuta fiecare suflet întristat şi împovărat de păcate şi neîmpliniri.

Domnul Hristos ne caută pentru ca noi să-L putem găsi! Este puţin paradoxal, însă Fiul lui Dumnezeu ne caută până ce noi Îl descoperim. Căutările Sale au ca finalitate mântuirea sufletului nostru. Mântuitorul, prin învăţăturile Sale, ne oferă un etalon, un mod de viaţă, un cod de valori morale, un ideal şi un scop în această viaţă, dar şi o finalitate înveşnicită a vieţii.

Găsirea sau descoperirea Mântuitorului implică din partea noastră un efort duhovnicesc susţinut. Unii obosesc înainte de a porni pe acest drum, alţii sunt indiferenţi la frumuseţea vieţii creştine; nu lipsesc nici cei care ignoră orice semn din partea lui Dumnezeu. Câţi dintre noi nu se numesc creştini, dar nu au citit nici măcar un rând din Sfânta Scriptură sau nu şi-au plecat niciodată genunchii să rostească o rugăciune? Se pierd şi se complac în mrejele ispititoare ale unei vieţi fără orizont duhovnicesc. Şi pe aceştia Domnul Iisus Hristos îi caută pentru a le oferi lumina Învierii şi pacea Sa divină.

MARȚI

Evanghelia de la Matei (XVIII, 18-22; XIX, 1-2, 13-15)

„Zis-a Domnul către ucenicii Săi: Adevărat grăiesc vouă: Oricâte veți lega pe pământ vor fi legate și în cer, și oricâte veți dezlega pe pământ vor fi dezlegate și în cer. Iarăși grăiesc vouă că, dacă doi dintre voi se vor învoi pe pământ în privința unui lucru pe care îl vor cere, se va da lor de către Tatăl Meu, Care este în ceruri. Că unde sunt doi sau trei adunați în numele Meu, acolo sunt și Eu în mijlocul lor. Atunci Petru, apropiindu-se de El, I-a zis: Doamne, de câte ori va greși față de mine fratele meu și-i voi ierta lui? Oare până de șapte ori? Iisus i-a răspuns: Nu zic ție până de șapte ori, ci până de șaptezeci de ori câte șapte. Iar după ce Iisus a sfârșit cuvintele acestea, a plecat din Galileea și a venit în hotarele Iudeei, dincolo de Iordan. Și au mers după El mulțimi multe și i-a vindecat pe ei acolo. Atunci I s-au adus copii, ca să-Și pună mâinile peste ei și să Se roage; iar ucenicii îi certau. Dar Iisus a zis: Lăsați copiii și nu-i opriți să vină la Mine, că a unora ca aceștia este Împărăția cerurilor. Și, punându-Și mâinile peste ei, S-a dus de acolo.”

Cuvintele acestui fragment evanghelic ne impresionează prin sfaturile primite de ucenici din partea Domnului nostru Iisus Hristos. Pe lângă poveţe, Domnul Hristos ne mai arată şi ce atitudine are Dumnezeu faţă de copii; cei mici erau aduşi în faţa Mântuitorului şi erau binecuvântaţi prin punerea mâinilor şi prin rugăciune. Binecuvântarea era întărită de cuvintele Mântuitorului: *„Lăsaţi copiii şi nu-i opriţi să vină la Mine, că a unora ca aceştia este Împărăţia cerurilor”* (*Matei* 19,14).

Întâi de toate înţelegem că pentru a intra în Împărăţia lui Dumnezeu trebuie să avem puritatea şi nevinovăţia copiilor, adică să avem sufletele curate asemenea pruncilor. Priviţi şi luaţi aminte la gingăşia unui copil, la seninătatea ochilor săi, la încrederea cu care-şi urmează părinţii. Cum un copil ascultă de părinţii săi, la fel şi noi trebuie să fim ascultători şi să luăm aminte la cuvintele Părintelui nostru Cel ceresc.

Apoi să nu uităm: copilul este copia fidelă a părinţilor, moştenind calităţile dar şi defectele lor. Din clipa când a primit Taina Sfântului Botez copilul devine membru al Bisericii şi fiu al lui Dumnezeu. Dacă fiul îşi vede părinţii rugându-se şi el se va ruga, dacă tatăl şi mama vor merge la biserică şi fiul sau fiica vor merge. Într-o zi copiii vor deveni părinţi şi vor trebui să cunoască drumul ce duce spre Împărăţia lui Dumnezeu.

De altfel, *în Biserică nu sunt copii sau bătrâni, ci doar tineri de vârste diferite.*

MIERCURI

Evanghelia de la Matei (XX, 1-16)

„Zis-a Domnul pilda aceasta: Împărăţia cerurilor este asemenea unui om stăpân de casă, care a ieşit dis-de-dimineaţă să tocmească lucrători pentru via sa. Şi, învoindu-se cu lucrătorii cu un dinar pe zi, i-a trimis în via sa. Şi, ieşind pe la ceasul al treilea, a văzut pe alţii stând în piaţă fără lucru. Şi le-a zis acelora: Mergeţi şi voi în vie, şi vă voi da ceea ce vi se cuvine. Iar ei s-au dus. Ieşind iarăşi pe la ceasul al şaselea şi al nouălea, a făcut tot aşa. Ieşind pe la ceasul al unsprezecelea, a găsit pe alţii stând fără lucru, şi le-a zis: De ce aţi stat aici toată ziua fără lucru? Zis-au lui: Fiindcă nimeni nu ne-a tocmit. Zis-a lor: Duceţi-vă şi voi în vie, şi veţi lua ceea ce vi se cuvine. Făcându-se seară, stăpânul viei a zis către îngrijitorul său: Cheamă pe lucrători şi dă-le plata, începând de la cei din urmă până la cei dintâi. Venind cei din ceasul al unsprezecelea, au luat câte un dinar. Şi venind cei dintâi, au socotit că vor lua mai mult, dar au luat şi ei tot câte un dinar. Şi după ce au luat, cârteau împotriva stăpânului casei, zicând: Aceştia de pe urmă au lucrat un ceas şi i-ai pus deopotrivă cu noi, care am dus greutatea zilei şi arşiţa. Iar el, răspunzând, a zis unuia dintre ei: Prietene, nu-ţi fac nedreptate. Oare nu te-ai învoit cu mine un dinar? Ia ce este al tău şi pleacă. Voiesc să dau acestuia de pe urmă ca şi ţie. Oare nu mi se cuvine mie să fac ce voiesc cu ale mele? Sau ochiul tău este rău pentru că eu sunt bun? Astfel vor fi cei de pe urmă întâi şi cei dintâi pe urmă; că mulţi sunt chemaţi, dar puţini aleşi.”

Parabola rostită de către Domnul Iisus Hristos o numim a *lucrătorilor tocmiți la vie*. Via are o anumită noblețe, se distinge prin felul de a fi, dar și prin roadele sale. Deși este o plantă nobilă, are nevoie să se sprijine pe ceva. Munca la vie este destul de grea și trebuie făcută de oameni pricepuți și responsabili. Via trebuie prășită cu atenție, stropită în mai multe rânduri, legată, curățată și rărită. Necesită multe lucrări și un efort susținut. Cei ce lucrează la vie uită tot efortul atunci când vine toamna, la vremea culesului. Strugurii aurii, prin sfințirea vinului, așază aura veșniciei pe binecuvântatul rod al pământului. Din rodul viței de vie, gustă și trupul, dar și sufletul.

În fragmentul evanghelic de astăzi, toți lucrătorii au fost plătiți la sfârșitul zilei; nu în avans și nici la vremea recoltei. Dumnezeu – ca stăpân al viei – răsplătește munca de peste zi, dar mai oferă ceva: daruri. El nu este doar drept, ci și milostiv. Juridic vorbind, lucrătorii tocmiți de dimineață, pe dreptate s-au simțit nemulțumiți. Însă Dumnezeu, în milostivirea și în dragostea Sa pentru lume, răsplătește și pe cei care au lucrat mai puțin, dar cu tragere de inimă.

Să nu înțeleagă cineva că Dumnezeu încurajează lenea sau răsplătește nemunca. Dacă noi nu muncim, nici Dumnezeu nu are ce să răsplătească!

JOI

Evanghelia de la Matei (XX, 17-28)

„În vremea aceea, suindu-Se la Ierusalim, Iisus a luat de o parte pe cei doisprezece ucenici și le-a spus lor pe cale: Iată, ne suim la Ierusalim și Fiul Omului va fi dat pe mâna arhiereilor și a cărturarilor și-L vor osândi la moarte; și Îl vor da pe mâna păgânilor, ca să-L batjocorească și să-L biciuiască și să-L răstignească, dar a treia zi va învia. Atunci a venit la El mama fiilor lui Zevedeu, împreună cu fiii ei, închinându-se și cerând ceva de la El. Iar El i-a zis: Ce voiești? Ea a zis Lui: Zi ca să șadă acești doi fii ai mei unul de-a dreapta și altul de-a stânga Ta, întru Împărăția Ta. Dar Iisus, răspunzând, a zis: Nu știți ce cereți. Puteți, oare, să beți paharul pe care-l voi bea Eu și cu botezul cu care Eu Mă botez să vă botezați? Ei I-au zis: Putem. Și El a zis lor: Paharul Meu îl veți bea și cu botezul cu care Eu Mă botez vă veți boteza, dar a ședea de-a dreapta și de-a stânga Mea nu este al Meu a da, ci se va da celor pentru care s-a pregătit de către Tatăl Meu. Și, auzind, cei zece s-au mâniat pe cei doi frați. Dar Iisus, chemându-i la Sine, a zis: Știți că ocârmuitorii păgânilor domnesc peste ei și cei mari îi stăpânesc. Nu tot așa va fi între voi, ci acela care între voi va vrea să fie mare să fie slujitorul vostru; și cel care între voi va vrea să fie cel dintâi să vă fie vouă slugă, după cum și Fiul Omului n-a venit să I se slujească, ci ca să slujească El și să-Și dea sufletul răscumpărare pentru mulți.”

După ce Domnul nostru Iisus Hristos a rostit *Pilda lucrătorilor tocmiți la vie,* în drum spre Ierusalim, El a vorbit ucenicilor Săi despre cele pe care le va pătimi şi despre condamnarea Sa la moarte. Amintind despre aceste evenimente, Mântuitorul a încheiat spunând că după trei zile de la moartea Sa, El va învia.

Dacă ne-am pune în locul Sfinţilor Apostoli, cred că şi în noi ar arde inima (*Luca* 24, 32). Ei fuseseră martorii multor evenimente deosebite: vindecări, învieri din morţi, potolirea furtunii; iar acum auzeau că va veni clipa despărţirii. Tocmai pentru că această despărţire era una greu de imaginat, sufletele ucenicilor erau întristate. Cum să se despartă de Învăţătorul lor?

Domnul Iisus Hristos le-a arătat Sfinţilor Apostoli cui trebuie să slujească şi cum să slujească. Exemplu s-a dat pe Sine: El, Fiul lui Dumnezeu, n-a venit să I se slujească, ci El Însuşi se face pildă de slujire; şi mai mult decât atât: Îşi dă viaţa Sa ca preţ de răscumpărare pentru păcatele lumii. Toate pătimirile Sale au fost paşi spre Înviere şi Înălţare; Învierea fiind cea care a schimbat viaţa lumii întregi.

Învierea Mântuitorului este cea care a oferit Sfinţilor Apostoli mărturia învierii lor. Dumnezeu este ascuns în poruncile Sale, iar cei ce-L caută Îl găsesc doar în măsura împlinirii lor.

VINERI

Evanghelia de la Matei (XXI, 12-14; 17-20)

„În vremea aceea, a intrat Iisus în templu și a alungat pe toți cei ce vindeau și cumpărau în templu și a răsturnat mesele schimbătorilor de bani și scaunele celor care vindeau porumbei. Și a zis lor: Scris este: «Casa Mea, casă de rugăciune se va chema», iar voi o faceți peșteră de tâlhari! Și au venit la El în templu orbi și șchiopi și i-a făcut sănătoși. Și, lăsându-i, a ieșit afară din cetate, la Betania, și noaptea a rămas acolo. Dimineața, a doua zi, pe când Se întorcea în cetate, a flămânzit; și, văzând un smochin lângă cale, S-a dus la el, dar n-a găsit nimic în el decât numai frunze, și i-a zis: De acum înainte să nu mai fie rod din tine în veac! Și smochinul s-a uscat îndată. Văzând aceasta, ucenicii s-au minunat, zicând: Cum de s-a uscat smochinul îndată?"

Când a intrat în Templu, Domnul nostru Iisus Hristos a alungat de acolo pe schimbătorii de bani şi pe cei care făceau negoţ în acel loc sfânt al iudeilor. El a vindecat orbii şi şchiopii care erau în templu, ca semn văzut al puterii şi autorităţii Sale divine. În finalul pericopei evanghelice de astăzi vedem că Mântuitorul a blestemat un smochin.

Ne putem întreba pe bună dreptate: oare de ce a blestemat smochinul? Sfântul Evanghelist Matei ne aminteşte că smochinul era crescut lângă drum şi era frumos înfrunzit.

Dacă dăm puţin timpul înapoi, ne putem aminti de *Pilda semănătorului* care a ieşit la semănat. Unele seminţe au căzut lângă drum; acestea s-au dezvoltat, dar au crescut nefiresc. Şi Domnul Hristos a explicat: au auzit Cuvântul lui Dumnezeu, dar nu l-au înţeles, deoarece a venit cel rău, adică diavolul şi a răpit ceea ce s-a semănat în inima lor. Deci rodul nu s-a mai maturizat, nu s-a mai plinit, deoarece omului i s-a luat puterea de a înţelege şi lucra cele plăcute lui Dumnezeu. Smochinul avea frunze, dar roadele lipseau cu desăvârşire, fiind simbolul acestei nerodiri. El a crescut fiind o mărturie a faptului că nu este suficient doar să auzi Cuvântul lui Dumnezeu, ci trebuie să şi rodeşti prin acest cuvânt. Iar cei care nu rodesc şi nu vor să rodească, nu vor mai rodi în veci.

Noi ce alegem: soarta smochinului blestemat sau pe cea a spicului de grâu care aduce rod însutit?

SÂMBĂTĂ

Evanghelia de la Matei (XV, 32-39)

„În vremea aceea, Iisus, chemând la Sine pe ucenicii Săi, le-a zis: Milă Îmi este de mulțime, că, iată, sunt trei zile de când așteaptă lângă Mine și n-au ce să mănânce; și nu vreau să le dau drumul flămânzi, ca să nu se istovească pe cale. Și ucenicii I-au zis: De unde să avem noi, în pustie, atâtea pâini încât să se sature atâta mulțime? Și Iisus i-a întrebat: Câte pâini aveți? Ei au răspuns: Șapte și puțini peștișori. Și, poruncind mulțimii să șadă pe pământ, a luat cele șapte pâini și peștii și, mulțumind, a frânt și a dat ucenicilor, iar ucenicii, mulțimilor. Și au mâncat toți și s-au săturat și au luat șapte coșuri pline cu rămășițe de fărâmituri. Iar cei ce mâncaseră erau ca la patru mii de bărbați, afară de femei și de copii. După aceea a dat drumul mulțimilor, S-a suit în corabie și S-a dus în ținutul Magdala.”

În Sfânta Scriptură a Noului Testament găsim mărturii vii despre viaţa şi activitatea Domnului nostru Iisus Hristos. Ne atrag atenţia, în mod deosebit, acele pasaje scripturistice în care ne sunt amintite momentele de sensibilitate şi delicateţe ale Mântuitorului. Vedem că El a fost sensibil atunci când a prefăcut apa în vin la nunta din Cana Galileei, sau când a înviat pe fiica lui Iair, pe fiul văduvei din Nain sau pe Lazăr. Sensibil a fost şi atunci când a înmulţit cinci pâini pentru a oferi hrană mai multor mii de oameni. Cu sensibilitate a privit la limitele firii umane şi atunci când a înmulţit cele şapte pâini şi câţiva peşti. A privit cu milă la mulţimile care-L urmau de câteva zile şi a ştiut cum să-i mângâie. Cei care L-au urmat au avut fericita ocazie de a se număra printre cei care au primit daruri din partea Fiului lui Dumnezeu.

În fapt, noi nu vorbim neapărat despre pâine şi peşti, ci despre ceea ce Dumnezeu ne oferă în dar. Orice dar pe care-l primim din partea lui Dumnezeu, nu este o răsplată, ci un prilej de binecuvântare. Astfel, Sfintele Taine ne sunt oferite de Dumnezeu; nu se iau cu de la sine putere. Sfânta Împărtăşanie se primeşte de la Domnul Hristos. Şi pâinile înmulţite au fost oferite mulţimilor prin mâinile Sfinţilor Apostoli. La fel, darurile pe care le aduc credincioşii la Sfântul Altar ajung în faţa lui Dumnezeu prin mâinile preoţilor, iar apoi, după pogorârea Sfântului Duh şi sfinţirea lor, tot de la Hristos Domnul, prin mâinile sfinţilor slujitori, ajung la credincioşi.

Sfântul Grigorie de Nazianz ne spune: *„Dumnezeu ne trimite darurile Sale cu o bucurie mai mare decât cea cu care le primim noi."*

SĂPTĂMÂNA A ZECEA DUPĂ POGORÂREA SFÂNTULUI DUH

LUNI

Evanghelia de la Matei (XXI, 18-22)

„În vremea aceea, pe când Se întorcea în cetate, Iisus a flămânzit; şi, văzând un smochin lângă cale, S-a dus la el, dar n-a găsit nimic în el decât numai frunze, şi i-a zis: De acum înainte să nu mai fie rod din tine în veac! Şi smochinul s-a uscat îndată. Văzând aceasta, ucenicii s-au minunat, zicând: Cum s-a uscat smochinul de îndată? Iar Iisus, răspunzând, le-a zis: Adevărat grăiesc vouă: Dacă veţi avea credinţă şi nu vă veţi îndoi, veţi face nu numai ce s-a făcut cu smochinul, ci şi muntelui acestuia de veţi zice: Ridică-te şi aruncă-te în mare, va fi aşa. Şi toate câte veţi cere, rugându-vă cu credinţă, veţi primi."

Pericopa evanghelică de astăzi se încheie cu următoarele cuvinte rostite de Domnul nostru Iisus Hristos: *„Toate câte veți cere, rugându-vă cu credință, veți primi*" (*Matei* 21, 22). Aceste cuvintele sunt încurajatoare pentru cei care sunt fii și urmași ai Domnului Hristos. Cei care au preocupări duhovnicești pot observa că există o strânsă legătură între felul cum te rogi și roadele rugăciunii. Te poți ruga și fără să ai credință, fără să crezi în Dumnezeu, însă rugăciunea va fi doar o soluție printre alte posibilități în dorința de a rezolva ceva.

Pentru creștinul devotat lui Dumnezeu rugăciunea nu este doar un mijloc prin care cere la nesfârșit ceva de la Tatăl ceresc; ne putem ruga și pentru a preaslăvi pe Dumnezeu și creația Sa, ne putem ruga și pentru a-L lăuda pe Dumnezeu. Ne putem ruga și pentru a-I mulțumi lui Dumnezeu. Ne putem ruga și atunci când suntem într-o situație delicată, într-un necaz sau o boală, pentru a primi ajutor din partea lui Dumnezeu.

Sunt unii care nu se roagă, spunând că nu știu să se roage. Însă nu va veni niciodată o zi anume în care să poți spune că din ziua aceea știi să te rogi. Dacă dorim a învăța să ne rugăm trebuie să luăm aminte la rugăciunea Domnului Iisus Hristos, la felul cum s-au rugat ucenicii Săi, la stăruitoarea rugăciune a celor iubitori de Dumnezeu.

Sfinții Părinți așa ne îndeamnă: *„Roagă-te cum poți, ca să ajungi să te rogi cum trebuie."*

MARȚI

Evanghelia de la Matei (XXI, 23-27)

„În vremea aceea, după ce a intrat Iisus în templu, s-au apropiat de El, pe când învăța, arhiereii și bătrânii poporului și au zis: Cu ce putere faci acestea? Și cine Ți-a dat puterea aceasta? Răspunzând, Iisus le-a zis: Vă voi întreba și Eu pe voi un cuvânt, pe care, dacă Mi-l veți spune, și Eu vă voi spune vouă cu ce putere fac acestea: Botezul lui Ioan de unde a fost? Din cer sau de la oameni? Iar ei cugetau întru sine, zicând: De vom zice: din cer, ne va spune: De ce, dar, n-ați crezut lui? Iar de vom zice: de la oameni, ne temem de popor, fiindcă toți îl socotesc pe Ioan proroc. Și, răspunzând ei lui Iisus, au zis: Nu știm. Zis-a lor și El: Nici Eu nu vă spun cu ce putere fac acestea."

Discuţia dintre Domnul Iisus Hristos şi arhiereii iudei, am putea spune că nu are un final anume. Răspunsul pe care-l aşteptau iudeii a rămas suspendat, nu a fost rostit. Învăţaţii de atunci doreau să ştie care este sursa puterii şi autorităţii Domnului Hristos. Nu înţelegeau cum a înmulţit pâinile şi peştii, cum a înviat din morţi pe fiica lui Iair sau pe fiul văduvei din Nain, cum a izgonit pe demoni; sau ce a făcut pentru a reda auzul celor surzi şi vederea celor orbi. Cred că şi pe noi ne frământă astfel de întrebări şi dorim să aflăm răspunsuri.

Mântuitorul nu explică direct, ci lasă faptele să vorbească. Ştiau cei de atunci, şi ştim şi noi acest lucru, că minuni nu poate săvârşi decât cineva care are autoritate divină, cineva care primeşte din partea lui Dumnezeu puterea de a face minuni, adică cineva care este sfânt. Or, iudeii tocmai acest lucru nu doreau să-l accepte: că în faţa lor era un om sfânt; Acesta era Fiul lui Dumnezeu.

Acest învăţat din Galileea era altfel decât ei şi cei de până la ei. Domnul Hristos nu căuta popularitatea ieftină, de conjunctură, ci vorbea cu autoritatea unui profet, săvârşind minuni cu puterea Sa dumnezeiască.

Iisus Hristos vorbea despre pace, despre dragoste, despre iertare, despre mântuire altfel decât vorbiseră învăţaţii de până atunci. Mulţimile au dorit să-L pună rege, fariseii L-au înălţat pe cruce; mulţimile Îl ascultau cu entuziasm, iar mai-marii iudeilor au conchis că este un slujitor al răului.

Noi cum Îl percepem şi-L primim pe Domnul Iisus Hristos? Răspunsul îl găsim în conştiinţa fiecăruia dintre noi.

MIERCURI

Evanghelia de la Matei (XXI, 28-32)

„Zis-a Domnul pilda aceasta: Un om avea doi fii. Şi, ducându-se la cel dintâi, i-a zis: Fiule, du-te astăzi şi lucrează în via mea. El însă, răspunzând, a zis: Nu vreau! Dar apoi, părându-i rău, s-a dus. Mergând la al doilea, i-a zis tot aşa; acesta, răspunzând, a zis: Mă duc, doamne! Dar nu s-a dus. Care dintre aceştia doi a făcut voia tatălui? Zis-au Lui: Cel dintâi. Zis-a lor Iisus: Adevărat grăiesc vouă că vameşii şi desfrânatele merg înaintea voastră în Împărăţia lui Dumnezeu. Căci a venit Ioan la voi în calea dreptăţii şi n-aţi crezut în el, dar vameşii şi desfrânatele au crezut, iar voi aţi văzut şi nu v-aţi căit nici după aceea, ca să credeţi în el.”

Domnul nostru Iisus Hristos pune în faţa ochilor noştri sufleteşti două tipuri de oameni, două paradigme: *cei aparent neascultători*, dar care au conştiinţă şi *cei degrab săritori*, entuziaştii, dar care rămân datori la capitolul fapte. Înţelesul duhovnicesc al celor spuse de Domnul Hristos este unul foarte profund şi ne priveşte pe noi, pe cei care suntem urmaşii Săi. El Se adresează iudeilor, celor care susţineau că sunt urmaşii lui Avraam, dar care au ignorat şi blamat pe un trimis al lui Dumnezeu, pe Sfântul Ioan Botezătorul.

Cei de atunci se asemănau în multe privinţe cu cel de al doilea fiu, deoarece au promis că vor lucra însă, în realitate, a rămas doar vorba de ei. Bune intenţii aveau, însă le lipsea concretizarea celor făgăduite.

În vremea aceea vameşii şi desfrânatele, care erau consideraţi exemple de păcătoşenie, au ascultat şi au crezut în mesajul Sfântului Ioan Botezătorul. Din acest punct de vedere s-au asemuit celui dintâi fiu. Iniţial vameşii şi desfrânatele au respins şi au refuzat Cuvântul lui Dumnezeu şi au ajuns în starea de păcătoşenie; dar în final şi-au îndreptat viaţa şi au început să lucreze în ogorul lui Dumnezeu.

Din cuvintele Sfintei Evanghelii trebuie să înţelegem că nu ne putem juca cu promisiunile făcute lui Dumnezeu. Ceea ce-I promitem se cade să fie dus la împlinire. Sfântul Ioan Gură de Aur aşa ne învaţă: *„Cuvintele noastre sunt cărările faptelor noastre."*

JOI

Evanghelia de la Matei (XXI, 43-46)

„Zis-a Domnul către iudeii care veniseră la Dânsul: Adevărat vă spun vouă că Împărăția lui Dumnezeu se va lua de la voi și se va da neamului care va face roadele ei. Cine va cădea pe piatra aceasta se va sfărâma, iar pe cine va cădea îl va zdrobi. Iar arhiereii și fariseii, ascultând pildele Lui, au înțeles că despre ei vorbește. Și căutând să-L prindă, s-au temut de popor, pentru că Îl socotea proroc."

Ne învaţă Domnul Iisus Hristos că Împărăţia lui Dumnezeu se va da doar celor ce vor avea roade bune. Într-o oarecare măsură şi noi suntem asemenea unui pom fructifer de la care stăpânul livezii aşteaptă roade. Dar nu orice fel de roade, ci numai roadele cele bune. Noi nu ne bucurăm când fiii sau fiicele noastre lucrează cele bune şi sunt ascultători? Cu atât mai mult Dumnezeu Se bucură de faptele cele bune pe care noi, ca fii ai Săi, le săvârşim.

Vor fi şi unii care se vor întreba aşa: de ce este atât de important să ne raportăm mereu la ceea ce vrea Dumnezeu? Oare eu nu sunt liber să fac orice doresc? Tocmai din acest motiv Domnul Hristos aşteaptă de la noi fapte bune. Viaţa trebuie privită şi tratată cu multă maturitate şi responsabilitate. Noi avem tendinţa de a judeca sau de a mustra pe cineva care ne greşeşte. Dar, oare, cum ar trebui să procedeze Dumnezeu cu noi? Ştim că sunt fapte care nu fac cinste unui om matur şi educat dar, cu toate acestea, uneori, le săvârşim.

Dacă vorbim despre roade, oare noi nu le dorim doar pe cele bune? Oare merge cineva la piaţă să cumpere legume sau fructe stricate? Roadele cele bune ale creştinului sunt prilej de bucurie pentru Domnul Hristos. Un bun creştin este rodul cel mai de preţ al lui Dumnezeu.

VINERI

Evanghelia de la Matei (XXII, 23-33)

„În vremea aceea, s-au apropiat de Iisus saducheii, cei ce zic că nu este înviere, și L-au întrebat, zicând: Învățătorule, Moise a zis: «Dacă cineva moare, neavând copii, fratele lui să ia de soție pe cea văduvă și să ridice urmași fratelui său». Deci erau la noi șapte frați; și cel dintâi s-a însurat și a murit și, neavând urmaș, a lăsat pe femeia sa fratelui său. Asemenea și al doilea și al treilea, până la al șaptelea. În urma tuturor a murit și femeia. La înviere, deci, a căruia dintre cei șapte va fi femeia? Căci toți au avut-o de soție. Răspunzând, Iisus le-a zis: Vă rătăciți, neștiind Scripturile, nici puterea lui Dumnezeu. Căci la înviere nici nu se însoară, nici nu se mărită, ci sunt ca îngerii lui Dumnezeu în cer. Iar despre învierea morților, oare n-ați citit ce vi s-a spus vouă de Dumnezeu, zicând: «Eu sunt Dumnezeul lui Avraam și Dumnezeul lui Isaac și Dumnezeul lui Iacov»? Dumnezeu nu este Dumnezeul morților, ci al celor vii. Iar mulțimile, ascultându-L, erau uimite de învățătura Lui.”

Pe parcursul activităţii publice a Domnului nostru Iisus Hristos I-au fost adresate multe întrebări. La unele a răspuns direct, la altele i-a pus pe cei curioşi să găsească răspunsul potrivit. Erau şi dintre cei care doreau ca, printr-o întrebare, să-L pună în dificultate pe Mântuitorul. Aceştia veneau cu întrebări atent meşteşugite. Doreau să-L discrediteze pe Domnul Hristos, să aibă un argument pentru a construi capete de acuzare împotriva Sa.

Astăzi L-au întrebat saducheii: care va fi soarta unei femei care a fost căsătorită cu şapte fraţi? Era vorba despre căsătoria de levirat. Saducheii nu credeau în înviere şi voiau ca, prin astfel de exemple, să arate că învierea nu este posibilă şi poate naşte situaţii ciudate. Ei ştiau Scripturile, dar în mod sectar, fără să aiba o vedere de ansamblu asupra lucrurilor.

Asemenea saducheilor sunt mulţi care se îndoiesc de înviere, de Învierea Domnului Hristos şi, implicit, de învierea noastră. Folosesc niste pseudo-argumente şi sunt mândri când mai născocesc ceva care, în concepţia lor, susţine teoriile pe care ei le îmbrăţişează. Este problema lor, a conştiinţei lor, dacă mai cred sau nu în înviere. Eu ştiu că, pe Cruce fiind, Domnul nostru Iisus Hristos a spus tâlharului care şi-a recunoscut păcatele: *„Astăzi vei fi cu Mine în rai”* (*Luca* 23, 43). Şi dacă Hristos Domnul a spus, eu, un simplu muritor, nu pot pune la îndoială cuvintele lui Dumnezeu.

Sfântul Maxim Mărturisitorul aşa ne învaţă*: „Cel care crede, se teme; cel care se teme, se smereşte; cel ce se smereşte, se îmblânzeşte; cel blând, păzeşte poruncile; cel care păzeşte poruncile se luminează; cel luminat se împărtăşeşte de tainele Cuvântului dumnezeiesc.”*

SÂMBĂTĂ

Evanghelia de la Matei (XVII, 24-27; XVIII, 1-4)

„În vremea aceea, s-au apropiat de Petru cei ce strâng darea pentru templu şi i-au zis: Învăţătorul vostru nu plăteşte darea? Ba da! – a zis el. Dar intrând în casă, mai înainte ca el să vorbească, Iisus i-a zis: Ce ţi se pare, Simone? Regii pământului de la cine iau dări sau bir? De la fiii lor sau de la străini? El I-a zis: De la străini. Iisus i-a zis: Aşadar, fiii sunt scutiţi. Ci, ca să nu-i smintim pe ei, mergând la mare, aruncă undiţa şi peştele care va ieşi întâi ia-l şi, deschizându-i gura, vei găsi un statir (un ban de argint). Ia-l şi dă-l lor pentru Mine şi pentru tine. În ceasul acela, s-au apropiat ucenicii de Iisus şi I-au zis: Cine este, oare, mai mare în Împărăţia cerurilor? Atunci Iisus, chemând la Sine un prunc, l-a pus în mijlocul lor şi a zis: Adevărat zic vouă: De nu vă veţi întoarce şi nu veţi fi precum pruncii, nu veţi intra în Împărăţia cerurilor. Deci cine se va smeri pe sine ca pruncul acesta, acela este cel mai mare în Împărăţia cerurilor.”

Citind fragmentul evanghelic de astăzi ne atrag atenţia două idei aparent fără legătură între ele. Întâi ni se vorbeşte despre obligaţia de a plăti dajdia, adică dările către stăpânire. Apoi ucenicii sunt lămuriţi despre cine este mai mare în Împărăţia lui Dumnezeu.

Domnul Iisus Hristos a fost întrebat, prin Petru, dacă vrea să plătească dajdia pentru templu. Evreii se aflau sub stăpânirea romană care percepea taxe şi impozite de la toţi locuitorii Ţării Sfinte. Cei care strângeau aceste taxe erau iudei; ei adunau şi o taxă pentru templu. Astfel putem înţelege de ce Domnul Hristos a întrebat pe Petru: *„Regii pământului de la cine iau dări sau bir? De la fiii lor sau de la străini?" (Matei 17, 25)* Răspunsul era evident: de la străini. Şi Mântuitorul concluzionează: *„Aşadar, fiii sunt scutiţi" (Matei 17, 26).* El, ca Fiu al lui Dumnezeu, şi ucenicii Săi, care sunt fraţi ai Fiului lui Dumnezeu, nu trebuie să plătească această taxă pentru templu. Taxele erau pentru supuşi, adică pentru robi.

În cele din urmă, Domnul Iisus Hristos a îndemnat pe Petru să plătească dajdia. A fost un gest formal prin care ni se arată că Mântuitorul nu rămâne dator nimănui şi nu vrea să creeze situaţii limită. El este deasupra tuturor legilor, dar şi a conducătorilor vremelnici ai popoarelor.

SĂPTĂMÂNA A UNSPREZECEA DUPĂ POGORÂREA SFÂNTULUI DUH

LUNI

Evanghelia de la Matei (XXIII, 13-22)

„Zis-a Domnul către iudeii care veniseră la Dânsul: Vai vouă, cărturarilor și fariseilor fățarnici! Pentru că închideți Împărăția cerurilor înaintea oamenilor; voi nu intrați și nici pe cei ce vor să intre nu-i lăsați. Vai vouă, cărturarilor și fariseilor fățarnici! Că mâncați casele văduvelor și cu fățărnicie vă rugați îndelung; pentru aceasta mai multă osândă veți lua. Vai vouă, cărturarilor și fariseilor fățarnici! Că înconjurați marea și uscatul ca să faceți un ucenic și, dacă l-ați făcut, îl faceți fiu al gheenei, de două ori mai mult decât voi. Vai vouă, călăuze oarbe, care ziceți: Cel ce se va jura pe templu nu este cu nimic legat, dar cel ce se va jura pe aurul templului este legat. Nebuni și orbi! Ce este mai mare, aurul sau templul care sfințește aurul? Ziceți iar: Cel ce se va jura pe altar cu nimic nu este vinovat, dar cel ce se va jura pe darul ce este deasupra altarului este vinovat. Nebuni și orbi! Ce este mai mare, darul sau altarul care sfințește darul? Deci, cel ce se jură pe altar se jură pe el și pe toate câte sunt deasupra lui. Și cel ce se jură pe templu se jură pe el și pe Cel care locuiește în el. Cel ce se jură pe cer se jură pe tronul lui Dumnezeu și pe Cel ce șade pe el.”

Cei doritori de temeinică zidire sufletească vor găsi în Sfânta Scriptură a Noului Testament, în capitolul al XXIII-lea din Evanghelia după Matei, cele *opt vaiuri.* Acestea sunt cuvinte de mustrare adresate de către Domnul nostru Iisus Hristos fariseilor şi cărturarilor din vremea Sa.

Trebuie făcută următoarea precizare: Domnul Hristos nu a mustrat pe toţi cărturarii şi fariseii, ci doar pe cei făţarnici. Poate vor fi fost şi din cei care erau aşa cum le-o cerea statutul. Au fost mustraţi numai cei care doar mimau evlavia şi credinţa dar, în fapt, urmăreau doar slava omenească şi aprecierea celor apropiaţi. Se străduiau să arate lumii cât de credincioşi sunt ei şi ce fapte deosebite săvârşesc.

Să nu trăim cu impresia că doar acum două mii de ani erau farisei şi cărturari făţarnici. Găsim şi astăzi nenumărate exemple. Ceva însă s-a schimbat! Fariseii făţarnici de astăzi sunt mai stilaţi, au gulere scrobite şi limbaj elevat. Plâng pe umărul celui care plăteşte mai bine şi luptă pentru orice cauză, indiferent de consecinţe. Sunt foarte atenţi la detaliile nesemnificative, pierzând din vedere esenţialul. Sunt foarte scrupuloşi în a judeca pe alţii, însă foarte îngăduitori cu propriile păcate. Afirmă sus şi tare că ei sunt creştini şi că-L iubesc pe Dumnezeu, dar nu fac nimic din care să reiasă aceste lucruri. Ei au înţeles că făţărnicia poate fi o bună *meserie*.

Ne regăsim şi noi în acest fel de a fi al fariseilor şi cărturarilor? Dacă da, să ne străduim să ne îndreptăm! Toate să le facem de la înălţimea Crucii şi prin smerita nădejde.

MARȚI

Evanghelia de la Matei (XXIII, 23-28)

„Zis-a Domnul către iudeii care veniseră la Dânsul: Vai vouă, cărturarilor și fariseilor fățarnici! Că dați zeciuială din izmă, din mărar și din chimen, dar ați lăsat părțile mai grele ale Legii: judecata, mila și credința; pe acestea trebuia să le faceți, iar pe acelea să nu le lăsați; călăuze oarbe, care strecurați țânțarul și înghițiți cămila! Vai vouă, cărturarilor și fariseilor fățarnici! Că voi curățați partea din afară a paharului și a blidului, iar înăuntru sunt pline de răpire și de lăcomie. Fariseule orb! Curăță întâi partea dinăuntru a paharului și a blidului, ca să fie curată și cea din afară. Vai vouă, cărturarilor și fariseilor fățarnici! Că semănați cu mormintele cele văruite, care pe din afară se arată frumoase, iar înăuntru sunt pline de oase de morți și de toată necurăția. Așa și voi, pe din afară vă arătați drepți oamenilor, iar înăuntru sunteți plini de fățărnicie și de fărădelege.”

Mustrările pe care Domnul Iisus Hristos le-a adresat fariseilor şi cărturarilor sunt valabile şi pentru noi, cei de astăzi. Vedem că Domnul Hristos atrage atenţia asupra faptelor condamnabile ale celor care se considerau oameni drepţi şi sfinţi. Şi vedem că Mântuitorul nu a condamnat persoana, adică o anume persoană sau pe toţi fariseii şi cărturarii, ci doar faptele şi obiceiurile cele rele ale multora dintre aceştia. În fapt, cei vizaţi se străduiau mai mult să arate oamenilor că sunt drepti. Ei căutau doar respectul şi cinstea celor din jurul lor.

Mântuitorul le-a atras atenţia lor dar, deopotrivă, şi nouă, că nu se poate ca inima să-ţi fie plină doar de făţărnicie şi fărădelege, şi să fie însoţită de pretenţia de a fi un om drept şi sfânt. Nu se poate mima sfinţenia!

Găsim şi-n jurul nostru destui farisei moderni! Aceştia se străduiesc din răsputeri să fie percepuţi ca oameni care iubesc pe Dumnezeu însă, în realitate, sunt plini de pizmă, orgolioşi şi mândri. Se folosesc de numele lui Dumnezeu doar în beneficiu personal şi doar cu scopul de a face o impresie bună. Cu gesturi atent studiate şi îndelung exersate, ei vor să ne impresioneze; şi în multe situaţii chiar reuşesc. Să nu uităm de asprele cuvinte ale Mântuitorului: *„Vai vouă!"* (*Matei* 23, 13-29)

Evlavia şi sfinţenia doar Dumnezeu le vede şi El le poate măsura.

MIERCURI

Evanghelia de la Matei (XXIII, 29-39)

„Zis-a Domnul către iudeii care veniseră la Dânsul: Vai vouă, cărturarilor și fariseilor fățarnici! Că zidiți mormintele prorocilor și împodobiți pe ale drepților și ziceți: Dacă am fi fost noi în zilele părinților noștri, n-am fi fost părtași cu ei la vărsarea sângelui prorocilor. Așadar, mărturisiți voi înșivă că sunteți fii ai celor ce au ucis pe proroci. Dar voi întreceți măsura părinților voștri! Șerpi, pui de vipere, cum veți scăpa de osânda gheenei? De aceea, iată, Eu trimit la voi proroci, și înțelepți și cărturari; dintre ei veți ucide și veți răstigni; dintre ei veți biciui în sinagogi și-i veți urmări din cetate în cetate, ca să cadă asupra voastră tot sângele drepților răspândit pe pământ, de la sângele dreptului Abel până la sângele lui Zaharia, fiul lui Varahia, pe care l-ați ucis între templu și altar. Adevărat grăiesc vouă: Vor veni acestea toate asupra acestui neam. Ierusalime, Ierusalime, care omori pe proroci și cu pietre ucizi pe cei trimiși la tine! De câte ori am voit să adun pe fiii tăi, după cum adună pasărea puii săi sub aripi, dar nu ați voit! Iată, casa voastră vi se lasă pustie; căci vă zic vouă: De acum nu Mă veți mai vedea până când nu veți zice: «Binecuvântat este Cel ce vine întru numele Domnului».”

Discuţiile în contradictoriu dintre Domnul Iisus Hristos şi cărturarii şi fariseii de atunci au fost mai multe şi foarte incisive. Cărturarii şi fariseii aveau de partea lor o autoritate unanim recunoscută şi acceptată de către iudei. Aceştia erau sau, mai degrabă, trebuiau să fie, modele pentru cei din popor. Însă, în timp, cei care trebuiau să urmărească respectarea Legii au ajuns să respecte doar ceea ce le convenea şi le întărea statutul de privilegiaţi. Or, Domnul Hristos tocmai acest lucru le spunea: ei încălcau prevederile Legii în favoarea unor rânduieli mai puţin importante.

Nu pe toţi fariseii îi mustră Mântuitorul ci numai pe aceia care erau făţarnici, adică pe cei care doar mimau respectarea principiilor şi a preceptelor religioase. Prin felul lor de a fi şi de a se comporta, ei, dar şi cei din jurul lor, se depărtau de ceea ce trebuia respectat cu sfinţenie.

Poate, uneori, şi noi am fost muşcaţi puţin de fariseism. Este bine să fim cu luare-aminte la mustrările Domnului Hristos; să nu fim asemenea mormintelor văruite şi frumos ornate în exterior, însă pline de toate răutăţile în interior. Făţărnicia ne distruge credinţa, inima şi sufletul. Dacă am greşit, să ne îndreptăm; dacă lucrăm binele, cu smerenie să-l înmulţim.

JOI

Evanghelia de la Matei (XXIV, 13-28)

„Zis-a Domnul către ucenicii Săi: Cel ce va răbda până la sfârşit, acela se va mântui. Şi se va propovădui această Evanghelie a Împărăţiei în toată lumea, spre mărturie la toate neamurile; şi atunci va veni sfârşitul. Deci, când veţi vedea urâciunea pustiirii, ce s-a zis prin Daniel Prorocul, stând în locul cel sfânt – cine citeşte să înţeleagă –, atunci cei din Iudeea să fugă în munţi, cel ce va fi pe casă să nu se coboare ca să-şi ia lucrurile din casă, iar cel ce va fi în ţarină să nu se întoarcă înapoi ca să-şi ia haina. Vai de cele însărcinate şi de cele ce vor alăpta în zilele acelea! Rugaţi-vă să nu fie fuga voastră iarna, nici sâmbăta. Pentru că va fi atunci strâmtorare mare, cum n-a fost de la începutul lumii până acum şi nici nu va mai fi. Şi, dacă nu s-ar fi scurtat acele zile, nu ar mai fi scăpat nici un trup, dar pentru cei aleşi se vor scurta acele zile. Atunci, dacă vă va zice cineva: Iată, Mesia este aici sau dincolo, să nu-l credeţi. Căci se vor ridica hristoşi mincinoşi şi proroci mincinoşi şi vor da semne mari şi chiar minuni, ca să amăgească, de va fi cu putinţă, şi pe cei aleşi. Iată, v-am spus de mai înainte. Deci, dacă vă vor zice vouă: Iată, este în pustie, să nu ieşiţi; iată, este în cămări, să nu credeţi. Căci, precum fulgerul iese de la răsărit şi se arată până la apus, aşa va fi şi venirea Fiului Omului. Că unde va fi stârvul, acolo se vor aduna vulturii.”

Domnul Iisus Hristos a amintit celor din vremea Sa de un eveniment istoric care a avut loc în timpul regelui seleucid Antioh al IV-lea Epifanul. Acesta, în anul 167 î.H., a profanat templul din Ierusalim, aşezând pe locul altarului de jertfă o statuie a lui Zeus din Olimp; adică *„urâciunea pustiirii"* (*Matei* 24, 15). După câţiva ani această situaţie a fost îndreptată şi jertfele la templu au fost reluate. Aşa va fi şi la cea de a doua venire a Domnului Hristos. Lumea va ajunge la o stare de păcătoşenie nemaiîntâlnită şi nemaiauzită.

Cele rostite de Mântuitorul au fost citite sau recitite, înţelese sau răstălmăcite, crezute sau respinse în funcţie de credinţa şi de sufletul fiecăruia. Au apărut nenumărate teorii şi idei despre ce este sau cum va fi sfârşitul acestei lumi; şi mai ales, ce se va întâmpla atunci. Noi, cei care suntem fii ai Domnului Hristos şi credincioşi Bisericii Sale, nu putem crede altceva decât ceea ce ne-a spus El. Şi găsim în fragmentul evanghelic de astăzi cum va fi acel sfârşit. Însă, mai important pentru sufletele noastre, este cum ne va găsi sfârşitul, buni sau răi, credincioşi sau necredincioşi, fii ai lui Dumnezeu sau orfani şi rătăcitori prin această lume.

Uneori ne întrebăm, văzând atâta răutate în noi şi în jurul nostru, cum de Dumnezeu mai ţine această lume. Însă Bunul Dumnezeu, în dragostea şi milostivirea Sa, ne aşteaptă. Să nu amânăm la nesfârşit pocăinţa, spovedania, rugăciunea, deoarece nu ştim zilele vieţii noastre.

Sfântul Ioan Gură de Aur aşa ne învaţă: *„Dumnezeu e întotdeauna cu tine, iar tu trăieşti ca şi cum El ar fi departe de tine."*

VINERI

Evanghelia de la Matei (XXIV, 27-33, 42-51)

„Zis-a Domnul către ucenicii Săi: Precum fulgerul iese de la răsărit și se arată până la apus, așa va fi și venirea Fiului Omului. Că unde va fi stârvul, acolo se vor aduna vulturii. Iar îndată, după strâmtorarea acelor zile, soarele se va întuneca și luna nu va mai da lumina ei, iar stelele vor cădea din cer și puterile cerurilor se vor zgudui. Atunci se va arăta pe cer semnul Fiului Omului și vor plânge toate neamurile pământului și vor vedea pe Fiul Omului venind pe norii cerului cu putere și cu slavă multă. Și va trimite pe îngerii Săi cu sunet mare de trâmbiță și vor aduna pe cei aleși ai Lui din cele patru vânturi, de la marginile cerurilor până la celelalte margini. Învățați de la smochin pilda: Când mlădița lui se face fragedă și odrăslește frunze, cunoașteți că vara este aproape. Asemenea și voi, când veți vedea toate acestea, să știți că este aproape, la uși. Privegheați, deci, că nu știți ceasul în care vine Domnul vostru. Aceea cunoașteți că, dacă ar ști stăpânul casei la ce strajă din noapte vine furul, ar priveghea și n-ar lăsa să i se spargă casa. De aceea și voi fiți gata, că, în ceasul în care nu gândiți, Fiul Omului va veni. Cine, oare, este sluga credincioasă și înțeleaptă, pe care a pus-o stăpânul peste slugile sale ca să le dea hrană la timp? Fericită este sluga aceea pe care, venind stăpânul său, o va afla făcând așa. Adevărat zic vouă că peste toate avuțiile sale o va pune. Iar dacă acea slugă, rea fiind, va zice în inima sa: «Stăpânul meu întârzie» și va începe să bată pe cei ce slujesc împreună cu el, să mănânce și să bea cu bețivii, va veni stăpânul slugii aceleia în ziua când nu se așteaptă și în ceasul pe care nu-l cunoaște și o va îndepărta din dregătorie și partea ei o va pune cu fățarnicii. Acolo va fi plângerea și scrâșnirea dinților."

Fragmentul evanghelic din această zi ne aduce mărturie despre cuvintele Domnul nostru Iisus Hristos în legătură cu sfârşitul lumii. Şi ucenicii erau interesaţi de acest lucru, aşa cum suntem şi noi, cei de astăzi. Noi suntem bombardaţi şi asaltaţi cu ştiri şi comentarii care mai de care mai năstrușnice şi fanteziste despre ce este şi când va fi sfârşitul acestei lumi. Aşa cum ne mărturiseşte Sfânta Scriptură, sfârşitul va fi un timp de judecată a faptelor fiecărui om din această lume. După ce am citit cele spuse de Mântuitorul, ar trebui să fim mai atenţi la viaţa noastră.

Ne rămân întipărite în minte cuvintele Domnului Hristos: *„Privegheaţi, deci, că nu ştiţi ceasul în care vine Domnul vostru”* (*Matei* 24, 42). Tocmai pentru că nu ştim care va fi acel ceas trebuie să ne ducem viaţa ca şi cum sfârşitul ei ar fi în clipa de faţă.

După cuvintele Mântuitorului, ar trebui să luăm aminte şi la faptul că nimeni nu ştie ziua acestui sfârşit. Poate fi acum, poate fi peste o lună sau peste o sută de ani. Important este cum ne va găsi acel timp al sfârşitului. Dacă ne va găsi asemenea unor păgâni înglodaţi în păcate şi nedreptăţi, putem deduce singuri care ne va fi răsplata veşnică. Dacă ne va găsi pe calea spre desăvârşire, sufletul fiecăruia dintre noi va sălăşlui în veşnicia sfinţilor şi a celor plăcuţi lui Dumnezeu.

Sfântul Maxim Mărturisitorul spune că: *„Sfânta Cruce pecetluieşte întregul univers; la sfârşitul veacurilor această pecetluire se va arăta în deplinătatea ei.*”

Fiecare zi să fie un pas spre desăvârşire. Fiecare pas să fie o treptă spre înviere şi înălţare.

SÂMBĂTĂ

Evanghelia de la Matei (XIX, 3-12)

„În vremea aceea, s-au apropiat de Iisus fariseii, ispitindu-L și zicând: Se cuvine oare omului să-și lase femeia sa pentru orice pricină? Răspunzând, El a zis: N-ați citit că Cel ce i-a făcut de la început «i-a făcut bărbat și femeie?» Și a zis: «Pentru aceea va lăsa omul pe tatăl său și pe mama sa și se va lipi de femeia sa și vor fi amândoi un trup», așa încât nu mai sunt doi, ci un trup. Deci, ce a împreunat Dumnezeu, omul să nu despartă. Ei I-au zis Lui: Așadar, pentru ce Moise a poruncit să-i dea carte de despărțire și să o lase? El le-a zis: Pentru învârtoșarea inimii voastre v-a dat voie Moise să lăsați pe femeile voastre, dar din început nu a fost așa. Iar Eu zic vouă că oricine va lăsa pe femeia sa, în afară de pricină de desfrânare, și se va însura cu alta săvârșește adulter; și cine s-a însurat cu cea lăsată săvârșește adulter. Ucenicii I-au zis: Dacă astfel este pricina omului cu femeia, nu este de folos să se însoare. Iar El le-a zis: Nu toți pricep cuvântul acesta, ci aceia cărora le este dat. Că sunt fameni care s-au născut așa din pântecele mamei lor; sunt fameni pe care oamenii i-au făcut fameni și sunt fameni care s-au făcut fameni pe ei înșiși pentru Împărăția cerurilor. Cine poate înțelege să înțeleagă.”

Fariseii amintiţi în pericopa evanghelică de astăzi erau interesaţi de desfacerea căsătoriei. Despre acest subiect găsim şi printre noi mulţi interesaţi. Domnul Iisus Hristos, Fiul lui Dumnezeu, le-a explicat şi i-a lămurit şi în această privinţă. Şi atunci, ca de altfel şi acum, unii au înţeles, iar alţii nu au priceput; fie s-au făcut a nu pricepe.

Despărţirea sau divorţul aduce soţilor şi copiilor numeroase traume. Dacă în vechime divorţul era excepţie, astăzi a ajuns ca el să fie perceput ca ceva foarte normal.

În viaţa de familie accentul cade pe dragostea responsabilă, pe respect şi pe fidelitate. Cei doi soţi, prin Sfânta Taină a Cununiei, sunt binecuvântaţi de Dumnezeu şi devin un singur trup. Aşa ne învaţă Domnul Hristos*: „Ce a împreunat Dumnezeu omul să nu despartă"* (*Matei* 19, 6).

Dar, dacă privim la viaţa unor familii, avem impresia că şi soţii, dar şi cei din jurul lor: părinţi, rude sau chiar prieteni, parcă se străduiesc să-i vadă mai degrabă divorţaţi. Atunci când soţii exclud pe Dumnezeu din viaţa lor, fac loc ambiţiilor mărunte şi pleacă urechea la spusele falşilor prieteni, destrămarea familiei este aproape. Când se căsătoresc copiii, părinţii le oferă multe, însă nu trebuie să uite a le oferi şi o viaţă plină de prezenţa lui Dumnezeu. Ţelul unei familii este acela de a naşte prunci şi de a păşi împreună pe cărarea care duce spre Împărăţia lui Dumnezeu.

Sfântul Ioan Gură de Aur aşa ne învaţă: *„Nunta păstrează sfinţenia."*

SĂPTĂMÂNA A DOUĂSPREZECEA DUPĂ POGORÂREA SFÂNTULUI DUH

LUNI

Evanghelia de la Marcu (I, 9-15)

„În vremea aceea, Iisus a venit din Nazaretul Galileei şi S-a botezat în Iordan de către Ioan. Şi îndată, ieşind din apă, a văzut cerurile deschise şi Duhul ca un porumbel coborându-Se peste El. Şi glas din ceruri s-a auzit: Tu eşti Fiul Meu cel iubit, întru Tine am binevoit! Şi îndată Duhul L-a dus în pustie. Şi a fost în pustie patruzeci de zile, fiind ispitit de Satana. Şi era împreună cu fiarele, iar îngerii Îi slujeau. După ce Ioan a fost prins, Iisus a venit în Galileea, propovăduind Evanghelia Împărăţiei lui Dumnezeu şi zicând: S-a împlinit vremea şi s-a apropiat Împărăţia lui Dumnezeu. Pocăiţi-vă şi credeţi în Evanghelie!”

Fragmentul evanghelic de astăzi ne mărturiseşte despre perioada de început a activităţii publice a Domnului nostru Iisus Hristos. Destul de concis, Sfântul Apostol şi Evanghelist Marcu ne prezintă Botezul Domnului Hristos şi apoi ispitirea din pustie. Cele două momente au o încărcătură simbolică aparte. Deşi nu avea păcate, Mântuitorul şi-a plecat fruntea sub mâna lui Ioan; adică, Fiul lui Dumnezeu, din smerenie, a primit să stea sub mâna unui om.

În Ioan Botezătorul era întruchipată întreaga creaţie care regăsea pe Creator. Apa, cerul, munţii, omul, creaţia întreagă, toate se închinau şi se binecuvântau prin Domnul Iisus Hristos, Cel fără de păcat. Prin ispitirea din pustie, Fiul lui Dumnezeu ne-a arătat că doar Dumnezeu este izvorul cel nesecat al binecuvântării. Nici slava deşartă, nici foamea, nici închinarea la dumnezei străini, nici ispitele şi tentaţiile, nici slujitorii lor, nu sunt cele care ne aduc mântuirea, ci doar Dumnezeu, Cel Întreit în Persoane, Tatăl, Fiul şi Sfântul Duh.

După biruinţa asupra ispititorilor, Domnul Hristos a început să propovăduiască Evanghelia Sa. Fiecare creştin din această lume simte cum învăţăturile Sale i-au schimbat viaţa. Pentru fiecare în parte Domnul Hristos a flămânzit, a lăcrimat, a suferit povara Crucii. Pentru fiecare din noi Domnul Hristos a Înviat. Noi suntem fii şi moştenitori ai Învierii!

MARȚI

Evanghelia de la Marcu (I, 16-22)

„În vremea aceea, umblând pe lângă Marea Galileei, Iisus a văzut pe Simon și pe Andrei, fratele lui Simon, aruncând mrejele în mare, căci erau pescari. Și le-a zis Iisus: Veniți după Mine și vă voi face să fiți pescari de oameni. Și îndată, lăsând mrejele, au mers după El. Iar El, mergând puțin mai înainte, a văzut pe Iacov al lui Zevedeu și pe Ioan, fratele lui. Și ei erau în corabie, dregându-și mrejele. Și i-a chemat pe ei îndată. Iar ei, lăsând pe tatăl lor Zevedeu în corabie cu lucrătorii, s-au dus după El. Au venit în Capernaum și, îndată intrând sâmbăta în sinagogă, Iisus îi învăța. Și erau uimiți de învățătura Lui, căci El îi învăța pe ei ca Cel ce are putere, iar nu în felul cărturarilor.”

Cuvântul Mântuitorului ne pătrunde, ne uimeşte, ne mobilizează, ne transformă. El este *Dascălul dascălilor* şi *Învăţătorul învăţătorilor*. Cărturarii se străduiau să ofere doar nişte informaţii, Domnul Hristos oferea cuvintele vieţii veşnice. Cărturarii le ofereau altora ceea ce învăţaseră ei din cărţi, Domnul Hristos a oferit tot ceea ce s-a comentat, ceva mai târziu, în milioane de cărţi. Am putea spune că El era şi este *„Cartea cea vie!”.* Cei care-L ascultau puteau vedea cum cele din jurul lor căpătau o altă valoare şi o altă dimensiune.

Ucenicii Domnului Hristos au fost, cei mai mulţi, oameni simpli, pescari, însă acum nu se mai îndeletniceau cu prinderea peştilor, ci au devenit *„pescari de oameni”* (*Marcu* 1, 17). Prin binecuvântarea Mântuitorului mreaja a devenit mreaja Cuvântului dumnezeiesc; barca – nava mântuirii, iar marea se arată a fi lumea întreagă dornică de mântuire.

Sfinţii Apostolii au avut şi ei ucenici, iar în timp şi peste generaţii, şi noi am devenit ucenicii ucenicilor. Toţi suntem pescari pe mântuitoarea barcă a acestei vieţii.

MIERCURI

Evanghelia de la Marcu (I, 23-28)

„În vremea aceea, era în sinagoga lor un om cu duh necurat, care striga tare, zicând: Ce ai cu noi, Iisuse Nazarinene? Ai venit ca să ne pierzi? Te știu cine ești: Sfântul lui Dumnezeu! Și Iisus l-a certat, zicând: Taci și ieși din el! Și, scuturându-l duhul cel necurat și strigând cu glas mare, a ieșit din el. Și s-au spăimântat toți, încât se întrebau între ei, zicând: Ce este această învățătură nouă și cu putere? Că și duhurilor necurate le poruncește și I se supun. Și a ieșit vestea despre El îndată pretutindeni, în toată împrejurimea Galileei."

În sinagoga din Capernaum, Domnul Iisus Hristos a vindecat un om demonizat. Prezența Fiului lui Dumnezeu în sinagogă a produs panică în rândul *„celor răi”.* Este interesant de observat felul în care demonul s-au adresat Mântuitorului – *„Te știu cine ești: Sfântul lui Dumnezeu!”* (*Marcu* 1, 24)

Două lucruri au întrebat demonii pe Domnul Hristos: ce are cu ei și dacă vrea să-i piardă? Să reținem că întrebări asemănătoare celor de mai sus putem auzi și la mulți semeni de-ai noștri. Ei se întreabă: oare ce are Dumnezeu cu mine, cu viața mea, cu ceea ce fac? De ce trebuie să trăiesc așa cum vrea El și nu cum vreau eu? Deși se arată a fi foarte grijulii cu viața lor, în fapt nu se îngrijesc de sufletul lor. Pentru cei amintiți a se ruga este o povară, a posti este de neconceput, a merge la biserică este o pierdere de timp. Ei sunt cei care-și dau cu părerea că postul este prea lung și-ți slăbește organismul, iar slujbele din biserică sunt monotone și nesfârșite. Au întotdeauna păreri potrivnice la tot ceea ce are de-a face cu viața religioasă. Orgolioși și autosuficienți, privesc cu superioritate spre cei care sunt credincioși.

Cu scara mândriei ne putem cocoța atât de sus încât ajungem direct în mrejele Iadului.

JOI

Evanghelia de la Marcu (I, 29-35)

„În vremea aceea, a venit Iisus în casa lui Simon și a lui Andrei, împreună cu Iacov și cu Ioan. Iar soacra lui Simon zăcea cuprinsă de friguri și îndată I-au vorbit despre ea. Și, apropiindu-Se, a ridicat-o, apucând-o de mână. Și au lăsat-o frigurile și ea le slujea. Iar când s-a făcut seară și soarele apusese, au adus la El pe toți bolnavii și demonizații. Și toată cetatea era adunată la ușă. Și a tămăduit pe mulți care pătimeau de felurite boli și a alungat mulți diavoli. Iar pe diavoli nu-i lăsa să vorbească, pentru că-L știau că El e Hristos. Și a doua zi, foarte de dimineață, ridicându-Se, a ieșit și S-a dus într-un loc pustiu și Se ruga acolo.”

Fragmentul evanghelic din această zi ne aduce mărturie despre felul de a lucra al Domnului nostru Iisus Hristos. Activitatea Sa publică a fost una fără odihnă şi dedicată tuturor. Ştia sufletul fiecăruia şi mai ales viaţa şi tainele fiecăruia. Mai ştia şi care sunt limitele sau sensibilităţile fiecărui om.

Putem spune că şi în această zi Domnul Hristos continuă opera Sa de restaurare a omului. El a vindecat pe soacra lui Petru, apoi a tămăduit pe cei bolnavi şi a vindecat pe cei demonizaţi. După ce a readus liniştea şi sănătatea trupească şi sufletească multor oameni, Mântuitorul s-a retras pentru a se ruga.

El nu a plecat din lume, pentru că permanent Se roagă Tatălui pentru lume. S-a retras din mijlocul celor care-L priveau cu admiraţie şi-I vedeau puterea divină, S-a smerit, pentru a se îmbrăca în haina rugăciunii. Aceasta este lecţia pe care El ne-a dat-o şi permanent ne-o dă. Atunci când rugăciunea lipseşte, adică în legătura permanentă cu Dumnezeu a apărut o întrerupere, din cauza acestei fracturi vin asupra noastră nenumărate neputinţe şi ispitiri. Domnul Hristos Se roagă pentru noi aşa cum se roagă părinţii pentru copii. El ştie când şi cum să ne mângâie.

VINERI

Evanghelia de la Marcu (II, 18-22)

„În vremea aceea, ucenicii lui Ioan și ai fariseilor posteau și au venit și I-au zis Lui: De ce ucenicii lui Ioan și ucenicii fariseilor postesc, iar ucenicii Tăi nu postesc? Și Iisus le-a zis: Pot oare prietenii mirelui să postească atâta timp cât este mirele cu ei? Câtă vreme au pe mire cu ei, nu pot să postească. Dar vor veni zile când se va lua mirele de la ei și, în acele zile, vor posti. Nimeni nu coase la haină veche petic dintr-o bucată de stofă nouă, iar dacă nu, peticul nou va trage din haina veche și se face o ruptură și mai rea. Nimeni nu pune vin nou în burdufuri vechi, iar dacă nu, vinul nou sparge burdufurile și vinul se varsă și burdufurile se aruncă; de aceea, vinul nou trebuie să fie pus în burdufuri noi.”

Câţiva dintre cei care erau ucenici ai Sfântului Ioan Botezătorul au venit la Domnul Iisus Hristos, nedumeriţi şi mâhniţi de faptul că ucenicii Săi nu postesc aşa cum posteau ei şi cum posteau şi fariseii. Vedeau în aceasta o încălcare a preceptelor religioase lăsate de Dumnezeu poporului ales. Cine încălca legile lui Dumnezeu era pasibil de dispreţ şi de pedeapsa divină, de dispreţul şi oprobiul public.

Răspunsul Mântuitorului i-a surprins şi, poate, mulţi nu l-au înţeles. Cât timp Domnul Hristos este împreună cu ucenicii aceştia au bucuria nuntaşilor care sunt în prezenţa mirelui. Dar, atenţionează Mântuitorul, va veni o vreme când Mirele va fi luat de la ei. Atunci ei vor posti având emoţia şi speranţele aşteptării.

În aceste cuvinte creştinii au încă un argument pentru perioadele de post din timpul anului. Cele patru posturi rânduite de Biserică împreună cu alte acte şi fapte ale credinţei ne aduc rânduială în viaţa duhovnicească şi ne pregătesc pentru întâlnirea cu Dumnezeu. Un creştin posteşte din motive duhovniceşti, respectând poruncile lăsate de Domnul Hristos.

Mulţi resping postul deoarece nu-i înţeleg valoarea şi nu pot vedea dincolo de abstinenţa la anumite alimente. Găsesc tot felul de pretexte pentru a nu posti. Înainte – adică în timpul comunismului – era lipsa, acum e criza, sau nu ne mai permite sănătatea.

Măsura credinţei noastre este măsura vieţii noastre.

SÂMBĂTĂ

Evanghelia de la Matei (XX, 29-34)

„În vremea aceea, plecând Iisus din Ierihon, mulțime mare venea în urma Lui. Și iată doi orbi, care ședeau lângă drum, auzind că trece Iisus, au strigat, zicând: Miluiește-ne pe noi, Doamne, Fiul lui David! Dar mulțimea îi certa ca să tacă; ei însă și mai tare strigau, zicând: Miluiește-ne pe noi, Doamne, Fiul lui David! Și Iisus, stând, i-a chemat și le-a zis: Ce voiți să vă fac? Zis-au Lui: Doamne, să se deschidă ochii noștri! Și, făcându-I-se milă, Iisus S-a atins de ochii lor și ei îndată au văzut și I-au urmat Lui."

Luând aminte la cuvintele pericopei evanghelice de astăzi, înțelegem că sunt orbi, adică persoane fără vedere și sunt orbi *orbiți* de prea multă vedere. Cei doi orbi amintiți astăzi nu vedeau, dar nici lipsiți de vedere nu erau. Ochii lor erau închiși poate din naștere și nu au avut posibilitatea de a vedea fața propriilor părinți sau a celor dragi; nu au văzut lumina soarelui sau frumusețea unei flori. Dar ceva tot vedeau! Nu în modul vederii așa cum știm noi, cei care putem vedea. Vederea lor era lăuntrică, vedeau cu ochii sufletului. Este ca atunci când îi spui cuiva că îl iubești, știind ceea ce simți și nu ceea ce pot spune cuvintele.

Să nu uităm că cele întâmplate astăzi au avut loc înainte de Intrarea în Ierusalim a Domnului Iisus Hristos. Erau ochi care priveau fără să vadă și erau ochi care vedeau fără să privească. Cei fără vedere Îl simțeau pe Domnul Hristos cu ochii sufletului înainte de a-L vedea cu ochii trupești. De aceea L-au rugat pe Mântuitorul nu să li se dea darul vederii, ci să li se deschidă ochii. Interesantă rugăminte! Deja vedeau prin puterea celorlalte simțuri, însă le lipsea vederea directă a chipului Fiului lui Dumnezeu.

Poate noi, cei care ne plimbăm zilnic privirea pe tot felul de banalități, nu dăm valoare celor de mai sus. Măcar și pentru o clipă să ne punem în situația celor nevăzători. Din acest motiv trebuie să prețuim darul vederii; și mai ales darul bunei și ziditoarei vederi. Să nu uităm că ochii noștri sunt oglinda sufletului nostru.

SĂPTĂMÂNA A TREISPREZECEA DUPĂ POGORÂREA SFÂNTULUI DUH

LUNI

Evanghelia de la Marcu (III, 6-12)

„În vremea aceea, fariseii au făcut sfat cu irodianii împotriva lui Iisus, ca să-L piardă. Iisus, împreună cu ucenicii Lui, au plecat spre mare și mulțime multă din Galileea L-a urmat. Mulțime mare din Iudeea, din Ierusalim, din Idumeea, de dincolo de Iordan, dimprejurul Tirului și Sidonului, auzind câte făcea, a venit la El. Și a zis ucenicilor Săi să I se aducă o corăbioară, ca să nu-L îmbulzească mulțimea; fiindcă vindecase pe mulți, de aceea năvăleau asupra Lui, ca să se atingă de El toți câți erau bolnavi. Iar duhurile cele necurate, când Îl vedeau, cădeau înaintea Lui și strigau, zicând: Tu ești Fiul lui Dumnezeu! Și El le certa mult, ca să nu Îl vădească."

Cele mărturisite în pericopa evanghelică din această zi au avut loc la începutul activităţii misionare a Domnului nostru Iisus Hristos. Încă nu-Şi alesese toţi ucenicii şi nici nu era foarte cunoscut între iudei. Popularitatea Sa a crescut şi, în scurt timp, a ajuns să fie căutat de mulţi oameni. Unii, cei mai mulţi bolnavi, demonizaţi sau neputincioşi, doreau ca măcar să se atingă de El. Alţii, puţini la număr dar cu mare influenţă, fariseii şi irodianii, au ţinut un sfat de taină pentru a-L prinde pe Mântuitorul. În ochii acestora Domnul Hristos era prea incomod, iar cuvintele Sale aveau o influenţă prea mare şi nefastă asupra mulţimilor.

Cuvintele pericopei evanghelice de astăzi ne mai amintesc şi de demoni, de duhurile cele necurate. Aceştia, când Îl vedeau pe Mântuitorul, cădeau înaintea Lui şi strigau: *„Tu eşti Fiul lui Dumnezeu!”* (*Marcu* 3, 11) Pe aceşti *experţi* ai prefăcătoriei, Domnul Hristos i-a mustrat. De ce? Răspunsul îl avem în cuvintele evangheliei: *„Ca să nu Îl vădească”* (*Marcu* 3, 12). Altfel spus, Fiul lui Dumnezeu trebuia să fie făcut cunoscut şi recunoscut de către oameni, pentru lucrarea Sa, cuvintele şi faptele Sale. Omul este creatura lui Dumnezeu şi cel chemat să devină fiu şi moştenitor al Împărăţiei lui Dumnezeu.

Sfântul Ioan Damaschin aşa ne învaţă: *„Răul este lipsa binelui, aşa cum întunericul este lipsa luminii.”*

MARȚI

Evanghelia de la Marcu (III, 13-21)

„În vremea aceea, S-a suit Iisus pe munte și a chemat la Sine pe câți a voit și au venit la El. Și a rânduit pe cei doisprezece, pe care i-a numit Apostoli, ca să fie cu El și să-i trimită să propovăduiască și să aibă putere să vindece bolile și să alunge demonii. Deci a rânduit pe cei doisprezece: pe Simon, căruia i-a pus numele Petru, și pe Iacov al lui Zevedeu, și pe Ioan, fratele lui Iacov, și le-a pus lor numele Voanerghes, adică Fiii tunetului; și pe Andrei, și pe Filip, și pe Bartolomeu, și pe Matei, și pe Toma, și pe Iacov al lui Alfeu, și pe Tadeu, și pe Simon Cananeul și pe Iuda Iscarioteanul, cel care L-a și vândut. A venit în casă și iarăși mulțimea s-a adunat, încât ei nu puteau nici pâine să mănânce. Și, auzind ai Săi, au ieșit ca să-L prindă, pentru că ziceau: Și-a ieșit din fire.”

Alegerea ucenicilor, adică a celor doisprezece Apostoli, a fost momentul în care Domnul nostru Iisus Hristos a readus pe om, pe creatura lui Dumnezeu, la responsabilităţile de la începutul creaţiei. Atunci Dumnezeu revărsa întreaga Sa dragoste şi binecuvântare asupra creaţiei. Acum, prin cei doisprezece Apostoli, Domnul Hristos, Fiul lui Dumnezeu Întrupat, face din omul restaurat punte către veşnicia îndumnezeită.

Numărul de doisprezece al ucenicilor este unul simbolic. Dacă în vechime urmaşii lui Avraam erau împărţiţi în douăsprezece seminţii acum, prin alegerea ucenicilor, atât poporul lui Israel cât şi toate seminţiile pământului devin noul popor ales al lui Dumnezeu.

Cei aleşi de Mântuitorul au fost numiţi „apostoli", adică aveau misiunea de a propovădui Evanghelia, de a vindeca bolile şi de a izgoni demonii. Ucenicii nu au fost aleşi la voia întâmplării, întrucât Domnul Hristos a privit în inima fiecăruia şi a ştiut sufletul fiecăruia. Apostolii erau cei care lucrau *în numele* şi *prin numele* Mântuitorului. Învăţau pe alţii ceea ce Domnul Hristos i-a învăţat pe dânşii, vindecau bolile prin puterea primită de la El, izgoneau demonii în numele Lui.

La Răstignirea Domnului Hristos s-au cutremurat de durere, la Înviere s-au bucurat, la Înălţare s-au încredinţat, iar la Pogorârea Sântului Duh s-au binecuvântat. Sfinţii Apostolii sunt stâlpii Bisericii, uşă către cer şi ferestre ale binecuvântării divine.

MIERCURI

Evanghelia de la Marcu (III, 20-27)

„În vremea aceea, a venit Iisus în casă şi iarăşi mulţimea s-a adunat, încât ei nu puteau nici pâine să mănânce. Şi, auzind ai Săi, au ieşit ca să-L prindă, pentru că ziceau: Şi-a ieşit din fire. Iar cărturarii, care veneau din Ierusalim, ziceau că are pe Beelzebul şi cu domnul diavolilor alungă diavolii. Însă Iisus, chemându-i la Sine, le-a vorbit în pilde: Cum poate Satana să alunge pe Satana? Dacă o împărăţie se va dezbina în sine, acea împărăţie nu mai poate dăinui. Şi dacă o casă se va dezbina în sine, casa aceea nu va mai putea să se ţină. Şi dacă Satana s-a ridicat împotriva sa însuşi şi s-a dezbinat, nu poate să dăinuiască, ci are sfârşit. Dar nimeni nu poate, intrând în casa celui tare, să-i răpească lucrurile, dacă nu va lega întâi pe cel tare şi atunci va jefui casa lui."

Sintetizând cuvintele fragmentului evanghelic de astăzi am putea spune că Domnul Iisus Hristos era singur împotriva tuturor acuzatorilor şi a detractorilor Săi. Multe acuzaţii se îndreptau asupra Sa cu scopul de a-L discredita. Să ne imaginăm cum Domnul Hristos era înconjurat de mulţi oameni, asaltat cu nenumărate întrebări, dar şi acuzat de tot felul de lucruri. Cei apropiaţi au dorit să-L ia cu sila din mijlocul mulţimii, gândind că El este un exaltat, un *nebun*. Cărturarii Îl acuzau că este un îndrăcit care scoate pe demoni cu puterea lui *Beelzebul*.

Prezenţa Mântuitorului şi învăţăturile Sale erau asemenea unei furtuni: răscoleau conştiinţe, năşteau dispute şi generau întrebări. Iată de ce toate privirile erau îndreptate spre El.

Adulat sau blamat, Mântuitorul oferea fiecăruia binecuvântarea Sa. La acuze, Domnul Hristos a răspuns cu binecuvântări; celor care L-au discreditat le-a răspuns *„Pace vouă!”;* celor ce L-au batjocorit le-a spus: *„Bucuraţi-vă!”* Toţi cei care L-au urmat au primit câte ceva în dar: ucenicii – darul apostoliei; cei flămânzi şi însetaţi – pâinea şi apa vieţii celei veşnice; cei bolnavi – minunata vindecare; cei deznădăjduiţi – dumnezeiasca binecuvântare.

Domnul Iisus Hristos este pentru fiecare creştin sensul acestei vieţi şi nădejdea vieţii veşnice.

JOI

Evanghelia de la Marcu (III, 28-35)

„Zis-a Domnul: Adevărat grăiesc vouă, că toate vor fi iertate fiilor oamenilor, păcatele și hulele câte vor fi hulit; dar cine va huli împotriva Duhului Sfânt nu va fi iertat în veac, ci este vinovat de osânda veșnică. Pentru că unii ziceau: Are duh necurat. Atunci au venit Mama Sa și frații Săi și, stând afară, au trimis la El ca să-L cheme. Iar mulțimea ședea împrejurul Lui. Și I-au zis unii: Iată, Mama Ta și frații Tăi și surorile Tale sunt afară și Te caută. Atunci El le-a răspuns, zicând: Cine sunt mama Mea și frații Mei? Și, privind pe cei ce ședeau în jurul Lui, a zis: Iată mama Mea și frații Mei! Că oricine va face voia lui Dumnezeu, acesta este fratele Meu și sora Mea și mama Mea."

Trebuie să ne simțim onorați de faptul că Domnul nostru Iisus Hristos ne numește pe noi *frați ai Săi*. Acest lucru ar trebui să ne și responsabilizeze. Domnul Hristos ne ridică din statutul de creaturi ale lui Dumnezeu la statutul de *frate* și *fiu*. Nu mai este o relație de supunere, ci una de filiație și de fraternitate. Când vorbim despre frați, gândul ne duce la cei care sunt descendenți din aceiași părinți. Poate pe un frate îl respectăm mai mult, iar pe altul îl evităm din diferite motive. Însă cu Domnul Hristos este altfel: nu noi L-am ales sau L-am numit frate, ci El ne-a oferit frăție tatea. El, ca un frate mai mare, ne poartă de grijă, ne sfătuiește, ne ocrotește, ne oferă din felul Său de a fi.

Întrucât statutul acesta de frate ne responsabilizează, Mântuitorul atrage atenția că doar cei care fac voia lui Dumnezeu Îi sunt cu adevărat frați. Aici nu mai vorbim de interese sau de stare materială, ci de a împlini voia lui Dumnezeu. Deci nu voia mea sau a celor din preajma mea, ci doar voia lui Dumnezeu.

Dacă vrei să fii frate cu Domnul Hristos, fii cu luare-aminte la tot ceea ce faci.

VINERI

Evanghelia de la Marcu (IV, 1-9)

„În vremea aceea, a început Iisus să învețe lângă mare, și s-a adunat la El mulțime foarte multă, încât El a intrat și a șezut în corabie, pe mare, iar toată mulțimea era lângă mare, pe uscat. Și-i învăța multe în pilde și, în învățătura Sa, le zicea: Ascultați: Iată, ieșit-a semănătorul să semene. Și, pe când semăna el, o sămânță a căzut lângă drum și păsările cerului au venit și au mâncat-o. Iar alta a căzut pe loc pietros, unde nu avea pământ mult, și îndată a răsărit, pentru că nu avea pământ adânc. Dar, când s-a ridicat soarele, a fost arsă și, neavând rădăcină, s-a uscat. Altă sămânță a căzut în spini, dar spinii, crescând, au înăbușit-o și n-a dat rod. Iar altele au căzut pe pământul cel bun și, înălțându-se și crescând, au dat roade și au adus: una treizeci, alta șaizeci, alta o sută. Și zicea: Cine are urechi de auzit, să audă!”

Această pericopă evanghelică o numim *Pilda Semănătorului.* Este una dintre cele mai frumoase şi profunde parabole, iar în ea descoperim multe înţelesuri duhovniceşti. Domnul nostru Iisus Hristos a ştiut să aleagă cele mai potrivite exemple, având în vedere pe cei din jurul Său, cât şi limitele înţelegerii acestora. În cuvinte aparent simple oferea învăţături dumnezeieşti. Ce am mai putea adăuga la cuvintele Domnului Hristos sau, oare, am putea afirma că spusele Sale depăşesc puterea noastră de înţelegere? Parabola este simplă, directă şi lesne de priceput. Explicaţiile au venit chiar din partea Mântuitorului.

Semănătorul este Dumnezeu. Cuvintele Sale divine sunt oferite deopotrivă, fără discriminare, fiecărui om din această lume. Cuvântul lui Dumnezeu lucrează, şi astfel, sufletul fiecăruia devine asemenea unui pământ pregătit pentru a primi sămânţa cea bună. Numai că, uneori, se întâmplă altceva. Fie din neştiinţă, fie din ignoranţă, fie din necredinţă nu toţi aduc roade. Unii sunt chiar foarte entuziasmaţi când aud cuvintele lui Dumnezeu şi gândeşti că vor aduce bune roade.

Sfinţii Părinţi spun că diavolul nu se teme de cum începi să lucrezi ceva pentru sufletul tău, ci se înfricoşează şi intră în panică privind la felul cum vei termina. Doar o parte din cei care aud cuvintele lui Dumnezeu aduc roade bune şi la bună vreme. Din momentul când am primit Taina Sfântului Botez sămânţa învăţăturilor divine a început să încolţească şi în sufletele noastre.

Sfântul Marcu Ascetul aşa ne învaţă: *„Dumnezeu este începutul, mijlocul şi sfârşitul oricărui bine."*

SÂMBĂTĂ

Evanghelia de la Matei (XXII, 15-22)

„În vremea aceea au ţinut sfat fariseii ca să-L prindă pe Iisus în cuvânt. Şi au trimis la El pe ucenicii lor, împreună cu irodianii, zicând: Învăţătorule, ştim că eşti Omul adevărului şi întru adevăr înveţi calea lui Dumnezeu şi nu-Ţi pasă de nimeni, pentru că nu cauţi la faţa oamenilor. Spune-ne, deci, nouă: Ce Ţi se pare? Se cuvine să dăm dajdie cezarului sau nu? Iar Iisus, cunoscând vicleşugul lor, le-a răspuns: Ce Mă ispitiţi, făţarnicilor? Arătaţi-Mi banul de dajdie. Iar ei I-au adus un dinar. Iisus le-a zis: Al cui e chipul acesta şi inscripţia de pe el? Răspuns-au ei: Ale cezarului. Atunci a zis lor: Daţi, deci, cezarului cele ce sunt ale cezarului şi lui Dumnezeu cele ce sunt ale lui Dumnezeu. Auzind acestea, s-au minunat şi, lăsându-L, s-au dus."

Zi după zi, pe toată durata activităţii Sale publice, Domnul nostru Iisus Hristos a fost nevoit să răspundă în multe rânduri la diverse şi diferite întrebări meşteşugite. Întrebările veneau din partea celor care nu erau neapărat interesaţi de lămurirea unor aspecte ale vieţii religioase, ci mai degrabă se arătau însufleţiţi de dorinţa de a-L pune pe Mântuitorul în situaţii dificile, de a-I submina sau relativiza autoritatea. Însă Domnul Hristos nu era un simplu învăţător sau un oarecare aflat în căutarea slavei deşarte. Viaţa Sa a fost una exemplară, iar învăţăturile Sale nu erau ale unui om, ci veneau din partea lui Dumnezeu.

Şi astăzi cei care au dorit să-L pună în dificultate au plecat ruşinaţi. Au cheltuit mult timp până să găsească o întrebare care, credeau în sinea lor, va aduce un răspuns ce ar fi putut fi folosit ca acuzaţie ulterioară în faţa autorităţilor politice (romane) sau religioase (evreieşti). Însă Domnul Hristos răspunde dumnezeieşte! Arătând că pe dinarul roman era chipul împăratului de la Roma, a spus: *„Daţi, deci, cezarului cele ce sunt ale cezarului şi lui Dumnezeu cele ce sunt ale lui Dumnezeu”* (*Matei* 22, 21).

Templul din Ierusalim era simbolul unităţii poporului evreu şi al ascultării acestuia de poruncile lui Dumnezeu. Este ştiut faptul că pentru templu se foloseau alte monede; acestea fiind emise cu scopul de a fi folosite la plata simbriei pentru slujitorii templului.

Oare noi cum procedăm? Mai oferim lui Dumnezeu din cele care se cuvin Lui sau toate ale noastre merg spre nesătuii cezari acestei lumi?

SĂPTĂMÂNA A PAISPREZECEA DUPĂ POGORÂREA SFÂNTULUI DUH

LUNI

Evanghelia de la Marcu (IV, 10-23)

„În vremea aceea, fiind Iisus singur, au venit ucenicii Lui şi, împreună cu cei doisprezece, Îl întrebau despre pilda semănătorului. Şi le-a răspuns: Vouă vă este dat să cunoaşteţi tainele Împărăţiei lui Dumnezeu, dar pentru cei de afară totul se face în pilde, ca, uitându-se, să nu vadă şi, auzind, să nu înţeleagă, ca nu cumva să se întoarcă şi să fie iertaţi. Şi le-a zis: Nu pricepeţi pilda aceasta? Dar cum veţi înţelege toate pildele? Semănătorul seamănă cuvântul. Cele de lângă drum sunt aceia în care se seamănă cuvântul şi, când îl aud, îndată vine Satana şi ia cuvântul cel semănat în inimile lor. Cele semănate pe loc pietros sunt aceia care, când aud cuvântul, îl primesc îndată cu bucurie, dar n-au rădăcină în ei, ci ţin până la un timp; apoi, când se întâmplă strâmtorare sau prigoană pentru cuvânt, îndată se smintesc. Şi cele semănate între spini sunt cei ce ascultă cuvântul, dar grijile veacului şi înşelăciunea bogăţiei şi poftele după celelalte pătrunzând în ei, înăbuşă cuvântul şi îl fac neroditor. Iar cele semănate pe pământul cel bun sunt cei ce aud cuvântul şi-l primesc şi aduc roade: unul treizeci, altul şaizeci şi altul o sută. Şi le zicea: Se aduce oare făclia ca să fie pusă sub obroc sau sub pat? Oare nu ca să fie pusă în sfeşnic? Căci nu e nimic ascuns ca să nu se dea pe faţă; nici nu a fost ceva tăinuit decât spre a fi arătat. Cine are urechi de auzit, să audă!”

Pericopa evanghelică de astăzi este o continuare a *Parabolei Semănătorului*. Domnul nostru Iisus Hristos a fost întrebat de Sfinții Apostoli despre tâlcul acestei pilde și despre semnificațiile ei. Dacă cercetăm cu de-amănuntul, vedem că nu multe parabole au fost explicate de către Domnul Hristos. Această pildă a fost una care trebuia să fie explicată. Deși înțelesurile ei erau destul de evidente, explicațiile venite din partea Mântuitorului sunt mai profunde și au mai multă greutate.

În *Parabola Semănătorului* totul este centrat pe Cuvântul – sămânță, împrăștiat în cele patru colțuri ale lumii. Precizăm faptul că în Țara Sfântă întâi se semăna, și apoi se ara. Întâi se împrăștia sămânța, și apoi se întorceau brazde mici de pământ peste ea. Unii înțeleg într-un fel acest lucru, alții în alt fel. În fiecare încolțește și rodește diferit această sămânță evanghelică.

Când vezi sămânța unui pom fructifer sau a unui arbore, te întrebi cum este posibil ca din acel sâmbure să crească și să se dezvolte ceva atât de mare. Așa este și în viața duhovnicească a fiecăruia dintre noi. Unii aud zilnic cuvântul lui Dumnezeu, dar din necredință sau din ignoranță nu rodesc. Alții primesc cu multă dragoste cuvântul în inima lor și rodesc; astfel avem sfinți, cuvioși, mărturisitori și mucenici în calendarul creștin.

Doar în Biserică semințele sau cuvintele lui Dumnezeu rodesc și aduc roade folositoare pentru această viață și pentru cea viitoare.

MARȚI

Evanghelia de la Marcu (IV, 24-34)

„Zis-a Domnul către ucenicii Săi: Luați seama la ce auziți: Cu ce măsură măsurați, vi se va măsura; iar vouă, celor ce ascultați, vi se va da cu prisosință. Căci celui ce are i se va da; dar, de la cel ce nu are, și ce are i se va lua. Și zicea: Așa este Împărăția lui Dumnezeu, ca un om care aruncă sămânța în pământ și doarme și se scoală, noaptea și ziua, iar sămânța răsare și crește, însă el nu știe cum. Pământul rodește de la sine: mai întâi pai, apoi spic, după aceea grâu deplin în spic. Iar când rodul se coace, îndată trimite secera, că a sosit secerișul. Și zicea: Cum vom asemăna Împărăția lui Dumnezeu sau în ce pildă o vom închipui? Cu grăuntele de muștar care, când se seamănă în pământ, este mai mic decât toate semințele de pe pământ; dar, după ce s-a semănat, crește și se face mai mare decât toate legumele și face ramuri mari, încât sub umbra lui pot să se sălășluiască păsările cerului. Și cu multe pilde ca acestea le grăia cuvântul, după cum puteau să înțeleagă. Iar fără pildă nu le grăia; însă ucenicilor Săi le lămurea toate, deosebi.”

Capitolul al IV-lea din Evanghelia după Sfântul Apostol şi Evanghelist Marcu ne prezintă sfaturile pe care Domnul Iisus Hristos le dă ucenicilor dar şi nouă, celor care suntem creştini, pentru a duce o autentică viaţă morală. Parcurgând acest capitol, luăm aminte la felul cum Domnul Hristos îi învăţa pe cei de atunci: le vorbea şi le prezenta în pilde tainele Împărăţiei Sale. Este posibil ca, atunci când Mântuitorul a oferit mulţimilor aceste învăţături, să fi fost primăvară. În parabolele Sale despre Împărăţia lui Dumnezeu, Domnul Hristos aminteşte în mai multe rânduri despre semănător, despre semănat, despre pământul cel bun, despre creştere, rodire şi rod.

Le vorbea Mântuitorul despre Dumnezeu, pe care-L aseamănă cu *semănătorul* şi despre sămânţa cea bună, care este Cuvântul lui Dumnezeu; despre ogorul arat şi grăpat, care este sufletul omului, despre rodele bobului de grâu, adică faptele cele bune şi înălţătoare.

Ne putem imagina acest tablou: Domnul Hristos învăţând şi fiind înconjurat de mulţimile dornice să asculte şi să ia aminte la ceea ce Fiul lui Dumnezeu rostea. În mai multe rânduri Mântuitorul privind la cei din juru-I a spus: *„Cine are urechi de auzit, să audă!"* (*Marcu* 4, 23) Una este să auzi şi alta este să asculţi şi să iei aminte.

Sfântul Vasile cel Mare aşa ne învaţă: *„Dumnezeu nu se uită la fapte, ci la dragostea cu care au fost făcute."*

MIERCURI

Evanghelia de la Marcu (IV, 35-41)

„Zis-a Domnul către ucenicii Săi: Să trecem pe ţărmul celălalt. Şi, lăsând ei mulţimea, L-au luat cu ei în corabie, aşa cum era, căci erau cu El şi alte corăbii. Şi s-a pornit o furtună mare de vânt şi valurile se prăvăleau peste corabie, încât corabia era aproape să se scufunde. Iar Iisus era la partea din spate a corabiei, dormind pe căpătâi. L-au deşteptat şi I-au zis: Învăţătorule, nu-Ţi este grijă că pierim? Şi El, sculându-Se, a certat vântul şi a poruncit mării: Taci! Încetează! Şi vântul s-a potolit şi s-a făcut linişte mare. Şi le-a zis lor: Pentru ce sunteţi aşa de fricoşi? Cum de nu aveţi credinţă? Şi s-au înfricoşat cu frică mare şi ziceau unul către altul: Cine este oare Acesta, că şi vântul şi marea ascultă de El?”

Văzând furtuna care s-a pornit pe mare, ucenicii, speriaţi şi descumpăniţi, au venit la Domnului Iisus Hristos şi L-au întreabat: *„Învăţătorule, nu-Ţi este în grijă că pierim?"* (*Marcu* 4, 38) Ne mărturiseşte Evanghelia că, în timp ce Apostolii se luptau cu furtuna şi cu valurile mari, Mântuitorul dormea aşezat în partea din spate a corabiei. Aparenta linişte şi neimplicare a Domnului Hristos venea în contrast cu zbuciumul celor din corabie. Era întuneric, marea învolburată şi ucenicii disperaţi. Ei luptau să-şi salveze vieţile, iar El dormea.

Ne întrebăm şi noi, aşa cum s-au întrebat şi ucenicii: Oare Mântuitorul chiar nu avea în grijă faptul că ei erau în situaţia de a-şi pierde vieţile? Negreşit, întrebându-ne astfel, uităm faptul că El, chiar dacă dormea, se afla în partea din spate a corabiei, adică acolo unde este cârma. În furtună fiind, corabia era cârmuită de Mântuitorul.

Apostolii au fost mustraţi pentru că au fost fricoşi şi nu au avut credinţă. Era lângă ei Cel care vindecase boli incurabile şi izgonise demonii. Oare ucenicii nu au putut vedea cum Învăţătorul lor are putere asupra duhurilor necurate, asupra celor văzute şi a celor nevăzute, asupra mării şi asupra celor din văzduh? Atunci de ce s-au îndoit că El mereu are în grijă ca sufletele noastre să ajungă la limanul cel neînviforat, chiar şi atunci când suntem înconjuraţi de puternice furtuni? Trebuie doar să strigăm, de auzit, sigur El ne aude!

JOI

Evanghelia de la Marcu (V, 1-20)

„În vremea aceea, a venit Iisus de cealaltă parte a mării, în ținutul Gadarenilor. Iar după ce a ieșit din corabie, îndată L-a întâmpinat, din morminte, un om cu duh necurat, care își avea locuința în morminte, și nimeni nu putea să-l lege nici măcar în lanțuri, pentru că de multe ori, fiind legat în obezi și în lanțuri, el rupea lanțurile și obezile le sfărâma, și nimeni nu putea să-l potolească; și neîncetat, noaptea și ziua, era prin morminte și prin munți, strigând și tăindu-se cu pietre. Iar văzându-L de departe pe Iisus, a alergat și s-a închinat Lui. Și strigând cu glas puternic, a zis: Ce ai cu mine, Iisuse, Fiule al lui Dumnezeu Celui Preaînalt? Te jur pe Dumnezeu să nu mă chinuiești. Căci îi zicea: Ieși, duh necurat, din omul acesta! Și l-a întrebat: Care îți este numele? Și I-a răspuns: Legiune este numele meu, căci suntem mulți. Dar Îl rugau mult să nu-i trimită afară din acel ținut. Iar acolo, lângă munte, era o turmă mare de porci care păștea. Și L-au rugat, zicând: Trimite-ne pe noi în porci, ca să intrăm în ei. Și El le-a dat voie. Atunci, ieșind, duhurile necurate au intrat în porci și turma s-a aruncat de pe țărmul înalt în mare. Și erau ca la două mii și s-au înecat în mare. Iar cei care-i păsteau au fugit și au vestit în cetate și prin sate. Și au venit oamenii să vadă ce s-a întâmplat. Și s-au dus la Iisus și au văzut pe cel demonizat șezând jos, îmbrăcat și întreg la minte, el, care avusese legiune de demoni, și s-au înfricoșat. Iar cei ce au văzut le-au spus cum a fost cu demonizatul și despre porci. Și ei au început a-L ruga să plece din hotarele lor. Iar când a intrat El în corabie, cel ce fusese demonizat Îl ruga să-l ia cu

El. Iisus însă nu l-a lăsat, ci i-a zis: Mergi în casa ta, la ai tăi, şi spune-le câte a făcut pentru tine Domnul şi cum te-a miluit. Iar el s-a dus şi a început să vestească în Decapole cât bine i-a făcut Iisus lui; şi toţi se minunau."

Vindecarea aduce cu ea o nespusă bucurie; iar adevărata bucurie trebuie împărţită cu cineva. Fragmentul evanghelic de astăzi ne mărturiseşte despre un om demonizat care, după o vindecare miraculoasă, a dorit să meargă după Domnul Iisus Hristos. Însă Mântuitorul l-a îndemnat să meargă la ai săi. Astfel, dintr-un demonizat a devenit un misionar, din posedat şi întunecat a devenit luminat şi dornic de a împărţi lumină celor din jurul său, împărţind totodată bucuria vindecării.

Trebuie remarcată formula folosită de diavol atunci când se adresează Domnului Hristos: *„Ce ai cu mine, Iisuse, Fiule al lui Dumnezeu Celui Preaînalt?"* (*Marcu* 5, 7) Şi demonii ştiu cine este Hristos şi se roagă să nu-i chinuie. Ei, chinuitorii, se roagă să nu fie chinuiţi! Dacă privim la cel demonizat, vedem chipul omului decăzut şi îndepărtat de Dumnezeu. Există o scară a involuţiei duhovniceşti a celui care s-a depărtat de Dumnezeu: *omul scade, cade şi decade.*

Cel posedat locuia în morminte. Nimeni nu se putea apropia de el, avea o forţă deosebită, putea rupe lanţuri şi obezi, striga cu glas mare, era neliniştit şi se rănea cu pietre. Din starea aceasta a ajuns să stea în genunchi şi să se roage. Dacă demonii şi păcatele aduc însingurare, rugăciunea aduce linişte şi iluminare. După vindecare nu mai înfricoşa pe nimeni pentru că Hristos era în inima lui.

Sfântul Ioan Gură de Aur aşa ne învaţă: *„Pe cel ce se bucură în Domnul, niciun necaz nu-l va scoate din bucuria lui."*

VINERI

Evanghelia de la Marcu (V, 22-24, 35-43; VI, 1)

„În vremea aceea, a venit la Iisus unul din mai-marii sinagogii, anume Iair, şi, văzându-L pe Iisus, a căzut la picioarele Lui şi L-a rugat mult, zicând: Fiica mea este pe moarte; ci, venind, pune mâinile peste ea, ca să scape şi să trăiască. Şi a mers cu el. Şi mulţime multă Îl urma pe Iisus şi Îl îmbulzea. Pe când El încă vorbea, au venit unii de la mai-marele sinagogii, zicând: Fiica ta a murit. De ce mai superi pe Învăţătorul? Dar Iisus, auzind cuvântul ce s-a grăit, a zis mai-marelui sinagogii: Nu te teme. Crede numai! Şi n-a lăsat pe nimeni să meargă cu El, decât numai pe Petru şi pe Iacov şi pe Ioan, fratele lui Iacov. Şi au venit la casa mai-marelui sinagogii şi a văzut tulburare şi pe cei ce plângeau şi se tânguiau mult. Şi, intrând, le-a zis: De ce vă tulburaţi şi plângeţi? Copila n-a murit, ci doarme. Dar ei Îl luau în râs. Iar El, scoţându-i pe toţi afară, a luat cu Sine pe tatăl copilei, pe mama ei şi pe cei ce Îl însoţeau şi a intrat unde era copila. Şi apucând pe copilă de mână, i-a grăit: Talitá, kumi, care se tâlcuieşte: Fiică, ţie zic, scoală-te! Şi îndată a înviat copila şi umbla, căci era de doisprezece ani. Şi s-au mirat îndată cu uimire mare. Dar El le-a poruncit cu stăruinţă ca nimeni să nu afle de aceasta. Şi le-a zis să-i dea copilei să mănânce. Şi a ieşit de acolo şi a venit în patria Sa, iar ucenicii Lui au mers după Dânsul.”

Dacă în capitolul al IV-lea al Evangheliei după Marcu, Domnul nostru Iisus Hristos a vorbit mulţimilor în parabole, în capitolul al V-lea, locul central îl ocupă prezentarea vindecărilor. Aici ni se mărturiseşte despre vindecarea demonizatului din ţinutul Gadara, apoi despre vindecarea femeii care avea scurgere de sânge de doisprezece ani şi, spre final, găsim relatată învierea fiicei lui Iair.

Domnul Hristos a înviat pe fiica lui Iair (*Marcu* 5, 22), pe fiul văduvei din Nain (*Luca* 7, 11) şi pe Lazăr (*Ioan* 11, 1). Doar cele trei învieri le găsim consemnate în Noul Testament. Poate au fost şi altele. În schimb, găsim foarte multe vindecări de boli şi tămăduiri ale demonizaţilor.

Când a înviat pe fiica lui Iair, Mântuitorul a arătat că moartea este doar un somn. Deşi moartea fetiţei era evidentă pentru mulţi, Hristos Domnul ţine să prezinte dintr-o altă perspectivă lucrurile. După învierea copilei, citim în Sfânta Scriptură, că toţi au fost cuprinşi de o mare uimire. Este firesc să fie aşa! Într-un fel mulţi dintre noi ne asemănăm cu această copilă, pentru că devenim asemenea morţilor prin păcatele pe care le săvârşim. Şi atunci Hristos pe fiecare ne prinde de mână şi porunceşte: *„ţie zic, scoală-te!”* (*Marcu* 5, 41)

SÂMBĂTĂ

Evanghelia de la Matei (XXIII, 1-12)

„În vremea aceea, a vorbit Iisus mulțimilor și ucenicilor Săi, zicând: Cărturarii și fariseii au șezut în scaunul lui Moise; deci toate câte vă vor zice vouă, faceți-le și păziți-le; dar după faptele lor să nu faceți, că ei zic, dar nu fac. Pentru că leagă sarcini grele și cu anevoie de purtat și le pun pe umerii oamenilor, dar ei nici cu degetul nu vor să le miște. Toate faptele lor le fac ca să fie priviți de oameni; că își lățesc filacteriile și își măresc ciucurii de pe poalele hainelor. Și le place să stea în capul mesei la ospețe și pe scaunele cele dintâi în sinagogi, să li se plece lumea în piețe și să fie numiți de oameni: Rabbi. Voi însă să nu vă numiți rabbi, că unul este Învățătorul vostru: Hristos, iar voi toți sunteți frați. Și tată al vostru să nu numiți pe pământ, că Tatăl vostru unul este, Cel din ceruri. Nici povățuitori să nu vă numiți, că unul este Povățuitorul vostru: Hristos. Și care este mai mare între voi să fie slujitorul vostru, căci cine se va înălța pe sine se va smeri, și cine se va smeri pe sine se va înălța."

Zilnic, ascultăm sau citim un fragment evanghelic care a fost rânduit de Biserică să se citească la Sfânta Liturghie. Fiecare dintre aceste fragmente are rostul de a trezi în noi curiozitatea de a cunoaşte voia lui Dumnezeu, dar şi dorinţa de a ne schimba viaţa în bine, de a ne înnoi şi de a ne lumina sufletele. Astfel, fiecare zi a vieţii noastre este legată de poruncile lui Dumnezeu şi de chemarea de a ne împărtăşi din milostivirea Sa divină.

În pericopa evanghelică de astăzi Domnul Iisus Hristos ne îndeamnă să fugim de făţărnicie şi de făţarnici, de acei oameni care doresc să arate că sunt altfel; de obicei mai buni decât sunt în realitate. Şi pentru acest lucru fac eforturi susţinute şi recurg la tot felul de tertipuri.

Multă făţărnicie şi falsitate ne este dat să vedem şi în jurul nostru. Găseşti mulţi care strecoară ţânţarul şi vor să înghită cămila. La tot pasul descoperi false modele şi pseudo-personalităţi. La polul opus Se află Domnul Hristos, Cel pe care nimeni nu-L poate acuza de păcat sau de falsitate. Când compari faptele cuiva cu poruncile lăsate de Mântuitorul poţi vedea dacă este un model demn de urmat sau nu.

Cum poţi urma pe cineva care duce o viaţă fără Dumnezeu? Să ascultăm învăţăturile Mântuitorului şi să le urmăm. Dacă viaţa noastră este asemenea unui iad, nu putem nădăjdui că vom moşteni veşnicia Raiului.

SĂPTĂMÂNA A CINCISPREZECEA DUPĂ POGORÂREA SFÂNTULUI DUH

LUNI

Evanghelia de la Marcu (V, 24-34)

„În vremea aceea, Îl urma pe Iisus mulțime mare și Îl îmbulzea. Și era o femeie care avea curgere de sânge de doisprezece ani. Și multe îndurase de la mulți doctori, cheltuindu-și toate ale sale, dar nefolosind nimic, ci mai mult mergând înspre mai rău. Auzind ea cele despre Iisus, a venit în mulțime și pe la spate s-a atins de haina Lui. Căci își zicea: De mă voi atinge măcar de haina Lui, mă voi vindeca! Și îndată izvorul sângelui ei a încetat și ea a simțit în trup că s-a vindecat de boală. Și, îndată, cunoscând Iisus în Sine puterea ieșită din El, întorcându-Se către mulțime, a întrebat: Cine s-a atins de hainele Mele? Și I-au zis ucenicii Lui: Vezi mulțimea îmbulzindu-Te și zici: Cine s-a atins de Mine? Și Se uita împrejur să vadă pe aceea care făcuse aceasta. Iar femeia, înfricoșându-se și tremurând, știind ce i se făcuse, a venit și a căzut înaintea Lui și I-a mărturisit tot adevărul. Iar El i-a zis: Fiică, credința ta te-a mântuit, mergi în pace și fii sănătoasă de boala ta!”

Mult ne-am bucura să putem auzi şi noi cuvintele pe care femeia bolnavă le-a auzit din gura Domnului Iisus Hristos: *„Fiică, credinţa ta te-a mântuit, mergi în pace şi fii sănătoasă de boala ta!”* (*Marcu* 5, 34) Mulţi ajung să se gândească mai profund la Dumnezeu şi la sufletul lor doar atunci când sunt încercaţi de o suferinţă; atunci, pentru un dram de sănătate, ar da orice. Femeia la care face referire pericopa evanghelică de astăzi îşi pierduse orice speranţă. Zi de zi a căutat vindecarea; a nutrit speranţe şi a avut multe aşteptări, însă toate s-au năruit.

Când Domnul Hristos a venit în cetatea unde locuia femeia, ea şi-a făcut curaj şi, cu multă smerenie, doar a dorit să se atingă de haina Mântuitorului. Şi când s-a atins, minunea s-a produs: s-a vindecat! Mântuitorul i-a oferit şi ei puţin din bunătatea şi milostivirea Sa. Deşi s-a vindecat, femeia dorea să rămână anonimă însă, iată că Vindecătorul ei o cheamă la mărturisire: boala a îngenunchiat-o, însă Domnul Hristos a înălţat-o, i-a redat demnitatea. Pentru puternica ei credinţă a primit nădăjduita vindecare.

Cei care sunt bolnavi şi în suferinţă, cei de pe patul unui spital sau cei părăsiţi şi neajutoraţi, cei trişti şi înlăcrimaţi, să nu deznădăjduiţi. Mântuitorul vă cheamă şi vă aşteaptă! El este Cel care vă şterge lacrima, El vă mângâie inima îndurerată; El vă sprijină fiecare pas spre vindecare.

Sfântul Paisie de la Neamţ se întreba: *„Ce poate însemna pătimirea mea pe lângă ce ai pătimit Tu, Doamne, pentru noi toţi?”*

MARȚI

Evanghelia de la Marcu (VI, 1-7)

„În vremea aceea, a venit Iisus în patria Sa, iar ucenicii Lui au mers după El. Și, fiind sâmbătă, a început să învețe în sinagogă. Și mulți, auzindu-L, erau uimiți și ziceau: De unde are El acestea? Și ce este înțelepciunea care I s-a dat Lui? Și cum se fac minuni ca acestea prin mâinile Lui? Oare nu este Acesta teslarul, fiul Mariei și fratele lui Iacov, și al lui Iosi, și al lui Iuda și al lui Simon? Și nu sunt oare surorile Lui aici la noi? Și se sminteau în privința Lui. Dar Iisus le zicea: Nu este proroc disprețuit decât în patria sa și între rudele sale și în casa sa. Și n-a putut acolo să facă nici o minune, decât că, punându-Și mâinile peste puțini bolnavi, i-a vindecat. Și Se mira de necredința lor. Și străbătea satele dimprejur învățând. Apoi a chemat la Sine pe cei doisprezece și a început să-i trimită doi câte doi și le-a dat putere asupra duhurilor necurate.”

Ultimul verset al pericopei evanghelice de astăzi trebuie să-l punem în relație cu fragmentul evanghelic care ne prezintă *pescuirea minunată*. Înainte de a-i trimite pe ucenicii Săi la propovăduire, Domnul Iisus Hristos le-a atras atenția că este necesar să devină din simpli pescari, *„pescari de oameni"* (*Matei* 4, 19, *Marcu* 1, 17). Deoarece ucenicii au ascultat de îndemnul Mântuitorului și au aruncat mrejele în apă, au fost răsplătiți însutit. Poate niciodată nu au prins atâta pește.

Știm că principalele ocupații ale iudeilor din vremea Mântuitorului erau pescuitul, creșterea vitelor și agricultura. Domnul Hristos pleacă de la aceste exemple concrete și arată mulțimilor cum pescarul poate deveni *pescar de oameni*, un păstor poate deveni un *bun păstor,* iar un semănător poate deveni un *semănător* al cuvintelor divine. Și să fim convinși că folosind aceste expresii nu facem simple exerciții de îmbogățire a limbii prin schimbarea înțelesului curent al unor cuvinte într-unul metaforic.

Toți cei chemați de Mântuitorul lucrează pentru același scop: propovăduirea Evangheliei Fiului lui Dumnezeu Întrupat. Într-un tropar, așa mărturisim: *„Mare este puterea Crucii Tale Doamne, că s-a oprit în loc și lucrează în lume. Și a făcut din pescari Apostoli și din păgâni mucenici..."*

Ceea ce este semănat de Semănătorul dumnezeiesc încolțește în inimile și în sufletele noastre, iar apoi, prin Sfintele Taine – prin harul dumnezeiesc, ne unește cu Sfânta Sa Biserică. De altfel, *Biserica este acea corabie care navighează prin valurile învolburate ale acestei vieți*. Și să nu uităm că la cârma acestei corăbii stă chiar Domnul nostru Iisus Hristos.

MIERCURI

Evanghelia de la Marcu (VI, 7-13)

„În vremea aceea, a chemat Iisus pe cei doisprezece ucenici ai Săi și a început să-i trimită doi câte doi și le-a dat putere asupra duhurilor necurate. Și le-a poruncit să nu ia nimic cu ei pe cale: nici pâine, nici traistă, nici bani la cingătoare, ci numai toiag; să fie încălțați cu sandale și să nu se îmbrace cu două haine. Și le zicea: În orice casă veți intra, acolo să rămâneți până ce veți ieși de acolo. Și dacă într-un loc nu vă vor primi pe voi, nici nu vă vor asculta, ieșind de acolo, scuturați praful de sub picioarele voastre, spre mărturie lor. Adevărat grăiesc vouă: Mai ușor va fi Sodomei și Gomorei în ziua judecății decât cetății aceleia. Deci, ieșind ei, propovăduiau să se pocăiască. Și scoteau mulți diavoli și ungeau cu untdelemn pe mulți bolnavi și-i vindecau.”

Prezentul fragment evanghelic îl numim în mod curent *trimiterea la propovăduire a celor doisprezece Apostoli.* Domnul nostru Iisus Hristos a poruncit ucenicilor Săi să meargă în cetăţile din Iudeea pentru a propovădui învăţătura Sa divină. Le-a dat şi câteva poveţe: să nu aibă asupra lor bunuri materiale care i-ar putea corupe. Principala lor misiune era aceea de a predica, de a vesti, de a răspândi ceea ce auziseră şi văzuseră. Cei care nu ar fi ascultat sau ar fi ignorat mesajul Apostolilor, ar fi optat pentru o soartă asemănătoare locuitorilor cetăţilor Sodoma şi Gomora. Ca urmare a predicii Sfinţilor Apostoli, cei care doreau să-L urmeze pe Domnului Hristos trebuiau să se lase de păcate, să-şi schimbe viaţa şi să se împace cu Dumnezeu.

Pocăinţa este un lucru complex şi lăuntric. Cu multă voinţă poţi schimba în bine viaţa ta, dar nu de unul singur, ci cu ajutorul unui călăuzitor, adică a unui duhovnic. Din acest motiv ucenicii au fost trimişi la propovăduire câte doi. Apoi nu trebuie să uităm că Sfinţii Apostoli izgoneau demonii şi vindecau pe bolnavi. Deci, acei simpli pescari, dintr-o dată, s-au văzut îndemnaţi de Mântuitorul să facă *o altfel de pescuire*. Undiţa, năvodul şi barca, deveneau altceva, se spiritualizau. Pescuitul nu mai era o simplă ocupaţie cotidiană, ci mijlocul prin care se ajungea la cunoaşterea lui Dumnezeu.

Evanghelia are în centru Învierea Domnului Iisus Hristos.

În numele lui Hristos Cel Înviat ucenicii au propovăduit, au ostenit şi au pătimit. În numele Aceluiaşi Hristos noi ne ridicăm mâinile în rugăciune. Domnul Hristos este nădejdea noastră, învierea noastră, înălţarea noastră, înveşnicirea noastră.

JOI

Evanghelia de la Marcu (VI, 30-45)

„În vremea aceea, s-au adunat apostolii la Iisus și I-au spus toate câte au făcut și au învățat. Atunci El le-a zis: Veniți voi înșivă de o parte, în loc pustiu, și odihniți-vă puțin. Căci mulți erau care veneau și mulți care se duceau și nu mai aveau vreme nici să mănânce. Și au plecat cu corabia spre un loc pustiu, deosebi. Dar i-au văzut plecând, și mulți au înțeles și au alergat acolo pe jos de prin toate cetățile și au sosit înaintea lor. Deci, ieșind din corabie, Iisus a văzut mulțime mare și I s-a făcut milă de ei, căci erau ca niște oi fără păstor, și a început să-i învețe multe. Dar, făcându-se târziu, ucenicii Lui, apropiindu-se, I-au zis: Locul e pustiu și ceasul e târziu; dă-le drumul ca, mergând prin cetățile și prin satele dimprejur, să-și cumpere pâine, că nu au ce să mănânce. Răspunzând, El le-a zis: Dați-le voi să mănânce. Și ei I-au zis: Să mergem noi să cumpărăm pâini de două sute de dinari și să le dăm să mănânce? Iar El le-a zis: Câte pâini aveți? Duceți-vă și vedeți. Și aflând, I-au spus: Cinci pâini și doi pești. Atunci El le-a poruncit să-i așeze pe toți, în cete, pe iarba verde. Și au șezut cete-cete, câte o sută și câte cincizeci. Iar El, luând cele cinci pâini și cei doi pești, privind la cer, a binecuvântat și a frânt pâinile și le-a dat ucenicilor ca să le pună înaintea lor; asemenea și cei doi pești i-a împărțit tuturor. Și au mâncat toți și s-au săturat. Și au luat douăsprezece coșuri pline cu fărâmituri și cu ce a rămas din pești. Iar cei ce au mâncat pâinile erau cinci mii de bărbați. După aceea, îndată a silit pe ucenicii Lui să intre în corabie și să meargă înaintea Lui, de cealaltă parte, spre Betsaida, până ce El va da drumul mulțimii."

Ne-am deprins a spune că *„socoteala de acasă nu se potrivește cu cea din târg”.* Realitatea vieții ne-a făcut să ajungem la o astfel de concluzie. Ucenicii Domnului Iisus Hristos au fost puși în dilemă atunci când Mântuitorul i-a îndemnat să ofere hrană mulțimilor. Au calculat imediat cam câți oameni sunt și au ajuns la dezarmanta concluzie că doar cinci pâini și doi pești sunt insuficienți. De unde să ia 200 de dinari pentru a putea cumpăra hrană îndestulătoare pentru câteva mii de oameni?

Au fost buni contabili, însă uitau că Domnul Hristos era cu ei. Aici descoperim modul cum lucrează Dumnezeu: El așteaptă și contribuția noastră, adică acea puțină osteneală personală. Unde nu mai răzbim noi, vine El și întregește totul cu binecuvântarea Sa. Mântuitorul privește spre darurile aduse de oameni, adică cele cinci pâini și cei doi pești apoi, în chip dumnezeiesc, le înmulțește. Din mâna Sa divină le oferă ucenicilor, iar aceștia le împart mulțimilor. Așa a fost întotdeauna în istoria Bisericii.

Ni se mai spune în pericopa evanghelică un fapt care nu pare a fi unul semnificativ: la urmă s-au adunat douăsprezece coșuri cu fărâmituri. Această precizare voiește să ne atragă atenția că și fărâmiturile aveau în ele semnul binecuvântării și al milostivirii divine.

Vedem că binecuvântarea lui Dumnezeu este un lucru excepțional și depășește puterea noastră de înțelegere. Astfel, darurile aduse la Sfânta Liturghie, prin pogorârea Sfântului Duh, devin Trupul și Sângele Domnului Hristos. Din ele se împărtășesc credincioșii întru nădejdea vieții celei veșnice. Să facem un calcul duhovnicesc: Dacă adunăm faptele bune și scădem din ele pe cele rele, ne mai rămân măcar câteva fărâmituri?

VINERI

Evanghelia de la Marcu (VI, 45-53)

„În vremea aceea, Iisus a silit pe ucenicii Lui să intre în corabie şi să meargă înaintea Lui, de cealaltă parte, spre Betsaida, până ce El va da drumul mulţimii. Iar după ce i-a dat drumul, S-a dus în munte ca să Se roage. Şi, făcându-se seară, era corabia în mijlocul mării, iar El era singur pe ţărm. Şi i-a văzut cum se chinuiau vâslind, căci vântul le era împotrivă. Iar către a patra strajă a nopţii a venit la ei umblând pe mare şi voia să treacă pe lângă ei. Dar, când L-au văzut umblând pe mare, li s-a părut că este nălucă şi au strigat, căci toţi L-au văzut şi s-au tulburat. Dar îndată El a vorbit cu ei şi le-a zis: Îndrăzniţi! Eu sunt; nu vă temeţi! Apoi S-a suit la ei în corabie şi s-a potolit vântul. Iar ei erau peste măsură de uimiţi în sinea lor; căci nu pricepuseră nimic de la minunea pâinilor, deoarece inima lor era învârtoşată. Şi, trecând marea, au venit în ţinutul Ghenizaretului.”

Cheia înţelegerii acestui text biblic o descoperim în penultimul verset: ucenicii *„erau peste măsură de uimiţi în sinea lor; căci nu pricepuseră nimic de la minunea pâinilor, deoarece inima lor era învârtoşată”* (*Marcu* 6, 51-52). Aşa ne putem explica uimirea Sfinţilor Apostoli pe care au trăit-o atunci când Domnul Iisus Hristos i-a îndemnat ca ei să hrănească mulţimile; dar şi tulburarea lor atunci când L-au văzut pe Domnul Hristos mergând pe apă ca pe uscat. Aveau inima împietrită şi adunaseră multe întrebări fără răspunsuri. Nu ştiau să se mai fi întâmplat aşa ceva. Însă în faţa lor se afla chiar Cel care poate face aceste lucruri mai presus de legile unanim acceptate.

În cazul ucenicilor lucrurile s-au lămurit; mai greu este cu noi cei care trăim încorsetaţi doar în ceea ce ştim sau se poate explica cu ajutorul raţiunii şi ştiinţei. Sunt mulţi fraţi de-ai noştri care şi-au împietrit inimile, iar mai apoi şi conştiinţele. Pentru inimile reci şi sterpe Dumnezeu îngăduie încercările care vin asupra noastră. Să fim cu luare-aminte la cele ce se întâmplă în jurul nostru. Parcă niciodată nu s-au adunat atâtea lacrimi, suferinţe şi deznădejde. O inimă rece exacerbează egoismul, mândria şi lipsa de comuniune dintre fraţi. Or, în acest ocean învolburat al vieţii, auzim glasul blând al Mântuitorului: *„Îndrăzniţi! Eu sunt; nu vă temeţi!”* (*Marcu* 6, 50)

Când auzim glasul Său, toată frustrarea şi îndoiala se risipesc. Nu ne mai este teamă; Domnul Hristos este lângă fiecare dintre noi. Deci să avem inima plină de dragoste pentru Fiul lui Dumnezeu şi pentru semenii noştri. În căldura inimii vom descoperi dragostea, blândeţea şi milostivirea pe care Dumnezeu le are pentru fiecare urmaş al Său.

SÂMBĂTĂ

Evanghelia de la Matei (XXIV, 1-13)

„În vremea aceea, s-au apropiat de Iisus ucenicii Lui ca să-I arate clădirile templului. Dar Iisus le-a zis: Vedeți toate acestea? Adevărat grăiesc vouă: Nu va rămâne aici piatră pe piatră care să nu se risipească. Și șezând El pe Muntele Măslinilor, au venit la El ucenicii, deoparte, zicând: Spune nouă, când vor fi acestea și care este semnul venirii Tale și al sfârșitului veacului? Răspunzând, Iisus le-a zis: Vedeți să nu vă amăgească cineva. Căci mulți vor veni în numele Meu, zicând: Eu sunt Hristos, și pe mulți îi vor amăgi. Și veți auzi de războaie și de zvonuri de războaie; luați seama să nu vă înspăimântați, căci trebuie să fie toate, dar încă nu este sfârșitul. Căci se va ridica neam peste neam și împărăție peste împărăție și vor fi foamete și ciumă și cutremure pe alocuri. Dar toate acestea sunt începutul durerilor. Atunci vă vor da pe voi spre asuprire și vă vor ucide și veți fi urâți de toate neamurile pentru numele Meu. Atunci mulți se vor sminti și se vor vinde unii pe alții; și se voi urî unii pe alții. Și mulți proroci mincinoși se vor ridica și vor amăgi pe mulți. Iar din pricina înmulțirii fărădelegii, iubirea multora se va răci. Dar cel care va răbda până la sfârșit, acela se va mântui.”

Domnul Iisus Hristos împreună cu ucenicii Săi cobora din Grădina Ghetsimani spre cetatea Ierusalimului. În faţa lor se întindea măreaţa cetate dominată de Templul lui Irod. Ucenicii s-au apropiat de El şi I-au arătat clădirile acestui impresionant edificiu. În concepţia lor templul era garanţia că Dumnezeu este acolo, iar ei se puteau considera a fi nişte privilegiaţi. Însă Mântuitorul i-a îndemnat să fie cu luare-aminte la vremurile care aveau să prevestească apropierea judecăţii lui Dumnezeu. Domnul Hristos i-a avertizat pe ucenici să fie atenţi la semnele care preced cea de-a doua venire a Sa.

Prin ucenici şi noi suntem îndemnaţi să luam aminte la profeţii mincinoşi, la războaiele, foametea, bolile incurabile, cutremurele, prigonirile împotriva creştinilor dar şi la înmulţirea fărădelegilor. Toate acestea au fost spuse de Domnul Hristos pentru cei care doresc să-L urmeze; pentru pregătirea şi pentru întărirea credinţei lor.

Citind cele de mai sus ne cam înspăimântăm şi ne punem întrebarea: Oare cum vom înţelege şi cum vom depăşi toate acestea? Mântuitorul ne dă şi răspunsul: *„Cel care va răbda până la sfârşit, acela se va mântui!”* (*Matei* 24, 13) Mulţi se vor pierde pe acest drum al răbdării, dar mulţi vor ajunge şi la liman.

Dacă ne cercetăm conştiinţele şi felul de a fi, oare noi pe unde ne-am putea situa de-a lungul acestui drum? Mai avem răbdare sau ne-am pierdut-o? Prin răbdare ne înmulţim nădejdea, iar prin nădejde ne întărim credinţa.

SĂPTĂMÂNA A ŞAISPREZECEA DUPĂ POGORÂREA SFÂNTULUI DUH

LUNI

Evanghelia de la Marcu (VI, 54-56; VII, 1-8)

„În vremea aceea, ieşind Iisus din corabie, îndată L-au cunoscut cei din ţinutul Ghenizaretului. Şi străbăteau tot ţinutul acela şi au început să-I aducă bolnavi pe paturi, acolo unde auzeau că este El. Şi oriunde intra, în sate sau în cetăţi sau în târguri, puneau la răspântii pe cei bolnavi şi-L rugau să le îngăduie să se atingă măcar de poala hainei Sale. Şi câţi se atingeau de El, se vindecau. Şi s-au adunat la El fariseii şi unii dintre cărturari, care veniseră din Ierusalim. Şi, văzând pe unii din ucenicii Lui că mănâncă pâine cu mâinile necurate, adică nespălate, cârteau; căci fariseii şi toţi iudeii, dacă nu-şi spală mâinile până la cot, nu mănâncă, ţinând datina bătrânilor. Şi când vin din piaţă, dacă nu se spală, nu mănâncă; şi alte multe sunt pe care au primit să le ţină: spălarea paharelor şi a urcioarelor şi a vaselor de aramă şi a paturilor. Şi L-au întrebat pe El fariseii şi cărturarii: Pentru ce nu umblă ucenicii Tăi după datina bătrânilor, ci mănâncă pâine cu mâinile nespălate? Iar El le-a zis: Bine a prorocit Isaia despre voi, făţarnicilor, precum este scris: «Acest popor Mă cinsteşte cu buzele, dar inima lui este departe de Mine. Însă, în zadar Mă cinstesc ei, învăţând învăţături care sunt porunci omeneşti». Căci, lăsând porunca lui Dumnezeu, ţineţi datina oamenilor."

Cei din partida fariseilor au atras atenţia Domnului Iisus Hristos că este prea îngăduitor şi tolerează ucenicilor încălcarea datinilor şi a obiceiurilor lăsate de bătrâni, ucenicii fiind acuzaţi că au mâncat fără să se spele pe mâini. Să înţelegem că aici nu era vorba doar de o problemă de igienă, ci de mult mai mult: fariseii vedeau în acest comportament o gravă încălcare a poruncilor. Şi dacă încălcai aceste porunci însemna că te puneai în afara legii şi trebuia să fii pedepsit. Cu răbdare, dar şi cu autoritatea unui părinte, Domnul Hristos îi lămureşte că nu ceea ce intră în om îl spurcă şi îl pângăreşte, ci ceea ce iese din el. Iar în legătura cu cinstirea lui Dumnezeu este important ca acest lucru să-l facem din convingere, din profunzimea sufletului nostru: o cinstire a lui Dumnezeu doar cu buzele este una formală, trecătoare, fără un fundament solid.

Într-un alt context, Mântuitorul afirma: *„Nu oricine Îmi zice: Doamne, Doamne!, va intra în Împărăţia cerurilor"* (*Matei* 7, 21), ci doar aceia care împlinesc cuvintele şi poruncile lui Dumnezeu. Formalismul rece şi exaltările de moment năruie frumuseţea vieţii creştine. În schimb, inima plină de binecuvântarea rugăciunii şi de prezenţa Domnului Hristos ne dă posibilitatea de a înţelege adevărata valoare a numelui de creştin.

Să fim cu luare-aminte şi să nu confundăm obiceiurile oamenilor cu sănătoasa Tradiţie a Bisericii.

Un învăţat aşa spunea: *„Cine-L cunoaşte pe Hristos, cunoaşte rostul tuturor lucrurilor."*

MARȚI

Evanghelia de la Marcu (VII, 5-16)

„În vremea aceea, L-au întrebat pe Iisus fariseii și cărturarii: Pentru ce nu umblă ucenicii Tăi după datina bătrânilor, ci mănâncă pâine cu mâinile nespălate? Iar El le-a zis: Bine a prorocit Isaia despre voi, fățarnicilor, precum este scris: «Acest popor Mă cinstește cu buzele, dar inima lui este departe de Mine. Însă, în zadar Mă cinstesc ei, învățând învățături care sunt porunci omenești». Căci, lăsând porunca lui Dumnezeu, țineți datina oamenilor: spălarea urcioarelor și a paharelor și multe altele ca acestea, pe care le faceți. Și le zicea lor: Bine, ați lepădat porunca lui Dumnezeu, ca să țineți datina voastră! Căci Moise a zis: «Cinstește pe tatăl tău și pe mama ta» și: «cel ce va grăi de rău pe tatăl său ori pe mama sa, cu moarte să se sfârșească». Voi însă ziceți: Dacă un om va spune tatălui sau mamei sale: Corban!, adică: Cu ce te-aș fi putut ajuta este dăruit lui Dumnezeu, nu-l mai lăsați să facă nimic pentru tatăl său ori pentru mama sa. Și, astfel, desființați cuvântul lui Dumnezeu cu datina voastră, pe care singuri ați dat-o. Și faceți multe asemănătoare cu acestea. Atunci, chemând iarăși mulțimea la El, zicea: Ascultați-Mă toți și înțelegeți: Nu este nimic din afară de om care, intrând în el, să poată să-l spurce. Dar cele ce ies din om, acelea sunt care îl spurcă. De are cineva urechi de auzit, să audă."

La prima vedere avem impresia că Domnul Iisus Hristos a rostit un paradox: cum este să ai urechi şi să nu auzi? Nu ne referim la cei cu deficienţe de auz, ci la aceia care pot asculta, dar nu aud; sau aud, dar nu pot lua aminte. Urechile, ca şi ochii, gura, mâinile şi picioarele sunt lăsate de Dumnezeu spre plinirea şi împlinirea noastră fizică şi spirituală, religioasă. Când am fost botezaţi am fost unşi cu Sfântul Mir şi aşa am plecat în această viaţă, cu binecuvântarea şi sub ocrotirea lui Dumnezeu.

Însă nu toate sunt aşa cum ar trebui să fie; fiind sub grijile vieţii şi împovăraţi de multe ispite, mulţi ajung să se depărteze de Dumnezeu. Urechile nu mai aud cuvintele Domnului Hristos şi parcă au tot mai puţin timp pentru El. Uneori chiar avem impresia că ne deranjează până şi sunetul clopotelor.

Gura lor demult nu a mai rostit o rugăciune; nu pentru că nu ar vrea, ci pentru că nu mai ştie să rostească şi cuvinte dumnezeieşti. Picioarele de mult nu i-au mai purtat spre biserică. Câţi dintre noi nu ne mulţumim să fim turişti pseudocreştini, iar pragul unei biserici nu-l mai trecem decât pentru a asista la o cununie sau la o înmormântare? Multe putem face pentru sufletul nostru. Totul este să şi vrem acest lucru.

MIERCURI

Evanghelia de la Marcu (VII, 14-24)

„În vremea aceea, chemând Iisus toată mulțimea la El, zicea: Ascultați-Mă toți și înțelegeți: Nu este nimic din afară de om care, intrând în el, să poată să-l spurce. Dar cele ce ies din om, acelea sunt care îl spurcă. De are cineva urechi de auzit, să audă. Și, când a intrat în casă de la mulțime, L-au întrebat ucenicii despre această pildă. Și El le-a zis: Așadar și voi sunteți nepricepuți? Nu înțelegeți oare că tot ce intră în om din afară nu poate să-l spurce? Că nu intră în inima lui, ci în pântece, și iese afară, pe calea sa, bucatele fiind toate curate. Dar zicea că ceea ce iese din om, aceea spurcă pe om. Căci dinăuntru, din inima omului, ies cugetele cele rele, desfrânările, uciderile, hoțiile, adulterul, lăcomiile, vicleniile, înșelăciunea, nerușinarea, ochiul pizmaș, hula, trufia, ușurătatea. Toate aceste rele ies dinăuntru și spurcă pe om. Și ridicându-Se de acolo, S-a dus în hotarele Tirului și ale Sidonului.”

Tot mai des putem auzi voci care afirmă sus şi tare că învăţăturile Domnului Iisus Hristos ar fi învechite, desuete, perimate şi că nu se mai potrivesc cerinţelor omului modern şi situaţiei actuale. Unii chiar consideră că este nepotrivit să vorbim despre înviere, jertfă, cruce, rugăciune sau smerenie. Mulţi dintre contemporanii noştri trăiesc ca şi cum nu ar exista o zi a judecăţii, un timp al morţii şi un timp al vieţii în veşnicia divină şi această viaţă ar fi ultima realitate ontologică. Accentul în acest caz se pune doar pe ceea ce-ţi poate oferi momentul, pe trăirea facilă şi iresponsabilă. O clipă trebuie să-ţi aducă cât mai multă plăcere şi desfătare.

Or, dacă citim cu atenţie fragmentul evanghelic de astăzi, vom constata cât de actuale sunt mustrările Domnului Hristos. De altfel, păcate erau şi acum două mii de ani, păcate şi prilejuri de păcătuire sunt şi astăzi. Ceea ce distruge sufletul omului sunt cele care ies din inima omului, adică faptele şi simţămintele care ar putea fi evitate sau îndreptate.

Să ne întrebăm: De ce există atâta răutate în timp ce oamenii vorbesc tot mai mult despre pace, înţelegere, armonie, colaborare? Iată răspunsul Domnului Hristos: Din cauza cugetelor rele, a lăcomiilor, a vicleniilor, a înşelăciunilor, a nerușinărilor, a invidiilor, a hoţiilor, a desfrânărilor, a ignoranţei şi a nepăsării.

Un proverb românesc aşa spune: *„Lăcomia strică omenia."* Omenia este starea firească a omului credincios, smerit, drept şi cinstit. Şi pentru omul modern, supus tentaţiilor şi asaltat de păcate de tot felul, există o speranţă numită Iisus Hristos.

Sfântul Efrem Sirul aşa ne învaţă: *„Cel ce pune capăt rugăciunii începe să păcătuiască."*

JOI

Evanghelia de la Marcu (VII, 24-30)

„În vremea aceea, a venit Iisus în hotarele Tirului şi ale Sidonului şi, intrând într-o casă, voia ca nimeni să nu ştie, dar n-a putut să rămână tăinuit. Căci, îndată auzind despre El, o femeie a cărei fiică avea duh necurat, a venit şi a căzut la picioarele Lui. Şi femeia era păgână, de neam din Fenicia Siriei. Şi Îl ruga să alunge demonul din fiica ei. Dar Iisus i-a vorbit: Lasă întâi să se sature copiii; căci nu este bine să iei pâinea copiilor şi s-o arunci câinilor. Ea însă a răspuns şi I-a zis: Da, Doamne, dar şi câinii, sub masă, mănâncă din fărâmiturile copiilor. Şi Iisus i-a zis: Pentru acest cuvânt, mergi! A ieşit demonul din fiica ta. Iar ea, ducându-se acasă, a găsit pe copilă culcată în pat, iar demonul ieşise.”

Luând aminte la cele pe care le citim în Noul Testament despre viața, activitatea, învățăturile, minunile și jertfa Domnului nostru Iisus Hristos, în mod firesc ne putem întreba: Ce rost a avut venirea Fiului lui Dumnezeu în această lume? Un posibil răspuns îl găsim în versetul următor: *„Dumnezeu așa a iubit lumea, încât pe Fiul Său Cel Unul-Născut L-a dat, ca oricine crede în El să nu piară, ci să aibă viață veșnică"* (*Ioan* 3,16). Deci cine va crede în El și va împlini poruncile Sale se va împărtăși etern din dragostea Sa divină. O astfel de credință îți dă putere, curaj, te motivează și-ți șlefuiește personalitatea.

Femeia de care amintește pericopa evanghelică de astăzi a fost convinsă că doar Domnul Iisus Hristos îi poate vindeca fiica. Copiii să fie cu luare-aminte la dragostea pe care părinții le-o poartă! Răspunsul Mântuitorului nu a dezarmat-o. Era în joc viața fiicei sale; nu cerea nimic pentru sine, ci doar pentru copilul său. În sufletul și în inima unei mame găsești și foarte multă sensibilitate, dar și foarte mult curaj de a lupta pentru viața copilului. În rugăciunea părinților pentru copii, cerem: *„Doamne, Dumnezeul nostru, cu multă umilință rog marea Ta bunătate ca neîncetat să reverși harul Tău și să te milostivești asupra copiilor mei, pe care Tu ai binevoit să mi-i dăruiești."*

Rugăciunea și curajul femeii au fost răsplătite. Când a ajuns acasă fiica ei era sănătoasă. A gustat și ea din fărâmiturile căzute de la masa fiilor. În cele din urmă fărâmiturile milostivirii dumnezeiști s-au dovedit a fi mai gustoase decât pâinile suferinței cu care s-a hrănit până atunci!

VINERI

Evanghelia de la Marcu (VIII, 1-10)

„În vremea aceea, fiind iarăşi mulţime mare de oameni şi neavând ce să mănânce, Iisus a chemat la Sine pe ucenicii Săi şi le-a zis: Milă Îmi este de mulţime, că sunt trei zile de când aşteaptă lângă Mine şi n-au ce să mănânce. Şi dacă le voi da drumul la casele lor flămânzi, se vor istovi pe drum, că unii dintre ei au venit de departe. Şi ucenicii Lui I-au răspuns: De unde va putea cineva să-i sature pe aceştia cu pâine aici, în pustie? El însă i-a întrebat: Câte pâini aveţi? Răspuns-au Lui: Şapte. Şi a poruncit mulţimii să se aşeze pe pământ. Şi, luând cele şapte pâini, a mulţumit, a frânt şi a dat ucenicilor Săi ca să le pună înainte. Şi ei le-au pus mulţimii înainte. Şi aveau şi puţini peştişori. Şi binecuvântându-i, a zis să-i pună şi pe aceştia înaintea lor. Şi au mâncat şi s-au săturat şi au luat şapte coşuri cu rămăşiţe de fărâmituri. Iar ei erau ca la patru mii. După aceea le-a dat drumul. Şi îndată, intrând în corabie cu ucenicii Săi, a venit în părţile Dalmanutei.”

Cei din preajma Domnului Iisus Hristos ascultau cuvintele Lui cu mult interes. Pe moment uitaseră de toate grijile vieții de zi cu zi. Erau mulți, era spre seară, nu aveau ce să mănânce și nu aveau de unde să-și poată procura sau cumpăra alimente. Să nu ne îndoim de faptul că Fiul lui Dumnezeu știa și știe care sunt limitele firii umane. El știe cât putem și știe și când nu mai putem.

Dacă în Vechiul Testament Dumnezeu a oferit mană pentru hrana poporului ieșit din robia egipteană, acum Domnul Hristos a îndemnat pe ucenicii Săi să ofere hrană mulțimii. Ucenicii au făcut un calcul sumar și au ajuns la rezultatul descurajator că le era imposibil să adune suma de bani necesară cumpărării alimentelor. Au calculat la rece; uitau că ei se aflau lângă Cel care poate binecuvânta, înmulți și împărți. Oare nu El a fost Cel care în Cana Galileei a prefăcut apa în vin, a vindecat paralitici și a potolit furtunile?

Modul în care Domnul Hristos a procedat nu a exclus pe ucenici și pe ceilalți de la rezolvarea unei situații ce părea fără ieșire. Cineva din mulțime a oferit câteva pâini și câțiva pești. Ucenicii au fost cei ce au făcut această colectă și tot ei au împărțit darurile binecuvântate. Fiecare și-a adus contribuția la această minune: Domnul Hristos cu binecuvântarea, ucenicii cu buna rânduială, iar mulțimile oferind și primind darurile. Mântuitorul ne-a arătat încă o dată că o credință puternică poate muta și munții din loc.

SÂMBĂTĂ

Evanghelia de la Matei (XXIV, 34-44)

„Zis-a Domnul către ucenicii Săi: Adevărat grăiesc vouă că nu va trece neamul acesta până ce nu vor fi toate acestea. Cerul și pământul vor trece, dar cuvintele Mele nu vor trece. Iar de ziua și de ceasul acela nimeni nu știe, nici îngerii din ceruri, ci numai Tatăl Meu singur. Și precum a fost în zilele lui Noe, așa va fi și venirea Fiului Omului. Căci precum în zilele acelea dinainte de potop oamenii mâncau și beau, se însurau și se măritau, până în ziua când a intrat Noe în corabie, și n-au știut până ce a venit potopul și i-a luat pe toți, la fel va fi și venirea Fiului Omului. Atunci, din doi care vor fi în țarină, unul se va lua și altul se va lăsa. Din două care vor măcina la moară, una se va lua și alta se va lăsa. Deci privegheați, că nu știți ziua în care vine Domnul vostru. Aceea cunoașteți, că de-ar ști stăpânul casei la ce strajă din noapte vine furul, ar priveghea și n-ar lăsa să i se spargă casa. De aceea și voi fiți gata, că în ceasul în care nu gândiți Fiul Omului va veni.”

Domnul Iisus Hristos ne atrage atenţia asupra veşniciei cuvintelor Sale. Chiar dacă cerul şi pământul sunt trecătoare, cuvintele Sale depăşesc efemeritatea; putem vedea acest lucru în fiecare zi a vieţii noastre. Cele pe care le-am citit astăzi au fost auzite şi acum două mii de ani de toţi cei care-L urmau pe Hristos Domnul. Celor de atunci le-a vorbit despre un timp al judecăţii; însă acest lucru ne priveşte şi pe noi, cei de astăzi. Nu sunt prea multe deosebiri între cei de acum două milenii şi noi: deopotrivă ne lăsăm răpiţi de valurile vieţii, fără să luăm prea în serios cuvintele Domnului Hristos. Oare putem afirma că nu înţelegem mesajul Său?

Cele spuse sunt lesne de înţeles şi de luat în seamă. Da, va fi un timp al sfârşitului şi un timp al judecăţii divine. După faptele noastre vom fi judecaţi de Dumnezeu. Timpul judecăţii trebuie aşteptat cu nădejde în marea milostivire şi bunătate a lui Dumnezeu. Nimeni nu ştie când va fi sfârşitul acestei lumi; nici chiar îngerii din ceruri. Toţi creştinii ar trebui să aibă mari rezerve în legătură cu năstruşnicele previziuni care privesc ziua sfârşitului.

Să nu ne neliniştească venirea sfârşitului, ci mai degrabă să fim preocupaţi de cum ne pregătim pentru întâlnirea cu Dumnezeu.

Fericitul Augustin aşa ne învaţă: *„Dumnezeu este asemenea unui cerc ale cărui margini nu sunt nicăieri, iar al cărui centru este pretutindeni."*

SĂPTĂMÂNA A ŞAPTESPREZECEA DUPĂ POGORÂREA SFÂNTULUI DUH

LUNI

Evanghelia de la Marcu (X, 46-52)

„În vremea aceea, pe când ieşea Iisus din Ierihon, împreună cu ucenicii Săi şi cu mulţime mare, Bartimeu orbul, fiul lui Timeu, şedea jos, pe marginea drumului, şi cerea milostenie. Şi, auzind că este Iisus Nazarineanul, a început să strige şi să zică: Iisuse, Fiul lui David, miluieşte-mă! Şi mulţi îl certau ca să tacă; el însă cu mult mai tare striga: Fiule al lui David, miluieşte-mă! Şi Iisus, oprindu-Se, a zis: Chemaţi-l! Şi l-au chemat pe orb, zicându-i: Îndrăzneşte, scoală-te! Te cheamă. Iar orbul, lepădând haina de pe el, a sărit în picioare şi a venit la Iisus. Şi l-a întrebat Iisus, zicându-i: Ce voieşti să-ţi fac? Iar orbul I-a răspuns: Învăţătorule, să văd iarăşi. Atunci Iisus i-a zis: Mergi, credinţa ta te-a mântuit! Şi îndată a văzut şi I-a urmat lui Iisus pe cale.”

Orbul Bartimeu, amintit în pericopa evanghelică, era fiul lui Timeu, unul dintre locuitorii vechii cetăţi a Ierihonului. Când Domnul Iisus Hristos a intrat în acest oraş, cel amintit a simţit că ceva s-a întâmplat în jurul său. Mulţimile vorbeau despre Iisus, Învăţătorul din Nazaret. Mulţi erau cei care mărturiseau că El a făcut multe minuni. Unii dintre cei care aminteau aceste lucruri erau poate chiar dintre cei vindecaţi de către Mântuitorul. În sufletul lui Bartimeu a încolţit o speranţă! Oare ar fi posibil ca şi el să vadă lumina zilei? Şi a îndrăznit! A început să strige cu atâta putere încât a acoperit cu vocea sa toată vânzoleala şi rumoarea.

Bartimeu L-a numit pe Domnul Hristos *„Fiul lui David”* (*Marcu* 10, 47). Înţelegea că doar un om al lui Dumnezeu, un om providenţial, adică cineva care este mai presus de scăderile şi afectele acestei lumi, poate să-i ofere vederea. Domnul Iisus Hristos l-a chemat la Sine. Pericopa evanghelică ne precizează că orbul şi-a lăsat haina şi a venit în faţa Mântuitorului. El, fiul lui Timeu, a lăsat „haina” acestei lumi şi s-a grăbit să meargă în faţa lui Dumnezeu. Ceea ce a dorit, a primit – vederea! Domnul Hristos i-a spus: *„Credinţa ta te-a mântuit!”* (*Marcu* 10, 52)

Acel sâmbure de credinţă care a încolţit în inima lui Bartimeu, în scurt timp a ajuns să crească şi să rodească. A crezut în vindecare şi, iată, acum vedea şi el rodul credinţei. *Bartimeii* zilelor noastre, cei care au ochi, însă nu-L mai pot vedea pe Domnul Hristos, să fie cu luare-aminte: doar dacă strigi, Domnul Hristos te cheamă la Sine!

MARȚI

Evanghelia de la Marcu (XI, 11-23)

„În vremea aceea, a intrat Iisus în Ierusalim și în templu și, privind toate în jur și vremea fiind spre seară, a ieșit spre Betania cu cei doisprezece. Și a doua zi, ieșind ei din Betania, El a flămânzit. Și, văzând de departe un smochin care avea frunze, a mers acolo, doar va găsi ceva în el; și, ajungând la smochin, n-a găsit nimic decât frunze, căci nu era timpul smochinelor. Și, vorbind, i-a zis: De acum înainte nimeni în veac să nu mai mănânce rod din tine. Iar ucenicii Lui ascultau. Și au venit în Ierusalim. Și, intrând în templu, a început să dea afară pe cei care vindeau și pe cei care cumpărau în templu, iar mesele schimbătorilor de bani și scaunele vânzătorilor de porumbei le-a răsturnat. Și nu îngăduia să mai treacă nimeni cu vreun vas prin templu. Și-i învăța și le spunea: Oare nu este scris: «Casa Mea casă de rugăciune se va chema pentru toate neamurile»? Voi, însă, ați făcut din ea peșteră de tâlhari. Și au auzit arhiereii și cărturarii și căutau cum să-L piardă. Căci se temeau de El, pentru că toată mulțimea era uimită de învățătura Lui. Iar când s-a făcut seară, au ieșit afară din cetate. Dimineața, trecând pe acolo, au văzut smochinul uscat din rădăcini. Și Petru, aducându-și aminte, I-a zis: Învățătorule, iată, smochinul pe care l-ai blestemat s-a uscat. Și, răspunzând, Iisus le-a zis: Aveți credință în Dumnezeu. Adevărat zic vouă că oricine va zice acestui munte: Ridică-te și te aruncă în mare, și nu se va îndoi în inima lui, ci va crede că ceea ce spune se va face, fi-va lui orice va zice.”

Cele două evenimente amintite de pericopa evanghelică de astăzi – blestemarea smochinului neroditor şi alungarea negustorilor din templu – s-au petrecut după Intrarea în Ierusalim a Domnului nostru Iisus Hristos. Fiul lui Dumnezeu, după ce a intrat în chip smerit în „oraşul păcii", a dorit să pregătească pe ucenicii Săi, dar şi mulţimile, cu privire la cele ce vor urma, adică pentru jertfa Sa. Ucenicilor le-a arătat că, deşi acel smochin era bine crescut şi avea o coroană frumoasă, nu avea roade. Or, doar roadele sunt cele care dau dimensiune şi consistenţă vieţii unui urmaş al Domnului Hristos. Ne referim aici la roadele şi la faptele cele bune. Şi cele rele ne croiesc viaţa, însă într-un mod nefericit şi chiar distructiv.

Apoi Domnul Hristos a pregătit Templul: a alungat pe cei care doar în aparenţă slujeau lui Dumnezeu. Vânzătorii de animale şi schimbătorii de bani se foloseau de numele lui Dumnezeu şi de sfinţenia templului nu pentru a se mântui, ci pentru interesele lor mercantile. Erau toleraţi acolo din motive exclusiv materiale. Ei urmăreau doar interesele personale: se îmbogăţeau speculând evlavia celor care veneau la templu. Locul lor nu era acolo! Domnul Hristos a fost foarte tranşant: *„Casa Mea casă de rugăciune se va chema!"* (*Marcu* 11, 17)

Cu Dumnezeu nu se face negoţ sau afaceri. Singura afacere este aceea de a-I oferi sufletele noastre; şi să fim încredinţaţi că este cea mai profitabilă afacere, deoarece ne aduce câştiguri însutite şi înmiite.

MIERCURI

Evanghelia de la Marcu (XI, 22-26)

„Zis-a Domnul către ucenicii Săi: Aveţi credinţă în Dumnezeu. Adevărat zic vouă că oricine va zice acestui munte: Ridică-te şi te aruncă în mare, şi nu se va îndoi în inima lui, ci va crede că ceea ce spune se va face, fi-va lui orice va zice. De aceea vă zic vouă: Toate câte cereţi, rugându-vă, să credeţi că le-aţi primit şi le veţi avea. Iar când staţi de vă rugaţi, iertaţi orice aveţi împotriva cuiva, ca şi Tatăl vostru Cel din ceruri să vă ierte vouă greşelile voastre. Iar dacă voi nu iertaţi, nici Tatăl vostru Cel din ceruri nu vă va ierta greşelile voastre."

Pericopa evanghelică din această zi ne supune unui *test duhovnicesc*. Luând aminte la cuvintele Domnului nostru Iisus Hristos trebuie să dăm un răspuns sincer şi tranşant la următoarea întrebare: De ce este atât de important să iertăm celor care ne greşesc nouă? Oare avem suficientă putere şi voinţă de a face acest lucru? L-am numit test duhovnicesc deoarece la această întrebare trebuie să răspundă sufletul nostru. Este un lucru mai presus de capacităţile noastre intelectuale sau fizice. Este o chestiune de ordine interioară a sufletului.

Din spusele Domnului Hristos desprindem şi răspunsul: Nu putem să ne gândim la iertarea lui Dumnezeu dacă noi nu suntem în stare să iertăm, iar iertarea noastră trebuie să fie deplină şi din toată inima. Dacă nu avem puterea să iertăm pe cei care ne greşesc, oare cu ce suntem mai presus de cei care doar în mod declarativ se numesc fiii lui Dumnezeu? Ce sens mai au cuvintele rugăciunii „Tatăl nostru", dacă nu putem ierta? Ce inimă avem atunci când rostim cuvintele: *„Şi ne iartă nouă greşalele noastre, precum şi noi iertăm greşiţilor noştri?"* (*Matei* 6, 12)

Iertarea este veşmântul care acoperă orgoliile şi mândriile nemăsurate. Iertarea ne smereşte, iertarea ne înalţă! Cine iartă, învinge întotdeauna.

JOI

Evanghelia de la Marcu (XI, 27-33)

„În vremea aceea, a intrat Iisus iarăşi în Ierusalim. Şi, pe când mergea El prin templu, au venit la El arhiereii, cărturarii şi bătrânii şi I-au zis: Cu ce putere faci acestea? Sau cine Ţi-a dat Ţie puterea aceasta, ca să le faci? Iar Iisus le-a zis: Vă voi întreba şi Eu un cuvânt; răspundeţi-Mi, şi vă voi spune şi Eu cu ce putere fac acestea: Botezul lui Ioan din cer a fost, sau de la oameni? Răspundeţi-Mi! Şi ei vorbeau între ei, zicând: De vom zice: din cer, va zice: Pentru ce, dar, n-aţi crezut în el? Iar de vom zice: de la oameni – se temeau de mulţime, căci toţi socoteau că Ioan era într-adevăr proroc. Şi, răspunzând, au zis lui Iisus: Nu ştim. Şi Iisus le-a zis: Nici Eu nu vă spun vouă cu ce putere fac acestea.”

După ce Domnul Iisus Hristos a alungat din templu pe schimbătorii de bani, în faţa Sa au venit arhiereii iudei, cărturarii şi bătrânii şi L-au întrebat: *„Cu ce putere faci acestea?”* (*Marcu* 11, 28) Cei amintiţi erau convinşi că ceea ce se întâmpla acolo în templu era ceva absolut firesc, ceva dorit şi îngăduit de Dumnezeu. Dacă cineva ar fi venit şi ar fi stricat rânduielile existente, ar fi fost necesar să facă dovada autorităţii şi raţiunile pentru care acţionează în acest fel.

Domnul Hristos nu era unul dintre cei care formau elita religioasă sau politică a vremii. El nu urmase cursurile vreunei şcoli rabinice cunoscute şi nu era unul dintre ucenicii sau discipolii învăţaţilor de atunci.

La întrebarea învăţaţilor iudei, Mântuitorul a adresat o altă întrebare, care viza persoana Sfântului Ioan Botezătorul: De unde a venit şi de unde a avut autoritatea de a învăţa? Maimarii iudeilor au pus în balanţă variantele de răspuns şi au decis că este mai uşor să ocolească răspunsul direct. Au evitat de teama mulţimilor, care vedeau în Ioan un proroc trimis de Dumnezeu; şi dacă era trimis de Dumnezeu de ce nu au luat aminte la misiunea şi învăţăturile lui? – ar fi fost replica Domnului Hristos.

Dacă nu au răspuns, nici Mântuitorul nu le-a oferit răspunsul pe care-l aşteptau. Un necredincios mereu va avea întrebări la care nu va găsi răspuns. Cel credincios va avea mereu doar convingeri puternice, izvorâte din credinţa în Dumnezeu. Domnul Iisus Hristos nu aduce dileme, ci oferă răspunsuri.

VINERI

Evanghelia de la Marcu (XII, 1-12)

„Zis-a Domnul pilda aceasta: Un om a sădit vie, a împrejmuit-o cu gard, a săpat în ea teasc, a clădit un turn și a dat-o lucrătorilor, iar el s-a dus departe. Și, la vreme, a trimis la lucrători o slugă ca să ia de la ei din roadele viei. Dar ei, punând mâna pe ea, au bătut-o și i-au dat drumul fără nimic. Și a trimis la ei, iarăși, altă slugă, dar și pe aceea lovind-o cu pietre, i-au spart capul și au ocărât-o. Și a trimis alta. Dar și pe aceea au ucis-o; și pe multe altele: pe unele bătându-le, iar pe altele ucigându-le. Mai avea și un fiu iubit al său și, în cele din urmă, l-a trimis la lucrători, zicând: Se vor rușina de fiul meu. Dar acei lucrători au zis între ei: Acesta este moștenitorul; veniți să-l omorâm, și moștenirea va fi a noastră. Și prinzându-l, l-au omorât și l-au aruncat afară din vie. Deci, ce va face stăpânul viei? Va veni și va pierde pe lucrători, iar via o va da altora. Oare nici Scriptura aceasta n-ați citit-o: «Piatra pe care au nesocotit-o ziditorii, aceasta a ajuns să fie în capul unghiului; de la Domnul s-a făcut aceasta și este lucru minunat în ochii noștri»? Și căutau să-L prindă, dar se temeau de popor. Căci înțeleseseră că împotriva lor zisese pilda aceasta. Și, lăsându-L, s-au dus."

Ne putem întreba şi noi: Ce va face stăpânul viei cu cei care s-au dovedit a fi lucrători nevrednici? În cuvintele Domnului Iisus Hristos găsim şi răspunsul. Şi acest răspuns este unul cam înfricoşător. Chiar noi, în vorbirea curentă, folosim expresia: *„După faptă şi răsplată!"* Oare la ce se pot aştepta cei care au nesocotit obligaţiile convenite şi asumate? Noi mai spunem: *„Lăcomia strică omenia."* Lăcomia şi nerecunoştinţa au îndemnat pe lucrători să se răzvrătească împotriva stăpânului viei.

Înţelegem că via este lumea întreagă, iar noi, oamenii, suntem lucrătorii tocmiţi să lucreze în această vie. Şi dacă suntem sinceri vom descoperi în gesturile şi atitudinile multora dintre noi comportamente similare acelor nevrednici lucrători. Ignorăm cu bună ştiinţă orice încercare a lui Dumnezeu de a ne aduce pe calea cea bună a dreptăţii şi a credinţei. Ne îndemnăm unii pe alţii mai degrabă la a lucra cele rele şi dăunătoare sufletelor, decât cele bune şi plăcute lui Dumnezeu. Probabil, dacă ar avea putere, mulţi dintre noi ar şterge din memoria istoriei orice referire la Persoana şi învăţăturile Domnului Hristos.

De două mii de ani Hristos Domnul, Fiul lui Dumnezeu, vine în via Tatălui ceresc şi aşteaptă roadele promise. Tot de două mii de ani omenirea parcă se străduie să sădească *altă vie*, să sape un *alt teasc* şi să zidească un *alt turn*. Oare ce va face stăpânul viei când va veni după roadele aşteptate?

SÂMBĂTĂ

Evanghelia de la Matei (XXV, 1-13)

„Zis-a Domnul pilda aceasta: Împărăția cerurilor se va asemăna cu zece fecioare care, luând candelele lor, au ieșit în întâmpinarea mirelui. Cinci însă dintre ele erau înțelepte, iar cinci erau neînțelepte. Cele neînțelepte, luând candelele lor, n-au luat cu ele untdelemn. Iar cele înțelepte au luat untdelemn în vase, odată cu candelele lor. Dar, mirele întârziind, au ațipit toate și au adormit. Iar la miezul nopții s-a făcut strigare: Iată, mirele vine! Ieșiți întru întâmpinarea lui! Atunci s-au deșteptat toate acele fecioare și au împodobit candelele lor. Și cele neînțelepte au zis către cele înțelepte: Dați-ne din untdelemnul vostru, că se sting candelele noastre. Dar cele înțelepte le-au răspuns, zicând: Nu, ca nu cumva să nu ne ajungă nici nouă și nici vouă. Mai bine mergeți la cei ce vând și cumpărați pentru voi. Deci, plecând ele ca să cumpere, a venit mirele, și cele ce erau gata au intrat cu el la nuntă și ușa s-a închis. Iar mai pe urmă au sosit și celelalte fecioare, zicând: Doamne, Doamne, deschide-ne nouă! Iar el, răspunzând, a zis: Adevărat zic vouă: Nu vă cunosc pe voi. Drept aceea, privegheați, că nu știți ziua, nici ceasul când vine Fiul Omului.”

Luând aminte la cuvintele pericopei evanghelice de astăzi ne putem întreba pe bună dreptate: De ce a fost atât de categorică respingerea fecioarelor neînțelepte? Nebune nu erau cu siguranță! Dacă ar fi fost alienate mintal nu și-ar fi pus problema că se termină untdelemnul. Domnul Iisus Hristos când a rostit această parabolă a avut în vedere pe oamenii religioși, pe cei care știau ce este rugăciunea și mai ales care este rostul privegherii. El a atras atenția asupra faptului că nu toți cei care zic *„Doamne, Doamne!"* vor intra automat în Împărăția cerurilor (*Matei* 7, 21).

De pregătit pentru venirea Mirelui, s-au pregătit toate. Au așteptat cu emoție acel moment al sosirii. Ceea ce le-a separat a fost puterea și disponibilitatea de a priveghea.

Dacă ne-am face un sincer proces de conștiință, oare noi în care grup ne-am afla? Îl mai așteptăm cu emoție și cu interes pe Domnul Hristos?

La mulți dintre noi demult nu mai arde candela credinței. Ne-am risipit arginții pe tot felul de nimicuri, însă pentru un dram de untdelemn nu am mai găsit niciun bănuț. De rugăciune am uitat, de suflet nu ne mai îngrijim. Ne ducem viața tot în întuneric și tot bătând la porțile negustorilor.

Oare fecioarele cele înțelepte au fost egoiste și insensibile? Unii, poate, ar răspunde afirmativ! Însă toate au avut la dispoziție ziua întreagă să se îngrijească și să se pregătească pentru marea întâlnire cu Mirele-Hristos. Primele au privegheat, celelalte doar au așteptat. Mirele-Hristos nu vine când vrem noi, ci când crede El că a sosit timpul.

SĂPTĂMÂNA A OPTSPREZECEA DUPĂ POGORÂREA SFÂNTULUI DUH

LUNI

Evanghelia de la Luca (III, 19-22)

„În vremea aceea, Irod tetrarhul, fiind mustrat de Ioan pentru Irodiada, femeia lui Filip, fratele său, și pentru toate relele pe care le-a făcut Irod, a adăugat la toate și aceasta, că a închis pe Ioan în temniță. Deci, după ce s-a botezat tot poporul, botezându-Se și Iisus și rugându-Se, s-a deschis cerul și S-a coborât Duhul Sfânt peste El, în chip trupesc, ca un porumbel, și s-a făcut glas din cer: Tu ești Fiul Meu cel iubit, întru Tine am binevoit!"

Sfântul Apostol şi Evanghelist Luca ne-a amintit, prin cuvintele pericopei evanghelice de astăzi, de momentul când Domnul nostru Iisus Hristos, smerindu-Se, Şi-a plecat capul sub mâna Sfântului Ioan Botezătorul. Pe parcursul a patru versete ne sunt prezentate trei idei. Întâi, ne-au fost amintite faptele reprobabile ale lui Irod Tetrarhul, cel care a curmat viaţa Sfântului Ioan. Apoi ne-am făcut martori ai botezului de la râul Iordan. În final ne-am învrednicit să vedem în chip vădit Sfânta Treime: Tatăl, Care a glăsuit din cer, Fiul, Care era în mijlocul Iordanului şi Duhul Sfânt, Care S-a pogorât în chip de porumbel. În acel moment s-au întâlnit firescul cu suprafirescul, taina cu minunea, Creatorul cu a Sa creaţie, omul cu Dumnezeu.

Prin glasul Tatălui ceresc suntem îndemnaţi să fim cu luare aminte la învăţăturile Domnului Iisus Hristos şi la misiunea Sa: *„Tu eşti Fiul Meu cel iubit, întru Tine am binevoit!”* (*Luca* 3, 22)

Treimea Sfântă se descoperă întregii creaţii. Şi lumea văzută şi cea nevăzută, şi cerul şi pământul, şi apa şi omul vin la Iordan şi aşteaptă pe Izbăvitorul. Putem spune că la Iordan ni s-a descoperit şi s-a restaurat ceea ce fusese distrus prin păcatul neascultării. Nescultarea a dus la depărtarea de Dumnezeu; smerenia a adus binecuvântarea Tatălui ceresc. În simfonia smereniei divine inimile s-au bucurat, sufletele s-au înnoit, îngerii au preamărit, iar omul s-a mântuit.

Sfântul Macarie Egipteanul aşa ne învaţă: *„În veacurile fără de sfârşit, noi ne vom odihni în Dumnezeu şi Dumnezeu se va odihni în noi.”*

MARȚI

Evanghelia de la Luca (III, 23-38; IV, 1)

„În vremea aceea, Iisus Însuşi era ca de treizeci de ani când a început să propovăduiască, fiind, precum se socotea, fiu al lui Iosif, care era fiul lui Eli, fiul lui Matat, fiul lui Levi, fiul lui Melhi, fiul lui Ianai, fiul lui Iosif, fiul lui Matatia, fiul lui Amos, fiul lui Naum, fiul lui Esli, fiul lui Nagai, fiul lui Iosua, fiul lui Matatia, fiul lui Semein, fiul lui Iosif, fiul lui Ioda, fiul lui Ioanan, fiul lui Resa, fiul lui Zorobabel, fiul lui Salatiel, fiul lui Neri, fiul lui Melhi, fiul lui Adi, fiul lui Cosam, fiul lui Elmodam, fiul lui Er, fiul lui Iosua, fiul lui Eliezer, fiul lui Lorim, fiul lui Matat, fiul lui Levi, fiul lui Simeon, fiul lui Iuda, fiul lui Iosif, fiul lui Ionam, fiul lui Eliachim, fiul lui Melea, fiul lui Mainan, fiul lui Matata, fiul lui Natan, fiul lui David, fiul lui Iesei, fiul lui Obed, fiul lui Booz, fiul lui Salmon, fiul lui Naason, fiul lui Aminadav, fiul lui Admin, fiul lui Arni, fiul lui Esrom, fiul lui Fares, fiul lui Iuda, fiul lui Iacov, fiul lui Isaac, fiul lui Avraam, fiul lui Tara, fiul lui Nahor, fiul lui Serug, fiul lui Ragav, fiul lui Falec, fiul lui Eber, fiul lui Sala, fiul lui Cainam, fiul lui Arfaxad, fiul lui Sem, fiul lui Noe, fiul lui Lameh, fiul lui Matusala, fiul lui Enoh, fiul lui Iared, fiul lui Maleleil, fiul lui Cainan, fiul lui Enos, fiul lui Set, fiul lui Adam, fiul lui Dumnezeu. Iar Iisus, fiind plin de Duhul Sfânt, S-a întors de la Iordan şi a fost dus de Duhul în pustie.”

Pericopa evanghelică de astăzi ne prezintă ceea ce se consideră a fi *Arborele genealogic* al Domnului nostru Iisus Hristos. În acest caz expresia este puţin forţată deoarece Fiul lui Dumnezeu nu are rude, în sensul unanim acceptat. În Noul Testament mai avem o Genealogie a Mântuitorului, şi anume cea din Evanghelia după Sfântul Matei (*Matei* 1, 1).

Sfântul Luca îi vorbeşte lui Teofil, patricianul din Roma, despre Iisus Hristos, Cel născut în Betleemul Iudeei. Prin această genealogie evanghelistul găseşte mijlocul cel mai adecvat pentru a transmite adevăruri fundamentale cu privire la Cel despre Care va vorbi în Evanghelia sa. Să nu uităm că Teofil nu era iudeu, adică unul care să fi fost la curent cu dorinţele, aşteptările şi speranţele poporului ales. Sfântul Luca nu vorbeşte despre un om oarecare, ci mărturiseşte despre Fiul lui Dumnezeu. El face o incursiune în istorie, parcă dând timpul înapoi, şi prezintă „strămoşii" după trup ai Domnului Hristos până la Adam. Mergând ascendent, din generaţie în generaţie, găsim printre strămoşi pe David, pe Solomon, pe Iacob, pe Isaac şi pe Avraam.

Numele Iisus este termenul grecesc care traduce cuvântul ebraic *„Ieşua",* adică *„Dumnezeu mântuieşte"*, sau *„Mântuitorul"*. Hristos este traducerea greacă a cuvântului ebraic *„Mesiah"*, adică *„Unsul"* sau *„Unsul lui Dumnezeu."*

Sfântul Chiril al Alexandriei tâlcuieşte numele Mântuitorului astfel: *„Iisus Hristos este numit cu două nume: cu numele Iisus, pentru că mântuieşte, şi cu numele Hristos, pentru că este mare Preot."*

MIERCURI

Evanghelia de la Luca (IV, 1-15)

„În vremea aceea, Iisus, fiind plin de Duhul Sfânt, S-a întors de la Iordan și a fost dus de Duhul în pustie, timp de patruzeci de zile fiind ispitit de diavol. Și, în aceste zile, nu a mâncat nimic, iar sfârșindu-se zilele acelea, a flămânzit. Și I-a zis diavolul: Dacă ești Fiul lui Dumnezeu, zi acestei pietre să se facă pâine. Și a răspuns Iisus către el: Scris este că «nu numai cu pâine va trăi omul, ci cu tot cuvântul care iese din gura lui Dumnezeu». Apoi, suindu-L diavolul pe un munte înalt, I-a arătat într-o clipă toate împărățiile lumii. Și I-a zis diavolul: Ție Îți voi da toată stăpânirea aceasta și strălucirea lor, căci mi-a fost dată mie și eu o dau cui voiesc; deci, dacă Tu Te vei închina înaintea mea, toată va fi a Ta. Dar, răspunzând, Iisus i-a zis: Mergi înapoia Mea, Satano, căci scris este: «Domnului Dumnezeului tău să te închini și numai Lui să-I slujești». Și L-a dus în Ierusalim și L-a așezat pe aripa templului și I-a zis: Dacă ești Fiul lui Dumnezeu, aruncă-Te de aici jos, căci scris este: «Îngerilor Săi va porunci pentru Tine ca să Te păzească; și Te vor ridica pe mâini, ca nu cumva să lovești de piatră piciorul Tău». Și răspunzând, Iisus i-a zis: S-a spus: «Să nu ispitești pe Domnul Dumnezeul tău». Și diavolul, sfârșind toată ispita, s-a îndepărtat de la El până la o vreme. Dar Iisus S-a întors în puterea Duhului în Galileea și a ieșit vestea despre El în toată împrejurimea. Și învăța în sinagogile lor, fiind slăvit de toți.”

Prin cuvintele pericopei evanghelice de astăzi ne amintim de *ispitirea Domnului nostru Iisus Hristos*. Sfântul Apostol şi Evanghelist Luca a lăsat generaţiilor viitoare o mărturie clară despre acest moment din viaţa Domnului Hristos.

Dicţionarele ne dau ca explicaţie la cuvântul *ispitire* următoarele: *a supune unei ispite; a ademeni; a momi; a tenta.* Când ne referim la ispitirea Mântuitorului sensurile sunt mai profunde. Hristos Domnul nu a fost ademenit doar cu unele din cele ale acestei lumi, ci cu ceva mult mai important. Ispititorul îi făgăduia Fiului lui Dumnezeu lumea întreagă, dacă se va supune lui. Diavolul a fost izgonit prin cuvintele*: „Mergi înapoia Mea, Satano, căci scris este: «Domnului Dumnezeului tău să te închini şi numai Lui Unuia să-I slujeşti»"* (*Luca* 4, 8).

Toţi cei care sunt urmaşi ai Mântuitorului găsesc în aceste cuvinte un puternic sprijin în vremea încercărilor şi a ispitirilor. Pentru a nu ne lăsa biruiţi de multele şi subtilele ispitiri care vin din partea demonilor trebuie doar lui Dumnezeu să I ne închinăm şi numai Lui să-I slujim. Ispitele ne vin în funcţie de credinţa pe care o avem. La cei cu puţină credinţă păcatele au devenit o obişnuinţă, dar la cei care au o credinţă mai puternică ispitirile sunt mai *rafinate*.

Să ne întrebăm fiecare dintre noi: Oare eu la care dintre cele trei ispitiri aş fi cedat? Nu ispitele dau sens vieţii noastre, ci credinţa puternică şi nădejdea în ajutorul lui Dumnezeu.

Sfântul Ioan Gură de Aur ne spune că: *„Ispitele sunt adevărate examene pentru cei credincioşi şi pedepse pentru cei necredincioşi."*

JOI

Evanghelia de la Luca (IV, 16-22)

„În vremea aceea, a venit Iisus în Nazaret, unde fusese crescut, şi, după obiceiul Său, a intrat în ziua sâmbetei în sinagogă şi S-a ridicat să citească. Şi I s-a dat cartea proorocului Isaia. Iar El, deschizând cartea, a găsit locul unde era scris: «Duhul Domnului este peste Mine, pentru care M-a uns să binevestesc săracilor; M-a trimis să vindec pe cei zdrobiţi cu inima; să propovăduiesc robilor dezrobirea şi celor orbi vederea; să izbăvesc pe cei apăsaţi şi să vestesc anul plăcut Domnului». Şi, închizând cartea şi dând-o slujitorului, a şezut, iar ochii tuturor din sinagogă erau aţintiţi asupra Lui. Atunci El a început a zice către ei: Astăzi s-a împlinit Scriptura aceasta în urechile voastre. Şi toţi Îl încuviinţau şi se mirau de cuvintele harului care ieşeau din gura Lui."

După ispitire Domnul Iisus Hristos a mers în sinagoga din Nazaret din două motive: Sâmbăta era ziua de rugăciune a evreilor, zi dedicată cultului divin public, iar sinagoga era locul de întâlnire în ziua de odihnă. Aici putea Domnul Hristos foarte lesne să-Şi prezinte învăţătura Sa, aici putea discuta cu înţelepţii şi conducătorii spirituali, aici Se putea face auzit şi ascultat. Nu întâmplător a citit un text din cartea Profetului Isaia, care a fost ca o prefaţare a evocării misiunii Fiului lui Dumnezeu.

Activitatea mântuitoare a Domnului Hristos a avut câteva coordonate, câteva repere. El a venit în această lume să binevestească săracilor, să vindece pe cei bolnavi, să propovăduiască celor robiţi eliberarea, să redea celor orbi vederea, să elibereze pe cei asupriţi.

Acum să ne amintim de ispitirile de pe muntele Carantaniei. Mântuitorul a refuzat atunci toate ofertele deoarece erau tentaţii efemere şi dorinţe deşarte. În misiunea de propovăduire a Evangheliei Sale Hristos Domnul a fost Cel care a slujit, Cel care a oferit dragoste, Cel care S-a smerit. Toate cele săvârşite de Mântuitorul nu au plecat dintr-un umanitarism sec şi rece, ci la mijloc s-a aflat, întotdeauna, dragostea lui Dumnezeu pentru om. Pentru că Hristos este Cel care conduce Biserica, misiunea ei constă în aceea de a continua slujirea Sa.

Opera filantropică a Bisericii are la bază dragostea, grija, respectul şi consideraţia pentru cei aflaţi în dificultate, dar înseamnă şi rugăciune şi binecuvântare din partea lui Dumnezeu. Nu putem rupe Sfânta Liturghie de filantropie şi nici substitui filantropia slujirii Liturghiei.

O vorbă înţeleaptă aşa ne învaţă: *„Din dragoste dăruieşte-te tuturor, dar nu te vinde nimănui."*

VINERI

Evanghelia de la Luca (IV, 22-30)

„În vremea aceea, toți se mirau de cuvintele harului care ieșeau din gura lui Iisus și ziceau: Nu este, oare, Acesta fiul lui Iosif? Și El le-a zis: Cu adevărat, Îmi veți spune această pildă: Doctore, vindecă-te pe tine însuți! Câte am auzit că s-au făcut în Capernaum, fă și aici, în patria Ta. Și le-a zis: Adevărat zic vouă că nici un proroc nu este bine primit în patria sa. Și adevărat vă spun că multe văduve erau în zilele lui Ilie în Israel, când s-a închis cerul trei ani și șase luni, încât a fost foamete mare peste tot pământul, și la nici una dintre ele n-a fost trimis Ilie, decât la Sarepta Sidonului, la o femeie văduvă. Și mulți leproși erau în Israel în zilele proorocului Elisei, dar nici unul dintre ei nu s-a curățat, decât Neeman Sirianul. Și toți în sinagogă, auzind acestea, s-au umplut de mânie. Și, ridicându-se, L-au scos afară din cetate și L-au dus până pe sprânceana muntelui pe care era zidită cetatea lor, ca să-L arunce în prăpastie; iar El, trecând prin mijlocul lor, a plecat de-acolo.”

Asprimea cuvintelor Domnului Iisus Hristos a deranjat pe concitadinii Săi. Erau mulţi dintre aceia care manifestau o atitudine de superioritate faţă de ceilalţi şi chiar se considerau deja mântuiţi. Mustrarea Mântuitorului i-a făcut să se vadă aşa cum erau, adică limitaţi şi încă necopţi în cele ale vieţii duhovniceşti.

Noi spunem despre cineva că se supără de adevăr, iar în cuvintele Evangheliei de astăzi avem concretizarea acestei vorbe înţelepte; atât de jigniţi s-au simţit cei din Nazaret încât, umplându-se de mânie, au hotărât să curme viaţa Domnului Hristos.

Mulţi ne regăsim în mustrările Mântuitorului; şi tot la fel de deranjaţi poate ne simţim şi noi! Atunci când cuvintele Domnului Iisus Hristos atrag atenţia asupra vieţii imorale, cei vizaţi strigă sus şi tare că învăţăturile lui Hristos sunt demodate. Acum e vremea surogatelor, a amăgirilor, a umilinţelor şi degradărilor liber acceptate. Când nu mai ai busola moralităţii creştine, viaţa alunecă foarte uşor pe panta distrugerii sufleteşti. Parcă am ajuns să ne măsurăm zilele şi anii cu înveninatele clipe ale răutăţii.

Auzim, strigându-se, tot mai des: *„Unde eşti Doamne?”* Iar răspunsul nu se lasă aşteptat: *„Aici sunt! Întinde doar mâna rugăciunii şi Mă vei vedea cu ochii sufletului.”*

SÂMBĂTĂ

Evanghelia de la Luca (IV, 31-36)

„În vremea aceea, a venit Iisus în Capernaum, cetate a Galileei, și învăța poporul sâmbăta. Și erau uimiți de învățătura Lui, căci cuvântul Lui era cu putere. Iar în sinagogă era un om având duh de demon necurat și a strigat cu glas mare: Lasă! Ce ai cu noi, Iisuse Nazarinene? Ai venit ca să ne pierzi? Te știu cine ești: Sfântul lui Dumnezeu! Și l-a certat Iisus, zicând: Taci și ieși din el! Iar demonul, aruncându-l în mijlocul sinagogii, a ieșit din el, cu nimic vătămându-l. Și frică li s-a făcut tuturor și spuneau unii către alții, zicând: Ce este acest cuvânt? Că poruncește cu stăpânire și cu putere duhurilor necurate și ele ies."

Cei din Nazaret L-au alungat pe Domnul Iisus Hristos din cetatea lor atunci când au auzit mustrările care-i vizau. În schimb cei din Capernaum au fost martori la felul de *a lucra* al Fiului lui Dumnezeu. După ce Domnul Hristos i-a învăţat pe cei care se aflau în sinagoga din Capernaum, aceştia au adus în faţa Sa un demonizat. Bietul om era cuprins şi rău chinuit de demoni. Ne surprinde felul în care cei răi s-au adresat Mântuitorului. Prefăcătoria fiind o caracteristică a demonilor ne-am fi aşteptat la atitudini şovăielnice din partea demonilor. Dar nu s-a întâmplat aşa. Când Domnul Hristos a certat duhurile rele şi necurate, acestea au ascultat şi s-au supus.

Este interesant de constatat că diavolii nu-L înjură pe Dumnezeu, nici nu spun cuvinte batjocoritoare la adresa Lui, aşa cum putem auzi de la unii *creştini,* doar cu numele numiţi aşa.

Din cele aproximativ cincizeci de minuni săvârşite de Mântuitorul şi despre care găsim mărturie în Noul Testament, cinci au fost alungări sau izgoniri de demoni. Un sfânt părinte spunea că diavolul este asemenea unui câine în lanţ: Latră, se agită, dar nu te poate muşca. Dacă încerci să te apropii de el îţi poate face mult rău.

Atunci când am fost botezaţi, am fost dăruiţi şi afierosiţi lui Dumnezeu, iar preotul a rostit *„mâinile lui Dumnezeu ne-au făcut şi ne-au zidit."* Apoi, preotul a rostit asupra noastră cele trei rugăciuni numite *Lepădări* sau *Exorcisme*. Prin ungerea cu Sfântul şi Marele Mir am fost însemnaţi cu *„Pecetea darului Sfântului Duh."*

Din momentul Botezului am devenit fii ai lui Dumnezeu şi urmaşi ai lui Iisus Hristos. Nu mai suntem *oricine,* ci am devenit *cineva,* adică fii iubiţi ai lui Dumnezeu.

SĂPTĂMÂNA A NOUĂSPREZECEA DUPĂ POGORÂREA SFÂNTULUI DUH

LUNI

Evanghelia de la Luca (IV, 38-44)

„În vremea aceea, a intrat Iisus în casa lui Simon. Iar soacra lui Simon era cuprinsă de friguri și L-au rugat pentru ea. Atunci El, plecându-Se asupra ei, a certat frigurile și frigurile au lăsat-o. Iar ea, îndată ridicându-se, le slujea. Dar, apunând soarele, toți câți aveau bolnavi de felurite boli îi aduceau la El; iar El, punându-Și mâinile pe fiecare dintre ei, îi făcea sănătoși. Și din mulți ieșeau diavoli, care strigau și ziceau: Tu ești Fiul lui Dumnezeu! Dar El, certându-i, nu-i lăsa să vorbească acestea, pentru că știau că El este Hristos. Însă, făcându-se ziuă, a ieșit și S-a dus într-un loc pustiu; iar mulțimile Îl căutau și au venit până la El și-L țineau ca să nu plece de la ei. Însă El a zis către ei: Trebuie să binevestesc Împărăția lui Dumnezeu și altor cetăți, fiindcă pentru aceasta am fost trimis. Și propovăduia în sinagogile Galileei.”

Prezența Domnului nostru Iisus Hristos în mijlocul mulțimilor a însemnat un moment de binecuvântare pentru toți însă, în același timp, genera multe nedumeriri și ridica multe semne de întrebare. Se întrebau cei de atunci: Cine este acest om? De ce este El atât de vestit? Fiecare era curios să-L vadă, să-L asculte, să-și formeze o părere personală despre El. Auziseră multe despre Profetul din Nazaret. Au gândit că Dumnezeu le-a mai trimis un proroc, asemenea celor din vechime, care să le propovăduiască pocăința. Dar acest Iisus din Nazaret, doar prin cuvânt scotea demonii, vindeca boli incurabile, ierta păcatele.

În pericopa evanghelică de astăzi Domnul Iisus Hristos a vindecat de friguri pe soacra lui Simon-Petru. Apoi, în fața Sa, au fost aduși bolnavi cu felurite afecțiuni. Pe aceștia, punându-Și mâinile Sale, i-a vindecat în chip minunat. Ne putem imagina ce lucru înălțător este să redai sănătatea cuiva; să poți oferi iar speranța și încrederea în sine și în ziua de mâine.

Privind în jurul nostru putem vedea mulți semeni care suferă, sunt triști, părăsiți, disperați, marginalizați și neajutorați. Și pentru ei Domnul Hristos are cuvinte de îmbărbătare și nădejde, lor fiindu-le adresate cuvintele: *„Nu cei sănătoși au nevoie de doctor, ci cei bolnavi”* (*Matei* 9, 12).

MARȚI

Evanghelia de la Luca (V, 12-16)

„În vremea aceea, pe când era Iisus într-una din cetăți, iată, un om plin de lepră, văzând pe Iisus, a căzut cu fața la pământ și I s-a rugat zicând: Doamne, dacă voiești, poți să mă curățești! Și întinzând El mâna, S-a atins de lepros, zicând: Voiesc, curățește-te! Și îndată s-a dus lepra de pe el. Iar Iisus i-a poruncit să nu spună nimănui: Ci, mergând, arată-te preotului și, pentru curățirea ta, du jertfă precum a orânduit Moise, spre mărturie lor. Dar și mai mult se răspândea vestea despre El și mari mulțimi se adunau ca să-L asculte și să se vindece de bolile lor. Dar El pleca în locuri pustii și Se ruga."

Lepra este o boală foarte grea şi schimonoseşte fizionomia omului până la mutilare. În sensul figurat al cuvântului, cei păcătoşi sunt numiţi leproşi, înţelegând că şi-au pângărit tot ce era dumnezeiesc în ei. În Noul Testament avem mărturie despre două momente când Domnul Hristos a vindecat astfel de bolnavi: În pericopa evanghelică de astăzi şi atunci când Mântuitorul a vindecat zece leproşi.

Bolnavul de lepră trebuia izolat; el îşi ducea viaţa dincolo de zidurile cetăţii. În timp, izolarea acestuia ducea la o accentuată însingurare şi, uneori, la dezumanizare.

În general, lepra se transmite de la persoană la persoană şi este indicat să eviţi întâlnirea cu un lepros. Or, Mântuitorul nu a procedat astfel; nu i-a evitat şi nici nu a avut un sentiment de repulsie la vederea lor.

Leprosului din Evanghelia de astăzi Hristos Domnul i-a întins mâna, gest ce ne arată o profundă afecţiune şi noblețe. Domnul Hristos l-a tratat ca pe un om şi l-a binecuvântat, iar cel bolnav s-a vindecat. Rănile i s-au închis, pielea şi-a recăpătat forma şi culoarea obişnuită.

Lepra poate fi asemănată cu starea de păcătoşenie. Păcatele deformează, urâţesc şi şubrezesc sănătatea. Păcatele ne depărtează şi de semeni şi de Dumnezeu. Lepra păcatelor ne schimonoseşte, binecuvântarea Domnului Hristos ne sfinţeşte.

MIERCURI

Evanghelia de la Luca (V, 33-39)

„În vremea aceea, s-au apropiat fariseii și cărturarii de Iisus și I-au zis: De ce ucenicii lui Ioan postesc adesea și fac rugăciuni, de asemenea și ai fariseilor, iar ai Tăi mănâncă și beau? Iar Iisus a zis către ei: Puteți oare să faceți pe fiii nunții să postească atâta vreme cât mirele este cu ei? Dar vor veni zile când mirele se va lua de la ei și, în acele zile, vor posti. Le-a spus lor și pilda aceasta: Nimeni, rupând petic de la haină nouă, nu-l pune la haină veche, altfel rupe haina cea nouă, iar peticul luat din ea nu se potrivește la cea veche. Și nimeni nu pune vin nou în burdufuri vechi, altfel vinul nou va sparge burdufurile și se varsă vinul, iar burdufurile se aruncă. Ci vinul nou trebuie pus în burdufuri noi și împreună se vor păstra. Și nimeni, bând vin vechi, nu voiește din cel nou, căci zice: Este mai bun cel vechi.”

Acest fragment evanghelic este partea finală a capitolului al V-lea din Evanghelia după Sfântul Apostol şi Evanghelist Luca. Pe parcursul acestui capitol suntem îndemnaţi să luăm aminte la pescuirea minunată, la vindecarea unui lepros şi a unui paralitic, apoi la chemarea la apostolat a lui Levi vameşul; iar sfârşitul capitolului îl constituie aceste cuvinte despre post.

Descoperim, de fapt, din cele spuse şi săvârşite de Domnul Iisus Hristos, cum se plinesc cele vechi şi cum se înveşnicesc cele noi. La prima vedere cele amintite ni se par a fi prezentate accentuându-se o aparentă situaţie contradictorie. Oare cine mai pescuise în mijlocul zilei în apele cele limpezi ale lacului Ghenizaret? Totuşi, Apostolii cei ascultători au prins atât de mult peşte încât se rupeau mrejele. Ce-o fi înţeles pescarul Simon-Petru atunci când Domnul Hristos i-a adresat cuvintele: *„Nu te teme; de acum înainte vei fi pescar de oameni”* (*Luca* 5, 10).

Apoi, niciodată nu mai fusese vindecat un lepros şi totuşi, Domnul Hristos întinde mâna Sa unui astfel de bolnav şi-l face sănătos. Cine mai auzise ca un vameş să fie tratat cu atenţie, iar Mântuitorul chiar a poposit în casa unui astfel de om? Şi, în fine, se întrebau cei de atunci: De ce ucenicii Domnului Hristos nu posteau, iar cei ai lui Ioan Botezătorul posteau des şi făceau rugăciuni? Mântuitorul nu îi lasă fără explicaţie: *„Vor veni zile când mirele se va lua de la ei şi, în acele zile, vor posti”* (*Luca* 5, 35).

Toate cele de mai sus le putem explica doar dacă le raportăm la Fiul lui Dumnezeu. El este Cel care vindecă, Cel care plineşte şi Cel care mântuieşte!

JOI

Evanghelia de la Luca (VI, 12-19)

„În vremea aceea, Iisus a ieșit la munte ca să Se roage și a petrecut noaptea în rugăciune către Dumnezeu. Și, când s-a făcut ziuă, a chemat la Sine pe ucenicii Săi și a ales din ei doisprezece, pe care i-a numit Apostoli: pe Simon, căruia i-a zis Petru, și pe Andrei, fratele lui, și pe Iacov, și pe Ioan, și pe Filip, și pe Bartolomeu, și pe Matei, și pe Toma, și pe Iacov al lui Alfeu, și pe Simon numit Zilotul, și pe Iuda al lui Iacov, și pe Iuda Iscarioteanul, care L-a vândut. Și, coborând împreună cu ei, au stat în loc șes, El și mulțime multă de ucenici ai Săi și mulțime mare de popor din toată Iudeea, din Ierusalim și de pe țărmul Tirului și al Sidonului, care veniseră să-L asculte și să se vindece de bolile lor. Și cei chinuiți de duhuri necurate se vindecau. Și toată mulțimea căuta să se atingă de El, că putere ieșea din El și-i vindeca pe toți.”

În pericopa evanghelică de astăzi găsim mărturie despre alegerea Sfinților Apostoli. Ucenicul este cel care învață pe lângă un profesor, în preajma unui *maistru* sau a unui *maestru*. Perioada de ucenicie îi modelează acestuia felul de a fi și îl pune în situația de a-și însuși anumite deprinderi. Pregătirea se bazează pe situații concrete și pe găsirea celor mai potrivite soluții.

Domnul Iisus Hristos Și-a ales doisprezece ucenici și i-a numit *apostoli*. Apostolia este mai mult decât ucenicia. Ei au fost aleși de Domnul Hristos, nu s-au ales și nu s-au numit singuri!

Înainte de a-i alege, Mântuitorul S-a rugat toată noaptea. Când s-a făcut ziuă i-a chemat la Sine pe ucenici – deci nu noaptea, ci ziua – proclamându-i a fi vestitorii luminii și ai învierii. Au fost aleși doisprezece ucenici, după numărul celor douăsprezece seminții ale lui Israel. După alegere ucenicii au coborât în mijlocul mulțimilor, adică au fost prezentați lumii, și le-a fost *prezentat* ogorul în care vor lucra. Mulțimile veniseră din toate colțurile Țării Sfinte și doreau să-L asculte pe Domnul Hristos și să se vindece de boli și de duhuri necurate; toți se vindecau, fie prin atingerea de El, fie prin puterea ce ieșea din El.

După ce a ales pe Ucenicii Săi, Mântuitorul a rostit *Fericirile*. În acest fel Hristos Domnul a oferit ucenicilor o lecție despre ce înseamnă misiunea apostoliei, dar le-a arătat și care va fi răsplata celor ce lucrează în ogorul lui Dumnezeu.

VINERI

Evanghelia de la Luca (VI, 17-23)

„În vremea aceea, au stat în loc şes Iisus, mulţime multă de ucenici ai Săi şi mulţime mare de popor din toată Iudeea, din Ierusalim şi de pe ţărmul Tirului şi al Sidonului, care veniseră să-L asculte şi să se vindece de bolile lor. Şi cei chinuiţi de duhuri necurate se vindecau. Şi toată mulţimea căuta să se atingă de El, că putere ieşea din El şi-i vindeca pe toţi. Iar El, ridicându-Şi ochii spre ucenicii Săi, zicea: Fericiţi sunteţi voi, cei săraci, că a voastră este Împărăţia lui Dumnezeu. Fericiţi sunteţi voi, care flămânziţi acum, că vă veţi sătura. Fericiţi sunteţi voi, cei ce plângeţi acum, că veţi râde. Fericiţi veţi fi când oamenii vă vor urî pe voi şi vă vor izgoni dintre ei şi vă vor batjocori şi vor lepăda numele vostru, ca rău, din pricina Fiului Omului. Bucuraţi-vă în ziua aceea şi vă veseliţi, că, iată, plata voastră este multă în ceruri.”

Oamenii aleargă după fericire sau, am putea spune, mai exact, după un anumit fel de fericire. E greu de definit ce înseamnă fericirea pentru noi, cei de astăzi. Ne gândim că este fericit cel care s-a împlinit profesional, cel care are o căsnicie reuşită sau cel cu un anumit nivel de trai. Însă Domnul nostru Iisus Hristos ne vorbeşte şi ne îndeamnă spre altceva, adică un alt fel de fericire; este vorba de acea fericire ce depăşeşte graniţele acestei lumi.

Ucenicii şi mulţimile care Îl urmau pe Mântuitorul gândeau şi ei asemenea multora din zilele noastre, că fericirea stă doar în lucrurile materiale. Acestea sunt doar o faţă a fericirii.

Un creştin găseşte puternice motive de fericire atunci când posteşte, când se roagă, când îşi plânge păcatele sau când are bucuria binecuvântării lui Dumnezeu. Mulţi aleargă o viaţă întreagă după o fericire la care nu vor ajunge niciodată. Dorinţa lor de fericire s-a transformat într-o continuă neîmplinire şi nemulţumire. Ajung la contraperformanţa de a pleca din această lume cu neîmplinirea doritei fericiri. Şi, apoi, să fim cu luare-aminte la ceea ce ne spune Domnul Hristos: *„Bucuraţi-vă în ziua aceea şi vă veseliţi, că, iată, plata voastră este multă în ceruri”* (*Luca* 6, 23).

Sfântul Chiril al Ierusalimului aşa ne învaţă: *„În Dumnezeu ne găsim scăparea şi fericirea.”*

SÂMBĂTĂ

Evanghelia de la Luca (V, 17-26)

„În vremea aceea, Iisus învăța și de față ședeau farisei și învățători ai Legii, veniți din toate orașele mici ale Galileei, ale Iudeei și din Ierusalim. Iar puterea Domnului se arăta în tămăduiri. Și, iată, niște bărbați aduceau, pe pat, pe un om care era slăbănog și căutau să-l ducă înăuntru și să-l pună înaintea Lui; dar, negăsind pe unde să-l ducă, din pricina mulțimii, s-au suit pe acoperiș și, printre cărămizi, l-au lăsat cu patul în mijloc, înaintea lui Iisus. Și, văzând credința lor, El i-a zis: Omule, iertate îți sunt păcatele tale! Iar fariseii și cărturarii au început să cârtească, zicând: Cine e Acesta care grăiește hule? Cine poate să ierte păcatele decât numai singur Dumnezeu? Iar Iisus, cunoscând gândurile lor, răspunzând a zis către ei: Ce cugetați în inimile voastre? Ce este mai ușor? A zice: Iertate sunt păcatele tale, sau a zice: Ridică-te și umblă? Dar, ca să știți că Fiul Omului are pe pământ putere să ierte păcatele, a zis slăbănogului: Ție îți zic: Ridică-te, ia patul tău și mergi la casa ta! Și îndată, ridicându-se înaintea lor, luând patul pe care zăcuse, s-a dus la casa lui, slăvind pe Dumnezeu. Și uimire i-a cuprins pe toți și slăveau pe Dumnezeu și, plini de frică, ziceau: Am văzut astăzi lucruri minunate.”

În finalul Evangheliei de astăzi găsim cuvintele: *„Am văzut astăzi lucruri minunate”* (*Luca* 5, 26). Şi, pe drept cuvânt, a fost minunat să fim martori ai vindecării miraculoase a unui om suferind. S-au minunat toţi cei din preajma Domnului Iisus Hristos când au văzut pe cel care fusese paralizat că s-a ridicat şi mergea şi s-a simţit dator să aducă laude şi mulţumire lui Dumnezeu.

Domnul Hristos era înconjurat de farisei şi de învăţătorii Legii Vechi, dar şi de foarte mulţi oameni veniţi să-L vadă şi să-L asculte. Spre locuinţa unde se afla Mântuitorul s-au îndreptat câţiva bărbaţi ducând o targă pe care se afla un paralitic. Au vrut să intre în casă, însă înăuntru nu mai era loc. S-au hotărât să urce pe acoperişul casei şi de aici, printr-o deschizătură, au coborât pe cel bolnav.

Domnul Hristos, văzând credinţa celui bolnav, dar şi dragostea jertfelnică a prietenilor celui paralizat, a zis: *„Ridică-te, ia patul tău şi mergi la casa ta!”* (*Luca* 5, 24) Minunea s-a produs, uimirea a rămas. Lucrurile minunate au fost: Credinţa şi speranţa în vindecare a prietenilor celui bolnav, dar şi convingerea celui paralitic că Dumnezeu îl va vindeca; şi, într-adevăr, cel bolnav s-a învrednicit de iertarea păcatelor şi de vindecare.

Minuni au fost şi atunci, minuni sunt şi astăzi. De multe ori nu mai avem ochi să le vedem. Pâcla păcatelor şi a indiferenţei ne orbeşte şi ne robeşte inimile şi sufletele. Minunile sunt mai presus de legile naturii, sunt fenomene pe care natura nu le poate săvârşi. Autorul lor este Dumnezeu. Dorim minuni? Să ne întărim în credinţă şi minuni vom găsi!

SĂPTĂMÂNA A DOUĂZECEA DUPĂ POGORÂREA SFÂNTULUI DUH

LUNI

Evanghelia de la Luca (VI, 24-30)

„Zis-a Domnul către iudeii care veniseră la Dânsul: Vai vouă, bogaților, că vă luați pe pământ mângâierea voastră! Vai vouă, celor ce sunteți sătui acum, că veți flămânzi! Vai vouă, celor ce astăzi râdeți, că veți plânge și vă veți tângui! Vai vouă, când toți oamenii vă vor vorbi de bine! Căci tot așa făceau prorocilor mincinoși părinții lor. Iar vouă, celor ce ascultați, vă spun: Iubiți pe vrăjmașii voștri, faceți bine celor ce vă urăsc pe voi; binecuvântați pe cei ce vă blestemă, rugați-vă pentru cei ce vă fac necazuri. Celui ce te lovește peste obraz, întoarce-i și pe celălalt; pe cel ce-ți ia haina, nu-l împiedica să-ți ia și cămașa; oricui îți cere, dă-i; și de la cel care ia lucrurile tale, nu cere înapoi."

Cele mai importante învăţături ale Domnului Iisus Hristos sunt cele cuprinse în *Predica de munte*. În sensul larg al cuvântului, prin *predică* se înţelege cuvântarea cu caracter moral-religios, rostită în timpul sau la finalul unui eveniment religios. Prin cuvântul rostit se aduc în faţa ascultătorilor şi se explică fapte, evenimente sau învăţături din viaţa Domnului Iisus Hristos sau a Sfinţilor Săi.

Se numeşte *Predica de pe munte* deoarece această cuvântare a fost rostită pe o colină mai înaltă care, până astăzi, se numeşte *Muntele Fericirilor*, întrucât la începutul cuvântării Domnul Hristos a rostit *Fericirile*.

Privind dintr-o altă perspectivă muntele este cel care ne îndeamnă spre înălţare, ne îndeamnă să-l cucerim; ascensiunea se face cu preţul unui efort deosebit. Fiind înalt, te simţi mai înalt şi mai uşor când ajungi în vârf. Muntele este locul meditaţiei, al liniştii, al ascezei, al rugăciunilor şi al regăsirilor. Acolo sus, pe înălţime, poţi înţelege mai lesne *cuvintele-porunci* ale Mântuitorului. Profunzimea cuvintelor ne pătrunde şi ne îndeamnă la meditaţie. Ne gândim cum este să-ţi iubeşti vrăjmaşii, cum este să binecuvântezi pe cei care te blestemă, cum este să te rogi pentru cei care-ţi fac rele. Sunt lucruri pe care nu le putem înţelege dacă nu urcăm *muntele smereniei*.

Când renunţăm la orgolii personale şi la egoism, Domnul Hristos pătrunde în inima fiecăruia şi ne aduce pace, lumină, smerenie şi binecuvântare. Doar de pe dealul Golgotei se vede lumina Învierii!

MARȚI

Evanghelia de la Luca (VI, 37-45)

„Zis-a Domnul: Nu judecați și nu veți fi judecați; nu osândiți și nu veți fi osândiți; iertați și veți fi iertați; dați și vi se va da; turna-vor în sânul vostru o măsură bună, îndesată, clătinată și cu vârf, căci cu ce măsură veți măsura, cu aceeași vi se va măsura. Și le-a spus și pildă: Poate orb pe orb să călăuzească? Nu vor cădea amândoi în groapă? Nu este ucenic mai presus de învățătorul său; dar orice ucenic desăvârșit va fi ca învățătorul său. De ce vezi paiul din ochiul fratelui tău, iar bârna din ochiul tău nu o iei în seamă? Sau cum poți să zici fratelui tău: Frate, lasă să scot paiul din ochiul tău, nevăzând tu bârna care este în ochiul tău? Fățarnice, scoate mai întâi bârna din ochiul tău și atunci vei vedea să scoți paiul din ochiul fratelui tău. Căci nu este pom bun care să facă roade rele și nici pom rău care să facă roade bune. Căci fiecare pom se cunoaște după roadele lui. Că nu se adună smochine din mărăcini și nici nu se culeg struguri din spini. Omul bun din vistieria cea bună a inimii sale scoate cele bune, iar omul rău din vistieria cea rea a inimii lui scoate cele rele. Căci din prisosul inimii grăiește gura lui.”

Pentru un creştin toate cuvintele Domnului Iisus Hristos sunt imperative: *trebuie să facem aşa şi nu altfel*. Sunt simple, directe şi pe înţelesul tuturor. Cine întâmpină greutăţi în a înţelege următoarele: Nu judeca pentru a nu fi judecat, nu osândi şi nu vei fi osândit, iartă şi vei fi iertat, dă şi ţi se va da. Aceste cuvinte pot forma un cod de legi şi pot reglementa multe dintre aspectele vieţii sociale într-o comunitate, şi mai ales într-o comunitate creştină. Dacă am pune în aplicare cele spuse de Domnul Hristos cu siguranţă nu ar mai fi atâta ură, atâtea patimi, atâtea neînţelegeri.

Învăţăturile Mântuitorului nu sunt cu anevoie de înţeles şi nu se adresează unui grup elitist, ci ele pot fi percepute, pricepute şi aplicate de fiecare în parte.

De ce vedem doar paiul din ochiul fratelui, iar bârna din ochiul nostru, nu? Avem tendinţa narcisistă de a ne vedea mereu într-o aură luminoasă: Eu sunt bun! Răul este în ceilalţi! Un filosof contemporan spunea: *Ceilalţi? Sunt infernul!*

De ce nu am putea gândi şi aşa: Dacă toată lumea este rea, nu mă opreşte nimeni ca eu să fiu bun, drept şi cinstit? Un bun creştin se comportă creştineşte în toate momentele vieţii sale. Să ne amintim mereu că Domnul Hristos a acceptat să Se jertfească, să fie batjocorit şi să fie răstignit pentru noi şi pentru sufletele noastre. Din dragoste, şi noi trebuie să-I oferim lui Dumnezeu inima şi sufletul nostru!

MIERCURI

Evanghelia de la Luca (VI, 46-49; VII, 1)

„Zis-a Domnul: Pentru ce Mă chemați: Doamne, Doamne, și nu faceți ce vă spun? Oricine vine la Mine și aude cuvintele Mele și le face, vă voi arăta cu cine se aseamănă: Asemenea este unui om care, zidindu-și casă, a săpat, a adâncit și i-a pus temelia pe piatră; și, venind apele mari și puhoiul izbind în casa aceea, n-a putut s-o clintească, fiindcă era bine clădită pe piatră. Iar cel ce aude, dar nu face, este asemenea omului care și-a zidit casa pe pământ, fără temelie, și, izbind în ea puhoiul de ape, îndată a căzut și prăbușirea acelei case a fost mare. Și după ce a sfârșit toate aceste cuvinte ale Sale în auzul poporului, a intrat în Capernaum."

Cuvintele acestei pericope evanghelice sunt finalul *Predicii de pe munte* rostită de Domnul Iisus Hristos. Ele sunt o concluzie a celor pe care Mântuitorul le-a rostit în faţa mulţimilor; concluzie limpede şi simplă: cel care are credinţă, zideşte temeinic şi pe temelie de piatră, iar cel care respinge pe Dumnezeu risipeşte deoarece a construit pe nisip. Casa de care ne aminteşte Domnul Hristos este sufletul nostru. Această casă o zidim doar prin ascultarea poruncilor divine şi prin împlinirea lor.

Suntem mustraţi de Fiul lui Dumnezeu pentru superficialitatea şi formalismul de care dăm uneori dovadă. Ne întreabă apoi Domnul Hristos: De ce-L numim *„Dumnezeu şi Părinte"*, dacă nu ducem la îndeplinire ceea ce El ne-a învăţat? Ne mai putem numi fii ai lui Dumnezeu, dacă nu urmăm poruncile Sale? Ne mustrăm copiii atunci când nu sunt ascultători, însă nu ar trebui şi noi să ne gândim la mustrarea lui Dumnezeu, atunci când ne abatem de la poruncile Mântuitorului?

Când construim, zidim cu nădejdea în ajutorul lui Dumnezeu. Unde nu mai răzbim cu propriile forţe, vine Milostivul Dumnezeu şi ne întăreşte. În acest mod casa sufletului nostru va dăinui în veşnicie ca o puternică mărturie a voii lui Dumnezeu, dar şi a eforturilor noastre. Dacă pentru cele câteva zeci de ani pe care le trăim aici pe pământ ne construim case frumoase, oare pentru înveşnicirea sufletului nostru cum şi ce ar trebui să zidim? Casa sufletului o zidim cu rugăciuni şoptite, muiate în lacrimile sincerei spovedanii, ca armătură folosim smeritele metanii, iar ca acoperiş se cade să aşezăm faptele cele bune.

Sfântul Marcu Ascetul aşa ne învaţă: *„Credinţa neclintită este un turn întărit, iar Hristos Se face toate celui ce crede."*

JOI

Evanghelia de la Luca (VII, 17-30)

„În vremea aceea, a ieşit cuvântul despre Iisus în toată Iudeea şi în toată împrejurimea. Şi au vestit lui Ioan ucenicii lui despre toate acestea. Şi, chemând la sine pe doi dintre ucenicii săi, Ioan i-a trimis către Domnul, zicând: Tu eşti Cel ce va să vină sau să aşteptăm pe altul? Şi, ajungând la El, bărbaţii au zis: Ioan Botezătorul ne-a trimis la Tine, zicând: Tu eşti Cel ce va să vină sau să aşteptăm pe altul? Iar în acel ceas Iisus a vindecat pe mulţi de boli şi de răni şi de duhuri rele şi multor orbi le-a dăruit vederea. Atunci El, răspunzând, le-a zis: Mergeţi şi spuneţi lui Ioan cele ce aţi văzut şi cele ce aţi auzit: Orbii văd, şchiopii umblă, leproşii se curăţesc, surzii aud, morţii înviază şi săracilor li se binevesteşte. Şi fericit este acela care nu se va sminti în privinţa Mea. Iar după ce ucenicii lui Ioan au plecat, El a început să vorbească mulţimilor despre Ioan: Ce aţi ieşit să priviţi în pustie? Oare trestie clătinată de vânt? Dar ce-aţi ieşit să vedeţi? Oare om îmbrăcat în haine moi? Iată, cei ce poartă haine scumpe şi petrec în desfătare sunt în casele regilor. Dar ce-aţi ieşit să vedeţi? Oare proroc? Da, zic vouă, şi mai mult decât un proroc. Acesta este cel despre care s-a scris: «Iată, trimit înaintea feţei Tale pe îngerul Meu, care va pregăti calea Ta înaintea Ta». Zic vouă: Între cei născuţi din femei, nimeni nu este mai mare decât Ioan Botezătorul; dar cel mai mic în Împărăţia lui Dumnezeu este mai mare decât el. Şi, auzind tot poporul şi vameşii, s-au încredinţat de dreptatea lui Dumnezeu, botezându-se cu botezul lui Ioan. Iar fariseii şi învăţătorii de Lege au călcat voia lui Dumnezeu în ei înşişi, nebotezându-se de el.”

Deoarece mulţi căutau lămuriri în legătură cu persoana şi activitatea Domnului Iisus Hristos, Ioan Botezătorul şi-a trimis câţiva dintre ucenicii săi pentru a se interesa de Mântuitorul. Întrebarea lui Ioan Botezătorul era una firească, deoarece şi el aştepta venirea lui Mesia. Dar nu era pentru el – care mărturisise că *Iisus Hristos este „Mielul lui Dumnezeu, Cel ce ridică păcatul lumii"* (*Ioan* 1, 29). Răspunsul aşteptat era pentru ucenicii săi.

Iată de ce Domnul Hristos nu a dat un răspuns direct; răspunsul trebuia dedus din faptele Sale: Vindeca pe mulţi de boli, scotea duhurile necurate, reda vederea orbilor! Când Hristos Domnul a tămăduit un orb, a vindecat deopotrivă afecţiunea fizică în sine, dar şi pe cea spirituală. Cei vindecaţi aduceau slavă lui Dumnezeu şi mărturiseau în faţa lumii întregi despre minunile săvârşite.

Erau şi atunci, ca şi astăzi, mulţi care nu vedeau ceea ce era mai mult decât evident. Puşi în faţa evidenţelor, ucenicii lui Ioan au mărturisit: *„Orbii văd, şchiopii umblă, leproşii se curăţesc, surzii aud, morţii înviază şi săracilor li se binevesteşte"* (*Luca* 7, 22). Tot în acelaşi fel Mântuitorul Se descoperă şi nouă, celor de astăzi. În numele Său cei descurajaţi capătă nădejde, cei părăsiţi dobândesc alinare, iar cei bolnavi se împărtăşesc de mângâierea Fiului lui Dumnezeu. El este Cel care ne luminează calea, ne curaţă sufletul şi ne încălzeşte inima.

Sfântul Ignatie Teoforul aşa ne învaţă: *„Străduiţi-vă să fiţi în acelaşi gând cu Dumnezeu."*

VINERI

Evanghelia de la Luca (VII, 31-35)

„Zis-a Domnul: Cu cine voi asemăna pe oamenii acestui neam? Și cu cine sunt ei asemenea? Sunt asemenea copiilor care șed în piață și strigă unii către alții, zicând: V-am cântat din fluier și n-ați jucat; v-am cântat de jale și n-ați plâns. Căci a venit Ioan Botezătorul, nemâncând pâine și negustând vin, și ziceți: Are demon! A venit și Fiul Omului, mâncând și bând, și ziceți: Iată om mâncăcios și băutor de vin, prieten al vameșilor și al păcătoșilor! Dar înțelepciunea a fost găsită dreaptă de către toți fiii ei."

Folosindu-se de o exprimare plastică Domnul Iisus Hristos ne atrage atenţia asupra firii duplicitare a omului. Aşa ne spune*: „V-am cântat din fluier şi n-aţi jucat; v-am cântat de jale şi n-aţi plâns”* (*Luca* 7, 32). Cei de atunci l-au privit pe Ioan Botezătorul cu suspiciune şi l-au desconsiderat, afirmând despre el că are demon. Pe Domnul Hristos L-au acuzat că este prieten al vameşilor şi al păcătoşilor. Întotdeauna s-au găsit şi se vor găsi false motive de a nu ne conforma poruncilor divine şi de a ne eschiva de la împlinirea învăţăturilor Mântuitorului. Am ajuns să nu-L mai simţim pe Dumnezeu aproape de noi. Oare S-a depărtat Dumnezeu de noi sau noi ne-am dezis de El?

În goana noastră după bunurile materiale nu mai vedem nici mustrările lui Dumnezeu şi nici nu mai simţim mângâierile Sale. *Dulce-amar este gustul depărtării de Dumnezeu*. Departe fiind de căldura binecuvântării divine am ajuns să fim tot mai reci unii cu alţii, mai egoişti şi mai insensibili. Denigrăm pe Dumnezeu, urâm pe fraţii noştri, fugim şi ne ascundem de adevăr.

Dacă noi înşine nu ne mai înţelegem, oare cum ne vor înţelege cei din jurul nostru? Oare cum ne va înţelege Dumnezeu?

Sfântul Maxim Mărturisitorul aşa ne învaţă: *„Nu fi iubitor de sine şi vei fi iubitor de Dumnezeu. Nu căuta plăcerea în tine şi o vei găsi în ceilalţi.”*

SÂMBĂTĂ

Evanghelia de la Luca (V, 27-32)

„În vremea aceea, trecând, Iisus a văzut un vameș, cu numele Levi, care ședea la vamă, și i-a zis: Vino după Mine! Atunci, lăsând toate, el s-a ridicat și a mers după El. Și I-a făcut Levi un ospăț mare în casa lui. Și era mulțime mare de vameși și de alții care ședeau cu ei la masă. Dar fariseii și cărturarii lor murmurau către ucenicii Lui, zicând: De ce mâncați și beți împreună cu vameșii și cu păcătoșii? Iar Iisus, răspunzând, a zis către ei: N-au trebuință de doctor cei sănătoși, ci cei bolnavi. Căci n-am venit să chem pe cei drepți, ci pe cei păcătoși la pocăință."

Când Domnul nostru Iisus Hristos a chemat la treapta apostoliei pe cei doisprezece ucenici ai Săi a cunoscut sufletul fiecăruia. Ştia pe cel care era vulcanic, ştia pe cel care era îndoielnic şi şovăielnic; a ştiut pe cel care era sensibil, dar şi pe cel care avea gânduri ascunse. A cunoscut ce era în sufletul lui Petru, al lui Toma, al lui Ioan sau al lui Iuda Iscarioteanul. În mai multe rânduri Domnul Hristos S-a rugat pentru ucenicii Săi, pentru ca aceştia să se întărească şi să poată birui încercările venite din partea celui rău.

Chemarea la apostolie a ucenicilor a fost în primul rând un act de smerenie şi de devotament. Să ne amintim de Petru, de Ioan, de Iacob şi de Andrei. Aceştia erau pescari; erau trudiţi după o noapte de muncă în zadar, însă au ascultat şi s-au supus smeriţi poruncii Domnului Hristos de a arunca încă o dată năvodul în apă. Smerenia şi ascultarea lor au dat roade. Au prins atâta peşte încât au avut nevoie de ajutor.

Cu Matei-Levi, vameşul despre care se face amintire în pericopa evanghelică de astăzi, lucrurile au decurs altfel. Numele său înseamnă: *Levi* – leu, iar *Matei* – dăruit de Dumnezeu. Matei era vameş, iar iudeii îi disprețuiau pe vameşi deoarece aceştia erau în slujba ocupanţilor romani. În concepţia lor vameşul era cel mai concret exemplu de păcătoşenie. Acestui om blamat, Hristos Domnul îi spune: *„Vino după Mine!”* (*Matei* 9, 9; *Luca* 5, 27) Matei L-a urmat şi, din vameş, a devenit apostol.

Prima carte a Noului Testament este *Evanghelia după Matei*. Ideea principală a Evangheliei sale este aceea că în Iisus Hristos se împlinesc profeţiile din Vechiul Testament şi că El este Mesia, Cel care a venit pentru mântuirea păcătoşilor. Iată cum vechile cuvinte, vameş, vamă, vămuire, au devenit: Apostol, propovăduire, mântuire!

SĂPTĂMÂNA A DOUĂZECI ŞI UNA DUPĂ POGORÂREA SFÂNTULUI DUH

LUNI

Evanghelia de la Luca (VII, 36-50)

„În vremea aceea, unul dintre farisei L-a rugat pe Iisus să mănânce la el. Şi, intrând în casa fariseului, a şezut la masă. Şi, iată, era în cetate o femeie păcătoasă, care, aflând că Iisus şade la masă în casa fariseului, a adus un alabastru cu mir şi, stând înapoi lângă picioarele Lui şi plângând, a început să-I ude cu lacrimi picioarele, şi cu părul capului ei să le şteargă. Şi săruta picioarele Lui şi le ungea cu mir. Dar, văzând aceasta, fariseul care-L chemase a zis în sinea Lui: Acesta, dacă-ar fi proroc, ar şti cine e şi ce fel este femeia care se atinge de El, că este păcătoasă. Atunci, răspunzând, Iisus a zis către el: Simone, am să-ţi spun ceva. Învăţătorule, spune! zise el. Un cămătar avea doi datornici. Unul era dator cu cinci sute de dinari, iar celălalt, cu cincizeci. Dar, neavând ei cu ce să plătească, i-a iertat pe amândoi. Deci care dintre ei îl va iubi mai mult? Simon, răspunzând, a zis: Socotesc că acela căruia i-a iertat mai mult. Iar El i-a zis: Drept ai judecat. Şi întorcându-se către femeie, a zis lui Simon: Vezi pe femeia aceasta? Am intrat în casa ta şi apă pe picioare nu Mi-ai dat; ea însă cu lacrimi Mi-a udat picioarele şi le-a şters cu părul capului ei. Sărutare nu Mi-ai dat; ea însă, de când am intrat, n-a încetat să-Mi sărute picioarele. Cu untdelemn capul Meu nu l-ai uns; ea însă cu mir Mi-a uns picioarele. De aceea îţi zic: Iertate sunt păcatele ei cele multe, căci mult a iubit. Iar cui se iartă puţin, puţin iubeşte. Şi a zis ei: Iertate îţi sunt păcatele! Atunci au început cei ce şedeau împreună la masă să zică în

sinea lor: Cine este Acesta care iartă şi păcatele? Dar Iisus a zis către femeie: Credinţa ta te-a mântuit; mergi în pace!"

Să ne străduim să surprindem tâlcul acestui fragment evanghelic. Unii, din motive pecuniare, vor concluziona că s-a făcut o mare risipă atunci când mirul de nard a fost folosit pentru ungerea picioarelor Domnului Iisus Hristos. Alţii, din motive morale, vor afirma că nu este indicat ca Domnul Hristos să intre în casa unui fariseu, şi, mai mult, să Se lase atins de o femeie păcătoasă. Adăugăm aici şi gândul tainic al fariseului: dacă Cel din faţa sa ar fi fost un adevărat proroc, ar fi cunoscut pe cei care erau păcătoşi. Simon fariseul judeca aspru, femeia îşi plângea păcatele, iar Fiul lui Dumnezeu era Cel care a adus mângâiere şi unuia şi altuia.

Fariseului i s-a explicat că mai presus de bunele intenţii stau faptele concrete. El şi-a oferit ospitalitatea, ea şi-a oferit sufletul însetat de mângâiere şi iertare. Mântuitorul a iertat păcatele femeii păcătoase deoarece a apreciat pocăinţa, smerenia şi credinţa ei. Chiar subliniază Domnul Hristos: *„Credinţa ta te-a mântuit; mergi în pace!"* (*Luca* 7, 50) Fariseul era preocupat de un cazuistic *ce-ar fi dacă ar fi?,* pe când femeia păcătoasă căuta un *oare este posibil?* Cei mai mulţi dintre noi ne aflăm în situaţia celor doi. Dorim ca Mântuitorul să ne fie oaspete şi mare bucurie avem când El ne trece pragul casei. Vrem, de asemenea, să avem credinţa lucrătoare şi lacrimile pocăinţei arătate de femeia amintită astăzi.

Sfântul Maxim Mărturisitorul aşa ne învaţă: *„Întrucât este iubire, Dumnezeirea Se mişcă; deoarece este iubită, Dumezeirea mişcă spre Sine toate lucrurile care sunt capabile de dragoste."*

MARȚI

Evanghelia de la Luca (VIII, 1- 3)

„În vremea aceea, a început a umbla Iisus prin cetăți și prin sate, propovăduind și binevestind Împărăția lui Dumnezeu, și cei doisprezece erau cu El, și unele femei care fuseseră vindecate de boli, de grele suferințe, de duhuri rele și de neputințe: Maria, numită Magdalena, din care ieșiseră șapte demoni, și Ioana, femeia lui Huza, un iconom al lui Irod, și Suzana și multe altele, care le slujeau din avutul lor."

Pericopa evanghelică ne atrage atenţia asupra a două aspecte definitorii pentru viaţa şi activitatea Domnului Iisus Hristos. Întâi, ne este amintit faptul că Mântuitorul propovăduia şi binevestea Împărăţia lui Dumnezeu prin cetăţi şi prin sate. Domnul Hristos era însoţit, aşa după cum ne spune Sfântul Evanghelist Luca, de cei doisprezece ucenici ai Săi. Folosind două cuvinte distincte – a propovădui şi a binevesti – evanghelistul ne spune cum era perceput Domnul Hristos şi învăţăturile Sale. Mulţi au gândit că El este un proroc sau un oarecare învăţat iudeu. Însă, după ce ascultau cuvintele Sale, ei treceau la o altă etapă: Se simţeau destinatarii binevestirii; nu mai erau ascultători de conjunctură, ci se simţeau datori să rămână în centrul atenţiei divine. Cuvintele Mântuitorului aveau o forţă deosebită, pentru că schimbau mentalităţi şi obiceiuri, implicau şi mobilizau.

Ne mai spune Evanghelia că Hristos Domnul era însoţit pe lângă ucenici şi de câteva femei evlavioase: Maria Magdalena, Ioana – soţia lui Huza, Suzana şi altele; ele erau în preajma Mântuitorului, slujindu-I. Se îngrijeau de cele trebuitoare traiului de zi cu zi, adică făceau diaconie. Misiunea lor împletea evlavia, smerenia şi responsabilitatea cu sensibilitatea specific feminină.

Vedem cum Domnul Hristos pune pe umerii fiecăruia dintre noi – bărbaţi şi femei – o sarcină misionară. Liturghie săvârşeşte şi cel de la Altar şi cel care îngrijeşte un bolnav, dar şi cel care poate oferi mângâiere celor nevoiaşi şi neajutoraţi.

MIERCURI

Evanghelia de la Luca (VIII, 22-25)

„În vremea aceea, a intrat Iisus în corabie cu ucenicii Săi și a zis către ei: Să trecem de cealaltă parte a lacului. Și au plecat. Dar, pe când ei vâsleau, El a adormit. Atunci s-a lăsat pe lac o furtună de vânt și corabia se umplea de apă și erau în primejdie. Deci, apropiindu-se, L-au deșteptat, zicând: Învățătorule, Învățătorule, pierim! Iar El, sculându-Se, a certat vântul și valul apei și ele au încetat și s-a făcut liniște. Și le-a zis: Unde este credința voastră? Iar ei, temându-se, s-au mirat, zicând unii către alții: Oare cine este Acesta, că poruncește și vânturilor și apei, și ascultă de El?”

Cuvintele Apostolilor Domnului Iisus Hristos sunt şi cuvintele fiecăruia dintre creştinii din această lume: *„Învăţătorule, pierim!"* (*Luca* 8, 24); este strigătul sufletelor însetate după dragostea şi binecuvântarea Domnului Hristos. Fiind în barca acestei vieţi, ne înfricoşăm de mulţimea furtunilor şi a ispitelor care vin asupra noastră. Din neascultare, teribilism sau din nesăbuinţă ajungem să ne facem singuri rău. Depărtarea de Domnul Hristos şi de poruncile Sale ne amăgeşte cu o falsă libertate şi ne aduce în suflete un nesfârşit zbucium. E plină lumea de *oameni liberi* înlănţuiţi şi subjugaţi de falsa fericire a păcatului.

Ucenicii Mântuitorului, deşi erau pescari cu experienţă şi navigatori iscusiţi, au înţeles că erau depăşiţi de situaţie. Mica lor corabie a fost la un pas de a fi înghiţită de apele învolburate. Şi atunci au strigat la Hristos Domnul.

Evanghelia ne spune că Mântuitorul a certat natura dezlănţuită şi îndată s-a făcut linişte. Au fost apoi întrebaţi ucenicii: *„Unde este credinţa voastră?"* (*Luca* 8, 25) Dumnezeu ne adresează şi nouă aceeaşi întrebare; oare ce vom răspunde? Ce scuze vom găsi pentru necredinţa şi indolenţa noastră duhovnicească?

Sfântul Maxim Mărturisitorul aşa ne învaţă: *„Dragostea către Dumnezeu înduplecă pe cel ce se împărtăşeşte de ea să dispreţuiască toată plăcerea trecătoare şi toată osteneala şi întristarea. De acest lucru ne conving toţi sfinţii, care au pătimit atâtea pentru Hristos."*

JOI

Evanghelia de la Luca (IX, 7-11)

„Și a auzit Irod tetrarhul toate cele făcute și era nedumerit, că se zicea de către unii că Ioan s-a sculat din morți; iar de unii că Ilie s-a arătat, iar de alții, că un proroc dintre cei vechi a înviat. Iar Irod a zis: «Lui Ioan eu i-am tăiat capul. Cine este dar Acesta despre care aud asemenea lucruri?» Și căuta să-l vadă. Și, întorcându-se apostolii, I-au spus toate câte au făcut. Și, luându-i cu Sine, S-a dus de o parte într-un loc pustiu, aproape de cetatea numită Betsaida. Iar mulțimile, aflând, au mers după El, și El, primindu-le, le vorbea despre Împărăția lui Dumnezeu, iar pe cei care aveau trebuință de vindecare îi făcea sănătoși."

Cei de acum două mii de ani aveau informaţii parţiale sau subiective despre Domnul Iisus Hristos. În multe rânduri s-au întrebat: Cine este Acesta? Cei din Nazaret spuneau că este fiul lui Iosif teslarul, concitadinul lor. Unul dintre Apostoli, auzind despre Domnul Hristos, s-a întrebat cu o undă de sarcasm, dacă din Nazaret poate ieşi ceva bun. Fariseii erau şi ei nedumeriţi şi contrariaţi deopotrivă, auzind că Mântuitorul iartă păcatele oamenilor. Până şi Irod Tetrarhul avea multe nelămuriri. Ştia că Ioan Botezătorul fusese decapitat din porunca sa şi, iată, acum erau unii care afirmau că Ioan a înviat. La toate aceste întrebări se căutau răspunsuri.

Domnul Hristos a arătat contemporanilor Săi cine este El, prin faptul că vindeca boli incurabile, învia pe cei morţi şi izgonea demonii. Învăţăturile Sale erau pline de înţelepciune şi străbătute de profunzime dumnezeiască.

Pentru noi cei de astăzi se ridică alte întrebări: Cine cred eu că a fost Iisus Hristos? Sunt convins că El este Fiul lui Dumnezeu şi este Mântuitorul meu? De ce a venit Hristos în lume şi de ce a fost răstignit? Oare cred cu tărie că jertfa Sa – răstignirea pe cruce – a fost şi pentru mine? Cred că Domnul Hristos a înviat şi a biruit moartea? Sunt convins că Învierea Domnului Iisus Hristos înseamnă şi învierea mea?

Să ne cercetăm conştiinţele şi să răspundem sincer acestor întrebări, ştiind adevărul că Domnul Hristos nu aduce dileme, ci convingeri puternice!

Părintele Nicolae Steinhardt, de la Mănăstirea Rohia, aşa ne învaţă: *„Nu piroanele L-au ţinut pe Hristos răstignit, ci iubirea Sa pentru lume."*

VINERI

Evanghelia de la Luca (IX, 12-18)

„În vremea aceea, venind la Iisus, cei doisprezece I-au spus: Dă drumul mulțimii să se ducă prin satele și prin orașele dimprejur, ca să poposească și să-și găsească hrană, că aici suntem în loc pustiu. Iar El a zis către ei: Dați-le voi să mănânce. Iar ei au zis: Nu avem mai mult decât cinci pâini și doi pești, afară numai dacă, ducându-ne noi, vom cumpăra merinde pentru tot poporul acesta. Căci erau ca la cinci mii de bărbați. Dar El a zis către ucenicii Săi: Așezați-i jos, în cete de câte cincizeci. Și au făcut așa și i-au așezat pe toți. Iar Iisus, luând cele cinci pâini și cei doi pești și privind la cer, le-a binecuvântat, a frânt și a dat ucenicilor ca să pună mulțimii înainte. Și au mâncat și s-au săturat toți și au luat ceea ce le-a rămas, douăsprezece coșuri de fărâmituri. Și când Se ruga Iisus îndeosebi, ucenicii Săi erau împreună cu El.”

Sfântul Evanghelist Luca ne mărturiseşte despre minunea *înmulţirii celor cinci pâini şi a celor doi peşti*. Înainte de toate trebuie să înţelegem contextul în care Domnul Iisus Hristos a săvârşit această minune. Se întâmpla după momentul când Domnul Hristos Şi-a ales ucenicii şi le-a dat poveţe despre cum să propovăduiască Cuvântul lui Dumnezeu. Desigur era nevoie să fie întăriţi şi convinşi de faptul că ei au fost trimişi de Cineva care era mai mult decât un învăţător de Lege.

Învăţător de Lege se numea orice cărturar şi învăţat privind Legea pe care Dumnezeu i-a dat-o lui Moise pe Muntele Sinai; este vorba despre *Decalog* (*Ieşirea* 20, 1). Mulţi oameni L-au urmat pe Mântuitorul fie din oportunitate, fie din necesitate, fie din convingere. Pe toţi aceştia Mântuitorul i-a supus unui examen de loialitate.

Ucenicii au fost îndemnaţi să ofere hrană mulţimilor. Aceştia s-au văzut depăşiţi de o asemenea situaţie. Din punct de vedere economic era imposibil. Voinţă aveau, însă resursele le lipseau! Însă ei au ascultat de porunca Mântuitorului; ascultarea le-a adus smerenie, iar smerenia i-a pus în rânduială şi ascultare faţă de Dumnezeu.

După binecuvântarea Domnului Iisus Hristos, pâinile şi peştii, în chip minunat, s-au înmulţit, iar ucenicii au împărţit şi mulţimea s-a săturat. Ba, mai mult, au rămas şi douăsprezece coşuri cu fărâmituri. Aşa lucrează Dumnezeu prin oameni şi pentru oameni.

Sfântul Maxim Mărturisitorul aşa ne învaţă: *„Dragostea faţă de Dumnezeu şi de aproapele se face cunoscută mai ales prin ascultarea şi împărtăşirea Cuvântului Domnului Hristos, dar şi prin slujirea jertfelnică a aproapelui.”*

SÂMBĂTĂ

Evanghelia de la Luca (VI, 1-10)

„În vremea aceea, trecea Iisus sâmbăta prin semănături, și ucenicii Lui smulgeau spice, le frecau cu mâinile și mâncau. Dar unii dintre farisei au zis: De ce faceți ce nu se cade a face sâmbăta? Și Iisus, răspunzând, a zis către ei: Oare n-ați citit ce a făcut David când a flămânzit el și cei ce erau cu el? Cum a intrat în casa lui Dumnezeu și a luat pâinile punerii înainte și a mâncat și a dat și însoțitorilor săi din ele, pe care nu se cuvenea să le mănânce decât numai preoții? Și le zicea: Fiul Omului este Domn și al sâmbetei. Iar în altă sâmbătă, a intrat El în sinagogă și învăța. Și era acolo un om a cărui mână dreaptă era uscată. Dar cărturarii și fariseii Îl pândeau de-l va vindeca sâmbăta, ca să-I găsească vină. Însă El știa gândurile lor și a zis omului care avea mâna uscată: Ridică-te și stai în mijloc! El s-a ridicat și a stat. Atunci Iisus a zis către ei: Vă întreb pe voi, ce se cade sâmbăta: A face bine sau a face rău? A mântui un suflet sau a-l pierde? Și, privind împrejur pe toți aceștia, i-a zis: Întinde mâna ta. Iar el a făcut așa, și mâna lui s-a făcut la loc sănătoasă, ca și cealaltă.”

După citirea acestei pericope evanghelice unii au înțeles, în mod eronat, că ziua de odihnă a creștinilor ar trebui să fie sâmbăta, iar nu duminica. Plecând de la cuvintele Domnului Iisus Hristos trebuie să știm următoarele: Cuvântul *sâmbătă* provine de la cuvântul evreiesc *sabat* transcris în limba greacă, și înseamnă *zi de odihnă.*

Sabatul a fost rânduit ca zi de odihnă pentru iudei, după ieșirea din robia egipteană. Evreii nu aveau denumiri pentru zilele săptămânii asemănătoare celor de astăzi. Ei numeau zilele raportându-le la ziua de sâmbătă – sabatul; și spuneau: *Prima* sau *a doua a sâmbetei*, adică prima sau a doua zi după ziua sâmbetei.

Duminica este *ziua lui Dumnezeu*. Denumirea vine din limba greacă – *Ημέρα Κυρίου*, preluată de limba latină ca *Dies Dominica.* Duminica este ziua de odihnă a creștinilor, fiind rânduită pentru cultul divin public. Serbăm duminica pentru că Domnul Iisus Hristos a înviat în această zi a săptămânii (*Matei* 28, 1; *Marcu* 16, 1; *Luca* 24, 1); Duminica indică ziua biruinței Învierii asupra morții și a păcatului. Duminica este ziua în care Mântuitorul S-a arătat Mariei Magdalena, apoi mironosițelor, lui Petru și apostolilor, lui Luca și lui Cleopa, dar și lui Toma. Într-o zi de duminică S-a pogorât Sfântul Duh și, astfel, a luat ființă Biserica creștină.

Duminica serbăm Învierea și este ziua în care săvârșim Sfânta Liturghie în timpul căreia ne împărtășim în chip real cu Trupul și Sângele Mântuitorului.

Sfântul Maxim Mărturisitorul așa ne învață: *„Prin porunci Domnul face nepătimași pe cei care le împlinesc; iar prin dumnezeiești dogme le dăruiește luminarea cunoștinței."*

SĂPTĂMÂNA A DOUĂZECI ŞI DOUA DUPĂ POGORÂREA SFÂNTULUI DUH

LUNI

Evanghelia de la Luca (IX, 18-22)

„În vremea aceea, când Se ruga Iisus îndeosebi, erau cu El ucenicii, şi i-a întrebat, zicând: Cine zic mulţimile că sunt Eu? Iar ei, răspunzând, au zis: Ioan Botezătorul, iar alţii Ilie, iar alţii că a înviat un proroc din cei vechi. Şi El le-a zis: Dar voi cine ziceţi că sunt Eu? Iar Petru, răspunzând, a zis: Hristosul lui Dumnezeu. Iar El, certându-i, le-a poruncit să nu spună nimănui aceasta, zicând că Fiul Omului trebuie să pătimească multe şi să fie defăimat de către bătrâni şi de către arhierei şi de către cărturari şi să fie omorât, iar a treia zi să învieze."

Pericopa evanghelică de astăzi ne pune în faţa unui important examen. Oare ce răspuns voi da eu atunci când Domnul Iisus Hristos mă va întreba foarte direct şi personal: *„Tu cine zici că sunt Eu?"* Cercetându-ne sincer conştiinţa, încercăm să găsim un răspuns care să ne mulţumească şi pe noi, dar şi pe Domnul Hristos. Mulţi, din ignoranţă sau din rea voinţă, se vor eschiva de la a da un răspuns direct acestei întrebări. Alţii, din politeţe, vor spune că şi ei cred în *ceva,* un ceva pe care nu-l pot bine defini. Însă ce credem noi, cei care suntem botezaţi în numele Preasfintei Treimi? Pentru noi, Cine este Iisus Hristos?

Pentru a avea informaţii corecte să mergem direct la sursă şi să deschidem Sfânta Scriptură. Aici, în cele patru Evanghelii, putem descoperi Cine este Domnul Hristos, cum S-a născut şi de ce a venit în lume, ce şi cum a învăţat pe oameni, cine au fost cei care L-au urmat şi cine au fost cei ce I-au dorit moartea; cum a înviat din morţi şi cum S-a înălţat la ceruri.

Toate acestea s-au scris şi au rămas peste veacuri pentru ca noi să ştim Cine este Dumnezeul nostru. Putem merge în orice bibliotecă din lume şi nu vom găsi cuvinte mai frumoase şi mai profunde decât cele rostite de Mântuitorul. Deşi El nu a scris niciun cuvânt, despre El şi învăţăturile Sale s-au scris, se scriu şi se vor mai scrie milioane de cărţi.

Sfântul Clement Alexandrinul aşa ne învaţă: *„Cuvântul lui Dumnezeu S-a făcut Om, pentru ca tu să înveţi de la un Om cum poate omul deveni dumnezeu."*

MARȚI

Evanghelia de la Luca (IX, 23-27)

„Zis-a Domnul către ucenicii Săi: Dacă voiește cineva să vină după Mine, să se lepede de sine, să-și ia crucea în toate zilele și să-Mi urmeze Mie; căci cine va voi să-și scape viața o va pierde; iar cine-și va pierde viața pentru Mine, acela o va mântui. Căci ce folosește omului dacă va câștiga lumea toată, iar pe sine se va pierde sau se va păgubi? Căci de cel ce se va rușina de Mine și de cuvintele Mele, se va rușina de el și Fiul Omului când va veni întru slava Sa și a Tatălui și a sfinților îngeri. Cu adevărat însă vă spun vouă: Sunt unii dintre cei ce stau aici care nu vor gusta moartea până ce nu vor vedea Împărăția lui Dumnezeu."

Pericopa evanghelică din această zi o putem sintetiza folosindu-ne de trei cuvinte: *Voință*, *Cruce* și *mântuire*. Domnul Iisus Hristos, după ce a vorbit ucenicilor Săi despre pătimirile și Învierea Sa, le-a arătat acestora, dar și nouă, care este drumul ce trebuie parcurs în această viață de către fiecare creștin. Finalitatea acestui drum trebuie să fie viața înveșnicită în Împărăția lui Dumnezeu. Mântuitorul nu forțează pe nimeni, ci fiecăruia dintre noi îi lasă libertatea de a alege momentul când, în mod responsabil, pornim pe calea mântuitoarelor Sale învățături. În acest demers al nostru avem nevoie de multă voință și determinare pentru a putea deveni buni creștini, adevărați fii ai Lui Dumnezeu. Voința ne face să urmăm pe Domnul Hristos și să ne lepădăm de tendințele egoiste. Prin voință ne deschidem sufletele pentru ca Dumnezeu să poată face ordine în viața noastră.

Urmași ai Domnului Iisus Hristos nu putem fi fără Cruce. Sfânta Cruce este cea care ne transformă din ins în persoană, din muritor în nemuritor. Prin puterea Sfintei Cruci faptele noastre cele bune și credința noastră capătă sens. Sfânta Cruce este armă și scut, veșmânt și hrană, lacrimă și bucurie. Sfânta Cruce ne ridică spre Dumnezeu, prin credință, și ne unește cu frații noștri, prin fapte bune.

Fiecare dintre noi avem necazuri, suferințe, neîmpliniri, însă nu trebuie să dezarmăm. Aceasta este Crucea vieții. Trebuie dusă cu responsabilitate și cu demnitate.

Sfântul Atanasie cel Mare așa ne învață: *„Domnul Hristos a ales Crucea, fiindcă astfel se moare cu mâinile întinse. El S-a sfârșit îmbrățișându-ne."*

MIERCURI

Evanghelia de la Luca (IX, 44-50)

„Zis-a Domnul către ucenicii Săi: Puneți în urechile voastre cuvintele acestea: Fiul Omului va fi dat în mâinile oamenilor. Iar ei nu înțelegeau cuvântul acesta, căci era ascuns pentru ei, ca să nu-l priceapă, și se temeau să-L întrebe despre acest cuvânt. Și a intrat acest gând în inima lor: Cine dintre ei ar fi mai mare? Iar Iisus, cunoscând cugetul inimii lor, a luat un copil, l-a pus lângă Sine și le-a zis: Oricine va primi pe pruncul acesta în numele Meu, pe Mine Mă primește; iar oricine Mă va primi pe Mine, primește pe Cel Care M-a trimis pe Mine. Căci cel ce este mai mic între voi toți, acesta este mare. Iar Ioan, răspunzând, a zis: Învățătorule, am văzut pe unul care în numele Tău scoate demoni și l-am oprit, pentru că nu-Ți urmează împreună cu noi. Iar Iisus a zis către el: Nu-l opriți; căci cine nu este împotriva voastră este pentru voi.”

Acum două mii de ani ucenicii Domnului Iisus Hristos s-au întrebat: *„Cine dintre ei ar fi mai mare?"* (*Luca* 9, 46). Fiind şi ei oameni încă insuficient maturizaţi sufleteşte, se interesau care este locul fiecăruia în faţa Domnului Hristos şi, se gândeau ei, care este locul lor în Împărăţia Lui? Premisa de la care au plecat era una păguboasă şi neconstructivă: Doreau şi căutau o anumită ierarhizare prin excludere, iar nu prin comuniune. Probabil priveau spre ocupanţii romani care s-au impus prin ordine riguroasă şi prin disciplină deosebită. Se gândeau că şi ei vor avea parte de ceva privilegii şi, implicit, de beneficii pecuniare, în funcţie de importanţa şi locul fiecăruia. Mare le-a fost însă deziluzia când au văzut că Domnul Hristos le-a spus: *„Cel ce este mai mic între voi toţi, acesta este mare"* (*Luca* 9, 48). Mai mult, le-a dat ca exemplu un copil. Or fi gândit: Ce am putea noi, oamenii maturi, învăţa de la un copil? În mod normal un copil învaţă de la un om matur, iar Mântuitorul le-a îndreptat atenţia spre nevinovăţia acelui copil. Deci, cine voia să fie mai mare trebuia să fie nevinovat, sincer şi curat; aşa ca şi sufletul unui copil.

Şi noi, cei de astăzi, trebuie să luam aminte la acest principiu: Funcţiile, pe care în mod vremelnic le avem, nu trebuie să ne dezumanizeze. O funcţie e trecătoare! Omenia, bunul simţ, onestitatea, sinceritatea şi faptele bune sunt cele care ne fac cu adevărat mari şi ne rezervă un loc de cinste în memoria şi în inimile celor apropiaţi.

Sfântul Ioan Gură de Aur aşa ne învaţă: *„Dacă vrei să te foloseşti de întâietate, cedeaz-o mereu altora!"*

JOI

Evanghelia de la Luca (IX, 49-56)

„În vremea aceea, s-a apropiat de Iisus unul dintre ucenicii Săi şi I-a zis: Învăţătorule, am văzut pe unul care în numele Tău scoate demoni şi l-am oprit, pentru că nu-Ţi urmează împreună cu noi. Iar Iisus a zis către el: Nu-l opriţi; căci cine nu este împotriva voastră este pentru voi. Şi când s-au împlinit zilele înălţării Sale, El S-a hotărât să meargă la Ierusalim. Şi a trimis vestitori înaintea feţei Sale. Şi ei, mergând, au intrat într-un sat de samarineni ca să facă pregătiri pentru El. Dar ei nu L-au primit, pentru că El Se îndrepta spre Ierusalim. Şi, văzând aceasta, ucenicii Iacov şi Ioan I-au zis: Doamne, vrei să zicem să se coboare foc din cer şi să-i mistuie, cum a făcut şi Ilie? Iar El, întorcându-Se, i-a certat şi le-a zis: Nu ştiţi, oare, fiii cărui Duh sunteţi? Căci Fiul Omului n-a venit ca să piardă sufletele oamenilor, ci ca să le mântuiască. Şi s-au dus în alt sat.”

Pericopa evanghelică de astăzi face referire la un eveniment mai aparte din activitatea Domnului Iisus Hristos. Îndreptându-Se spre Ierusalim, Mântuitorul a trimis înaintea Sa câţiva vestitori. Deducem de aici că El Se afla în nord, pe malul Lacului Ghenizaret, numit şi Marea Galileei. Pentru a ajunge la Ierusalim trebuia să străbată provincia Samaria, aflată pe malul drept al râului Iordan.

Samarinenii erau locuitorii provinciei cu acelaşi nume. În timpul ocupaţiilor străine, Tora a fost combinată cu elemente şi învăţături din religiile străine. Aşa s-a ajuns la *Pentateuhul samarinean,* lucrare considerată de evreii ortodocşi a fi o blasfemie. Samarinenii erau desconsideraţi de iudei, însă această atitudine era una reciprocă. Ei îşi aveau locul de închinare pe Muntele Garizim. Spre deosebire de ei, evreii se închinau în Templul din Ierusalim, locul considerat plăcut şi binecuvântat de Dumnezeu. Din aceste motive, samarinenii nu L-au primit pe Domnul Hristos în hotarele lor. Însă Mântuitorul i-a tratat altfel.

În multe situaţii, Fiul lui Dumnezeu a dat ca exemplu pe samarineni. Amintim de pilda *Samarineanului milostiv*, în care este apreciată grija şi atenţia cu care un locuitor al Samariei l-a tratat pe un semen de-al său, căzut în mâinile unor tâlhari. Apoi, Domnul Hristos a vindecat zece leproşi; dintre aceştia doar unul s-a întors să-I mulţumească şi acela era un samarinean. Unei femei din Samaria, la fântâna lui Iacob, Mântuitorul i-a făcut cunoscut că El este Mesia.

Ucenicii Săi, văzând îndărătnicia acelor samarineni amintiţi în Evanghelia de astăzi, doreau o pedeapsă exemplară. Însă Mântuitorul a arătat faţă de samarineni o dragoste de părinte; şi lor le-a deschis poarta veşniciei.

VINERI

Evanghelia de la Luca (X, 1-15)

„În vremea aceea, a ales Domnul alți șaptezeci (și doi) de ucenici și i-a trimis câte doi, înaintea feței Sale, în fiecare cetate și loc unde Însuși avea să vină. Și zicea către ei: Secerișul este mult, dar lucrătorii sunt puțini; rugați, deci, pe Domnul secerișului să scoată lucrători la secerișul Său. Mergeți! Iată, Eu vă trimit ca pe niște miei în mijlocul lupilor. Nu purtați pungă, nici traistă, nici încălțăminte; și pe nimeni să nu salutați pe cale. Iar în orice casă veți intra, întâi ziceți: Pace casei acesteia! Și de va fi acolo un fiu al păcii, pacea voastră se va odihni peste el, iar de nu, se va întoarce la voi. Și în această casă rămâneți, mâncând și bând cele ce vă vor da, căci vrednic este lucrătorul de plata sa. Nu vă mutați din casă în casă. Și în orice cetate veți intra și vă vor primi, mâncați cele ce vă vor pune înainte. Și vindecați pe bolnavii din ea și ziceți-le: S-a apropiat de voi Împărăția lui Dumnezeu. Și în orice cetate veți intra și nu vă vor primi, ieșind în piețele ei, ziceți: Și praful care s-a lipit de picioarele noastre din cetatea voastră vi-l scuturăm vouă. Dar aceasta să știți, că s-a apropiat Împărăția lui Dumnezeu. Zic vouă că mai ușor va fi Sodomei în ziua aceea decât cetății aceleia. Vai ție, Horazine! Vai ție, Betsaido! Căci dacă în Tir și în Sidon s-ar fi făcut minunile care s-au făcut la voi, de mult s-ar fi pocăit, stând în sac și în cenușă. Dar Tirului și Sidonului mai ușor le va fi la judecată decât vouă. Și tu, Capernaume, nu ai fost înălțat oare până la cer? Până la iad vei fi coborât!"

Principala grijă și preocupare a unui creștin este de a-și mântui sufletul. Din parabolele Domnului Iisus Hristos putem vedea că doar cei care așteaptă plecarea din această lume ca pe un fapt iminent, și se ostenesc practicând postul, rugăciunea și faptele bune, vor moșteni Împărăția lui Dumnezeu.

A fost o perioadă în istorie când Biserica și-a consolidat misiunea prin viața unor oameni de excepție. Sfinții, mucenicii, cuvioșii, mărturisitorii și ceilalți plăcuți ai lui Dumnezeu au fost cei care au întărit credința și Biserica lui Iisus Hristos.

Ucenicii Domnului au fost în număr de doisprezece, numiți apostoli. În afara acestora au mai fost și alți șaptezeci (sau șaptezeci și doi). Ambele numere sunt simbolice. Cei șaptezeci simbolizează cele șaptezeci de neamuri neevreiești cărora li s-a vestit învățătura Mântuitorului. Numărul doisprezece simbolizează cele doisprezece seminții ale lui Israel. Ucenicii sunt asemănați cu secerătorii care ies pe arie și, prin truda lor, adună grâul care, în final, ajunge pâine. Acestor secerători Domnul Hristos le spune să binecuvânteze fiecare casă în care vor intra.

Un om credincios știe și simte că fiecare clipă a vieții sale este o punte spre Dumnezeu. Prin viața sa fiecare dintre noi este un ucenic al Domnului Hristos. Prin faptele cele bune ale vieții noastre, propovăduim învățăturile Mântuitorului.

Să avem în gândurile noastre în fiecare zi aceste cuvinte: *„Unde este dragoste, acolo este pace; unde este pace, acolo este binecuvântare; unde este binecuvântare, acolo este Dumnezeu, iar unde este Dumnezeu, nimic nu lipsește."*

SÂMBĂTĂ

Evanghelia de la Luca (VII, 1-10)

„În vremea aceea, a intrat Iisus în Capernaum. Iar sluga unui sutaș, care era la el în cinste, fiind bolnavă, trăgea să moară. Și, auzind despre Iisus, a trimis la El bătrâni ai iudeilor, rugându-L să vină și să vindece pe sluga lui. Iar ei, venind la Iisus, L-au rugat stăruitor, zicând: Vrednic este să-i faci lui aceasta, căci iubește neamul nostru și el ne-a zidit sinagoga. Iar Iisus mergea cu ei. Și, nefiind El acum departe de casă, a trimis la El prieteni, zicându-I: Doamne, nu Te osteni, că nu sunt vrednic să intri sub acoperișul meu. De aceea nici pe mine nu m-am socotit vrednic să vin la Tine. Ci spune cu cuvântul și se va vindeca sluga mea. Căci și eu sunt om pus sub stăpânire, având sub mine ostași, și zic acestuia: Du-te, și se duce, și altuia: Vino, și vine, și slugii mele: Fă aceasta, și face. Iar Iisus, auzind acestea, S-a mirat de el și, întorcându-Se, a zis mulțimii care venea după El: Zic vouă că nici în Israel n-am aflat atâta credință. Și, întorcându-se cei trimiși acasă, au găsit sluga sănătoasă.”

Pericopa evanghelică de astăzi ne mărturiseşte despre minunea pe care Domnul Iisus Hristos a săvârşit-o asupra slujitorului unui sutaş. Sutaşul era un ofiţer din armata romană şi avea în subordine o sută de ostaşi; de aici şi apelativul de *sutaş*.

Cei care cunosc cât de cât ceea ce înseamnă instituţia armatei şi modul cum funcţionează aceasta ştiu că în armată „ordinul se execută, nu se discută". Pe acest principiu se bazează orice instituţie serioasă. Sutaşul ne-a intrat la inimă prin faptul că s-a interesat de soarta unui subordonat al său. Nu a fost indiferent sau nepăsător la suferinţa aproapelui său, ci a dat dovadă de o rară sensibilitate. Mai mult, din mărturia celor din Capernaum, vedem că acest sutaş a ajutat la zidirea sinagogii din acea localitate. Pentru inima sa bună şi milostivă, rugăminţile acestui ofiţer roman au fost ascultate de Domnul Hristos.

Sutaşul, ostaş fiind, s-a adresat Mântuitorului ca unui superior al său. Chiar îi spune Domnului Hristos să nu Se mai ostenească până la casa sa, ci *„spune cu cuvântul şi se va vindeca sluga mea"* (*Luca* 7, 7). Ştia că din autoritatea funcţiei decurgea şi greutatea odinului; adică din autoritatea celui care dă poruncă, rosteşte cuvântul. Avea şi sufletul croit după rigorile militare. Mântuitorul, luând aminte la rugăminţile sutaşului, i-a vindecat slujitorul şi a adăugat: *„Nici în Israel n-am aflat atâta credinţă"* (Luca 7, 9).

Să luăm şi noi aminte la faptele acestui sutaş. Să fim mereu sensibili la suferinţele şi necazurile celor din jurul nostru.

O rugăciune rostită, o vorbă de încurajare, o mână întinsă pentru ajutor pot fi, de multe ori, cele mai bune remedii pentru cineva aflat în clipe de cumpănă.

Inima bună zideşte bunătatea dar o şi multiplică în alte inimi!

SĂPTĂMÂNA A DOUĂZECI ŞI TREIA DUPĂ POGORÂREA SFÂNTULUI DUH

LUNI

Evanghelia de la Luca (X, 19-20, 22-24)

„Zis-a Domnul către ucenicii Săi: Iată, v-am dat putere să călcaţi peste şerpi şi peste scorpii şi peste toată puterea vrăjmaşului, şi nimic nu vă va vătăma. Dar nu vă bucuraţi de aceasta, că duhurile vi se pleacă, ci vă bucuraţi că numele voastre sunt scrise în ceruri. Toate Mi-au fost date de către Tatăl Meu şi nimeni nu cunoaşte cine este Fiul, decât numai Tatăl, şi cine este Tatăl, decât numai Fiul şi cel căruia voieşte Fiul să-i descopere. Atunci, întorcându-Se către ucenici, de o parte, a zis: Fericiţi sunt ochii care văd cele ce vedeţi voi! Căci zic vouă: Mulţi proroci şi regi au voit să vadă ceea ce vedeţi voi, dar n-au văzut, şi să audă ceea ce auziţi voi, dar n-au auzit.”

Fiecare creştin din această lume se bucură atunci când aude cuvintele rostite de Domnul Iisus Hristos: *„Bucuraţi-vă că numele voastre sunt scrise în ceruri”* (*Luca* 10, 20). Noi ştim că în cartea vieţii veşnice a lui Dumnezeu sunt înscrişi doar cei care s-au învrednicit de binecuvântarea şi milostivirea Sa. Acesta este scopul suprem al vieţii noastre creştine – mântuirea sufletului. Oare nu fiecare urmaş al Domnului Hristos îşi doreşte să ajungă în Rai? Mântuitorul ne-a pus la îndemână tot ceea ce avem nevoie pentru a putea finaliza acest demers duhovnicesc. El ne curăţeşte prin Sfânta Taină a Botezului, ne înnoieşte prin Taina Mirungerii, ne îndreaptă viaţa şi ne înnoieşte prin Taina Spovedaniei, ne sfinţeşte prin Sfânta Euharistie, ne întăreşte şi ne vindecă prin Taina Sfântului Maslu, ne încununează dragostea prin Taina Cununiei; ne învaţă, ne binecuvântează şi ne ocroteşte prin Sfânta Taină a Preoţiei.

Tot El, în marea Sa milostivire, ne adăposteşte în Biserica Sa, ne ocroteşte prin Crucea Sa, ne mântuieşte prin Naşterea şi Învierea Sa. El ne cuprinde în braţele Sale ca pe fiul cel risipitor, ne mângâie ca pe cel lepros, ne încurajează ca pe ucenici. El ne spală cu lacrimile Sale, ne îmbunează prin blândeţea chipului Său, ne înseninează cu mângâierea Sa. Oricât de încrâncenaţi şi de preocupaţi am fi, să ne gândim la chipul Domnului Hristos.

Dacă ne sunt dragi părinţii care ne-au dat viaţă, să iubim şi pe Mântuitorul Care ne dăruieşte viaţa cea veşnică.

Sfântul Maxim Mărturisitorul aşa ne învaţă: *„Un om se consideră cu adevărat liber atunci când acceptă să devină robul lui Dumnezeu.”*

MARȚI

Evanghelia de la Luca (XI, 1-10)

„În vremea aceea, fiind Iisus într-un loc și rugându-Se, când a încetat, unul dintre ucenicii Lui I-a zis: Doamne, învață-ne să ne rugăm, cum a învățat și Ioan pe ucenicii lui. Și le-a zis: Când vă rugați, ziceți: Tatăl nostru, Care ești în ceruri, sfințească-se numele Tău. Vie împărăția Ta. Facă-se voia Ta precum în cer așa și pe pământ. Pâinea noastră cea spre ființă dă-ne-o nouă în fiecare zi. Și ne iartă nouă păcatele noastre, căci și noi înșine iertăm tuturor celor ce ne greșesc nouă. Și nu ne duce pe noi în ispită, ci ne izbăvește de cel-viclean. Și a zis către ei: Cine dintre voi, având un prieten, de se va duce la el în miez de noapte și-i va zice: Prietene, împrumută-mi trei pâini, că a venit din cale un prieten la mine și n-am ce să-i pun înainte, iar acela, răspunzând dinăuntru, să-i zică: Nu mă pune la osteneală. Acum ușa e încuiată și copiii mei sunt în pat cu mine. Nu pot să mă scol să-ți dau. Zic vouă: Chiar dacă, sculându-se, nu i-ar da pentru că-i este prieten, dar, pentru îndrăzneala lui, sculându-se, îi va da cât îi trebuie. Și Eu zic vouă: Cereți și vi se va da; căutați și veți afla; bateți și vi se va deschide. Că oricine cere ia; și cel care caută găsește; și celui care bate i se va deschide.”

Multă lumină și bucurie au adus în inimile ucenicilor cuvintele rostite de Domnul nostru Iisus Hristos. Am văzut că El i-a învățat cum să se roage. Simțeau nevoia să se roage, să țină legătura cu Dumnezeu, să simtă căldura divină în inimile lor.

Referitor la rugăciune, Părintele arhimandrit Teofil Părăian mereu amintea de un principiu duhovnicesc: *„Roagă-te cum poți, ca să ajungi să te rogi cum trebuie!"* Ne întrebăm cum trebuie să ne rugăm și, mai ales, cât trebuie să ne rugăm? Obligația unui creștin este să se roage în fiecare zi. În cultul Bisericii noastre sunt șapte momente de rugăciune într-o zi. Momentul culminant al rugăciunii zilnice este Sfânta Liturghie. În mod particular ne rugăm de câte ori simțim nevoia. În fiecare moment se poate rosti rugăciunea: *„Doamne, Iisuse Hristoase, Fiul lui Dumnezeu, miluiește-mă pe mine, păcătosul!"*

Ne rugăm și dorim ca Dumnezeu să ne întărească, să putem depăși anumite momente dificile ale acestei vieți. Ne rugăm dimineața și seara; preferabil ar fi să nu ne amăgim și să căutăm scuze că dimineața suntem grăbiți, iar seara suntem obosiți. Rugăciunea să fie și un prilej de manifestare a recunoștinței față de milostivirea lui Dumnezeu. Rugăciunea nu trebuie să fie o înșiruire de cuvinte neînțelese sau banale. Să rostim *Tatăl nostru, Crezul, Psalmul 50, Psalmul 142, Cuvine-se cu adevărat* și să citim un acatist al Domnului Iisus Hristos, al Maicii Domnului sau al unui sfânt. Cei mai râvnitori pot citi și câte o catismă din *Psaltire*. Apoi, trebuie să participăm la Sfânta Liturghie, în special duminica, fiindcă aceasta este ziua lui Dumnezeu.

Un Sfânt Părinte ne învață așa: *„Când îți amintești de Dumnezeu, roagă-te ca atunci când tu uiți de Dumnezeu să-Și amintească și Dumnezeu de tine!"*

MIERCURI

Evanghelia de la Luca (XI, 9-13)

„Zis-a Domnul către ucenicii Săi: Cereți și vi se va da; căutați și veți afla; bateți și vi se va deschide. Că oricine cere ia; și cel care caută găsește; și celui care bate i se va deschide. Și care tată dintre voi, dacă îi va cere fiul pâine, oare îi va da piatră? Sau dacă îi va cere pește, oare îi va da, în loc de pește, șarpe? Sau dacă-i va cere un ou, îi va da scorpie? Deci dacă voi, răi fiind, știți să dați fiilor voștri daruri bune, cu cât mai mult Tatăl vostru Cel din ceruri va da Duh Sfânt celor care Îl cer de la El!"

Cuvintele Domnului Iisus Hristos ne atrag atenţia asupra unui lucru uşor de observat, însă mai greu de înţeles. Dacă noi, cei care uneori avem o viaţă plină de păcate şi de răutăţi, ştim să facem daruri bune copiilor noştri, oare ce fel de daruri ne va face Dumnezeu, Cel ce este Izvorul binelui şi al dragostei? Din bunătatea Sa spre noi pleacă dragostea şi binecuvântarea Sa. Descoperim cum Domnul Hristos ne face responsabili faţă de viaţa noastră, luând aminte la faptele şi la sufletul nostru. Ne spune Mântuitorul: *„Cereţi şi vi se va da; căutaţi şi veţi afla; bateţi şi vi se va deschide"* (*Luca* 11, 9); acestea sunt cuvintele-testament ale Mântuitorului. Nici urmă de „crede şi nu cerceta", aşa cum, în mod denigrator, s-au proferat acuze la adresa Evangheliei, acuze venite din partea indolenţilor şi a necredincioşilor.

Cele trei verbe: *A cere, a căuta şi a bate*, sunt la imperativ şi ne privesc pe fiecare dintre noi. Deci este imperativ necesar pentru fiecare creştin de a se implica personal şi responsabil în drumul sinuos al dobândirii vieţii veşnice. Lucrurile omeneşti întâi trebuie să le cunoşti pentru a le putea iubi; lucrurile divine mai întâi trebuie să le iubeşti pentru a le putea cunoaşte. Luminarea minţii vine de la Dumnezeu dacă şi tu te deschizi şi doreşti acest lucru. Harul ţi-l oferă Dumnezeu, dar credinţa şi faptele bune ţin de contribuţia şi eforturile fiecăruia. Nu credem că Dumnezeu apreciază pe cei care nu întreabă, nu se interesează, nu au dorinţa de a cerceta.

Dumnezeu nu este asemenea unui despot insensibil şi intangibil. Dacă vrei să-L înţelegi pe Dumnezeu, caută şi te înţelege mai întâi pe tine şi viaţa ta.

Un Sfânt Părinte spune aşa: *„Împacă-te cu tine însuţi şi vei fi în pace cu Dumnezeu şi cu semenii tăi!"*

JOI

Evanghelia de la Luca (XI, 14-23)

„În vremea aceea, a scos Iisus un demon dintr-un bolnav care era mut. Şi când a ieşit demonul, mutul a vorbit, iar mulţimile s-au minunat. Iar unii dintre ei au zis: Cu Beelzebul, căpetenia demonilor, scoate pe demoni. Iar alţii, ispitindu-L, cereau de la El semn din cer. Dar El, cunoscând gândurile lor, le-a zis: Orice împărăţie, dezbinându-se în sine, se pustieşte şi casă peste casă cade. Şi dacă Satana s-a dezbinat în sine, cum va mai sta împărăţia lui? Fiindcă ziceţi că Eu scot pe demoni cu Beelzebul. Iar dacă Eu scot pe demoni cu Beelzebul, fiii voştri cu cine îi scot? De aceea, ei vă vor fi judecători. Iar dacă Eu cu degetul lui Dumnezeu scot pe demoni, iată, a ajuns la voi Împărăţia lui Dumnezeu. Când cel tare, înarmat fiind, îşi păzeşte curtea, avuţiile lui sunt în pace. Dar când unul mai tare decât el vine asupra lui şi-l înfrânge, îi ia toate armele pe care se bizuia, iar prăzile de la el le împarte. Cel ce nu este cu Mine, este împotriva Mea; şi cel ce nu adună cu Mine, risipeşte.”

Când citim cu atenţie şi responsabilitate cuvintele Sfintei Scripturi, avem sentimentul că pe fiecare pagină putem vedea chipul Domnului nostru Iisus Hristos. Pe Mântuitorul Îl putem descoperi în fiecare cuvânt şi în spatele fiecărui verset. Mai mult, credem că, prin fiecare cuvânt scripturistic, Dumnezeu ni Se descoperă.

Despre viaţa şi activitatea Domnului Iisus Hristos s-au scris cele patru Evanghelii, ceea ce înseamnă în jur de două sute de pagini. Avem mărturii despre aproximativ cincizeci de pilde rostite de Mântuitorul şi despre cincizeci de minuni săvârşite de El. Ar mai fi aproximativ şapte mii de cuvinte folosite pentru a prezenta cele spuse şi săvârşite de Fiul lui Dumnezeu. Acestea sunt doar date statistice şi nu au foarte mare importanţă.

Iisus Hristos – Fiul lui Dumnezeu, Cel născut în Betleemul Iudeei – ne-a lăsat peste veacuri şi peste generaţii, numele, dragostea şi învăţăturile Sale. A schimbat, prin venirea Sa în lume, cursul istoriei; a schimbat destinul fiecărui om şi al multor popoare. Pentru numele Domnului Hristos şi pentru învăţăturile Sale au fost martirizaţi milioane de creştini.

În numele Său sunt construite biserici, care coboară divinitatea pe pământ şi înalţă umanitatea. În numele Său se săvârşeşte neîncetat, până la marginile pământului, Sfânta Liturghie, iar credincioşii se împărtăşesc cu Trupul şi Sângele Său.

Sfântul Ioan Gură de Aur ne spune: *„Prin Iisus Hristos tot pământul a fost eliberat din întunericul amăgirii."*

VINERI

Evanghelia de la Luca (XI, 23-26)

„Zis-a Domnul: Cel ce nu este cu Mine, este împotriva Mea; și cel ce nu adună cu Mine, risipește. Când duhul cel necurat iese din om, umblă prin locuri fără apă căutând odihnă și, negăsind, zice: Mă voi întoarce la casa mea, de unde am ieșit. Și venind, o află măturată și împodobită. Atunci merge și ia cu el alte șapte duhuri, mai rele decât el, și, intrând, locuiește acolo; și se fac cele de pe urmă ale omului aceluia mai rele decât cele dintâi."

Din cuvintele Domnului Iisus Hristos ne putem da seama cât de vulnerabil este omul care trăiește departe de învățăturile și binecuvântarea lui Dumnezeu. Cei care nu cinstesc pe Mântuitorul și nu urmează poruncile Sale devin luptători virulenți împotriva Fiului lui Dumnezeu și ai moralei creștine. Aceștia pun sub semnul întrebării tot ceea ce are legătură cu principiile de viață religioasă, cu moralitatea și cu buna rânduială a vieții omului; cu viața și minunile Domnului Hristos. Pentru cei amintiți nu este de ajuns să nege existența lui Dumnezeu, ci vor, dacă ar fi posibil, ca numele Fiului lui Dumnezeu să fie scos în afara legii.

În numele unei șchioape libertăți vor să desființeze credința noastră în Dumnezeu. Domnul Hristos ne mai atenționează: Un creștin adevărat înmulțește darurile primite de la Dumnezeu și ajunge apoi să culeagă roadele ascultării și ale binecuvântării. Cei care trăiesc la voia întâmplării, fără principii morale și fără o perspectivă duhovnicească asupra zilei de mâine, devin risipitori. Își risipesc timpul, viața, talanții și sentimentele și totodată pierd șansa înveșnicirii sufletului.

Ce ne oferă Domnul Hristos? Pur și simplu, o cruce! Această cruce este temelia faptelor bune; este nădejdea învierii și a mântuirii noastre.

SÂMBĂTĂ

Evanghelia de la Luca (VIII, 16-21)

„Zis-a Domnul: Nimeni, aprinzând făclia, nu o acoperă cu un vas, nici nu o pune sub pat, ci o așază în sfeșnic, pentru ca cei ce intră să vadă lumina. Că nu este nimic tăinuit care să nu se arate și nimic ascuns care să nu se cunoască și să nu vină la vedere. Luați seama, deci, la felul cum auziți: Celui ce are i se va da; iar de la cel ce nu are, și ce i se pare că are se va lua de la el. Și au venit la El mama Lui și frații Lui; dar nu puteau să se apropie de El din pricina mulțimii. Și I s-a vestit: Mama Ta și frații Tăi stau afară și voiesc să Te vadă. Iar El, răspunzând, a zis către ei: Mama Mea și frații Mei sunt aceștia care ascultă cuvântul lui Dumnezeu și-l îndeplinesc."

Cuvintele Domnului nostru Iisus Hristos au ca scop întărirea noastră sufletească. Dacă cercetăm cu luare-aminte Sfintele Scripturi vom constata că tot ceea ce ne-a învăţat Domnul Hristos este temelie puternică pentru sufletele aflate în căutarea veşniciei. Mântuitorul ne vorbeşte despre un lucru practic: nimeni, atunci când aprinde o făclie, nu o pune sub obroc, nu o ascunde. Cel care aprinde o făclie, face acest lucru pentru a se bucura de lumina ei. Aşa este şi cu faptele unui creştin. Întrucât urmează poruncile Domnului Hristos, el trebuie să fie o lumină care împrăştie întunericul şi faptele întunericului. Mântuitorul este *„Lumina lumii"* (*Ioan* 8, 12), iar cei care-L urmează se împărtăşesc din această lumină. Mai mult, ne spune Mântuitorul că, aceia care ascultă şi duc la împlinire cuvintele lui Dumnezeu sunt fraţii Săi. Deci, cei care doar ascultă, fără să împlinească poruncile Sale, fac doar un simplu exerciţiu intelectual. Se informează, fără să se formeze.

Trebuie să ne amintim mereu de faptul că la Botez aşa am mărturisit: *„Dă-mi mie haină luminoasă, Cel ce Te îmbraci cu lumina ca şi o haină, mult-Milostive Hristoase Dumnezeul nostru."*

Să ne bucurăm de lumina Învierii şi să săvârşim faptele luminii.

SĂPTĂMÂNA A DOUĂZECI ŞI PATRA DUPĂ POGORÂREA SFÂNTULUI DUH

LUNI

Evanghelia de la Luca (XI, 29-33)

„În vremea aceea, adunându-se mulțime de oameni, Iisus a început a zice: Neamul acesta este un neam viclean; cere semn, dar semn nu i se va da, decât semnul proorocului Ionà. Căci precum a fost Ionà un semn pentru niniviteni, așa va fi și Fiul Omului semn pentru acest neam. Regina de la miazăzi se va ridica la judecată cu bărbații neamului acestuia și-i va osândi, pentru că a venit de la marginile pământului ca să asculte înțelepciunea lui Solomon; și, iată, mai mult decât Solomon este aici. Bărbații din Ninive se vor ridica la judecată cu neamul acesta și-l vor osândi, pentru că s-au pocăit la propovăduirea lui Ionà; și, iată, mai mult decât Ionà este aici. Nimeni, aprinzând făclie, nu o pune în loc ascuns, nici sub obroc, ci în sfeșnic, așa încât cei care intră să vadă lumina ei.”

Mereu s-au aflat în preajma Domnului Iisus Hristos persoane dornice de lucruri senzaționale. Să ne amintim că și guvernatorul Pilat voia să-L întâlnească pe Mântuitorul din dorința de a fi martor la o minune. În pericopa evanghelică citită, cei care-L urmau și-L ascultau pe Domnul Hristos au cerut un semn prin care să le dovedească autoritatea și puterea Sa. Hristos Domnul le-a amintit de Ionà, profetul din Vechiul Testament. Paralela cu Ionà este una subtilă și plină de înțelesuri duhovnicești. Așa cum Ionà a stat trei zile în pântecele chitului, la fel și Mântuitorul, prin Învierea cea de a treia zi, va zdrobi puterea Iadului. Ionà a fost un om trimis de Dumnezeu pentru îndreptarea celor depărtați de El, Domnul Hristos este mai mult decât atât.

Dacă ninivitenii din vremea lui Ionà s-au căit pentru păcatele lor, oare care va fi soarta celor care L-au prigonit pe Mântuitorul? Oare cum vom fi judecați noi cei care știm de Înviere, însă ne complacem în indiferență și delăsare? Noi de ce fel *semne* avem nevoie pentru a ne pune ordine în viața duhovnicească?

Fericitul Augustin așa ne spune: *„Pentru cine vrea să creadă, am o mie de motive. Pentru cine nu vrea să creadă, n-am nici unul."*

MARȚI

Evanghelia de la Luca (XI, 34-41)

„Zis-a Domnul: Luminătorul trupului este ochiul. Deci, când ochiul tău este curat, atunci tot trupul tău este luminat; dar când ochiul tău este rău, atunci și trupul tău este întunecat. Ia seama, deci, ca lumina din tine să nu fie întuneric. Așadar, dacă tot trupul tău este luminat, neavând nici o parte întunecată, luminat va fi în întregime, ca și când te luminează făclia cu strălucirea ei. Și, pe când Iisus vorbea, un fariseu Îl ruga să prânzească la el; deci, intrând, a șezut la masă. Iar fariseul s-a mirat văzând că El nu S-a spălat înainte de masă. Atunci Domnul a zis către el: Acum voi, fariseilor, curățiți partea din afară a paharului și a blidului, dar înăuntrul vostru este plin de răpire și de viclenie. Nebunilor! Oare cel ce a făcut partea din afară n-a făcut și partea dinăuntru? Dați mai întâi milostenie cele ce sunt dinăuntru vostru și, iată, toate vă vor fi curate.”

Privind în jurul nostru putem vedea frumusețea lumii create de Dumnezeu. Cununa creației divine este omul – trup și suflet creat de mâna divină. Alcătuirea minunată a omului stârnește admirația tuturor.

În pericopa evanghelică citită, Domnul nostru Iisus Hristos ne arată că luminătorul trupului este ochiul. Se spune că ochiul este oglinda sufletului. În Sfânta Scriptură se vorbește despre lumină de 190 de ori; verbul *a vedea* apare de 345 de ori, cuvântul *vedere* de 82 de ori, iar cuvântul *ochi* apare de 775 de ori. Idiograma cuvântului ebraic *ochi* are valoare numerică de 70, simbolizând moartea și învierea.

Forma și alcătuirea ochiului sunt fascinante. La sfârșitul primei luni de viață embrionul uman are conturate organele vederii, în luna a treia apar pleoapele, în luna a șaptea pleoapele se separă și globii ochilor devin vizibili. Ochiul este alcătuit dintr-un sistem de lentile, o diafragmă, o cameră obscură și receptori care preiau imaginile. Irisul are rol de diafragmă și, în funcție de lumină, suprafața lui poate crește de 16 ori. Se spune că dacă toți oamenii ar privi mai mult cerul, pământul ar fi mai aproape de cer și cerul de pământ.

În *Psaltire* găsim următoarea mărturie: *„Ridica-voi ochii mei la ceruri, de unde va veni ajutorul meu; ajutorul meu de la Domnul, Cel ce a făcut cerul și pământul”* (*Psalmii* 120, 1).

Sfântul Grigorie Teologul așa ne spune: *„Omul este deopotrivă măreție și umilință, cer și pământ, vremelnicie și nemurire, moștenitor al pământului dacă privește spre cele de sus, dar și moștenitor al întunericului, dacă privește spre cele de jos.”*

MIERCURI

Evanghelia de la Luca (XI, 42-46)

„Zis-a Domnul către iudeii care veniseră la Dânsul: Vai vouă, fariseilor! Că dați zeciuială din izmă și din untariță și din toate legumele și lăsați la o parte dreptatea și iubirea de Dumnezeu; pe acestea se cuvenea să le faceți, iar pe acelea să nu le lăsați. Vai vouă, fariseilor! Că iubiți scaunele din față în sinagogi și închinăciunile în piețe. Vai vouă, cărturarilor și fariseilor fățarnici! Că sunteți ca mormintele care nu se văd și oamenii care umblă peste ele nu le știu. Și, răspunzând, unul dintre învățătorii de Lege I-a zis: Învățătorule, acestea zicând, ne mustri și pe noi! Iar El a zis: Vai și vouă, învățătorilor de Lege! Că împovărați pe oameni cu sarcini anevoie de purtat, iar voi nu voiți să le atingeți."

Sunt tăioase şi aspre cuvintele Domnului Iisus Hristos adresate fariseilor. Mustrările Sale îi vizau pe fariseii de acum două mii de ani, pe cei care doar mimau viaţa sfântă şi dreptatea. Domnul Hristos a avut mai multe discuţii contradictorii cu fariseii din vremea Sa. Ştim că fariseii erau oameni cu o pregatire superioară şi erau consideraţi de popor oameni sfinţi. De aceea, fariseii aveau un cuvânt greu de spus în problemele spirituale şi politice din acea vreme.

Au fost şi farisei care L-au apreciat pe Mântuitorul şi au înţeles la justa valoare învăţăturile Sale. Însă Domnul Hristos a adus critici severe la adresa modului lor de a se comporta, adică privind faptele lor. Se putea uşor constata că fariseii erau sfinţi doar cu numele. Mântuitorul le-a atras atenţia spre deprinderile rele; a condamnat ipocrizia celor care doreau să fie percepuţi altfel decât erau în realitate.

Să fim sinceri şi să recunoaştem că şi în mulţi dintre noi există o doză de fariseism. De multe ori mimăm credinţa sau ne credem mai drepţi decât suntem. Trăim cu falsa impresie că suntem buni, iar răul este doar în ceilalţi; acest mod de a ne autoevalua este unul fariseic. Doar Dumnezeu ne ştie inima, faptele şi căinţa.

Evagrie Ponticul, un părinte din secolul al IV-lea, ne îndeamnă aşa: *„Pe Dumnezeu să-L slujim prin fapte, să-L lăudam prin cuvânt şi să-L cinstim cu gândul."*

JOI

Evanghelia de la Luca (XI, 47-54; XII, 1)

„Zis-a Domnul către iudeii care veniseră la Dânsul: Vai vouă, cărturarilor şi fariseilor! Că zidiţi mormintele prorocilor pe care părinţii voştri i-au ucis. Aşadar, mărturisiţi şi încuviinţaţi faptele părinţilor voştri, pentru că ei i-au ucis, iar voi le clădiţi mormintele. De aceea şi înţelepciunea lui Dumnezeu a zis: «Voi trimite la ei proroci şi apostoli şi dintre ei vor ucide şi vor prigoni»; ca să se ceară de la neamul acesta sângele tuturor prorocilor care s-a vărsat de la facerea lumii, de la sângele lui Abel până la sângele lui Zaharia, care a fost ucis între altar şi templu. Adevărat vă spun: că se va cere de la neamul acesta. Vai vouă, învăţătorilor de Lege! Că aţi luat cheia cunoştinţei; voi înşivă n-aţi intrat, iar pe cei ce voiau să intre i-aţi împiedicat. Atunci, ieşind El de acolo, cărturarii şi fariseii au început să-L urască de moarte şi să-L silească să vorbească despre multe, pândindu-L şi căutând să audă ceva din gura Lui, ca să-I găsească vină. În acelaşi timp adunându-se mulţime de mii de oameni, încât se călcau unii pe alţii, Iisus a început să vorbească întâi către ucenicii Săi: Feriţi-vă de aluatul fariseilor, care este făţărnicia.”

Cuvintele citite astăzi sunt o continuare a discuției pe care Domnul Iisus Hristos a avut-o cu fariseii și învățătorii de Lege. Și unii și alții au fost mustrați pentru ipocrizia de care dădeau dovadă în ceea ce privește viața religioasă, a lor dar și a semenilor lor. Dacă pe unii i-a mustrat pentru faptul că puneau accentul doar pe lucrurile exterioare și colaterale ale vieții religioase, pe învățătorii de Lege i-a mustrat pentru tendința lor de a transfera centrul de greutate spre ceea ce declarau și nu spre ceea ce săvârșeau. Era o mare diferență între pretenția lor de a fi numiți oameni sfinți și viața pe care o duceau. Mântuitorul le spune că ei, învățătorii de Lege, sunt fiii celor care au prigonit și au ucis pe prorocii trimiși de Dumnezeu pentru îndreptarea poporului.

Ne surprinde faptul că cei vizați nu au înțeles mare lucru din mustrările Mântuitorului. Probabil au gândit că Hristos Domnul nu Se referea la ei, ci la alții. De aceea ni se pare paradoxal că fariseii și cărturarii au început să-L urască pe Domnul Hristos și căutau motive să-L poată acuza. Dacă au considerat că nu viața lor trebuie îndreptată, de ce căutau să închidă gura Mântuitorului?

Găsim și astăzi astfel de mentalități fariseice. Unii ar dori ca învățăturile Bisericii să fie după mintea și delăsările lor. Aceștia se plâng că postul este prea aspru, că rugăciunea este prea lungă, că severitatea canoanelor este prea mare și că Sfânta Liturghie durează prea mult. Și-ar dori un *bliț* de rugăciune, un *bliț* de post, un *bliț* de osteneală. Și așa să poată dobândi un *bliț* de Rai.

Să vorbim mai puțin și să lucrăm mai mult; să postim, să ne spovedim și să ne împărtășim.

Sfântul Vasile cel Mare așa ne învață: *„Cine nu gândește și nu lucrează ca Domnul nu este al Lui."*

VINERI

Evanghelia de la Luca (XII, 2-12)

„Zis-a Domnul către ucenicii Săi: Nimic nu este acoperit care să nu se descopere şi nimic ascuns care să nu se cunoască. De aceea, câte aţi spus la întuneric se vor auzi la lumină; şi ceea ce aţi vorbit la ureche, în odăi, se va vesti de pe acoperişuri. Dar vă spun vouă, prietenii Mei: Nu vă temeţi de cei care ucid trupul şi după aceasta n-au ce să mai facă. Vă voi arăta însă de cine să vă temeţi: Temeţi-vă de Acela care, după moarte, are putere să vă arunce în gheena; da, vă zic vouă, de Acela să vă temeţi. Nu se vând oare cinci vrăbii cu doi bani? Şi nici una dintre ele nu este uitată înaintea lui Dumnezeu; ci şi perii capului vostru, toţi sunt număraţi. Nu vă temeţi; voi sunteţi mai de preţ decât multe vrăbii. Şi zic vouă: Oricine va mărturisi pentru Mine înaintea oamenilor, şi Fiul Omului va mărturisi pentru el înaintea îngerilor lui Dumnezeu. Iar cel ce se va lepăda de Mine înaintea oamenilor, lepădat va fi înaintea îngerilor lui Dumnezeu. Oricui va spune vreun cuvânt împotriva Fiului Omului, i se va ierta; dar celui ce va huli împotriva Duhului Sfânt, nu i se va ierta. Iar când vă vor duce în sinagogi şi la dregători şi la stăpâniri, nu vă îngrijiţi cum sau ce veţi răspunde, sau ce veţi zice, că Duhul Sfânt vă va învăţa chiar în ceasul acela ce trebuie să spuneţi."

Să fim cu luare-aminte la cuvintele Domnului Iisus Hristos: *„Oricine va mărturisi pentru Mine înaintea oamenilor, şi Fiul Omului va mărturisi pentru el înaintea îngerilor lui Dumnezeu. Iar cel ce se va lepăda de Mine înaintea oamenilor, lepădat va fi înaintea îngerilor lui Dumnezeu"* (*Luca* 2, 8-9). Aceste cuvinte ne îndeamnă la a-L mărturisi pe Dumnezeu în şi prin viaţa noastră. Cum putem face acest lucru? Este important ca viaţa noastră să fie o mărturie a faptului că Iisus Hristos este Mântuitorul nostru şi Fiul lui Dumnezeu. Viaţa noastră, în consecinţă, trebuie să fie a unor buni creştini, fără sincope.

Dacă eşti tânăr, trebuie să-ţi păstrezi sufletul curat, să asculţi de părinţi, să-ţi respecţi şi să-ţi iubeşti familia. Roagă-te şi cere înţelepciune şi întărire în credinţă. Să doreşti să te realizezi prin muncă cinstită şi să respecţi pe cei din jurul tău.

Dacă eşti adult, mintea să-ţi fie - cu adevărat - ca a unui om matur, aratându-te înţelept. Să-ţi doreşti neîncetat să întemeiezi o familie în care să te simţi împlinit, să te ştii iubit şi apreciat; să te înconjuri de copii care-ţi vor schimba şi împlini viaţa. Să te spovedeşti sincer şi să participi la slujbele Bisericii. Munceşte cinstit, iubeşte-ţi soţul sau soţia, creşte-ţi copiii în respect faţă de Dumnezeu şi de cele sfinte.

Dacă eşti la vârsta înţelepciunii, poartă-te cu înţelepciune. Să te bucuri de ceea ce ai realizat şi de fiecare răsărit de soare. Îndeamnă cu o vorbă bună şi blândă şi, mai ales, fereşte-te să nu fii prilej de sminteală. Priveşte spre Dumnezeu toată viaţa; şi în ziua de ieri, în cea de azi şi în cea de mâine. Viaţa noastră să fie o autentică şi vie mărturie a Crucii, a Învierii şi a Înălţării.

Sfântul Ioan de Kronstadt aşa ne învaţă: *„Dumnezeu Se bucură atunci când omul descoperă lucrarea Sa în inima lui, fiindcă El este lumina şi adevărul."*

SÂMBĂTĂ

Evanghelia de la Luca (IX, 1-6)

„În vremea aceea, chemând Iisus pe cei doisprezece ucenici ai Săi, le-a dat putere și stăpânire peste toți demonii și să vindece bolile. Și i-a trimis să propovăduiască Împărăția lui Dumnezeu și să vindece pe cei bolnavi. Și a zis către ei: Să nu luați nimic pe drum, nici toiag, nici traistă, nici pâine, nici bani și nici să nu aveți câte două haine. Și în orice casă veți intra, acolo să rămâneți și de acolo să plecați. Iar unde nu vă vor primi, ieșind din acea cetate, scuturați praful de pe picioarele voastre, spre mărturie împotriva lor. Atunci ei, plecând, mergeau prin sate, binevestind și vindecând pretutindeni."

Ucenicii Domnului Iisus Hristos au fost aleşi cu un anume scop. Pe ei Mântuitorul i-a îndemnat: *„Mergând învăţaţi toate neamurile, botezându-le în numele Tatălui şi al Fiului şi al Sfântului Duh”* (*Matei* 28, 19). Tot ei au primit puterea de *„a lega şi dezlega păcatele”* poporului (*Matei* 18, 18). Din această pericopă evanghelică înţelegem în ce a constat misiunea Apostolilor: Înainte de toate ei trebuiau să binevestească, adică să fie vestitori ai Împărăţiei lui Dumnezeu. Apoi au primit putere să izgonească pe demoni, adică să poată lupta împotriva celor răi şi a duhurilor necurate. Apostolii trebuiau să vindece bolile trupeşti şi sufleteşti ale oamenilor, să mângâie pe cei suferinzi şi să aducă binecuvântarea lui Dumnezeu în fiecare casă în care erau primiţi.

Sintetizând, ucenicii Domnului Hristos erau cei care, cu puterea lui Dumnezeu, sfinţeau, vindecau şi învăţau. Erau, deopotrivă, preoţi, doctori şi învăţători. În ei, şi prin ei, lucra harul dumnezeiesc. Misiunea Apostolilor nu s-a încheiat odată cu viaţa lor pământească, ci continuă prin ucenicii şi urmaşii lor, prin episcopi şi preoţi.

Până la sfârşitul vieţii noastre să fim cu luare aminte la faptul că Dumnezeu poartă grijă de noi şi ne îndeamnă să ne preocupăm de mântuirea sufletelor noastre.

Sfântul Ioan Damaschin ne învaţă aşa: *„Caută-L pretutindeni pe Cel ce este pretutindeni.”*

SĂPTĂMÂNA A DOUĂZECI ŞI CINCEA DUPĂ POGORÂREA SFÂNTULUI DUH

LUNI

Evanghelia de la Luca (XII, 13-15, 22-31)

„În vremea aceea, când învăţa Iisus, cineva a zis către El din mulţime: Învăţătorule, zi fratelui meu să împartă cu mine moştenirea. Iar Iisus i-a zis: Omule, cine M-a pus pe Mine judecător sau împărţitor peste voi? Apoi a zis către ei: Vedeţi şi păziţi-vă de toată lăcomia, căci viaţa cuiva nu stă în prisosul avuţiilor sale. Şi a zis către ucenicii Săi: De aceea zic vouă: Nu vă îngrijiţi pentru viaţa voastră ce veţi mânca, nici pentru trupul vostru cu ce vă veţi îmbrăca. Viaţa este mai mult decât hrana şi trupul decât îmbrăcămintea. Priviţi la corbi, că nici nu seamănă, nici nu seceră; ei n-au cămară, nici hambar, şi Dumnezeu îi hrăneşte. Cu cât mai de preţ sunteţi voi decât păsările! Şi cine dintre voi, îngrijindu-se, poate să adauge staturii sale un cot? Deci dacă nu puteţi să faceţi nici cel mai mic lucru, de ce vă îngrijiţi de celelalte? Priviţi la crinii câmpului cum cresc: Nu torc, nici nu ţes. Şi zic vouă că nici Solomon, în toată mărirea lui, nu s-a îmbrăcat ca unul dintre aceştia. Iar dacă iarba, care este astăzi pe câmp, iar mâine se aruncă în cuptor, Dumnezeu aşa o îmbracă, cu cât mai mult pe voi, puţin credincioşilor! Şi voi să nu căutaţi ce veţi mânca sau ce veţi bea şi nu fiţi îngrijoraţi, căci toate acestea păgânii lumii le caută; dar Tatăl vostru ştie că aveţi nevoie de acestea; căutaţi mai întâi Împărăţia lui Dumnezeu şi toate acestea se vor adăuga vouă.”

Există între toate urgenţele şi lucrurile stringente ceva mai important – mântuirea sufletului nostru şi moştenirea Împărăţiei cerurilor. La moştenire ai dreptul în virtutea legăturii de sânge cu cel care-ţi oferă ceva; dar poţi fi moştenitor prin voinţa şi dorinţa expresă a celui care este proprietarul moştenirii. În ambele cazuri, dacă vorbim de Împărăţia lui Dumnezeu, noi putem deveni moştenitori. Deoarece suntem fiii lui Dumnezeu şi urmaşi ai Domnului Iisus Hristos, noi ne înscriem – în mod ontologic, dacă ne împărtăşim cu Sângele lui Hristos – printre moştenitori. De obicei, când vorbim despre moştenire şi moştenitori, noi ne gândim doar la bunurile mobile şi imobile; adică numai la lucrurile sau bunurile trecătoare. Însă, iată, prin cuvintele Evangheliei ni se oferă o mai largă perspectivă asupra principiului amintit.

Poţi fi şi moştenitorul unor sentimente de dragoste pe care ţi le-a purtat cineva sau le-ai purtat cuiva. Poţi duce în inima ta un cuvânt sau un gând deosebit pe care cineva drag ţi le-a lăsat. În aceeaşi logică trebuie să ne simţim onoraţi că Dumnezeu ne-a făcut moştenitorii Săi. Să ne gândim că moştenim un colţ de Rai. Oare este puţin acest lucru? Apoi, suntem moştenitori direcţi ai cuvintelor şi poruncilor Domnului Iisus Hristos, Fiul lui Dumnezeu. Moştenim viaţa înveşnicită, fericirea divină, puterea Crucii şi nădejdea Învierii. Noi, genetic, moştenim de la Dumnezeu puterea de a crea, dorinţa de a săvârşi binele, dragostea jertfelnică, lacrima purificatoare şi smerita înălţare. Să fim cu luare aminte şi la faptul că, pentru a ne face moştenitori ai Săi, Bunul şi Milostivul Dumnezeu a trimis la noi pe Unicul Său Fiu.

Într-o zi vom fi şi noi întrebaţi: Fiilor unde vă este moştenirea? Unde şi cum aţi risipit-o? Atunci, oare, ce vom răspunde?

Sfântul Petru Damaschinul aşa ne învaţă: *„Dumnezeu ne dă cinstire, făcându-ne pe noi colaboratori ai Săi.”*

MARȚI

Evanghelia de la Luca (XII, 42-48)

„Zis-a Domnul: Cine este, oare, iconomul credincios și înțelept pe care stăpânul îl va pune peste slujitorii săi, ca să le dea la vreme partea lor de grâu? Fericită este sluga aceea pe care, venind stăpânul, o va găsi făcând așa. Adevărat vă spun că o va pune peste toate avuțiile sale. Iar de va zice sluga aceea în inima sa: Stăpânul meu zăbovește să vină, și va începe să bată pe slugi și pe slujnice și să mănânce și să bea și să se îmbete, veni-va stăpânul slugii aceleia în ziua în care ea nu se așteaptă și în ceasul în care ea nu știe și o va tăia în două, iar partea ei o va pune cu cei necredincioși. Iar sluga aceea care a știut voia stăpânului și nu s-a pregătit, nici n-a făcut după voia lui, va fi bătută mult. Și cea care n-a știut, dar a făcut lucruri vrednice de pedeapsă, va fi bătută puțin. Și oricui i s-a dat mult, mult i se va cere, și cui i s-a încredințat mult, mai mult i se va cere."

Cuvintele acestei pericope evanghelice formează ceea ce numim *Parabola iconomului credincios şi înţelept*. Domnul Iisus Hristos a rostit această pildă pentru ca ucenicii Săi să înţeleagă cum trebuie să slujească lui Dumnezeu. Iconomul este purtătorul de grijă sau administratorul unui bun sau al unei gospodării care i-a fost încredinţată. În sensul larg al cuvântului şi noi suntem nişte iconomi. Suntem iconomi ai vieţii noastre, dar şi ai ceea ce Dumnezeu ne-a dăruit. Trebuie să avem în vedere următorul lucru: Noi, ca iconomi, nu suntem proprietari, ci suntem doar cei împuterniciţi de stăpân să fim vrednici şi destoinici administratori.

Viaţa şi sufletul nostru sunt bunurile cele mai de preţ pe care Dumnezeu ni le-a dat în grijă. Este foarte important să ştim a ne chivernisi bine ceea ce ne-a fost încredinţat. Să învăţăm a ne chivernisi bine viaţa, familia, dragostea, bucuria, locul de muncă, fericirea sau tristeţea. Domnul Iisus Hristos în *Predica de pe munte* ne spune: *„Nu vă adunaţi comori pe pământ, ... ci vă adunaţi comori în cer... căci unde este comoara ta, acolo va fi şi inima ta”* (*Matei* 6, 19-21).

Sfântul Teofan Zăvorâtul aşa ne învaţă: *„Viaţa duhovnicească este un astfel de tărâm în care înţelepciunea acestei lumi nu poate pătrunde.”*

MIERCURI

Evanghelia de la Luca (XII, 48-59)

„Zis-a Domnul: Oricui i s-a dat mult, mult i se va cere, şi cui i s-a încredinţat mult, mai mult i se va cere. Foc am venit să arunc pe pământ, şi cât aş vrea să fie acum aprins! Şi cu botez am a Mă boteza şi câtă nerăbdare am până ce se va îndeplini! Vi se pare că am venit să dau pace pe pământ? Vă spun că nu, ci dezbinare. Căci de acum înainte cinci dintr-o casă vor fi dezbinaţi: trei împotriva a doi şi doi împotriva a trei. Dezbinaţi vor fi: tatăl împotriva fiului şi fiul împotriva tatălui, mama împotriva fiicei şi fiica împotriva mamei, soacra împotriva nurorii sale şi nora împotriva soacrei. Şi zicea şi mulţimilor: Când vedeţi un nor ridicându-se dinspre apus, îndată ziceţi că vine ploaie mare; şi aşa este. Iar când suflă vântul de la miazăzi, ziceţi că va fi arşiţă, şi aşa este. Făţarnicilor! Faţa pământului şi a cerului ştiţi să o deosebiţi, dar vremea aceasta cum de nu o deosebiţi? De ce, dar, de la voi înşivă nu judecaţi ce este drept? Şi când mergi cu pârâşul tău la dregător, dă-ţi silinţa să te împaci cu el pe cale, ca nu cumva să te târască la judecător, şi judecătorul să te dea pe mâna temnicerului, iar temnicerul să te arunce în temniţă. Zic ţie: Nu vei ieşi de acolo până ce nu vei plăti şi cel din urmă ban."

Citind și luând aminte la cuvintele rostite de Domnul Iisus Hristos ne încearcă un sentiment de nedumerire. Nu ne așteptăm să auzim asemenea cuvinte de la Cel care este *Domnul păcii* și *Izvorul binecuvântării*. Toate cele spuse de Mântuitorul nu sunt simple și senzaționale fabulații, ci au un rost precis: Cei de atunci voiau să știe cum va fi ziua de mâine, dar ignorau să-și judece viața și din perspectiva lui Dumnezeu. Intuiau că norii dinspre apus aduc ploaie, iar vântul dinspre miazăzi este însoțit de arșiță și uscăciune, însă nu puteau înțelege că timpul mântuirii era aproape.

Între ei Se afla Domnul Hristos – Fiul lui Dumnezeu. Ceea ce El spunea și săvârșea trebuia să le dea de gândit. Nu mai era timpul unei aparente și comode stări de pace; sosise vremea de a se pune un început lucrării responsabile pentru mântuirea sufletelor. Chiar sunt atenționați cei de atunci că sosise ceasul dezbinării, ceasul când cei care urmau pe Domnul Hristos – pentru că se depărtau de răutățile păcatului – aveau să fie priviți cu suspiciune și chiar cu ură.

Acest lucru îl putem vedea, în multe situații, și în zilele noastre. Cei care mărturisesc pe Hristos Domnul și duc o viață de buni creștini, uneori devin ținta răutăților gratuite și a acuzelor nedrepte. Cei care nu înțeleg nimic din mesajul evanghelic nu vor înțelege nici viața și nici morala creștină; nu vor înțelege rostul postului și al rugăciunii.

Sfântul Chiril al Ierusalimului așa ne învață: *„Nimeni nu poate ajunge la Dumnezeu, decât ridicându-se prin jertfă."*

JOI

Evanghelia de la Luca (XIII, 1-9)

„În vremea aceea, au venit unii la Iisus, vestindu-L despre galileenii al căror sânge Pilat l-a amestecat cu jertfele lor. Şi El, răspunzând, le-a zis: Credeţi oare că aceşti galileeni au fost mai păcătoşi decât toţi galileenii, fiindcă au suferit acestea? Nu! zic vouă; dar dacă nu vă veţi pocăi, toţi veţi pieri la fel. Sau cei optsprezece, peste care s-a surpat turnul în Siloam şi i-a ucis, gândiţi oare că ei au fost mai păcătoşi decât toţi oamenii care locuiau în Ierusalim? Nu! zic vouă; dar de nu vă veţi pocăi, toţi veţi pieri la fel. Şi le-a spus pilda aceasta: Cineva avea un smochin sădit în via sa şi a venit să caute rod în el, dar n-a găsit. Şi a zis către lucrătorul viei: Iată, trei ani sunt de când vin şi caut rod în smochinul acesta şi nu găsesc. Taie-l; de ce să ocupe locul în zadar? Dar el, răspunzând, a zis: Doamne, lasă-l şi anul acesta, până ce îl voi săpa împrejur şi voi pune gunoi. Poate va face rod în anul care vine; iar de nu, îl vei tăia.”

Smochinul neroditor, despre care ne vorbeşte Domnul Iisus Hristos, este paradigma unei vieţi lipsite de roadele cele bune. Un pom care nu rodeşte, mai devreme sau mai târziu, va fi îndepărtat, tăiat şi aruncat. Cei care-L urmează pe Domnul Hristos trebuie să-şi ducă viaţa în credinţă şi în respect pentru Dumnezeu şi pentru lucrurile cele sfinte. În contrast cu această perspectivă duhovnicească este viaţa trăită instinctiv, fără orizont, la voia întâmplării, fără rodele cele bune.

Bunul creştin, când se referă la roade, se gândeşte la ceea ce-l pune în legătură cu Dumnezeu; are negreşit în minte gândul la roadele duhovniceşti sau spirituale. Sfântul Apostol Pavel, în *Epistola către Galateni,* enumeră roadele plăcute lui Dumnezeu. Acestea sunt: Iubirea, bucuria, îndelunga-răbdare, bunătatea, facerea de bine, credincioşia, blândeţea, înfrânarea şi curăţenia (*Galateni* 5, 22-23). Acestea sunt asemenea ramurilor unui pom care se înalţă spre cer, ducând cu ele fructele şi roadele desăvârşirii. De fapt, roadele sunt cele care te înalţă, care te plinesc.

Mântuitorul aşteaptă de la noi roade bune şi la bună vreme. Vedem că un pom pentru a fi productiv se altoieşte. Pentru un creştin Botezul, Crucea şi Învierea sunt asemenea altoirii pomului. Pe fiecare port-altoi care se arată a fi rodnic, Dumnezeu îl încununează cu harul Său. Rămâne la latitudinea fiecăruia dintre noi dacă vom aduce sau nu roadele cele bune. Să nu uităm: Până nu trece iarna, primăvară nu se face!

VINERI

Evanghelia de la Luca (XIII, 31-35)

„În vremea aceea, s-au apropiat de Iisus unii dintre farisei, zicându-I: Ieși și du-Te de aici, că Irod vrea să Te ucidă. Și El le-a zis: Mergând, spuneți vulpii acesteia: Iată, alung demoni și fac vindecări, astăzi și mâine, iar a treia zi voi sfârși. Însă și astăzi și mâine și în ziua următoare merg, fiindcă nu este cu putință să piară proroc afară din Ierusalim. Ierusalime, Ierusalime, care omori pe proroci și ucizi cu pietre pe cei trimiși la tine, de câte ori am voit să adun pe fiii tăi cum adună pasărea puii săi sub aripi, dar n-ați voit. Iată, vi se lasă casa voastră pustie, că adevărat grăiesc vouă: Nu Mă veți mai vedea până ce va veni vremea când veți zice: «Binecuvântat este Cel ce vine întru numele Domnului!»”

Unul dintre fariseii care-L apreciau şi-L urmau pe Domnul Iisus Hristos vine şi-I aduce la cunoştinţă faptul că Irod căuta un priej potrivit pentru a-I curma viaţa. Irod era conducătorul pus de cuceritorii romani pentru a administra Ţara Sfântă. Pentru că Domnul Hristos era foarte popular şi mulţi Îl urmau, Irod s-a gândit că Mântuitorul ar putea deveni un posibil înlocuitor al lui. Cu siguranţă auzise despre Domnul Hristos, despre învăţurile Sale, despre minunile săvârşite şi despre entuziasmul mulţimilor care se adunau şi se aflau în preajma Sa. Asemenea oricărui conducător mediocru şi Irod căuta să-şi consolideze tronul şi autoritatea. Cu siguranţă mai îndepărtase şi pe alţii dintre cei care nutreau pretenţii de mărire.

Însă, în cazul Mântuitorului, lucrurile se puneau altfel. Oare căuta Domnul Hristos, Fiul lui Dumnezeu, un asemenea rang? Dorea Fiul lui Dumnezeu îndepărtarea lui Irod? Cu siguranţă, nu! Alta era dorinţa Mântuitorului: Cei vizaţi de mustrările Lui trebuiau să-şi îndrepte viaţa, să fugă de păcate şi de toate cele care nu erau plăcute lui Dumnezeu. Din activitatea Domnului Hristos putem vedea că El a primit la Naştere daruri (aur, tămâie, smirnă) asemenea împăraţilor şi a fost primit în Ierusalim cu onorurile cuvenite Împăratului ceresc. Vremelnicii împăraţi sau stăpânitori ai acestei lumi – ca şi Irod – I-au dorit şi-I doresc sfârşitul. El, fiind Domnul păcii, pe toţi i-a primit ca un adevărat părinte iubitor. Mai mult, tuturor nesăbuiţilor conducători le-a iertat şi demonicul gând de a se considera nemuritori.

SÂMBĂTĂ

Evanghelia de la Luca (IX, 37-43)

„În vremea aceea, când s-a coborât Iisus din munte, L-a întâmpinat popor mult. Și iată, un bărbat din mulțime a strigat, zicând: Învățătorule, rogu-mă Ție, caută spre fiul meu, că este singurul meu copil; și iată, un duh îl apucă și îndată strigă și-l zguduie cu spume și cu greu pleacă de la el, după ce l-a zdrobit. Și m-am rugat de ucenicii Tăi ca să-l alunge, și n-au putut. Iar Iisus, răspunzând, a zis: O, neam necredincios și îndărătnic! Până când voi fi cu voi și vă voi suferi? Adu aici pe fiul tău. Și apropiindu-se el, demonul l-a aruncat la pământ și l-a zguduit. Iar Iisus a certat pe duhul cel necurat și a vindecat pe copil și l-a dat tatălui său. Iar toți au rămas uimiți de măreția lui Dumnezeu."

Pericopa evanghelică citită ne face martori ai zbuciumului și durerii unui părinte atunci când își vede copilul bolnav și neajutorat. Oare, o mamă sau un tată vor avea liniște atunci când își văd fiul sau fiica pe patul de suferință? Ar da orice, chiar și propria lor viață, pentru a-și vedea copilul sănătos. Și cei care au copiii pot mărturisi acest lucru din experiențele personale. Ce război dureros se duce în inima unei mame îngrijorate, ce furtună este în sufletul unui tată întristat! Dintre toate suferințele pe care le poate suporta un om, durerea pricinuită de boala unui copil este cea mai grea. Poate numai moartea copilului depășește o asemenea durere care sfâșie inima unei mame. O asemenea durere te face să fii neputincios, descumpănit și descurajat și să apelezi la toți cunoscuții, să cauți leacuri la toți medicii, să strigi din tot

sufletul la Dumnezeu. Ce n-ai fi în stare să faci pentru sănătatea copilului? Nu există drum prea lung şi nici un efort financiar nu este prea mare pentru a vedea din nou zâmbetul pe chipul propriului copil.

Un astfel de părinte îndurerat a venit în faţa Domnului Hristos: *„Învăţătorule, rogu-mă Ţie, caută spre fiul meu, că este singurul meu copil”* (*Luca* 9, 38) – aceasta a fost rugămintea tatălui. Ca orice rugăciune, este scurtă, însă plină de tandreţe şi speranţă, rostită cu emoţie în glas, cu inima frântă, dar nutrind o puternică nădejde. La delicateţea părintească, Domnul Hristos nu a fost insensibil. A răspuns cu aceleaşi sentimente, am spune, paterne. A adus vindecare copilului, dar şi o nespusă bucurie părinţilor acelui copil.

Oare noi cum am proceda dacă am fi în locul părintelui din Evanghelia de astăzi? Sinceri să fim, pe mulţi dintre noi, prin suferinţele copiilor noştri, Mântuitorul ne reaşază pe calea mântuirii şi ne smereşte.

Să nu uităm un adevăr fundamental: Copilul aduce pace într-o căsnicie tulburată; cuviinţă şi cinste într-o căsnicie dezordonată; ordine şi economie într-o căsnicie risipitoare. În faţa acestei fiinţe curate şi nevinovate, patimile tac, viciile se ascund, familia se purifică.

Copiii sunt singurele roade ale trecerii noastre pe acest pământ. Copiii sunt ochii veşniciei divine!

SĂPTĂMÂNA A DOUĂZECI ŞI ŞASEA DUPĂ POGORÂREA SFÂNTULUI DUH

LUNI

Evanghelia de la Luca (XIV, 1, 12-15)

„În vremea aceea, a intrat Iisus, într-o sâmbătă, în casa unuia dintre mai marii fariseilor, ca să mănânce pâine. Şi a zis celui care-L chemase: Când faci prânz sau cină, nu chema pe prietenii tăi, nici pe fraţii tăi, nici pe rudele tale, nici pe vecinii bogaţi, ca nu cumva să te cheme şi ei, la rândul lor, pe tine, şi să-ţi fie ca răsplată. Ci, când faci un ospăţ, cheamă pe săraci, pe neputincioşi, pe şchiopi, pe orbi, şi fericit vei fi, că ei nu pot să-ţi răsplătească, ci ţi se va răsplăti la învierea drepţilor. Şi, auzind acestea, unul dintre cei ce şedeau cu El la masă I-a zis: Fericit este cel ce va prânzi în Împărăţia lui Dumnezeu!”

Discuţia Domnului Iisus Hristos cu fariseul care Îl invitase la masă ne descoperă un model de comportament smerit. Fariseii aveau pretenţia de a sta pe locurile de cinste la ospeţe. Mântuitorul le atrage atenţia că acest lucru nu trebuie impus, ci gazda trebuie să fie cea care ne invită să ne aşezăm pe un anume loc. Apoi, la masă se cheamă cei care sunt sărmani şi neajutoraţi. Dacă sunt chemaţi doar prietenii, acest lucru creează obligaţia reciprocităţii; adică dacă eu te-am chemat trebuie ca și tu să mă inviți.

Cei vizaţi de cuvintele Domnului Hristos trebuie să aibă în vedere răsplata care vine din partea lui Dumnezeu. Tatăl ceresc este Cel care răsplătește doar celor care au inima deschisă şi milostivă şi pentru cei sărmani. Aşa cum noi avem bucuria ospăţului, tot aşa trebuie să putem face bucurii celor care aşteaptă un gest de creştinească mărinimie.

În finalul pericopei evanghelice găsim şi precizarea legată de răsplata celor care, în mod responsabil, se angajează în a hrăni şi mângâia pe cei sărmani: *„Fericit este cel ce va prânzi în Împărăţia lui Dumnezeu!”* (*Luca* 14, 15).

Sfântul Simeon Noul Teolog aşa ne învaţă: *„Postul este doctorul sufletelor noastre. Îl face pe fiecare să ia aminte la sine însuşi şi-l învaţă să-şi amintească de toate lipsurile vieţii sale.”*

MARȚI

Evanghelia de la Luca (XIV, 25-35)

„În vremea aceea, mergeau cu Iisus mulțimi multe și, întorcându-Se, a zis către ele: Dacă vine cineva la Mine și nu urăște pe tatăl său și pe mamă și pe femeie și pe copii și pe frați și pe surori, chiar și sufletul său însuși, nu poate să fie ucenicul Meu. Și cel ce nu-și poartă crucea sa și nu vine după Mine nu poate să fie ucenicul Meu. Că cine dintre voi, vrând să zidească un turn, nu stă mai întâi și-și face socoteala cheltuielii, dacă are cu ce să-l isprăvească? Pentru ca nu cumva, punându-i temelia și neputând să-l termine, toți cei care vor vedea să înceapă a-l lua în râs, zicând: Acest om a început să zidească, dar n-a putut isprăvi. Sau care rege, plecând să se bată în război cu alt rege, nu va sta întâi să se sfătuiască dacă va putea să întâmpine cu zece mii pe cel care vine împotriva lui cu douăzeci de mii? Iar de nu, încă fiind el departe, îi trimite solie și îl roagă să facă pace. Așadar, oricine dintre voi care nu se leapădă de tot ce are nu poate să fie ucenicul Meu. Bună este sarea, dar dacă și sarea se va strica, cu ce va fi dreasă? Nici în pământ, nici în gunoi nu este de folos, ci o aruncă afară. Cine are urechi de auzit să audă.”

Printre poruncile pe care Domnul Iisus Hristos ni le-a lăsat este și aceea de a purta Sfânta Cruce în mod responsabil, urmarea Domnului Hristos fiind prioritară. Chiar ne atenționează Mântuitorul că nu ne putem numi ucenici ai Săi dacă nu-L urmăm necondiționat. Mai presus de toate cele care ne leagă de această viață trebuie să avem dorința de a ne îndumnezei, de a ne uni cu Domnul Iisus Hristos.

Sfânta Cruce este deopotrivă simbolul morții, al învierii și al luptelor duhovnicești, dar și al împlinirilor sufletești. Când Mântuitorul ne îndeamnă să ne luăm crucea și să-L urmăm, ne amintește și de dificultățile care pot apărea pe acest drum al mântuirii.

Un creștin renunță la ceea ce este trecător pentru a putea dobândi ceea ce este nepieritor. Împărăția lui Dumnezeu nu se dobândește decât cu multă osteneală și cel care vrea să o câștige are nevoie de puternice motivații.

Sfânta Cruce ne este deopotrivă armă, scut, scară și hrană. Cine ocolește crucea nu poate avea binecuvântatele bucurii ale crucii. Să fim conștienți că fiecare dintre noi ducem în spate, toată viața și în fiecare zi, o cruce. Ea este pe măsura puterilor noastre: nici prea grea, dar nici foarte ușoară.

Sfântul Apostol Pavel, vorbind despre Cruce, așa ne mărturisește: *„Cuvântul Crucii pentru cei ce pier este nebunie; iar pentru noi, cei ce ne mântuim, este puterea lui Dumnezeu”* (*1 Corinteni* 1, 18).

Sfântul Marcu Ascetul ne învață astfel: *„Orice faptă bună este o cruce.”*

MIERCURI

Evanghelia de la Luca (XV, 1-10)

„În vremea aceea, se apropiau de Iisus toți vameșii și păcătoșii, ca să-L asculte. Dar fariseii și cărturarii cârteau, zicând: Acesta primește la Sine pe păcătoși și mănâncă cu ei. Atunci a zis către ei pilda aceasta, spunând: Care om dintre voi, având o sută de oi și pierzând din ele una, nu lasă pe cele nouăzeci și nouă în pustie și se duce după cea pierdută, până ce o găsește? Și, găsind-o, o pune pe umerii săi, bucurându-se; și, sosind acasă, cheamă prietenii și vecinii, zicându-le: Bucurați-vă cu mine, că am găsit oaia cea pierdută. Zic vouă: Că așa și în cer va fi mai multă bucurie pentru un păcătos care se pocăiește decât pentru nouăzeci și nouă de drepți, care n-au nevoie de pocăință. Sau care femeie, având zece drahme, dacă pierde o drahmă, nu aprinde lumina și nu mătură casa și nu caută cu grijă până ce o găsește? Și găsind-o, își cheamă prietenele și vecinele sale, spunându-le: Bucurați-vă cu mine, căci am găsit drahma pe care o pierdusem. Zic vouă că tot așa se face bucurie îngerilor lui Dumnezeu pentru un păcătos care se pocăiește.”

Cele două parabole din pericopa evanghelică de astăzi sunt răspunsul pe care Domnul Iisus Hristos l-a dat fariseilor şi cărturarilor. Cei amintiţi cârteau împotriva Mântuitorului deoarece, atunci când El predica, mulţi dintre vameşi şi dintre cei păcătoşi Îl ascultau cu vădit interes. Oaia cea rătăcită şi drahma cea pierdută sunt, de fapt, sufletele rătăcite ale păcătoşilor.

Noi ştim că Domnul Hristos a venit în această lume pentru mântuirea noastră. Chiar şi pe cei păcătoşi Dumnezeu îi aşteaptă şi îi doreşte în Împărăţia Sa. Mântuitorul, în dragostea şi-n bunătatea Sa, doreşte izbăvirea omului şi a sufletului său. Oare un părinte, când îşi mustră fiul, nu o face spre îndreptarea acestuia? Oare uită vreo clipă că are inimă de părinte?

Păstorul, atunci când pierde una dintre oile sale, se mâhneşte, dar nu precupeţeşte nici un efort pentru a o căuta. Când oaia pierdută este găsită, tristeţea păstorului se transformă în bucurie. La fel se întâmplă şi cu gospodina care a pierdut o drahmă; ea nu va avea linişte până ce nu va găsi mica monedă. Înţelegem acum că acuzele fariseilor la adresa Mântuitorului erau nefondate. Este adevărat că El intra în casele vameşilor şi stătea la masă cu aceştia pentru a-i încredinţa că nu a venit pentru a-i exclude, ci pentru a le oferi mântuirea.

Aici este taina învăţăturii creştine şi a misiunii Mântuitorului: pe cei respinşi şi condamnaţi îi primeşte, le vorbeşte, îi mângâie, le cercetează conştiinţele şi le modelează sufletele.

JOI

Evanghelia de la Luca (XVI, 1-9)

„Zis-a Domnul pilda aceasta: Era un om bogat care avea un iconom, iar acesta a fost pârât lui că-i risipește avuțiile. Și, chemându-l, i-a zis: Ce este aceasta ce aud despre tine? Dă-mi socoteală de iconomatul tău, căci nu mai poți să fii iconom. Iar iconomul a zis în sine: Ce voi face, că stăpânul meu ia iconomatul de la mine? Să sap, nu pot; să cerșesc, mi-e rușine. Știu ce voi face ca să mă primească în casele lor când voi fi scos din iconomat. Și chemând la sine, unul câte unul, pe datornicii stăpânului său, a zis celui dintâi: Cât ești dator stăpânului meu? Iar el a zis: O sută de măsuri de untdelemn. Iconomul i-a zis: Ia-ți zapisul și, șezând, scrie degrabă cincizeci. După aceea a zis altuia: Dar tu, cât ești dator? El i-a spus: O sută de măsuri de grâu. Zis-a iconomul: Ia-ți zapisul și scrie optzeci. Și a lăudat stăpânul pe iconomul cel nedrept, căci a lucrat înțelepțește. Căci fiii veacului acestuia sunt mai înțelepți în neamul lor decât fiii luminii. Și Eu vă zic vouă: Faceți-vă vouă prieteni, dăruind din bogăția nedreaptă, pentru ca, atunci când ea vă va lipsi, să vă primească aceștia în corturile cele veșnice.”

Cuvintele Domnului Iisus Hristos din această pericopă evanghelică sunt mai greu de pătruns şi de înţeles. Ne-am putea duce cu gândul la faptul că Dumnezeu, personificat aici prin acel om bogat, a fost de acord cu vicleana faptă a iconomului. La prima vedere iconomul cel risipitor şi-a înşelat stăpânul; prin înţelegere cu cei care erau datornici stăpânului său, a căutat să-şi aranjeze un viitor liniştit. Cum am putea numi acea intenţionată greşeală, de a consemna cantităţile în mod voit eronat, să scrii 50 sau 80 în loc de 100? Era o înşelătorie evidentă!

Ne surprinde şi faptul că stăpânul a trecut cu vederea fapta supusului său; mai mult, chiar l-a lăudat. Însă lucrurile stau puţin diferit. Ceea ce iconomul voia să sustragă nu era din avutul stăpânului, ci era partea sa – să o numim ilicită. Adică el, în mod conştient şi viclean, a adăugat o dobândă foarte mare celor care erau datornici. Când a fost ameninţat cu destituirea, ceva s-a întâmplat în conştiinţa sa. Dacă până atunci cei din jurul său erau priviţi doar prin ochii vicleni ai unui ciocoi care era pus doar pe căpătuială, dintr-o dată ceva s-a schimbat în viaţa sa. A înţeles faptul că înainte de toate trebuie să fii om.

Prin felul în care a acţionat a pus ordine în averea stăpânului, dar a pus ordine şi în propria conştiinţă. Lăcomia l-a dezumanizat, dar posibila pedeapsă l-a pus pe calea smereniei.

Părintele Paisie Olaru, duhovnicul de la Mănăstirea Sihăstria, aşa ne învaţă: *„Conştiinţa este îngerul lui Dumnezeu care îl păzeşte pe om. Conştiinţa pomeneşte păcatele noastre şi, pomenindu-le, ne smereşte.”*

VINERI

Evanghelia de la Luca (XVI, 15-18; XVII, 1-4)

„Zis-a Domnul către iudeii care veniseră la Dânsul: Voi sunteți cei ce vă faceți pe voi drepți înaintea oamenilor, dar Dumnezeu cunoaște inimile voastre; căci ceea ce la oameni este înalt, urâciune este înaintea lui Dumnezeu. Legea și proorocii au fost până la Ioan; de atunci Împărăția lui Dumnezeu se binevestește și fiecare, prin stăruință, intră în ea. Dar mai lesne este să treacă cerul și pământul decât să cadă o cirtă din Lege. Oricine-și lasă femeia sa și ia pe alta săvârșește adulter; și cel ce ia pe cea lăsată de bărbat săvârșește adulter. Și a zis către ucenicii Săi: Cu neputință este să nu vină smintelile, dar vai aceluia prin care ele vin! Mai de folos i-ar fi dacă i s-ar lega de gât o piatră de moară și ar fi aruncat în mare, decât să smintească pe unul din aceștia mici. Luați aminte la voi înșivă. De-ți va greși fratele tău, dojenește-l, și dacă se va pocăi, iartă-l. Și chiar dacă îți va greși de șapte ori într-o zi și de șapte ori se va întoarce către tine zicând: Îmi pare rău, iartă-l pe el.”

Omul credincios a învăţat din viaţa de zi cu zi că nu întotdeauna planurile noastre sunt planurile lui Dumnezeu. Multe am dori să realizăm, însă vedem din spusa Domnului Iisus Hristos că multe din cele dorite nu ne sunt de folos pentru sufletele noastre. Uneori trăim cu impresia că toate cele dorite de noi sunt bune şi determinante pentru viaţa noastră însă, în cele din urmă, se dovedesc a fi urâciune înaintea lui Dumnezeu şi distructive pentru viaţa noastră duhovnicească.

Gândurile cele rele pe care le avem uneori sunt pietre de încercare pentru cel credincios. Este bine să avem dorinţe de împlinire şi să avem idealuri pentru care să luptăm; însă acestea trebuie să fie în acord cu învăţăturile Domnului Hristos şi să ne călăuzească paşii spre Împărăţia lui Dumnezeu. Uneori suntem fascinaţi de promisiuni pompoase sau de frumoase şi înrobitoare cuvinte. Ne angajăm în ciudate dispute fără miză sau trăim la limita umanului din dorinţa pentru o ieftină popularitate. Ne cheltuim energiile şi inteligenţa pentru a crea, aici pe pământ, un *Rai* doar al nostru.

Să ne întrebăm: Ceea ce doresc eu este şi pe placul lui Dumnezeu? Aici nu vorbim despre o predestinaţie, ci despre purtarea de grijă a lui Dumnezeu pentru fiecare creatură a Sa. Oare nu ştie Dumnezeu cele care ne sunt de folos pentru mântuirea noastră?

Părintele Paisie Olaru, duhovnicul de la Mănăstirea Sihăstria, le spunea ucenicilor astfel: *„Dumnezeu ne dă, însă trebuie să aibă şi cui să dea."*

SÂMBĂTĂ

Evanghelia de la Luca (IX, 57-62)

„În vremea aceea, mergând Iisus pe cale, a zis cineva către El: Te voi însoți oriunde Te vei duce. Și i-a zis Iisus: Vulpile au vizuini și păsările cerului cuiburi; dar Fiul Omului nu are unde să-Și plece capul. Și a zis către altul: Urmează-Mi! Dar el a zis: Doamne, dă-mi voie întâi să merg să îngrop pe tatăl meu. Iar El i-a zis: Lasă morții să-și îngroape morții lor, iar tu mergi de vestește Împărăția lui Dumnezeu. Dar altul a zis: Îți voi urma, Doamne, dar întâi îngăduie-mi să rânduiesc cele din casa mea. Iar Iisus a zis către el: Nimeni care pune mâna pe plug și se uită înapoi nu este potrivit pentru Împărăția lui Dumnezeu."

Ne putem și noi întreba, pe bună dreptate: Oare suntem potriviți pentru Împărăția lui Dumnezeu? Ne dorim sincer acest lucru și ne regăsim în acest demers? Dar ce poate fi mai înălțător decât să-ți mântuiești sufletul, să ajungi, prin milostivirea lui Dumnezeu, să moștenești un colțișor de Rai?

Prin tot ceea ce a săvârșit și ne-a învățat Domnul Iisus Hristos a sădit în noi dorința de înveșnicire. Astfel, devenim ucenici și urmași ai Mântuitorului și dobândim o luminoasă perspectivă a vieții pe care o putem cultiva și în sufletele celor ce ne înconjoară. Astfel, ajungem să privim lumea aceasta prin ochii sufletului și dobândim puterea de a avea o vedere duhovnicească asupra acestei vieți.

Noi trăim în această lume și avem, în general, preocupări identice cu ale celorlalți oameni, însă toate le facem și le percepem prin prisma veșniciei divine. Toate le raportăm la ceea ce ne-a învățat Domnul Hristos. Simțămintele și gândurile noastre trebuie să fie ale unui adevărat creștin, familia noastră să fie una care trăiește sub binecuvântarea lui Dumnezeu; preocupările noastre să fie cele care înmulțesc roadele rugăciunii și ale faptelor bune. Și să știm că fiecare suflet din această lume este așteptat să devină un moștenitor al Raiului.

SĂPTĂMÂNA A DOUĂZECI ŞI ŞAPTEA DUPĂ POGORÂREA SFÂNTULUI DUH

LUNI

Evanghelia de la Luca (XVII, 20-25)

„În vremea aceea, fiind întrebat Iisus de farisei când va veni Împărăţia lui Dumnezeu, El le-a răspuns şi a zis: Împărăţia lui Dumnezeu nu va veni în chip văzut. Şi nici nu vor zice: Iat-o aici sau acolo. Căci, iată, Împărăţia lui Dumnezeu este înăuntrul vostru. Zis-a către ucenici: Veni-vor zile când veţi dori să vedeţi una din zilele Fiului Omului, şi nu veţi vedea. Şi vor zice vouă: Iată, este acolo; iată, este aici; nu vă duceţi şi nu vă luaţi după ei. Căci după cum fulgerul, fulgerând dintr-o parte de sub cer, luminează până la cealaltă parte de sub cer, aşa va fi şi Fiul Omului în ziua Sa. Dar mai întâi El trebuie să sufere multe şi să fie lepădat de neamul acesta.”

Fariseii amintiți în pericopa evanghelică de astăzi au venit în fața Domnului nostru Iisus Hristos să afle răspuns la o întrebare care-i frământa: Când va veni Împărăția lui Dumnezeu? Întrebarea lor, într-o oarecare măsură, reflectă și preocuparea noastră pentru acest subiect. Și noi căutăm răspunsuri la această întrebare. Numai că deosebirea dintre noi și fariseii de acum două mii de ani este enormă. Ei au avut posibilitatea să primească răspunsuri, să zicem, direct de la *sursă*.

Domnul Hristos, Cel ce este *„Dumnezeu adevărat din Dumnezeu adevărat",* știe mai bine decât oricine răspunsul la întrebările de acest gen. Mântuitorul ne spune că Împărăția lui Dumnezeu este înăuntrul nostru, în sufletul fiecăruia. Acolo trebuie să privim și noi când ne preocupă această problemă.

Înainte de toate, contează mai puțin când vine sfârșitul, ci cum ne găsește acel sfârșit. Suntem pregătiți pentru a deveni *locuitori* ai Împărăției lui Dumnezeu? De multe ori cei necopți duhovnicește tratează această problemă cu multă lejeritate. De ce nu întrebăm pe Mântuitorul când va veni acel timp? De ce nu privim spusele Sale cu seriozitate? În căutarea senzaționalului ieftin, trăim cu impresia că o emisiune radio sau una TV au mai multă autoritate decât cuvintele Domnului Hristos. Și să nu uităm de un adevăr esențial: Creștinii nu stau pasivi în așteptarea Împărăției lui Dumnezeu, ci lucrează pentru mântuirea sufletelor. Trândăvirea nu ne aduce mântuirea.

MARȚI

Evanghelia de la Luca (XVII, 26-37)

„Zis-a Domnul: Precum a fost în zilele lui Noe, tot așa va fi și în zilele Fiului Omului: mâncau, beau, se însurau, se măritau, până în ziua când a intrat Noe în corabie și a venit potopul și i-a nimicit pe toți. Tot așa precum a fost în zilele lui Lot: Mâncau, beau, cumpărau, vindeau, sădeau și zideau, iar în ziua în care a ieșit Lot din Sodoma, a plouat din cer foc și pucioasă și i-a nimicit pe toți. La fel va fi în ziua în care Se va arăta Fiul Omului. În ziua aceea, cel care va fi pe acoperișul casei, și lucrurile lui în casă, să nu coboare să le ia; de asemenea, cel ce va fi în țarină să nu se întoarcă înapoi. Aduceți-vă aminte de femeia lui Lot. Cine va căuta să-și scape sufletul, îl va pierde; iar cine îl va pierde, acela îl va face viu. Zic vouă: În noaptea aceea vor fi doi într-un pat; unul va fi luat, iar celălalt va fi lăsat. Două vor măcina împreună; una va fi luată și alta va fi lăsată. Doi vor fi în ogor; unul se va lua și altul se va lăsa. Și răspunzând, ucenicii I-au zis: Unde, Doamne? Iar El le-a zis: Unde va fi stârvul, acolo se vor aduna și vulturii."

Astăzi Domnul Iisus Hristos continuă să ne vorbească despre timpul când va veni Împărăția lui Dumnezeu. Ieri îi lămurea pe cei care se aflau în jurul Său despre faptul că evenimentul amintit este unul duhovnicesc și va fi însoțit de o anumită tensiune și confuzie. Astăzi El merge cu explicațiile mai în profunzime și sunt date chiar și câteva exemple concrete despre cum va fi atunci.

Deoarece și noi suntem interesați de acest subiect, să fim cu luare aminte la cele spuse de Domnul Hristos. Când va veni Împărăția lui Dumnezeu, doar El știe; ea va veni într-un mod neașteptat. Preocupați de rutina zilnică, unii vor fi surprinși și nepregătiți. Mântuitorul vorbește despre Noe și ne amintește despre timpul în care acesta a trăit. Mulți, probabil că, L-au luat în derâdere privind la corabia pe care acesta și-o pregătea; nu părea a fi o investiție care să-i aducă un câștig imediat. Era prea mare și prea costisitoare. Pregătirile lui Noe au avut efect însă, pentru că, atunci când a venit potopul, el a fost salvat.

Să înțelegem că și noi trebuie să ne pregătim pentru ca, atunci când Împărăția lui Dumnezeu va veni, să ne numărăm printre cei mântuiți. Acum nu mai trebuie să construim corăbii propriu-zise, ci este necesar să ne îngrijim de corabia sufletului nostru. Postul, rugăciunea și spovedania ne pregătesc pentru a deveni moștenitori ai Împărăției lui Dumnezeu.

MIERCURI

Evanghelia de la Luca (XVIII, 15-17, 26-30)

„În vremea aceea, aduceau la Iisus pruncii, ca să Se atingă de ei. Iar ucenicii, văzând, îi certau. Dar Iisus i-a chemat la Sine, zicând: Lăsaţi copiii să vină la Mine şi nu-i opriţi, căci Împărăţia lui Dumnezeu este a unora ca aceştia. Adevărat grăiesc vouă: Cine nu va primi Împărăţia lui Dumnezeu ca un prunc, nu va intra în ea. Zis-au cei ce ascultau: Şi cine poate să se mântuiască? Iar El a zis: Cele ce sunt cu neputinţă la oameni, sunt cu putinţă la Dumnezeu. Iar Petru a zis: Iată, noi, lăsând toate ale noastre, am urmat Ţie. Şi El le-a zis: Adevărat grăiesc vouă: Nu este nici unul care a lăsat casă, sau femeie, sau fraţi, sau părinţi sau copii, pentru Împărăţia lui Dumnezeu, şi să nu ia cu mult mai mult în vremea aceasta, iar în veacul ce va să vină, viaţă veşnică.”

Unul dintre cei doisprezece Apostoli, anume Petru, a venit în faţa Domnului nostru Iisus Hristos şi L-a întrebat ce va fi cu ei, cei care L-au urmat? Se interesa care va fi soarta lor, ce răsplată vor primi? Petru a întrebat acest lucru atunci când a auzit cuvintele rostite de Mântuitorul: *„Cine nu va primi Împărăţia lui Dumnezeu ca un prunc, nu va intra în ea”* (*Luca* 18, 17). Aceste cuvinte au fost mai greu de priceput de către ucenici, deoarece ei se gândeau doar la lucrurile imediate, doar la cele legate strict de această lume. Cumva aveau pretenţia ca doar ei, cei care erau mereu în preajma Domnului Hristos, să beneficieze de ceva privilegii. Dacă se vorbea despre o viitoare împărăţie, voiau şi ei un loc de vază; eventual o oarecare funcţie.

Simon-Petru, însă, se gândea ce soartă vor avea cei maturi, cei care nu mai erau la vârsta copilăriei. Domnul Hristos nu vorbea despre vârsta biologică, ci despre eterna tinereţe a omului credincios, smerit şi dedicat lui Dumnezeu. Vârsta copilăriei înseamnă sinceritate, nevinovăţie, ascultare, modelare, puritate. Copilul este dornic să cunoască şi să înţeleagă. Un adult, mai ales după o anumită vârstă, cu greu se mai poate schimba, cu greu se mai poate modela. Cu trecerea timpului capătă deprinderi şi obiceiuri la care nu mai poate renunţa; de aici şi o anumită încremenire a vieţii celui adult.

Pentru toate cele pe care le săvârşim aici în numele lui Dumnezeu, Mântuitorul ne promite viaţa cea veşnică.

Sfântul Ioan Gură de Aur aşa ne învaţă: *„Noi devenim cu adevărat fiii lui Dumnezeu numai prin unirea cu Hristos, în Biserica Sa.”*

JOI

Evanghelia de la Luca (XVIII, 31-34)

„În vremea aceea, luând Iisus la Sine pe cei doisprezece ucenici ai Săi, a zis către ei: Iată, ne suim la Ierusalim și se vor împlini toate cele scrise de proroci despre Fiul Omului. Căci va fi dat păgânilor și va fi batjocorit și va fi ocărât și scuipat. Și, după ce Îl vor biciui, Îl vor ucide, dar a treia zi va învia. Ei însă n-au priceput nimic din acestea, căci cuvântul acesta era ascuns pentru ei și nu înțelegeau cele spuse de Iisus."

Domnul nostru Iisus Hristos, însoţit de ucenicii Săi, Se îndrepta spre Ierusalim. Aşa cum ştim, în acest oraş Domnul Hristos a fost condamnat şi răstignit. Mântuitorul Şi-a pregătit ucenicii pentru cele care vor urma, vorbindu-le despre supliciile Sale. De fapt, cele petrecute astăzi au legătură cu cele spuse de Mântuitorul în evanghelia de ieri, în care ni s-a vorbit despre faptul că doar cei care L-au urmat în această viaţă se vor bucura de Împărăţia lui Dumnezeu.

Cu siguranţă ucenicii s-au cutremurat atunci când au auzit cuvintele profetice ale Domnului Hristos. Şi noi ne-am cutremura atunci când cineva drag şi apropiat ne-ar vorbi despre despărţire, mai ales despre una care ar avea un sfârşit tragic. Mântuitorul le-a amintit despre proorociile din Vechiul Testament în care se vorbeşte despre prinderea, batjocorirea, condamnarea şi răstignirea Sa. Toate acestea erau prea greu de înţeles pentru ucenici. Nu puteau crede că Învăţătorul lor, Cel care nu săvârşise nici un rău, ar putea fi condamant asemenea unui răufăcător.

Toate cele prorocite s-au împlinit întocmai: Domnul Iisus Hristos a fost răstignit şi a murit pe cruce. După calvarul Crucii a urmat luminoasa Înviere. Ucenicii vor propovădui în lumea întreagă minunea Învierii Domnului Hristos.

Fericitul Augustin aşa ne învaţă: *„Dacă în lume este mai întâi viaţa şi apoi moartea, în Biserica lui Hristos este întâi moartea şi apoi viaţa."*

VINERI

Evanghelia de la Luca (XIX, 12-28)

„Zis-a Domnul pilda aceasta: Un om de neam mare s-a dus într-o țară îndepărtată ca să-și ia domnie și să se întoarcă. Și, chemând zece slugi ale sale, le-a dat zece mine și a zis către ele: Negustătoriți cu ele până ce voi veni! Dar cetățenii lui îl urau și au trimis solie în urma lui, zicând: Nu voim ca acesta să domnească peste noi. Și, când s-a întors el, după ce luase domnia, a zis să fie chemate slugile acelea cărora le dăduse banii, ca să știe cine ce a negustătorit. Și a venit cea dintâi, zicând: Doamne, mina ta a adus câștig zece mine. Și i-a zis stăpânul: Bine, slugă bună, fiindcă întru puțin ai fost credincioasă, să ai stăpânire peste zece cetăți. Și a venit a doua, zicând: Mina ta, stăpâne, a mai adus cinci mine. Iar el a zis și acesteia: Să ai și tu stăpânire peste cinci cetăți. A venit și cealaltă, zicând: Doamne, iată mina ta, pe care am păstrat-o într-un ștergar, că mă temeam de tine, pentru că ești om aspru: iei ce nu ai pus și seceri ce n-ai semănat. Zis-a lui stăpânul: Din cuvintele tale te voi judeca, slugă vicleană. Ai știut că sunt om aspru: iau ce nu am pus și secer ce nu am semănat. De ce nu ai dat argintul meu schimbătorilor de bani? Și eu, venind, l-aș fi luat cu dobândă. Și a zis celor ce stăteau de față: Luați de la el mina și dați-o celui ce are zece mine. Și ei au zis lui: Doamne, acela are zece mine. Zic vouă că oricui are i se va da, iar de la cel ce nu are și ceea ce are i se va lua. Iar pe acei vrăjmași ai mei, care n-au voit să domnesc peste ei, aduceți-i aici și tăiați-i în fața mea. Și, zicând acestea, mergea înainte, suindu-Se la Ierusalim.”

Cele mărturisite de pericopa evanghelică citită au avut loc după ce Domnul Iisus Hristos S-a întâlnit cu vameşul Zaheu. Zaheu era unul dintre vameşii din Ierihon; el era un om mic de statură şi din acest motiv s-a urcat într-un copac pentru ca să-L vadă pe Domnul Hristos. Vameşul Zaheu, cel urât pentru abuzurile pe care le făcea, se ridicase fără să se înalţe. Mântuitorul S-a oprit şi i-a spus că va intra în casa lui şi va prânzi la masă, împreună cu el. Astfel, Domnul Hristos i-a oferit ocazia de a se înălţa cu adevarat.

Zaheu şi-a schimbat viaţa radical şi a înapoiat tot ceea ce luase în mod necinstit şi abuziv. Ei bine, aici Zaheu se întâlneşte cu slugile amintite în Evanghelia de astăzi. El era asemenea celor ce au înmulţit minele primite de la stăpân. Şi să luam aminte că o mină avea o greutate de 800 de grame de aur. Deci el nu a fost un trândav, ci a lucrat, a muncit şi a avut de unde să ofere şi lui Dumnezeu, dar şi oamenilor. Minele au fost oferite pentru a le înmulţi, aşa cum şi noi trebuie să înmulţim talanţii credinţei, ai faptelor bune şi ai recunoştinţei.

În faţa lui Dumnezeu nu putem merge doar cu satisfacţia că ne-am făcut norma: atât ni s-a dat, atât am înapoiat; El aşteaptă de la noi mai mult. Dacă lucrăm, ne putem înălţa, pe când dacă trândăvim, ne atragem osânda şi pedeapsa lui Dumnezeu.

Sfântul Grigorie de Nazianz aşa ne învaţă: *„Un lucru mic este un lucru mic. Dar credinţa din lucrurile mici este un lucru mare.”*

SÂMBĂTĂ

Evanghelia de la Luca (X, 19-21)

„Zis-a Domnul către ucenicii Săi: Iată, v-am dat putere să călcaţi peste şerpi şi peste scorpii şi peste toată puterea vrăjmaşului, şi nimic nu vă va vătăma. Dar nu vă bucuraţi de aceasta, că duhurile vi se pleacă, ci vă bucuraţi că numele voastre sunt scrise în ceruri. În acel ceas, Iisus S-a bucurat în Duhul Sfânt şi a zis: Te slăvesc pe Tine, Părinte, Doamne al cerului şi al pământului, că ai ascuns acestea de cei înţelepţi şi de cei pricepuţi şi le-ai descoperit pruncilor. Da, Părinte, căci aşa a fost bunăvoinţa înaintea Ta."

Există în fiecare creştin din această lume dorinţa ca numele lui să fie înscris în ceruri. Domnul nostru Iisus Hristos a amintit de acest lucru atunci când i-a încurajat pe ucenicii Săi să meargă în toată lumea şi să propovăduiască cuvintele Sale. Din dorinţa de înveşnicire, creştinul îşi măsoară paşii vieţii cu *dreptarul cuvintelor Domnului Hristos*. Pe cei care-L urmează în smerenie şi ascultare, El îi înveşmântează în haina luminoasă a învierii şi a veşniciei.

În cartea vieţii veşnice a lui Dumnezeu sunt înscrişi toţi cei care s-au învrednicit de binecuvântarea şi milostivirea Lui. Ei se bucură de veşnicia Raiului. Cine dintre noi, cei muritori, nu-şi doreşte cu ardoare să ajungă în Rai? Mântuitorul ne pune la dispoziţie cele care ne pot înlesni finalizarea acestui deziderat duhovnicesc. El ne curăţă prin Botez, ne înnoieşte prin Mirungere, ne îndreaptă prin Spovedanie, ne sfinţeşte prin Împărtăşanie, ne vindecă şi ne întăreşte prin Maslu, ne face rodnică dragostea prin Cununie, ne învaţă, ne sfinţeşte şi ne ocroteşte prin Preoţie. Tot El, în milostivirea Sa divină, ne adăposteşte în Biserica Sa, ne ocroteşte prin Crucea Sa, ne mântuieşte prin Naşterea şi Învierea Sa.

El ne cuprinde în braţele Sale ca pe fiul cel risipitor, ne mângâie ca pe cel lepros, ne încurajează ca pe ucenici. El ne spală cu lacrimile Sale, ne îmbunează prin blândeţea chipului Său, ne însenineză cu mângâierea Sa. Oricât de încrâncenaţi şi de preocupaţi am fi, să ne gândim la Domnul Hristos. Dacă ne sunt dragi părinţii care ne-au dat viaţă, cu atât mai mult noi suntem datori să iubim pe Mântuitorul, Cel care ne dă viaţa cea veşnică.

SĂPTĂMÂNA A DOUZECI ŞI OPTA DUPĂ POGORÂREA SFÂNTULUI DUH

LUNI

Evanghelia de la Luca (XIX, 37-44)

„În vremea aceea, apropiindu-Se Iisus de coborâşul Muntelui Măslinilor, toată mulţimea ucenicilor, bucurându-se, a început să laude pe Dumnezeu cu glas tare pentru toate minunile pe care le văzuseră, zicând: Binecuvântat este Împăratul care vine întru numele Domnului! Pace în cer şi slavă întru cei de sus! Dar unii farisei din mulţime au zis către El: Învăţătorule, ceartă-ţi ucenicii. Şi El, răspunzând, a zis: Zic vouă: Dacă vor tăcea aceştia, pietrele vor striga. Şi, când S-a apropiat, văzând cetatea, a plâns pentru ea, zicând: Dacă ai fi cunoscut şi tu, în ziua aceasta, cele ce sunt spre pacea ta! Dar acum sunt ascunse de ochii tăi. Căci vor veni zile peste tine când duşmanii tăi vor săpa şanţ în jurul tău şi te vor împresura şi te vor strâmtora din toate părţile şi te vor face una cu pământul, pe tine şi pe fiii tăi care sunt în tine, şi nu vor lăsa în tine piatră pe piatră, pentru că nu ai cunoscut vremea cercetării tale.”

Pe drumul dinspre Muntele Măslinilor se putea auzi acum două mii de ani următoarea mărturisire: *„Binecuvântat este Împăratul care vine întru numele Domnului!”* (*Luca* 19, 38) Cu acest mesaj înălţător a fost întâmpinat Domnul Iisus Hristos când a ajuns la porţile Ierusalimului. Astfel de cuvinte puteau fi auzite doar atunci când erau întâmpinaţi împăraţii şi regii. Astăzi ne regăsim şi noi în situaţia celor de atunci, deoarece nu peste mult timp vom fi martori la minunata naştere a Sfântului Prunc Iisus Hristos.

În staulul din apropierea Betleemului Se va naşte Fiul lui Dumnezeu, *„Cel Unul născut, Care din Tatăl S-a născut mai înainte de toţi vecii; Cel de o fiinţă cu Tatăl prin Care toate s-au făcut”,* aşa cum noi mărturisim în *Crezul* Bisericii noastre. Domnul Iisus Hristos S-a născut într-o peşteră şi tot într-o peşteră avea să fie înmormântat, după răstignire. Mântuitorul S-a născut în urma unei călătorii lungi, din Nazaret la Betleem, pentru a ne arăta că şi noi suntem călători pe acest pământ.

Sfânta Fecioară Maria şi Dreptul Iosif au mers din Nazaret în Betleem pentru a se înscrie; adică trebuiau să fie înscrişi în registrele recensământului ordonat de Cezarul roman August. La naşterea Domnului Hristos îngerii cântau: *„Slavă întru cei de sus lui Dumnezeu şi pe pământ pace, între oameni bună voire!”* (*Luca* 2, 14). La naştere Mântuitorul a primit din partea magilor daruri de aur, smirnă şi tămâie. Acum e rândul nostru să-I aducem daruri Domnului Hristos. Din inimă să-I oferim aurul credinţei, smerenia vieţii noastre şi binemirositoarea tămâie a faptelor bune.

MARȚI

Evanghelia de la Luca (XIX, 45-48)

„În vremea aceea, intrând în templu, Iisus a început să dea afară pe cei care vindeau şi cumpărau în el, zicându-le: Scris este: Casa Mea este casă de rugăciune; dar voi aţi făcut din ea peşteră de tâlhari. Şi era în fiecare zi în templu şi învăţa. Dar arhiereii şi cărturarii şi fruntaşii poporului căutau să-L piardă. Şi nu găseau ce să-I facă, pentru că tot poporul se ţinea după El, ascultându-L."

La prima vedere am putea concluziona că pericopa evanghelică de astăzi este mai zgârcită în cuvinte. Nu ne spune foarte multe despre Domnul Iisus Hristos. Însă nu este chiar așa! Să ne gândim puțin la ceea ce Sfântul Evanghelist Luca dorește să ne transmită. Nu ne vorbește despre un simplu învățător, ci despre Unul care avea autoritate, dar și popularitate. Autoritatea Sa era de origine divină – Domnul Hristos fiind Fiul lui Dumnezeu. Popularitatea Sa provenea din faptul că învăța mulțimile, făcea minuni, izgonea demonii.

Mântuitorul a mers și a alungat din templu pe schimbătorii de bani. Templul din Ierusalim era casa lui Dumnezeu, nu un loc pentru negoț. Pentru că S-a comportat în acest fel, mulți dintre fruntașii iudeilor nu L-au înțeles. Chiar au hotărât să-I curme viața. Pentru ei și pentru conștiințele lor, Hristos Domnul devenise o persoană prea incomodă. Mustrările Lui erau prea tăioase, spuse în mod public; acest fapt determina și mai mult mulțimile ca să Îl urmeze.

Dacă ne cercetăm conștiințele mulți dintre noi se aseamănă cu cei de atunci. Inimile multora nu mai sunt asemenea unui templu sfințit în care sălășluiește Dumnezeu, ci au devenit asemenea unei peșteri pentru nenumărate păcate. Mintea nu se mai înalță spre Tatăl ceresc, ci gândește doar la lucruri și fapte nedemne pentru un creștin. Ca și cei de atunci, mulți au găsit soluția; se străduiesc să-L îndepărteze și să-L condamne pe Domnul Iisus Hristos. Astfel cred cei amintiți că vor avea liniște.

Unde nu este Dumnezeu apar norii furtunilor. Unde nu este Dumnezeu se adună tristețea și lacrimile. Însă unde este Dumnezeu izvorăște bucuria binecuvântării Sale.

MIERCURI

Evanghelia de la Luca (XX, 1-8)

„În vremea aceea, pe când Iisus învăța poporul în templu și binevestea, au venit preoții și cărturarii, împreună cu bătrânii, și L-au întrebat, zicând către El: Spune nouă, cu ce putere faci acestea sau cine este cel ce Ți-a dat această putere? Iar El, răspunzând, a zis către ei: Vă voi întreba și Eu pe voi un cuvânt și spuneți-Mi: Botezul lui Ioan era din cer sau de la oameni? Și ei cugetau în sinea lor, zicând: Dacă vom spune din cer, va zice: Pentru ce n-ați crezut în el? Iar dacă vom zice: de la oameni, tot poporul ne va ucide cu pietre, căci este încredințat că Ioan a fost proroc. Și au răspuns că nu știu de unde este. Atunci Iisus le-a zis: Nici Eu nu vă spun cu ce putere fac acestea."

Ne putem întreba şi noi, asemenea celor de acum două milenii: De unde vine puterea, adică autoritatea Domnului nostru Iisus Hristos? De unde a avut atâta înţelepciune? De ce au ascultat şi demonii de glasul Său? Cum a făcut de a redat auzul celor surzi şi vederea celor orbi? Cum a vindecat boli incurabile? Cum a reuşit să învie pe cineva care murise? Şi, probabil, şirul întrebărilor ar putea continua. Cu întrebări asemănătoare se frământau conducătorii iudei. Credeau că ştiu totul despre Iisus din Nazaret, adică despre fiul teslarului Iosif. Dar, privind la cele pe care Acesta le săvârşea şi le învăţa, parcă nu mai înţelegeau nimic. Probabil se întrebau cum putea un fiu de teslar să fie atât de înţelept, să cunoască profunzimea cărţilor sfinte, să ofere învăţături atât de înalte. Or, tocmai aici era cheia! Aveau în faţa lor pe Mesia, Cel prezis şi aşteptat de profeţi.

Pe El Îl aşteptau şi în nădejdea venirii Lui s-au scris profeţiile vechi testamentare. Pentru El magii de la Răsărit au străbătut mulţi kilometri pentru a I se închina. Pentru Naşterea Domnului Hristos au cântat îngerii şi au colindat păstorii. Pentru Învierea Lui creştinii din lumea întreagă tânjesc după un colţ de Rai.

Despre viaţa şi activitatea Acestui Iisus Hristos s-au scris cele patru Sfinte Evanghelii şi apoi, nenumărate cărţi. Contestat de unii, adulat de alţii, Domnul Iisus Hristos străbate istoria cu majestatea Sa divină. Pe drept cuvânt, „*El este Calea, Adevărul şi Viaţa!*” (*Ioan* 14, 6).

JOI

Evanghelia de la Luca (XX, 9-18)

„Zis-a Domnul pilda aceasta: Un om a sădit vie și a dat-o lucrătorilor și a plecat departe pentru multă vreme. Și, la timpul potrivit, a trimis la lucrători o slugă ca să-i dea din rodul viei. Lucrătorii însă, bătând-o, au trimis-o fără nimic. Și a trimis apoi o altă slugă, dar ei, bătând-o și pe aceea și ocărând-o, au trimis-o fără nimic. Și a trimis apoi pe a treia; iar ei, rănind-o și pe aceea, au alungat-o. Atunci, stăpânul viei a zis: Ce voi face? Voi trimite pe fiul meu cel iubit; poate se vor rușina de el. Iar lucrătorii, văzându-l, s-au vorbit între ei, zicând: Acesta este moștenitorul; să-l omorâm, ca moștenirea să fie a noastră. Și, scoțându-l afară din vie, l-au ucis. Ce va face, deci, acestora stăpânul viei? Va veni și va pierde pe lucrătorii aceia, iar via o va da altora. Iar ei, auzind, au zis: Să nu se întâmple! El însă, privind la ei, a zis: Ce înseamnă deci scriptura aceasta: «Piatra pe care n-au luat-o în seamă ziditorii, aceasta a ajuns în capul unghiului»? Oricine va cădea pe această piatră va fi sfărâmat, iar peste cine va cădea ea, pe acela îl va zdrobi."

Parabola lucrătorilor viei a fost rostită de Domnul nostru Iisus Hristos cu puțin timp înainte de prinderea, judecarea și condamnarea Sa. Mesajul acestei parabole este foarte direct și ușor de priceput. Cel care a sădit via este chiar Dumnezeu-Tatăl, via este lumea dată în grija lucrătorilor – a oamenilor. Lucrătorii trebuie să lucreze via și să culeagă roadele la vreme. Din rodul viei, din struguri, se obține vinul – care, prin prefacerea din timpul Sfintei Liturghii, devine Sângele Mântuitorului.

Slujitorii trimiși de Dumnezeu au fost profeții și drepții din Vechiul Testament. Din păcate, lucrătorii viei s-au dovedit a fi nevrednici și nerecunoscători. Nu numai că nu au mai dat roadele cuvenite stăpânului, dar, mai mult, au ucis pe cei trimiși de stăpânul viei. În cele din urmă, stăpânul trimite chiar pe fiul său. În nebunia lor, lucrătorii au trăit cu impresia că, dacă vor curma viața fiului, vor deveni stăpânii viei. Nimic mai fals! *Dumnezeu celor mândri le stă împotrivă*.

Întreabă Mântuitorul: *„Ce va face, deci, acestora stăpânul viei?"* (*Luca* 20, 15). Răspunsul este ușor de intuit de către fiecare dintre noi: Pe cei răi îi va pierde, iar via o va da altor lucrători. Acum două mii de ani Dumnezeu ne-a trimis un Izbăvitor. Cam tot de atunci toți nevrednicii lucrători trudesc să nimicească pe Cel care ne oferă veșnicia.

Sfântul Ioan Gură de Aur așa ne învață: *„Nimic nu înalță pe cineva mai sus spre slavă ca o conștiință totdeauna curată și veghetoare."*

VINERI

Evanghelia de la Luca (XX, 19-26)

„În vremea aceea, arhiereii și cărturarii căutau să pună mâna pe Iisus chiar în ceasul acela, dar s-au temut de popor, căci înțeleseseră că despre ei era vorba în pilda rostită de Iisus. Și, pândindu-L, I-au trimis iscoade, care se prefăceau că sunt drepți, ca să-L prindă în cuvânt și să-L dea stăpânirii și puterii dregătorului. Și L-au întrebat, zicând: Învățătorule, știm că vorbești și înveți drept și nu cauți la fața omului, ci cu adevărat înveți calea lui Dumnezeu. Se cuvine ca noi să dăm dajdie cezarului sau nu? Dar Iisus, cunoscând vicleșugul lor, a zis către ei: De ce Mă ispitiți? Arătați-Mi un dinar. Ale cui sunt chipul și inscripția de pe el? Iar ei au zis: Ale cezarului. Și El a zis către ei: Așadar, dați cezarului cele ce sunt ale cezarului, și cele ce sunt ale lui Dumnezeu, lui Dumnezeu. Și nu L-au putut prinde în cuvânt înaintea poporului și, minunându-se de cuvântul Lui, au tăcut.”

Cu viclenie și cu gânduri ascunse au venit la Domnul Iisus Hristos multe iscoade ale fariseilor și ale cărturarilor, pentru a-L prinde în cuvânt. Au dorit să-L provoace pe Domnul Hristos să spună lucruri care mai târziu puteau fi folosite drept capete de acuzare. A fost întrebat Mântuitorul dacă trebuie sau nu să fie plătită dajdia, adică impozitul către stăpânirea romană. Aparenta isteţime a fariseilor şi a cărturarilor era de fapt o josnică şi diabolică viclenie care s-a izbit de înţelepciunea divină. Obligaţiile faţă de cezarii acestei lumi sunt conjuncturale şi ţin de un anume cadru legislativ. Datoria faţă de Dumnezeu depăşeşte simpla obligaţie fiscală. Aici ne achităm de obligaţiile cetăţeneşti care ţin de buna rânduială a comunităţii în care trăim. În faţa lui Dumnezeu avem altfel de datorii.

Contează mult care este efigia, şi ce scrie pe inima şi pe sufletul tău. Spoveditul şi împărtăşitul nu sunt obligaţii constituţionale, ci ele sunt datorii ale unui adevărat creştin care-L iubeşte pe Dumnezeu.

Naşterea Domnului Hristos este un examen pentru noi toţi. Acum se poate vedea ce dăm cezarilor acestei lumi şi ce-I dăm lui Dumnezeu. Magii au adus aur, smirnă şi tămâie, îngerii cântări de slavă, păstorii au colindat. Noi ce daruri dorim să-I oferim Pruncului Sfânt? Să-I dăruim inima plină de nădejde a magilor, glasul plin de bucurie al îngerilor şi rugăciunea păstorilor. Aceştia sunt dinarii pe care Îi aşteaptă Dumnezeu de la fiecare creştin.

SÂMBĂTĂ

Evanghelia de la Luca (XII, 32-40)

„Zis-a Domnul: Nu te teme, turmă mică, pentru că Tatăl vostru a binevoit să vă dea vouă Împărăția. Vindeți averile voastre și dați milostenie; faceți-vă pungi care nu se învechesc, comoară neîmpuținată în ceruri, unde furul nu se apropie, nici molia nu o strică. Pentru că unde este comoara voastră, acolo va fi și inima voastră. Să fie mijloacele voastre încinse și făcliile voastre aprinse; fiți asemenea oamenilor care așteaptă pe stăpânul lor când se va întoarce de la nuntă, ca, venind și bătând, îndată să-i deschidă. Fericite sunt slugile acelea pe care, venind stăpânul, le va afla veghind. Adevărat zic vouă că se va încinge și le va pune la masă și, apropiindu-se, le va sluji. Fie că va veni la straja a doua, fie că va veni la straja a treia, și le va găsi așa, fericite sunt acelea. Iar aceasta să știți, că, de ar ști stăpânul casei în care ceas vine furul, ar veghea și n-ar lăsa să i se spargă casa. Deci, și voi fiți gata, că, în ceasul în care nu gândiți, Fiul Omului va veni."

Cuvintele Domnul Iisus Hristos sunt spuse anume pentru noi. Asemenea celor de acum două mii de ani, noi suntem mica turmă care aşteaptă cu emoţie şi în priveghere venirea Stăpânului, naşterea Fiului lui Dumnezeu. În general, când vorbim despre naşterea cuiva, suntem cuprinşi de delicateţe şi de multă tandreţe. Cu atât mai mult ne încearcă asemenea simţăminte atunci când ne referim la Naşterea Mântuitorului.

Fiul lui Dumnezeu S-a făcut Om *„pentru noi şi pentru a noastră mântuire”.* Un Prunc ne-a dăruit Dumnezeu, iar prin acest Prunc se rescriu veacurile, se restaurează universul, se redeschid porţile Raiului.

Dacă privim cu atenţie la icoana ce reprezintă Naşterea Domnului Iisus Hristos putem vedea întreaga creaţie a lui Dumnezeu. În braţele omului şade Pruncul Domnului; în peştera răcoroasă, vine Domnul să Se nască. Sub cerul înstelat, Se naşte Mare-Împărat. Îngerii de sus vestesc despre Fiul Cel ceresc. Magii vin, cu darul lor, la Pruncul Mântuitor. Lumea-ntreagă a aflat când păstorii-au colindat.

Pregătiţi-vă inimile şi sufletele pentru a primi pe Domnul Iisus Hristos.

SĂPTĂMÂNA A DOUĂZECI ŞI NOUA DUPĂ POGORÂREA SFÂNTULUI DUH

LUNI

Evanghelia de la Luca (XX, 27-44)

„În vremea aceea au venit la Iisus unii dintre saduchei, care zic că nu este înviere, şi L-au întrebat, zicând: Învăţătorule, Moise ne-a lăsat scris: «Dacă moare fratele cuiva, având femeie, şi el n-a avut copii, să ia fratele lui pe femeia văduvă şi să ridice urmaş fratelui său». Erau, deci, şapte fraţi. Şi cel dintâi, luându-şi femeie, a murit fără de copii. Şi a luat-o al doilea şi a murit şi el fără copii. A luat-o şi al treilea; şi, tot aşa, toţi şapte n-au lăsat copii şi au murit. La urmă a murit şi femeia. Deci, la înviere, a căruia dintre ei va fi femeia, căci toţi şapte au avut-o de soţie? Şi le-a zis lor Iisus: Fiii veacului acestuia se însoară şi se mărită; dar cei ce se vor învrednici să dobândească veacul acela şi învierea cea din morţi, nici nu se însoară, nici nu se mărită. Căci nici să moară nu mai pot, căci sunt la fel cu îngerii şi sunt fii ai lui Dumnezeu, fiind fii ai învierii. Iar că morţii înviază a arătat chiar Moise la rug, când numeşte Domn pe «Dumnezeul lui Avraam şi Dumnezeul lui Isaac şi Dumnezeul lui Iacov». Dumnezeu, deci, nu este Dumnezeu al morţilor, ci al celor vii, căci toţi sunt vii în El. Iar unii dintre cărturari, răspunzând, au zis: Învăţătorule, bine ai zis. De aceea nu mai cutezau să-L întrebe nimic. Iar El i-a întrebat: Cum se zice, dar, că Hristos este Fiul lui David? Căci însuşi David spune în Cartea Psalmilor: «Zis-a Domnul Domnului meu: Şezi de-a dreapta Mea, până ce voi pune pe vrăjmaşii Tăi aşternut picioarelor Tale». Deci, David Îl numeşte Domn; atunci, cum este Fiu al lui?”

Domnul Iisus Hristos a adresat celor din jurul Său, saducheilor şi cărturarilor, o întrebare la care cu greu se putea găsi un răspuns mulţumitor. Întrebarea făcea referire la faptul că regele David spune în Psalmul 109, în versetul 1: *„Zis-a Domnul Domnului meu: «Şezi de-a dreapta mea, până ce voi pune pe vrăjmaşii Tăi aşternut picioarelor Tale»".* Deci, cum putea numi David fiu pe Domnul lui? Mulţi probabil au crezut că este o mică eroare gramaticală sau cuvintele trebuie înţelese în sensul figurat. Greu de înţeles aceste cuvinte pentru cei de atunci, dar şi pentru noi, cei de astăzi.

Fiind insuflat de Dumnezeu când a scris aceste cuvinte, David a prorocit venirea lui Mesia, a Fiului lui Dumnezeu. Privind astfel aceste cuvinte le înţelegem sensul. Iosif, logodnicul Sfintei Fecioare Maria, a fost, aşa cum vedem din *Cartea neamului lui Iisus* din Evanghelia după Sfântul Matei (*Matei* 1, 1), unul dintre urmaşii regelui David; adică era din neam împărătesc. Profeţia regelui David s-a împlinit peste veacuri prin naşterea Domnului Hristos. Din perspectiva istoriei, oamenii Îl pot considera pe Mântuitorul ca fiind urmaşul regesc al lui David, însă, privind lucrurile din perspectivă divină, David este *un fiu al Fiului lui Dumnezeu*, al Celui care S-a născut în Betleem.

Pentru unii sunt importante rangurile şi genealogiile, în timp ce pentru un creştin important este să devină un fiu al lui Dumnezeu şi un urmaş al învăţăturilor Domnului Iisus Hristos.

Părintele Dumitru Stăniloae aşa ne învaţă: *„Dumnezeu ne ia ca pe nişte copii şi ne arată, într-o legănare, iubirea Sa."*

MARȚI

Evanghelia de la Luca (XXI, 12-19)

„Zis-a Domnul către ucenicii Săi: Păziți-vă de oameni, pentru că își vor pune mâinile pe voi și vă vor prigoni, dându-vă în sinagogi și în temnițe, ducându-vă la împărați și la dregători pentru numele Meu. Și va fi vouă prilej de mărturisire. Puneți, deci, în inimile voastre să nu gândiți de mai înainte ce veți răspunde; căci Eu vă voi da gură și înțelepciune, căreia nu-i vor putea răspunde, nici sta împotrivă toți potrivnicii voștri. Și veți fi dați și de părinți și de frați și de rudenii și de prieteni, și vor ucide pe unii dintre voi și veți fi urâți de toți pentru numele Meu; dar nici un păr din capul vostru nu va pieri. Prin răbdarea voastră veți dobândi sufletele voastre."

Plecând de la cuvintele Domnului Iisus Hristos din fragmentul evanghelic de astăzi, vedem că, pentru mântuirea sufletului, foarte importantă este răbdarea. Astfel, Domnul Hristos le-a vorbit ucenicilor despre vremurile care vor veni, despre timpul de prigoană când creștinii adevărați vor fi urâți chiar de către frați și de către părinți.

Observăm și astăzi printre cei din jurul nostru o oarecare stângăcie când vorbesc despre Iisus Hristos, despre Biserică, despre post sau Împărtășanie. Ești privit cu oarecare suspiciune când spui că mergi la biserică sau când afirmi că ești un familist convins și un om cu principii morale. Parcă te simți exclus din grupul de prieteni sau evitat de colegii de serviciu. Ți se pare că te afli într-o stare de marginalizare. Domnul Hristos ne atenționează: *„Veți fi urâți de toți pentru numele Meu”* (*Luca* 21, 17). Așa că nu avem motive să disperăm!

Dumnezeu vede zilele și anii vieții noastre. Pentru strădania noastră Domnul ne va spune: *Bine, slugă credincioasă, prin răbdare ai dobândit veșnicia Raiului!*

Sfântul Vasile cel Mare așa ne învață: *„De ai primit a fi creștin, sârguiește-te să te faci asemenea cu Dumnezeu! Îmbracă-te în Hristos!”*

MIERCURI

Evanghelia de la Luca (XXI, 5-8, 10-11, 20-24)

„În vremea aceea, vorbind unii cu Iisus despre templu, că este împodobit cu pietre frumoase și cu podoabe, El a zis: Vor veni zile când, din cele ce vedeți, nu va rămâne piatră peste piatră care să nu se risipească. Și ei L-au întrebat, zicând: Învățătorule, când, oare, vor fi acestea? Și care este semnul când au să fie acestea? Iar El a zis: Vedeți să nu fiți amăgiți, căci mulți vor veni în numele Meu, zicând: Eu sunt și vremea s-a apropiat. Nu mergeți după ei. Atunci le-a zis: Se va ridica neam peste neam și împărăție peste împărăție. Și vor fi cutremure mari și, pe alocuri, foamete și ciumă și spaime și semne mari din cer vor fi. Iar când veți vedea Ierusalimul înconjurat de oști, atunci să știți că s-a apropiat pustiirea lui. Atunci cei din Iudeea să fugă la munți și cei din mijlocul lui să iasă din el și cei de prin țarini să nu intre în el. Căci acestea sunt zilele răzbunării, ca să se împlinească toate cele scrise. Dar vai celor care vor avea în pântece și celor care vor alăpta în acele zile! Iar atunci va fi strâmtorare mare pe pământ și mânie împotriva acestui popor. Și vor cădea de ascuțișul sabiei și vor fi duși robi la toate neamurile, iar Ierusalimul va fi călcat în picioare de neamuri, până ce se vor împlini vremurile neamurilor.”

Pericopa evanghelică de astăzi ne aduce mărturie despre cuvintele rostite de Domnul Iisus Hristos în legătură cu vremea sfârşitului. Acest sfârşit Mântuitorul îl pune în legătură cu destinul Ierusalimului. Cu siguranţă aceste cuvinte au fost rostite în faţa celor care-L urmau, adică a ucenicilor, dar şi a slujitorilor şi închinătorilor de la Templul din Ierusalim. Templul era un edificiu impozant care a fost construit cu multă trudă şi cu eforturi materiale deosebite. Era locul unde, conform tradiţiei iudaice, sălăşluia Dumnezeu în slava Sa, era casa lui Iahve. Totodată, această construcţie era şi un prilej de mândrie naţională a iudeilor.

Mântuitorul le spune că va veni o vreme când nu va mai rămâne piatră pe piatră din acest templu. Acel timp este şi timpul venirii Sale. Venirea a doua a Fiului lui Dumnezeu va stârni derută şi panică celor care L-au respins pe El şi învăţătura Sa. Dumnezeu nu ne derutează, nici nu ne înspăimântă, ci acestea sunt o consecinţă a îndepărtării noastre de El. Dacă vorbim despre venirea Mântuitorului trebuie să ne îngrijim a fi pregătiţi pentru acel eveniment.

Pregătirea se face printr-o viaţă autentic creştină şi prin dragoste sinceră îndreptată spre Dumnezeu şi semeni. Venirea Mântuitorului Va fi cel mai important examen pentru viaţa şi conştiinţa noastră.

Sfântul Atanasie cel Mare aşa ne învaţă: *„Pentru cei drepţi nu există moarte, ci doar o trecere în viaţa veşnică."*

JOI

Evanghelia de la Luca (XXI, 28-33)

„Zis-a Domnul către ucenicii Săi: Prindeți curaj și ridicați capetele voastre, pentru că răscumpărarea voastră se apropie. Apoi le-a spus o pildă: Vedeți smochinul și toți copacii: Când înfrunzesc aceștia, văzându-i, de la voi înșivă știți că vara este aproape. Așa și voi, când veți vedea făcându-se acestea, să știți că aproape este Împărăția lui Dumnezeu. Adevărat grăiesc vouă că nu va trece neamul acesta până ce nu vor fi toate acestea. Cerul și pământul vor trece, dar cuvintele Mele nu vor trece."

Cuvintele fragmentului evanghelic de astăzi sunt o continuare a celor din Evanghelia de ieri şi redau o cuvântare rostită de Domnul Iisus Hristos în legătură cu dărâmarea Ierusalimului şi cea de-A doua Venire a Sa. De fapt, această cuvântare a fost rostită înainte de Cina cea de Taină, adică înainte de prinderea şi condamnarea Mântuitorului. Astfel, Domnul Hristos a pregătit pe ucenicii Săi, iar prin ei, pe toţi creştinii din lumea întreagă.

Hristos Domnul ne-a arătat că va veni un timp al prigoanelor şi al suferinţelor. Toate aceste încercări fac parte din planul divin al lui Dumnezeu şi vor fi depăşite prin credinţă puternică şi nădejde în ajutorul Lui. Mântuitorul ne spune că cerul şi pământul vor trece, dar cuvintele Sale nu vor trece. Cuvintele Sale sunt mai presus de cer şi de pământ, pentru că sunt cuvinte divine. Dacă deschidem Noul Testament vedem că tot ce a rostit Domnul Hristos este absolut impresionant. Chiar şi cei din timpul Său au recunoscut că nimeni nu a mai rostit cuvinte cu atâta înţelepciune. Apostolii fiind întrebaţi dacă nu pleacă – asemenea celor care l-au refuzat propovăduirea – L-au încredinţat pe Mântuitorul: *„Doamne, unde să ne ducem? Tu ai cuvintele vieţii veşnice!”* (*Ioan* 6, 68)

Peste veacuri, fiecare generaţie descoperă sublimitatea învăţăturilor Fiului lui Dumnezeu. Aceste învăţături ne cuprind sufletul şi-l înalţă spre Împărăţia lui Dumnezeu. În cele ale credinţei să fim mereu la vârsta înţelepciunii şi să avem puritatea copilăriei.

VINERI

Evanghelia de la Luca (XXI, 37-38; XXII, 1-8)

„În vremea aceea Iisus era ziua în templu și învăța, iar noaptea, ieșind, o petrecea pe muntele ce se cheamă al Măslinilor. Și tot poporul venea dis-de-dimineață la El în templu, ca să-L asculte. Iar atunci se apropia sărbătoarea Azimelor, care se chema Paști. Dar arhiereii și cărturarii căutau cum să-L omoare; căci se temeau de popor. Și a intrat Satana în Iuda, cel numit Iscarioteanul, care era din numărul celor doisprezece. Și, ducându-se, el a vorbit cu arhiereii și cu căpeteniile oastei, cum să-L dea în mâinile lor. Ei s-au bucurat și s-au învoit să-i dea bani. Iar el a primit și căuta prilej să-L dea lor fără știrea mulțimii. Deci, a sosit ziua Azimelor, în care trebuiau să se jertfească Paștile. Și a trimis pe Petru și pe Ioan, zicând: Mergeți și ne pregătiți Paștile, ca să mâncăm.”

Ne putem imagina care era atmosfera de la Templul din Ierusalim atunci când Domnul Iisus Hristos venea acolo. Era înconjurat de mulţi oameni dornici să-I asculte cuvintele Sale, să se atingă de El sau să se vindece. Cei mai mulţi veneau cu bune intenţii, animaţi de o dorinţă sinceră de a se îmbunătăţi sufleteşte. Erau şi dintre cei care se simţeau deranjaţi de mustrările Lui sau simţeau că sunt ţinta unor acuze îndreptăţite. Cuvintele pericopei evanghelice de astăzi chiar ne arată cine erau cei care nu vedeau cu ochi buni prezenţa Mântuitorului. Ei erau cărturarii şi arhiereii iudei, adică tocmai cei care trebuiau să aibă toată deschiderea şi aprecierea faţă de activitatea Domnului Hristos. Din păcate ei nu se arătau preocupaţi de cuvintele Sale, ci mai degrabă de felul cum să procedeze pentru a-L prinde şi condamna.

Ne spune Evanghelia că ei se temeau de popor. Deci nu de Dumnezeu se temeau, ci de ceea ce va spune sau de cum va reacţiona poporul. Asta şi explică de ce planul lor l-au pus în aplicare pas cu pas. Întâi au găsit un apropiat al Său care să-i informeze unde Se află şi ce face. Vorbim aici de Iuda Iscarioteanul. El era preocupat de găsirea unui moment potrivit pentru a-L vinde. Şi, după cum ştim, L-a vândut cu preţul a treizeci de arginţi. La urma urmei, dacă nu poţi cumpăra un om, în schimb îl poţi vinde.

Vrăjmaşii Mântuitorului se pregăteau de condamnarea Sa, în timp ce ucenicii căutau un loc potrivit pentru a mânca Paştile. Fiecare căuta sau aştepta ceva. Mulţimile căutau şi aşteptau cuvintele mângâietoare ale Domnului Hristos; cărturarii, arhiereii iudei şi Iuda căutau să-I ia viaţa; ucenicii căutau locul unde Mântuitorul să le ofere jertfa cea nesângeroasă. Noi ce căutăm sau ce aşteptăm?

SÂMBĂTĂ

Evanghelia de la Luca (XIII, 19-29)

„Zis-a Domnul pilda aceasta: Împărăția lui Dumnezeu este asemenea grăuntelui de mușțar pe care, luându-l, un om l-a aruncat în grădina sa; și a crescut și s-a făcut copac, iar păsările cerului s-au sălășluit în ramurile lui. Și iarăși a zis: Cu ce voi asemăna Împărăția lui Dumnezeu? Asemenea este aluatului, pe care, luându-l, femeia l-a ascuns în trei măsuri de făină, până ce s-a dospit totul. Și mergea El prin cetăți și prin sate, învățând și călătorind spre Ierusalim. Și I-a zis cineva: Doamne, puțini sunt, oare, cei ce se mântuiesc? Iar El le-a zis: Siliți-vă să intrați prin poarta cea strâmtă, că mulți, zic vouă, vor căuta să intre, și nu vor putea. După ce se va ridica stăpânul casei și va încuia ușa și veți începe să stați afară și să bateți la ușă, zicând: Doamne, deschide-ne! – și el, răspunzând, vă va zice: Nu vă știu de unde sunteți! Atunci voi veți începe să ziceți: Am mâncat înaintea ta și am băut și în piețele noastre ai învățat. Și el vă va zice: Vă spun: Nu știu de unde sunteți. Depărtați-vă de la mine, toți lucrătorii nedreptății. Acolo va fi plângerea și scrâșnirea dinților, când veți vedea pe Avraam și pe Isaac și pe Iacov și pe toți prorocii în Împărăția lui Dumnezeu, iar pe voi, aruncați afară. Și vor veni alții de la răsărit și de la apus, de la miazănoapte și de la miazăzi și vor ședea la masă în Împărăția lui Dumnezeu.”

Înainte de a intra în Ierusalim, Domnul Iisus Hristos a fost întrebat de către un om: *„Doamne, puțini sunt, oare, cei ce se mântuiesc?"* (*Luca* 13, 23). La această întrebare Domnul Hristos a răspuns amintind de vremea judecății. Atunci când Dumnezeu ne va judeca, fiecare suflet va primi locul cuvenit în Împărăția Sa. Până în acel moment Mântuitorul îndeamnă pe fiecare urmaș al Său să se ostenească și să-și dorească cu ardoare mântuirea. Dorința de mântuire decurge din săvârșirea faptelor plăcute lui Dumnezeu. Cu multă osteneală putem ajunge acolo sus, la poarta cea strâmtă. Odată ajunși acolo nu va mai conta nici rudenia, nici prieteniile și nici afinitățile personale, pentru că totul va fi la mila lui Dumnezeu.

Vedem că fără efort și implicare personală nu putem nădăjdui la dobândirea mântuirii. Această străduința nu trebuie să înceapă la vârsta bătrâneții, ci să fie o constantă a vieții noastre. La tinerețe ne formăm deprinderile duhovnicești, iar la bătrânețe corectăm ceea ce se mai poate corecta. Să avem ca exemplu pe oamenii cei plăcuți lui Dumnezeu.

O vorbă înțeleaptă așa ne învață: *„Pământul pe care trăim este poarta cerului."*

SĂPTĂMÂNA A TREIZECEA DUPĂ POGORÂREA SFÂNTULUI DUH

LUNI

Evanghelia de la Marcu (VIII, 11-21)

„În vremea aceea, au venit fariseii la Iisus și se sfădeau cu El, cerând de la El semn din cer, ispitindu-L. Și Iisus, suspinând cu duhul Său, a zis: Pentru ce neamul acesta cere semn? Adevărat grăiesc vouă că nu se va da semn acestui neam. Și, lăsându-i, a intrat iarăși în corabie și a trecut de cealaltă parte. Dar ucenicii au uitat să ia pâine și aveau cu ei în corabie numai o pâine. Și El le-a poruncit, zicând: Vedeți, păziți-vă de aluatul fariseilor și de aluatul lui Irod. Și vorbeau între ei, zicând: Aceasta o zice fiindcă n-avem pâine. Și Iisus, înțelegând, le-a zis: De ce gândiți că n-aveți pâine? Tot nu înțelegeți, nici nu pricepeți? Atât de învârtoșată este inima voastră? Ochi aveți și nu vedeți, urechi aveți și nu auziți, și nu vă aduceți aminte? Când am frânt cele cinci pâini la cei cinci mii de oameni, atunci câte coșuri pline de fărâmituri ați luat? Zis-au Lui: Douăsprezece. Și când cu cele șapte pâini, la cei patru mii de oameni, câte coșuri pline de fărâmituri ați luat? Iar ei au zis: Șapte. Și le zicea: Cum, dar, nu înțelegeți?”

Ultimul verset din pericopa evanghelică de astăzi se adresează nouă, celor care ne arătăm a fi mereu întrebători. Ne mustră Domnul Iisus Hristos: *„Cum, dar, nu înţelegeţi?"* (*Luca* 8, 21). Încă mai avem dubii în ceea ce priveşte viaţa şi activitatea Mântuitorului? Domnul Hristos, Cel în care credem şi ale Cărui învăţături le urmăm, S-a definit pe Sine astfel: *„Eu sunt Calea, Adevărul şi Viaţa"* (*Ioan* 14, 6). El era şi este *Calea* pe care au urmat-o sfânta familie, dar şi magii de la Răsărit. El este *Adevărul* pe care îngerii din ceruri l-au vestit lumii întregi. El este *Viaţa* noastră şi sensul vieţii noastre. Oare mai poţi avea îndoieli când vezi cum faţa lumii întregi s-a schimbat în urma predicii Sale?

El nu a scris nici un cuvânt, însă despre El şi cuvintele Sale s-au scris biblioteci întregi. El nu a avut oşti nenumărate şi, totuşi, a cucerit lumea întreagă, doar prin puterea Cuvântului Său. El nu a fost ucenicul niciunui mare învăţat de acum două mii de ani, însă în lumea întreagă găseşti oameni care-I studiază viaţa şi cuvintele divine. Oare cum S-ar fi impus în istorie dacă ar fi fost un simplu fiu de teslar? Însă *„El este Dumnezeu adevărat din Dumnezeu adevărat, născut iar nu făcut, Cel de o fiinţă cu Tatăl prin care toate s-au făcut"*. El este Cel născut în ieslea din Betleem şi Cel care a urcat crucea pe Golgota. Acestui Hristos ne închinăm, pe acest Hristos Îl aşteptăm!

MARȚI

Evanghelia de la Marcu (VIII, 22-26)

„În vremea aceea, a venit Iisus în Betsaida. Și au adus la El un orb și L-au rugat să Se atingă de el. Și, luând pe orb de mână, l-a scos afară din sat și, scuipând în ochii lui și punându-Și mâinile peste el, l-a întrebat dacă vede ceva. Și el, ridicându-și ochii, a zis: Zăresc oamenii; îi văd ca pe niște copaci umblând. După aceea, El a pus iarăși mâinile pe ochii lui și l-a făcut să vadă, și acesta s-a îndreptat și a văzut din nou limpede pe toți. Apoi l-a trimis la casa lui, zicându-i: Să nu intri în sat, nici să spui cuiva din sat."

Pericopa evanghelică din această zi ne mărturiseşte despre o vindecare miraculoasă pe care Domnul Iisus Hristos a săvârşit-o asupra unui om orb. Dacă ieri Mântuitorul mustra pe ucenici pentru inima împietrită pe care o aveau, deşi fuseseră martorii înmulţirii pâinilor şi peştilor, astăzi le arată că El poate aduce vindecarea acolo unde aparent nu se mai poate face nimic.

Să ne punem puţin în situaţia celui vindecat astăzi. Oare cum este să nu poţi vedea lumina soarelui, să nu poţi vedea chipurile celor dragi şi apropiaţi, să nu poţi vedea frumuseţea unei flori? Doar cei aflaţi în situaţia orbului de azi pot înţelege acest lucru. Cei orbi nu pot vedea, însă dorinţa lor cea mai mare este să poată face acest lucru; cred că ar fi în stare să ofere totul pentru un dram de lumină. În schimb, noi cei care vedem şi ne putem bucura de frumuseţea acestei lumi, parcă evităm să mai *purtăm în ochi lumină*.

În îndărătnicia noastră nu mai dorim să ne vedem părinţii, fraţii sau pe cei care odinioară ne-au fost apropiaţi şi prieteni. Ochi avem însă nu mai putem vedea ceea ce Dumnezeu ne pune în faţa ochilor. Ochii ne sunt daţi pentru înălţarea noastră, pentru a putea citi Cuvântul lui Dumnezeu sau pentru a putea citi o rugăciune. În lumina ochilor purtăm frumuseţea creaţiei divine.

MIERCURI

Evanghelia de la Marcu (VIII, 30-34)

„În vremea aceea, Iisus le-a dat poruncă ucenicilor Săi să nu spună nimănui despre El că este Hristos. Şi a început să-i înveţe că Fiul Omului trebuie să pătimească multe şi să fie defăimat de bătrâni, de arhierei şi de cărturari şi să fie omorât, iar după trei zile să învieze. Şi spunea acest cuvânt pe faţă. Şi, luându-L Petru de o parte, a început să-L dojenească. Dar El, întorcându-Se şi uitându-Se la ucenicii Săi, a certat pe Petru şi i-a zis: Mergi înapoia mea, satano! Căci tu nu cugeţi cele ale lui Dumnezeu, ci cele ale oamenilor. Şi, chemând la Sine mulţimea, împreună cu ucenicii Săi, le-a zis: Oricine voieşte să vină după Mine să se lepede de sine, să-şi ia crucea şi să-Mi urmeze Mie.”

Fragmentele biblice pe care le citim zilnic ne zidesc şi ne întăresc legătura noastră cu Domnul Iisus Hristos. Textul Evangheliei de astăzi ne atrage atenţia asupra unui îndemn pe care Mântuitorul Îl face: *„Oricine voieşte să vină după Mine să se lepede de sine, să-şi ia crucea şi să-Mi urmeze Mie”* (*Marcu* 8, 34). Fiecare zi a vieţii noastre trebuie să fie un timp al căutării veşniciei, al purtării crucii, un timp al împlinirii poruncilor Domnului Hristos.

Dacă ne facem un proces de conştiinţă vom descoperi că avem carenţe şi sincope în viaţa duhovnicească. Au fost zile sau perioade mai mari de timp, când am renunţat la Cruce. Uneori grijile şi necazurile ne-au copleşit şi am căzut în deznădejde. Însă mâna ocrotitoare a Domnului Hristos ne-a ridicat şi ne-a înălţat. Din aceste întâmplări învăţăm că există o şcoală a Crucii şi a purtării Sfintei Cruci. După dumnezeieştile cuvinte ale Mântuitorului trebuie să învăţăm răbdarea şi smerenia; acestea le dobândim doar atunci când ne aflăm sub Cruce.

Sfântul Maxim Mărturisitorul ne învaţă astfel: *„Pe linia verticală, Crucea Îl arată pe Dumnezeu, iar prin linia orizontală se arată toată zidirea în legătură desăvârşită cu Dumnezeu, neavând alt suport al existenţei afară de Dumnezeu.”*

JOI

Evanghelia de la Marcu (IX, 10-15)

„În vremea aceea, ucenicii au păstrat cuvântul lui Iisus, întrebându-se între ei: Ce înseamnă a învia din morți? Și L-au întrebat pe El, zicând: Pentru ce zic fariseii și cărturarii că trebuie să vină mai întâi Ilie? Iar Iisus le-a răspuns: Ilie, venind întâi, va așeza iarăși toate. Și cum este scris despre Fiul Omului, că va să pătimească multe și să fie defăimat? Dar vă zic vouă că Ilie a și venit, și i-au făcut toate câte au voit, precum s-a scris despre el. Și, venind la ucenici, a văzut mulțime mare împrejurul lor și pe cărturari sfădindu-se cu ei. Și, îndată, toată mulțimea, văzându-L, s-a spăimântat și, alergând, I se închina.”

Discuţia amintită în pericopa evanghelică de astăzi, care a avut loc între Domnul Iisus Hristos şi ucenicii Săi, s-a întâmplat după Schimbarea la Faţă a Mântuitorului. Atunci Domnul Hristos a poruncit Apostolilor să nu spună nimănui nimic din ceea ce văzuseră. Despre minunea de pe Muntele Taborului trebuiau să amintească doar după ce El va învia din morţi. În mod firesc, ucenicii s-au întrebat: *„Ce înseamnă a învia din morţi?"* (*Marcu* 9, 10). Era greu de acceptat şi de înţeles că cineva poate învia din morţi. Ştiau că moartea este ireversibilă şi că nimeni nu se mai întorsese de pe tărâmul umbrelor. Asemenea ucenicilor Domnului Hristos mulţi dintre fraţii noştri se întreabă: Ce înseamnă a învia din morţi? Este posibil acest lucru?

Cei care caută răspunsuri savante, ocolind sensul duhovnicesc al întrebării, sfârşesc prin a rămâne dezamăgiţi. Explicaţiile sunt sterile şi nu ating miezul problemei. Noi, cei care suntem urmaşi ai Domnului Hristos – Fiul lui Dumnezeu Întrupat – putem găsi răspunsul foarte uşor. Trebuie doar să căutăm rezolvarea acestei aparente dileme, reflectând cu atenţie la cuvintele Mântuitorului. El ne-a vorbit despre moarte, înviere şi veşnicie. Cei care resping Învierea Lui o fac dintr-un gest reflex al necredinţei lor în Dumnezeu. Şi dacă L-ar vedea pe Hristos înviat, ei tot nu ar crede.

Sfântul Apostol Pavel ne lămureşte: *Dacă Hristos a înviat şi noi vom învia* (*1 Corinteni* 15, 20-22). Învierea Domnului Hristos este şi învierea noastră.

Sfântul Maxim Mărturisitorul aşa ne învaţă: *„Cei care Îl vor îngropa prin smerenie pe Hristos în sufletul lor, Îl vor vedea înviind prin slavă."*

VINERI

Evanghelia de la Marcu (IX, 33-41)

„În vremea aceea, au venit Iisus și ucenicii Lui în Capernaum. Și, fiind în casă, i-a întrebat: Ce vorbeați între voi pe drum? Iar ei tăceau, fiindcă pe drum se întrebaseră unii pe alții cine dintre ei este mai mare. Atunci Iisus, așezându-Se, a chemat pe cei doisprezece și le-a zis: Dacă cineva vrea să fie întâiul, să fie cel din urmă dintre toți și slujitor al tuturor. Apoi, luând un copil, l-a pus în mijlocul lor și, luându-l în brațe, le-a zis: Oricine va primi în numele Meu pe unul din acești copii, pe Mine Mă primește; și oricine Mă primește pe Mine, nu pe Mine Mă primește, ci pe Cel care M-a trimis pe Mine. Și I-a zis Ioan: Învățătorule, am văzut pe cineva scoțând demoni în numele Tău, care nu merge după noi, și l-am oprit, pentru că nu urmează nouă. Iar Iisus a zis: Nu-l opriți, căci nu este nimeni care, făcând vreo minune în numele Meu, să poată degrabă să Mă vorbească de rău. Cine nu este împotriva noastră este pentru noi. Iar oricine vă va da să beți un pahar de apă în numele Meu, fiindcă sunteți ai lui Hristos, adevărat zic vouă că nu-și va pierde răsplata sa.”

Dorința de mărire deșartă o găsim prezentă în toate timpurile și la toate popoarele. Și în rândul ucenicilor Domnului Iisus Hristos au apărut discuții despre cine este mai mare între ei. Orbiți de șansa de a prinde un loc de frunte, ne spune Evanghelia, chiar ajunseseră să se certe unii cu alții. Le era greu să găsească un algoritm după care, și de comun acord, să poată face o ierarhizare. Ce ar fi trebuit să primeze? Vârsta, starea socială, pregătirea intelectuală?

Să reținem că discuția contradictorie despre mărire dintre ucenici a avut loc atunci când Domnul Hristos nu era de față, iar ei erau pe cale. În lipsa lui Dumnezeu fiecare se poate cocoța pe treptele deșartei măriri. Când erau în casă, Mântuitorul i-a întrebat despre sfada lor. În casa lui Dumnezeu nu există o întâietate bazată pe criterii omenești, toate sunt rânduite după voința Sa divină. Domnul Hristos i-a lămurit cum este cu întâietatea. Răspunsul Său i-a descumpănit: *„Dacă cineva vrea să fie întâiul, să fie cel din urmă dintre toți și slujitor al tuturor”* (Marcu 9, 35). Ei bine, la un asemenea răspuns nu s-au așteptat. Mai mult, Mâtuitorul a luat un copil și l-a pus în mijlocul lor.

Sfânta Tradiție a Bisericii noastre ne spune că acest copil avea să fie peste ani un ilustru ucenic al Domnului Hristos; și anume Sfântul Ignatie Teoforul, martirizat în timpul împăratului roman Traian. Biserica îl prăznuiește pe 20 decembrie, adică înaintea Nașterii Mântuitorului.

Fericitul Augustin ne spune așa: *„Invidia separă, sfințenia unește!”*

SÂMBĂTĂ

Evanghelia de la Luca (XIV, 1-11)

„În vremea aceea a intrat Iisus în casa uneia dintre căpeteniile fariseilor, în zi de sâmbătă, ca să mănânce, şi ei Îl păndeau. Şi, iată, un om bolnav de hidropică era înaintea Lui. Şi, răspunzând, Iisus a zis către învăţătorii de Lege şi către farisei, spunând: Cuvine-se a vindeca sâmbăta ori nu? Ei însă au tăcut. Şi luându-l, l-a vindecat şi i-a dat drumul. Şi către ei a zis: Care dintre voi, de-i va cădea fiul sau boul în fântână, nu-l va scoate îndată în ziua sâmbetei? Şi n-au putut să-I răspundă la aceasta. Apoi, luând seama cum îşi alegeau la masă cele dintâi locuri, a spus celor chemaţi o pildă, zicând către ei: Când vei fi chemat de cineva la nuntă, nu te aşeza în locul cel dintâi, ca nu cumva să fie chemat de el altul mai de cinste decât tine şi, venind cel care te-a chemat pe tine şi pe el, să-ţi zică: Dă acestuia locul. Şi atunci cu ruşine te vei duce să te aşezi pe locul cel mai de pe urmă. Ci tu, când vei fi chemat, mergând aşază-te în cel din urmă loc, ca, atunci când va veni cel ce te-a chemat, el să-ţi zică: Prietene, mută-te mai sus. Atunci vei avea cinste în faţa tuturor celor care vor şedea împreună cu tine. Căci oricine se înalţă pe sine se va smeri, iar cel ce se smereşte pe sine se va înălţa.”

Cele afirmate astăzi de către Domnul Iisus Hristos vin să ne clarifice dilema întâietății. Noi suntem educați să fim perseverenți, să depunem toate eforturile pentru a fi cei dintâi la învățătură; tot așa, într-o întrecere sportivă sau la locul de muncă. Doar situându-te pe primul sau pe unul din cele dintâi locuri poți culege laurii eforturilor depuse. Și este bine să nu lâncezim sau să fim leneși; și în cele spirituale trebuie să fie așa. Prin străduință ajungem la biruință.

Dar Domnul Hristos ne mai învață să fim și smeriți. Smerenia ne dă impulsul discreției. Să nu alergăm după locurile cele dintâi dacă acestea nu ni se cuvin. Mai bine să fim invitați să le ocupăm decât să fim atenționați să le eliberăm. Ne spune Mântuitorul că acela care, din mărunte ambiții sau din nemăsurate orgolii, dorește să se înalțe mai sus decât i se cuvine, va fi smerit, va fi pus la locul cuvenit. Cel care nu urmărește cu tot dinadinsul măririle, va avea parte de cinstea întâietății.

Sfântul Ioan Gură de Aur așa ne învață: *„Smerenia covârșește păcatele noastre și ne ridică, iar mândria ne apasă sufletele spre pământ și ne coboară."*

SĂPTĂMÂNA A TREIZECI ŞI UNA DUPĂ POGORÂREA SFÂNTULUI DUH

LUNI

Evanghelia de la Marcu (IX, 42-50; X, 1)

„Zis-a Domnul: Cine va sminti pe unul din aceştia mai mici, care cred în Mine, mai bine i-ar fi lui dacă şi-ar lega de gât o piatră de moară şi să fie aruncat în mare. Şi, de te sminteşte mâna ta, taie-o, că mai bine îţi este să intri ciung în viaţă decât, având amândouă mâinile, să te duci în gheena, în focul cel nestins, unde viermele lor nu moare şi focul nu se stinge. Şi, de te sminteşte piciorul tău, taie-l, că mai bine îţi este ţie să intri fără un picior în viaţă decât, având amândouă picioarele, să fii azvârlit în gheena, în focul cel nestins, unde viermele lor nu moare şi focul nu se stinge. Şi, de te sminteşte ochiul tău, scoate-l, că mai bine îţi este cu un singur ochi să intri în Împărăţia lui Dumnezeu decât, având amândoi ochii, să fii aruncat în gheena focului, unde viermele lor nu moare şi focul nu se stinge. Căci fiecare (om) va fi sărat cu foc, după cum orice jertfă va fi sărată cu sare. Bună este sarea; dacă însă sarea îşi pierde puterea, cu ce o veţi drege? Aveţi sare întru voi şi trăiţi în pace unii cu alţii. Şi, ridicându-Se de acolo, a venit în hotarele Iudeei, de cealaltă parte a Iordanului, şi mulţimile s-au adunat iarăşi la El şi iarăşi le învăţa, după cum obişnuia.”

În pericopa evanghelică de astăzi Domnul Iisus Hristos ne vorbește despre cum trebuie să privim ispitele și tentațiile, referindu-se în special la pericolele care ne împing la săvârșirea păcatelor. Putem spune că sunt trei feluri de tentații sau ispite: Cele care vin din partea mâinilor, din partea picioarelor și cele ce vin din partea ochilor. Nu vorbim despre cele trei părți ale corpului uman, ci de folosirea acestora în mod neadecvat și iresponsabil.

Astfel, mâinile ne pot îndemna să facem ceea ce nu este folositor pentru viața aceasta și nici nu este plăcut lui Dumnezeu. Picioarele ne pot duce în locuri unde nu se cade să fie un fiu ascultător al lui Dumnezeu. Ochii pot capta imagini care ne distrag de la ceea ce trebuie să fie o viață virtuoasă.

De obicei tentațiile le întâlnim sub forma unor lucruri nevinovate, accesibile, chiar aparent folositoare. Însă nu trebuie să uităm ceea ce spune Domnul Iisus Hristos: *Mai bine este să fii ciung, sau șchiop, sau orb*, decât să fii veșnic în locul unde *viermele nu moare* și *focul nu se stinge*, adică în Iad.

Sfântul Ioan Gură de Aur așa ne învață: *„Toți cei care își amintesc de iad nu vor ajunge acolo, iar cei care uită de Iad, nu vor scăpa de el."*

MARȚI

Evanghelia de la Marcu (X, 2-12)

„În vremea aceea, apropiindu-se fariseii de Iisus, Îl întrebau, ispitindu-L, dacă este îngăduit unui bărbat să-şi lase femeia. Iar El, răspunzând, le-a zis: Ce v-a poruncit vouă Moise? Iar ei au zis: Moise a dat voie să-i scrie carte de despărţire şi să o lase. Şi, răspunzând, Iisus le-a zis: Pentru învârtoşarea inimii voastre v-a scris porunca aceasta; dar, de la începutul făpturii, «bărbat şi femeie i-a făcut» Dumnezeu. «De aceea, va lăsa omul pe tatăl său şi pe mama sa şi se va alipi de femeia sa şi vor fi amândoi un trup»; aşa că nu mai sunt doi, ci un trup. Deci, ceea ce a împreunat Dumnezeu, omul să nu despartă. Dar în casă ucenicii L-au întrebat iarăşi despre aceasta. Şi El le-a zis: Oricine va lăsa pe femeia sa şi va lua alta săvârşeşte adulter cu ea. Iar femeia, de îşi va lăsa bărbatul ei şi se va mărita cu altul, adulter săvârşeşte.”

Cuvintele Evangheliei de astăzi se adresează celor căsătoriți sau celor care doresc să întemeieze o familie. Cu autoritatea Sa divină, Domnul Iisus Hristos ne arată cum trebuie să privim căsătoria, dar și drepturile și obligațiile care decurg din căsătorie. Biserica socotește unirea dintre un bărbat și o femeie ca fiind pecetluită printr-o Sfântă Taină, numită Sfânta Taină a Cununiei sau a Căsătoriei. Este una dintre cele șapte Sfinte Taine ale Bisericii noastre. Prin aceste Sfinte Taine noi primim din partea lui Dumnezeu harul cel nevăzut care ne este necesar pentru mântuirea sufletelor. Căsătoria trebuie să aibă la bază dragostea sinceră și curată dintre un bărbat și o femeie. La acestea trebuie să adăugăm respectul și purtarea de grijă a soților unul pentru altul. Sunt neavenite și degradante așa-zisele „căsătorii de probă", adulterul, despărțirile sau divorțurile, precum și violența în familie. Domnul Hristos este foarte clar și concis: *Soții sunt un singur trup* și, mai adaugă El, *„Ceea ce a împreunat Dumnezeu, omul să nu despartă"* (*Marcu* 10, 9).

Nu ne căsătorim pentru câteva luni sau câțiva ani, ci acest pas îl facem pentru toată viața. În înțelepciunea poporului nostru se spune: *Este ușor a te însura, este greu a întemeia o familie*. Binecuvântarea, bucuria și rostul căsătoriei este nașterea de prunci.

Sfântul Ioan Gură de Aur așa ne învață: *„Dragostea schimbă însăși natura lucrurilor. În mâna dragostei, toate devin bune."*

MIERCURI

Evanghelia de la Marcu (X, 11-16)

„Zis-a Domnul: Oricine va lăsa pe femeia sa și va lua alta săvârșește adulter. Iar femeia, de-și va lăsa bărbatul ei și se va mărita cu altul, săvârșește adulter. Atunci aduceau la Iisus copii ca să-Și pună mâinile peste ei, dar ucenicii certau pe cei ce-i aduceau. Iar Iisus, văzând, S-a mâhnit și le-a zis: Lăsați copiii să vină la Mine și nu-i opriți, căci a unora ca aceștia este Împărăția lui Dumnezeu. Adevărat zic vouă: Cine nu va primi Împărăția lui Dumnezeu ca un copil, nu va intra în ea. Și luându-i în brațe, i-a binecuvântat, punându-Și mâinile peste ei."

Din cuvintele pericopei evanghelice de astăzi desprindem dragostea Domnului Iisus Hristos pe care o are pentru copii. Sfântul Evanghelist Marcu ne aminteşte despre faptul că mulţi îşi aduceau copiii în faţa Domnului Hristos pentru a fi binecuvântaţi. Pruncii erau luaţi în braţe de Mântuitorul; El îi binecuvânta şi Îşi punea mâinile peste ei. Ucenicii Săi au început să mustre mulţimile pentru acest lucru. Probabil considerau ca fiind o pierdere de timp preocuparea Domnului Hristos pentru cei mici.

Mântuitorul S-a mâhnit atunci când a văzut atitudinea ucenicilor Săi şi le-a spus: *„Lăsaţi copiii să vină la Mine şi nu-i opriţi, căci a unora ca aceştia este Împărăţia lui Dumnezeu”* (*Marcu* 10, 14). Dacă privim la puritatea copiilor, vedem cum ar trebui să fie şi sufletele noastre pentru a putea intra în Împărăţia lui Dumnezeu. Copiilor trebuie să le oferim ceea ce este bun şi de folos pentru o temeinică dezvoltare a personalităţii lor. Oricare părinte responsabil trebuie să se îngrijească de sănătatea copiilor, de educaţia şi de ocrotirea lor.

Pe lângă toate acestea, un copil are nevoie şi de Dumnezeu şi de învăţăturile Domnului Iisus Hristos. Un copil este un suflet în formare, iar, în acest suflet, Mântuitorul trebuie să aibă locul Său bine stabilit şi respectat.

JOI

Evanghelia de la Marcu (X, 17-27)

„În vremea aceea, ieșind Iisus în drum ca să plece, a alergat cineva către El și, îngenunchind înaintea Lui, Îl întreba: Învățătorule bun, ce să fac ca să moștenesc viața veșnică? Iar Iisus i-a răspuns: De ce-Mi zici bun? Nimeni nu este bun decât singur Dumnezeu. Știi poruncile: «Să nu ucizi, să nu fii desfrânat, să nu furi, să nu mărturisești strâmb, să nu înșeli pe nimeni, cinstește pe tatăl tău și pe mama ta». Iar el I-a zis: Învățătorule, acestea toate le-am păzit din tinerețile mele. Iar Iisus, privind la el cu dragoste, i-a zis: Un lucru îți mai lipsește: Mergi, vinde tot ce ai, dă săracilor și vei avea comoară în cer; și apoi, luând crucea, vino și urmează Mie. Dar el, întristându-se de cuvântul acesta, a plecat mâhnit, căci avea multe bogății. Și Iisus, uitându-Se în jur, a zis către ucenicii Săi: Cât de greu vor intra cei bogați în Împărăția lui Dumnezeu! Iar ucenicii erau uimiți de cuvintele Lui. Dar Iisus, răspunzând iarăși, le-a zis: Fiilor, cât de greu este celor ce se încred în bogății să intre în Împărăția lui Dumnezeu! Mai lesne este cămilei să treacă prin urechile acului, decât bogatului să intre în Împărăția lui Dumnezeu. Iar ei, mai mult uimindu-se, ziceau unii către alții: Și cine poate să se mântuiască? Iisus, privind la ei, le-a zis: La oameni aceasta e cu neputință, dar nu la Dumnezeu. Căci la Dumnezeu toate sunt cu putință.”

Dialogul dintre tânărul amintit și Domnul Iisus Hristos a fost unul profund duhovnicesc. Tânărul nu a venit să-I ceară Domnului Hristos să-și recapete sănătatea și nici nu a cerut un loc în Împărăția Sa ci, în mod oarecum surprinzător, a cerut altceva. A venit în fața Mântuitorului și L-a întrebat ce să facă pentru a moșteni viața cea de veci. Ne-a intrat tuturor la suflet acest tânăr pentru o astfel de cerere și pentru că avea astfel de preocupări. Cererea sa este puțin atipică pentru cei aflați la vârsta tinereții.

Dacă vorbim cu tinerii de astăzi putem vedea că aceștia sunt mai preocupați de procurarea unor bunuri cum ar fi, de pildă, dobândirea unor obiecte de îmbrăcăminte, care pentru ei au o anume importanță. Poate mai puțin se arată a fi interesați de viața veșnică. Tinerețea este vârsta care îți dă o oarecare exuberanță. Ești foarte tentat să „trăiești clipa", chiar dacă acest lucru este dăunător și distructiv.

Când ai preocupări pentru viața veșnică înseamnă să-ți depășești vârsta biologică și să privești viața în mod responsabil. Cu toate acestea, în urma răspunsului dat de Mântuitorul, tânărul a plecat cam dezamăgit, însă nu debusolat. În mâinile lui era acum decizia de a urma calea cea strâmtă care duce spre Împărăția lui Dumnezeu.

Poetul Lucian Blaga ne-a lăsat aceste frumoase versuri: *„Copilul râde:/ Înțelepciunea și iubirea mea e jocul!/ Tânărul cântă:/ Jocul și înțelepciunea mea-i iubirea!/ Bătrânul tace:/ Iubirea și jocul meu e înțelepciunea!"*

VINERI

Evanghelia de la Marcu (X, 24-32)

„Zis-a Domnul către ucenicii Săi: Cât de greu este celor ce se încred în bogăţii să intre în Împărăţia lui Dumnezeu! Mai lesne este cămilei să treacă prin urechile acului decât bogatului să intre în Împărăţia lui Dumnezeu. Iar ei, mai mult uimindu-se, ziceau unii către alţii: Şi cine poate să se mântuiască? Iisus, privind la ei, le-a zis: La oameni lucrul acesta este cu neputinţă, dar nu la Dumnezeu. Căci la Dumnezeu toate sunt cu putinţă. Şi a început Petru a-I zice: Iată, noi am lăsat toate şi Ţi-am urmat. Iisus a răspuns: Adevărat grăiesc vouă: Nu este nimeni care şi-a lăsat casă, sau fraţi, sau surori, sau mamă, sau tată, sau copii, sau ţarine pentru Mine şi pentru Evanghelie şi să nu ia însutit acum, în vremea aceasta de prigoniri, case şi fraţi şi surori şi mame şi copii şi ţarine, iar în veacul ce va să vină – viaţa veşnică. Şi mulţi din cei dintâi vor fi pe urmă, iar cei din urmă vor fi cei întâi. Şi erau pe drum, suindu-se la Ierusalim, iar Iisus mergea înaintea lor. Şi ei erau uimiţi şi cei ce mergeau după El se temeau.”

Capitolul al X-lea din Evanghelia după Sfântul Evanghelist Marcu este unul dedicat lămuririlor şi clarificărilor în ceea ce priveşte latura practică din viaţa celor care doresc să urmeze Domnului Iisus Hristos. Mântuitorul, cu autoritatea unui autentic Părinte, ne explică cum trebuie să fie căsătoria; apoi binecuvântează pe copii şi dă ca exemplu puritatea lor ca premisă a intrării în veşnicia divină. Mai găsim apoi discuţia Mântuitorului cu tânărul preocupat de viaţa veşnică. Vedem că Domnul Hristos a îndrăgit pe acel tânar pentru viaţa curată pe care o ducea.

În cele din urmă găsim şi întrebarea plină de nelinişti a Sfântului Apostol Petru: Ce se va întâmpla cu ei, cu cei care au urmat Mântuitorului? Apostolii au lăsat toate şi au urmat necondiţionat pe Domnul Iisus Hristos. Dincolo de vreun beneficiu material, Mântuitorul le arată că răsplata lor va veni din partea lui Dumnezeu şi va fi una însutită şi înmiită.

Domnul Hristos inversează o ordine aparentă a acestei lumi materiale. Cei care au dorit să fie primii vor ajunge ultimii. Cei care în ochii celorlalţi au fost ultimii vor primi din partea lui Dumnezeu răsplata vieţii celei veşnice, adică mântuirea sufletelor.

Sfântul Ioan Scărarul aşa ne învaţă: *„Ascultarea faţă de Dumnezeu este mormântul voinţei şi înviere a smereniei."*

SÂMBĂTĂ

Evanghelia de la Luca (XVI, 10-15)

„Zis-a Domnul: Cel ce este credincios în foarte puțin, și în mult este credincios; și cel ce este nedrept în foarte puțin, și în mult este nedrept. Deci dacă n-ați fost credincioși în bogăția nedreaptă, cine vă va încredința pe cea adevărată? Și dacă în ceea ce este străin nu ați fost credincioși, cine vă va da ceea ce este al vostru? Nici o slugă nu poate să slujească la doi stăpâni. Fiindcă sau pe unul va urî și pe celălalt îl va iubi, sau de unul se va ține și pe celălalt îl va disprețui. Nu puteți să slujiți lui Dumnezeu și lui Mamona. Toate acestea le auzeau și fariseii, care erau iubitori de argint, și-L luau în bătaie de joc. Și El le-a zis: Voi sunteți cei ce vă faceți pe voi drepți înaintea oamenilor, dar Dumnezeu cunoaște inimile voastre; căci ceea ce la oameni este înalt, urâciune este înaintea lui Dumnezeu.”

După ce Domnul nostru Iisus Hristos a rostit *Parabola despre iconomul cel nedrept*, despre acel slujitor pus să administreze avuţiile unui om bogat, a adăugat câteva explicaţii prin care se clarifică rostul şi sensul acestei parabole. Ideea centrală a pildei este aceea că nimeni nu poate sluji la doi domni. Noi suntem oameni subiectivi în aprecieri dar şi în ceea ce priveşte acţiunile noastre. Din cauza acestui subiectivism ne este greu să fim devotaţi până la capăt, în mod obiectiv, celor doi domni. Însă aici nu este vorba despre o situaţie trecătoare din activitatea noastră, ci de un lucru mult mai profund. Este vorba despre ceva ce ţine de latura duhovnicească a vieţii noastre.

Ne spune Domnul Hristos: *„Nu puteţi să slujiţi lui Dumnezeu şi lui Mamona”* (*Luca* 16, 13). În limbajul biblic, prin *mamona* se înţeleg bunurile materiale efemere, cele perisabile. Aceste bunuri, personificate şi ridicate la rangul de dominantă filosofie a vieţii, ajung să fie asemănate cu diavolul, cel care este stăpânul lucrurilor aparent veşnice, dar în fapt înşelătoare şi distrugătoare de suflete. Încrederea în *mamona* aduce o falsă înălţare, una egoistă şi lipsită de binecuvântarea divină.

Încrederea în ajutorul şi milostivirea lui Dumnezeu, în schimb, ne oferă totul. Din oameni trecători prin această viaţă devenim nemuritori şi moştenitori ai vieţii în veşnicia Domnului Iisus Hristos.

Sfântul Vasile cel Mare aşa ne învaţă: *„Orice rău este o infirmitate a sufletului.”*

SĂPTĂMÂNA A TREIZECI ŞI DOUA DUPĂ POGORÂREA SFÂNTULUI DUH

LUNI

Evanghelia de la Marcu (X, 46-52)

„În vremea aceea, pe când ieşea Iisus din Ierihon, împreună cu ucenicii Săi şi cu mulţime mare, Bartimeu orbul, fiul lui Timeu, şedea jos, pe marginea drumului şi cerea milostenie. Şi, auzind că este Iisus Nazarineanul, a început să strige şi să zică: Iisuse, Fiul lui David, miluieşte-mă! Şi mulţi îl certau ca să tacă; el însă cu mult mai tare striga: Fiule al lui David, miluieşte-mă! Şi Iisus, oprindu-Se, a zis: Chemaţi-l! Şi l-au chemat pe orb, zicându-i: Îndrăzneşte, ridică-te! Te cheamă. Iar orbul, lepădând haina de pe el, s-a ridicat şi a venit la Iisus. Şi l-a întrebat Iisus, zicându-i: Ce voieşti să-ţi fac? Iar orbul I-a răspuns: Învăţătorule, să văd iarăşi. Atunci Iisus i-a zis: Mergi, credinţa ta te-a mântuit! Şi îndată a văzut şi I-a urmat lui Iisus pe cale.”

Orbul Bartimeu, cel amintit în pericopa evanghelică de astăzi, avea o percepţie a lui Dumnezeu diferită de a noastră. El nu vedea cu ochii, însă acest lucru nu l-a împiedicat să-L vadă şi să-I simtă prezenţa Domnului Iisus Hristos. Când Mântuitorul l-a chemat, a sărit în picioare şi şi-a redobândit starea de fiu al lui Dumnezeu.

Bartimeu se retrăsese din lume, nu mai stătea în picioare, cerşea stând jos. Se simţea înjosit şi exclus, era doar unul dintre cerşetorii din Ierihon. Dorinţa de vindecare i-a dat putere şi curaj. Atunci el a început să strige la Mântuitorul, numindu-L Fiul lui David. Era convins că doar o persoană deosebită poate realiza un lucru mai presus de puterile unui om obişnuit. Nici situaţia în care se afla, nici mustrările celor din jur nu l-au putut opri să-şi cerşească izbăvirea.

Când Domnul Hristos l-a chemat, a îndrăznit şi s-a ridicat din condiţia de umil şi neajutorat cerşetor. Acum, după întâlnirea cu Fiul lui Dumnezeu, Bartimeu era din nou un admirator al frumuseţii lui Dumnezeu şi al creaţiei divine. În toată vânzoleala din jurul său, doar Mântuitorul i-a putut oferi liniştea, nădejdea şi pacea.

Mulţi dintre cei care au ochi nu mai pot vedea pe Dumnezeu din cauza păcatelor, a indiferenţei sau a mândriei, asemenea celor care au luat parte la minune, dar nu au văzut puterea lui Dumnezeu.

Să mai reţinem un amănunt, nu lipsit de importanţă: După vindecare, Bartimeu I-a urmat Domnului Iisus Hristos. Acum nu mai era un cerşetor uitat de lume, ci un misionar iubit de Dumnezeu. Bartimeu nu mai cerşea, ci oferea!

MARȚI

Evanghelia de la Marcu (XI, 11-23)

„În vremea aceea a intrat Iisus în Ierusalim și în templu și, privind toate în jur și vremea fiind spre seară, a ieșit spre Betania cu cei doisprezece. Și a doua zi, ieșind ei din Betania, El a flămânzit. Și văzând de departe un smochin care avea frunze, a mers acolo doar va găsi ceva în el; dar, ajungând la smochin, n-a găsit nimic decât frunze. Căci nu era timpul smochinelor. Și, grăind, i-a zis: De acum înainte nimeni în veac să nu mănânce rod din tine. Iar ucenicii Lui ascultau. Apoi au venit în Ierusalim. Și, intrând în templu, a început să dea afară pe cei care vindeau și pe cei care cumpărau în templu, iar mesele schimbătorilor de bani și scaunele vânzătorilor de porumbei le-a răsturnat. Și nu îngăduia să mai treacă nimeni cu vreun vas prin templu. Și-i învăța și le spunea: Oare nu este scris: «Casa Mea, casă de rugăciune se va chema pentru toate neamurile»? Voi însă ați făcut din ea peșteră de tâlhari. Și au auzit arhiereii și cărturarii. Și căutau cum să-L piardă. Căci se temeau de El, pentru că toată mulțimea era uimită de învățătura Lui. Iar când s-a făcut seară, au ieșit afară din cetate. Dimineața, trecând pe acolo, au văzut smochinul uscat din rădăcini. Și Petru, aducându-și aminte, I-a zis: Învățătorule, iată, smochinul pe care l-ai blestemat s-a uscat. Deci, răspunzând, Iisus le-a zis: Aveți credință în Dumnezeu. Adevărat zic vouă că oricine va zice acestui munte: Ridică-te și te aruncă în mare, și nu se va îndoi în inima lui, ci va crede că ceea ce spune se va face, fi-va lui orice va zice.”

Orice creştin ştie că Domnul Iisus Hristos este izvorul dragostei şi al blândeţii. Ştim că El ne este sprijin şi mângâiere în clipele de zbucium. Când citim cuvintele pericopei evanghelice de astăzi despre blestemarea smochinului neroditor şi alungarea negustorilor din Templul din Ierusalim, parcă ne cuprinde un sentiment de dezamăgire. Oare Îl putem vedea pe Mântuitorul blestemând şi apoi punând mâna pe bici şi izgonind din templu pe cei făceau negoţ aici?

Să fim cu luare aminte: pedeapsa lui Dumnezeu este un mijloc de a îndrepta lucrurile şi a le aduce în bună rânduială. Putem uşor constata că de smochini neroditori e plină lumea. Găsim la tot pasul exemple de nerodire. Câţi dintre noi nu rămânem doar la stadiul de persoane bine intenţionate, dar lipsite de temeinice realizări? Ne mulţumim cu lucrurile facile, omiţând sau ocolind bucuria şi satisfacţia rodirii şi a rodului.

În templu lucrurile au stat altfel: cei de acolo doar culegeau bogate „roade", speculând buna credinţă a închinătorilor. Erau un fel de „căpuşe" pe trupul templului. Atmosfera din templu nu mai era cea a unei case a Tatălui ceresc; pur şi simplu semăna tot mai mult cu un bazar zgomotos. Deci era nevoie de o vorbă aspră şi de un bici pentru a repune lucrurile pe făgaşul lor firesc. Şi Domnul Hristos a făcut acest lucru!

Noi înţelegem că fiecare creştin este asemenea unui smochin care trebuie să aducă roade.

Sfântul Talasie Libianul aşa mărturiseşte: *„Precum grădinarul, dacă nu plivește buruienile, îneacă legumele, așa și mintea, dacă nu curățește gândurile, pierde cunoștința adevărului."*

MIERCURI

Evanghelia de la Marcu (XI, 22-26)

„Zis-a Domnul către ucenicii Săi: Aveţi credinţă în Dumnezeu. Adevărat zic vouă că oricine va zice acestui munte: Ridică-te şi te aruncă în mare, şi nu se va îndoi în inima lui, ci va crede că ceea ce spune se va face, fi-va lui orice va zice. De aceea vă zic vouă: Toate câte cereţi rugându-vă, să credeţi că le-aţi primit şi le veţi avea. Iar când staţi să vă rugaţi, iertaţi orice aveţi împotriva cuiva, ca şi Tatăl vostru Cel din ceruri să vă ierte vouă greşelile voastre. Iar dacă voi nu iertaţi, nici Tatăl vostru Cel din ceruri nu vă va ierta greşelile voastre."

Mulţi dintre fraţii noştri au falsa impresie că, de iertat, trebuie să ierte doar Dumnezeu. Şi mergând pe firul acestui strâmb raţionament, ei afirmă că El, fiind Tatăl ceresc şi, deci, un Părinte iubitor, poate şi trebuie să ne ierte, indiferent de ceea ce am făcut. Dacă vom citi cu atenţie pericopa evanghelică din această zi vom putea descoperi o altă perspectivă pe care ne-o deschide abordarea acestei probleme: Cuvintele Domnului nostru Iisus Hristos ne pun în situaţia de a face noi primul pas pe acest drum al înţelegerii şi al iertării.

Să nu îndrăznim să ne gândim la iertarea lui Dumnezeu dacă noi nu avem puterea de a ierta. Ştim că este greu şi, tocmai din acest motiv, Domnul Hristos ne-a poruncit să iertăm. Dacă nu avem puterea să iertăm celor ce ne greşesc, nu facem altceva decât să ducem această povară toată viaţa. Uneori suntem tentaţi să îmbrăcăm gestul aparentei iertării în formule de genul: „Te iert, dar nu te uit" sau „Dacă Dumnezeu te iartă, te iert şi eu". Dar acestea trădează o iertare înjumătăţită; de fapt, o falsă iertare.

Mântuitorul ne spune că iertarea trebuie să fie din tot sufletul şi încă *„de şaptezeci de ori câte şapte"* (*Matei* 18, 22). Iertarea este o stare de graţie şi un gest de smerenie.

Chiar se spune: *„Iertarea şi uitarea sunt răzbunările omului nobil."*

JOI

Evanghelia de la Marcu (XI, 27-33)

„În vremea aceea, a intrat Iisus iarăşi în Ierusalim. Şi, pe când mergea El prin templu, au venit la El arhiereii, cărturarii şi bătrânii şi I-au zis: Cu ce putere faci acestea? Sau cine Ţi-a dat Ţie puterea aceasta, ca să le faci? Iar Iisus le-a zis: Vă voi întreba şi Eu un cuvânt; răspundeţi-Mi, şi vă voi spune şi Eu cu ce putere fac acestea: Botezul lui Ioan din cer a fost, sau de la oameni? Răspundeţi-Mi! Şi ei vorbeau între ei, zicând: De vom zice: din cer, va zice: Pentru ce, dar, n-aţi crezut în el? Iar de vom zice: de la oameni – se temeau de mulţime, căci toţi socoteau că Ioan era într-adevăr proroc. Şi răspunzând, au zis lui Iisus: Nu ştim. Şi Iisus le-a zis: Nici Eu nu vă spun vouă cu ce putere fac acestea.”

Părinții din vechime spuneau așa: *„Cine vrea să se mântuiască, cu întrebarea să călătorească."* Există o neliniște a celui doritor de cunoaștere; de aici pleacă întrebările și mai ales dorința de a găsi răspunsuri care să-i aducă un plus de știință și de înțelepciune.

Nu așa au stat lucrurile și cu fariseii din pericopa evanghelică de astăzi. Ei au venit în fața Domnului Iisus Hristos cu gândul ascuns de a-L prinde în cuvânt. Ei nu întrebau din curiozitate; din acea curiozitate specifică omului care dorește să se împlinească, să se lumineze. Ei puneau întrebări meșteșugite, viclene, pline de venin, insinuante. Doreau ca eventualele afirmații ale Mântuitorului să poată fi folosite, mai târziu, ca și capete de acuzare.

Uitau, din păcate, un lucru! În fața lor Se afla Cel care este Izvorul înțelepciunii. Mântuitorul îi pune pe farisei să găsească un răspuns fără echivoc în legătură cu persoana și activitatea Sfântului Ioan Botezătorul. Evidența spunea că Ioan Botezătorul era trimisul lui Dumnezeu, dar fariseii evitau cu bună știință răspunsul direct; a fost o scăpare ieftină și vicleană. Hristos Domnul nu i-a lăsat în beznă, ci le-a arătat că lumina nu are niciun amestec cu întunericul. Iisus Hristos este Lumina lumii și mereu aduce răspunsuri și certitudini. Lucrurile omenești trebuie să le cunoști pentru a le putea iubi; lucrurile divine trebuie să le iubești pentru a le putea cunoaște.

VINERI

Evanghelia de la Marcu (XII, 1-12)

„Zis-a Domnul pilda aceasta: Un om a sădit vie, a împrejmuit-o cu gard, a săpat în ea teasc, a clădit un turn și a dat-o lucrătorilor, iar el s-a dus departe. Și, la vremea potrivită, a trimis la lucrători un slujitor ca să ia de la ei din roadele viei. Dar ei, punând mâna pe ea, au bătut-o și i-au dat drumul fără nimic. Și a trimis la ei, iarăși, altă slugă, dar și pe aceea lovind-o cu pietre, i-au spart capul și au ocărât-o. Și a trimis alta. Dar și pe aceea au ucis-o; și pe multe altele: Pe unele bătându-le, iar pe altele ucigându-le. Mai avea și un fiu iubit al său și în cele din urmă l-a trimis la lucrători, zicând: Se vor rușina de fiul meu. Dar acei lucrători au zis între ei: Acesta este moștenitorul; veniți să-l omorâm, și moștenirea va fi a noastră. Și, prinzându-l, l-au omorât și l-au aruncat afară din vie. Deci, ce va face stăpânul viei? Va veni și va pierde pe lucrători, iar via o va da altora. Oare nici Scriptura aceasta n-ați citit-o: «Piatra pe care au nesocotit-o ziditorii, aceasta a ajuns să fie în capul unghiului; de la Domnul s-a făcut aceasta și este lucru minunat în ochii noștri»? Și căutau să-L prindă, dar se temeau de popor. Căci înțeleseseră că împotriva lor zisese pilda aceasta. Și, lăsându-L, s-au dus."

Ne putem şi noi întreba: Ce va face stăpânul viei cu cei care s-au dovedit a fi lucrători nevrednici? În cuvintele Domnului nostru Iisus Hristos găsim şi răspunsul. Chiar noi, în vorbirea curentă, folosim expresia: *După faptă şi răsplată!* Oare ce pot aştepta cei care au nesocotit obligaţiile convenite şi asumate? Lăcomia şi nerecunoştinţa au îndemnat pe lucrători să se răzvrătească împotriva stăpânului viei.

Înţelegem că via este lumea întreagă, iar noi, oamenii, suntem lucrătorii tocmiţi să lucrăm în această *vie*. Dacă suntem sinceri, vom descoperi în mulţi dintre noi comportamente similare acelor nevrednici lucrători. Din această cauză ignorăm, cu bună ştiinţă, orice încercare a lui Dumnezeu de a ne aduce pe calea cea bună a dreptăţii şi a credinţei. Ne îndemnăm unii pe alţii a lucra, mai degrabă, cele rele şi dăunătoare sufletelor, decât cele bune şi plăcute lui Dumnezeu.

Probabil, dacă am avea putere, mulţi dintre noi ar şterge din memoria istoriei orice referire la Persoana şi învăţăturile Domnului Hristos. De două mii de ani omenirea parcă se străduie să sădească *altă vie*, să sape un *alt teasc* şi să zidească un *alt turn*. Oare ce va face Stăpânul viei când va veni după roadele aşteptate?

Sfântul Ioan Gură de Aur aşa ne învaţă: *„Cel ce se înalţă împotriva oamenilor, se va înălţa şi împotriva lui Dumnezeu."*

SÂMBĂTĂ

Evanghelia de la Luca (XVII, 3-10)

„Zis-a Domnul: Luați aminte la voi înșivă. Dacă-ți va greși fratele tău, dojenește-l, și dacă se va pocăi, iartă-l. Și chiar dacă îți va greși de șapte ori într-o zi și de șapte ori se va întoarce către tine zicând: Îmi pare rău, iartă-l. Și au zis apostolii către Domnul: Sporește-ne credința. Iar Domnul a zis: De ați avea credință cât un grăunte de muștar, ați zice acestui sicomor: Dezrădăcinează-te și te sădește în mare, și vă va asculta. Care dintre voi, având o slugă la arat sau la păscut turme, îi va zice când se întoarce din țarină: Treci și șezi la masă? Oare nu-i va zice: Pregătește-mi ca să cinez și, încingându-te, slujește-mi până ce voi mânca și voi bea, și după aceea vei mânca și vei bea și tu? Va mulțumi oare slugii că a făcut cele poruncite? Cred că nu. Așa și voi, când veți face toate cele poruncite vouă, să ziceți: Suntem slugi nevrednice, pentru că am făcut ceea ce eram datori să facem.”

Pericopa evanghelică din această zi este o mărturie a strânsei legături care există între credinţă, rugăciune, iertare şi smerenie. Ucenicii L-au rugat pe Domnul Iisus Hristos să le sporească credinţa. Ei au venit în faţa Mântuitorului cu această rugăminte deoarece se vedeau neputincioşi în realizarea sau concretizarea dorinţei lor de a împlini porunca Mântuitorului, şi anume aceea de a fi iertători cu cei care le greşeau. Făceau legătura, poate involuntar, între puterea de a ierta, pe care ţi-o dă credinţa în Dumnezeu, şi smerenia care izvorăşte din rugăciune. De fapt, Domnul Hristos le-a arătat ucenicilor Săi, dar şi nouă deopotrivă, o scară duhovnicească.

Prima treaptă este *credinţa*. Dintr-o credinţă fierbinte se naşte *rugăciunea*. *Rugăciunea* se călеşte prin *iertare*. Adevărata *iertare* rodeşte prin *smerenie*. Ştiind acestea înţelegem de ce sfinţii, deşi aveau o viaţă sfântă şi plăcută lui Dumnezeu, considerau că nu au făcut altceva decât să-şi împlinească datoria de creştini şi de fii ai lui Dumnezeu. Se smereau! Bine ar fi să învăţăm şi noi acest *abecedar al vieţuirii în şi cu Domnul Hristos*.

Sfântul Maxim Mărturisitorul aşa ne învaţă: *„Nu ni se va deschide poarta Împărăţiei cerurilor dacă n-am bătut la poarta virtuţilor.”*

SĂPTĂMÂNA A TREIZECI ŞI TREIA DUPĂ POGORÂREA SFÂNTULUI DUH

LUNI

Evanghelia de la Marcu (XII, 13-17)

„În vremea aceea, căpeteniile preoților și cărturarii au trimis la Iisus pe unii dintre farisei și din irodiani, ca să-L prindă în cuvânt. Iar ei, venind, I-au zis: Învățătorule, știm că spui adevărul și nu-Ți pasă de nimeni, fiindcă nu cauți la fața oamenilor, ci cu adevărat înveți calea lui Dumnezeu. Se cuvine a da dajdie cezarului sau nu? Să dăm sau să nu dăm? El însă, cunoscând fățărnicia lor, le-a zis: Pentru ce Mă ispitiți? Aduceți-Mi un dinar ca să-l văd. Și I-au adus. Și i-a întrebat Iisus: Ale cui sunt chipul acesta și inscripția de pe el? Iar ei I-au zis: Ale cezarului. Atunci Iisus le-a zis: Dați cezarului cele ale cezarului, iar lui Dumnezeu cele ale lui Dumnezeu. Iar ei se mirau de El.”

La începutul pericopei evanghelice de astăzi vedem că Sfântul Evanghelist Marcu face o precizare, şi anume că fariseii şi irodianii au fost trimişi să-L prindă pe Domnul Iisus Hristos „în cuvânt"; adică să-L facă să spună ceva care mai târziu L-ar fi putut incrimina. Numai că Domnul Hristos, ştiind inimile oamenilor, a văzut şi viclenia lor. Dacă L-am avea acum pe Mântuitorul în faţa noastră şi El ne-ar întreba ce-I dăm Lui Dumnezeu şi ce-i dăm Cezarului, oare ce I-am răspunde?

Uneori suntem atât de prinşi sub povara cezarilor lumii acesteia încât uităm de Dumnezeu. Să facem un experiment simplu! Întrebaţi-vă câte din cele şapte zile ale unei săptămâni Îi oferim lui Dumnezeu? Câte minute din cele douăzeci şi patru de ore, cât are o zi, dăruim şi lui Dumnezeu: două, trei, cinci, zece? Pentru unii e foarte mult chiar şi câteva clipe. Obosesc degrabă sau se plictisesc temeinic. Am ajuns să fim robii unei false sau aparente libertăţi. Nu-L mai căutăm pe Dumnezeu în sufletul nostru, ci sperăm să-L găsim pe raftul unui supermarket.

Nu mai avem timp de rugăciune, pentru că *cezarul* unei emisiuni TV ne-a înrobit. Mulţi, versaţi şi nesăţioşi sunt *cezarii* ce doresc subjugarea noastră.

Sfântul Nicolae Velimirovici aşa mărturiseşte: *„Şcoala să fie cu credinţă, politica cu cinste, oastea cu dragoste de ţară, statul cu binecuvântarea lui Dumnezeu."*

MARȚI

Evanghelia de la Marcu (XII, 18-27)

„În vremea aceea, au venit la Iisus saducheii, care zic că nu este înviere, şi-L întrebau zicând: Învăţătorule, Moise ne-a lăsat scris că, de va muri fratele cuiva şi va rămâne femeia fără copii, să ia fratele său pe femeia lui şi să ridice urmaş fratelui. Şi erau şapte fraţi. Şi cel dintâi şi-a luat femeie, dar, murind, n-a lăsat urmaş. Şi a luat-o pe ea al doilea, şi a murit nelăsând urmaş. Tot aşa al treilea. Şi au luat-o toţi şapte şi n-au lăsat urmaş. În urma tuturor a murit şi femeia. La înviere, când vor învia, a căruia dintre ei va fi femeia? Căci toţi şapte au avut-o de nevastă. Şi le-a zis Iisus: Oare nu pentru aceasta rătăciţi, neştiind Scripturile, nici puterea lui Dumnezeu? Căci, după ce vor învia din morţi, nici nu se mai însoară, nici nu se mai mărită, ci sunt ca îngerii în ceruri. Iar despre morţi, că vor învia, n-aţi citit oare în cartea lui Moise, când i-a vorbit Dumnezeu din rug, zicând: «Eu sunt Dumnezeul lui Avraam şi Dumnezeul lui Isaac şi Dumnezeul lui Iacov»? Dumnezeu nu este Dumnezeul celor morţi, ci al celor vii. Deci voi sunteţi în mare rătăcire.”

29 250. La prima vedere acest număr nu ne spune aproape nimic. De fapt reprezintă numărul de zile echivalent a 80 de ani. Şi ne întrebăm: După cele aproximativ 30 000 de zile nu mai este nimic? Totul s-a terminat când inima a încetat să mai bată? Ei bine, Domnul nostru Iisus Hristos ne arată că nu este aşa. El ne vorbeşte astăzi despre înviere.

Cei de atunci, în special saducheii amintiţi, nu puteau crede în realitatea învierii. Era un lucru nemaiauzit şi imposibil de acceptat. Ce logică are învierea? Care sunt legile după care se guvernează? Cum vor fi oamenii la înviere? Toate aceste întrebări puneau minţile saducheilor la grele încercări. Sinceri să fim şi noi ne cam poticnim când vine vorba de înviere. Însă, spre deosebire de saduchei, noi avem nezdruncinata mărturie a Învierii Domnului Hristos.

În perspectiva învierii şi a vieţii veşnice, fiecare creştin trebuie să adauge ani anilor. Dacă toate s-ar termina aici, ce sens ar mai fi avut jertfa de pe Golgota a Mântuitorului? De ce ar mai fi trebuit să Se arate ucenicilor şi să-i întărească de realitatea învierii? Pentru bucuria învierii noi ne plecăm genunchii în rugăciune, ne întărim sufleteşte, prin post şi spovedanie, nădăjduim în veşnicia divină, prin Sfânta Împărtăşanie.

30 000 de zile sunt multe, sunt puţine? Desigur că nu aşa trebuie pusă problema. Important este cum folosim zilele care ne-au mai rămas, pentru a putea moşteni Împărăţia lui Dumnezeu.

MIERCURI

Evanghelia de la Marcu (XII, 28-37)

„În vremea aceea, apropiindu-se de Iisus unul din cărturarii care Îl auzise vorbind cu saducheii şi văzând că bine le-a răspuns, L-a întrebat: Care poruncă este întâia dintre toate? Iisus i-a răspuns că întâia este: «Ascultă, Israele, Domnul Dumnezeul nostru este singurul Domn». Şi: «Să iubeşti pe Domnul Dumnezeul tău din toată inima ta, din tot sufletul tău, din tot cugetul tău şi din toată puterea ta». Aceasta este cea dintâi poruncă. Iar a doua e aceasta: «Să iubeşti pe aproapele tău ca pe tine însuţi». Mai mare decât acestea nu este altă poruncă. Şi I-a zis cărturarul: Bine, Învăţătorule. Adevărat ai zis că unul este Dumnezeu şi nu este altul afară de El. Şi a-L iubi pe El din toată inima, din tot sufletul, din tot cugetul şi din toată puterea şi a iubi pe aproapele tău ca pe tine însuţi este mai mult decât toate arderile de tot şi decât toate jertfele. Iar Iisus, văzându-l că a răspuns cu înţelepciune, i-a zis: Nu eşti departe de Împărăţia lui Dumnezeu. Şi nimeni nu mai îndrăznea să-L mai întrebe. Şi, învăţând Iisus în templu, le grăia zicând: Cum zic cărturarii că Hristos este Fiul lui David? Însuşi David a zis întru Duhul Sfânt: «Zis-a Domnul Domnului meu: Şezi de-a dreapta Mea până ce voi pune pe vrăjmaşii Tăi aşternut picioarelor Tale». Deci însuşi David Îl numeşte pe El Domn; de unde, dar este fiul lui? Şi toată mulţimea Îl asculta cu bucurie.”

De-a lungul activităţii Sale publice, Domnul Iisus Hristos în multe rânduri a avut discuţii cu învăţaţii de atunci, cu aceia pe care Scriptura îi numeşte *cărturari*. Aceştia erau oameni cu o pregătire superioară şi cuvântul lor avea multă greutate. De un astfel de cărturar ne aminteşte astăzi pericopa evanghelică; era cărturar, însă se deosebea de ceilalţi cărturari din vremea sa. Din dialogul acestuia cu Mântuitorul reiese faptul că se putea depăşi şi că putea gândi mai nuanţat. Chiar Domnul Hristos l-a apreciat şi l-a încurajat, spunându-i: *„Nu eşti departe de Împărăţia lui Dumnezeu"* (*Marcu* 12, 34). Departe nu era, însă îi mai lipsea ceva: Să creadă cu tărie că Domnul Iisus Hristos este Fiul lui Dumnezeu, Cel care ridică păcatele lumii. Mai trebuia să înţeleagă că Dumnezeu este şi dincolo de percepţia intelectuală.

Cunoaşterea şi mărturisirea lui Dumnezeu se completează şi se întregesc reciproc. Numai după ce Îl cunoaştem dobândim şi puterea de a-L mărturisi. Când Îl mărturism, Dumnezeu ne luminează mintea pentru a-L cunoaşte ca Tată ceresc.

Să privim în inima şi-n sufletul nostru şi să ne întrebăm: Cât de departe sau de aproape suntem de Împărăţia lui Dumnezeu? Dacă ai credinţă puternică în Învierea lui Iisus Hristos, dacă te preocupă soarta sufletului tău, dacă rugăciunea îţi pleacă din inimă, dacă te regăseşti duminica printre cei ce-şi pleacă genunchii în rugăciune, dacă din inimă faci binele, atunci nu eşti departe de Împărăţia lui Dumnezeu. Dar, şi în acest caz, mai ai nevoie de ceva: de milostivirea părintească a Tatălui Ceresc.

Sfântul Vasile cel Mare aşa ne învaţă: *„Nu datorită faptelor tale de dreptate ai cunoscut pe Dumnezeu, ci Dumnezeu te-a cunoscut datorită bunătăţii Lui."*

JOI

Evanghelia de la Marcu (XII, 38-44)

„Zis-a Domnul: Păziți-vă de cărturarii cărora le place să se plimbe în haine lungi și să li se plece lumea în piețe și să stea în băncile dintâi în sinagogi și să stea în capul mesei la ospețe. Ei, care secătuiesc casele văduvelor și de ochii lumii se roagă îndelung, își vor lua mai multă osândă. Și, șezând în preajma cutiei darurilor, Iisus privea cum mulțimea aruncă bani în cutie. Și mulți bogați aruncau mult. Și venind o văduvă săracă, a aruncat doi bani, adică un codrant. Și chemând la Sine pe ucenicii Săi le-a zis: Adevărat grăiesc vouă că această văduvă săracă a aruncat în cutia darurilor mai mult decât toți ceilalți. Pentru că toți au aruncat din prisosul lor, pe când ea, din sărăcia ei, a aruncat tot ce avea, toată avuția sa."

Pentru o bună înţelegere a învăţăturilor Sale, Domnul Iisus Hristos S-a folosit de exemple concrete din viaţa de zi cu zi. Pentru a învăţa mulţimile cum să se roage, El a atras atenţia celor din jurul Său, despre nepotrivitul obicei al cărturarilor de a se ruga în mod ostentativ, adică de ochii lumii. Concluzionăm că rugăciunea nu trebuie să fie făcută în acest fel.

Apoi, Mântuitorul a condamnat felul de a se comporta al cărturarilor. Mai ales atitudinea lor de a demonstra multora că sunt oameni sfinţi. Veţi spune: Şi ce e rău în acest lucru? Mulţi dintre noi caută sfinţenia. Însă felul acesta fariseic de a fi *sfânt* nu este unul plăcut lui Dumnezeu.

Domnul Hristos mai arată ucenicilor că de o asemenea atitudine ţine şi modul cum se făceau milosteniile la templu. În cutia milelor se aruncau sume mai mari sau mai mici. A impresionat gestul unei văduve sărace care a pus în cutie doi bănuţi, adică un *codrat*. Era o monedă de aramă, de un gram. A pus puţin – spunem noi, ca oameni. A pus mai mult decât toţi cei dinaintea ei – spune Domnul Iisus Hristos; şi ne lămureşte: Această femeie a oferit lui Dumnezeu din puţinul ei, nu din ceea ce-i prisosea.

Nu valoarea a contat, ci faptul că a fost oferit din toată inima. Noi spunem: Cine are mult, poate da mult, cine are puţin, poate oferi puţin. În faţa lui Dumnezeu puţinul devine mult, iar multul se dovedeşte a fi prea puţin.

Să învăţăm un lucru: *În cele duhovniceşti nu multul face binele, ci binele face multul!*

VINERI

Evanghelia de la Marcu (XIII, 1-8)

„În vremea aceea, ieșind din templu Iisus, unul dintre ucenicii Săi I-a zis: Învățătorule, privește ce fel de pietre și ce clădiri! Dar Iisus a zis: Vezi aceste mari clădiri? Nu va rămâne piatră pe piatră care să nu se risipească. Și șezând pe Muntele Măslinilor, în fața templului, Îl întrebau, de o parte, Petru, Iacov, Ioan și cu Andrei: Spune-ne nouă, când vor fi acestea? Și care va fi semnul când va fi să se împlinească toate acestea? Iar Iisus a început să le spună: Vedeți să nu vă înșele cineva. Căci mulți vor veni în numele Meu, zicând că sunt Eu, și vor amăgi pe mulți. Iar când veți auzi de războaie și de zvonuri de războaie, să nu vă tulburați, căci trebuie să fie, dar încă nu va fi sfârșitul. Și se va ridica neam peste neam și împărăție peste împărăție, vor fi cutremure pe alocuri și foamete și tulburări vor fi. Iar acestea sunt începutul durerilor.”

După ce Domnul nostru Iisus Hristos a ieşit din templu, unul dintre ucenici I-a arătat cât de măreţ era locaşul cel sfânt de rugăciune al iudeilor. Construit în Ierusalim, templul a fost concretizarea eforturilor şi dorinţei de veacuri ale multor generaţii de evrei. Conform învăţăturii iudeilor doar aici, în templu, sălăşluia slava lui Dumnezeu – *shekinah* – şi doar aici aveau loc cele mai importante evenimente religioase.

După ce regele Solomon l-a construit cu eforturi materiale deosebite, iudeii au trăit cu gândul că templul va fi veşnic. Spusele Domnului Hristos au produs multă dezamăgire celor de atunci: *„Nu va rămâne piatră pe piatră care să nu se risipească"* (*Marcu* 13, 2). Aceasta a fost profeţia Mântuitorului care s-a şi împlinit în anul 70 d.Hr., atunci când templul a fost distrus de Titus şi Vespasian.

Prin jertfa Sa de pe Golgota şi Învierea Sa, Domnul Hristos a zidit un alt *templu* – un alt locaş în care Dumnezeu sălăşluieşte veşnic. Noi suntem, după spusa Sfântului Apostol Pavel, *„temple ale Duhului Sfânt"* (*1 Corinteni* 6, 19). Din acest motiv un creştin trebuie să se îngrijească de sufletul său pentru ca acesta să fie curat, frumos zidit şi împodobit şi, mai ales, încălzit de rugăciunea zilnică.

Sfântul Isaac Sirul ne spune aşa: *„În sufletul tău stă ascunsă scara ce duce spre Împărăţia lui Dumnezeu."*

SÂMBĂTĂ

Evanghelia de la Luca (XVIII, 2-8)

„Zis-a Domnul pilda aceasta: Într-o cetate era un judecător care de Dumnezeu nu se temea şi de om nu se ruşina. Şi era în cetatea aceea o văduvă care venea la el, zicând: Fă-mi dreptate faţă de potrivnicul meu. Şi un timp n-a voit, dar după aceasta, a zis întru sine: Deşi de Dumnezeu nu mă tem şi de om nu mă ruşinez, totuşi, fiindcă văduva aceasta îmi face supărare, îi voi face dreptate ca să nu vină mereu să mă supere. Şi a zis Domnul: Auziţi ce spune judecătorul cel nedrept? Dar Dumnezeu, oare, nu va face dreptate aleşilor Săi care strigă către El ziua şi noaptea şi pentru care El rabdă îndelung? Zic vouă că le va face dreptate în curând."

Pericopa evanghelică de astăzi are spre finalul ei o întrebare tulburătoare: *„Când va veni Domnul nostru Iisus Hristos, câtă credință va găsi pe pământ?”* Să înțelegem de aici că venirea Mântuitorului va fi un fapt real, iar acest lucru va fi doar când hotărăște Dumnezeu. Nimeni nu știe timpul venirii, însă cu siguranță Domnul Hristos va veni. Iar când va veni, ce fel de creștini, adică ce fel de suflete și ce fel de credință va găsi?

Cei care iubesc pe Mântuitorul pot ușor constata că există o preocupare constantă și tot mai evidentă a unora de a estompa și marginaliza dorința legitimă și firească de a ne manifesta credința în Domnul Hristos și de a împlini poruncile Sale. Parcă mai mult ca oricând omul este îndemnat să se înstrăineze de Dumnezeu prin mijloace care mai de care mai subtile și mai distructive. Lumea de astăzi nu mai are timp pentru suflet, pentru cruce și Înviere. Jertfa și smerenia crucii sunt uitate sau deformate. Lumina Învierii nu mai este dorită de cei care caută așa-zisul *rai* în vicleana fericire a păcatelor și în temeinica schilodire a dezumanizării.

Dacă privim în jur începem să vedem și nevrednicele roade ale neascultării și necredinței: Vedem copii fără părinți și părinți fără copii, căsătoriți fără bucuriile căsătoriei, soți și soții fără temeinică însoțire, bătrâni fără tihna bătrâneții.

Cu siguranță va veni Domnul Hristos! Întrebarea este: Cum ne va găsi?

SĂPTĂMÂNA VAMEŞULUI ŞI A FARISEULUI

LUNI

Evanghelia de la Marcu (XIII, 9-13)

„Zis-a Domnul către ucenicii Săi: Luaţi seama la voi înşivă. Că vă vor da în adunări şi veţi fi bătuţi în sinagogi şi veţi sta înaintea stăpânitorilor şi a împăraţilor, pentru Mine, spre mărturie lor. Însă mai întâi Evanghelia trebuie să se propovăduiască la toate neamurile. Iar când vă vor duce ca să vă dea în mâna stăpânitorilor, nu vă îngrijiţi dinainte ce veţi vorbi, căci veţi grăi ceea ce se va da vouă în ceasul acela. Căci nu voi sunteţi cei care veţi vorbi, ci Duhul Sfânt. Şi va da frate pe frate la moarte şi tată pe fiu şi copiii se vor răzvrăti împotriva părinţilor şi îi vor ucide. Şi veţi fi urâţi de toţi pentru numele Meu; iar cel ce va răbda până la sfârşit, acela se va mântui.”

Cuvintele din finalul Evangheliei de astăzi ne pun la încercare calitatea duhovnicească a fiecăruia dintre noi. Îndemnul Domnului Iisus Hristos este de a ne înarma cu răbdare în toate încercările care vin în această viaţă. Se spune că ai atâta înţelepciune câtă răbdare ai. Şi Mântuitorul ne aminteşte despre toate cele pe care creştinii le vor îndura: Acuze nedrepte, umiliri, bătăi, trădări. Toate acestea fiind pentru întărirea credinţei noastre şi spre mărturie că trebuie să purtăm în mod responsabil crucea.

Însă ne întrebăm: Dacă Domnul Hristos ne aminteşte despre toate acestea, oare de ce nu a amintit şi de modul în care vom putea depăşi aceste încercări? Mai ales dacă ţinem cont de faptul că fiecare dintre noi are puţină voinţă şi putere pentru a trece peste momentele de cumpănă. Desigur, nu ne-a spus nimic, pentru a fi încredinţaţi că nu ne lasă Mântuitorul fără ajutor; noi însă avem nevoie de răbdare.

Ce-o fi răbdarea şi de unde putem căpăta răbdare? Nu vom găsi oferte de sezon, nu o vom găsi în niciun magazin; nici cel mai bun prieten nu ne va putea împrumuta măcar câteva fire sau grame de răbdare. Răbdarea nu o putem cumpăra, ci doar o dobândim. Nu o putem cântări, ci doar o putem înmulţi. O putem păstra doar atunci când o întărim.

Un creştin le rabdă pe toate cu gândul la povara crucii purtate de Domnul Hristos; la răstignirea, dar şi la Învierea Sa.

Constantin Noica aşa spunea: *„Dumnezeu a făcut întâi ceaţa, norii şi apoi ploaia. La urmă a făcut vremea frumoasă."*

MARȚI

Evanghelia de la Marcu (XIII, 14-23)

„Zis-a Domnul către ucenicii Săi: Iar când veți vedea «urâciunea pustiirii», cea prezisă de prorocul Daniel, stând unde nu se cuvine – cine citește să înțeleagă –, atunci cei ce vor fi în Iudeea să fugă în munți, iar cel de pe acoperiș să nu coboare în casă, nici să intre ca să-și ia ceva din casa sa și cel ce va fi în țarină să nu se întoarcă îndărăt ca să-și ia haina. Dar vai celor ce vor avea în pântece și celor ce vor alăpta în zilele acelea! Rugați-vă, dar, ca să nu fie fuga voastră iarna. Căci în zilele acelea va fi necaz cum nu a mai fost până acum de la începutul făpturii pe care a zidit-o Dumnezeu și nici nu va mai fi. Și, de nu ar fi scurtat Domnul zilele acelea, n-ar scăpa nici un trup, dar pentru cei aleși, pe care El i-a ales, a scurtat acele zile. Și atunci, dacă vă va zice cineva: Iată, aici este Hristos, sau: Iată, este acolo, să nu credeți. Se vor ridica hristoși mincinoși și proroci mincinoși și vor face semne și minuni ca să ducă în rătăcire, de va fi cu putință, chiar pe cei aleși. Dar voi luați seama! Iată, dinainte v-am spus vouă toate.”

Capitolul al XIII-lea din Sfânta Evanghelie după Marcu este unul al profeţiilor. Domnul Iisus Hristos le-a vorbit celor de atunci despre dărâmarea Templului din Ierusalim, dar şi despre construirea unui *templu nou*, zidit în sufletul fiecărui creştin. Mântuitorul le-a spus ucenicilor Săi că va veni o vreme de încercare a credinţei şi a celor credincioşi. Asupra urmaşilor Săi se vor abate necazuri şi greutăţi şi vom fi asaltaţi de tot felul de învăţături ale falşilor *mesia*. Poate celor de atunci le-a fost greu să-şi imagineze că toate acestea se vor adeveri, însă noi, cei de astăzi, avem sub ochii noştri împlinirea multora dintre cele profeţite de Hristos Domnul.

Totuşi, putem spune că vremurile acelea încă nu au venit, şi parcă deja le trăim. Ne întrebăm: Unde suntem? Am ajuns la a spune *nu încă* sau conturăm un *parcă ar fi*? Războaie, crime, nedreptate, violenţă, minciună, imoralitate vedem peste tot. Parcă lumea s-a ridicat împotriva lumii şi omul împotriva omului. Binele a devenit povară, iar răul o amăgire strălucitoare. Peste această lume debusolată Domnul Iisus Hristos Îşi ridică mâna Sa ocrotitoare şi rosteşte: *„Pace vouă!"* Aşa ne încredinţează – oare a câta oară – că doar prin El ne vine izbăvirea.

MIERCURI

Evanghelia de la Marcu (XIII, 24-31)

„Zis-a Domnul către ucenicii Săi: În acele zile, după necazul acela, soarele se va întuneca şi luna nu-şi va mai da lumina ei. Şi stelele vor cădea din cer şi puterile care sunt în ceruri se vor clătina. Atunci vor vedea pe Fiul Omului venind pe nori, cu putere multă şi cu slavă. Şi atunci El va trimite pe îngerii Săi şi va aduna pe aleşii Săi din cele patru vânturi, de la marginea pământului până la marginea cerului. Învăţaţi de la smochin pilda aceasta: Când mlădiţa lui se face fragedă şi înfrunzeşte, cunoaşteţi că vara este aproape. Tot aşa şi voi, când veţi vedea împlinindu-se aceste lucruri, să ştiţi că El este aproape, lângă uşi. Adevărat grăiesc vouă, că nu va trece neamul acesta până ce nu vor fi toate acestea. Cerul şi pământul vor trece, dar cuvintele Mele nu vor trece.”

Cuvintele Domnului Iisus Hristos *„Cerul şi pământul vor trece, dar cuvintele Mele nu vor trece”* (*Marcu* 13, 31) ne îndeamnă să fim cu luare aminte la veşnicia cuvintelor divine. Când deschidem Sfânta Scriptură avem în faţa ochilor noştri cuvintele pe care Dumnezeu ni le-a lăsat spre mărturie a adevărurilor legate de existenţa Sa, dar şi pentru întărirea noastră în credinţă. Când citim textele Scripturii nu facem un simplu exerciţiu intelectual, ci, prin intermediul ochilor, intră în inima şi-n sufletul nostru puterea şi dorinţa de a-L cunoaşte pe Dumnezeu. Din acest motiv Biserica noastră a rânduit să se citească în fiecare zi un fragment scripturistic care ne leagă viaţa şi preocupările noastre de viaţa şi activitatea Domnului nostru Iisus Hristos. Şi să fim cu luare-aminte, aceste texte se citesc de aproape două mii de ani, fără întrerupere.

Mai mult, datorită diferenţei de fus orar, pe fiecare meridian al pământului, în fiecare ceas, avem la Sfânta Liturghie mărturii despre cele pe care Domnul Hristos le-a făcut *pentru noi şi a noastră mântuire*. Un creştin, pe lângă rugăciunea zilnică, trebuie să citească şi un pasaj din Biblie. Rugăciunea şi cuvintele scripturistice se sprijină şi se întregesc reciproc.

Din cuvintele Mântuitorului învăţăm să ne rugăm, să săvârşim faptele cele bune şi să ne dorim mântuirea sufletului. Cuvintele Mântuitorului sunt mâna care mângâie, braţul care sprijină şi glasul care încurajează.

JOI

Evanghelia de la Marcu (XIII, 31-37; XIV, 1-2)

„Zis-a Domnul către ucenicii Săi: Cerul şi pământul vor trece, dar cuvintele Mele nu vor trece. Iar despre ziua aceea şi despre ceasul acela nimeni nu ştie, nici îngerii din cer, nici Fiul, ci numai Tatăl. Luaţi aminte, privegheaţi şi vă rugaţi, că nu ştiţi când va fi ziua aceea. Este ca un om care a plecat în altă ţară şi, lăsându-şi casa, a dat puterea în mâna slugilor, dând fiecăruia lucrul lui, iar portarului i-a poruncit să vegheze. Privegheaţi, dar, că nu ştiţi când va veni stăpânul casei: Seara, sau la miezul nopţii, sau la cântatul cocoşilor, sau dimineaţa; ca nu cumva, venind fără de veste, să vă afle pe voi dormind. Iar ceea ce vă zic vouă, zic tuturor: Privegheaţi! Şi după două zile erau Paştile şi Azimele. Şi arhiereii şi cărturarii căutau cum să-L prindă cu vicleşug, ca să-L omoare. Dar ziceau: Nu la sărbătoare, ca să nu fie tulburare în popor.”

Când Domnul Iisus Hristos a vorbit despre vremea când va veni Fiul Omului ne-a îndemnat să aşteptăm acel moment în stare de priveghere. Aşteptarea trebuie să fie una activă; adică fiecare să se îngrijească de suflet, să întărească şi să înmulţească rugăciunea.

Mântuitorul a dat ca exemplu un om care a plecat departe şi şi-a lăsat casa în grija slugilor. Fiecare a primit o anume sarcină şi toţi trebuiau să se achite cât mai temeinic de obligaţiile care decurgeau din acea sarcină. Nimeni nu ştia când va veni stăpânul; din acest motiv toţi lucrau ca şi cum el ar fi fost în preajma lor. Mai mult, a fost numit şi un supraveghetor care să vegheze la buna desfăşurare a treburilor din casa stăpânului. Cu toţii ştiau că stăpânul trebuie să sosească din clipă în clipă.

Fiecare creştin se află în situaţia slujitorilor amintiţi astăzi. De aceea, toţi cei care L-am urmat pe Domnul Hristos avem sentimentul că Fiul Omului poate veni în clipa aceasta sau mâine; sau peste un oarecare număr de ani. Noi trebuie să folosim acest timp nu stând în lene şi-n nelucrare, ci înmulţind faptele bune şi rugăciunea. Oare nu Se va bucura Domnul Hristos de faptul că am fost fii ascultători şi devotaţi?

Credinţa este poarta prin care intrăm la Dumnezeu, iar rugăciunea este haina pe care o îmbrăcăm atunci când mergem în faţa lui Dumnezeu.

Sfântul Simeon Noul Teolog aşa mărturiseşte: *„Inima curată aduce mintea în stare de a cunoaşte pe Dumnezeu. Curăţia inimii este temeiul cunoştinţei noastre duhovniceşti."*

VINERI

Evanghelia de la Marcu (XIV, 3-9)

„În vremea aceea, fiind Iisus în Betania, în casa lui Simon Leprosul, și șezând la masă, a venit o femeie având un alabastru cu mir de nard curat, de mare preț, și, spărgând vasul, a vărsat mirul pe capul lui Iisus. Dar erau unii mâhniți între ei, zicând: Pentru ce s-a făcut această risipă de mir? Căci putea să se vândă acest mir cu peste trei sute de dinari și să se dea săracilor. Și cârteau împotriva ei. Dar Iisus a zis: Lăsați-o! De ce îi faceți supărare? Lucru bun a făcut ea cu Mine. Că pe săraci totdeauna îi aveți cu voi și oricând voiți puteți să le faceți bine, dar pe Mine nu Mă aveți totdeauna. Ea a făcut ceea ce avea de făcut: Mai dinainte a uns trupul Meu spre înmormântare. Adevărat zic vouă: Oriunde se va propovădui Evanghelia, în toată lumea, se va spune și ce a făcut aceasta, spre pomenirea ei.”

Gestul femeii din pericopa evanghelică este amintit în fiecare colţ al lumii, atunci când se vorbeşte despre Domnul Iisus Hristos şi despre pătimirile Sale. Când Domnul Hristos a venit în Betania, a intrat în casa lui Simon, cel care fusese vindecat de lepră. Acolo, în casă fiind, o femeie a venit şi a uns capul Mântuitorului cu nard, un ulei foarte aromat şi, se înţelege, foarte scump. Unii au văzut în gestul femeii o risipă; şi chiar au spus că mai bine s-ar fi vândut nardul, care valora 300 de dinari, iar banii s-ar fi dat săracilor.

În textul paralel din Evanghelia după Ioan se spune că tocmai Iuda, cel care L-a vândut pe Domnul Hristos, a fost cel care a venit cu o astfel de soluţie. Dincolo de calculele economice, Mântuitorul clarifică gestul femeii şi-i dă un sens mult mai profund decât am putea crede la prima vedere. El nu exclude faptul că şi săracii trebuie ajutaţi, însă femeia a făcut un gest prin care şi-a arătat dragostea şi respectul faţă de Domnul Iisus Hristos: *„Mai dinainte a uns trupul Meu spre înmormântare”* (*Marcu* 14, 8), a spus El. Aici este o deosebire de perspectivă duhovnicească: Pe săraci îi avem mereu în preajmă şi-i ajutăm din dragoste şi compasiune.

Nu trebuie să vedem lucrurile prin excludere, ci prioritar: ceea ce-I oferim Mântuitorului se cuvine doar Lui; iar cele pentru săraci, le oferim tocmai pentru că Domnul Hristos ne-a învăţat acest lucru. El este sursa şi Izvorul binelui.

Se spune aşa: *„A face bine nu-i niciodată rău.”*

SÂMBĂTĂ

Evanghelia de la Luca (XX, 46-47; XXI, 1-4)

„Zis-a Domnul către ucenicii Săi: Păziți-vă de cărturarii cărora le place să se plimbe în haine lungi, care iubesc plecăciunile în piețe și scaunele cele dintâi în sinagogi și locurile cele dintâi la ospețe, care mănâncă întru totul casele văduvelor și se prefac că se roagă îndelung; aceștia vor lua mai mare osândă. Și, privind, a văzut pe cei bogați aruncând darurile lor în vistieria templului. Și a văzut și pe o văduvă săracă aruncând acolo doi bani. Și a zis: Adevărat vă spun că această văduvă săracă a aruncat mai mult decât toți. Căci toți aceștia au aruncat ca dar lui Dumnezeu din prisosul lor; aceasta însă din sărăcia ei a aruncat tot ce avea pentru viață. Acestea zicând, striga: Cine are urechi de auzit să audă!”

Despre comportamentul arogant și lipsit de smerenie al cărturarilor de atunci ne vorbește Domnul Iisus Hristos, dar și despre darul pe care o văduvă săracă l-a adus la templu. Deși a fost o sumă mică, darul acestei văduve a avut o mare valoare în fața lui Dumnezeu. Între modul reprobabil de a se comporta al învățaților iudei și gestul smerit și plin de delicatețe al văduvei este o mare deosebire.

Cei dintâi doreau să atragă atenția lui Dumnezeu și a oamenilor asupra lor și a vieții lor. Văduva a dorit doar să ofere, în chip smerit, ceva, lui Dumnezeu. Cei doi bani puși în vistieria de la templu erau, poate, toată agoniseala ei. Jertfa pe care o faci pentru Dumnezeu nu se măsoară în valori bănești. Totul ține de dorința de a face ceva pentru suflet. Când oferi trebuie să oferi din toată inima. Dumnezeu vede și când putem, dar și când nu putem sau nu vrem.

Cele oferite aici le vom găsi dincolo, fiindcă cele oferite lui Dumnezeu se înveșnicesc.

Sfântul Ambrozie al Mediolanului așa ne învață: *„Dispoziția inimii dă valoarea darului. Ea singură dă prețul celor oferite."*

SĂPTĂMÂNA ÎNFRICOȘĂTOAREI JUDECĂȚI

LUNI

Evanghelia de la Marcu (XI, 1-11)

„În vremea aceea, s-a apropiat Iisus de Ierusalim și a venit în Betfaghe și în Betania, lângă Muntele Măslinilor, și a trimis pe doi dintre ucenicii Săi și le-a zis: Mergeți în satul care este înaintea voastră și, intrând în el, îndată veți afla un mânz legat, pe care n-a șezut până acum nici un om. Dezlegați-l și aduceți-l. Iar de vă va zice cineva: De ce faceți aceasta? spuneți că Domnul are trebuință de el și îndată îl va trimite aici. Deci au mers și au găsit mânzul legat la o poartă, afară la o răspântie, și l-au dezlegat. Și unii din cei ce stăteau acolo le-au zis: De ce dezlegați mânzul? Iar ei le-au spus precum le zisese Iisus și i-au lăsat. Și au adus mânzul la Iisus și ei și-au pus hainele pe el, iar Iisus a șezut pe el. Și mulți își așterneau hainele pe cale, iar alții tăiau ramuri din copaci și le așterneau pe cale. Iar cei ce mergeau înainte și cei ce veneau pe urmă strigau, zicând: «Osana! Bine este cuvântat Cel ce vine întru numele Domnului!» Binecuvântată este Împărăția ce vine, a părintelui nostru, David! Osana întru cei de sus! Și a intrat Iisus în Ierusalim și în templu și, privind toate în jur, iar vremea fiind spre seară, a ieșit spre Betania cu cei doisprezece.”

Intrarea în Ierusalim a Domnului nostru Iisus Hristos a fost un eveniment deosebit pentru cei care locuiau în acest oraş. De-a lungul timpului cei de acolo au mai avut nenumărate ocazii să vadă regi sau guvernatori care intrau în oraş bucurându-se de onorurile cuvenite. În cazul Mântuitorului nimeni nu s-a pregătit în mod special. Poate doar ucenicii care au fost îndemnaţi de Domnul Hristos să găsească un mânz de asin. Venirea Fiului lui Dumnezeu în Ierusalim are ceva dramatic şi răscolitor.

Domnul Hristos era destul de cunoscut; mulţi ştiau despre învăţăturile Sale sau despre minunile Sale. În vânzoleala generală care caracteriza acest mare oraş, în acel moment parcă timpul încremenise! Ochii tuturor erau îndreptaţi spre poarta de intrare în oraş. Pe mânzul asinei, în chip smerit, şedea Iisus din Nazaret. Mulţimile entuziasmate aşterneau haine şi ramuri de finic în faţa Sa. Din multe piepturi răsunau ovaţiile: *„Osana!"* şi *„Osana întru cei de sus!"* (*Marcu* 11, 9-10) .

Doar Domnul Hristos era trist. Privea la cei care Îl ovaţionau acum, dar care, peste câteva zile, Îl vor condamna la moarte prin crucificare. Nu cumva şi eu mă număr printre aceştia?

Sfântul Chiril al Ierusalimului aşa mărturiseşte: *„Mântuitorul a suferit pentru ca să împace, prin Sângele Crucii, cele din cer cu cele de pe pământ."*

MARȚI

Evanghelia de la Marcu (XIV, 10-42)

„În vremea aceea, Iuda Iscarioteanul, unul dintre cei doisprezece, s-a dus la arhierei ca să-L vândă pe Iisus. Și, auzind ei, s-au bucurat și au făgăduit să-i dea bani. De aceea el căuta cum să-L dea lor la timpul potrivit. Iar în ziua cea dintâi a Azimelor, când jertfeau Paștile, ucenicii Lui L-au întrebat: Unde voiești să mergem să pregătim, ca să mănânci Paștile? Și a trimis doi dintre ucenicii Lui, zicându-le: Mergeți în cetate și vă va întâmpina un om ducând un ulcior cu apă; mergeți după el. Și unde va intra, spuneți stăpânului casei că Învățătorul zice: Unde este încăperea în care pot să mănânc Paștile împreună cu ucenicii Mei? Iar el vă va arăta un foișor mare, așternut gata. Acolo să pregătiți pentru noi. Și au ieșit ucenicii și au venit în cetate și au găsit așa precum le-a spus și au pregătit Paștile. Și, făcându-se seară, a venit cu cei doisprezece. Pe când ședeau la masă și mâncau, Iisus a zis: Adevărat grăiesc vouă că unul dintre voi, care mănâncă împreună cu Mine, Mă va vinde. Atunci ei au început să se întristeze și să-I zică, unul câte unul: Nu cumva sunt eu? Iar El le-a zis: Unul dintre cei doisprezece, care întinge cu Mine în blid. Că Fiul Omului merge precum este scris despre El; dar vai de omul acela prin care este vândut Fiul Omului! Bine era de omul acela dacă nu s-ar fi născut. Și, mâncând ei, Iisus a luat pâinea și, binecuvântând, a frânt și le-a dat lor, zicând: Luați, mâncați, acesta este Trupul Meu. Apoi, luând paharul, mulțumind, le-a dat și au băut din el toți. Și a zis lor: Acesta este Sângele Meu, al Legii celei noi, care pentru mulți se varsă. Adevărat grăiesc vouă că de acum nu voi mai bea din rodul viței până în ziua aceea când îl voi bea nou în Împărăția lui Dumnezeu. Și, cântând laude, au ieșit la Muntele Măslinilor. Și le-a zis Iisus:

Toți vă veți sminti, că scris este: «Bate-voi păstorul și se vor risipi oile»; dar, după învierea Mea, voi merge mai înainte de voi în Galileea. Iar Petru I-a zis: Chiar dacă toți se vor sminti întru Tine, totuși eu nu. Și i-a zis Iisus: Adevărat grăiesc ție că tu astăzi, în noaptea aceasta, mai înainte de a cânta de două ori cocoșul, de trei ori te vei lepăda de Mine. El însă spunea mai stăruitor: Și de-ar fi să mor cu Tine, nu Te voi tăgădui. Și tot așa ziceau toți. Și au venit la un loc al cărui nume este Ghetsimani, și acolo a zis către ucenicii Săi: Ședeți aici până ce Mă voi ruga. Și a luat cu El pe Petru și pe Iacov și pe Ioan și a început a Se tulbura și a Se mâhni; și le-a zis lor: Întristat este sufletul Meu până la moarte. Rămâneți aici și privegheați. Și, mergând puțin mai înainte, a căzut cu fața la pământ și Se ruga ca, de este cu putință, să treacă de la El ceasul acesta. Și zicea: Avva, Părinte, toate sunt Ție cu putință. Depărtează paharul acesta de la Mine. Dar nu precum voiesc Eu, ci precum voiești. Apoi a venit la ucenici și i-a găsit dormind și a zis lui Petru: Simone, dormi? N-ai avut tărie să veghezi un ceas? Privegheați și vă rugați, ca să nu intrați în ispită, căci duhul este osârduitor, dar trupul neputincios. Și, iarăși mergând, S-a rugat, același cuvânt zicând; apoi, venind iarăși, i-a găsit dormind, căci ochii lor erau îngreuiați și nu știau ce să-I răspundă. Și a venit a treia oară și le-a zis: Dormiți de acum și vă odihniți! E gata, a sosit ceasul. Iată, Fiul Omului este dat în mâinile păcătoșilor. Sculați-vă să mergem. Iată, cel ce M-a vândut s-a apropiat."

Pericopa evanghelică de astăzi ne mărturisește despre *Cina cea de taină*, adică de instituirea *Jertfei euharistice*, despre Rugăciunea din Grădina Ghetsimani şi despre momentul în care Domnul nostru Iisus Hristos a fost vândut de Iuda Iscarioteanul. Fiecare creştin din această lume este legat de evenimentele biblice, de viaţa Mântuitorului, de jertfa şi Învierea Sa. Biserica, prin rânduielile de slujbă din această perioadă, ne îndeamnă să reflectăm la toate cele pe care Mântuitorul le-a îndurat pentru mântuirea sufletelor noastre.

Vedem că în clipele pătimirilor toţi cei din jurul Său L-au părăsit. Toţi cei care L-au urmat până în acel moment au avut puternicul sentiment că totul s-a sfârşit şi că Iisus, Învăţătorul lor, profetul din Nazaret, va dispărea după ce a fost crucificat pe dealul Golgotei. Frica ucenicilor a fost mai mare decât toate promisiunile lor că-L vor urma pe Mântuitorul până la moarte.

Cine s-ar mai fi putut gândi la înviere privind spre Fiul lui Dumnezeu atârnat pe cruce? Dar Domnul Hristos a Înviat şi a schimbat sensul şi cursul istoriei, a înveşnicit viaţa omului şi a adus Raiul în inima fiecăruia. Lacrimile Golgotei s-au şters prin bucuria Învierii.

S. EV. IOAN
S. EV. MATEI
S. EV. MARCU
S. EV. LUCA

MIERCURI

Evanghelia de la Marcu (XIV, 43-72; XV, 1)

„În vremea aceea, vorbind Iisus cu ucenicii Săi, a venit Iuda Iscarioteanul, unul dintre cei doisprezece, şi cu el mulţime de oameni cu săbii şi cu ciomege, trimişi de arhierei, de cărturari şi de bătrâni. Iar vânzătorul le dăduse semn, zicând: Cel pe Care-L voi săruta, Acela este. Prindeţi-L şi duceţi-L cu pază. Şi, venind, îndată s-a apropiat de El şi I-a zis: Bucură-te, Învăţătorule! Şi L-a sărutat. Iar ei au pus mâna pe El şi L-au prins. Unul din cei ce stăteau pe lângă El, scoţând sabia, a lovit pe sluga arhiereului şi i-a tăiat urechea. Şi răspunzând, Iisus le-a zis: Ca la un tâlhar aţi ieşit, cu săbii şi toiege, ca să Mă prindeţi. În fiecare zi eram la voi în templu, învăţând, şi nu M-aţi prins. Dar acestea sunt ca să se împlinească Scripturile. Şi, lăsându-L, au fugit toţi. Iar un tânăr mergea după El, înfăşurat într-o pânză de in pe trupul gol, şi l-au prins. El însă, smulgându-se din pânza de in, a fugit gol. Şi L-au dus pe Iisus la arhiereu şi s-au adunat acolo toţi arhiereii şi bătrânii şi cărturarii. Iar Petru, de departe, a mers după El până a intrat înăuntru în curtea arhiereului şi şedea împreună cu slujitorii, încălzindu-se la foc. Arhiereii şi tot sfatul căutau împotriva lui Iisus mărturie ca să-L dea la moarte, dar nu găseau. Că mulţi mărturiseau mincinos împotriva Lui, dar mărturiile nu se potriveau. Şi ridicându-se unii, au dat mărturie mincinoasă împotriva Lui, zicând: Noi L-am auzit zicând: Voi dărâma acest templu făcut de mână şi în trei zile altul, nefăcut de mână, voi clădi. Dar nici aşa mărturia lor nu era la fel. Atunci, ridicându-se în mijlocul lor, arhiereul L-a întrebat pe Iisus, zicând: Nu răspunzi nimic la tot ce mărturisesc

aceştia împotriva Ta? Iar El tăcea şi nu răspundea nimic. Iarăşi L-a întrebat arhiereul şi I-a zis: Eşti Tu Hristos, Fiul Celui binecuvântat? Iar Iisus a zis: Eu sunt şi veţi vedea pe Fiul Omului şezând de-a dreapta Celui Atotputernic şi venind pe norii cerului. Iar arhiereul, sfâşiindu-şi hainele, a zis: Ce trebuinţă mai avem de martori? Aţi auzit blasfemia. Ce vi se pare vouă? Iar ei toţi au judecat că El este vinovat de moarte. Şi unii au început să-L scuipe şi să-I acopere faţa şi să-L bată cu pumnii şi să-I zică: Proroceşte! Şi slujitorii Îl loveau cu palmele. Şi, Petru fiind jos în curte, a venit una din slujnicele arhiereului şi, văzându-l pe Petru încălzindu-se, s-a uitat la el şi a zis: Şi tu erai cu Iisus Nazarineanul. El însă a tăgăduit, zicând: Nici nu ştiu, nici nu înţeleg ce zici. Şi a ieşit afară, înaintea curţii; şi a cântat cocoşul. Dar slujnica, văzându-l, a început iarăşi să spună celor de faţă că acesta este dintre ei. Iar el a tăgăduit iarăşi. Însă, după puţin timp, cei de faţă ziceau iarăşi lui Petru: Cu adevărat eşti dintre ei, căci eşti galileean şi vorbirea ta se aseamănă. Iar el a început să se blesteme şi să se jure: Nu ştiu pe Omul acesta despre care ziceţi. Şi îndată cocoşul a cântat a doua oară. Iar Petru şi-a adus aminte de cuvântul pe care i-l spusese Iisus: Înainte de a cânta de două ori cocoşul, de trei ori te vei lepăda de Mine. Şi a început să plângă. Iar dis-de-dimineaţă, arhiereii, ţinând sfat cu bătrânii, cu cărturarii şi cu toată adunarea şi legând pe Iisus, L-au dus şi L-au dat lui Pilat."

Sunt răscolitoare mărturiile care ne amintesc despre calvarul Domnului nostru Iisus Hristos. Nu întotdeauna cuvintele pot reda dramatismul celor îndurate de Mântuitorul, însă ele ne pot ajuta la conturarea unui tablou al răutății, perversității, josniciei, lașității și nedreptății oamenilor, venite din partea celor care L-au condamnat la moarte pe Fiul lui Dumnezeu. La iubirea nețărmurită a lui Dumnezeu s-a răspuns cu răutate, față de purtarea Sa de grijă, omul a arătat ceea ce era mai josnic în el. Oare ce am mai putea adăuga sau comenta atunci când citim despre condamnarea Domnului Iisus Hristos?

Să reținem că, în toată agitația aceea, Mântuitorul a rămas senin. Nici lașul sărut al lui Iuda, nici pripita lepădare a lui Petru și nici fuga lui Marcu, precum nici teatralele strigăte ale arhiereilor iudei nu L-au tulburat. De fapt, tot procesul Său este un exemplu de teatru ieftin. Oare cum ar reacționa astăzi lumea dacă ar fi pusă în fața unui examen asemănător? Greu de spus!

Să avem mereu în inimă faptul că pentru sufletul meu și al tău, Hristos Domnul a îndurat crucea, piroanele, batjocora și moartea. Ne-a dus cu El pe Golgota și ne-a făcut părtași luminoasei Sale Învieri.

S. EV. IOAN
S. EV. MATEI
S. EV. MARCU
S. EV. LUCA

JOI

Evanghelia de la Marcu (XV, 1-15)

„În vremea, aceea arhiereii, ținând sfat cu bătrânii, cu cărturarii și cu toată adunarea și legând pe Iisus, L-au dus și L-au dat lui Pilat. Și L-a întrebat Pilat: Tu ești Împăratul iudeilor? Iar El, răspunzând, i-a zis: Tu zici. Iar arhiereii Îi aduceau multe învinuiri, însă El nu le răspundea nimic. Atunci Pilat L-a întrebat: Nu răspunzi nimic? Iată câte spun împotriva Ta. Dar Iisus nimic n-a mai răspuns, încât Pilat se mira. Iar la sărbătoarea Paștilor le elibera un întemnițat, pe care-l cereau ei. Și era unul cu numele Baraba, închis împreună cu niște răzvrătiți, care în timpul răscoalei săvârșiseră ucidere. Și mulțimea, venind sus, a început să ceară lui Pilat să le facă precum obișnuia pentru ei. Iar Pilat le-a răspuns, zicând: Voiți să vă eliberez pe Împăratul iudeilor? Fiindcă știa că arhiereii Îl dăduseră în mâna lui din invidie. Dar arhiereii au întărâtat mulțimea ca să le elibereze mai degrabă pe Baraba. Iar Pilat, răspunzând, din nou le-a zis: Ce voi face, deci, cu Cel despre care ziceți că este Împăratul iudeilor? Ei iarăși au strigat: Răstignește-L! Însă Pilat le-a zis: Dar ce rău a făcut? Iar ei mai tare strigau: Răstignește-L! Și Pilat, vrând să facă pe placul mulțimii, le-a eliberat pe Baraba, iar pe Iisus, biciuindu-L, L-a dat ca să fie răstignit."

După ce am citit pericopa evanghelică din această zi, parcă orice cuvânt este de prisos. Când auzim mărturiile despre prinderea, judecarea şi condamnarea Domnului Iisus Hristos totul este năucitor de răscolitor. Ne întrebăm: De ce a fost condamnat Domnul Hristos? De ce a fost crucificat Mântuitorul lumii? Deşi am fi tentaţi să credem că personajele principale sunt fariseii, cărturarii şi arhiereii iudei, Pilat sau Iuda, de fapt, despre ei ne amintim doar când facem referire la supliciile Mântuitorului.

Nu cred că în istoria omenirii s-ar fi vorbit despre un *Pilat* sau despre un *Iuda*, despre un *Anna* sau *Caiafa*. Nu ei fac istoria, ci ei sunt doar personajele de decor; rolul lor este pur simbolic, deci, niciodată în prim-plan. Cel care a schimbat perspectiva istoriei umane este, însă, Domnul Iisus Hristos; El a suferit osânda şi povara Crucii *pentru noi şi pentru a noastră mântuire*. De pe Golgota ne-a deschis porţile Raiului şi ne-a arătat calea înveşnicirii.

Cât de uşor au strigat cei de atunci: *„Răstigneşte-L!"* (*Marcu* 15, 13-14) Oare faptul că trăim departe de învăţăturile Domnului Iisus Hristos, faptul că nu Îi împlinim poruncile şi Îi răstălmăcim cuvintele, toate acestea nu sunt tot atâtea crucificări ale Mântuitorului?

De câte ori nu L-am privit pe Domnul Hristos cu viclenia lui Iuda, cu aroganţa lui Pilat, cu falsitatea lui Anna sau Caiafa, cu oportunitatea celor din mulţime? Toţi au fost convinşi că Iisus, fiul teslarului Iosif din Nazaret, a murit pe dealul Golgotei. Însă El a înviat, iar prin Învierea Sa şi noi vom învia!

VINERI

Evanghelia de la Marcu (XV, 20, 22, 25, 33-41)

„În vremea aceea, luând pe Iisus, ostașii L-au scos afară ca să-L răstignească. Și L-au dus la locul zis Golgota, care se tălmăcește «Locul Căpățânii». Iar când L-au răstignit, era ceasul al treilea. Și, de la ceasul al șaselea, întuneric s-a făcut peste tot pământul până la ceasul al nouălea. Iar la al nouălea ceas, a strigat Iisus cu glas mare: Eloi, Eloi, lamá sabahtaní?, care se tălmăcește: Dumnezeul Meu, Dumnezeul Meu, pentru ce M-ai părăsit? Iar unii din cei care stăteau acolo, auzind, ziceau: Iată, îl strigă pe Ilie. Și alergând unul, a înmuiat un burete în oțet, l-a pus într-o trestie și I-a dat să bea, zicând: Lăsați să vedem dacă vine Ilie ca să-L coboare. Iar Iisus, scoțând un strigăt mare, Și-a dat duhul. Atunci catapeteasma templului s-a rupt în două, de sus până jos. Iar sutașul care stătea în fața Lui, văzând că astfel Și-a dat duhul, a zis: Cu adevărat, Omul acesta era Fiul lui Dumnezeu! Și erau și femei care priveau de departe; între ele era Maria Magdalena, Maria, mama lui Iacov cel Mic și a lui Iosi, și Salomeea, care, pe când era El în Galileea, mergeau după El și Îi slujeau, și multe altele care se suiseră cu El la Ierusalim.”

Prinderea, condamnarea și răstignirea Domnului Iisus Hristos ne găsesc și ne regăsesc în fiecare an având alte sentimente și alte gânduri. Uneori suntem impresionați, alteori trecem foarte ușor sau impasibili pe lângă jertfa Domnului Hristos. Jertfa Mântuitorului dă o altă valoare vieții și sufletului omului. Crucea Sa nu mai este un obiect de tortură, ci a devenit o scară pe care putem urca spre Rai. În jurul crucii de pe Golgota, am putea spune, s-a strâns omenirea întreagă și își plânge păcatele.

Ne întâlnim cu Apostolii înfricoșați, cu mironosițele descurajate, cu Maica Domnului având inima sfâșiată de durere. Cerul s-a întunecat, pământul s-a cutremurat, catapeteasma Templului s-a rupt. Toți vorbeau despre un sfârșit, însă Domnul Hristos înnoia și izbăvea lumea din robia păcatului. Cununa de spini, sulița din coastă, piroanele din mâini și picioare, greutatea crucii, pe toate le-a îndurat Mântuitorul pentru sufletul meu și pentru sufletul tău.

Toate faptele noastre rele sunt lovituri de bici, ascuțișuri de piroane, spini înțepători, vârfuri de lance și hlamide mincinoase. Noi trebuie să fim *micii cirinei* care să ducem crucea Fiului lui Dumnezeu.

SÂMBĂTĂ

Evanghelia de la Luca (XXI, 8-9, 25-27, 33-36)

„Zis-a Domnul: Vedeți să nu fiți amăgiți, căci mulți vor veni în numele Meu, zicând: Eu sunt, iar vremea s-a apropiat. Nu mergeți după ei. Iar când veți auzi de războaie și de răzmerițe, să nu vă înspăimântați; căci acestea trebuie să fie întâi, dar sfârșitul nu va fi curând. Și vor fi semne în soare, în lună și în stele, iar pe pământ, strâmtorare printre neamuri și nedumerire din pricina vuietului mării și al valurilor. Iar oamenii vor muri de frică și de așteptarea celor ce au să vină peste lume, căci puterile cerurilor se vor clătina. Atunci vor vedea pe Fiul Omului venind pe nori cu putere și cu slavă multă. Cerul și pământul vor trece, dar cuvintele Mele nu vor trece. Luați aminte la voi înșivă, ca nu cumva să se îngreuieze inimile voastre de îmbuibare și de beție și de grijile vieții, și ziua aceea să vină peste voi fără de veste; căci ca o cursă va veni peste toți cei ce locuiesc pe fața întregului pământ. Privegheați, dar, în toată vremea rugându-vă, ca să vă întăriți să scăpați de toate acestea care au să vină și să stați înaintea Fiului Omului.”

Înainte de a fi trădat, Domnul Iisus Hristos a vorbit despre sfârşitul lumii şi ne-a atenţionat, astfel: *„Luaţi aminte la voi înşivă, ca nu cumva să se îngreuieze inimile voastre de îmbuibare şi de beţie şi de grijile vieţii”* (*Luca* 21, 34). Aceste cuvinte sunt pe măsura preocupărilor vieţii noastre. Inimile ne sunt îngreuiate de cele trei mari tentaţii ale acestei vieţi: mâncarea, băutura şi grijile excesive ale acestei vieţi; suntem preocupaţi în mod exagerat de hrana pentru trup, uitând de cele folositoare sufletului.

Dacă de trup avem grijă zilnic, hrănindu-l şi îngrijindu-l, oare sufletului nu-i putem oferi nici măcar o porţie de rugăciune şi un blid de credinţă? Suntem copleşiţi uneori de grijile vieţii de zi cu zi şi uităm să ne îngrijim şi de agonisirile moştenirii veşniciei. Zilnic alergăm încolo şi încoace cu dorinţa de a rezolva problemele personale. Însă, din când în când, ar trebui să avem puterea de a ne opri din iureşul vieţii.

Pe toate să le facem cu nădejdea în ajutorul lui Dumnezeu. Să ştim să preţuim toate realizările, în special pe cele duhovniceşti.

Sfântul Talasie Libianul aşa ne învaţă: *„Obişnuieşte-ţi urechea să audă des cuvinte duhovniceşti şi mintea ta se va depărta de gânduri necurate.”*

SĂPTĂMÂNA IZGONIRII LUI ADAM DIN RAI

LUNI

Evanghelia de la Luca (XIX, 29-40; XXII, 7-39)

„În vremea aceea, când S-a apropiat de Betfaghe și de Betania, către Muntele care se cheamă al Măslinilor, a trimis Iisus pe doi dintre ucenici, zicând: Mergeți în satul dinaintea voastră și, intrând în el, veți găsi un mânz legat, pe care nimeni dintre oameni n-a șezut vreodată. Și, dezlegându-l, aduceți-l. Iar dacă vă va întreba cineva: Pentru ce-l dezlegați? veți zice așa: Pentru că Domnul are trebuință de el. Și, plecând, cei trimiși au găsit precum le-a spus. Pe când aceștia dezlegau mânzul, au zis stăpânii lui către ei: De ce dezlegați mânzul? Iar ei au răspuns: Pentru că are trebuință de el Domnul. Și l-au adus la Iisus și, aruncându-și hainele lor pe mânz, L-au ajutat pe Iisus să urce pe el. Iar pe când mergea El, oamenii își așterneau hainele pe cale. Și, apropiindu-se de coborâșul Muntelui Măslinilor, toată mulțimea ucenicilor, bucurându-se, a început să laude pe Dumnezeu cu glas tare pentru toate minunile pe care le văzuseră, zicând: «Binecuvântat este Împăratul Care vine întru numele Domnului!» Pace în cer și slavă întru cei de sus! Dar unii farisei din mulțime au zis către El: Învățătorule, ceartă-ți ucenicii! Atunci El, răspunzând, a zis: Zic vouă: Dacă vor tăcea aceștia, pietrele vor striga. Și a sosit ziua Azimelor, în care trebuia să se jertfească Paștile. Și a trimis pe Petru și pe Ioan, zicând: Mergeți să ne pregătiți Paștile, ca să mâncăm. Iar ei I-au zis: Unde voiești să pregătim? Iar El le-a zis: Iată, când veți intra

în cetate, vă va întâmpina un om ducând un ulcior cu apă; mergeți după el în casa în care va intra și spuneți stăpânului casei: Învățătorul îți zice: Unde este încăperea în care să mănânc Paștile cu ucenicii Mei? Și acela vă va arăta un foișor mare, așternut; acolo să pregătiți. Iar ei, ducându-se, au aflat precum le spusese și au pregătit Paștile. Și când a fost ceasul, S-a așezat la masă, iar apostolii s-au așezat împreună cu El. Și a zis către ei: Cu dor am dorit să mănânc cu voi acest Paști, mai înainte de pătimirea Mea. Căci zic vouă că de acum nu-l voi mai mânca, până când nu va fi desăvârșit în Împărăția lui Dumnezeu. Și, luând paharul, mulțumind, a zis: Luați acesta și împărțiți-l între voi; că zic vouă: Nu voi mai bea de acum din rodul viței, până ce va veni Împărăția lui Dumnezeu. Și, luând pâinea, mulțumind, a frânt și le-a dat lor, zicând: Acesta este Trupul Meu, care se dă pentru voi; aceasta să faceți spre pomenirea Mea. Asemenea și paharul, după ce au cinat, zicând: Acest pahar este Legea cea nouă, întru Sângele Meu, care se varsă pentru voi. Dar iată, mâna celui ce Mă vinde este cu Mine la masă. Și Fiul Omului merge precum a fost orânduit, dar vai omului aceluia prin care este vândut! Iar ei au început să se întrebe unul pe altul cine dintre ei ar fi acela care avea să facă aceasta. Și s-a iscat între ei și o neînțelegere: Cine dintre ei se pare că e mai mare? Iar El le-a zis: Împărații păgânilor domnesc peste ei și cei care îi stăpânesc se numesc binefăcători. Dar între voi să nu fie astfel, ci cel mai mare dintre voi să fie ca cel mai tânăr, iar căpetenia, ca acela care slujește. Căci cine este mai mare: cel care stă la masă sau cel care slujește? Oare, nu cel ce stă la masă? Iar Eu, în mijlocul vostru, sunt ca unul care slujește. Și voi sunteți aceia care ați rămas cu Mine în încercările Mele. Și Eu vă rânduiesc vouă Împărăție, precum Mi-a rânduit Mie Tatăl Meu, ca să mâncați și să beți la masa Mea în Împărăția Mea și să ședeți pe tronuri, judecând cele douăsprezece seminții ale lui Israel. Și a zis

Domnul: Simone, Simone, iată Satana v-a cerut să vă cearnă ca pe grâu; iar Eu M-am rugat pentru tine să nu piară credința ta. Și tu, oarecând întorcându-te, întărește pe frații tăi. Iar el I-a zis: Doamne, cu Tine sunt gata să merg și în temniță și la moarte. Iar Iisus i-a zis: Zic ție, Petre, nu va cânta astăzi cocoșul până ce de trei ori te vei lepăda de Mine, zicând că nu Mă cunoști. Și le-a zis: Când v-am trimis pe voi fără pungă, fără traistă și fără încălțăminte, ați avut lipsă de ceva? Iar ei au zis: De nimic. Și El le-a zis: Acum însă cel ce are pungă să o ia, tot așa și traista, iar cel ce nu are sabie să-și vândă haina și să-și cumpere. Căci vă spun că trebuie să se împlinească întru Mine Scriptura aceasta: «Și cu cei fără de lege s-a socotit», căci cele despre Mine au ajuns la sfârșit. Iar ei au zis: Doamne, iată aici două săbii. Zis-a lor: Sunt de ajuns. Și, ieșind, S-a dus după obicei în Muntele Măslinilor și ucenicii L-au urmat."

Cina cea de Taină a avut loc înainte de pătimirile, moartea şi Învierea Domnului Iisus Hristos. Este un moment plin de semnificaţii şi are o încărcătură spirituală aparte. Mântuitorul Se desparte de ucenicii Săi, însă nu înainte de a institui *Jertfa Euharistică*. Descoperim în jurul meseialtar deschiderea lui Dumnezeu faţă de lumea creată şi faţă de creaturile Sale. Apoi ne facem părtaşi binecuvântării celor folositoare pentru hrana trupului: pâinea şi vinul, elemente fundamentale ale vieţii devin, din roade ale pământului, roade ale jertfei şi iubirii Fiului lui Dumnezeu pentru întreaga lume. Nu mai sunt vin şi pâine, ci s-au *prefăcut*, şi-au schimbat radical firea şi au devenit Vinul-Sânge şi Pâinea-Trup ale Mântuitorului.

Tot la *Cina cea de Taină* Domnul Hristos a arătat ucenicilor cum trebuie să fie cel mai mare. Înainte de toate, acesta trebuie să slujească cu smerenie şi devotament, ca şi cum ar sluji lui Dumnezeu.

La sfârşitul pericopei evanghelice de astăzi Domnul Hristos îi pregăteşte pe apostoli pentru misiunea de propovăduire a Evangheliei Sale. Cei care binevestesc vor avea parte şi de încercări şi de împotriviri, însă ei vor lucra având binecuvântarea şi ajutorul Fiului lui Dumnezeu. Şi noi ne putem numi ucenici ai Domnului Hristos, dacă înmulţim faptele bune, sporim rugăciunea şi ne îngrijim mai atent de suflet!

MARȚI

Evanghelia de la Luca (XXII, 39-42, 45-71; XXIII, 1)

„În vremea aceea, ieșind de la Cină, Iisus S-a dus după obicei în Muntele Măslinilor, iar ucenicii L-au urmat. Și când a sosit în acest loc, le-a zis: Rugați-vă, ca să nu intrați în ispită. Iar El S-a depărtat de ei ca la o aruncătură de piatră și, îngenunchind, Se ruga, zicând: Părinte, dacă voiești, să treacă de la Mine acest pahar. Dar nu voia Mea, ci voia Ta să se facă. Și, ridicându-Se din rugăciune, a venit la ucenicii Lui și i-a aflat adormiți de întristare. Și le-a zis: De ce dormiți? Sculați-vă și vă rugați, ca să nu intrați în ispită. Și, vorbind El, iată o mulțime se apropia, iar cel ce se numea Iuda, unul dintre cei doisprezece, venea în fruntea lor. Și el s-a apropiat de Iisus ca să-L sărute. Iar Iisus i-a zis: Iuda, cu sărutare vinzi pe Fiul Omului? Iar cei din preajma Lui, văzând ce avea să se întâmple, au zis: Doamne, dacă vom lovi cu sabia? Și unul dintre ei a lovit pe sluga arhiereului și i-a tăiat urechea dreaptă. Dar Iisus, răspunzând, a zis: Lăsați, până aici! Și, atingându-Se de urechea lui, l-a vindecat. Iar Iisus a zis către arhiereii, către căpeteniile templului și către bătrânii care veniseră asupra Lui: Ca la un tâlhar ați ieșit, cu săbii și cu toiege. În toate zilele, fiind cu voi în templu, n-ați întins mâinile asupra Mea. Dar acesta este ceasul vostru și stăpânirea întunericului. Și, prinzându-L, L-au dus în casa arhiereului. Iar Petru Îl urma de departe. Și, aprinzând ei foc în mijlocul curții și șezând împreună, a șezut și Petru în mijlocul lor. Iar o slujnică, văzându-l șezând la foc și uitându-se bine la el, a zis: Și acesta era cu Dânsul. Dar Petru s-a lepădat, zicând: Femeie, nu-L cunosc. Și, după puțin timp, văzându-l un altul, i-a

zis: Şi tu eşti dintre ei. Petru însă a răspuns: Omule, nu sunt eu. Iar după ce a trecut cam un ceas, un altul adeverea zicând: Cu adevărat şi acesta era cu El, căci este galileean. Atunci Petru a zis: Omule, nu ştiu ce spui. Şi îndată, încă vorbind el, a cântat cocoşul. Şi, întorcându-Se, Domnul a privit spre Petru; iar Petru şi-a adus aminte de cuvântul Domnului, cum îi zisese: Mai înainte de a cânta astăzi cocoşul, tu te vei lepăda de Mine de trei ori. Şi, ieşind afară, Petru a plâns cu amar. Iar bărbaţii care Îl păzeau pe Iisus Îl batjocoreau bătându-L. Şi, acoperindu-I faţa, Îl întrebau, zicând: Proroceşte, cine este cel ce Te-a lovit? Şi hulindu-L, multe altele spuneau împotriva Lui. Iar când s-a făcut ziuă, s-au adunat bătrânii poporului, arhiereii şi cărturarii şi L-au dus pe El în soborul lor, zicând: Spune nouă dacă Tu eşti Hristos? Şi El le-a zis: Dacă vă voi spune, nu veţi crede; iar dacă vă voi întreba, nu-Mi veţi răspunde. De acum, însă, Fiul Omului va şedea de-a dreapta puterii lui Dumnezeu. Iar ei au zis toţi: Aşadar, Tu eşti Fiul lui Dumnezeu? Şi El a zis către ei: Voi ziceţi că Eu sunt. Şi ei au zis: Ce ne mai trebuie mărturii, căci noi înşine am auzit din gura Lui! Şi, ridicându-se toată mulţimea acestora, L-au dus înaintea lui Pilat."

Cuvintele acestei pericope evanghelice ne pregătesc pentru intrarea în Postul Mare, postul Sfintelor Pătimiri, cel care ne pregăteşte pentru a primi lumina Învierii Domnului Iisus Hristos. Să ne cercetăm conştiinţele şi să ne întrebăm sincer: Oare cum ne vom pregăti pentru a fi martori la supliciile, crucificarea şi Învierea Mântuitorului? Oare ce trebuie să facem pentru a nu ne asemăna cu Iuda cel care L-a vândut pe Mântuitorul pentru 30 de arginţi? Oare vom fi ca Petru, cel care s-a lepădat? Oare ne vom asemăna lui Toma cel care s-a îndoit de Învierea lui Hristos? Sau vom fi asemenea femeilor mironosiţe care au înfruntat primejdiile şi au mers la mormântul Domnului Iisus Hristos?

Pentru a putea înţelege, la adevărata sa valoare, jertfa Mântuitorului trebuie să ne curăţim sufletele, să postim şi să ne spovedim. Să nu ocolim şi în acest an curăţirea sufletească şi spovedania sinceră. Se pot găsi nenumărate motive pentru a amâna grijirea sufletului; Vom avea mereu motive de amânare, fiindcă mereu vom fi foarte ocupaţi şi plini de presante urgenţe. Uitând de sufletul nostru, atunci vom putea spune, fără teama de a greşi, că trăim o mare şi profundă criză.

Domnul Hristos, asemenea unui pelerin, stă la uşa sufletului tău şi aşteaptă să-I deschizi.

Părintele Arhimandrit Teofil Părăian aşa ne învaţă*: „Dacă Dumnezeu nu este pe primul loc în viaţa ta, atunci nu este pe locul care I se cuvine."*

S. EV. IOAN
S. EV. MATEI
S. EV. MARCU
S. EV. LUCA

JOI

Evanghelia de la Luca (XXIII, 1-34, 44-56)

„În vremea aceea arhiereii, cărturarii şi bătrânii poporului L-au dus pe Iisus înaintea lui Pilat. Şi au început să-L învinuiască, zicând: Pe Acesta L-am găsit răzvrătind neamul nostru şi împiedicând să dăm dajdie cezarului şi zicând că El este Hristos Împăratul. Iar Pilat L-a întrebat, zicând: Tu eşti Împăratul iudeilor? Iar El, răspunzând, a zis: Tu zici. Şi Pilat a zis către arhierei şi către mulţimi: Nu găsesc nici o vină în Omul acesta. Dar ei stăruiau, zicând că întărâtă poporul, învăţând prin toată Iudeea, începând din Galileea până aici. Iar Pilat auzind, a întrebat dacă omul este galileean. Şi, aflând că este de sub stăpânirea lui Irod, L-a trimis la Irod, care era şi el în Ierusalim în acele zile. Iar Irod, văzând pe Iisus, s-a bucurat foarte mult, fiindcă de multă vreme dorea să-L cunoască, pentru că auzise despre El şi nădăjduia să vadă vreo minune săvârşită de El. Şi L-a întrebat Irod multe lucruri, dar El nu i-a răspuns nimic. Iar arhiereii şi cărturarii erau de faţă, învinuindu-L foarte tare. Însă Irod, împreună cu ostaşii săi, batjocorindu-L şi luându-L în râs, L-a îmbrăcat cu o haină strălucitoare şi L-a trimis iarăşi la Pilat. Şi, în ziua aceea, Irod şi Pilat s-au făcut prieteni unul cu altul, pentru că mai înainte era duşmănie între ei. Iar Pilat, chemând pe arhierei şi pe căpetenii şi toată mulţimea, a zis către ei: Aţi adus la mine pe Omul acesta ca pe un răzvrătitor al poporului; dar iată eu, cercetându-L în faţa voastră, nici o vină n-am găsit în acest Om din cele ce aduceţi împotriva Lui. Şi nici Irod n-a găsit, căci L-a trimis iarăşi la noi. Şi iată, El n-a săvârşit nimic vrednic de moarte. Deci, pedepsindu-L, Îl

voi elibera. Şi trebuia, în ziua praznicului, să le elibereze un vinovat. Dar ei, cu toţii, au strigat, zicând: Ia-L pe Acesta şi eliberează-ne pe Baraba, care era aruncat în temniţă pentru o răscoală făcută în cetate şi pentru omor. Şi iarăşi le-a vorbit Pilat, voind să le elibereze pe Iisus. Dar ei strigau, zicând: Răstigneşte-L! Răstigneşte-L! Atunci el a zis a treia oară către ei: Ce rău a săvârşit Acesta? Nici o vină de moarte nu am aflat întru El. Deci, pedepsindu-L, Îl voi elibera. Dar ei stăruiau, cerând cu strigăte mari ca El să fie răstignit, iar strigătele lor au biruit. Deci Pilat a hotărât să se împlinească cererea lor. Şi le-a eliberat pe cel aruncat în temniţă pentru răscoală şi ucidere, pe care îl cereau ei, iar pe Iisus L-a dat în voia lor. Şi, pe când Îl duceau, oprind pe un oarecare Simon Cirineul, care venea din ţarină, i-au pus crucea ca s-o ducă în urma lui Iisus. Iar după El venea mulţime multă de popor şi de femei, care se băteau în piept şi Îl plângeau. Dar, întorcându-Se către ele, Iisus le-a zis: Fiice ale Ierusalimului, nu Mă plângeţi pe Mine, ci pe voi plângeţi-vă şi pe copiii voştri! Căci iată, vin zile în care vor zice: Fericite sunt cele sterpe şi pântecele care n-au născut şi sânii care n-au alăptat! Atunci vor începe să spună munţilor: Căderi peste noi! şi dealurilor: Acoperiţi-ne! Căci dacă fac acestea cu lemnul verde, cu cel uscat ce va fi? Şi erau duşi şi alţi doi făcători de rele, ca să-i omoare împreună cu El. Iar când au ajuns la locul ce se cheamă «al Căpăţânii», L-au răstignit acolo pe El şi pe făcătorii de rele, unul de-a dreapta şi altul de-a stânga. Iar Iisus zicea: Părinte, iartă-le lor, că nu ştiu ce fac! Şi, împărţind hainele Lui, au aruncat sorţi. Era acum ca la ceasul al şaselea şi întuneric s-a făcut peste tot pământul până la ceasul al nouălea, când soarele s-a întunecat, iar catapeteasma templului s-a sfâşiat pe mijloc. Atunci Iisus, strigând cu glas mare, a zis: Părinte, în mâinile Tale încredinţez duhul Meu! Şi, aceasta

zicând, Și-a dat duhul. Iar sutașul, văzând cele ce s-au făcut, a slăvit pe Dumnezeu, zicând: Cu adevărat, Omul Acesta drept a fost. Și toate mulțimile care veniseră la această priveliște, văzând cele întâmplate, se întorceau bătându-și pieptul. Iar toți cunoscuții Lui și femeile care Îl însoțiseră din Galileea stăteau departe, privind acestea. Și, iată, un bărbat cu numele Iosif, din Arimateea, cetate a iudeilor, sfetnic fiind, care era bărbat bun și drept, care nu se învoise cu sfatul și cu fapta lor și care aștepta Împărăția lui Dumnezeu, venind la Pilat, a cerut trupul lui Iisus. Și coborându-L, L-a înfășurat în giulgiu de in și L-a pus într-un mormânt săpat în piatră, în care nimeni, niciodată, nu mai fusese pus. Iar ziua aceea era vineri și se lumina spre sâmbătă. Și, urmându-I, femeile care veniseră cu El din Galileea, au privit mormântul și cum a fost pus trupul Lui. Și, întorcându-se, au pregătit miresme și miruri; iar sâmbătă s-au odihnit, după porunca legii."

Fragmentul biblic de astăzi ne aduce mărturie despre Pătimirile şi Răstignirea Domnului nostru Iisus Hristos. Oare de câte ori am citit sau am auzit aceste lucruri? Cel puţin odată pe an, în Săptămâna Sfintelor Patimiri. Oare aceste cuvinte au lăsat ceva în sufletele noastre? Cum privim spre Jertfa Mântuitorului? Ne întrebăm şi astăzi, ca în fiecare an: Aşteptăm, cu sinceritate, Învierea Domnului Hristos? Ne pregătim cu emoţie, aşa, ca nişte buni creştini, pentru acest eveniment mântuitor?

Sfinţii Evanghelişti ne-au lăsat concludente şi indubitabile mărturii cu privire la viaţa, învăţăturile şi minunile Mântuitorului. Ei au scris din dorinţa ca noi să avem la îndemână dovezi ale Pătimirilor şi Învierii Fiului lui Dumnezeu. De aceea, pentru noi, creştinii, cele scrise în Evanghelii sunt adevăruri de netăgăduit. Bine ar fi ca în acest post să ne facem un program de citire a cărţilor Noului Testament şi să începem cu Evanghelia după Sfântul Luca.

Alături de post, de rugăciune, de Spovedanie şi de Împărtăşanie, citirea Evangheliilor aduce un important spor duhovnicesc. Oricare creştin trebuie să găsească un loc în inima sa pentru tristeţea Răstignirii, dar şi pentru speranţa şi bucuria Învierii.

SÂMBĂTĂ

Evanghelia de la Matei (VI, 1-13)

„Zis-a Domnul: Luați aminte ca faptele dreptății voastre să nu le faceți înaintea oamenilor, ca să fiți văzuți de ei; altfel, nu veți avea plată de la Tatăl vostru Cel din ceruri. Deci, când faci milostenie, nu trâmbița înaintea ta, cum fac fățarnicii în sinagogi și pe ulițe, ca să fie slăviți de oameni; adevărat grăiesc vouă: Și-au luat plata lor. Tu, însă, când faci milostenie, să nu știe stânga ta ce face dreapta ta, ca milostenia ta să fie într-ascuns, iar Tatăl tău, Care vede în ascuns, îți va răsplăti ție. Iar când te rogi, nu fi ca fățarnicii, cărora le place, prin sinagogi și pe la colțurile pieților, stând în picioare, să se roage, ca să se arate oamenilor; adevărat grăiesc vouă: Și-au luat plata lor. Tu însă, când te rogi, intră în cămara ta și, închizând ușa, roagă-te Tatălui tău, Care este în ascuns, și Tatăl tău, Care vede în ascuns, îți va răsplăti ție. Când vă rugați, nu spuneți multe, ca păgânii, căci ei cred că în multa lor vorbărie vor fi ascultați. Deci nu vă asemănați lor, că știe Tatăl vostru cele de care aveți trebuință, mai înainte ca să cereți voi de la El. Deci voi așa să vă rugați: Tatăl nostru, Care ești în ceruri, sfințească-se numele Tău; vie Împărăția Ta; facă-se voia Ta, precum în cer și pe pământ. Pâinea noastră cea spre ființă dă-ne-o nouă astăzi; și ne iartă greșelile noastre, precum și noi iertăm greșiților noștri; și nu ne duce pe noi în ispită, ci ne izbăvește de cel-viclean. Că a Ta este Împărăția și puterea și slava în veci. Amin!”

Putem spune că există un *cod de bune maniere* în ceea ce privește viața noastră duhovnicească. Domnul Iisus Hristos ne atrage atenția asupra faptului că un creștin trebuie să fie discret. Chiar se spune: *Cea mai mare calitate a omului discret este să știe să-și ascundă discreția*. Cu discreție să facem milostenie, cu discreție să ne fie rugăciunea, cu discreție să ne fie postul, cu discreție să ne trăim credința. Din discreție se naște și delicatețea omului duhovnicesc. Un om credincios nu strivește cu buna sa intenție pe nimeni din jurul său.

Noi spunem așa: *Creștinismul nu convinge, el seduce*. Să privim la *Predica de pe munte* a Domnului Hristos. Nimic nu este forțat sau spus în mod aspru, însă toate învățăturile sunt directe, pe înțeles și rostite cu autoritatea unui Părinte-Învățător. Și, oare, cine ne-ar fi putut învăța mai bine cum să ne rugăm, cum să facem milostenia și cum să postim, dacă nu Domnul Hristos, Fiul lui Dumnezeu?

Milostenia să fie făcută într-ascuns, și Tatăl ceresc ne va răsplăti, știut fiind că Dumnezeu nu rămâne niciodată dator!

Rugăciunea, să nu fie o înșiruire de vorbe goale și nici făcută de complezență. Numai așa avem încredințarea că Dumnezeu Tatăl o va asculta.

Postul să nu fie doar un gest de imagine și nici ostentativ – și Milostivul Dumnezeu ne va vedea toată osteneala. Delicatețea, discreția și dreapta socotință sunt primele capitole din *tratatul de bune maniere al creștinului*.

Sfântul Ioan Gură de Aur ne învață așa: *„Socotește milostenia nu ca pe o cheltuială, ci ca un venit; nu ca o pierdere, ci ca un câștig; căci tu, prin ea, dobândești mai mult decât ai dat."*

SĂPTĂMÂNĂ ÎNTÂI DIN POSTUL MARE

SÂMBĂTĂ

Evanghelia de la Marcu (II, 23-28; III, 1-5)

„În vremea aceea, pe când mergea Iisus într-o sâmbătă prin holdele de grâu, ucenicii Lui, în drumul lor, au început să smulgă spice. Şi fariseii Îi ziceau: Vezi, de ce fac sâmbăta ce nu se cuvine? Iar Iisus le-a răspuns: Oare niciodată n-aţi citit ce a făcut David când a avut trebuinţă şi a flămânzit, el şi cei ce erau cu el? Cum a intrat în casa lui Dumnezeu, în zilele lui Abiatar arhiereul, şi a mâncat pâinile punerii-înainte, pe care nu se cuvenea să le mănânce decât numai preoţii, şi a dat şi celor ce erau cu el? Şi zicea lor: Sâmbăta a fost făcută pentru om, iar nu omul pentru sâmbătă. Astfel că Fiul Omului este Domn şi al sâmbetei. Şi iarăşi a intrat în sinagogă. Era acolo un om având mâna uscată. Şi Îl pândeau pe Iisus, să vadă dacă îl va vindeca sâmbăta, ca să-L învinuiască. Şi a zis omului care avea mâna uscată: Ridică-te în mijloc! Apoi a zis lor: Se cuvine, sâmbăta, a face bine sau a face rău, a mântui un suflet sau a-l pierde? Dar ei tăceau. Atunci, privindu-i cu mânie şi întristându-Se de învârtoşarea inimii lor, a zis omului: Întinde mâna ta! Şi a întins-o, iar mâna lui s-a făcut sănătoasă.”

Ne întreabă Domnul Iisus Hristos: *„Se cuvine, sâmbăta, a face bine sau a face rău?"* (*Marcu* 3, 4). Astfel, ne putem întreba ce am făcut în această săptămână pentru sufletul nostru, pentru mântuirea noastră? Am schimbat ceva în bine în viaţa noastră duhovnicească? Spunem că am postit! Atunci să nu uităm că postul nu înseamnă doar abstinenţă de la anumite alimente, ci mult mai mult: Să poţi schimba azi, în bine, ceea ce ieri părea de neschimbat. Ai deplina libertate să renunţi la ceva de care, aparent, nu te poţi dispensa. Cuvintele, gesturile, felul de a ne comporta, toate acestea trebuie să arate ca ale unui om ce priveşte spre dealul Golgotei, la Răstignirea Domnul Iisus Hristos.

Prin post ne întărim răbdarea, ne înălţăm smerindu-ne, ne regăsim în faptele bune şi ne călim credinţa. Multă lumină aducem în sufletul nostru în vremea postului când ne spovedim şi ne împărtăşim şi multă linişte oferim inimii şi minţii după ce ne-am împăcat cu Dumnezeu. Astăzi ne amintim şi de cei care au plecat din acestă viaţă. Când ne rugăm pentru sufletele lor avem nădejdea că şi alţii se vor ruga pentru sufletele noastre.

Sfântul Maxim Mărturisitorul mărturiseşte: *„Cunoştinţa lui Hristos ne vine prin curăţia sufletească."*

SĂPTĂMÂNĂ A DOUA DIN POSTUL MARE

SÂMBĂTĂ

Evanghelia de la Marcu (I, 35-44)

„În vremea aceea, S-a dus Iisus într-un loc pustiu şi Se ruga acolo. Dar au mers după Dânsul Simon şi cei ce erau cu el şi, aflându-L, I-au zis: Toţi Te caută pe Tine. Iar Iisus le-a răspuns: Să mergem în satele învecinate, ca să propovăduiesc şi acolo, căci pentru aceasta am venit. Şi, venind, propovăduia în sinagogile lor, în toată Galileea, alungând pe demoni. Atunci un lepros a venit la El, rugându-L, îngenunchind şi zicând: Dacă voieşti, poţi să mă curăţeşti! Şi, făcându-I-se milă, a întins mâna şi S-a atins de el şi i-a zis: Voiesc, curăţeşte-te! Şi îndată s-a dus lepra de pe el şi s-a curăţit. Şi, poruncindu-i cu asprime să plece numaidecât, i-a zis: Vezi, nimănui să nu spui nimic, ci mergi de te arată preotului şi adu pentru curăţirea ta cele ce a rânduit Moise, spre mărturie lor.”

În cea de-a doua sâmbătă din Postul Pătimirilor și Învierii Domnului Iisus Hristos, suntem martori la o zi obișnuită din activitatea Mântuitorului. Foarte de dimineață, ne spune Evanghelia, Domnul Hristos S-a ridicat, S-a dus într-un loc retras și S-a rugat. Ucenicii Săi L-au aflat și I-au spus că este căutat de mulțime. Ne putem ușor imagina de ce era căutat de oameni: Fie pentru a fi vindecați, fie pentru a-I asculta cuvintele deosebite, fie pentru a fi martori la o minune.

După ce S-a rugat, Mântuitorul a mers să propovăduiască Cuvântul lui Dumnezeu, să-Și împlinească misiunea Sa divină. Astfel, Îl găsim pe Domnul Hristos predicând în sinagogile din toată Galileea. Și, mai făcea, Fiul lui Dumnezeu, încă un lucru deosebit, legat de rugăciune și de propovăduirea Cuvântului lui Dumnezeu; El – cu puterea Sa dumnezeiască – a izgonit demonii și a vindecat un lepros.

Să recapitulăm: Domnul Hristos S-a rugat, a propovăduit, a izgonit demonii, a vindecat boli incurabile. După ce a vindecat pe cel lepros i-a poruncit să nu spună nimănui nimic despre cele întâmplate. Deci, la cele de mai sus, adăugăm și smerenia. Mântuitorul nu avea nevoie de o popularitate ieftină. El este Rugătorul, Propovăduitorul și Izbăvitorul sufletelor noastre.

SĂPTĂMÂNĂ A TREIA DIN POSTUL MARE

SÂMBĂTĂ

Evanghelia de la Marcu (II, 14-17)

„În vremea aceea, trecând Iisus, a văzut pe Levi al lui Alfeu șezând la vamă și i-a zis: Urmează-Mi! Iar el, ridicându-se, I-a urmat. Și, când ședea El în casa lui Levi, mulți vameși și păcătoși ședeau la masă cu Iisus și cu ucenicii Lui; pentru că erau mulți care Îl urmau. Iar cărturarii și fariseii, văzându-L că mănâncă împreună cu vameșii și cu păcătoșii, ziceau către ucenicii Lui: De ce mănâncă și bea Învățătorul vostru cu vameșii și cu păcătoșii? Dar auzind, Iisus le-a zis: Nu cei sănătoși au nevoie de doctor, ci cei bolnavi. N-am venit să chem pe cei drepți, ci pe cei păcătoși la pocăință."

Fariseii şi cărturarii se întrebau, cu mult sarcasm şi superioritate: *De ce Domnul Iisus Hristos stă la masă cu vameşii şi cu păcătoşii?* În mintea lor se cuibăriseră cuvintele zicalei: *Cine se aseamănă, se adună*. Indirect ei afirmau că Domnul Hristos este asemenea vameşilor şi celor păcătoşi. Acuzatorii nu au înţeles că în Iisus Hristos nu este păcat. Într-un alt context, Mântuitorul avea să întrebe: *„Cine dintre voi Mă vădeşte de păcat?"* (*Ioan* 8, 46) Acestor acuzaţii voalate Mântuitorul le-a răspuns cu dragoste de părinte şi cu înţelepciunea Sa divină.

Pentru că fariseii şi cărturarii se considerau drepţi şi sfinţi, Domnul Hristos le-a arătat că, dincolo de faptele Legii vechi, mai presus de toate, stă dragostea faţă de Dumnezeu şi faţă de semeni.

Iisus Hristos, după discuţia cu femeia samarineancă, a rămas în oraşul Sihar din Samaria două zile. Când a fost rugat de un sutaş, din armata romană, să-i vindece servitorul, Mântuitorul l-a tămăduit. Nu este o contradicţie între cele spuse şi cele săvârşite, ci toate s-au făcut datorită dragostei pe care Dumnezeu o are pentru făptura Sa cea mai aleasă – omul.

Sfântul Ioan Gură de Aur ne spune: *„Dragostea este bucuria de a face şi altora bucurie."*

SĂPTĂMÂNĂ A PATRA DIN POSTUL MARE

SÂMBĂTĂ

Evanghelia de la Marcu (VII, 31-37)

„În vremea aceea, ieşind din părţile Tirului şi Sidonului, a venit Iisus la Marea Galileei, prin mijlocul hotarelor Decapolei. Şi I-au adus un surd, care era şi gângav, şi L-au rugat să-Şi pună mâna peste el. Atunci Iisus, luându-l la o parte, din mulţime, Şi-a pus degetele în urechile lui şi, scuipând, S-a atins de limba lui. Apoi, privind la cer, a suspinat şi a zis lui: Effată!, ceea ce înseamnă: Deschide-te! Şi îndată urechile lui s-au deschis, iar legătura limbii lui s-a dezlegat şi vorbea limpede. Însă Iisus le-a poruncit să nu spună cuiva. Dar, cu cât le poruncea, cu atât mai mult ei Îl vesteau. Şi erau uimiţi peste măsură, zicând: Toate le-a făcut bine: pe surzi îi face să audă şi pe muţi să vorbească."

Când vorbim despre Domnul Iisus Hristos trebuie să avem în vedere scopul venirii Sale în această lume. A străbătut provinciile şi localităţile din Ţara Sfântă pentru a predica, a mângâia, a vindeca şi a aduce pacea în suflete. Oriunde a ajuns a stârnit admiraţii, dar şi împotriviri. Atunci când era în hotarele provinciei Decapole, dincolo de Iordan, au adus în faţa Mântuitorului un om surd şi mut; nici el nu vorbea, dar nici ceilalţi nu puteau vorbi cu el. Or, omul a fost creat de Dumnezeu ca o fiinţă sociabilă şi mereu în căutarea comuniunii.

Într-un mod miraculos Domnul Hristos l-a tămăduit pe acel bolnav. Am putea spune că Fiul lui Dumnezeu a reîntregit creaţia. El a făcut tină din pământ şi, atingându-Se de urechile şi limba celui neputincios, l-a vindecat. Martorii prezenţi la acestă minune au rămas uimiţi şi au început să vestească tuturor despre dumezeiasca vindecare. Cu toţii mărturiseau că Domnul Hristos *„Toate le-a făcut bine: pe surzi îi face să audă şi pe muţi să vorbească”* (*Marcu* 7, 37).

Cei care nu mai doresc să audă glasul lui Dumnezeu şi nici nu mai vor să-I rostească numele, sunt asemenea celui surd şi gângav. Fie din mândrie, fie din mărunte orgolii sau din nepăsare nu mai pot şi nu mai doresc să fie în comuniune cu semenii lor. În era facilei comunicări, trăim drama necomuniunii. Am devenit stăpânii cuvintelor nerostite şi ai sentimentelor neîmpărtăşite. Ne-am închis în propriul „EU”. Mai mult ca oricând avem nevoie de mâna milostivă a Mântuitorului şi de cuvintele Sale tămăduitoare. Avem nevoie să auzim din nou: *„Efattá!”* (*Marcu* 7, 34).

SĂPTĂMÂNĂ A CINCEA DIN POSTUL MARE

SÂMBĂTĂ

Evanghelia de la Marcu (VIII, 27-31)

„În vremea aceea, au ieşit Iisus şi ucenicii Lui prin satele Cezareei lui Filip. Şi, pe drum, i-a întrebat Iisus pe ucenicii Săi, zicându-le: Cine zic oamenii că sunt Eu? Iar ei au răspuns Lui, zicând: Unii spun că eşti Ioan Botezătorul, alţii că eşti Ilie, iar alţii că eşti unul dintre proroci. Şi El i-a întrebat: Dar voi cine ziceţi că sunt Eu? Răspunzând, Petru a zis Lui: Tu eşti Hristos. Şi El le-a dat poruncă să nu spună nimănui despre El. Şi a început să-i înveţe că Fiul Omului trebuie să pătimească multe şi să fie defăimat de bătrâni, de arhierei şi de cărturari şi să fie omorât, iar după trei zile să învieze.”

Ne întreabă şi pe noi Domnul Iisus Hristos: *Tu cine zici şi crezi că sunt Eu?* Dacă ar fi să facem un sondaj printre cei din jurul nostru, oare ce răspunsuri vom aduna în legătură cu Persoana Domnului Hristos? Însă noi, cei care avem convingerea că suntem creştini, ce vom răspunde la această întrebare? Ce răspuns vom contura în dorinţa noastră de a mărturisi că suntem urmaşi ai Mântuitorului? Tulburaţi şi debusolaţi de tot ceea ce ne înconjoară, am ajuns să vedem – în mod paradoxal – şi pe Fiul lui Dumnezeu prin ochii celui avid de senzaţionalul ieftin.

Cei din vechime aveau impresia că un proroc din cei vechi a revenit printre ei. Chiar aminteau de Ilie, de Ioan Botezătorul sau de un altul dintre proroci. Vedeau, dar, totuşi, se îndoiau. Ucenicii s-au aflat mereu lângă El, I-au ascultat cuvintele şi au fost martori ai minunilor săvârşite de El, însă numai Simon-Petru a mărturisit: *„Tu eşti Hristos!"* (*Marcu* 8, 29), adică Unsul lui Dumnezeu.

Oare avem şi noi convingerea puternică despre Iisus Hristos că este Fiul lui Dumnezeu? Suntem convinşi de faptul că El a purtat crucea pentru a mântui neamul omenesc? Înţelegem că *pentru noi şi a noastră mântuire* El a înviat din morţi? Să ne cercetăm conştiinţele şi să vedem ce răspunsuri găsim la aceste întrebări!

SĂPTĂMÂNĂ A ŞASEA DIN POSTUL MARE

SÂMBĂTĂ

Evanghelia de la Ioan (XI, 1-45)

„În vremea aceea, era bolnav un oarecare Lazăr din Betania, satul Mariei şi al Martei, sora ei. Maria era aceea care a uns cu mir pe Domnul şi I-a şters picioarele cu părul capului ei, iar fratele ei, Lazăr, era bolnav. Deci au trimis surorile la El, zicând: Doamne, iată, cel pe care îl iubeşti este bolnav. Iar Iisus, auzind, a zis: Această boală nu este spre moarte, ci pentru slava lui Dumnezeu, ca prin ea Fiul lui Dumnezeu să Se slăvească. Şi iubea Iisus pe Marta şi pe sora ei şi pe Lazăr. Când a auzit, deci, că Lazăr este bolnav, Iisus a rămas două zile în locul în care era. Apoi a zis ucenicilor: Să mergem iarăşi în Iudeea. Ucenicii I-au zis: Învăţătorule, acum căutau iudeii să Te ucidă cu pietre, iar Tu iarăşi Te duci acolo? A răspuns Iisus: Nu sunt oare douăsprezece ceasuri într-o zi? Dacă umblă cineva ziua, nu se împiedică, pentru că el vede lumina acestei lumi; iar dacă umblă cineva noaptea, se împiedică, pentru că lumina nu este în el. A zis acestea, iar după aceea le-a spus: Lazăr, prietenul nostru, a adormit; Mă duc să-l trezesc. Deci I-au zis ucenicii: Doamne, dacă a adormit, se va face bine. Iar Iisus vorbise despre moartea lui, iar ei credeau că vorbeşte despre somn ca odihnă. Însă atunci Iisus le-a spus lor pe faţă: Lazăr a murit. Şi Mă bucur pentru voi, ca să credeţi, că n-am fost acolo. Deci, să mergem la el. Însă Toma, care se numeşte Geamănul, a zis celorlalţi ucenici: Să mergem şi noi şi să murim cu El. Deci, venind, Iisus l-a găsit (pe Lazăr) pus de patru zile în mormânt. Iar Betania era

aproape de Ierusalim, ca la cincisprezece stadii. Şi mulţi dintre iudei veniseră la Marta şi Maria, ca să le mângâie pentru fratele lor. Deci Marta, când a auzit că vine Iisus, a ieşit în întâmpinarea Lui, iar Maria şedea în casă. Şi a zis Marta către Iisus: Doamne, dacă ai fi fost aici, fratele meu n-ar fi murit. Dar şi acum ştiu că oricâte vei cere de la Dumnezeu, Dumnezeu Îţi va da. Iisus i-a zis: Fratele tău va învia. Marta I-a zis: Ştiu că va învia la înviere, în ziua cea de apoi. Şi Iisus i-a zis: Eu sunt Învierea şi Viaţa; cel ce crede în Mine, chiar dacă va muri, va trăi. Şi oricine trăieşte şi crede în Mine nu va muri în veac. Crezi tu aceasta? Zis-a Lui: Da, Doamne. Eu am crezut că Tu eşti Hristos, Fiul lui Dumnezeu, Care a venit în lume. Şi zicând aceasta, s-a dus şi a chemat pe Maria, sora ei, zicându-i în taină: Învăţătorul este aici şi te cheamă. Când a auzit aceea, s-a ridicat degrabă şi a venit la El. Şi Iisus nu venise încă în sat, ci era în locul unde Îl întâmpinase Marta. Iar iudeii care erau cu ea în casă şi îi spuneau cuvinte de mângâiere, văzând pe Maria că s-a ridicat degrabă şi a ieşit din casă, au mers după ea, socotind că a plecat la mormânt ca să plângă acolo. Deci Maria, când a venit unde era Iisus, văzându-L, a căzut la picioarele Lui, zicându-I: Doamne, dacă ai fi fost aici, fratele meu n-ar fi murit. Deci Iisus, când a văzut-o plângând şi pe iudeii care veniseră cu ea plângând şi ei, a suspinat cu duhul şi S-a tulburat întru Sine. Şi a zis: Unde l-aţi pus? Zis-au Lui: Doamne, vino şi vezi. Şi a lăcrimat Iisus. Deci ziceau iudeii: Iată, cât de mult îl iubea. Iar unii dintre ei ziceau: Nu putea oare Acesta, Care a deschis ochii orbului, să facă aşa ca şi acesta să nu moară? Deci, suspinând iarăşi Iisus întru Sine, a mers la mormânt. Şi era o peşteră şi o piatră era aşezată pe ea. Iisus a zis: Ridicaţi piatra! Marta, sora celui răposat, I-a zis: Doamne, deja miroase, că este a patra zi. Iisus i-a zis: Nu ţi-am spus că, dacă vei crede, vei vedea slava lui

Dumnezeu? Au ridicat deci piatra, iar Iisus Şi-a ridicat ochii în sus şi a zis: Părinte, Îţi mulţumesc că M-ai ascultat. Eu ştiam că întotdeauna Mă asculţi, dar pentru mulţimea care stă împrejur am zis, ca să creadă că Tu M-ai trimis. Şi zicând acestea, a strigat cu glas mare: Lazăre, vino afară! Şi a ieşit mortul, fiind legat la picioare şi la mâini cu fâşii de pânză, iar faţa lui era înfăşurată cu mahramă. Iisus le-a zis: Dezlegaţi-l şi lăsaţi-l să meargă. Deci, mulţi dintre iudeii care veniseră la Maria şi care văzuseră ce a făcut Iisus, au crezut în El."

Astăzi ne amintim despre învierea lui Lazăr, fratele Mariei şi al Martei din Betania. De astăzi am început cea mai tristă săptămână din istoria mântuirii neamului omenesc. Citind cuvintele Sfintelor Evanghelii retrăim, fie chiar şi numai mental, suferinţele Domnului Iisus Hristos. Fiul lui Dumnezeu, Mântuitorul şi Izbăvitorul lumii, va fi condamnat şi crucificat. Timp de o săptămână sentimentele şi trăirile noastre vor fi împărţite între bucuria învierii lui Lazăr şi tristeţea răstignirii Domnului Hristos. Putem spune că *Săptămâna sfintelor pătimiri* începe cu această zi, deoarece, după învierea lui Lazăr, conducătorii iudei au hotărât să îşi pună în aplicare planul de prindere şi condamnare a lui Iisus Hristos.

Au hotărât să curme şi viaţa lui Lazăr, deoarece simpla lui prezenţă era o mărturie a puterii divine a Domnului Hristos. Deşi Mântuitorul a aflat de moartea lui Lazăr, nu a mers imediat în Betania. În întârzierea Sa a arătat mulţimilor că moartea şi, mai târziu, învierea lui Lazăr au fost depline; nu au fost ceva închipuit. A fost o minune! În versetul 35 din capitolul 11, Sfântul Ioan Evanghelistul ne spune că

Mântuitorul a lăcrimat. Este cel mai scurt verset din Noul Testament semnificând şi aceea că adevărata suferinţă se trăieşte, nu se comentează.

Domnul Hristos văzând sfâşietoarea dramă a celor două surori Marta şi Maria le-a întărit zicând: *„Eu sunt Învierea şi Viaţa; cel ce crede în Mine, chiar dacă va muri, va trăi”* (*Ioan* 11, 25). Iată cel mai puternic argument al credinţei noastre în învierea sufletelor şi dăinuirea lor în veşnicia divină.

Porunca Mântuitorului la învierea lui Lazăr a fost: *„Lazare, vino afară!”* (*Ioan* 11, 43). Locul lui Lazăr nu era în moarte, ci în viaţă, între cei vii.

Când Lazăr a murit, Domnul Hristos a lăcrimat. Când Mântuitorul este crucificat, omenirea întreagă suspină şi lăcrimează.

Sfântul Atanasie cel Mare spunea aşa: *„Pentru drepţi nu există moarte, ci doar o trecere în viaţa veşnică!”*

SĂPTĂMÂNA SFINTELOR PĂTIMIRI ALE DOMNULUI IISUS HRISTOS

LUNI

Evanghelia de la Matei (XXIV, 3-35)

„În vremea aceea, şezând Iisus pe Muntele Măslinilor, au venit la El ucenicii, de o parte, zicând: Spune nouă, când vor fi acestea şi care este semnul venirii Tale şi al sfârşitului veacului? Răspunzând, Iisus le-a zis: Vedeţi să nu vă amăgească cineva. Căci mulţi vor veni în numele Meu, zicând: Eu sunt Hristos, iar pe mulţi îi vor amăgi. Şi veţi auzi de războaie şi de zvonuri de războaie; luaţi seama să nu vă speriaţi, căci trebuie să fie toate, dar încă nu este sfârşitul. Căci se va ridica neam peste neam şi împărăţie peste împărăţie şi vor fi foamete şi cutremure pe alocuri. Dar toate acestea sunt începutul durerilor. Atunci vă vor da pe voi spre asuprire şi vă vor ucide şi veţi fi urâţi de toate neamurile pentru numele Meu. Atunci mulţi se vor sminti şi se vor vinde unii pe alţii şi se voi urî unii pe alţii. Şi mulţi proroci mincinoşi se vor ridica şi vor amăgi pe mulţi. Iar din pricina înmulţirii fărădelegii, dragostea multora se va răci. Dar cel ce va răbda până la sfârşit, acela se va mântui. Şi se va propovădui această Evanghelie a Împărăţiei în toată lumea, spre mărturie la toate neamurile; şi atunci va veni sfârşitul. Deci, când veţi vedea «urâciunea pustiirii», ce s-a zis prin Daniel Prorocul, stând în locul cel sfânt – cine citeşte să înţeleagă –, atunci cei din Iudeea să fugă în munţi, cel ce va fi pe casă să nu se coboare ca să-şi ia lucrurile din casă, iar cel ce va fi în ţarină să nu se întoarcă înapoi ca să-şi ia haina.

Vai de cele însărcinate şi de cele ce vor alăpta în zilele acelea! Rugaţi-vă să nu fie fuga voastră iarna, nici sâmbăta. Căci va fi atunci strâmtorare mare, cum n-a fost de la începutul lumii până acum şi nici nu va mai fi. Şi de nu s-ar fi scurtat acele zile, n-ar mai scăpa nici un trup, dar pentru cei aleşi se vor scurta acele zile. Atunci, dacă vă va zice cineva: Iată, Hristos este aici sau dincolo, să nu-l credeţi. Căci se vor ridica hristoşi mincinoşi şi proroci mincinoşi şi vor da semne mari şi chiar minuni, ca să amăgească, de va fi cu putinţă, şi pe cei aleşi. Iată, v-am spus de mai înainte. Deci, dacă vă vor zice vouă: Iată, este în pustie, să nu ieşiţi; iată, este în cămări, să nu credeţi. Căci precum fulgerul iese de la răsărit şi se arată până la apus, aşa va fi şi venirea Fiului Omului. Că unde va fi stârvul, acolo se vor aduna vulturii. Iar îndată după strâmtorarea acelor zile, soarele se va întuneca şi luna nu va mai da lumina ei, iar stelele vor cădea din cer şi puterile cerurilor se vor zgudui. Atunci se va arăta pe cer semnul Fiului Omului şi vor plânge toate neamurile pământului şi vor vedea pe Fiul Omului venind pe norii cerului cu putere şi cu slavă multă. Şi va trimite pe îngerii Săi cu sunet mare de trâmbiţă şi vor aduna pe cei aleşi ai Lui din cele patru vânturi, de la marginile cerurilor până la celelalte margini. Învăţaţi de la smochin pilda: Când mlădiţa lui se face fragedă şi odrăsleşte frunze, cunoaşteţi că vara este aproape. Asemenea şi voi, când veţi vedea toate acestea, să ştiţi că este aproape, la uşi. Adevărat grăiesc vouă că nu va trece neamul acesta până ce nu vor fi toate acestea. Cerul şi pământul vor trece, dar cuvintele Mele nu vor trece."

La prima vedere, ziua de ieri, numită a Intrării în Ierusalim a Domnului Iisus Hristos, a fost una trăită cu mult entuziasm şi bucurie. În oraşul păcii – Ierusalim – a intrat Domnul păcii. A fost întâmpinat de mulţi dintre locuitorii cetăţii sfinte şi aclamat asemenea unui împărat. În calea Mântuitorului cei de atunci şi-au aşternut hainele într-un gest de evlavie şi admiraţie; în mâini purtau ramuri de finic şi plini de însufleţire strigau: *„Osana, Fiul lui David! Binecuvântat este Cel ce vine în numele Domnului! Osana întru cei de sus!"* (*Matei* 21, 9).

Deşi toată mulţimea era entuziasmată, am zice chiar în extaz, cineva era trist: Domnul Iisus Hristos! Ştia firea schimbătoare a oamenilor şi că mulţi dintre cei care-L aclamau la poarta Ierusalimului vor striga peste câteva zile: *„Ia-L! Ia-L! Răstigneşte-L!"* (*Ioan* 19, 15).

Cu tristeţe constatăm cât de duplicitară este firea omului şi cu câtă uşurinţă se trece de la o stare la alta; cât de uşor poate huli ceea ce cu puţin timp înainte a ovaţionat. Pe Domnul Hristos L-au aclamat într-o zi ca pe un împărat, iar după câteva zile L-au hulit ca pe un condamnat la moarte. Cei de atunci au uitat ceea ce Fiul lui Dumnezeu a făcut pentru ei şi pentru sufletele lor.

Oare noi suntem departe de comportamentul acelora? Să nu uităm faptul că, prin multele noastre păcate şi prin necredinţa noastră, Îl răstignim şi noi pe Domnul Iisus Hristos.

Mai ales în săptămâna aceasta să nu uităm de Domnul Hristos şi de mântuitoarele Sale pătimiri. Este săptămâna când Mântuitorul Se răstigneşte pentru fiecare suflet din această lume. În aceste zile sufletul nostru este şi o Golgotă, dar şi un Ierusalim!

S. EV. IOAN
S. EV. MATEI
S. EV. MARCU
S. EV. LUCA

MARȚI

Evanghelia de la Matei
(XXIV, 36-51; XXV, 1-46; XXVI, 1-2)

„Zis-a Domnul către ucenicii Săi: De ziua și de ceasul acela nimeni nu știe, nici îngerii din ceruri, nici Fiul, ci numai Tatăl. Și, precum a fost în zilele lui Noe, așa va fi și venirea Fiului Omului. Căci, precum în zilele acelea dinainte de potop oamenii mâncau și beau, se însurau și se măritau, până în ziua când a intrat Noe în corabie și n-au știut până ce a venit potopul și i-a luat pe toți, la fel va fi și venirea Fiului Omului. Atunci, din doi care vor fi în țarină, unul se va lua și altul se va lăsa. Din două care vor măcina la moară, una se va lua și alta se va lăsa. Privegheați, deci, că nu știți în care zi vine Domnul vostru. Însă aceasta să știți, că, de-ar ști stăpânul casei la ce strajă din noapte vine furul, ar priveghea și n-ar lăsa să i se spargă casa. De aceea și voi fiți gata, că în ceasul în care nu gândiți Fiul Omului va veni. Cine, oare, este sluga credincioasă și înțeleaptă, pe care a pus-o stăpânul peste slugile sale ca să le dea hrană la timp? Fericită este sluga aceea pe care, venind stăpânul său, o va afla făcând așa. Adevărat zic vouă că o va pune peste toate avuțiile sale. Iar dacă acea slugă, rea fiind, va zice în inima sa: Stăpânul meu întârzie, și va începe să bată pe cei ce slujesc împreună cu el, să mănânce și să bea cu bețivii, veni-va stăpânul slugii aceleia în ziua când nu se așteaptă și în ceasul pe care nu-l cunoaște, și o va tăia din dregătorie și partea ei o va pune cu fățarnicii. Acolo va fi plângerea și scrâșnirea dinților. Atunci se va asemăna Împărăția cerurilor cu zece fecioare care, luând candelele lor, au ieșit întru întâmpinarea Mirelui. Cinci însă dintre ele erau fără minte, iar cinci înțelepte. Căci cele fără minte, luând candelele, n-au luat

cu sine untdelemn. Iar cele înțelepte au luat untdelemn în vase, odată cu candelele lor. Dar, întârziind Mirele, au ațipit toate și au adormit. Iar la miezul nopții s-a făcut strigare: Iată, Mirele vine! Ieșiți întru întâmpinarea Lui! Atunci s-au deșteptat toate acele fecioare și au împodobit candelele lor. Și cele fără minte au zis către cele înțelepte: Dați-ne din untdelemnul vostru, că se sting candelele noastre. Dar cele înțelepte le-au răspuns, zicând: Nu, ca nu cumva să nu ne ajungă nici nouă și nici vouă. Mai bine mergeți la cei ce vând și cumpărați pentru voi. Deci, plecând ele ca să cumpere, a venit Mirele, iar cele ce erau gata au intrat cu El la nuntă și ușa s-a închis. Iar mai pe urmă au sosit și celelalte fecioare, zicând: Doamne, Doamne, deschide-ne nouă! Iar El, răspunzând, a zis: Adevărat zic vouă: Nu vă cunosc pe voi. Drept aceea, privegheați, că nu știți ziua, nici ceasul când vine Fiul Omului. Și mai este ca un om care, plecând departe, și-a chemat slujitorii și le-a dat pe mână avuția sa. Unuia i-a dat cinci talanți, altuia doi, altuia unul, fiecăruia după puterea lui, și a plecat. Îndată mergând, cel ce luase cinci talanți a lucrat cu ei și a câștigat alți cinci talanți. De asemenea și cel cu doi a câștigat alți doi. Iar cel ce luase un talant s-a dus, a săpat o groapă în pământ și a ascuns argintul stăpânului său. După multă vreme a venit și stăpânul acelor slujitori și a făcut socoteala cu ei. Și, apropiindu-se cel care luase cinci talanți, a adus alți cinci talanți, zicând: Doamne, cinci talanți mi-ai dat, iată alți cinci talanți am câștigat cu ei. Zis-a lui stăpânul: Bine, slugă bună și credincioasă, peste puține ai fost credincioasă, peste multe te voi pune; intră întru bucuria domnului tău. Apropiindu-se și cel cu doi talanți, a zis: Doamne, doi talanți mi-ai dat, iată alți doi talanți am câștigat cu ei. Zis-a lui stăpânul: Bine, slugă bună și credincioasă, peste puține ai fost credincioasă, peste multe te voi pune; intră întru bucuria domnului tău. Apropiindu-se apoi și cel care primise un talant, a zis: Doamne, te-am știut că ești om aspru, care seceri unde n-ai

semănat și aduni de unde n-ai împrăștiat și, temându-mă, m-am dus de am ascuns talantul tău în pământ; iată, ai ce este al tău. Și răspunzând, stăpânul său i-a zis: Slugă vicleană și leneșă, știai că secer unde n-am semănat și adun de unde n-am împrăștiat? Se cuvenea, deci, ca tu să dai arginții mei la schimbătorii de bani și eu, venind, aș fi luat ce este al meu cu dobândă. Luați, deci, de la el talantul și dați-l celui ce are zece talanți. Căci tot celui ce are i se va da și-i va prisosi, iar de la cel ce n-are și ce are i se va lua. Iar pe sluga netrebnică aruncați-o întru întunericul cel mai din afară. Acolo va fi plângerea și scrâșnirea dinților. Iar când va veni Fiul Omului întru slava Sa și toți sfinții îngeri cu El, atunci va ședea pe tronul slavei Sale. Și se vor aduna înaintea Lui toate neamurile și-i va despărți pe unii de alții precum desparte păstorul oile de capre. Și va pune oile de-a dreapta Sa, iar caprele de-a stânga. Atunci va zice Împăratul celor de-a dreapta Lui: Veniți, binecuvântații Tatălui Meu, moșteniți Împărăția cea pregătită vouă de la întemeierea lumii. Căci flămând am fost și Mi-ați dat să mănânc; însetat am fost și Mi-ați dat să beau; străin am fost și M-ați primit; gol am fost și M-ați îmbrăcat; bolnav am fost și M-ați cercetat; în temniță am fost și ați venit la Mine. Atunci drepții Îi vor răspunde, zicând: Doamne, când Te-am văzut flămând și Te-am hrănit? Sau însetat și Ți-am dat să bei? Sau când Te-am văzut străin și Te-am primit, sau gol și Te-am îmbrăcat? Sau când Te-am văzut bolnav sau în temniță și am venit la Tine? Iar Împăratul, răspunzând, va zice către ei: Adevărat zic vouă: Întrucât ați făcut unuia dintr-acești frați ai Mei prea mici, Mie Mi-ați făcut. Atunci va zice și celor de-a stânga: Duceți-vă de la Mine, blestemaților, în focul cel veșnic, care este gătit diavolului și îngerilor lui. Căci flămând am fost și nu Mi-ați dat să mănânc; însetat am fost și nu Mi-ați dat să beau; străin am fost și nu M-ați primit; gol, și nu M-ați îmbrăcat; bolnav și în temniță, și nu M-ați cercetat. Atunci vor răspunde și ei, zicând: Doamne, când Te-am

văzut flămând, sau însetat, sau străin, sau gol, sau bolnav, sau în temniță și nu Ți-am slujit? El însă le va răspunde, zicând: Adevărat zic vouă: Întrucât nu ați făcut unuia dintre aceștia prea mici, nici Mie nu Mi-ați făcut. Și vor merge aceștia la osândă veșnică, iar drepții la viață veșnică. Iar după ce a sfârșit toate aceste cuvinte, a zis Iisus către ucenicii Săi: Știți că peste două zile vor fi Paștile și Fiul Omului va fi dat să fie răstignit."

În călătoria noastră spre lumina Învierii Domnului Iisus Hristos este imperios necesar să ne facem martori ai pătimirilor și răstignirii Fiului lui Dumnezeu. Chiar dacă nu am trăit acum două mii de ani, ne putem considera martori prin ceea ce ne-au lăsat autorii inspirați ai Sfintelor Scripturi despre viața și învățăturile Mântuitorului. Textele alese din Sfintele Evanghelii, care se citesc în această săptămână, ne transmit următorul îndemn: *Să devenim și noi martori ai Pătimirilor Mântuitorului.*

Parcă mai mult ca oricând, în această săptămână, prin toate mijloacele de comunicare, suntem puși în legătură cu ceea ce a suferit Mântuitorul pentru noi și pentru a noastră mântuire. Auzim cântări deosebite, cum ar fi Prohodul, citim tot ceea ce ne-au lăsat Sfinții Evangheliști despre viața Mântuitorului, privim spre Sfânta Cruce pe care este răstignit Fiul lui Dumnezeu. Toate ne pregătesc să luăm aminte la Cruce, Jertfă, Moarte și Înviere.

Se apropie Jertfa Domnului Hristos. Să nu fim asemenea celor care au strigat *„Osana!"* (*Ioan* 12, 13), iar apoi *„Ia-L! Ia-L! Răstignește-L!"* (*Ioan* 19, 15).

MIERCURI

Evanghelia de la Matei (XXVI, 6-16)

„În vremea aceea, fiind Iisus în Betania, în casa lui Simon Leprosul, S-a apropiat de El o femeie, având un alabastru cu mir de mare preț, și l-a turnat pe capul Lui pe când ședea la masă. Și văzând ucenicii, s-au mâniat și au zis: De ce risipa aceasta? Căci mirul acesta se putea vinde scump, iar banii să se dea săracilor. Dar Iisus, cunoscând gândul lor, le-a zis: Pentru ce faceți supărare femeii? Căci lucru bun a făcut ea față de Mine. Căci pe săraci totdeauna îi aveți cu voi, dar pe Mine nu Mă aveți totdeauna; că ea, turnând mirul acesta pe trupul Meu, a făcut-o spre îngroparea Mea. Adevărat zic vouă: Oriunde se va propovădui Evanghelia aceasta, în toată lumea, se va spune și ce-a făcut ea, spre pomenirea ei. Atunci unul din cei doisprezece, numit Iuda Iscarioteanul, ducându-se la arhierei, a zis: Ce voiți să-mi dați, și eu Îl voi da în mâinile voastre? Iar ei i-au dat treizeci de arginți. Și, de atunci, căuta un prilej ca să-L dea în mâinile lor.”

Descoperim în fragmentul evanghelic de astăzi o frapantă contradicție între preocupările celor din preajma Domnului Iisus Hristos. O femeie din popor a uns capul Mântuitorului cu mir de mare preț. Gestul ei a fost explicat de Mântuitorul ca fiind pregătitor pentru înmormântarea Sa. Mai descoperim, în Evanghelia de astăzi, și preocupările lui Iuda Iscarioteanul. Acest era viclean, dornic de câștig urât și L-a vândut pe Fiul lui Dumnezeu pentru treizeci de arginți. Gestul lui a fost condamnat de Mântuitorul, de ceilalți ucenici și de întreaga lume.

Este interesant de observat că și Simon-Petru L-a părăsit pe Mântuitorul, zicând: *„Nu cunosc pe omul acesta”* (*Matei* 26, 72). După Înviere, Petru, spre deosebire de Iuda, care s-a spânzurat pentru a pune capăt disperării sale, a găsit puterea să se întoarcă și să-și ceară iertare pentru gestul său pripit și necugetat. Astfel a ajuns unul dintre principalii propovăduitori ai învățăturii creștine. Iuda a rămas o paradigmă a lăcomiei, a răutății și a vicleniei, dar și a consecințelor acestora.

De astăzi începe drama Fiului lui Dumnezeu: multe va îndura Cel care nu a făcut nimănui niciun rău; va fi bătut Cel care nu a rănit pe nimeni; va fi lovit Cel care doar a iubit; va fi biciuit Cel care doar a mângâiat; va fi răstignit Cel care a adus pacea. Domnul Hristos urcă pe Golgota pentru păcatele mele, pentru păcatele tale, pentru păcatele noastre.

Sfântul Chiril al Ierusalimului așa mărturisește: *„Lucrul lui Dumnezeu este de a dărui harul, iar al tău de a-l primi și a-l păstra.”*

JOI

Evanghelia de la Matei (XXVI, 2-20; Ioan XIII, 3-17; Matei XXVI, 21-39; Luca XXII, 43-44; Matei XXVI, 40-75; XXVII, 1-2)

„Zis-a Domnul către ucenicii Săi: Știți că peste două zile vor fi Paștile și Fiul Omului va fi dat să fie răstignit. Atunci arhiereii și bătrânii poporului s-au adunat în curtea arhiereului care se numea Caiafa și împreună s-au sfătuit ca să prindă pe Iisus cu vicleșug și să-L omoare. Dar ziceau: Nu în ziua praznicului, ca să nu se facă tulburare în popor. Fiind Iisus în Betania, în casa lui Simon Leprosul, s-a apropiat de El o femeie, având un alabastru cu mir de mare preț, și l-a turnat pe capul Lui pe când ședea la masă. Și, văzând ucenicii, s-au mâniat și au zis: De ce risipa aceasta? Căci mirul acesta se putea vinde scump, iar banii să se dea săracilor. Dar Iisus, cunoscând gândul lor, le-a zis: Pentru ce faceți supărare femeii? Căci lucru bun a făcut ea față de Mine. Căci pe săraci totdeauna îi aveți cu voi, dar pe Mine nu Mă aveți totdeauna; că ea, turnând mirul acesta pe trupul Meu, a făcut-o spre îngroparea Mea. Adevărat zic vouă: Oriunde se va propovădui Evanghelia aceasta, în toată lumea, se va spune și ce-a făcut ea, spre pomenirea ei. Atunci unul din cei doisprezece, numit Iuda Iscarioteanul, ducându-se la arhierei, a zis: Ce voiți să-mi dați, și eu Îl voi da în mâinile voastre? Iar ei i-au dat treizeci de arginți. Și de atunci căuta un prilej ca să-L dea în mâinile lor. În cea dintâi zi a Azimelor, au venit ucenicii la Iisus și L-au întrebat: Unde voiești să-Ți pregătim să mănânci Paștile? Iar El a zis: Mergeți în cetate, la un anumit om, și spuneți-i: Învățătorul zice: Timpul Meu este aproape; la

tine vreau să fac Paștile cu ucenicii Mei. Și ucenicii au făcut precum le-a poruncit Iisus și au pregătit Paștile. Iar când s-a făcut seară, a șezut la masă cu cei doisprezece ucenici. Și, știind că Tatăl I-a dat Lui toate în mâini și că de la Dumnezeu a ieșit și la Dumnezeu merge, S-a ridicat de la Cină, S-a dezbrăcat de haine și, luând un ștergar, S-a încins cu el. După aceea, a turnat apă în vasul de spălat și a început să spele picioarele ucenicilor și să le șteargă cu ștergarul cu care era încins. A venit, deci, la Simon-Petru. Iar acesta I-a zis: Doamne, oare Tu să-mi speli mie picioarele? A răspuns Iisus și i-a zis: Ceea ce fac Eu, tu nu știi acum, dar vei înțelege după aceasta. Petru I-a zis: Nu-mi vei spăla picioarele în veac. Iisus i-a răspuns: Dacă nu te voi spăla, nu ai parte de Mine. Simon-Petru I-a zis: Doamne, spală-mi nu numai picioarele mele, ci și mâinile și capul. Iisus i-a zis: Cel ce a făcut baie n-are nevoie să-i fie spălate decât picioarele, căci este curat tot. Și voi sunteți curați, însă nu toți. Că știa pe cel ce avea să-L vândă; de aceea a zis: Nu toți sunteți curați. După ce le-a spălat picioarele și Și-a luat hainele, S-a așezat iar la masă și le-a zis: Înțelegeți ce v-am făcut Eu? Voi Mă numiți pe Mine: Învățătorul și Domnul, și bine ziceți, căci sunt. Deci, dacă Eu, Domnul și Învățătorul, v-am spălat vouă picioarele, și voi sunteți datori să vă spălați picioarele unii altora; că v-am dat vouă pildă ca, precum v-am făcut Eu vouă, să faceți și voi. Adevărat, adevărat zic vouă: Nu este sluga mai mare decât stăpânul său, nici solul mai mare decât cel ce l-a trimis pe el. Când știți acestea, fericiți sunteți dacă le veți face. Și, pe când mâncau, Iisus a zis: Adevărat grăiesc vouă că unul dintre voi Mă va vinde. Și ei, întristându-se foarte, au început să-I zică fiecare: Nu cumva sunt eu, Doamne? Iar El, răspunzând, a zis: Cel ce a întins cu Mine mâna în blid, acela Mă va vinde. Dar Fiul Omului merge precum este scris despre El. Vai însă acelui om prin care Fiul Omului se vinde! Bine era de omul acela dacă nu se năștea. Iar

Iuda, cel ce L-a vândut, răspunzând a zis: Nu cumva sunt eu, Învățătorule? Răspuns-a lui: Tu ai zis. Iar pe când mâncau ei, Iisus, luând pâine și binecuvântând, a frânt și, dând ucenicilor, a zis: Luați, mâncați, acesta este Trupul Meu. Și, luând paharul și mulțumind, le-a dat, zicând: Beți dintru acesta toți, că acesta este Sângele Meu, al Legii celei noi, care pentru mulți se varsă spre iertarea păcatelor. Și vă spun vouă că nu voi mai bea de acum din acest rod al viței până în ziua aceea când îl voi bea cu voi, nou, în Împărăția Tatălui Meu. Și, cântând laude, au ieșit la Muntele Măslinilor. Atunci Iisus le-a zis: Voi toți vă veți sminti întru Mine în noaptea aceasta, căci scris este: «Bate-voi păstorul și se vor risipi oile turmei». Dar, după învierea Mea, voi merge mai înainte de voi în Galileea. Iar Petru, răspunzând, I-a zis: Dacă toți se vor sminti întru Tine, eu niciodată nu mă voi sminti. Iisus i-a zis: Adevărat zic ție că în noaptea aceasta, mai înainte de a cânta cocoșul, de trei ori te vei lepăda de Mine. Petru I-a zis: Și de ar fi să mor împreună cu Tine, nu mă voi lepăda de Tine. Și toți ucenicii au zis la fel. Atunci Iisus a mers împreună cu ei la un loc ce se cheamă Ghetsimani și a zis ucenicilor: Ședeți aici, până ce Mă voi duce acolo și Mă voi ruga. Și, luând cu Sine pe Petru și pe cei doi fii ai lui Zevedeu, a început a Se întrista și a Se mâhni. Atunci le-a zis: Întristat este sufletul Meu până la moarte. Rămâneți aici și privegheați împreună cu Mine. Și, mergând puțin mai înainte, a căzut cu fața la pământ, rugându-Se și zicând: Părintele Meu, de este cu putință, treacă de la Mine paharul acesta! Însă nu precum voiesc Eu, ci precum voiești Tu. Atunci un înger din cer s-a arătat Lui și-L întărea. Iar El, fiind în mare durere, mai stăruitor Se ruga. Și sudoarea Lui s-a făcut ca picăturile mari de sânge și picurau pe pământ. Apoi, ridicându-Se de la rugăciune, a venit la ucenici și i-a găsit dormind și i-a zis lui Petru: Așa, n-ați putut un ceas să privegheați cu Mine! Privegheați și vă rugați, ca să nu intrați în

ispită; căci duhul este osârduitor, dar trupul neputincios. Iarăşi ducându-Se, a doua oară, S-a rugat, zicând: Părintele Meu, dacă nu este cu putinţă să treacă acest pahar, ca să nu-l beau, facă-se voia Ta! Şi, venind iarăşi, i-a aflat dormind, căci ochii lor erau îngreuiaţi de somn. Şi, lăsându-i, S-a dus iarăşi a treia oară şi S-a rugat, acelaşi cuvânt zicând. Atunci a venit la ucenici şi le-a zis: Dormiţi de acum şi vă odihniţi! Iată, s-a apropiat ceasul şi Fiul Omului va fi dat în mâinile păcătoşilor. Sculaţi-vă să mergem; iată, s-a apropiat cel ce M-a vândut. Şi, pe când vorbea încă, iată, a sosit Iuda, unul dintre cei doisprezece, şi împreună cu el mulţime multă cu săbii şi cu ciomege, de la arhierei şi de la bătrânii poporului. Iar vânzătorul le-a dat semn, zicând: Pe Care-L voi săruta, Acela este; puneţi mâna pe El. Şi îndată apropiindu-se de Iisus, a zis: Bucură-Te, Învăţătorule! Şi L-a sărutat. Iar Iisus i-a zis: Prietene, pentru ce ai venit? Atunci ei, apropiindu-se, au pus mâinile pe Iisus şi L-au prins. Şi iată, unul dintre cei ce erau cu Iisus, întinzând mâna, a tras sabia şi, lovind pe sluga arhiereului, i-a tăiat urechea. Atunci Iisus i-a zis: Întoarce sabia ta la locul ei, că toţi cei ce scot sabia, de sabie vor pieri. Sau ţi se pare că nu pot să rog pe Tatăl Meu şi să-Mi trimită acum mai mult de douăsprezece legiuni de îngeri? Dar cum se vor împlini Scripturile, că aşa trebuie să fie? În ceasul acela a zis Iisus mulţimilor: Ca la un tâlhar aţi ieşit, cu săbii şi cu ciomege, ca să Mă prindeţi. În fiecare zi şedeam în templu şi învăţam, şi n-aţi pus mâna pe Mine. Dar toate acestea s-au făcut ca să se împlinească Scripturile proorocilor. Atunci toţi ucenicii lăsându-L, au fugit. Iar cei care L-au prins pe Iisus L-au dus la Caiafa arhiereul, unde s-au adunat cărturarii şi bătrânii. Iar Petru Îl urma de departe până a ajuns la curtea arhiereului şi, intrând înăuntru, şedea cu slugile, ca să vadă sfârşitul. Iar arhiereii, bătrânii şi tot sinedriul căutau mărturie mincinoasă împotriva lui Iisus, ca să-L omoare. Şi n-au găsit,

deşi veniseră mulţi martori mincinoşi. Mai pe urmă, însă, au venit doi şi au spus: «Acesta a zis: Pot să dărâm templul lui Dumnezeu şi în trei zile să-l clădesc». Şi, sculându-se, arhiereul I-a zis: Nu răspunzi nimic la ceea ce mărturisesc aceştia împotriva Ta? Dar Iisus tăcea. Şi arhiereul I-a zis: Te jur pe Dumnezeul cel viu să ne spui nouă de eşti Tu Hristos, Fiul lui Dumnezeu. Iisus i-a răspuns: Tu ai zis. Şi vă spun încă: De acum veţi vedea pe Fiul Omului şezând de-a dreapta Puterii şi venind pe norii cerului. Atunci arhiereul şi-a sfâşiat hainele, zicând: A hulit! Ce ne mai trebuie martori? Iată, acum aţi auzit blasfemia Lui. Ce vi se pare? Iar ei răspunzând, au zis: Este vinovat de moarte. Şi au scuipat în obrazul Lui, bătându-L cu pumnii, iar unii Îi dădeau palme, zicând: Proroceşte-ne, Hristoase, cine este cel ce Te-a lovit? Iar Petru şedea afară, în curte. Şi o slujnică s-a apropiat de el, zicând: Şi tu erai cu Iisus Galileeanul. Dar el s-a lepădat înaintea tuturor, zicând: Nu ştiu ce zici. Şi ieşind el la poartă, l-a văzut altă slujnică şi a zis celor de acolo: Şi acesta era cu Iisus Nazarineanul. Şi iarăşi s-a lepădat cu jurământ: Nu cunosc pe Omul acesta. Iar după puţin, apropiindu-se cei ce stăteau acolo, au zis lui Petru: Cu adevărat şi tu eşti dintre ei, căci şi graiul tău te vădeşte. Atunci el a început a se blestema şi a se jura: Nu cunosc pe Omul acesta. Şi îndată a cântat cocoşul. Iar Petru şi-a adus aminte de cuvântul lui Iisus, Care zisese: Mai înainte de a cânta cocoşul, de trei ori te vei lepăda de Mine. Şi, ieşind afară, a plâns cu amar. Iar când s-a făcut ziuă, toţi arhiereii şi bătrânii poporului au ţinut sfat împotriva lui Iisus, ca să-L omoare. Şi legându-L, L-au dus şi L-au predat dregătorului Ponţiu Pilat.”

În Joia Mare din *Săptămâna pătimirilor,* Domnul Iisus Hristos ne dă exemplu de slujire și de smerenie. Fiul lui Dumnezeu Se apleacă asupra creaturii cu multă dragoste. În același timp, Mântuitorul le-a arătat ucenicilor Săi cum se slujește cu smerenie, dar și cât de profundă este dragostea lui Dumnezeu pentru fiecare făptură a Sa. Domnul Hristos a dăruit lumii întregi totul: A oferit pâine, a vindecat boli incurabile, a alungat demonii, a iertat păcate, a adus pacea în suflete. El a spălat picioarele ucenicilor Săi și a produs mirarea apostolilor, dar și uimirea noastră. Oare noi am fi dispuși să facem un asemenea gest?

În această seară, la Denie, se vor citi cele douăsprezece pericope evanghelice care ne vor transpune în atmosfera dramatică a supliciilor Mântuitorului.

Tu, cel care ești etern ocupat, tu, cel care ai postit sau nu, tu, cel care plângi, tu, care ești bolnav, oprește-te o clipă din tumultul vieții. Astăzi Domnul Iisus Hristos este judecat, batjocorit, umilit și pironit pe cruce! E pironit în cuie și încoronat cu spini, de tine, de mine, de ei, dar mai ales de *noi*!

SÂMBĂTĂ

Evanghelia de la Matei (XXVIII, 1-20)

„În vremea aceea, după ce a trecut sâmbăta, când se lumina de ziua cea dintâi a săptămânii, au venit Maria Magdalena și cealaltă Marie ca să vadă mormântul. Și, iată, s-a făcut cutremur mare, că îngerul Domnului, coborând din cer și venind, a prăvălit piatra și ședea deasupra ei. Și înfățișarea lui era ca fulgerul, și îmbrăcămintea lui, albă precum zăpada. De frica lui s-au cutremurat cei ce păzeau și s-au făcut ca morți. Iar îngerul, răspunzând, a zis femeilor: Nu vă temeți, că știu că pe Iisus cel răstignit Îl căutați. Nu este aici; a înviat, precum a zis; veniți să vedeți locul unde a fost pus Domnul. Și, degrabă mergând, spuneți ucenicilor Lui că a înviat din morți și, iată, va merge înaintea voastră în Galileea; acolo Îl veți vedea. Iată, v-am spus vouă. Iar ele, plecând în grabă de la mormânt, cu frică și cu bucurie mare au alergat să vestească ucenicilor Lui. Dar când mergeau ele să vestească ucenicilor, iată Iisus le-a întâmpinat, zicând: Bucurați-vă! Iar ele, apropiindu-se, au cuprins picioarele Lui și I s-au închinat. Atunci Iisus le-a zis: Nu vă temeți. Duceți-vă și vestiți fraților Mei să meargă în Galileea și acolo Mă vor vedea. Și plecând ele, iată unii din strajă, venind în cetate, au vestit arhiereilor toate cele întâmplate. Atunci, adunându-se ei împreună cu bătrânii și ținând sfat, au dat bani mulți ostașilor, zicând: Spuneți că ucenicii Lui, venind noaptea, L-au furat pe când noi dormeam; și de se va auzi aceasta la dregător, noi îl vom îndupleca și pe voi fără grijă vă vom face. Iar ei, luând arginții, au făcut precum au fost învățați. Și s-a răspândit cuvântul acesta între iudei, până în ziua de astăzi. Iar cei

unsprezece ucenici au mers în Galileea, la muntele unde le poruncise lor Iisus. Şi, văzându-L, I s-au închinat, ei care se îndoiseră. Şi, apropiindu-Se, Iisus le-a vorbit lor, zicând: Datu-Mi-s-a toată puterea în cer şi pe pământ. Drept aceea, mergând, învăţaţi toate neamurile, botezându-le în numele Tatălui şi al Fiului şi al Sfântului Duh, învăţându-le să păzească toate câte v-am poruncit vouă. Şi, iată, Eu sunt cu voi în toate zilele, până la sfârşitul veacului. Amin."

În această zi în sufletul fiecărui creştin se duce o luptă tainică. În inimile noastre se întâlnesc frustrarea şi resemnarea cu nădejdea şi lacrimile bucuriei. Am fost martorii pătimirilor, răstignirii şi morţii Domnului Iisus Hristos, dar iată că suntem martori şi ai slăvitei Învieri a Fiului lui Dumnezeu.

Când ne întrebăm despre Înviere, găsim răspunsurile în cele patru Sfinte Evanghelii. Noi nu am trăit acum două mii de ani pentru a fi martori direcţi la acest eveniment, dar la baza credinţei noastre în Învierea Domnului Hristos stă autoritatea celor ce au trăit atunci şi ne-au lăsat mărturii scrise. Ne putem, oare, îndoi de spusele Sfinţilor Apostoli, de mărturia lui Petru, a lui Toma, a femeilor mironosiţe, a lui Luca sau Cleopa? Cu siguranţă că nu!

Învierea Domnului Hristos ne întăreşte credinţa în învierea sufletelor noastre. Aşa ne mărturiseşte şi Sfântul Apostol Pavel: *Dacă Hristos a Înviat şi noi vom învia!* (*1 Corinteni* 15, 20-22).

S-apropie ceasul Învierii – cum ne va afla Hristos Cel Înviat? Întunecaţi şi înnegriţi de povara păcatelor sau luminaţi de lumina învierii? Domnul Iisus Hristos – Lumina lumii ne aşteaptă să primim *lumină din Lumina Sa şi viaţa veşnică din veşnicia dumnezeirii Sale*.

SĂPTĂMÂNA LUMINATĂ

LUNI

Evanghelia de la Ioan (I, 18-28)

„Pe Dumnezeu nimeni nu L-a văzut vreodată; Fiul cel Unul-Născut, Care este în sânul Tatălui, Acela L-a făcut cunoscut. Și aceasta este mărturia lui Ioan, când au trimis la el iudeii din Ierusalim, preoți și leviți, ca să-l întrebe: Cine ești tu? Și el a mărturisit și nu a tăgăduit; a mărturisit: Nu sunt eu Hristos. Și ei l-au întrebat: Dar cine ești? Ești Ilie? Și a zis el: Nu sunt. Ești tu Prorocul? Și a răspuns: Nu. Deci i-au zis: Cine ești? Ca să dăm un răspuns celor ce ne-au trimis. Ce spui tu despre tine însuți? El a zis: Eu sunt glasul celui ce strigă în pustie: «Îndreptați calea Domnului», precum a zis Isaia prorocul. Și trimișii erau dintre farisei. Și l-au întrebat și i-au zis: De ce botezi, deci, dacă tu nu ești Hristos, nici Ilie, nici Prorocul? Ioan le-a răspuns, zicând: Eu botez cu apă; dar în mijlocul vostru Se află Acela pe Care voi nu-L știți, Cel care vine după mine, Care înainte de mine a fost și Căruia eu nu sunt vrednic să-I dezleg cureaua încălțămintei. Acestea se petreceau în Betabara, dincolo de Iordan, unde boteza Ioan.”

Hristos a Înviat!

Multă bucurie şi nădejde descoperim în aceste sublime cuvinte. Învierea Domnului nostru Iisus Hristos ne deschide uşa milostivirii divine şi a veşniciei. În noaptea minunatei Învieri am primit lumină de la Domnul luminii. Am cântat din tot sufletul şi am mărturisit că Hristos Domnul, Mântuitorul şi Izbăvitorul lumii a Înviat şi a călcat, prin slăvita Sa Înviere, puterea morţii şi a Iadului. Când Domnul Iisus Hristos învie duce cu El întregul neam omenesc la lumina Învierii.

Învierea Domnului Hristos aduce mângâiere în casele şi-n sufletele nemângâiate, aduce nădejde celor aflaţi în suferinţă, aduce alinare celor singuri şi însinguraţi, aduce întreaga făptură la cunoştinţa adevărului.

Sfântul Apostol Pavel ne încredinţează astfel: *Dacă Hristos a înviat şi noi vom învia!* (*1 Corinteni* 15, 20-22).

Cu bucurie sfântă, să mărturisim: *Hristos a Înviat! Adevărat a Înviat!*

MARȚI

Evanghelia de la Luca (XXIV, 12-35)

„În vremea aceea, Petru, ridicându-se, a alergat la mormânt și, plecându-se, a văzut giulgiurile singure zăcând. Și a plecat, mirându-se în sine de cele întâmplate. Și, iată, doi dintre ucenici mergeau în aceeași zi la un sat care era departe de Ierusalim ca la șaizeci de stadii, al cărui nume era Emaus. Și aceia vorbeau între ei despre toate întâmplările acestea. Și, pe când vorbeau și se întrebau între ei, Însuși Iisus, apropiindu-Se mergea împreună cu dânșii. Dar ochii lor erau ținuți ca să nu-L cunoască. Atunci El le-a zis: Ce sunt cuvintele acestea pe care le schimbați între voi, în drumul vostru, și de ce sunteți triști? Și, răspunzând cel al cărui nume era Cleopa, a zis către El: Tu singur ești străin în Ierusalim și nu știi cele ce s-au întâmplat în el zilele acestea? Și El le-a zis: Care? Iar ei I-au răspuns: Cele despre Iisus Nazarineanul, Care era Proroc puternic în faptă și în cuvânt înaintea lui Dumnezeu și a întregului popor; cum L-au osândit la moarte și L-au răstignit arhiereii și mai-marii noștri. Noi, însă, nădăjduiam că El este Cel ce avea să izbăvească pe Israel; și, cu toate acestea, a treia zi este astăzi de când s-au petrecut acestea. Dar și niște femei dintr-ale noastre ne-au înspăimântat, ducându-se dis-de-dimineață la mormânt și, negăsind trupul Lui, au venit zicând că au văzut arătare de îngeri, care le-au spus că El este viu. Iar unii dintre noi s-au dus la mormânt și au găsit așa precum spuseseră femeile, dar pe El nu L-au văzut. Atunci El a zis către ei: O, nepricepuților și zăbavnicilor cu inima ca să credeți toate câte au spus prorocii! Nu trebuia, oare, ca Hristos să

pătimească acestea şi să intre în slava Sa? Şi, începând de la Moise şi de la toţi prorocii, le-a tâlcuit lor, din toate Scripturile, cele scrise despre El. Şi s-au apropiat de satul unde se duceau, iar El Se făcea că merge mai departe. Dar ei Îl rugau stăruitor, zicând: Rămâi cu noi, că este spre seară şi s-a plecat ziua. Şi a intrat să rămână cu ei. Şi, când a stat împreună cu ei la masă, luând El pâinea, a binecuvântat-o şi, frângând, le-a dat lor. Atunci s-au deschis ochii lor şi L-au cunoscut; dar El S-a făcut nevăzut de lângă ei. Şi au zis unul către altul: Oare nu ardea în noi inima noastră când ne vorbea pe cale şi când ne tâlcuia Scripturile? Şi, ridicându-se în ceasul acela, s-au întors la Ierusalim şi au găsit adunaţi pe cei unsprezece şi pe cei ce erau împreună cu ei, care ziceau că a înviat cu adevărat Domnul şi S-a arătat lui Simon. Şi ei au spus cele petrecute pe cale şi cum a fost cunoscut de ei la frângerea pâinii."

Hristos a Înviat!

În aceste zile sunt încredinţaţi de Învierea Domnului Iisus Hristos toţi cei care s-au îndoit ori încă mai şovăie în faţa acestei minuni. Şi ucenicii Săi erau mâhniţi, descurajaţi şi convinşi de faptul că Învăţătorul lor a sfârşit pe crucea de pe Golgota. Mâhnirea nu poate fi un motiv de şovăire. Pentru a se convinge de învierea Mântuitorului, unii au alergat la mormânt, însă n-au descoperit decât un mormânt gol. Mântuitorul nu mai era acolo.

Apostolii Luca şi Cleopa au fost cumva contrariaţi că *Străinul* de pe cale nu ştia de faptele care s-au întâmplat în Ierusalim. Cu multă mâhnire în glasuri încercau să-L lămurească despre nedreapta condamnare a Învăţătorului lor.

Drumul Emausului, în final, a fost mai lung decât cele şaizeci de stadii. Era, în fapt, drumul de la inimă la suflet, de la decepţie la încredinţare, de la evidenţa morţii la taina învierii. După *liturghia cuvântului* a urmat *împărtăşirea euharistică*. În inimile zbuciumate şi dezarmate ale ucenicilor, Domnul Hristos a sădit speranţa şi bucuria. Lacrimile Golgotei s-au uscat în faţa luminoaselor raze ale Învierii.

Cuvintele Mântuitorului după Înviere au fost: *„Bucuraţi-vă!”* (*Matei* 28, 9) şi *„Pace vouă!”* (*Luca* 24, 36) Învierea aduce pace, iar pacea renaşte bucuria.

Sfântul Chiril al Ierusalimului aşa mărturiseşte: *„Mântuitorul a suferit pentru ca să împace, prin Sângele Crucii, cele din cer cu cele de pe pământ.”*

S. EV. IOAN
S. EV. MATEI
S. EV. MARCU
S. EV. LUCA

MIERCURI

Evanghelia de la Ioan (I, 35-51)

„În vremea aceea, stăteau Ioan, împreună cu doi dintre ucenicii lui, și, privind pe Iisus, Care trecea, a zis: Iată Mielul lui Dumnezeu! Și cei doi ucenici l-au auzit când a spus aceasta și au mers după Iisus. Iar Iisus, întorcându-Se și văzându-i că merg după El, le-a zis: Ce căutați? Iar ei I-au zis: Rabbi (care se tâlcuiește: Învățătorule), unde locuiești? El le-a zis: Veniți și veți vedea. Au mers deci și au văzut unde locuia; și au rămas la El în ziua aceea. Era ca la ceasul al zecelea. Unul dintre cei doi, care auziseră de la Ioan și veniseră după Iisus, era Andrei, fratele lui Simon-Petru. Acesta a găsit întâi pe Simon, fratele său, și i-a zis: Am găsit pe Mesia, care se tâlcuiește: Hristos. Și l-a adus la Iisus, Care, privind la el, i-a zis: Tu ești Simon, fiul lui Iona; tu te vei numi Chefa, ce se tâlcuiește: Petru. Iar a doua zi voia să plece în Galileea și a găsit pe Filip. Și i-a zis Iisus: Urmează-Mi. Iar Filip era din Betsaida, din cetatea lui Andrei și a lui Petru. Filip a găsit pe Natanael și i-a zis: Am aflat pe Acela despre Care au scris Moise în Lege și prorocii, pe Iisus, Fiul lui Iosif din Nazaret. Și i-a zis Natanael: Din Nazaret poate fi ceva bun? Filip i-a zis: Vino și vezi. Iisus a văzut pe Natanael venind către El și a zis despre el: Iată cu adevărat israelit în care nu este vicleșug. Natanael I-a zis: De unde mă cunoști? A răspuns Iisus și i-a zis: Mai înainte de a te chema Filip, te-am văzut când erai sub smochin. Răspuns-a Natanael: Rabbi, Tu ești Fiul lui Dumnezeu, Tu ești Împăratul lui Israel. Răspuns-a Iisus și i-a zis: Pentru că ți-am spus că te-am văzut sub smochin, crezi? Mai mari decât acestea vei vedea. Și i-a zis: Adevărat, adevărat zic vouă, de acum veți vedea cerul deschizându-se și pe îngerii lui Dumnezeu suindu-se și coborându-se peste Fiul Omului.”

Învierea Domnului Iisus Hristos aduce în inimile şi-n sufletele noastre multă lumină şi speranţă. *Lumină*, deoarece Domnul Hristos, Cel Înviat, îmbracă lumea întreagă în haină luminoasă. *Speranţă*, deoarece Învierea Mântuitorului ne deschide şi nouă tainica uşă a învierii.

În limbajul bisericesc numim perioada de după Paşti *Săptămâna luminată*. Şi – pe drept cuvânt – simţim în inimi şi în suflete luminoasa bucurie a Învierii. La Înviere noi mărturisim despre biruinţa vieţii asupra morţii, despre lumina ce alungă puterea întunericului şi izbăveşte pe Adam din Iad.

Apostolii, care de teamă L-au părăsit pe Domnul Hristos, acum sunt încurajaţi prin cuvintele: *Bucuraţi-vă şi nu vă temeţi!* De la încredinţarea Mariei Magdalena până la cea a lui Toma, fiecare dintre noi trece prin trăirile transfiguratoare ale acestora: Ne cuprinde şi curajul mironosiţelor, dar ni se strecoară în inimi şi o frântură din îndoiala lui Toma.

Lumina Învierii a adus lumii întregi puterea de a înţelege lucruri care sunt mai presus de înţelegerea noastră. Taina Învierii nu ne aduce în inimi întrebări fără răspunsuri, ci ne dăruieşte puterea de a vedea dincolo de ceea ce raţiunea şi evidenţa ne oferă. Astfel, moartea este doar un prag, iar viaţa îşi redobândeşte perspectiva veşniciei prin Învierea Fiului lui Dumnezeu.

JOI

Evanghelia de la Ioan (III, 1-15)

„În vremea aceea, era un om dintre farisei, care se numea Nicodim și care era fruntaș al iudeilor. Acesta a venit noaptea la Iisus și I-a zis: Rabbi, știm că de la Dumnezeu ai venit Învățător; că nimeni nu poate face aceste minuni pe care le faci Tu, dacă nu este Dumnezeu cu el. Răspuns-a Iisus și i-a zis: Adevărat, adevărat zic ție: Dacă nu se va naște cineva de sus, nu va putea să vadă Împărăția lui Dumnezeu. Iar Nicodim a zis către El: Cum poate omul să se nască, fiind bătrân? Oare poate să intre a doua oară în pântecele mamei sale și să se nască? Iisus a răspuns: Adevărat, adevărat zic ție: Dacă nu se va naște cineva din apă și din Duh, nu va putea să intre în Împărăția lui Dumnezeu. Ce este născut din trup, trup este; și ce este născut din Duh, duh este. Nu te mira că ți-am zis: Trebuie să vă nașteți de sus. Duhul suflă unde voiește și tu auzi glasul lui, dar nu știi de unde vine, nici încotro se duce. Astfel este cu oricine e născut din Duhul. A răspuns Nicodim și I-a zis: Cum pot să fie acestea? Iisus a răspuns și i-a zis: Tu ești învățătorul lui Israel și nu cunoști acestea? Adevărat, adevărat zic ție, că noi ceea ce știm grăim și ce am văzut mărturisim, dar mărturia noastră nu o primiți. Dacă v-am spus cele pământești și nu credeți, cum veți crede dacă vă voi spune cele cerești? Nimeni nu s-a suit în cer, decât Cel ce S-a coborât din cer, Fiul Omului, Care este în cer. Și, după cum Moise a înălțat șarpele în pustie, așa trebuie să Se înalțe Fiul Omului, ca tot cel ce crede în El să nu piară, ci să aibă viață veșnică.”

Slăvita Înviere a Domnului Iisus Hristos a ridicat şi va genera multe întrebări fără un răspuns mulţumitor. Fiecare generaţie a perceput diferit acest mântuitor moment. Unii s-au îndoit, alţii au crezut necondiţionat. Unii s-au bucurat de Învierea Domnului Hristos, alţii încă mai orbecăiesc în căutarea unui răspuns sau a unui argument în susţinerea refuzului acesteia.

Pericopa evanghelică din această zi o putem rezuma prin următoarele cuvinte: *„Dacă v-am spus cele pământeşti şi nu credeţi, cum veţi crede dacă vă voi spune cele cereşti?"* (*Ioan* 3, 12).

Multe îndoieli a avut şi Nicodim, cel care întreba pe Mântuitorul despre modul în care se poate intra în Împărăţia lui Dumnezeu. Să reţinem un aspect: Dialogul lui Nicodim cu Domnul Hristos a avut loc noaptea. Noi chiar spunem că unele lucruri pe care nu le înţelegem sunt cam întunecate sau încă nu ne-am luminat asupra tâlcului lor; când înţelegem cele ce erau de neînţeles, atunci spunem că ne-am luminat.

Deşi a fost un om învăţat, Nicodim a constatat că erau încă multe acele realităţi spirituale pe care nu le putea cuprinde cu înţelepciunea sa; avea nevoie să fie luminat. Domnul Hristos, Lumina lumii, i-a adus lui Nicodim, dar şi nouă, deopotrivă, o scânteie de înţelepciune. Să fim convinşi că sunt şi lucruri pe care le putem înţelege doar prin puterea credinţei. La Înviere, deşi ne aflăm în miez de noapte, feţele, inimile şi sufletele ne sunt luminate de binecuvântarea Celui ce a biruit moartea.

În Domnul Hristos nu există nici noapte, nici necunoştinţă, nici îndoială. El transformă noaptea în zi, iar din întrebări El naşte răspunsuri; de fapt, aparentele îndoieli nasc neaşteptate certitudini.

Sfântul Clement Alexandrinul aşa ne învaţă: *„Cea mai mare tragedie a creştinului este ignoranţa."*

VINERI

Evanghelia de la Ioan (II, 12-22)

„În vremea aceea, au coborât în Capernaum Iisus și Mama Sa și frații și ucenicii Săi, și acolo n-au rămas decât puține zile. Și erau aproape Paștile iudeilor și Iisus S-a suit la Ierusalim. Și a găsit șezând în templu pe cei ce vindeau boi și oi și porumbei și pe schimbătorii de bani. Și, făcându-Și un bici de ștreanguri, i-a scos pe toți afară din templu, și oile și boii, și schimbătorilor le-a vărsat banii și le-a răsturnat mesele. Și celor ce vindeau porumbei le-a zis: Luați acestea de aici și nu faceți casa Tatălui Meu casă de negustorie. Atunci și-au adus aminte ucenicii Lui că este scris: «Râvna casei Tale mă mistuie». Au răspuns, deci, iudeii și I-au zis: Ce semn ne arăți că faci acestea? Iisus a răspuns și le-a zis: Dărâmați templul acesta și în trei zile îl voi ridica. Dar iudeii au răspuns: În patruzeci și șase de ani s-a zidit templul acesta, și Tu îl vei ridica în trei zile? Dar El vorbea despre templul trupului Său. De aceea, când a înviat din morți, ucenicii Lui și-au adus aminte că aceasta o spusese și au crezut Scripturii și cuvântului rostit de Iisus.”

Multe dintre cuvintele și gesturile Domnului Iisus Hristos, inițial, au fost de neînțeles pentru ucenicii Săi. Poate unii dintre ascultători – ca și dintre ucenici – chiar au fost contrariați. Mult mai târziu, după Învierea Sa, Sfinții Apostolii au început să creadă și să priceapă.

În fragmentul evanghelic de astăzi mintea iudeilor, dar și a ucenicilor, s-a poticnit atunci când Domnul Iisus a vorbit despre dărâmarea Templului din Ierusalim. Cum să înțeleagă ei că Mântuitorul va rezidi în trei zile ceea ce a fost construit în patruzeci și șase de ani? Ne poticnim și noi! Evidența spune altceva și este unanim acceptată; și totuși, Sfinții Apostolii, după ce Domnul Hristos a înviat, au înțeles că El se referea la un alt templu, și anume la Templul trupului Său. Iudeii aveau concepția că în Templul din Ierusalim sălășluiește slava lui Dumnezeu. Creștinii însă știu că trupurile lor sunt temple ale Sfântului Duh; numai după Învierea lui Iisus Hristos ceea ce era aparență a devenit evident.

Învierea ne luminează și ne ilumineză. Din lumina lui Hristos, Mântuitorul, se aprinde în sufletul nostru o candelă care face lumină și în noi, dar și în jurul nostru.

Părintele Constantin Galeriu spunea așa: *„În viața fiecăruia dintre noi există un drum al Damascului."*

SÂMBĂTĂ

Evanghelia de la Ioan (III, 22-33)

„În vremea aceea, a venit Iisus cu ucenicii Lui în pământul Iudeei și stătea cu ei acolo și boteza. Și boteza și Ioan în Enon, aproape de Salim, pentru că erau acolo ape multe, și veneau și se botezau, căci Ioan nu fusese încă aruncat în închisoare. Atunci s-a iscat o neînțelegere între ucenicii lui Ioan și un iudeu, asupra curățirii. Deci, au venit la Ioan și i-au zis: Rabbi, Acela care era cu tine dincolo de Iordan și despre Care tu ai mărturisit, iată, El botează și toți se duc la El. Ioan a răspuns și a zis: Nu poate un om să ia nimic dacă nu i s-a dat lui din cer. Voi înșivă îmi sunteți martori că am zis: Nu sunt eu Hristos, ci sunt trimis înaintea Lui. Cel ce are mireasă este mire, iar prietenul mirelui, care stă și ascultă pe mire, se bucură cu bucurie de glasul lui. Deci, această bucurie a mea s-a împlinit. Acela trebuie să crească, iar eu să mă micșorez. Cel ce vine de sus este deasupra tuturor; cel ce este de pe pământ, pământesc este și de pe pământ grăiește. Cel ce vine din cer este deasupra tuturor. Și ce a văzut și a auzit, aceea mărturisește, dar mărturia Lui nu o primește nimeni. Cine a primit mărturia Lui a pecetluit că Dumnezeu este adevărat.”

Din conținutul pericopei evanghelice de astăzi în mod deosebit ne atrag atenția cuvintele Sfântului Ioan Botezătorul. El mărturisește despre Domnul nostru Iisus Hristos așa: *„Cel ce vine din cer este deasupra tuturor"* (*Ioan* 3, 31). Știind prea bine care a fost scopul misiunii sale, Ioan Botezătorul a vorbit celor din jurul său despre Cel care va veni, despre Mântuitorul și Izbăvitorul tuturor oamenilor – adică al întregului neam omenesc – din robia păcatelor. Cuvintele sale au fost fără echivoc și făceau referire la nașterea și misiunea Fiului lui Dumnezeu.

În Săptămâna Luminată noi suntem martori la felul cum Domnul Hristos i-a încredințat pe ucenicii Săi de Învierea Sa. A încurajat pe Maria Magdalena, a luminat pe Luca și Cleopa pe drumul Emausului, a mângâiat pe ucenicii ascunși și înfricoșați, a întărit în credință pe Toma. Fie pe cale, fie într-un foișor, fie în timpul zilei, fie pe timp de noapte, Învierea Mântuitorului este *ceva ce vine din cer* și este *deasupra tuturor*. Din acest motiv, noi o putem înțelege și – totodată – crede în ea, doar prin puterea credinței.

Noi ne luminăm nu doar în această săptămână, ci în fiecare zi din an. Mântuitorul este Cel care ne luminează calea vieții și tot El ne deschide ușa spre Împărăția lui Dumnezeu. Prin Domnul Hristos Cel Înviat să înviem și noi, cei care ne dorim luminata înveșnicire.

SĂPTĂMÂNA A DOUA DUPĂ PAŞTI

LUNI

Evanghelia de la Ioan (II, 1-11)

„În vremea aceea, s-a făcut nuntă în Cana Galileei, iar Mama lui Iisus era acolo. Şi au fost chemaţi la nuntă şi Iisus cu ucenicii Săi. Şi, sfârşindu-se vinul, a zis Mama lui Iisus către Dânsul: Nu mai au vin. Iar Iisus i-a răspuns: Ce ne priveşte pe Mine şi pe tine, femeie? Încă n-a venit ceasul Meu. Mama Sa a zis celor care slujeau: Faceţi orice vă va spune. Şi erau acolo şase vase de piatră, puse pentru curăţirea iudeilor, care luau câte două sau trei vedre. Iisus le-a poruncit: Umpleţi vasele cu apă. Şi le-au umplut până sus. Apoi le-a zis: Scoateţi acum şi duceţi nunului. Iar ei i-au dus. Şi, când nunul a gustat apa care se făcuse vin şi nu ştia de unde este, ci numai slujitorii care scoseseră apa ştiau, a chemat nunul pe mire şi i-a zis: Orice om pune întâi vinul cel bun şi, când se ameţesc, pune pe cel mai slab. Dar tu ai ţinut vinul cel bun până acum. Acest început al minunilor l-a făcut Iisus în Cana Galileei şi Şi-a arătat slava Sa; şi au crezut într-Însul ucenicii Săi."

În Cana Galileei Domnul Iisus Hristos a săvârşit prima minune din activitatea Sa publică. Acolo, în Cana Galileei, la o nuntă fiind, El a prefăcut apa în vin. Este bine venit acum să vorbim despre miri şi nuntă, deoarece, putem spune, a început *sezonul* nunţilor.

O vorbă înţeleaptă spune: *„E uşor a te însura, este greu a face o familie."* Mulţi tineri vor să întemeieze o familie şi doresc să primească binecuvântarea lui Dumnezeu. Cei care sunt în situaţia de a face acest pas să aibă în vedere câteva lucruri: Căsătoria este un lucru serios şi pentru oameni serioşi şi responsabili; nu este un serviciu temporar, adică astăzi mă căsătoresc, iar mâine mă despart.

Dragostea care uneşte un bărbat şi o femeie nu este o toană de moment, ci trebuie să fie până la sfârşitul vieţii. Soţul şi soţia, unul pentru celălalt, sunt persoanele cele mai importante din viaţa lor. Dragostea lor trebuie să fie însoţită de respect reciproc şi de întrajutorare. Soţul să ştie că soţia sa nu este una dintre celelalte femei. Soţia sa este cea care-i împărtăşeşte dragostea şi-i poartă în pântece copiii.

Cei doi soţi sunt datori să se roage unul pentru altul, să meargă împreună la biserică, să nu genereze discuţii inutile şi distructive. Soţia credincioasă va fi o bună chivernisitoare a familiei, iar cu delicateţea-i caracteristică va înmulţi dragostea şi va căuta să aducă armonia în casă.

Când mai vin furtuni sau situaţii delicate în familie, cei doi soţi este bine să-şi amintească de jurămintele de dragoste făcute. Să-şi amintească de prima întâlnire, de prima strângere de mână, de primul sărut.

Sfântul Ioan Gură de Aur aşa ne spune: *„Familia este o mică Biserică!"*

MARȚI

Evanghelia de la Ioan (III, 16-21)

„Zis-a Domnul către ucenicii Săi: Așa a iubit Dumnezeu lumea, încât pe Fiul Său Cel Unul-Născut L-a dat, ca oricine crede în El să nu piară, ci să aibă viață veșnică. Pentru că n-a trimis Dumnezeu pe Fiul Său în lume ca să judece lumea, ci ca să se mântuiască prin El lumea. Cel ce crede în El nu este judecat, iar cel ce nu crede a și fost judecat, fiindcă nu a crezut în numele Celui Unuia-Născut, Fiul lui Dumnezeu. Iar aceasta este judecata, că Lumina a venit în lume, iar oamenii au iubit întunericul mai mult decât Lumina, fiindcă faptele lor erau rele. Că oricine face rele urăște Lumina și nu vine la Lumină, pentru ca faptele lui să nu se vădească. Dar cel care lucrează adevărul vine la Lumină, ca să se arate faptele lui, că în Dumnezeu sunt săvârșite."

Domnul Iisus Hristos ne vorbește despre viața cea veșnică, despre Lumina dumnezeiască și faptele cele bune izvorâte din Lumină. Un creștin știe că Domnul Hristos este Lumina lumii: *„Lumină din Lumină, Dumnezeu adevărat din Dumnezeu adevărat."* El este Cel care a înviat din morți și a dăruit viață veșnică celor care cred în El și în învățăturile Sale. Mântuitorul ne îndeamnă să ne ducem viața într-un anume mod, ne ofera o perspectivă realistă asupra vieții noastre și un cod de principii morale și religioase valabile până la sfârșitul veacurilor.

Mai observăm că există o relație foarte strânsă între viața creștină și faptele pe care le săvârșește un creștin. Faptele cele bune sunt rodul credinței și al luminii divine care adumbrește viața noastră. În noaptea cea sfântă a Învierii, fiecare creștin a fost îndemnat, prin glasul preotului: *„Veniți de luați Lumină!"* și *„Lumina lui Hristos luminează tuturor!"*

La Lumină venim, Lumina o primim, cu Lumina ne ducem toată viața și, călăuziți de o Lumină, plecăm din această viață. Omul credincios este, prin faptele vieții sale, o lumină. Cine iubește pe Dumnezeu va face doar fapte luminoase și are drept călăuză îndemnul: Fă binele și te vei mântui, fă binele și te vei înălța, fă binele și Dumnezeu te va iubi!

Sfântul Grigorie de Nazianz așa ne învață: *„Ceea ce are omul dumnezeiesc în el este putința de a face binele."*

MIERCURI

Evanghelia de la Ioan (V, 17-24)

„Zis-a Domnul către iudeii care veniseră la Dânsul: Tatăl Meu până acum lucrează; și Eu lucrez. Deci, pentru aceasta căutau și mai mult iudeii să-L omoare, nu numai pentru că dezlega sâmbăta, ci și pentru că zicea că Dumnezeu este Tatăl Său, făcându-Se pe Sine deopotrivă cu Dumnezeu. A răspuns, deci, Iisus și le-a zis: Adevărat, adevărat zic vouă: Fiul nu poate să facă nimic de la Sine dacă nu va vedea pe Tatăl făcând; căci cele pe care le face Acela, pe acestea le face și Fiul întocmai. Pentru că Tatăl iubește pe Fiul și-I arată toate câte face El și lucruri mai mari decât acestea va arăta Lui, ca voi să vă miraţi. Căci, precum Tatăl învie pe cei morți și le dă viață, tot așa și Fiul dă viață cărora voiește. Tatăl nu judecă pe nimeni, ci toată judecata a dat-o Fiului, ca toți să cinstească pe Fiul precum cinstesc pe Tatăl. Cel ce nu cinstește pe Fiul, nu cinstește nici pe Tatăl Care L-a trimis. Adevărat, adevărat zic vouă: Cel ce ascultă cuvântul Meu și crede în Cel Care M-a trimis pe Mine, are viață veșnică și la judecată nu va veni, ci s-a mutat din moarte la viață."

Sfântul Apostol şi Evanghelist Ioan ne-a lăsat o mărturie vie a modului în care Domnul Iisus Hristos Şi-a dedicat viaţa pentru ca urmaşii Săi să aibă o viaţă sfântă şi plină de lumină. Evanghelia a patra este scrisă cu multă expresivitate; textul te îmbie la citit fără să te obosească. Evenimentele din viaţa Mântuitorului şi cuvintele Sale sunt astfel prezentate ca şi cum s-ar petrece în preajma noastră, de parcă suntem martori direcţi. Te pătrunde atât de mult cuvântul, versetul şi capitolul încât simţi că Domnul Hristos este lângă tine şi cuvintele Sale, efectiv, ţi se adresează în mod direct. Te simţi ca unul dintre ucenicii încredinţaţi de Înviere.

Această perioadă, până la Înălţarea la cer a Mântuitorului şi Pogorârea Sfântului Duh, este un timp al concretizării promisiunilor. A promis Domnul Hristos că va învia şi a înviat şi i-a încredinţat de Învierea Sa şi pe ucenicii Săi. Ne gândim la bucuria femeilor mironosiţe, la mirarea şi bucuria Sfinţilor Apostoli atunci când Domnul Hristos a venit la ei prin uşile încuiate, la bucuria trăită de Luca şi Cleopa pe drumul Emausului.

Cuprinşi de preocupările vieţii cotidiene e posibil să nu mai putem percepe şi vedea Lumina Învierii, însă, este necesar ca să ne mobilizăm, să citim şi să recitim cuvintele scrise despre acest minunat eveniment, care a schimbat cursul istoriei şi al vieţii noastre.

Părintele Constantin Galeriu aşa spunea: *„Scrisul este valabil timp de multe generaţii, dar scrisul întipărit într-un suflet rămâne o veşnicie."*

JOI

Evanghelia de la Ioan (V, 24-30)

„Zis-a Domnul către iudeii care veniseră la Dânsul: Adevărat, adevărat zic vouă: Cel ce ascultă cuvântul Meu şi crede în Cel Care M-a trimis pe Mine, are viaţă veşnică şi la judecată nu va veni, ci s-a mutat din moarte la viaţă. Adevărat, adevărat zic vouă că vine ceasul, şi acum este, când morţii vor auzi glasul Fiului lui Dumnezeu şi cei care vor auzi vor învia. Căci, precum Tatăl are viaţă în Sine, aşa I-a dat şi Fiului să aibă viaţă în Sine; şi I-a dat putere să facă judecată, pentru că este Fiul Omului. Nu vă miraţi de aceasta; că vine ceasul în care toţi cei din morminte vor auzi glasul Lui, şi vor ieşi cei care au făcut cele bune, spre învierea vieţii, iar cei care au făcut cele rele, spre învierea osândei. Eu nu pot să fac de la Mine nimic; precum aud, judec; dar judecata Mea este dreaptă, pentru că nu caut voia Mea, ci voia Tatălui Meu, Care M-a trimis."

Cuvintele pericopei evanghelice de astăzi au fost rânduite de către Biserica noastră să se citească în rânduiala slujbei înmormântării. Atunci, în momentul despărţirii de această viaţă, ne sunt arătate cele două căi care duc spre viaţa veşnică: Una care duce spre luminoasa înviere şi moştenirea Împărăţiei lui Dumnezeu, iar cealaltă care duce spre locul de osândă veşnică. Cuvintele Domnului nostru Iisus Hristos trebuie tratate cu maximă seriozitate şi atenţie. Ne privesc personal şi nu lasă loc de comentarii.

Cel care ascultă şi împlineşte cuvintele Domnului Hristos se va bucura de veşnicia divină. Şi bine ar fi să ne străduim să fim printre aceştia! Să nu avem impresia că Raiul este un loc închis şi inaccesibil. Dimpotrivă, Mântuitorul ne-a arătat că fiecare dintre noi este aşteptat acolo. Mai mult, *bucurie multă se face în cer pentru un suflet mântuit* (*Luca* 15, 7).

Stă în puterea noastră să urmăm calea virtuţilor şi a desăvârşirii. Dumnezeu, în bunătatea Sa, ne aşteaptă, ne sprijină şi ne binecuvântează. Să facem tot ceea ce stă în puterea noastră, iar Domnul Hristos le va desăvârşi pe cele încă neîmplinite. În faţa morţii toţi suntem egali, însă, în Lumina Învierii, sufletele sunt despărţite de umbrele păcatelor şi ale osândei celei veşnice.

VINERI

Evanghelia de la Ioan (V, 30-47; VI, 1-2)

„Zis-a Domnul către iudeii care veniseră la Dânsul: Precum aud, judec; dar judecata Mea este dreaptă, pentru că nu caut voia Mea, ci voia Tatălui Meu, Care M-a trimis. Dacă mărturisesc Eu despre Mine însumi, mărturia Mea nu este adevărată. Altul este Cel ce mărturisește despre Mine; și știu că adevărată este mărturia pe care o mărturisește despre Mine. Voi ați trimis la Ioan și el a mărturisit adevărul. Dar Eu nu de la om iau mărturia, ci vă spun acestea ca să vă mântuiți. Acela (Ioan) era făclia care arde și luminează, și voi ați voit să vă veseliți o clipă în lumina lui. Dar Eu am mărturie mai mare decât a lui Ioan; căci lucrurile pe care Mi le-a dat Tatăl ca să le săvârșesc, lucrurile acestea, pe care le fac Eu, mărturisesc despre Mine că Tatăl M-a trimis. Și Tatăl care M-a trimis, Acela a mărturisit despre Mine. Nici glasul Lui nu l-ați auzit vreodată, nici fața Lui n-ați văzut-o; și cuvântul Lui nu sălășluiește în voi, pentru că voi nu credeți în Cel pe Care L-a trimis Acela. Cercetați Scripturile, pentru că socotiți că în ele aveți viață veșnică, și acelea sunt care mărturisesc despre Mine. Și nu voiți să veniți la Mine, ca să aveți viață! Slavă de la oameni nu primesc; dar v-am cunoscut că nu aveți în voi dragostea lui Dumnezeu. Eu am venit în numele Tatălui Meu și voi nu Mă primiți; dacă va veni un altul în numele său, pe acela îl veți primi. Cum puteți voi să credeți, când primiți slavă unii de la alții, iar slava care vine de la singurul Dumnezeu nu o căutați? Să nu socotiți că Eu vă voi învinui la Tatăl; cel ce vă învinuiește este Moise, în

care voi aţi nădăjduit. Căci, dacă aţi fi crezut lui Moise, aţi fi crezut şi Mie, căci despre Mine a scris acela. Iar dacă celor scrise de el nu credeţi, cum veţi crede în cuvintele Mele? După acestea, Iisus S-a dus dincolo de marea Galileei, în părţile Tiberiadei. Şi a mers după El mulţime mare, pentru că vedeau minunile pe care le făcea cu cei bolnavi."

Să fim cu luare-aminte la îndemnul pe care-L face Domnul nostru Iisus Hristos: *„Cercetaţi Scripturile, pentru că socotiţi că în ele aveţi viaţă veşnică, şi acelea sunt care mărturisesc despre Mine”* (*Ioan* 5, 39). Toată Sfânta Scriptură – toată Biblia – este inspirată de Sfântul Duh, iar în cuvintele ei găsim tot ceea ce avem nevoie pentru a dobândi mântuirea şi a moşteni viaţa cea veşnică, adică viaţa în Împărăţia lui Dumnezeu.

În Sfânta Scriptură a Noului Testament, în primele patru cărţi, în Evangheliile scrise de Sfinţii Evanghelişti Matei, Marcu, Luca şi Ioan ne sunt lăsate mărturii autentice despre viaţa, activitatea, învăţăturile, minunile, judecare, pătimirile, condamnarea, răstignirea, Învierea şi Înălţarea la cer ale Domnului Iisus Hristos.

Noul Testament este alcătuit din 27 de cărţi şi are diferiţi autori; în afară de Evangheliştii de mai sus, amintim şi pe Sfântul Apostol Pavel sau pe Sfântul Iacob, pe Sfântul Iuda (nu Iscarioteanul) – şi toţi au făcut parte dintre ucenicii Mântuitorului. Toate aceste scrieri însumează aproximativ trei sute de pagini. Poate este mult, poate este prea puţin, însă, ne întrebăm: Câţi dintre cei care se numesc creştini au citit Noul Testament? Uneori vorbim despre Domnul Hristos în necunoştinţă de cauză, deoarece am fost prea comozi sau dezinteresaţi să consultăm cele cuprinse în aceste scrieri şi să aflăm Cine a fost şi ce a făcut Iisus Hristos. Degeaba ştim să citim, dacă nu am citit niciodată despre viaţa şi activitatea Mântuitorului.

Citirea Sfintelor Scripturi ne ancorează în adevărul incontestabil al lucrării lui Dumnezeu în această lume. Oare am fi ştiut despre Naşterea lui Hristos, despre minuni, despre

Fericiri, despre *Tatăl nostru*, despre Rai şi Iad, dacă nu am fi citit Scripturile? Din Sfânta Scriptură, citind, ne umplem de puterea şi harul lui Dumnezeu; nu dobândim doar informaţii, ci suntem chemaţi să descoperim identitatea noastră de fii ai lui Dumnezeu.

Să nu treacă nici o zi fără să citim un capitol din Noul Testament!

SÂMBĂTĂ

Evanghelia de la Ioan (VI, 14-27)

„În vremea aceea, văzând minunea pe care a făcut-o Iisus, oamenii ziceau: Acesta este într-adevăr Prorocul, Care avea să vină în lume. Cunoscând, deci, Iisus că au să vină şi să-L ia cu sila ca să-L facă Împărat, S-a dus iarăşi în munte, El singur. Şi, când s-a făcut seară, ucenicii Lui au coborât la mare. Şi, intrând în corabie, se îndreptau spre Capernaum, dincolo de mare. Şi s-a făcut întuneric, iar Iisus încă nu venise la ei. Şi, suflând vântul cu putere, marea se învolbura. După ce au vâslit, deci, ca la douăzeci şi cinci sau treizeci de stadii, L-au văzut pe Iisus umblând pe apă şi apropiindu-Se de corabie şi s-au înfricoşat. Dar El le-a zis: Eu sunt; nu vă temeţi! Deci, voiau să-L ia în corabie, însă corabia îndată a sosit la ţărmul la care mergeau. A doua zi, mulţimea, care rămăsese de cealaltă parte a mării, a văzut că nu era acolo decât numai o corabie mai mică şi că Iisus nu intrase în corabie împreună cu ucenicii Săi, ci plecaseră numai ucenicii Lui. Şi alte corăbii mai mici au venit din Tiberiada în apropiere de locul unde ei mâncaseră pâinea, după ce Domnul mulţumise. Deci, când a văzut mulţimea că nu sunt acolo Iisus şi ucenicii Lui, oamenii au intrat în corăbiile cele mici şi au venit la Capernaum, căutându-L pe Iisus. Şi, găsindu-L dincolo de mare, I-au zis: Învăţătorule, când ai venit aici? Iisus le-a răspuns şi a zis: Adevărat, adevărat zic vouă: Mă căutaţi nu pentru că aţi văzut minuni, ci pentru că aţi mâncat din pâini şi v-aţi săturat. Lucraţi nu pentru mâncarea cea pieritoare, ci pentru mâncarea ce rămâne spre viaţa veşnică şi pe care o va da vouă Fiul Omului, pentru că pe El L-a pecetluit Dumnezeu-Tatăl.”

Cele mărturisite în pericopa evanghelică din această zi au avut loc imediat după ce Domnul Iisus Hristos a înmulţit cele cinci pâini şi cei doi peşti. În urma acestui minunat eveniment s-au săturat atunci peste cinci mii de persoane; încă au mai strâns şi douăsprezece coşuri cu fărâmituri. Pe drept cuvânt, aşa ceva nu se mai văzuse.

Să amintim că Sfântul Ioan Evanghelistul face o precizare: Înmulţirea pâinilor a avut loc înainte de sărbătoarea Paştelui iudaic. Cele douăsprezece coşuri cu fărâmituri care au rămas erau, în fapt, fărâmiturile celor douăsprezece seminţii ale poporului ales. Cei care nu s-au învrednicit să-L urmeze pe Domnul Hristos, au rămas doar cu fărâmiturile. Cei care au urmat învăţăturilor Mântuitorului s-au împărtăşit şi se vor împărtăşi, în mod real, din Sfântul Trup şi Sânge ale Domnului Hristos.

Mulţimile Îl căutau pe Mântuitorul, însă El le-a atras atenţia că important în viaţă nu este să umblăm după mâncarea cea pieritoare, ci după hrana care ne duce la viaţa veşnică. El i-a mustrat şi pentru că unii voiau să-L pună rege: Le era la îndemână să aibă un asemenea conducător care să le ofere pâine, în mod gratuit, şi fără nici o obligaţie din partea lor.

Mai găsim şi astăzi, printre noi, asemenea aşteptări ale unora cu privire la mai-marii zilei, uitându-se că atât cele folositoare trupului, cât şi cele trebuitoare sufletului, nu se obţin decât prin trudă şi în mod cinstit.

Sfântul Teofan Zăvorâtul spunea: *„Mâinile la muncă, mintea şi inima la Dumnezeu.”*

SĂPTĂMÂNA A TREIA DUPĂ PAȘTI

LUNI

Evanghelia de la Ioan (IV, 46-54)

„În vremea aceea, Iisus a mers în Cana Galileei, unde prefăcuse apa în vin. Și era un slujitor regesc al cărui fiu era bolnav în Capernaum. Acesta, auzind că Iisus a venit din Iudeea în Galileea, s-a dus la El și Îl ruga să Se coboare și să vindece pe fiul lui, căci era gata să moară. Deci Iisus i-a zis: Dacă nu veți vedea semne și minuni, nu veți crede. Slujitorul regesc a zis către El: Doamne, coboară-Te înainte de a muri copilul meu. Iisus i-a zis: Mergi, fiul tău trăiește! Și omul a crezut în cuvântul pe care i l-a spus Iisus și a plecat. Dar, pe când el cobora, slujitorii l-au întâmpinat, spunându-i că fiul lui trăiește; și cerea să afle de la ei ceasul în care i-a fost mai bine. Deci, i-au spus că ieri, în ceasul al șaptelea, l-au lăsat frigurile. Așadar, tatăl a cunoscut că acela a fost ceasul în care Iisus i-a zis: Fiul tău trăiește. Și au crezut el și toată casa lui. Aceasta este a doua minune pe care a făcut-o Iisus, venind din Iudeea în Galileea.”

Astăzi am primit o lecție despre ceea ce înseamnă să fii un părinte reponsabil și iubitor. Chiar se spune că a fi părinte este mai mult decât orice realizare profesională sau satisfacție personală. Prin excelență, părintele este un om care se dăruiește copiilor, iar copiii sunt darurile prin care Dumnezeu ne binecuvântează viața. *Meseria de părinte*, dacă poate fi numită astfel, se învață din realitatea concretă a vieții; din acest motiv lasă cele mai profunde amintiri și-ți oferă cele mai puternice motive de bucurie. Părintele se realizează ca părinte prin împlinirile copiilor săi.

Copilul este o sinteză a vieții părinților și a preocupările lor, dar și a felului lor de a fi. În multe rânduri Domnul Iisus Hristos, cu multă delicatețe și dragoste părintească, a privit spre copii și i-a binecuvântat. O mare responsabilitate apasă pe umerii familiilor de astăzi. Dacă vom avea familii cu o viață morală aleasă și copiii, generațiile de mâine, vor fi oameni cu viață și principii morale.

Când tatăl și mama au un comportament lipsit de moralitate și iresponsabil, în mod mai mult decât sigur și fiii lor vor fi la fel. Să ne rugăm pentru bunăcrești terea, sănătatea și împlinirea copiilor noștri. Doar astfel avem garanția că și pentru sufletul nostru se va ruga cineva!

MARȚI

Evanghelia de la Ioan (VI, 27-33)

„Zis-a Domnul către iudeii care veniseră la Dânsul: Lucraţi nu pentru mâncarea cea pieritoare, ci pentru mâncarea ce rămâne spre viaţa veşnică şi pe care o va da vouă Fiul Omului, căci pe El L-a pecetluit Dumnezeu-Tatăl. Deci au zis către El: Ce să facem, ca să săvârşim lucrările lui Dumnezeu? Iisus a răspuns şi le-a zis: Aceasta este lucrarea lui Dumnezeu, ca să credeţi în Acela pe Care El L-a trimis. Deci I-au zis: Dar ce minune faci Tu, ca să vedem şi să credem în Tine? Ce lucrezi? Părinţii noştri au mâncat mană în pustie, precum este scris: «Pâine din cer le-a dat lor să mănânce». Deci Iisus le-a zis: Adevărat, adevărat zic vouă: Nu Moise v-a dat pâinea cea din cer; ci Tatăl Meu vă dă din cer Pâinea cea adevărată. Căci Pâinea lui Dumnezeu este cea care Se coboară din cer şi care dă viaţă lumii.”

Cei de acum două mii de ani au întrebat pe Domnul Iisus Hristos: *„Ce să facem, ca să săvârşim lucrările lui Dumnezeu?”* (*Ioan* 6, 28). Iar răspunsul Mântuitorului a fost unul direct şi tranşant: „*Să credeţi în Acela pe care El L-a trimis”* (*Ioan* 6, 29). Deci, când avem o credinţă puternică în Domnul Hristos şi ducem la împlinire poruncile Sale, atunci săvârşim cele plăcute lui Dumnezeu. Mulţi vor spune că lumea şi oamenii din vremea activităţii publice a Mântuitorului erau diferiţi de noi, cei de astăzi. Atunci erau simpli agricultori, crescători de vite sau pescari. Noi suntem altfel, mai evoluaţi, mai sofisticaţi, mai *cibernetizaţi* şi, peste toate acestea, suntem tentaţi să privim cu superioritate spre cei din acele timpuri. Dar şi aceia de atunci erau acaparaţi doar de cele cotidiene, aproape în aceeaşi măsură ca şi cei de acum.

Şi pentru ei şi pentru noi, Domnul Hristos a vorbit despre viaţa cea veşnică, despre suflet, Rai şi Iad. Mulţi dintre cei de atunci nu au înţeles cuvintele Mântuitorului aşa cum găsim şi astăzi destui care resping învăţăturile lăsate de Fiul lui Dumnezeu. Cel credincios este cel care are în inimă dragostea pentru Dumnezeu, iar în suflet credinţa puternică în Învierea Domnului Hristos.

Să nu ne îngrădim viaţa, inima şi sufletul cu răceala depărtării de Împărăţia lui Dumnezeu. Când ne rugăm, când mergem la biserică, când postim, când facem fapte bune, din inimile noastre pornesc cărări care duc spre viaţa veşnică făgăduită de Dumnezeu. Ieri, azi şi mâine sunt secundele înveşnicirii omului credincios.

MIERCURI

Evanghelia de la Ioan (VI, 35-39)

„Zis-a Domnul către iudeii care crezuseră într-Însul: Eu sunt Pâinea vieții; cel ce vine la Mine nu va flămânzi și cel ce crede în Mine nu va înseta niciodată. Dar am spus vouă că M-ați și văzut și nu credeți. Tot ce-Mi dă Tatăl, va veni la Mine; și pe cel ce vine la Mine nu-l voi scoate afară; pentru că M-am coborât din cer nu ca să fac voia Mea, ci voia Celui Care M-a trimis pe Mine. Și aceasta este voia Celui Care M-a trimis, ca, din toți pe care Mi i-a dat Mie, să nu pierd pe niciunul, ci să-i înviez pe ei în ziua cea de apoi."

Grea şi ostenitoare misiune are Domnul Iisus Hristos în această lume! El doreşte ca niciun suflet să nu se piardă, ci fiecare să moştenească viaţa cea veşnică. El este *Pâinea vieţii*, El este sensul vieţii; El este Izvorul luminii şi al veşniciei vieţii noastre. Domnul Hristos este Cel care Se oferă pentru viaţa lumii; şi tot El, Hristos, este Cel care, din dragoste pentru creaţia lui Dumnezeu, poartă de grijă ca fiecare suflet să se facă părtaş Învierii Sale. La fiecare Sfântă Liturghie, Mântuitorul Se dăruie fiecărui creştin prin Sfânta Împărtăşanie.

Cine trăieşte cu Hristos şi în Hristos nu va flămânzi şi nu va mai înseta niciodată. El a înmulţit pâinile, El a potolit furtunile, El a izgonit demonii. El îţi oferă tot ceea ce-ţi este necesar în această viaţă, ca arvună a vieţii înveşnicite. Vedem că Dumnezeu a iubit lumea atât de mult, încât pe Fiul Său L-a dat ca oricine crede în El să nu piară, ci să aibă viaţă veşnică (*Ioan* 3, 16). Misiunea Domnului Hristos a fost şi este aceea de a Se oferi oamenilor şi de a le împărtăşi dorinţa lui Dumnezeu de mântuire. Prin Învierea Sa, viaţa fiecăruia dintre noi devine veşnică, iar moartea se arată a fi doar o poartă spre tărâmul veşniciei. Iisus Hristos este mai presus de timpul istoriei şi de orice sistem filosofic. Pentru a-I înţelege învăţătura este necesar să-ţi pleci genunchii în rugăciune şi să-ţi ridici mâinile spre înaltul cerului. În Domnul Hristos ne regăsim viaţa, învierea şi înălţarea.

Părintele Dumitru Stăniloae aşa ne învaţă: *„Lumea este un pedagog spre Hristos."*

JOI

Evanghelia de la Ioan (VI, 40-44)

„Zis-a Domnul către iudeii care crezuseră într-Însul: Aceasta este voia Tatălui Meu, ca oricine vede pe Fiul și crede în El să aibă viață veșnică, iar Eu îl voi învia în ziua cea de apoi. Deci, iudeii murmurau împotriva Lui fiindcă zisese: Eu sunt Pâinea ce S-a coborât din cer; și ziceau: Oare nu este Acesta Iisus, fiul lui Iosif, și nu știm noi pe tatăl Său și pe Mama Sa? Cum spune El acum: M-am coborât din cer? Iisus a răspuns și le-a zis: Nu murmurați între voi. Nimeni nu poate să vină la Mine dacă nu-l va aduce Tatăl, Care M-a trimis, și Eu îl voi învia în ziua cea de apoi."

Din viaţa de zi cu zi ne-am deprins a spune că aparenţele înşală. Sunt unii care nu pot vedea şi înţelege esenţialul deoarece sunt prea preocupaţi şi cuprinşi de cele aparente, de lucrurile colaterale, de faptele şi evenimentele mai puţin importante.

Acum două mii de ani, când Domnul nostru Iisus Hristos le-a vorbit celor de atunci despre viaţa cea veşnică şi despre învierea din morţi, cei din preajma Sa nu au înţeles cele spuse. Mai bine-zis, nu au surprins esenţialul cuvintelor divine, ci s-au grăbit să ajungă la o concluzie pripită şi neconstructivă. Pentru că ei cunoşteau pe Dreptul Iosif şi pe Fecioara Maria, au trăit cu impresia că au înţeles şi rostul în lume al Celui care le vorbea.

Se vor fi întrebat: Cum poate Iisus să afirme că S-a coborât din cer, dacă ştiau prea bine casa unde locuia şi îi cunoşteau pe toţi membrii familiei din care făcea parte? Însă *locuinţa* şi *familia* Mântuitorului la care se gândeau ei erau vremelnice, doar pentru această lume. De fapt, locuinţa Sa este lumea întreagă, dar El poposeşte, cu dragoste, în inima şi în sufletul fiecărui creştin.

Dacă ne pregătim în mod deosebit când aşteptăm pe cineva în vizită, oare de ce nu ne pregătim casa sufletului atunci când ştim că ne va fi oaspete chiar Domnul Hristos? Aparent, El părea a fi unul dintre ei, însă, în realitate, El era chiar Cel care le oferea o identitate. El este deasupra timpului, însă a venit în mijlocul lor ca Fiu al lui Dumnezeu Întrupat şi Mântuitor, aşa cum a fost aşteptat de veacuri.

Sfântul Teofan Zăvorâtul aşa mărturiseşte: *„Viaţa duhovnicească este un astfel de tărâm în care înţelepciunea acestei lumi nu poate pătrunde."*

VINERI

Evanghelia de la Ioan (VI, 48-54)

„Zis-a Domnul către iudeii care crezuseră într-Însul: Eu sunt Pâinea vieții. Părinții voștri au mâncat mană în pustie și au murit. Pâinea care Se coboară din cer este aceasta din Care, dacă mănâncă cineva, nu moare. Eu sunt Pâinea cea vie, Care S-a pogorât din cer. Cine mănâncă din Pâinea aceasta viu va fi în veci. Iar Pâinea pe care Eu o voi da pentru viața lumii este trupul Meu. Deci, iudeii se certau între ei, zicând: Cum poate Acesta să ne dea trupul Său ca să-l mâncăm? Și le-a zis Iisus: Adevărat, adevărat zic vouă, dacă nu veți mânca Trupul Fiului Omului și nu veți bea Sângele Lui, nu veți avea viață în voi. Cel ce mănâncă trupul Meu și bea sângele Meu are viață veșnică și Eu îl voi învia în ziua cea de apoi."

Citind cuvintele de mai sus ne putem întreba: Mă număr şi eu printre cei care vor moşteni viaţa veşnică? Există o legătură strânsă între ceea ce trebuie să-I oferim noi lui Dumnezeu şi ceea ce ne oferă El. Străduindu-ne să fim pe drumul sfinţeniei, Domnul Hristos ni se alătură, aşa cum S-a apropiat de Luca şi Cleopa, şi ne hrăneşte cu darurile care izvorăsc din Învierea Sa. Mântuitorul vorbeşte despre Sine ca despre piatra cea din capul unghiului; El fiind fundamentul vieţii fiecărui om.

Ştim prea bine că dobândirea unei pâini implică un efort din partea noastră. Efortul nostru în ceea ce priveşte viaţa duhovnicească se concretizează în dorinţa de a ne uni cu Domnul Hristos. Sfântul Apostol Pavel ne arată că omul credincios contribuie la mântuirea sa cu fapte bune şi cu o credinţă puternică. La acestea Dumnezeu adaugă harul Său, cel care sfinţeşte toate şi care ne călăuzeşte spre viaţa veşnică.

Noi, prin Sfânta Împărtăşanie, prin cuminecarea cu Sfântul Trup şi Sfântul Sânge ale Mântuitorului, devenim hristofori, adică purtători de Hristos.

Părintele Porfirie Kavsokalivitul aşa îşi învăţa ucenicii: *„Iubiţi-L pe Hristos şi să nu vreţi nimic în locul iubirii Sale."*

SÂMBĂTĂ

Evanghelia de la Ioan (XV, 17-27; XVI, 1-2)

„Zis-a Domnul către ucenicii Săi: Aceasta vă poruncesc: Să vă iubiți unul pe altul. Dacă vă urăște pe voi lumea, să știți că M-a urât pe Mine mai înainte de voi. Dacă ați fi din lume, lumea ar iubi ce este al său; dar, pentru că nu sunteți din lume, ci Eu v-am ales pe voi din lume, de aceea lumea vă urăște. Aduceți-vă aminte de cuvântul pe care vi l-am spus: Nu este sluga mai mare decât stăpânul său. Dacă M-au prigonit pe Mine, și pe voi vă vor prigoni; dacă au păzit cuvântul Meu, și pe al vostru îl vor păzi. Iar toate acestea le vor face vouă din pricina numelui Meu, fiindcă ei nu cunosc pe Cel Care M-a trimis. Dacă n-aș fi venit și nu le-aș fi vorbit, păcat nu ar avea; dar acum n-au cuvânt de dezvinovățire pentru păcatul lor. Cel ce Mă urăște pe Mine urăște și pe Tatăl Meu. Dacă nu aș fi făcut între ei lucruri pe care nimeni altul nu le-a făcut, păcat nu ar avea; dar acum M-au și văzut și M-au urât, și pe Mine, și pe Tatăl Meu. Dar aceasta s-a făcut ca să se împlinească cuvântul cel scris în Legea lor: «M-au urât pe nedrept». Iar când va veni Mângâietorul, pe Care Eu Îl voi trimite vouă de la Tatăl, Duhul Adevărului, Care de la Tatăl purcede, Acela va mărturisi despre Mine. Și voi mărturisiți, pentru că de la început sunteți cu Mine. Acestea vi le-am spus ca să nu vă poticniți în credința voastră. Vă vor scoate pe voi din sinagogi; dar vine ceasul când oricine vă va ucide pe voi va crede că aduce slujire lui Dumnezeu.”

Cuvintele acestei pericope evanghelice încep cu îndemnul Domnului Iisus Hristos de a ne iubi aproapele. Putem spune că, într-o oarecare măsură, în aceste cuvinte se cuprinde esența poruncilor și învățăturilor creștine. Domnul Hristos nu doar ne îndeamnă să iubim, ci chiar ne poruncește să împlinim acest *comandament* divin. Ne putem întreba: Cum să-i iubesc pe cei care-mi fac viața un iad, pe cei care mă discreditează sau mă jignesc și mă umilesc? Poate este greu să-i iubești, însă nu trebuie uitat faptul că Iadul, pe care aceștia ți-l pregătesc, nu este al tău, ci al lor. Dacă ai proceda la fel ca și potrivnicii tăi și tu vei fi asemenea lor. Doar dacă nu procedezi ca ei vei avea parte de mângâierea Raiului.

Toate încercările care vin în viața noastră trebuie să le primim cu răbdare, cu demnitate, dar și cu înțelepciune. Raiul de care vorbim nu este clădit pe minciună, ură, bârfă și mândrie, ci are temelia puternică a smereniei, blândeții, dragostei, răbdării și a faptelor bune.

Seara, înainte de culcare, să ne facem un examen de conștiință și să ne întrebăm: Oare ce lucru bun am făcut în această zi pentru mântuirea sufletului meu? Vom afla răspunsul ziditor, doar dacă vom fi sinceri! Dacă nu am făcut nimic, e timpul să începem; iar dacă am făcut ceva bun, să continuăm a lucra binele, în smerenie și în speranța învierii.

Omul bun vede binele și bunătatea peste tot; omul rău nu vede binele nicăieri!

SĂPTĂMÂNA A PATRA DUPĂ PAȘTI

LUNI

Evanghelia de la Ioan (VI, 56-69)

„Zis-a Domnul către iudeii care crezuseră într-Însul: Cel ce mănâncă Trupul Meu și bea sângele Meu, rămâne întru Mine și Eu întru el. Precum M-a trimis pe Mine Tatăl cel viu și Eu sunt viu prin Tatăl, tot așa și cel ce Mă mănâncă pe Mine va fi viu prin Mine. Aceasta este Pâinea care S-a pogorât din cer, nu precum au mâncat părinții voștri mana și au murit. Cel ce mănâncă această Pâine va trăi în veac. Acestea le-a zis pe când învăța în sinagoga din Capernaum. Deci, mulți din ucenicii Lui, auzind, au zis: Greu este cuvântul acesta! Cine poate să-l asculte? Iar Iisus, știind în Sine că ucenicii Lui murmură împotriva Lui, le-a zis: Vă smintește aceasta? Dar dacă veți vedea pe Fiul Omului suindu-Se acolo unde era mai înainte? Duhul este cel ce dă viață; trupul nu folosește la nimic. Cuvintele pe care vi le-am spus sunt duh și sunt viață. Dar sunt unii dintre voi care nu cred. Căci Iisus știa de la început cine sunt cei ce nu cred și cine este cel care îl va vinde. Și zicea: De aceea am spus vouă că nimeni nu poate să vină la Mine, dacă nu-i este dat de la Tatăl. Și, de atunci mulți dintre ucenicii Săi s-au dus înapoi și nu mai umblau cu El. Deci a zis Iisus celor doisprezece: Nu vreți și voi să vă duceți? Simon-Petru I-a răspuns: Doamne, la cine ne vom duce? Tu ai cuvintele vieții veșnice. Și noi am crezut și am cunoscut că Tu ești Hristos, Fiul lui Dumnezeu Celui viu.”

Atunci când Domnul Iisus Hristos le-a vorbit mulţimilor şi ucenicilor Săi despre împărtăşirea cu Trupul şi Sângele Său, mulţi s-au îndepărtat de El. Gândeau că este ceva absurd; fie şi numai pentru simplul gând că este imposibil de a consuma trupul cuiva. Le era greu să înţeleagă aceste cuvinte şi, mai mult, să poată accepta o astfel de situaţie. De aceea mulţi s-au retras din preajma Sa şi nu L-au mai urmat. Însă uitau un lucru: Cel care le vorbea nu era un învăţător oarecare, ci era chiar Fiul lui Dumnezeu.

Să nu avem impresia că atunci erau oamenii altfel decât noi, cei de astăzi. Şi acum găsim mulţi care nu înţeleg ce este Sfânta Împărtăşanie sau dintre aceia care văd în aceasta un simplu ritual şi au mari rezerve în a crede că în Sfântul Potir, din care s-au împărtăşit, este chiar Trupul şi Sângele Mântuitorului.

Nu tot ceea ce este logic este şi adevărat, şi nu tot ceea ce este adevărat este şi logic! Desigur, sunt lucruri pe care mintea noastră nu le poate pătrunde şi cuprinde şi nici nu le poate da o valoare reală. Domnul Hristos, văzând poticneala unora ca aceştia, a întrebat pe ucenici: *„Nu vreţi şi voi să vă duceţi?"* (*Ioan* 6, 67). Iar răspunsul a venit din profunzimea inimii şi a sufletului: *„Doamne, la cine ne vom duce? Tu ai cuvintele vieţii veşnice"* (*Ioan* 6, 68).

Dacă suferim atunci când ne despărţim de cineva drag, oare ce vom simţi atunci când ne depărtăm de Cel care Şi-a dat viaţa pentru noi? Domnul Hristos este viaţa mea, El este dragostea mea, El este lacrima mea, El este zâmbetul meu, El este Mântuitorul sufletului meu.

MARȚI

Evanghelia de la Ioan (VII, 1-13)

„În vremea aceea, mergea Iisus prin Galileea, căci nu voia să meargă prin Iudeea, deoarece iudeii căutau să-L omoare. Și era aproape sărbătoarea iudaică a corturilor. Au zis, deci, către El frații Lui: Pleacă de aici și du-Te în Iudeea, pentru ca și ucenicii Tăi să vadă lucrurile pe care Tu le faci. Căci nimeni nu lucrează ceva în ascuns, ci caută să ajungă cunoscut. Dacă faci acestea, arată-Te pe Tine lumii. Pentru că nici frații Lui nu credeau în El. Deci, le-a zis Iisus: Vremea Mea încă n-a sosit; dar vremea voastră totdeauna este gata. Pe voi lumea nu poate să vă urască, dar pe Mine Mă urăște pentru că Eu mărturisesc despre ea că lucrurile ei sunt rele. Voi duceți-vă la sărbătoare; Eu nu merg la sărbătoarea aceasta, căci vremea Mea nu s-a împlinit încă. Acestea spunându-le, a rămas în Galileea. Dar, după ce frații Săi s-au dus la săbătoare, atunci S-a suit și El, dar nu pe față, ci pe ascuns. În timpul sărbătorii, iudeii Îl căutau și ziceau: Unde este Acela? Și mulțimea se certa mult în privința Lui; unii ziceau: Este bun; iar alții ziceau: Nu, ci amăgește mulțimea. Totuși, de frica iudeilor, nimeni nu vorbea despre El pe față."

Să fim cu luare-aminte la cuvintele rostite de Domnul Iisus Hristos: *„Pe Mine Mă urăşte (lumea) pentru că Eu mărturisesc despre ea că lucrurile ei sunt rele”* (*Ioan* 7, 7). Şi descoperim că aşa şi este! Mulţi dintre fraţii noştri resping învăţătura Mântuitorului din motive de conştiinţă, deoarece sunt împovăraţi cu multe păcate. Viaţa lor are multe umbre şi lucruri care, din punct de vedere moral, sunt condamnabile. Morala creştină are la bază poruncile divine ale Domnului Hristos. Să spunem că principiile moralei creştine sunt superioare eticii sau principiilor umaniste. Altfel, din reflex, suntem tentaţi, fără nici o judecată de valoare, să privim cu superioritate sau chiar să respingem pe Domnul Hristos şi învăţăturile Sale şi să ne amăgim cu impresia că suntem liberi şi dispunem cum dorim de viaţa noastră.

Fiecare îşi face propria părere despre cum ar vrea să fie Dumnezeu, despre ceea ce este sau nu este păcat. Viaţa unui creştin, însă, trebuie să se ghideze după poruncile Mântuitorului. Domnul Hristos şi învăţătura Sa au fost şi rămân piatra de poticneală pentru mulţi. Lenea, comoditatea, uitarea, nepăsarea, aroganţa sunt cele care ne ţin departe de Fiul lui Dumnezeu.

Unii afirmă că învăţăturile creştine nu ar mai fi aplicabile omului modern. Dar cei de astăzi, nu au şi ei nevoie de stâlpii moralităţii şi ai normalităţii? Cei de astăzi, nu au şi ei nevoie de Rai şi de fericirea binecuvântarii lui Dumnezeu, Cel Atotcreator? Negreşit, în *secolul vitezei şi al luminii,* avem nevoie de puţină tihnă la umbra Crucii şi de un bob de lumină din Hristos, Lumina lumii.

Rugăciunea este mărgăritarul sufletului, iar credinţa în Dumnezeu este roua inimii.

MIERCURI

Evanghelia de la Ioan (VII, 14-30)

„La înjumătățirea praznicului, Iisus S-a suit în templu și învăța. Și iudeii se mirau, zicând: Cum știe Acesta carte, fără să fi învățat? Deci, le-a răspuns Iisus și a zis: Învățătura Mea nu este a Mea, ci a Celui Care M-a trimis. Dacă vrea cineva să facă voia Lui, va cunoaște despre învățătura aceasta dacă este de la Dumnezeu sau dacă Eu vorbesc de la Mine însumi. Cel care vorbește de la sine își caută slava sa, dar cel care caută slava celui ce l-a trimis pe el, acela este adevărat și nedreptate nu este în el. Oare nu Moise v-a dat Legea? Și nimeni dintre voi nu ține Legea. De ce căutați să Mă ucideți? Și mulțimea a răspuns: Ai demon. Cine caută să Te ucidă? Iisus a răspuns și le-a zis: Un lucru am făcut și toți vă mirați. De aceea Moise v-a dat tăierea împrejur, nu că este de la Moise, ci de la părinți, și sâmbăta tăiați împrejur pe om. Dacă omul primește tăierea-împrejur sâmbăta, ca să nu se strice Legea lui Moise, vă mâniați pe Mine că am făcut sâmbăta un om întreg sănătos? Nu judecați după înfățișare, ci judecați judecată dreaptă. Deci, ziceau unii dintre ierusalimiteni: Nu este, oare, Acesta Cel pe care-L caută să-L ucidă? Și iată că vorbește pe față și ei nu-I zic nimic. Nu cumva căpeteniile au cunoscut cu adevărat că Acesta e Hristos? Dar pe Acesta Îl știm de unde este. Însă Hristos, când va veni, nimeni nu știe de unde este. Deci a strigat Iisus în templu, învățând și zicând: Și pe Mine Mă știți și cunoașteți de unde sunt; și Eu n-am venit de la Mine, dar adevărat este Cel ce M-a trimis pe Mine și pe Care voi nu-L știți. Eu Îl știu pe El, căci de la El sunt și El M-a trimis pe Mine. Deci, căutau să-L prindă, dar nimeni n-a pus mâna pe El, pentru că nu venise încă ceasul Lui."

Pericopa evanghelică de astăzi ne amintește despre nedumeririle iudeilor cu privire la Persoana Domnului Iisus Hristos. Se întrebau: *„Cum știe Acesta carte, fără să fi învățat?"* (*Ioan* 7, 15) Să ne amintim că atunci când Mântuitorul avea vârsta de 12 ani, mergând la Ierusalim împreună cu Dreptul Iosif și Fecioara Maria, aceștia L-au aflat în Templu, șezând în mijlocul învățaților, ascultându-i și întrebându-i. Și toți cei de acolo se minunau de înțelepciunea și de răspunsurile Lui. Oare cum să nu se mire omul atunci când se află în fața înțelepciunii divine?

Când deschidem Sfânta Scriptură și citim cuvintele rostite de Mântuitorul, rămânem impresionați de înțelepciunea și de profunzimea lor. Nici nu se poate altfel: Sunt cuvintele Domnului Iisus Hristos, Fiul lui Dumnezeu. Și în cuvintele Sale se regăsește fiecare: și cel bolnav, și cel sănătos, și cel întristat, dar și cel bucuros. Se mângâie și cel care lucrează pentru bunăstarea sa și a familiei sale, dar și cel disperat și însingurat. Cuvintele Mântuitorului ne înnobilează, ne schimbă viața, ne încălzesc inima și ne fortifică sufletul.

Mântuitorul ar fi putut preda la orice școală și la orice nivel, pentru că El este Învățătorul prin excelență. El poate fi membru în orice academie, deoarece despre El și despre învățăturile Sale s-au scris nenumărate lucrări academice.

De fapt, El, Fiul lui Dumnezeu Întrupat, a fost profesorul și rectorul celei mai prestigioase universități din lume. Deopotrivă, El este Arhitectul și Atotțiitorul care a zidit lumea întreagă și fiecare biserică din această lume oglindește acest lucru. El este Conducătorul lumii fără să aibă oștire, însă este urmat de milioane de ucenici. Chipul Său e prezent în fiecare casă de creștin. În numele Său, în orice clipă, se înalță rugăciuni și se așteaptă mângâieri. Acesta este Iisus Hristos, Domnul și Dumnezeul meu!

JOI

Evanghelia de la Ioan (VIII, 12-20)

„Zis-a Domnul către iudeii care veniseră la Dânsul: Eu sunt Lumina lumii; cel ce Îmi urmează Mie nu va umbla în întuneric, ci va avea lumina vieții. De aceea, fariseii I-au zis: Tu mărturisești despre Tine Însuți; mărturia Ta nu este adevărată. A răspuns Iisus și le-a zis: Chiar dacă Eu mărturisesc despre Mine Însumi, mărturia Mea este adevărată, fiindcă știu de unde am venit și unde Mă duc. Voi nu știți de unde vin, nici unde Mă duc. Voi judecați după trup; Eu nu judec pe nimeni. Și, chiar dacă Eu judec, judecata Mea este adevărată, pentru că nu sunt singur, ci Eu și Cel Care M-a trimis pe Mine. Și în Legea voastră este scris că mărturia a doi oameni este adevărată. Eu sunt Cel ce mărturisesc despre Mine Însumi și mărturisește despre Mine Tatăl, Cel ce M-a trimis. Îi ziceau deci: Unde este Tatăl Tău? Răspuns-a Iisus: Nu Mă știți nici pe Mine, nici pe Tatăl Meu; dacă M-ați ști pe Mine, ați ști și pe Tatăl Meu. Cuvintele acestea le-a grăit Iisus în vistierie, pe când învăța în templu; și nimeni nu L-a prins, pentru că nu venise încă ceasul Lui."

În general, cei care nu pot aduce argumente raționale și indubitabile în susținerea cauzei lor, devin îndărătnici sau manifestă sentimente de frustrare. Cu aceste cuvinte i-am putea caracteriza și pe iudeii amintiți astăzi în pericopa evanghelică. Venind în fața Domnului Iisus Hristos, fariseii, cu multă îndârjire, au contestat veridicitatea cuvintelor Mântuitorului. Se interesau de unde este și erau convinși de faptul că acest învățător din Nazaret era un intrus. Dădeau dovadă de multă cerbicie și, mai ales, de rea voință. Nici măcar nu doreau să asculte cuvintele Mântuitorului!

Întrebările lor curgeau una după alta, fără să mai aștepte un răspuns. Aveau inimile înnegrite de ură și mințile întunecate de răutate. Pentru a-i scoate din starea în care se aflau, Domnul Hristos spune despre Sine: *„Eu sunt lumina lumii!"* (*Ioan* 8, 12). El – Fiul lui Dumnezeu – este Cel care, din dragoste, ne luminează viața, ne luminează mințile, inimile, sufletele. Și ne întrebăm, pe drept cuvânt: Oare mă împărtășesc și eu din Lumina aceasta? Oare și eu mă pot face părtaș luminii?

Fiecare dintre noi poate deveni o mică rază care poartă strălucirea Luminii-Hristos. La Sfântul Botez ne-am luminat cu lumina credinței și ne-am îmbrăcat în haina imaculată a harului dumnezeiesc. Când ne spovedim, sufletul ni se luminează și se curățește, prin iertarea care vine de la Dumnezeu. Un om, când se roagă, devine mai luminos și este și pentru alții un prilej de iluminare.

Luminați-vă viața cu Hristos – Lumina luminii!

VINERI

Evanghelia de la Ioan (VIII, 21-30)

„Zis-a Domnul către iudeii care veniseră la Dânsul: Eu Mă duc şi Mă veţi căuta şi veţi muri în păcatul vostru. Unde Mă duc Eu, voi nu puteţi veni. Deci, ziceau iudeii: Nu cumva Îşi va ridica singur viaţa? Că zice: Unde Mă duc Eu, voi nu puteţi veni. Şi El le zicea: Voi sunteţi din cele de jos; Eu sunt din cele de sus. Voi sunteţi din lumea aceasta; Eu nu sunt din lumea aceasta. V-am spus, deci, că veţi muri în păcatele voastre. Căci, dacă nu credeţi că Eu sunt, veţi muri în păcatele voastre. Deci, Îi ziceau ei: Cine eşti Tu? Şi le-a zis lor Iisus: Ceea ce v-am spus de la început. Multe am de spus despre voi şi de judecat. Dar Cel Care M-a trimis pe Mine adevărat este şi cele ce am auzit de la El, Eu acestea le grăiesc în lume. Şi ei n-au înţeles că le vorbea despre Tatăl. Deci, le-a zis Iisus: Când veţi înălţa pe Fiul Omului, atunci veţi cunoaşte că Eu sunt şi că de la Mine Însumi nu fac nimic, ci, precum M-a învăţat Tatăl, aşa vorbesc. Şi Cel Care M-a trimis este cu Mine; nu M-a lăsat singur, fiindcă Eu fac pururea cele plăcute Lui. Spunând El acestea, mulţi au crezut în El."

Suntem îndemnaţi de cuvintele Domnului Iisus Hristos să fim cu luare-aminte la lucrurile esenţiale legate de afirmarea vieţii şi de mântuirea sufletelor noastre. Înainte de toate avem obligaţia să fim urmaşi vrednici şi autentici ai Domnului Hristos. Apoi, Mântuitorul ne atenţionează asupra vieţii păcătoase pe care o ducem: Urmarea păcatelor este moartea. Noi chiar spunem că unii fraţi de-ai noştri, din cauza multor păcate, au murit din punct de vedere moral, chiar dacă ei sunt încă în viaţă.

Un om păcătos devine neglijent cu viaţa sa, cu familia sa, cu tot ceea ce este în jurul său. Nu-l mai interesează nimeni şi nimic. Toate trebuie să conveargă spre el, spre păcatele sale, spre poftele sale. Ne-am întrebat vreodată câţi copii suferă din cauza vieţii păcătoase a părinţilor? Oare, câte mame şi taţi varsă lacrimi văzându-şi copiii prinşi în mrejele păcatelor? Oare, câţi bătrâni oftează, neputincioşi, privind la viaţa păcătoasă şi indiferentă a acelora cărora le-au dat viaţă? Câte lacrimi varsă Domnul Hristos privind la viaţa păcătoasă pe care o ducem?

Păcatul nu este o alternativă a vieţii, ci o mare umbră care se întinde asupra chipului lui Dumnezeu din noi. *Păcatul este răul sufletului şi sufletul răului.*

SÂMBĂTĂ

Evanghelia de la Ioan (VIII, 31-42)

„Zis-a Domnul către iudeii care crezuseră într-Însul: Dacă veți rămâne în cuvântul Meu, sunteți cu adevărat ucenici ai Mei; și veți cunoaște adevărul, iar adevărul vă va face liberi. Ei însă I-au răspuns: Noi suntem seminția lui Avraam și nimănui niciodată n-am fost robi. Cum zici Tu că: Veți fi liberi? Iisus le-a răspuns: Adevărat, adevărat vă spun: Oricine săvârșește păcatul este rob păcatului. Iar robul nu rămâne în casă în veac; Fiul, însă, rămâne în veac. Deci, dacă Fiul vă va face liberi, liberi veți fi într-adevăr. Știu că sunteți seminția lui Avraam, dar căutați să Mă omorâți, întrucât cuvântul Meu nu încape în voi. Eu vorbesc ceea ce am văzut la Tatăl Meu, iar voi faceți ceea ce ați auzit de la tatăl vostru. Ei au răspuns și I-au zis: Tatăl nostru este Avraam. Iisus le-a zis: Dacă ați fi fiii lui Avraam, ați face faptele lui Avraam. Dar voi, acum, căutați să Mă ucideți pe Mine, Omul care v-am spus adevărul pe care l-am auzit de la Dumnezeu. Avraam n-a făcut aceasta. Voi faceți faptele tatălui vostru. Zis-au Lui: Noi nu ne-am născut din desfrânare. Un tată avem: pe Dumnezeu. Le-a zis Iisus: Dacă Dumnezeu ar fi Tatăl vostru, M-ați iubi pe Mine, căci de la Dumnezeu am ieșit și am venit."

Se vorbește astăzi mult despre libertate și adevăr, dar parcă discursul celor care se erijează în aducători de libertate și în posesori ai adevărului sună tot mai găunos și mai fals. În numele libertății am ajuns asemenea sclavilor; în numele adevărului am ajuns să ne mințim și să ne înșelăm până și propria conștiință. Uităm, și ne amăgim în uitarea noastră, că libertatea este un dar divin.

În fragmentul evanghelic de astăzi Domnul Iisus Hristos oferă celor din jurul Său o profundă lecție despre libertate. Sunt inedite și pline de profunzime cuvintele: *„Oricine săvârșește păcatul este rob păcatului ... și, dacă Fiul vă va face liberi, liberi veți fi într-adevăr”* (*Ioan* 8, 34, 36). Deci, cel ce săvârșește un păcat nu mai este liber și nu mai trăiește în adevăr. Fiind robi ai păcatului, robia aceasta ne ține departe de idealul libertății. Mai grav că, fiind robi ai păcatului, trăiesc cu impresia că libertatea are gustul păcatului.

Dacă un sclav trăiește mereu cu speranța că într-o zi va fi liber, un om care săvârșește păcatul nu mai dorește și nici nu mai are puterea de a se depărta de starea de păcătoșenie. Păcatul ne robește, ne subjugă, ne schimonosește interior până ajungem să nu mai putem deosebi binele de rău, minciuna de adevăr, Iadul de Rai. Un păcat aduce după el alte păcate și, astfel, ajungem să ne ducem toată viața ca niște nefericiți robi și slujitori ai păcatelor.

Sfântul Atanasie cel Mare spune: *„Păcatul îl împiedică pe Dumnezeu să strălucească în noi!”*

SĂPTĂMÂNA A CINCEA DUPĂ PAȘTI

LUNI

Evanghelia de la Ioan (VIII, 42-51)

„Zis-a Domnul către iudeii care veniseră la Dânsul: Dacă Dumnezeu ar fi Tatăl vostru, M-ați iubi pe Mine, căci de la Dumnezeu am ieșit și am venit. Pentru că n-am venit de la Mine Însumi, ci El M-a trimis. De ce nu înțelegeți vorbirea Mea? Fiindcă nu puteți să dați ascultare cuvântului Meu. Voi sunteți din tatăl vostru diavolul și vreți să faceți poftele tatălui vostru. El de la început a fost ucigaș de oameni și nu a stat întru adevăr, pentru că nu este adevăr întru el. Când grăiește minciuna, grăiește dintru ale sale, căci este mincinos și tatăl minciunii. Dar pe Mine, fiindcă spun adevărul, nu Mă credeți. Cine dintre voi Mă vădește de păcat? Dacă spun adevărul, de ce voi nu Mă credeți? Cel care este de la Dumnezeu ascultă cuvintele lui Dumnezeu; de aceea voi nu ascultați, pentru că nu sunteți de la Dumnezeu. Au răspuns iudeii și I-au zis: Oare, nu zicem noi bine că Tu ești samarinean și ai demon? A răspuns Iisus: Eu nu am demon, ci cinstesc pe Tatăl Meu și voi nu Mă cinstiți pe Mine. Dar Eu nu caut slava Mea. Este cine să o caute și să judece. Adevărat, adevărat zic vouă: Dacă va păzi cineva cuvântul Meu, nu va vedea moartea în veac.”

Luând aminte la discuția dintre Domnul Iisus Hristos și mai-marii iudeilor rămânem cu un gust amar. Orice răspuns ar fi dat Mântuitorul la întrebările lor meșteșugite, nu era auzit și nici ascultat. Întrebările nu erau adresate pentru a primi un răspuns, ci, de fapt, erau instrumente pentru fabricat acuze. Domnul Hristos i-a întrebat direct: *„Cine dintre voi Mă vădește de păcat?"* (*Ioan* 8, 46). Ce păcat ar fi putut găsi Mântuitorului? Doar niște minți întunecate ar putea spune un cuvânt rău la adresa Domnului Hristos.

Deși Mântuitorul a răspuns cu răbdare celor doritori de înțelepțire, mulți au rămas în convingerile lor. Pe unii i-a învățat ca pe niște copii, însă întrebătorii de față, în mândria lor nemărginită, nu au vrut să înțeleagă nimic. Altora, Mântuitorul le-a adresat doar un simplu cuvânt și a fost ascultat și urmat; acuzatorii Săi nu au avut puterea de a-L urma necondiționat. Înțelegem de aici că lucrurile care țin de credință nu sunt doar la nivel de informație, ci trebuie să aprindă o scânteie în inima fiecăruia. Credința se adresează în primul rând sufletului și sensibilității unei persoane.

Apoi, să nu uităm că, prin puterea credinței, vezi lumea cu alți ochi. Prin credință poți afla răspunsuri la întrebări care, aparent, sunt fără răspuns. Credința în Dumnezeu ne modelează sufletul, ne luminează mintea și ne încălzește inimile.

Sfântul Ioan Gură de Aur spunea așa: *„Credința întărește ceea ce rațiunea clatină!"*

MARȚI

Evanghelia de la Ioan (VIII, 51-59)

„Zis-a Domnul către iudeii care veniseră la Dânsul: adevărat, adevărat zic vouă: Dacă va păzi cineva cuvântul Meu, nu va vedea moartea în veac. Însă iudeii I-au zis: Acum am cunoscut că ai demon. Avraam a murit, de asemenea și prorocii; și Tu zici: Dacă va păzi cineva cuvântul Meu, nu va gusta moartea în veac? Nu cumva ești Tu mai mare decât tatăl nostru Avraam, care a murit? Și au murit și prorocii. Cine Te faci Tu a fi? Iisus a răspuns: Dacă Mă slăvesc Eu pe Mine Însumi, slava Mea nimic nu este. Tatăl Meu este Cel Care Mă slăvește, despre Care ziceți voi că este Dumnezeul vostru. Și nu L-ați cunoscut, dar Eu îl știu; și, dacă aș zice că nu-L știu, aș fi mincinos asemenea vouă. Ci Îl știu și păzesc cuvântul Lui. Avraam, părintele vostru, a fost bucuros să vadă ziua Mea și a văzut-o și s-a bucurat. Deci au zis iudeii către El: Încă nu ai cincizeci de ani și l-ai văzut pe Avraam? Iisus le-a zis: Adevărat, adevărat zic vouă: Eu sunt mai înainte de a fi fost Avraam. Deci, au luat pietre ca să arunce asupra Lui, dar Iisus S-a ferit și a ieșit din templu și, trecând prin mijlocul lor, a plecat de acolo.”

Fără să aibă în intenţie acest lucru, mai-marii iudeilor au rostit un incontestabil adevăr. În mod disprețuitor L-au întrebat pe Domnul Iisus Hristos: *„Încă nu ai cincizeci de ani şi l-ai văzut pe Avraam?”* (*Ioan* 8, 57) Au făcut această afirmaţie mai mult din dorința de a arăta absurditatea celor mărturisite de Mântuitorul. Însă, în faţa lor, era chiar Cel care i-a văzut pe Adam, pe Noe, pe Avraam, pe Moise şi pe David. Toţi cei care au trăit până la Naşterea Mântuitorului au mărturisit despre El şi au trăit cu nădejdea venirii unui Izbăvitor.

De obicei răutatea îţi întunecă raţiunea. Cum ar fi putut ei înţelege ceea ce era mai presus de limitele minţii lor? Mântuitorul nu avea *doar* cincizeci de ani, ci a fost şi este mai presus de timp şi de istoria lumii. El vine din veşnicie şi merge în veşnicie. Anii de care amintim sunt doar pentru orientarea noastră. La Dumnezeu există doar un prezent înveşnicit. Să ne amintim că Domnul Hristos a spus tâlharului pocăit de pe cruce: *„Astăzi vei fi cu Mine în Rai”* (*Luca* 23, 43). Când a vindecat pe cei bolnavi nu le-a promis o tămăduire în viitor, ci minunea vindecării lor s-a produs chiar în acel moment.

Din pericopa evanghelică de astăzi mai reţinem un lucru: Cei de atunci s-au înarmat cu pietre pentru a arunca asupra Domnului Hristos. Pentru ei mai convingătoare erau piatra şi bâta decât Învierea, înmulţirea pâinilor sau potolirea furtunilor. Nu aveau pietre doar în mâini, ci şi-au pietrificat şi inimile şi sufletele.

Ce nu ştii, învaţă! Ce nu înţelegi, întreabă! Ce nu poţi, cere ajutor!

MIERCURI

Evanghelia de la Ioan (VI, 5-14)

„În vremea aceea, ridicându-Şi Iisus ochii şi văzând că mulţime mare vine la El, a zis către Filip: De unde vom cumpăra pâine ca să mănânce aceştia? Iar aceasta o zicea ca să-l încerce, că El ştia ce avea să facă. Filip I-a răspuns: Pâini de două sute de dinari nu le vor ajunge, ca să ia fiecare câte puţin. Şi a zis Lui unul dintre ucenici, Andrei, fratele lui Simon-Petru: Este aici un băiat care are cinci pâini de orz şi doi peşti. Dar ce sunt acestea la atâţia? Şi a zis Iisus: Spuneţi oamenilor să se aşeze. Şi era iarbă multă în acel loc. Deci au şezut bărbaţii, în număr ca la cinci mii. Atunci Iisus a luat pâinile şi, mulţumind, a dat ucenicilor, iar ucenicii, celor ce şedeau; asemenea şi din peşti, cât au voit. Iar după ce s-au săturat, a zis ucenicilor Săi: Adunaţi fărâmiturile care au rămas, ca să nu se piardă ceva. Deci, au adunat şi au umplut douăsprezece coşuri de fărâmituri, care au rămas de la cei ce au mâncat din cele cinci pâini de orz. Iar oamenii, văzând minunea pe care a făcut-o, ziceau: Acesta este într-adevăr Prorocul, Care avea să vină în lume.”

Luând aminte la textul evangheliei citit ne putem întreba, pe bună dreptate: De ce Domnul Iisus Hristos a întrebat doar pe Filip despre hrana necesară mulţimii care Îl urma? Cine este acest Filip?

Filip a fost unul dintre cei doisprezece ucenici aleşi de Mântuitorul. Se numărase înainte şi printre ucenicii lui Ioan Botezătorul. Acestui Filip, Domnul Hristos i-a spus: *„Urmează-Mi!”* (*Ioan* 1, 43); şi el L-a urmat necondiţionat. El a fost martor şi la minunea din Cana Galileei unde, aşa cum ştim, Mântuitorul a prefăcut apa în vin (*Ioan* 2, 1-11). Filip a fost cel care L-a rugat pe Mântuitorul: *„Doamne, arată-ne nouă pe Tatăl şi ne este de ajuns”* (*Ioan* 13, 8). Iar Domnul Hristos i-a răspuns: *„De atâta vreme sunt cu voi şi nu M-ai cunoscut, Filipe? Cel ce M-a văzut pe Mine a văzut pe Tatăl!”* (*Ioan* 14, 9) Filip a fost, de asemenea, între cei care L-au anunţat pe Domnul Hristos că unii dintre greci vor să-L vadă şi să-I vorbească (*Ioan* 12, 21). Totuşi, avea şi Filip, ca orice om, limitele lui: Credea, dar încă mai căuta dovezi ale credinţei. Din acest punct de vedere se aseamănă cu Toma. Şi el a cerut dovezi ale Învierii. Când Domnul Hristos a înmulţit pâinile, Apostolul Filip a văzut că Învăţătorul lor nu era *oricine*. Minuni, precum cea petrecută sub ochii săi, nu putea săvârşi decât Dumnezeu. Atunci a înţeles Filip că Tatăl ceresc Se descoperă şi Se arată prin Hristos Domnul, Fiul Său.

Să luăm aminte că doar în Hristos şi prin Hristos se săvârşeşte binele; din El se satură şi trupul şi sufletul şi tot prin El putem deschide uşa Raiului. Dacă nu suntem pâini, măcar fărâmituri să fim. Doar şi în fărâmituri s-a sălăşluit binecuvântarea lui Dumnezeu!

JOI

Evanghelia de la Ioan (IX, 39-41; X, 1-9)

„Zis-a Domnul către iudeii care veniseră la Dânsul: Spre judecată am venit în lumea aceasta, ca cei care nu văd să vadă, iar cei care văd să fie orbi. Şi au auzit acestea unii dintre fariseii care erau cu El şi I-au zis: Oare şi noi suntem orbi? Iisus le-a zis: Dacă aţi fi orbi, n-aţi avea păcat. Dar acum ziceţi: Noi vedem. De aceea, păcatul rămâne asupra voastră. Adevărat, adevărat zic vouă: Cel ce nu intră pe uşă în staulul oilor, ci sare pe altă parte, acela este fur şi tâlhar. Iar cel ce intră pe uşă este păstorul oilor. Portarul deschide acestuia şi oile ascultă de glasul lui, iar păstorul cheamă oile sale pe nume şi le mână afară. Şi, când scoate oile, merge înaintea lor şi oile merg după el, căci cunosc glasul lui. Iar după un străin ele nu vor merge, ci vor fugi de el, pentru că nu cunosc glasul străinilor. Această pildă le-a spus-o Iisus, dar ei n-au înţeles ce înseamnă cuvintele Lui. Deci, iarăşi a zis Iisus: Adevărat, adevărat zic vouă: Eu sunt uşa oilor. Toţi câţi au venit mai înainte de Mine sunt furi şi tâlhari, dar oile nu i-au ascultat. Eu sunt uşa. Dacă va intra cineva prin Mine, se va mântui; şi va intra şi va ieşi şi păşune va afla.”

Cuvintele Evangheliei de astăzi sunt o concluzie a dialogului pe care Domnul Iisus Hristos l-a avut cu unii dintre farisei. Această discuţie a avut loc după ce Mântuitorul a vindecat un orb din naştere. Cel vindecat a fost interogat de mai-marii iudeilor despre felul cum a fost vindecat, bineînţeles cu scopul ascuns că doar-doar vor găsi ceva acuzator la adresa Mântuitorului. Celor care aveau inima împietrită Domnul Hristos le-a adresat cuvintele de mai sus: *„Spre judecată am venit în lumea aceasta, ca cei care nu văd să vadă, iar cei care văd să fie orbi"* (*Ioan* 9, 39). Bineînţeles că nu au priceput – în îndărătnicia lor – că despre ei era vorba. Au fost martori la o minune dar, de fapt, nu o văzuseră. Domnul Hristos a vorbit despre o altfel de vedere. dar şi despre o altfel de orbire.

Cu alt prilej, Mântuitorul a spus: *„Văzând, nu văd!"* (*Matei* 13, 13) sau: *„Cel ce are urechi de auzit, să audă!"* (*Matei* 13, 43). Deci, poţi avea urechi şi să nu auzi, poţi avea şi ochi şi să nu vezi. Din cuvintele Mântuitorului putem cu uşurinţă înţelege că păcatele sunt cele care ne întunecă vederea şi ne astupă urechile. Efectiv, ochii şi urechile ne sunt asaltate de tot felul de lucruri degradante atât pentru trup, cât şi pentru suflet.

Informaţiile se adresează cu predilecţie ochiului şi urechii; cele ale vederii – în proporţie de 90% – se adresează celor mulţi, pe când cele ale auzului se adresează celor învăţaţi, întrucât ei pot discerne mai uşor nuanţele cuvintelor. Din acest motiv Domnul Hristos S-a întrupat, şi anume pentru ca ochiul omului să-L poată vedea şi să poată păstra pe retină icoana lui Dumnezeu, iar cuvintele Evangheliei să le poată înţelege şi cei învăţaţi dar şi cei neînvăţaţi, mai ales că ele se adresează, deopotrivă, şi inimii şi minţii şi sufletului.

VINERI

Evanghelia de la Ioan (X, 17-28)

„Zis-a Domnul către iudeii care veniseră la Dânsul: Pentru aceasta Mă iubește Tatăl, fiindcă Eu Îmi pun sufletul, ca iarăși să-l iau. Nimeni nu-l ia de la Mine, ci Eu de la Mine Însumi îl pun. Putere am Eu ca să-l pun și putere am, iarăși, să-l iau. Această poruncă am primit-o de la Tatăl Meu. Iarăși s-a făcut dezbinare între iudei pentru cuvintele acestea. Și mulți dintre ei ziceau: Are demon și nu este în toate mințile. De ce-L ascultați? Alții ziceau: Cuvintele acestea nu sunt ale unui demonizat. Cum poate un demon să deschidă ochii orbilor? Și era atunci la Ierusalim sărbătoarea Târnosirii templului și era iarnă. Iar Iisus mergea prin templu, în pridvorul lui Solomon. Atunci L-au împresurat iudeii și I-au zis: Până când ai să scoți sufletul din noi? Dacă Tu ești Hristos, spune nouă pe față. Iisus le-a răspuns: V-am spus și nu credeți. Lucrările pe care le fac în numele Tatălui Meu, acestea mărturisesc despre Mine. Dar voi nu credeți, pentru că nu sunteți dintre oile Mele. Oile Mele ascultă de glasul Meu și Eu le cunosc pe ele; ele vin după Mine, iar Eu le dau viață veșnică."

Cele prezentate în pericopa evanghelică din această zi s-au petrecut cu puțin timp înainte de minunea învierii lui Lazăr. Deci suntem aproape de prinderea, judecarea și răstignirea Domnului Iisus Hristos. Nu cu mult timp înainte Mântuitorul vindecase un demonizat. Suntem, am putea spune, pe *câmpul de lucru* al Fiului lui Dumnezeu: El izgonea demonii şi învia morții. Acestea nu sunt lucruri la îndemâna priceperii noastre, a celor muritori, ci țin de divinitatea Mântuitorului.

În discuția de astăzi, cu mai-marii iudeilor, Domnul Hristos a vorbit despre mesianitatea Sa și despre misiunea Sa în această lume: *El este Mesia, Cel prezis și așteptat de poporul ales!* Toate acestea nu erau ușor de înțeles și de acceptat în contextul lumii de atunci. Pentru noi, cei de astăzi, când citim cuvintele rostite de Domnul Hristos, totul ni se prezintă mult mai clar și înțelegem limpede cine este, de ce a venit și care este misiunea Sa. Cei de atunci așteptau, dar nu acceptau, sperau, dar se îndoiau. Cei mai mulți dintre cei care fuseseră martori ai minunilor sau ascultaseră cuvintele Mântuitorului credeau necondiționat în El. Dar mai erau, din păcate, mulți dintre cei care doreau noi dovezi și noi argumente. Și lor le-a explicat Domnul Hristos, cu răbdare de părinte, Cine este El și care este rostul Său în lumea aceasta.

Unora le sunt suficiente numai cuvintele; pe alții nu-i conving nici minunile.

Sfântul Ioan Damaschinul așa ne spune: *„Lucrurile mai presus de fire pot fi înțelese doar prin puterea credinței!”*

SÂMBĂTĂ

Evanghelia de la Ioan (X, 27-38)

„Zis-a Domnul către iudeii care veniseră la Dânsul: Oile Mele ascultă de glasul Meu şi Eu le cunosc pe ele; ele vin după Mine şi Eu le dau viaţă veşnică şi nu vor pieri în veac, iar din mâna Mea nimeni nu le va răpi. Tatăl Meu, Care Mi le-a dat, este mai mare decât toţi şi nimeni nu poate să le răpească din mâna Tatălui Meu. Iar Eu şi Tatăl Meu Una suntem. Iarăşi au luat pietre iudeii ca să arunce asupra Lui. Iisus le-a răspuns: Multe lucruri bune v-am arătat vouă de la Tatăl Meu. Pentru care din ele aruncaţi cu pietre asupra Mea? I-au răspuns iudeii: Nu pentru lucru bun aruncăm cu pietre asupra Ta, ci pentru blasfemie şi pentru că Tu, om fiind, Te faci pe Tine Dumnezeu. Iisus le-a răspuns: Oare nu este scris în Legea voastră: «Eu am zis: dumnezei sunteţi»? Dacă i-a numit dumnezei pe aceia către care a fost cuvântul lui Dumnezeu – şi Scriptura nu poate să fie desfiinţată –, despre Cel pe Care Tatăl L-a sfinţit şi L-a trimis în lume voi ziceţi: Tu huleşti, căci am spus: Sunt Fiul lui Dumnezeu? Dacă nu fac lucrările Tatălui Meu, să nu credeţi în Mine. Iar dacă le fac, chiar dacă nu credeţi în Mine, credeţi în aceste lucrări, ca să ştiţi şi să cunoaşteţi că Tatăl este în Mine şi Eu în Tatăl.”

Pentru noi, cei care Îl iubim şi Îl urmăm pe Domnul Iisus Hristos, este greu să ne imaginăm cum este posibil ca El, Fiul lui Dumnezeu, să fie batjocorit şi hulit. Nu putem accepta aşa ceva. Oare, cum este să-L vezi pe Domnul Hristos maltratat, lovit, rănit şi însângerat? Atunci când limitele înţelegerii se arătau a fi depăşite, iudeii recurgeau la alte mijloace de convingere: Aveau argumentul pietrelor. Chiar I-au spus Mântuitorului că nu pentru lucrurile bune, pentru minuni, voiau să-L ucidă cu pietre, ci pentru că afirmase despre Sine că este Fiul lui Dumnezeu. Strâmbă logică!

Dar putea, Cel care era Fiul lui Dumnezeu, să spună altceva? Aceasta era şi este identitatea Sa: *„Lumină din Lumină, Dumnezeu adevărat din Dumnezeu adevărat"*, aşa cum afirmăm în *Crez*. Nici o minune din cele săvârşite de Domnul Hristos nu se putea face fără putere divină; iar puterea divină o are doar *Fiul lui Dumnezeu, Cel de o fiinţă cu Tatăl!* Mai mult, minunile au fost săvârşite în numele lui Dumnezeu. Mântuitorul nu a căutat slava proprie, nu a făcut gesturi teatrale din dorinţa unui senzaţional ieftin, dimpotrivă, prin cele săvârşite, dorea să facă cunoscută voia lui Dumnezeu Tatăl.

Oare, noi suntem mai presus de cei de acum două mii de ani? Ce mărturisesc faptele noastre? Dacă ne numim fiii lui Dumnezeu de ce ne îndărătnicim în săvârşirea atâtor lucruri care nu fac cinste unui urmaş al Domnului Hristos?

Sfântul Ioan Gură de Aur ne atenţionează: *„Dacă Dumnezeu este întotdeauna cu tine, de ce tu trăieşti ca şi cum El ar fi departe de tine?"*

SĂPTĂMÂNA A ŞASEA DUPĂ PAŞTI

LUNI

Evanghelia de la Ioan (XI, 47-57)

„În vremea aceea, arhiereii şi fariseii au adunat sobor împotriva lui Iisus şi ziceau: Ce este de făcut, pentru că Omul acesta săvârşeşte multe minuni? Dacă-L lăsăm aşa, toţi vor crede în El şi vor veni romanii şi ne vor lua şi ţara şi neamul. Iar Caiafa, unul dintre ei, care în anul acela era arhiereu, le-a zis: Voi nu ştiţi nimic; nici nu gândiţi că ne este mai de folos să moară un om pentru popor, decât să piară tot neamul. Dar aceasta n-a zis-o de la sine, ci, fiind arhiereu al anului aceluia, a prorocit că Iisus avea să moară pentru neam. Şi nu numai pentru neam, ci şi ca să adune laolaltă pe fiii lui Dumnezeu cei risipiţi. Deci, din ziua aceea, s-au hotărât să-L omoare. De aceea, Iisus nu mai umbla pe faţă printre iudei, ci a plecat de acolo într-un ţinut aproape de pustie, într-o cetate numită Efraim, şi acolo a rămas cu ucenicii Săi. Şi erau aproape Paştile iudeilor şi mulţi din ţară s-au suit la Ierusalim mai înainte de Paşti, ca să se curăţească. Deci, căutau pe Iisus şi, pe când stăteau în templu, ziceau între ei: Ce vi se pare? Oare nu va veni la sărbătoare? Iar arhiereii şi fariseii dăduseră porunci ca, dacă va şti cineva unde este, să dea de veste, ca să-L prindă."

Sfântul Evanghelist Ioan ne aduce mărturie despre discuţia mai-marilor iudei în legătură cu Persoana Domnului Iisus Hristos. Şi înţelegem că discuţiile au fost foarte aprinse. Care mai de care, dintre membrii sinedriului, se străduia să aducă noi dovezi pentru a susţine că Mântuitorul era un nelegiuit care trebuia îndepărtat. Chiar au făcut şi un calcul foarte josnic: Au pledat că este mai bine să moară acest învăţător decât să piară un neam întreg. Îşi făceau probleme şi pentru faptul că mulţi din popor Îl urmau pe Mântuitorul şi credeau în învăţăturile Lui.

Oare, astfel de atitudini nu ne par cunoscute? Cu siguranţă am mai auzit şi de altele asemenea! Fariseii din zilele noastre – numiţi chiar formatori de opinie, cum le place să se considere – arată cu degetul spre urmaşii sinceri şi devotaţi ai Mântuitorului. Îi privesc ca şi cum ar fi de pe altă lume sau dintr-un alt timp. În concepţia lor, a fi creştin înseamnă a fi un înapoiat; pe scurt, înseamnă a nu fi la curent cu ceea ce se întâmplă în lume, chiar a nu avea cunoştinţă de descoperirile ştiinţei şi ale tehnicii. Sunt mulţi dintre cei care ar dori să nu mai ştim de Domnul Iisus Hristos şi de învăţăturile Sale, să uităm cu totul de Evanghelie, să nu mai ştim de principiile moralei şi de măsura vieţii în Hristos.

Cei amintiţi se simt deranjaţi de construcţia unei biserici, de prezenţa unei icoane, de sunetul clopotului, de Sfânta Cruce. Ca să folosim un cuvânt la modă: Se simt discriminaţi, de fapt sunt frustraţi şi vor, cu orice preţ, să se exprime în toată sărăcia lor sufletească. Dorinţa modernilor farisei este aceea de a decide şi în numele generaţiilor viitoare. Adică vor să le ia copiilor dreptul la Dumnezeu. De aceea, nu-şi ascund insidioasele intenţii: Copiii să nu mai ştie de Hristos şi adulţii să-L uite, iar bătrânii să nu-L dorească.

O vorbă înţeleaptă spune aşa: *„Unde lumina este mai puternică, acolo şi umbrele sunt mai mari!”*

MARȚI

Evanghelia de la Ioan (XII, 19-36)

„În vremea aceea, fariseii ziceau între ei: Vedeți că nimic nu folosiți! Iată, lumea s-a dus după El. Și erau niște elini, din cei ce se suiseră să se închine la sărbătoare. Deci aceștia au venit la Filip, care era din Betsaida Galileei, și l-au rugat zicând: Stăpâne, vrem să-L vedem pe Iisus. Filip a venit și i-a spus lui Andrei, iar Andrei și Filip au venit și I-au spus lui Iisus. Iar Iisus le-a răspuns, zicând: A venit ceasul ca să fie preaslăvit Fiul Omului. Adevărat, adevărat zic vouă că, dacă grăuntele de grâu, când cade în pământ, nu va muri, rămâne singur; iar dacă va muri, aduce multă roadă. Cel ce își iubește sufletul îl va pierde; iar cel ce își urăște sufletul în lumea aceasta îl va păstra pentru viața veșnică. Dacă-Mi slujește cineva, să-Mi urmeze și, unde sunt Eu, acolo va fi și slujitorul Meu. Dacă-Mi slujește cineva, Tatăl Meu îl va cinsti. Acum sufletul Meu e tulburat; și ce voi zice? Părinte, izbăvește-Mă de ceasul acesta? Dar pentru aceasta am venit: pentru ceasul acesta. Părinte, preaslăvește-Ți numele! Atunci a venit glas din cer: Și L-am preaslăvit și iarăși Îl voi preaslăvi. Iar mulțimea, care stătea și auzea, zicea: A fost tunet! Alții ziceau: Înger I-a vorbit! Iisus a răspuns și a zis: Nu pentru Mine s-a făcut glasul acesta, ci pentru voi. Acum este judecata acestei lumi; acum stăpânitorul lumii acesteia va fi aruncat afară. Iar Eu, când Mă voi înălța de pe pământ, îi voi aduce pe toți la Mine. Iar aceasta zicea arătând cu ce moarte avea să moară. I-a răspuns, deci, mulțimea: Noi am auzit din Lege că Hristos rămâne în veac; și cum zici Tu că trebuie să fie înălțat Fiul Omului? Cine este Acesta, Fiul Omului? Deci le-a zis Iisus: Încă puțină vreme Lumina este cu voi. Umblați cât aveți Lumina, ca să nu vă prindă întunericul. Căci cel ce umblă pe întuneric nu știe unde merge. Cât aveți Lumina, credeți în Lumină, ca să fiți fii ai Luminii.”

În cuvintele Domnului Iisus Hristos descoperim o undă de tristeţe. Ştia ceea ce avea să se întâmple. Îşi privea ucenicii şi în ei întrezărea frica şi lepădarea. A privit şi spre Iuda şi a ştiut de josnicul plan al trădării. Privea mulţimile entuziasmate la vederea minunilor şi ştia că tot ei vor cere răstignirea Sa. Privea spre conducătorii iudei şi spre răutatea lor nemărginită. Nu credeau în El şi, mai mult, doreau ca nici alţii să nu creadă. Răstălmăceau cuvintele Mântuitorului, Îi denigrau persoana şi se foloseau de minciuni pentru a-L discredita.

Ieri vorbeau, cu mult sânge rece, despre necesitatea înlăturării Domnului Hristos. Astăzi, cu tristeţe, au constatat că, în ciuda interdicţiilor şi a presiunilor pe care ei le exercitau, oamenii Îl urmau cu multă însufleţire pe Mântuitorul. Mulţimile vedeau pe cei pe care Mântuitorul îi vindecase, ca să nu mai spunem că mulţi au fost martori la înmulţirea pâinilor şi nu puţini au ascultat, cu mult interes, cuvintele Învăţătorului. Faptele săvârşite de Domnul Hristos şi cuvintele Sale erau cele care vorbeau şi mărturiseau despre Sine. Toţi cei din jurul Său păstrau în inimi cuvintele sublime şi profunde rostite de Fiul lui Dumnezeu.

Doar Hristos, Fiul lui Dumnezeu, rămâne veşnic: Cruce şi Înviere şi Înălţare şi pace şi binecuvântare.

Sfântul Ioan de Kronstadt spunea aşa: *„Dumnezeu S-a făcut totul pentru tine, aşa că fă-te şi tu totul pentru El!”*

MIERCURI

Evanghelia de la Ioan (XII, 36-47)

„Zis-a Domnul către iudeii care veniseră la Dânsul: Cât aveți Lumina, credeți în Lumină, ca să fiți fii ai Luminii. Acestea le-a vorbit Iisus și, plecând, S-a ascuns de ei. Dar, deși a făcut atâtea minuni înaintea lor, ei tot nu credeau în El, ca să se împlinească prin aceasta cuvântul proorocului Isaia, pe care l-a zis: «Doamne, cine a crezut în ceea ce a auzit de la noi? Și brațul Domnului cui s-a descoperit?» De aceea nu puteau să creadă, că iarăși a zis Isaia: «A orbit ochii lor și a împietrit inima lor, ca să nu vadă cu ochii și să nu înțeleagă cu inima și ca nu cumva să se întoarcă, și Eu să-i vindec». Acestea a zis Isaia când a văzut slava Lui și a grăit despre El. Însă și dintre căpetenii mulți au crezut în El, dar nu mărturiseau din pricina fariseilor, ca să nu fie izgoniți din sinagogă; pentru că au iubit slava oamenilor mai mult decât slava lui Dumnezeu. Iar Iisus a strigat și a zis: Cel ce crede în Mine nu crede în Mine, ci în Cel ce M-a trimis pe Mine. Și cel ce Mă vede pe Mine vede pe Cel Care M-a trimis pe Mine. Eu, Lumină am venit în lume, pentru ca oricine crede în Mine să nu rămână în întuneric. Și, dacă aude cineva cuvintele Mele și nu le păzește, nu îl judec Eu; căci n-am venit ca să judec lumea, ci ca să mântuiesc lumea.”

Ar fi foarte potrivit ca primul verset din pericopa evanghelică de astăzi să îl avem scris undeva la vedere şi să fie pentru tot creştinul *motto*-ul fiecărei zile din viaţa noastră de mărturisitori ai Domnului Iisus Hristos. Anume: *„Cât aveţi Lumină, credeţi în Lumină, ca să fiţi fii ai Luminii”* (*Ioan* 12, 36). Lumina amintită este, în fapt, Domnul Hristos; El este *Lumină din Lumină*, El este *Lumina lumii*, El este *Lumina cea de-a pururea fiitoare*. În perspectiva luminii vieţii celei veşnice – adică a eshatonului, sau a veacului viitor – trebuie să privim şi spre ziua de mâine, ziua slăvitei Înălţări la cer a Domnului Hristos. Îndemnul Mântuitorului este ca fiecare să devină o lumină şi încă o *lumină din Lumina vieţii şi învăţăturii Sale*.

Din viaţa de zi cu zi se poate lesne observa că există o luptă între întuneric şi lumină, între bine şi rău. Un om păcătos are sufletul întunecat, inima împietrită în rele, iar de pe chipul său a dispărut seninătatea binecuvântării divine. Lupta aceasta este una foarte subtilă, aproape nedetectabilă pentru cei fără preocupări duhovniceşti. Părinţii Bisericii vorbesc despre un *război nevăzut* care se dă pentru sufletul fiecăruia dintre noi. În acest război eşti atras şi ispitit cu toate „bunătăţile” şi cu toate „dulcegăriile” întunericului. Necinstea, minciuna, laşitatea, imoralitatea, falsa credinţă sunt armele şi cursele care ni se întind în mod ademenitor în acest război de către cel rău.

Toate acestea ne sunt oferite, frumos ambalate şi poleite; astfel ajungem să fim atraşi şi subjugaţi. Ne-a plămădit Mântuitorul ca fii ai Luminii. Să fim nu vremelnice scântei, ci veşnice făclii ale Învierii şi Înălţării.

JOI – ÎNĂLȚAREA DOMNULUI IISUS HRISTOS

Evanghelia de la Luca (XXIV, 36-53)

„În vremea aceea, după ce a înviat din morți, Iisus a stat în mijlocul ucenicilor Săi și le-a zis: Pace vouă! Iar ei, înspăimântându-se și înfricoșându-se, credeau că văd un duh. Și Iisus le-a zis: De ce sunteți tulburați și pentru ce se ridică astfel de gânduri în inimile voastre? Vedeți mâinile Mele și picioarele Mele, că Eu însumi sunt; pipăiți-Mă și vedeți, că duhul nu are carne și oase precum Mă vedeți pe Mine că am. Și, zicând acestea, le-a arătat mâinile și picioarele Sale. Deci, încă necrezând ei de bucurie și minunându-se, El le-a zis: Aveți aici ceva de mâncare? Iar ei I-au dat o bucată de pește fript și dintr-un fagure de miere. Și, luând, a mâncat înaintea lor. Apoi le-a zis: Acestea sunt cuvintele pe care le-am grăit către voi fiind încă împreună cu voi, că trebuie să se împlinească toate cele scrise despre Mine în Legea lui Moise, în proroci și în psalmi. Atunci le-a deschis mintea ca să priceapă Scripturile. Și le-a spus: Așa este scris, și așa trebuia să pătimească Hristos și să învieze din morți a treia zi, și să se propovăduiască în numele Său pocăința spre iertarea păcatelor la toate neamurile, începând de la Ierusalim. Voi sunteți martorii acestora. Și, iată, Eu trimit peste voi făgăduința Tatălui Meu; însă voi să ședeți în cetatea Ierusalimului până ce vă veți îmbrăca cu putere de sus. Și i-a dus afară până spre Betania și, ridicându-Și mâinile, i-a binecuvântat. Și, pe când îi binecuvânta, S-a despărțit de ei și S-a înălțat la cer. Iar ei, închinându-se Lui, s-au întors în Ierusalim cu bucurie mare. Și erau în toată vremea în templu, lăudând și binecuvântând pe Dumnezeu. Amin.”

Biserica noastră, prin sfintele slujbe și, mai ales, prin Sfânta Liturghie, face prezente, în viața fiecărui creștin, toate evenimentele din activitatea Domnului nostru Iisus Hristos. Astfel, zilnic, retrăim Nașterea, Botezul, Răstignirea, Învierea și Înălțarea la cer ale Mântuitorului. Fragmentele evanghelice citite zilnic în Biserică așază în centrul preocupărilor noastre viața, activitatea și Învierea Domnului Hristos. Acestea ne descoperă drumul spre veșnicia trăită, cu și prin Domnul Iisus Hristos.

Astăzi, în ziua slăvitului Praznic al Înălțării, noi retrăim în mod direct, alături de Sfinții Apostoli, momentul binecuvântării hristice. Din dragoste pentru om și pentru sufletele noastre, Mântuitorul nu ne lasă singuri, ci ne promite venirea Sfântului Duh. Așa a rostit Domnul Hristos: *„Să ședeți în cetatea Ierusalimului, până ce vă veți îmbrăca cu putere de sus"* (*Luca* 24, 49). Ucenicii Domnului vor primi puterea Sfântului Duh și se vor dedica misiunii de propovăduire a Evangheliei.

La patruzeci de zile de la slăvita Înviere a Mântuitorului, creștinii din lumea întreagă înalță ochii spre cer. Domnul Hristos, Fiul lui Dumnezeu, ne binecuvântează, fără să ne părăsească și Se înalță, fără să Se rupă de lume. Din această zi și până la Duminica Pogorârii Sfântului Duh credincioșii, din lumea întreagă, așa mărturisesc: *„Hristos S-a Înălțat!"* și adeveresc acest lucru prin răspunsul: *„Adevărat S-a Înălțat!"*

VINERI

Evanghelia de la Ioan (XIV, 1-11)

„Zis-a Domnul către ucenicii Săi: Să nu se tulbure inima voastră; credeți în Dumnezeu, credeți și în Mine. În casa Tatălui Meu multe locașuri sunt. Iar de nu, v-aș fi spus. Mă duc să vă pregătesc loc. Și, dacă Mă voi duce și vă voi pregăti loc, iarăși voi veni și vă voi lua la Mine, ca să fiți și voi unde sunt Eu. Iar unde Mă duc Eu, voi știți; și știți și calea. Toma I-a zis: Doamne, nu știm unde Te duci; și cum putem ști calea? Iisus i-a răspuns: Eu sunt Calea, Adevărul și Viața. Nimeni nu vine la Tatăl Meu decât prin Mine. Dacă M-ați fi cunoscut pe Mine, și pe Tatăl Meu L-ați fi cunoscut; dar de acum Îl cunoașteți pe El și L-ați și văzut. Filip I-a zis: Doamne, arată-ne nouă pe Tatăl și ne este de ajuns. Iisus i-a zis: De atâta vreme sunt cu voi și nu M-ai cunoscut, Filipe? Cel ce M-a văzut pe Mine, a văzut pe Tatăl. Cum zici tu: Arată-ne nouă pe Tatăl? Nu crezi tu că Eu sunt întru Tatăl și Tatăl este întru Mine? Cuvintele pe care vi le spun nu le vorbesc de la Mine, ci Tatăl – Care rămâne întru Mine – El Însuși face aceste lucrări. Credeți Mie că Eu sunt întru Tatăl și Tatăl este întru Mine."

Ucenicii Toma și Filip sunt cei care au întrebat în numele nostru. Întrebările lor exprimă, de fapt, nedumeririle noastre. Toma a întrebat pe Domnul Iisus Hristos: *„Doamne, cum putem ști calea?”* (*Ioan* 14, 5) Răspunsul Mântuitorului a fost unul concludent: *„Eu sunt Calea, Adevărul și Viața”* (*Ioan* 14, 6). În Persoana Mântuitorului descoperim *Calea dreptății*, *Adevărul revelat* și *Viața veșnică*. *Calea* trebuie parcursă, *Adevărul* trebuie descoperit, iar *Viața* trebuie înveșnicită.

Fiecare zi a vieții creștinului este un drum care trebuie să aibă ca finalitate dobândirea Împărăției lui Dumnezeu. Noi știm că pentru a ne împlini în viață avem nevoie de modele, dar și de motivații. Domnul Hristos este modelul și etalonul fiecărui creștin. Mântuitorul este Cel care afirmă *„sufletul Îmi pun pentru oi”* (*Ioan* 10, 15).

La întrebarea lui Pilat: *„Ce este adevărul?”* (*Ioan* 18, 38), Domnul Hristos nu a răspuns, deoarece El era și este Adevărul. Mai potrivit ar fi fost ca Pilat să se întrebe: *Cine este Adevărul?*, și răspunsul l-ar fi aflat în Persoana din fața ochilor săi. Adevărul pe care Mântuitorul ni-l oferă este cel care ne aduce libertatea și demnitatea.

Sfântul Maxim Mărturisitorul așa ne învață*: „Folosirea greșită a gândurilor duce la întrebuințarea greșită a lucrurilor.”*

SÂMBĂTĂ

Evanghelia de la Ioan (XIV, 10-21)

„Zis-a Domnul către ucenicii Săi: Cuvintele pe care vi le spun nu le vorbesc de la Mine, ci Tatăl – Care rămâne întru Mine – El Însuşi face aceste lucrări. Credeţi Mie că Eu sunt întru Tatăl şi Tatăl este întru Mine, iar de nu, credeţi-Mă pentru lucrările acestea. Adevărat, adevărat zic vouă: Cel ce crede în Mine va face şi el lucrările pe care le fac Eu, şi mai mari decât acestea va face, pentru că Eu Mă duc la Tatăl. Şi orice veţi cere în numele Meu, aceea voi face, ca să fie slăvit Tatăl întru Fiul. Dacă veţi cere ceva în numele Meu, Eu voi face. Dacă Mă iubiţi, păziţi poruncile Mele. Şi Eu voi ruga pe Tatăl şi alt Mângâietor vă va da vouă, ca să fie cu voi în veac: Duhul Adevărului, pe Care lumea nu poate să-L primească, pentru că nu-L vede, nici nu-L cunoaşte; voi însă Îl cunoaşteţi, pentru că rămâne la voi şi în voi va fi! Nu vă voi lăsa orfani; voi veni la voi. Încă puţin timp şi lumea nu Mă va mai vedea; voi însă Mă veţi vedea, pentru că Eu sunt viu şi voi veţi fi vii. În ziua aceea veţi cunoaşte că Eu sunt întru Tatăl Meu şi voi întru Mine şi Eu întru voi. Cel ce are poruncile Mele şi le păzeşte, acela este care Mă iubeşte; iar cel ce Mă iubeşte pe Mine va fi iubit de Tatăl Meu şi-l voi iubi şi Eu şi Mă voi arăta lui."

Pericopa evanghelică de astăzi ne pune în faţa unui examen de conştiinţă. Domnul Iisus Hristos aşa ne încredinţează: *Cine Mă iubeşte, păzeşte cuvintele Mele.* Este un test de maturitate şi de loialitate. Oare iubim cu adevărat pe Mântuitorul? Dacă ne cercetăm viaţa şi conştiinţele, cu siguranţă vom afla răspunsul cuvenit la această întrebare. Între Înălţare şi Pogorârea Sfântului Duh timpul are o altă dimensiune. Este un timp al emoţionantei aşteptări, al smereniei şi al dreptei încurajări.

Promisiunea Domnului Hristos făcută Sfinţilor Săi Apostoli a fost aceea că Tatăl va trimite un alt Mângâietor, pe Sfântul Duh. Venirea Acestuia nu a fost imediată, ci după un oarecare timp, deoarece era nevoie de o pregătire intensă.

După cum vedem din Sfintele Evanghelii, ucenicii erau în toată vremea în Templu, rugându-se, citind psalmi şi lăudându-L pe Dumnezeu. Astfel, apostolii au retrăit tot ceea ce le spusese Domnul Hristos despre acel timp al despărţirii: *„Puţin şi nu Mă veţi mai vedea şi iarăşi puţin şi Mă veţi vedea"* (*Ioan* 16, 16). S-au întărit cu nădejdea împlinirii promisiunii pe care le-a făcut-o Mântuitorul: *„Cel ce are poruncile Mele şi le păzeşte, acela este care Mă iubeşte"* (*Ioan* 14, 21).

Sfinţii Apostoli Îl iubeau pe Mântuitorul! Oare, nu El făcuse minuni, nu El înviase pe Lazăr din morţi? Oare, nu El le-a vorbit ca Unul care are putere? Cum să nu fi fost încredinţaţi de cele făgăduite de Domnul Hristos?

Când iubeşti pe Dumnezeu, fiecare clipă a vieţii este un mic pas spre Rai.

Sfântul Vasile cel Mare aşa ne învaţă: *„Dacă iei aminte la tine însuţi, nu mai ai nevoie să descoperi pe Creator în celelalte creaturi; vei contempla în tine însuţi, ca într-un microcosmos."*

SĂPTĂMÂNA A ŞAPTEA DUPĂ PAŞTI

LUNI

Evanghelia de la Ioan (XIV, 27-31; XV, 1-7)

„Zis-a Domnul către ucenicii Săi: Să nu se tulbure inima voastră, nici să se înfricoşeze. Aţi auzit că v-am spus: Mă duc şi voi veni la voi. Dacă M-aţi iubi, v-aţi bucura că v-am spus că Mă duc la Tatăl, pentru că Tatăl este mai mare decât Mine. Şi acum v-am spus acestea înainte de a se întâmpla, ca să credeţi când se vor întâmpla. Nu voi mai vorbi multe cu voi, căci vine stăpânitorul acestei lumi şi el nu are nimic în Mine; dar, ca să cunoască lumea că Eu iubesc pe Tatăl şi precum Tatăl Mi-a poruncit, aşa fac. Ridicaţi-vă, să mergem de aici. Eu sunt viţa cea adevărată şi Tatăl Meu este lucrătorul. Orice mlădiţă care nu aduce roadă întru Mine, El o taie; şi orice mlădiţă care aduce roadă, El o curăţeşte, ca şi mai multă roadă să aducă. Acum voi sunteţi curaţi pentru cuvântul pe care vi l-am spus. Rămâneţi în Mine şi Eu în voi. Precum mlădiţa nu poate să aducă roadă de la sine, dacă nu rămâne în viţă, tot aşa nici voi, dacă nu rămâneţi în Mine. Eu sunt viţa, voi sunteţi mlădiţele. Cel ce rămâne în Mine şi Eu în el, acela aduce roadă multă, căci fără Mine nu puteţi face nimic. Dacă cineva nu rămâne în Mine, se aruncă afară ca mlădiţa neroditoare, care se usucă şi e adunată şi aruncată în foc şi arde. Dacă rămâneţi întru Mine şi cuvintele Mele rămân în voi, cereţi ceea ce voiţi şi se va da vouă.”

Să ne oprim la cuvintele Domnului nostru Iisus Hristos: *„Rămâneți întru Mine și cuvintele Mele rămân în voi”* (*Ioan* 15, 7). Noi știm că fiecare cuvânt exprimă un anume lucru sau sentiment, are o semnificație distinctă, dar și o încărcătură spirituală. Vedem că prin cuvinte putem comunica, ne putem face înțeleși. Prin cuvinte ne cuprinde emoția dragostei; din cuvinte ajungem chiar să ne urâm. Ne bucurăm la fiecare cuvânt rostit de un copilaș și suntem cu mare luare-aminte la cuvintele unui om înțelept.

Cuvintele Domnului Hristos le găsim în Sfânta Evanghelie și ele sunt tezaurul cel mai de preț pentru orice creștin. Cuvintele Mântuitorului sunt mai mult decât simple succesiuni de consoane și vocale; sunt mai mult decât banale articulări ocazionale. Prin cuvinte Hristos Domnul ne-a adresat chemarea de a ne face fiii învierii și ai înveșnicirii. Prin cuvinte a certat duhurile cele necurate, prin cuvinte a înmulțit pâinile și a prefăcut apa în vin.

Cuvintele ne încălzesc inima în rugăciune, prin cuvinte cerem ajutor de la Tatăl Ceresc, prin și din cuvinte vom fi judecați. Fiecare cuvânt al Său zidește ceva în noi. Domnul Hristos este Cuvântul cel care lucrează în fiecare creștin pentru mântuirea sufletului. Să nu risipim taina cuvintelor din Hristos-Cuvântul!

MARȚI

Evanghelia de la Ioan (XVI, 2-13)

„Zis-a Domnul către ucenicii Săi: Vine ceasul când oricine vă va ucide va crede că aduce închinare lui Dumnezeu. Și acestea le vor face pentru că n-au cunoscut nici pe Tatăl, nici pe Mine. Iar acestea vi le-am spus ca să vă aduceți aminte de ele, când va veni ceasul lor, că Eu vi le-am spus. Și acestea nu vi le-am spus de la început, fiindcă eram cu voi. Dar acum Mă duc la Cel ce M-a trimis și nimeni dintre voi nu Mă întreabă: Unde Te duci? Ci, fiindcă v-am spus acestea, întristarea a umplut inima voastră. Dar Eu vă spun adevărul: Vă este de folos să Mă duc Eu; căci, dacă nu Mă voi duce, Mângâietorul nu va veni la voi; iar dacă Mă voi duce, Îl voi trimite la voi. Și El, venind, va vădi lumea de păcat și de dreptate și de judecată. De păcat, pentru că ei nu cred în Mine; de dreptate, pentru că Mă duc la Tatăl Meu și nu Mă veți mai vedea; și de judecată, pentru că stăpânitorul acestei lumi a fost judecat. Încă multe am a vă spune, dar acum nu puteți să le purtați. Iar când va veni Acela, Duhul Adevărului, vă va călăuzi la tot adevărul."

Sfântul Ioan Evanghelistul, pe parcursul mai multor capitole, ne prezintă ceea ce numim noi astăzi *Cuvântarea de despărţire*. Am putea spune că este *Testamentul* pe care Domnul nostru Iisus Hristos a dorit să-l lase ucenicilor Săi, dar şi celor ce vor deveni urmaşi ai Săi. Sunt cuvinte şi poveţe care depăşesc dorinţa unui tată care se desparte de fiii săi; sunt îndemnurile pe care Fiul lui Dumnezeu le adresează celor care-I vor purta numele.

Numim acest fragment *Cuvântarea de despărţire*, deoarece Mântuitorul îl rosteşte înainte de condamnarea şi răstignirea Sa. Astfel, El îi pregăteşte pe ucenici pentru cele care vor urma.

Cu siguranţă că aceştia nu au înţeles prea bine lucrurile la care a făcut referire Domnul Hristos. Poate chiar li s-a părut puţin straniu. Dovada este felul cum s-au comportat atunci când Mântuitorul a fost prins. La urma urmei erau şi ei oameni cu limitele şi frustrările lor.

În versetul 13 din pericopa evanghelică de astăzi Domnul Hristos mărturiseşte că în curând va veni *Duhul Adevărului* (*Ioan* 16, 13). Ştim prea bine că este vorba de Sfântul Duh, a Treia Persoană a Sfintei Treimi, Cel care va călăuzi lumea spre Adevăr.

Să ne reamintim că Domnul Hristos a spus despre Sine: *„Eu sunt Calea, Adevărul şi Viaţa. Nimeni nu vine la Tatăl Meu decât prin Mine”* (*Ioan* 14, 6). Aşadar, este timpul ca fiecare dintre noi să-L căutăm pe Mântuitorul nostru Iisus Hristos.

Sfântul Grigorie Teologul aşa mărturiseşte: *„Cine nu iubeşte adevărul, nu l-a cunoscut încă.”*

MIERCURI

Evanghelia de la Ioan (XVI, 15-23)

„Zis-a Domnul către ucenicii Săi: Toate câte are Tatăl ale Mele sunt; de aceea am zis că din al Meu va lua şi va vesti vouă. Puţin şi nu Mă veţi mai vedea, şi iarăşi puţin şi Mă veţi vedea, pentru că Eu Mă duc la Tatăl. Deci, unii dintre ucenicii Lui ziceau între ei: Ce este aceasta ce ne spune: Puţin şi nu Mă veţi mai vedea şi iarăşi puţin şi Mă veţi vedea, şi că Mă duc la Tatăl? Deci ziceau: Ce este aceasta ce zice: Puţin? Nu ştim ce zice. Şi a cunoscut Iisus că voiau să-L întrebe şi le-a zis: Despre aceasta vă întrebaţi între voi, că am zis: Puţin şi nu Mă veţi mai vedea, şi iarăşi puţin şi Mă veţi vedea? Adevărat, adevărat zic vouă că voi veţi plânge şi vă veţi tângui, iar lumea se va bucura. Voi vă veţi întrista, dar întristarea voastră se va preschimba în bucurie. Femeia, când e să nască, se întristează, fiindcă a sosit ceasul ei; dar, după ce a născut copilul, nu-şi mai aduce aminte de durere, pentru bucuria că s-a născut om în lume. Deci, şi voi acum sunteţi trişti, dar iarăşi vă voi vedea şi se va bucura inima voastră şi bucuria voastră nimeni nu o va lua de la voi. Şi în ziua aceea nu Mă veţi întreba nimic. Adevărat, adevărat zic vouă: Oricâte veţi cere de la Tatăl în numele Meu, El vă va da.”

Domnul Iisus Hristos a spus: *„Puțin și nu Mă veți mai vedea și iarăși puțin și Mă veți vedea”* (*Ioan* 16, 16). Ce înseamnă acest *puțin*, aceasta era întrebarea pe care o aveau pe buzele lor Sfinții Apostoli. În unele situații puținul înseamnă mult, iar multul devine puțin.

Dacă ne referim la veșnicia lui Dumnezeu, citim în Vechiul Testament că *o mie de ani sunt ca ziua de ieri* (*Psalmii* 89, 4). Domnul Hristos vorbea despre faptul că, raportând evenimentele la intervale de timp, peste puțină vreme vor veni supliciile Sale. Apoi, când El va suferi, cei care L-au condamnat se vor bucura, iar ucenicii vor plânge și vor fi triști. Însă, după alt puțin timp, când Domnul Hristos va învia, ucenicii vor trăi o mare bucurie, care va face uitată tristețea.

Și noi am trăit aceleași sentimente, pentru că în Săptămâna Sfintelor Pătimiri ne-am întristat în Miercurea vinderii și în Joia când au fost citite cele 12 Evanghelii ale răstignirii Mântuitorului. Am plâns și ne-am tânguit în Vinerea mare, când L-am pus simbolic pe Domnul Hristos în mormânt. Însă bucuria a fost nemărginită când L-am văzut pe Mântuitorul înviat.

Acum, înainte de Pogorârea Sfântului Duh, înțelegem că puținul devine mult; cât de departe este ceea ce a fost și cât de aproape este ceea ce va fi!

De acum, mult timp, până în veșnicie, Dumnezeu va rămâne cu noi. Și când Dumnezeu este cu noi, bucuria noastră este veșnică și deplină!

Sfântul Grigorie Teologul așa ne învață: *„Trebuie să pomenim pe Dumnezeu mai des decât respirăm.”*

JOI

Evanghelia de la Ioan (XVI, 23-33)

„Zis-a Domnul către ucenicii Săi: Adevărat, adevărat zic vouă: Oricâte veți cere de la Tatăl în numele Meu, El vă va da. Până acum n-ați cerut nimic în numele Meu; cereți și veți primi, ca bucuria voastră să fie deplină. Acestea vi le-am spus în pilde, dar vine ceasul când nu vă voi mai vorbi în pilde, ci pe față vă voi vesti despre Tatăl. În ziua aceea veți cere în numele Meu; și nu vă zic că voi ruga pe Tatăl pentru voi, căci Însuși Tatăl vă iubește pe voi, fiindcă voi M-ați iubit pe Mine și ați crezut că de la Dumnezeu am ieșit. Ieșit-am de la Tatăl și am venit în lume; iarăși las lumea și Mă duc la Tatăl. Au zis ucenicii Săi: Iată, acum vorbești pe față și nu spui nici o pildă. Acum știm că Tu știi toate și nu ai nevoie să Te întrebe cineva. De aceea credem că ai ieșit de la Dumnezeu. Iisus le-a răspuns: Acum credeți? Iată, vine ceasul, și a și venit, ca să vă risipiți fiecare la ale sale și pe Mine să Mă lăsați singur. Dar nu sunt singur, pentru că Tatăl este cu Mine. Acestea le-am grăit către voi, ca întru Mine pace să aveți."

Ştiind firea fluctuantă a omului, Domnul Iisus Hristos ne oferă exemplul Său personal şi ne spune: *„În lume necazuri veţi avea; dar îndrăzniţi. Eu am biruit lumea”* (*Ioan* 16, 33). Domnul Hristos a fost Cel care a înfruntat toate împotrivirile şi cu multă dragoste a oferit învăţăturile Sale lumii întregi. Nu a biruit lumea asemenea unui conducător în fruntea unei armate, adică prin forţa armelor, ci a biruit lumea prin forţa cuvântului şi a Învierii Sale.

Orice om are de înfruntat mai devreme sau mai târziu realitatea dură a lumii. Câţi dintre fraţii noştri nu dezarmează la cel mai mic necaz sau eşec? Acest lucru are consecinţe profunde şi îndelungate asupra sufletului. Or, puterea caracterului şi a personalităţii noastre stă tocmai în dorinţa pe care o avem de a ne ridica şi de a depăşi situaţiile limită. Acestea vin din puterea credinţei noastre în Dumnezeu şi nădejdea în ajutorul Său.

Tot Mântuitorul ne îndeamnă: *„De câte ori vei cădea, scoală şi vei fi mântuit.”* Cu mult curaj şi motivare sufletească trebuie să înfruntăm clipele mai puţin fericite ale vieţii. Acestea trebuie să ne întărească, dar şi să ne ţină în legătură cu Domnul Hristos şi în comuniune cu semenii noştri.

Sfântul Vasile cel Mare aşa ne învaţă: *„Aceasta-i înălţimea omului şi măreţia lui: Să cunoască ce-i cu adevărat mare, să se lipească strâns de Dumnezeu şi să caute slava lui în slava care vine de la Domnul.”*

VINERI

Evanghelia de la Ioan (XVII, 18-26)

„În vremea aceea, Iisus, ridicându-Şi ochii către cer, a zis: Părinte, precum M-ai trimis pe Mine în lume, şi Eu i-am trimis pe ei în lume. Pentru ei Eu Mă sfinţesc pe Mine însumi, ca şi ei să fie sfinţiţi întru adevăr. Dar nu numai pentru aceştia Mă rog, ci şi pentru cei care vor crede în Mine prin cuvântul lor, ca toţi să fie una, după cum Tu, Părinte, întru Mine şi Eu întru Tine, aşa şi aceştia în Noi să fie una, ca lumea să creadă că Tu M-ai trimis. Şi slava pe care Tu Mi-ai dat-o, le-am dat-o lor, ca să fie una, precum Noi una suntem: Eu întru ei şi Tu întru Mine, ca ei să fie desăvârşiţi întru unime, şi să cunoască lumea că Tu M-ai trimis şi că i-ai iubit pe ei precum M-ai iubit pe Mine. Părinte, voiesc ca unde sunt Eu să fie împreună cu Mine şi aceia pe care Mi i-ai dat, ca să vadă slava Mea pe care Mi-ai dat-o, pentru că Tu M-ai iubit pe Mine mai înainte de întemeierea lumii. Părinte drepte, lumea pe Tine nu Te-a cunoscut, dar Eu Te-am cunoscut şi aceştia au cunoscut că Tu M-ai trimis. Şi le-am făcut cunoscut numele Tău şi-l voi face cunoscut, ca iubirea cu care M-ai iubit Tu să fie în ei şi Eu să fiu în ei.”

Aceste cuvinte fac parte din *Rugăciunea Domnului Iisus Hristos*. Sfântul Evanghelist Ioan ne-a lăsat o mărturie aparte cu privire la grija părintească pe care Domnului Hristos o are faţă de toţi cei care cred în El, în învăţătura Sa şi în Învierea Sa. Toate cuvintele rugăciunii Fiului lui Dumnezeu au o căldură inconfundabilă. Mântuitorul se roagă pentru urmaşii Săi aşa cum un părinte iubitor se roagă pentru fiii săi.

Subliniem faptul că Domnul Hristos Se afla înainte de prinderea, judecarea şi răstignirea Sa. Nu peste mult timp vom înţelege cum cuvintele rugăciunii Sale s-au împletit cu supliciile, crucea, jertfa şi Învierea Sa.

Idealul credinţei creştine şi dorinţa lui Dumnezeu este ca *„Toţi oamenii să se mântuiască şi la cunoştinţa adevărului să vină”* (*1 Timotei* 2, 4). Cine urmează învăţăturile Mântuitorului devine un alt om, un om nesubjugat păcatului şi stricăciunii; devine un om care iubeşte, până la jertfa de sine, pe Hristos şi este iubit de Dumnezeu.

Pe Domnul Iisus Hristos Îl putem propovădui şi prin comportamentul nostru de fiecare zi. Cum se poate numi *creştin* un om care minte, înşală, înjură, fură, distruge? Mai poate spune că Hristos trăieşte în el?

Sfântul Simeon Noul Teolog aşa mărturiseşte*: „Mintea încălzită de dorul lui Dumnezeu, nu mai acordă atenţie gândurilor străine de El.”*

SÂMBĂTĂ

Evanghelia de la Ioan (XXI, 15-25)

„În vremea aceea, S-a arătat Iisus ucenicilor Săi, după ce a înviat din morți, și a zis lui Simon-Petru: Simone, fiul lui Iona, Mă iubești tu mai mult decât aceștia? El I-a răspuns: Da, Doamne, Tu știi că Te iubesc. Zis-a lui: Paște mielușeii Mei! Iisus i-a zis iarăși, a doua oară: Simone, fiul lui Iona, Mă iubești? El I-a zis: Da, Doamne, Tu știi că Te iubesc. Zis-a Iisus lui: Păstorește oile Mele! Iisus i-a zis a treia oară: Simone, fiul lui Iona, Mă iubești? Petru s-a întristat că i-a zis a treia oară: Mă iubești? și I-a zis: Doamne, Tu știi toate. Tu știi că Te iubesc. Iisus i-a zis: Paște oile Mele! Adevărat, adevărat zic ție: Când erai mai tânăr, te încingeai singur și umblai unde voiai; dar când vei îmbătrâni, vei întinde mâinile tale și altul te va încinge și te va duce unde nu voiești. Iar aceasta a zis-o însemnând cu ce fel de moarte va preaslăvi Petru pe Dumnezeu. Și, spunând aceasta, i-a zis: Urmează Mie! Dar, întorcându-se, Petru a văzut venind în urmă pe ucenicul pe care-l iubea Iisus, acela care la Cină s-a rezemat de pieptul Lui și I-a zis: Doamne, cine este cel ce Te va vinde? Pe acesta, deci, văzându-l, Petru a zis lui Iisus: Doamne, dar cu acesta ce se va întâmpla? Zis-a Iisus lui: Dacă voiesc ca acesta să rămână până voi veni, ce ai tu? Tu urmează Mie! De aceea a ieșit cuvântul acesta între frați, că ucenicul acela nu va muri; dar Iisus nu i-a spus că nu va muri, ci: Dacă voiesc ca acesta să rămână până voi veni, ce ai tu? Acesta este ucenicul care mărturisește despre acestea și care a scris acestea, și știm că mărturia lui este adevărată. Dar sunt și alte multe lucruri pe care le-a făcut Iisus și care, dacă s-ar fi scris cu de-amănuntul, socotesc că lumea aceasta n-ar cuprinde cărțile ce s-ar fi scris. Amin.”

Ne putem întreba: De ce Domnul Iisus Hristos a întrebat de trei ori pe Petru dacă Îl iubește. Oare nu știa Fiul lui Dumnezeu răspunsul Apostolului? De fapt, dezlegarea nedumeririi noastre nu o aflăm în răspunsul lui Petru, ci în întrebările Mântuitorului.

Pe ucenicii Săi Domnul Hristos i-a pregătit individual, ținând cont de firea și personalitatea fiecăruia. Pe Toma l-a încredințat de realitatea rănilor Sale, dar și de adevărul Învierii. Pentru Luca și Cleopa a făcut o trecere prin textele din Vechiul Testament, în care se prorocea despre Mesia și jertfa Sa. Apostolul Filip dorea ca Domnul Hristos să-i arate pe Tatăl, iar Mântuitorul l-a întărit în credință prin cuvintele: *„Cel ce M-a văzut pe Mine, a văzut pe Tatăl"* (*Ioan* 14, 9).

Cu Petru, însă, a fost altfel! Mântuitorul a știut firea vulcanică a lui Simon, dar și faptul că el se va dezice de Învățătorul său. Petru a fost cel care a zis de trei ori: *„Nu cunosc pe Omul Acesta!"* (*Matei* 26, 72) Tot de trei ori a trebuit să mărturisească faptul că el Îl iubește necondiționat pe Domnul Iisus Hristos. Și, de fiecare dată când a mărturisit dragostea față de Domnul Hristos, i s-a arătat și ce are de făcut; și anume, să fie un păstor vrednic, curajos și credincios!

Prin Apostolul Simon-Petru Mântuitorul arată fiecărui slujitor al Său că trebuie să fie cu multă dragoste față de Dumnezeu și față de Biserica Sa. Slujirea se împletește cu jertfelnicia. Când slujești lui Dumnezeu ești ucenic și apostol, dar și frate și prieten cu Domnul Hristos.

Sfântul Ioan Gură de Aur așa ne învață*: „Preoția se săvârșește aici pe pământ, dar ea are rang între dregătoriile cerești."*

BIBLIOGRAFIE

Biblia sau Sfânta Scriptură, Ed. IBMBOR, Bucureşti, 2008;
Sfânta Evanghelie, Ed. IBMBOR, Bucureşti, 2011;
Acatistier, Ed. IBMBOR., Bucureşti 1988;
Cazania, Ed. IBMBOR, Bucureşti, 1960, 1973, 1987;
Ceaslov, Ed. IBMBOR, Bucureşti, 1990;
Concordanţă biblică tematică, Ed. Trinitas, 2000;
Credinţa Ortodoxă, Ed. Trinitas, Iaşi, 1996;
Cuvinte folositoare ale sfinţilor bătrâni fără nume, Ed. Doxologia, Iaşi, 2009;
Îndrumări Misionare, Ed. IBMBOR, Bucureşti, 1986;
Liturghier, Ed. IBMBOR, Bucureşti, 1980;
Molitfelnic, Ed. IBMBOR, Bucureşti, 1992;
Psaltirea, Ed. Trinitas, Iaşi, 2003;
Studiul Noului Testament, Ed. IBMBOR, Bucureşti, 2002;
Studiul Vechiului Testament, Ed. IBMBOR., Bucuresti, 1985;
Tipic Bisericesc zilnic, 2004-2008, Ed. Trinitas, Iaşi;
Tipic Bisericesc zilnic, 2009-2012, Ed. Doxologia, Iaşi;
Vieţile Sfinţilor, Ed. Episcopiei Romanului şi Huşilor, începând din 1991 (12 volume);

† Antonie, Mitropolitul Ardealului, *Cuvinte la zile mari*, Sibiu, 1989;
† Antonie, Mitropolitul Ardealului, *Tâlcuri noi la texte vechi*, Sibiu, 1989;
† Calinic Botoşăneanul, Episcop, *Biblia în Filocalie,* vol. I-II, Trinitas, Iaşi, 1995;
† Daniel, Mitropolitul Moldovei şi Bucovinei, *Dăruire şi dăinuire. Raze şi chipuri de lumină în istoria şi spiritualitatea românilor*, Ed. Trinitas, Iaşi, 2005;
† Daniel, Mitropolitul Moldovei şi Bucovinei, *Făclii de Înviere – Înţelesuri ale Sfintelor Paşti*, Ed. Trinitas, 2005;
† Daniel, Mitropolitul Moldovei şi Bucovinei, *Pastorală la Învierea Domnului 2004-2007*;

† Daniel, Mitropolitul Moldovei şi Bucovinei, *Pastorală la Naşterea Domnului 2004-2007*;
† Daniel, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, *Comori ale Ortodoxiei*, Ed. Trinitas, Iaşi, 2007;
† Daniel, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, *Pastorală la Învierea Domnului 2008-2012;*
† Daniel, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, *Pastorală Naşterea Domnului 2008-2012;*
† Teofan, Mitropolitul Moldovei şi Bucovinei, *Pastorală la Învierea Domnului 2009-2012*;
† Teofan, Mitropolitul Moldovei şi Bucovinei, *Pastorală la Naşterea Domnului 2008-2012*;

Băian, Ioanichie, Arhim., *Patericul românesc*, Bucureşti, 1980;
Băian, Ioanichie, Arhim., *Convorbiri duhovniceşti*, vol. I, Ed. Episcopiei Romanului, 1984, vol. II, 1988;
Băian, Ioanichie, Arhim., *Călăuza ortodoxă în biserică*, Ed. MMB, Iaşi, 1992;
Băian, Ioanichie, Arhim., *Călăuza ortodoxă în familie*, Ed. MMB, Iaşi, 1993;
Bria, Ion, Pr. prof. dr., *Dicţionar de Teologie Ortodoxă*, Ed. IBMBOR, 1994;
Buga, Ioan, Pr. Prof., *Sfânt, Sfânt, Sfânt, Domnul Dumnezeu. Predici la sărbători*, Ed. Sf. Gheorghe-Vechi, Bucureşti, 2000;
Cârciuleanu, Ion, Pr., *Predici*, Iaşi, 2000;
Chiril al Alexandriei, Sfântul, *Comentar la Sf. Evanghelie după Luca*, Ed. Pelerinul Român, Oradea, 1998;
Cleopa, Ilie, Arhim., *Predici la praznice împărăteşti şi la sfinţii de peste an*, Ed. Episcopiei Romanului, 1986;
Cleopa, Ilie, Arhim., *Predici la duminicile de peste an*, Ed. Episcopiei Romanului, 1990 (ed. a II-a, 1996);
Cleopa, Ilie, Arhim., *Urcuş spre înviere*, Ed. Mitropoliei Moldovei şi Sucevei, Iaşi, 1998;
Crainic, Nichifor, *Nostalgia Paradisului*, Ed. Moldova, Iaşi, 1994;
Dascălu, Nicolae, Pr., *Comunicare pentru comuniune*, Ed. Trinitas, 2000;
David, Petre, Diac., *Caută şi vei afla*, Curtea de Argeş, 1996;

Drăgulinescu, Andrei, Asist. dr., *Tâlcuirea Sfintei Liturghii pe înțelesul tuturor*, Ed. Agapis, București, 2010;

Felea, Ilarion V., Pr., *Religia iubirii*, Ed. Diecezana, Arad, 1946;

Chirilă, Pavel, Dr.; Valică M., Pr., *Meditație la medicina biblică*, Ed. Christiana, București, 1992;

Fruma, Ioan, *Procesul lui Iisus*, Ed. Roza Vânturilor, București, 2000;

Grigorie de Nazianz, Sfântul, *Cele cinci cuvântări despre Dumnezeu*, retrad. de Pr. D. Stăniloae, Ed. Anastasia, 1993;

Herineanu, Teofil, Episcop *Tâlcuiri din Sfânta Scriptură*, Cluj-Napoca, 1987;

Ignatie, Monahul, *Filocalia în texte alese*, Ed. Lucman, București, 2006;

Ioan Gură de Aur, Sfântul, *Omilii la Matei*, trad. de Pr. D. Fecioru, București, 1994 (*PSB,* vol. 23);

Istrati, Ioan Valentin, Pr. dr., *Taina Veacurilor*, Ed. Doxologia, Iași, 2010;

Lațcu, Zorica, *Poezii*, Ed. Sofia, București, 2000;

Magdan, Leon, *Dumnezeu și omul: antologie de cugetări*, Ed. Sfântul Alexandru, București, 2001;

Maxim Mărturisitorul, Sfântul, *Întrebări și Nedumeriri*, Ed. Doxologia, Iași, 2012;

Merejkovski, Dmitri Sergheevici; Petrilă, Cezar [trad.], *Iisus Necunoscut*, Ed. Antheros, Iași, 1999;

Metallinos, Gheorghe, Pr., *Mărturisesc un Botez*, Ed. Evanghelismos, București, 2011;

Mihoc, Vasile, Pr. *Predici exegetice la duminicile de peste an*, Ed. Teofania, Sibiu, 2001;

Mihoc, Vasile, Pr., *Meditații la Evangheliile Duminicilor Triodului și Penticostarului*, Ed. Teofania, Sibiu, 2003;

Mircea, Ioan, Pr. dr., *Dicționar al Noului Testament*, Ed. IBMBOR, 1984;

Nechita, Vasile, Pr. prof. dr., *Biserica mărturisitoare în zeghe*, Ed. Vasiliana 98, Iași, 2008;

Nechita, Vasile, Pr. prof. dr., *Mărturisindu-L pe Hristos. Între misiune și discriminare*, Ed. Vasiliana 98, Iași, 2008;

Nechita, Vasile, Pr. prof. dr., *Radiografii misionare*, Ed. Vasiliana 98, Iași, 2006;

Necula, Constantin, Pr. prof. dr. *Tinerii si ispitele modernismului*, Ed. Agnos, 2008;

Necula, Constantin, Pr. prof. dr., *Îndumnezeirea maidanului*, Ed. Agnos, Sibiu, 2006;

Necula, Constantin, Pr. prof. dr., *Pastoraţia Bisericii în vremuri de criză*, Ed. Agnos, 2012;

Necula, Constantin, Pr. prof. dr., *Provocările străzii*, Ed. Agnos, Sibiu, 2011;

Necula, Nicolae D., Pr. prof. dr., *Tradiţie şi înnoire în slujirea liturgică*, vol. I şi II, Ed. Ep. Dunării de Jos, Galaţi, 1996 şi 2001; vol. III, Ed. IBMBOR., Bucureşti, 2005;

Noica, Constantin, *Cuvânt împreună despre rostirea românească*, Ed. Eminescu, Bucureşti, 1987;

Paraschiv, Teodosie, Protos., *Maxime şi cugetări Filocalice*, Ed. Fotini, Galaţi, 2011;

Păcurariu, Mircea, Pr., *Istoria Bisericii Ortodoxe Române*, vol. I-III, Bucureşti 1991, 1994 şi 1997;

Păcurariu, Mircea, Pr., *Predici la duminici şi sărbători, la praznice împărăteşti şi ale Maicii Domnului, ale Sfinţilor şi la Sfinţi români*, Bucureşti, 2000;

Părăian, Teofil, Arhim., *Cuvinte pentru tineri*, Ed. Omniscop, Craiova, 1998;

Părăian, Teofil, Arhim., *Gânduri bune pentru gânduri bune*, Ed. Mitropoliei Banatului, Timişoara, 1997;

Petraru, Gheorghe, Pr. prof. dr., *Lumea, creaţia lui Dumnezeu*, Ed. Trinitas, 2002;

Pleşu, Andrei, *Parabolele lui Iisus – Adevărul ca poveste*, Ed. Humanitas, 2012;

Popiţa Stoicescu, Lidia, *Adevărul fără plural*, Ed. Paideia, Bucureşti, 2010;

Sava, Viorel, Pr. prof. dr., *„În Biserica Slavei Tale". Studii de teologie şi spiritualitate liturgică*, I, Ed. Erota, Iaşi, 2003;

Semen, Petre, Pr. prof. dr.; Melniciuc-Puică, Ilie, Pr. dr., *Aşteptând mântuirea*, Ed. Trinitas, Iaşi, 1999;

Slevoacă, Ştefan, Pr., *Raze din lumina lui Hristos*, Buzău, 1996;

Sorescu, Vasile, Pr., *Figuri, Evenimente şi Locuri Biblice*, Ed. Saeculum, Bucureşti, 1995;

Stamoulis, Hrisostom, *Frumuseţea sfinţeniei*, Ed. Basilica, Bucureşti, 2011;

Stăniloae, Dumitru, Pr. Prof. Dr., *Chipul evanghelic al lui Iisus Hristos*, Ed. Centrului Mitropolitan Sibiu, Sibiu, 1991;
Stăniloae, Dumitru, Pr. Prof. Dr., *Iisus Hristos lumina lumii şi îndumnezeitorul omului*, Ed. Anastasia, Bucureşti, 1993;
Stăniloae, Dumitru, Pr. Prof. dr., *Iisus Hristos sau Restaurarea omului*, Ed. Omniscop, Craiova, 2003;
Stăniloae, Dumitru, Pr. Prof. Dr., *Rugăciunea lui Iisus şi experienţa Duhului Sfânt*, ediţia a II-a, Ed. Deisis, Sibiu, 2003;
Stăniloae, Dumitru, Pr. Prof. Dr., *Trăirea lui Dumnezeu în Ortodoxie*, Ed. Dacia, Cluj-Napoca, 1993;
Stăniloae, Dumitru, Pr. Prof. Dr., *Viaţa şi învăţătura Sfântului Grigorie Palama*, Ed. Scripta, Bucureşti, 1993;
Steinhardt, Nicolae, *Dăruind vei dobândi*, Ed. Dacia, Cluj-Napoca, 1994;
Tănase, Petroniu, Protos., *Uşile pocăinţei*, Ed. Trinitas, Iaşi, 2002;
Teofan Zăvorâtul, Sfântul, *Tâlcuiri din Sfânta Scriptură pentru fiecare zi din an*, Ed. Sophia, Bucureşti, 2011;
Teofilact al Bulgariei, Sfântul, *Tâlcuirea Sfintei Evanghelii de la Matei*, Ed. Sophia, Bucureşti, 2009;
Teofilact al Bulgariei, Sfântul, *Tâlcuirea Sfintei Evanghelii de la Marcu*, Ed. Sophia, Bucureşti, 2008;
Teofilact al Bulgariei, Sfântul, *Tâlcuirea Sfintei Evanghelii de la Luca*, Ed. Sophia, Bucureşti, 2009;
Teofilact al Bulgariei, Sfântul, *Tâlcuirea Sfintei Evanghelii de la Ioan*, Ed. Sophia, Bucureşti, 2009;
Teşu, Ioan-Cristinel, Pr. prof. dr., *Virtuţile creştine, cărări spre fericirea veşnică*, Ed. Trinitas, Iaşi, 2001;
Vasilache, Vasile, Protos., *Biblia în Ortodoxie*, Tipografia Sfintei Mănăstirii Neamţu, 1939;
Vasile cel Mare, *Omilii la Hexaimeron, Omilii la psalmi, Omilii şi cuvântări*, trad. de Pr. D. Fecioru, Bucureşti, 1986 (*PSB*, vol. 17);
Vintilescu, Petru, Pr. prof. dr., *Liturghierul explicat*, Ed. IBMBOR, 1998;
Vlad, Siluana, Monahia, *Scrisori către părinţi*, Ed. Doxologia, Iaşi, 2012.

FLORI DUHOVNICEŞTI DE PRIMĂVARĂ

Părintele Dumitru Păduraru ne prezintă un buchet de intervenţii radiofonice – la rubrica *Evanghelia Zilei* – un nou gen de explicare a pericopelor evanghelice. Spun un nou gen pentru că sunt deopotrivă eseuri, mici comentarii şi explicaţii ale Cuvântului lui Dumnezeu, aşa cum este prezentat de Sfinţii Evanghelişti. În acelaşi timp, aceste intervenţii radiofonice – datorită abordării sincopate, impusă de prezentarea în câteva minute – nu aparţin niciunui gen cunoscut în literatura de specialitate legată de explicarea pericopelor evanghelice din cursul unui an.

Este un eveniment – în adevăratul sens al cuvântului – publicarea acestor mici medalioane stilistice, axate întotdeauna pe o singură tematică aleasă cu grijă de autor. Chiar dacă a mai cunoscut o ediţie anterioară, cred, cu toată convingerea, că prezentul buchet nu va satisface în niciun caz cerinţa de piaţă izvorâtă din setea credincioşilor de a cunoaşte şi înţelege Cuvântul lui Dumnezeu; cuvânt care poate fi pus în legătură cu nevoia de rugăciune, ştiut fiind că multe expresii evanghelice au devenit formule liturgice şi de cult. Ţinând cont că mulţi conducători auto, gospodine, funcţionari, intelectuali şi bolnavi din spitale, tineri şi bătrâni, elevi şi studenţi urmăresc, cu deosebit interes, rubrica *Evanghelia Zilei* a Radioului TRINITAS, credem că şi un tiraj mare al unei asemenea apariţii editoriale nu va putea satisface dorinţa fiecăruia de a avea la îndemână aceste medalioane radiofonice; mai bine-zis aceste miniaturi lucrate în filigran, admirate

de o mare diversitate de credincioşi. Personal cunosc câţiva taximetrişti care – atunci când se difuzează aceste inspirate creionări ale Părintelui Dumitru Păduraru – opresc maşina şi roagă pe clienţi să le îngăduie, preţ de câteva minute, să asculte harismaticele sublinieri cu un real impact asupra credincioşilor din zilele noastre.

Din această cauză – fără a exagera – am considerat că aceste creionări radiofonice merită o abordare misionară mult mai serioasă, motiv pentru care chiar i-am propus Părintelui Dumitru Păduraru să se înscrie la un doctorat în Teologie în cadrul căruia să aprofundeze impactul acestor eseuri radiofonice asupra ascultătorilor şi a sporului pe care-l aduc folosirea noile mijloace mass-media în propovăduirea Cuvântului lui Dumnezeu, dar şi în problematizarea frământărilor cu care se confruntă credincioşii din zilele noastre.

Totuşi, nu pot să nu mărturisesc şi temerea pe care am avut-o făcându-i această propunere. Odată studiată importanţa acestor creionări să nu cumva să le scadă impactul pe care – prin naturaleţea şi exprimarea sincopată de care aminteam – îl au asupra ascultătorilor Radioului TRINITAS. Fie că s-ar întâmpla ca în situaţia descrisă de Sfântul Efrem Sirul care spune că, atunci când se vorbeşte sau se fac studii despre rugăciune, în mod paradoxal, dispare însăşi rugăciunea. Or, nu putem nega faptul că aceste inspirate şi concludente intervenţii creează în sufletele ascultătorilor emoţii care îi îndeamnă spre o mai autentică trăire creştină, spre o mai profundă rugăciune, spre o mai argumentată responsabilitate faţă de cei din familie şi faţă de cei din jurul lor.

Tot atât de adevărat este şi faptul că m-am gândit şi la ceea ce i s-a întâmplat lui Nicolae Grigorescu, a cărui

pictură din tinerețe împodobește biserica Mănăstirii Agapia. După ce a fost la studii în Franța, unde și-a împropiat un stil academic, nu a mai putut realiza pictura din tinerețe pe una dintre ușile diaconești distrusă de un incendiu. Oare tot așa s-ar putea întâmpla și cu Părintele Dumitru Păduraru dacă ar căuta să aprofundeze într-o abordare academică impactul misionar al acestor crochiuri evanghelice? Nu știu dacă aș putea să dau un răspuns mulțumitor în această privință. De asemenea, nici nu știu dacă ar fi mai folositor pentru mass-media creștină din România, decât aceste medalioane radiofonice!

Însă, aceasta nu înseamnă că impactul pe care îl produc intervențiile harismatice ale Părintelui Dumitru Păduraru nu ar putea fi analizat și nu ar trebui studiat. Iată de ce i-am propus unui doctorand ieșean și fost lucrător în cadrul *Institutului Cultural-Misionar TRINITAS* – acum *Doxologia*, de la Iași, care și-a propus studierea rolului misionar al harismelor în viața Bisericii Ortodoxe, să închine un subcapitol acestor inedite explicări evanghelice; mai ales mărturiile venite din partea ascultătorilor care confirmă că *Evanghelia Zilei* a schimbat multora concepția despre Cuvântul lui Dumnezeu, dar și imaginea despre ei înșiși în raport cu Dumnezeu și cu semenii. Este vorba de Părintele doctor Nicolae Dorneanu, preocupat de a identifica multiplele manifestări harismatice ale vieții creștine.

Până la o nouă ediție a acestei buchet de eseuri și meditații evanghelice, prezenta apariție vine să umple un gol resimțit atât în mediile academice, cât și în viața de zi cu zi a diferitelor categorii de creștini. Nu mai puțin, chiar și în rândurile studenților și ale tinerilor, dornici să aprofundeze

Cuvântul lui Dumnezeu. Dacă ţinem cont că Jean-Marie Lustiger, fost arhiepiscop al Parisului, afirma că nu există *valori religioase şi valori de tranziţie* – pentru că tot ne aflăm într-o interminabilă perioadă de tranziţie – de ce nu am putea spune că aceste intervenţii radiofonice au convins mase întregi de credincioşi de acest adevăr? Or, tinerele generaţii cum ar putea fi oprite de la acest drept fundamental al fiinţei umane – dreptul la Dumnezeu – fără a fi primejduit viitorul acestui neam? Aşadar, aceasta este perspectiva în care trebuie să privim inestimabila contribuţie a Părintelui Dumitru Păduraru.

În finalul acestor consideraţii să-mi fie permis a-l compara pe Părintele Dumitru Păduraru cu Părintele Iosif Trifa, al cărui merit – ca şi al Părintelui Nicodim Mândiţă – constă în aceea că a trezit interesul pentru lectura ziditoare de suflet a mii de credincioşi în perioada interbelică, în special a celor care s-au străduit să înveţe să citească numai pentru a avea acces la aceste lecturi. Or, în cazul Părintelui Dumitru Păduraru – pentru că radioul intră în casele cele mai umile, în penitenciare, în spitale şi azile, dar şi în sufletele celor care nu văd să citească – acest impact are mult mai multe reverberaţii. Tipărirea acestora dă posibilitatea ca toţi cei care au fost mişcaţi de unele pertinente sublinieri să poată reveni asupra lor, să le aprofundeze şi să le transforme în atitudini şi comportament creştin responsabil.

Dacă Părintele Dumitru Stăniloae spune că mântuirea este spaţiul de lucrare dintre grăirea lui Dumnezeu şi răspunsul pe care fiecare dintre noi îl va da în faţa Dumnezeiescului Judecător, această lucrare angajează întreaga noastră fiinţă care – prin aprofundarea Cuvântului lui Dumnezeu –,

se străduiește să se umple de lumina și sfințenia lui Hristos Care, prin diferitele virtuți, ia chip în noi, după cum spune Sfântul Maxim Mărturisitorul. Toate acestea, și multe altele, sunt cele care mă determină să recomand cu toată căldura acest buchet cu flori de primăvară; ale unei așteptate primăveri duhovnicești care nu poate să nu facă parte prioritar din slujirea misionară a Bisericii noastre.

Pr. prof. dr. Vasile NECHITA
Facultatea de Teologie Ortodoxă, Constanța

CUPRINS

Prefață 9
Pr. conf. dr. Constantin Necula

Cuvântul autorului 12

Duminica Pogorârii Sfântului Duh 14
Săptămâna întâi
după Pogorârea Sfântului Duh 16
Săptămâna a doua
după Pogorârea Sfântului Duh 28
Săptămâna a treia
după Pogorârea Sfântului Duh 40
Săptămâna a patra
după Pogorârea Sfântului Duh 52
Săptămâna a cincea
după Pogorârea Sfântului Duh 64
Săptămâna a șasea
după Pogorârea Sfântului Duh 76
Săptămâna a șaptea
după Pogorârea Sfântului Duh 88
Săptămâna a opta
după Pogorârea Sfântului Duh 100
Săptămâna a noua
după Pogorârea Sfântului Duh 112
Săptămâna a zecea
după Pogorârea Sfântului Duh 124
Săptămâna a unsprezecea
după Pogorârea Sfântului Duh 136
Săptămâna a douăsprezecea
după Pogorârea Sfântului Duh 148
Săptămâna a treisprezecea
după Pogorârea Sfântului Duh 160

Săptămâna a paisprezecea
după Pogorârea Sfântului Duh 172
Săptămâna a cincisprezecea
după Pogorârea Sfântului Duh 184
Săptămâna a şaisprezecea
după Pogorârea Sfântului Duh 196
Săptămâna a şaptesprezecea
după Pogorârea Sfântului Duh 208
Săptămâna a optsprezecea
după Pogorârea Sfântului Duh 220
Săptămâna a nouăsprezecea
după Pogorârea Sfântului Duh 232
Săptămâna a douăzecea
după Pogorârea Sfântului Duh 244
Săptămâna a douăzeci şi una
după Pogorârea Sfântului Duh 256
Săptămâna a douăzeci şi doua
după Pogorârea Sfântului Duh 268
Săptămâna a douăzeci şi treia
după Pogorârea Sfântului Duh 280
Săptămâna a douăzeci şi patra
după Pogorârea Sfântului Duh 292
Săptămâna a douăzeci şi cincea
după Pogorârea Sfântului Duh 304
Săptămâna a douăzeci şi şasea
după Pogorârea Sfântului Duh 316
Săptămâna a douăzeci şi şaptea
după Pogorârea Sfântului Duh 328
Săptămâna a douăzeci şi opta
după Pogorârea Sfântului Duh 340
Săptămâna a douăzeci şi noua
după Pogorârea Sfântului Duh 352
Săptămâna a treizecia
după Pogorârea Sfântului Duh 364
Săptămâna a treizeci şi una
după Pogorârea Sfântului Duh 376

Săptămâna a treizeci și doua
după Pogorârea Sfântului Duh 388
Săptămâna a treizeci și treia
după Pogorârea Sfântului Duh 400
Săptămâna Vameșului și a Fariseului 412
Săptămâna Înfricoșătoarei Judecăți 424
Săptămâna Izgonirii lui Adam din Rai 440
Săptămâna întâia din Postul Mare 454
Săptămâna a doua din Postul Mare 456
Săptămâna a treia din Postul Mare 458
Săptămâna a patra din Postul Mare 460
Săptămâna a cincea din Postul Mare 462
Săptămâna a șasea din Postul Mare 464
Săptămâna Sfintelor Pătimiri
ale Domnului Iisus Hristos 468
Săptămâna Luminată 486
Săptămâna a doua după Paști 500
Săptămâna a treia după Paști 514
Săptămâna a patra după Paști 526
Săptămâna a cincea după Paști 538
Săptămâna a șasea după Paști 550
Săptămâna a șaptea după Paști 562

Bibliografie 575

Postfață 581
Pr. prof. dr. Vasile Nechita

TIPOGRAFIA CĂRŢILOR BISERICEŞTI
Intrarea Miron Cristea nr. 6, 040162, Bucureşti
Tel.: 021.335.21.29; 021.335.21.28; Fax: 021.335.19.00
E-mail: contact@librariacartilorbisericesti.ro,
tipografia@patriarhia.ro, editura@patriarhia.ro
librariacartilorbisericesti.ro